

Călăul

ROMAN NOMINALIZAT LA
EDGAR AWARD 2010

JO NESBØ

AUTORUL ROMANULUI
FANTOMA TRECUTULUI

JO NESBØ

CĂLĂUL

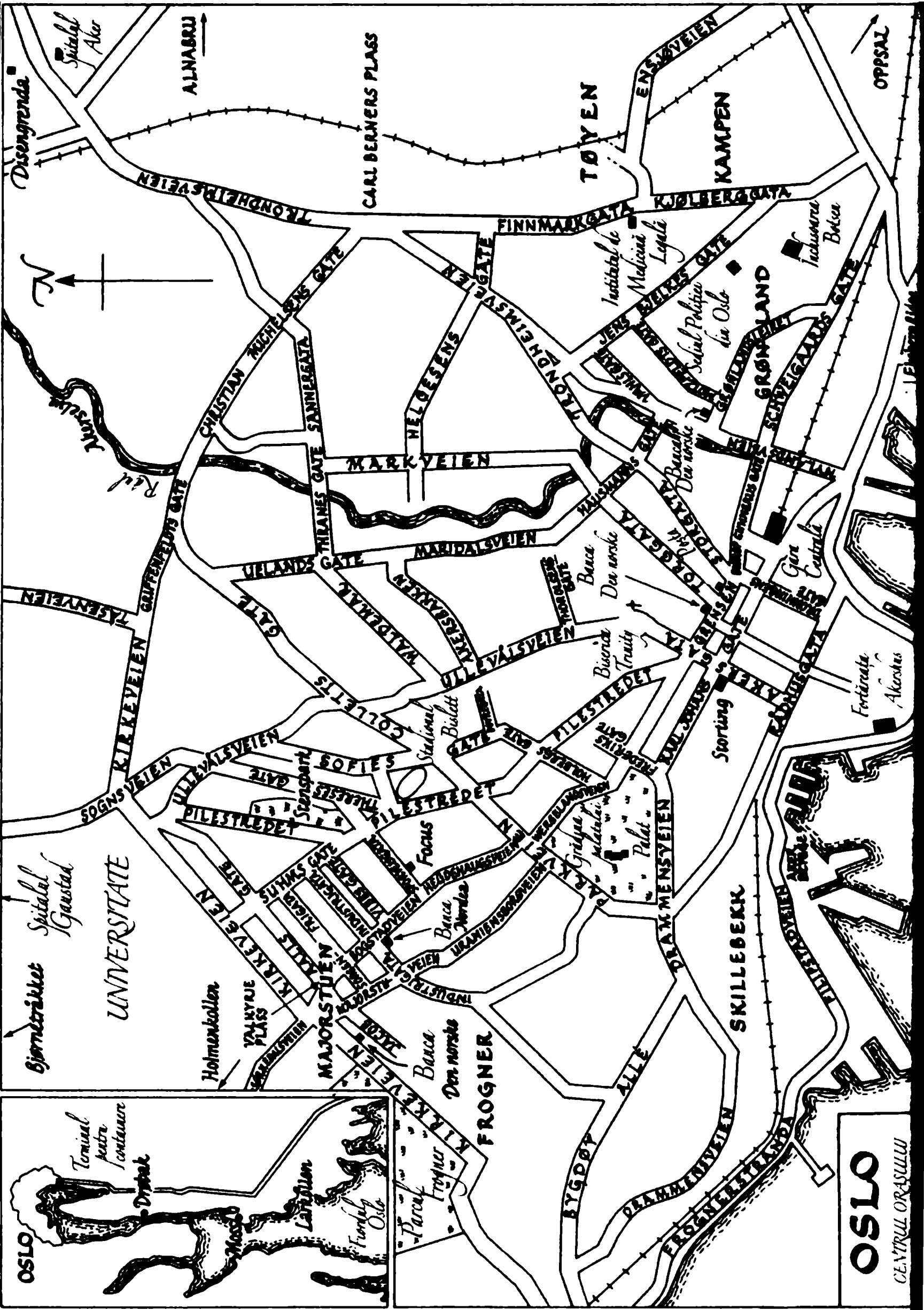
Traducere din limba engleză

LORENA MIHĂEȘ

editura rao

PARTEA ÎNTÂI

OSLO

CENTRUL ORASULUI

PLANUL

Voi muri. Și nu are nici o logică. Nu ăsta era planul, cel puțin nu ăsta era planul meu. E posibil să mă fi îndreptat în această direcție fără să îmi dau seama. Nu ăsta era planul meu. Planul meu era mai bun. Planul meu avea logică.

Mă uit la țeava pistolului și știu că de acolo va veni. Solul morții. Luntrașul. Un ultim râset. Lumina de la capătul tunelului e posibil să fie o flacără. O ultimă lacrimă. Noi doi, tu și eu, am fi putut să avem o viață bună. Dacă am fi urmat planul. Un ultim gând. Cu toții ne întrebăm care este sensul vieții, dar nimeni nu se întreabă care este sensul morții.

ASTRONAUTUL

Bătrânul îi amintea lui Harry de un astronaut. Cu pașii lui mici și caraghioși, cu mișcări țepene, cu ochii negri, lipsiți de viață și cu pantofii pe care îi târșâia pe parchet. De parcă s-ar fi temut să nu piardă contactul cu solul și să plutească în spațiu.

Harry se uită la ceasul de pe peretele alb de deasupra intrării. 15.16. Pe fereastră, în Bogstadveien, se zărea mulțimea grăbită de vinerea. Soarele jos de octombrie se reflectă în oglinda unei mașini care dispăru în vârtejul orelor de vârf.

Harry se concentrează asupra bătrânului. Pălărie și pardesiu gri, elegant, dar care avea mare nevoie să fie curățat. Dedesubt: o vestă de tweed, cravată și pantaloni gri cu o dungă perfectă. Pantofi lustruiți. Unul dintre acei pensionari de care se pare că e plin Majorstuenul. Nu era o simplă bănuială. Harry știa că avea optzeci și unu de ani și fusese vânzător de haine. Trăise toată viața în Majorstuen, în afară de o perioadă petrecută la Auschwitz în timpul războiului. Iar genunchii țepeni erau rezultatul unei căzături de pe o punte în Ringveien, pe unde trecea în vizitele zilnice la fiica sa. Impresia de păpușă mecanică era accentuată de faptul că brațele erau îndoite perpendicular la coate și aplecate în față. De brațul drept îi atârna un baston cafeniu, iar în mâna stângă avea un cec pe care îl ținea întins spre tânărul cu păr tuns

scurt de la ghișeul numărul 2. Harry nu putea să vadă fața casierului, dar știa că îl privește pe bătrân cu un amestec de compătimire și iritare.

Se făcuse 15.17 acum și veni în cele din urmă și rândul lui August Schulz.

Stine Grette stătea la ghișeul numărul 1, numărând 730 de coroane norvegiene unui băiat cu pălărie albastră de lână care tocmai îi înmânase un ordin de plată. Diamantul de pe inelarul de la mâna stângă strălucea de fiecare dată când puneă câte o bancnotă pe tejghea.

Harry nu putea să vadă, dar știa că în fața ghișeului numărul 3 stătea o femeie cu un cărucior pe care îl legăna, probabil ca să-și abată gândurile, deoarece copilul dormea. Femeia aștepta să fie servită de *fru* Brænne care îi explica cu voce tare unui bărbat la telefon că nu poate să extragă bani din contul unei alte persoane decât dacă aceasta a semnat o procură. Îi spuse de asemenea că ea lucra la bancă, pe când el nu, așa că acestea fiind zise poate că ar trebui să termine conversația aici.

În acel moment, ușa se deschise și doi bărbați, unul înalt și unul scund, purtând salopete la fel, intrară în bancă. Stine Grette își ridică privirea. Harry își verifică ceasul și începu să numere. Bărbații se duseră înspre colțul unde se afla Stine. Bărbatul înalt mergea de parcă ar fi sărit peste niște băltoace, iar cel scund pășea ca și cum avea mai mulți mușchi decât putea duce. Băiatul cu pălărie albastră se întoarse încet și se îndreptă spre ușă, așa de preocupat de număratul banilor încât nu-i zări pe cei doi bărbați.

– Bună, zise cel înalt către Stine, trântind o geantă neagră pe tejghea.

Cel scund își împinse ochelarii de soare la loc pe nas, înaintă și puse o geantă identică lângă cealaltă.

– Banii! ceru el cu o voce pițigăiată. Deschide ușa!

Și, ca și cum ar fi apăsă pe butonul de pauză, orice mișcare încetă în bancă. Singurul indiciu că timpul nu se oprise în loc era traficul de dincolo de fereastră. Și limba ceasului de pe perete

care arăta acum că trecuseră zece secunde. Stine apăsă un buton de sub tejghea. Se auzi un zumzet de aparatură electronică și bărbatul scund ținu ușa de la tejghea lipită de perete cu genunchiul.

– La cine e cheia? întrebă el. Repede, nu avem toată ziua la dispoziție!

– Helge! strigă Stine peste umăr.

– Ce e?

Vocea venea de dincolo de ușa deschisă a singurului birou din bancă.

– Avem vizitatori, Helge!

Își făcu apariția un bărbat cu papion și ochelari de citit.

– Acești domni doresc să deschizi ATM-ul, Helge, continuă Stine.

Helge Klementsens se uită fără să înțeleagă la cei doi bărbați îmbrăcați în salopete care trecuseră acum de partea cealaltă a tejghelei. Bărbatul înalt se uita nervos la ușa de la intrare, în timp ce cel scund stătea cu privirea lipită de șeful de sucursală.

– A, da, bineînțeles, zise Helge de parcă tocmai și-ar fi amintit o întâlnire ratată, și izbucni în hohote de râs.

Harry nu se mișcă deloc; pur și simplu își lăsă privirea să absoarbă fiecare detaliu al mișcărilor și gesturilor lor. Douăzeci și cinci de secunde. Continuă să privească ceasul de deasupra ușii, dar văzu din colțul ochilor cum șeful de sucursală descuie ATM-ul din interior și scoate două containere lunguiete de metal pe care le dădu celor doi bărbați. Totul se derulă cu viteză și în tăcere. Cincizeci de secunde.

– Astea sunt pentru tine, moșule!

Bărbatul cel scund scosese două containere similare din geantă și i le întinse lui Helge. Șeful de sucursală înghiți în sec, dădu din cap, le luă și le introduse în ATM.

– Sfârșit de săptămână plăcut! îi ură cel scund, îndreptându-și spatele și apucând geanta.

Un minut și jumătate.

– Nu așa de repede, interveni Helge.

Bărbatul cel scund pufni.

Harry își supse obrazii și încercă să se concentreze.

– Chitanța... zise Helge.

O clipă îndelungată cei doi bărbați se holbară la șeful de sucursală scund și cu păr cărunt. Apoi cel scund începu să râdă. Un râs tare și strident, aproape isteric, așa cum râd pe benzile derulate cu viteză.

– Doar nu credeai că o să plecăm fără să-ți dăm nici o semnătură, nu-i așa? Doar nu o să ne dai două milioane fără chitanță!

– Ei, zise Helge. Unul din voi aproape că a uitat săptămâna trecută.

– Sunt mulți tipi noi la livrări, zise cel scund, în timp ce el și Helge semnară și schimbă între ei formularele galbene și roz.

Harry așteptă să se închidă din nou ușa de la intrare apoi se mai uită o dată la ceas. Două minute și zece secunde.

Văzu prin geamul de la ușă cum duba albă a firmei de securitate Nordea se îndepărtează.

În bancă, oamenii își reluară discuțiile. Nu era nevoie să numere, cu toate astea Harry numără. Șapte. Trei în spatele tejghelei și patru în față, cu tot cu copil și bărbatul în salopetă care tocmai intrase și care stătea lângă masa din mijlocul încăperii scriindu-și numărul de cont pe un ordin de plată. Harry știa că e pentru Sunshine Tours.

– Bună ziua, zise August Schulz și se îndreptă spre ușă.

Era 15.21 și zece secunde și în acea clipă începu totul.

Când ușa se deschise, Harry văzu capul lui Stine Grette răsărind dintre hârtoage și coborând la loc. Apoi își ridică iar capul, de data asta mai încet. Harry își îndreptă atenția spre ușa de la intrare. Bărbatul care intrase deja își trăsese fermoarul de la salopetă și scosese un AG3 negru-verzui. O cagulă de un albastru-închis îi acoperea complet fața lăsându-i să se vadă doar ochii. Harry începu să numere de la zero.

Cagula începu să se miște acolo unde ar fi trebuit să fie gura, precum o păpușă de mărimea lui Bigfoot:

– Acesta e un jaf. Să nu miște nimeni!

Nu ridicase vocea, dar în clădirea mică a băncii se auzi de parcă ar fi tras cu un tun. Harry se uită cercetător la Stine. Deasupra

zumzetului îndepărtat al mașinilor, auzi zgomotul de metal uns când bărbatul încarcă pistolul. Ea își lăsă umărul stâng în jos cu o mișcare aproape imperceptibilă.

„Ce fată curajoasă! se gândi Harry. Sau poate doar înspăimântată de moarte.” Aune, profesorul de psihologie de la Academia de Poliție din Oslo, le spusese că, atunci când oamenii sunt foarte speriați, nu mai gândesc și reacționează după cum au fost programați. Cei mai mulți dintre cei care lucrează la bancă apasă pe butonul de alarmă aproape în stare de șoc, susținea Aune, citând rapoartele de după jafuri în care mulți nu își mai aminteau dacă activaseră alarma sau nu. Fuseseră pe pilot automat. La fel cum cel care jefuiește banca e programat să împuște pe oricine încearcă să-l oprească, spunea Aune. Cu cât e mai înspăimântat un hoț, cu atât sunt mai puține șanse să fie oprit. Harry rămase nemișcat, încercând să privească în ochii jefuitorului. Albaștri.

Hoțul desfăcu o sacoșă neagră și o aruncă pe teighea. Bărbatul în negru făcu trei pași în spate spre ușa de la teighea, se cățăără peste ea și se așază chiar în spatele lui Stine care stătea nemișcată cu o privire lipsită de expresie. Bine, se gândi Harry. Cunoaște instrucțiunile; nu-l provoacă pe jefuitor cu privirea.

Bărbatul îndreptă țeava puștii spre gâtul lui Stine, se aplecă în față și-i șopti ceva la ureche.

Aceasta nu intrase încă în panică, dar Harry văzu cum i se ridică pieptul; silueta ei fragilă părea că abia mai poate să respire pe sub bluza care acum i se lipise de corp. Cincizeci de secunde.

Tuși. O dată. De două ori. În cele din urmă corzile ei vocale prinseră viață:

– Helge. Cheile de la ATM.

Avea vocea răgușită, complet de nerecunoscut în comparație cu vocea care zisese aproape aceleași cuvinte cu trei minute mai devreme.

Harry nu-l vedea, dar știa că Helge auzise ce spusese jefuitorul și stătea deja în pragul ușii biroului.

– Repede, sau altfel...

Abia dacă i se putea auzi vocea și în pauza care urmă nu se mai auzi în bancă decât zgomotul tălpilor lui August Schulz pe parchet, ca niște perii fâșâind pe pielea unei tobe într-o mișcare extrem de înceată.

– ... o să mă împuște.

Harry se uită pe geam. De obicei era o mașină afară cu motorul pornit, dar acum nu vedea nici una. Doar o imagine estompată de oameni și mașini care treceau.

– Helge...

Vocea ei îl implora.

„Haide, Helge“, îl îndemnă Harry. Știa destule și despre bătrânul șef de sucursală. Harry știa că are doi pudeli de rasă pură, o soție și o fiică lăsată însărcinată și părăsită care îl așteptau acasă. Acestea făcuseră bagajele și urmau să plece la cabana lor de la munte de îndată ce Helge se întorcea acasă. Chiar în această clipă, Helge se simți ca și cum s-ar fi cufundat sub apă, ca într-un vis în care toate mișcările sunt încetinite indiferent cât de tare ai încerca să te grăbești. Apoi acesta intră în raza vizuală a lui Harry. Hoțul rotise scaunul lui Stine ca să fie în spatele ei, iar acum stătea față în față cu Helge. Precum un copil înspăimântat care trebuie să hrănească un cal, Helge se trase înapoi și-i întinse mănunchiul de chei cu brațul încordat la maximum. Bărbatul mascat șopti ceva la urechea lui Stine și întoarse arma spre Helge, care făcu doi pași șovăitori în spate.

Stine își dresă glasul:

– Zice să descui ATM-ul și să pui banii în sacoșa neagră.

În stare de șoc, Helge se holbă la arma îndreptată spre el.

– Ai douăzeci și cinci de secunde înainte să tragă. Nu în tine. În mine.

Helge deschise și închise gura de parcă ar fi vrut să spună ceva.

– Acum, Helge, continuă Stine.

Trecuseră treizeci de secunde de când începuse jaful. August Schulz aproape că ajunsese la ușa din față. Șeful de sucursală căzu în genunchi în fața ATM-ului și se uita la mănunchiul de chei. Erau patru.

– Mai sunt douăzeci de secunde, răsună vocea lui Stine.

„Secția de poliție din Majorstuen“, se gândi Harry. Mașinile de patrulă sunt pe drum. La opt cvartale distanță. Ora de vârf de vinerea.

Cu degete tremurătoare, Helge scoase o cheie și o băgă în închizătoare. Se blocă la jumătatea drumului. Apăsă mai tare.

– Șaptesprezece.

– Dar... începu el.

– Cincisprezece.

Helge trase cheia și încercă alta. Intră, dar nu se roti.

– Doamne...

– Treisprezece... Folosește-o pe cea cu dungă verde, Helge.

Klementsens se uită la mănunchiul de chei de parcă le-ar fi văzut pentru prima oară.

– Unsprezece.

A treia cheie intră în încuietore. Și se învârti. Deschise ușa și se întoarse către Stine și către bărbat.

– A mai rămas o încuietore de deschis.

– Nouă! țipă Stine.

Helge suspină în timp ce pipăia marginile zimțate ale cheilor, pentru că nu mai era în stare să vadă, și folosea marginile ca un fel de alfabet Braille care putea să-i spună care e cheia bună.

– Șapte.

Harry ascultă atent. Încă nu se auzeau sirenele poliției. August Schulz apucă mânerul ușii de la intrare.

Se auzi un zgomot metalic: mănunchiul de chei căzuse pe podea.

– Cinci, șopti Stine.

Ușa se deschise și sunetele străzii invadară banca. Harry se gândi că aude din bancă lamentările obișnuite. Se auzi ceva. Sirenele poliției. Apoi ușa se închise.

– Doi, Helge!

Harry închise ochii și numără până la doi.

– Am reușit! Era strigătul lui Helge. Descuiase a doua încuietore, iar acum stătea aplecat, trăgând de containerele pline. Stai să scot banii. Am...

Fu întrerupt de zgomotul pătrunzător. Harry se uită în cealaltă parte a băncii unde se afla o femeie uitându-se cu groază la infractorul nemişcat care ținea pistolul lipit de gâtul lui Stine. Aceasta clipi de două ori și arătă imperceptibil cu capul către cărucior în timp ce plânsetul copilului se auzi și mai tare.

Helge fu cât pe ce să cadă pe spate când scoase primul container. Trase sacoșa neagră. În șase secunde o umpluse cu bani. Klementsén trase fermoarul sacoșei așa cum i se spusese și rămase lângă tejghea. Totul se comunica prin Stine; vocea ei suna surprinzător de calm acum.

Un minut și trei secunde. Jaful se terminase. Bani erau în sacoșă. În câteva momente, va sosi prima mașină de poliție. În patru minute, alte mașini de poliție vor bloca eventualele ieșiri din jurul băncii. Cu siguranță că fiecare celulă din corpul hoțului striga că e vremea să dispară. Dar apoi se întâmplă ceva ce Harry nu putu să înțeleagă. Pur și simplu nu avea nici o logică. În loc să fugă, hoțul roti scaunul în care stătea Stine ca să stea față în față cu ea. Se aplecă și-i șopti ceva la ureche. Harry clipi din ochi. Va trebui să meargă să-și facă un control la ochi zilele astea. Cu toate astea, văzu ce se întâmplă. Ea îl privea pe călăul fără față; iar chipul ei trecea printr-o transformare lentă și treptată pe măsură ce înțelegea sensul cuvintelor pe care acesta i le șoptea. Sprâncenele ei subțiri și arcuite formau două litere s deasupra ochilor care păreau acum că îi ies din cap; buza de sus i se răsucise în afară, iar colțurile gurii se lăsaseră în jos într-un rânjet grotesc. Copilul se oprise din plâns la fel de repede cum începuse. Harry trase puternic aer în piept. Pentru că știa. Era un stop-cadru, o imagine de maestru. Doi oameni surprinși pentru o fracțiune de secundă în timp ce unul din ei îi anunța celuilalt sentința la moarte; fața mascată la două mâini distanță de victima nepuțincoasă. Călăul și victima lui. Arma e îndreptată spre gâtul ei de care era agățat un medalion mic de aur în formă de inimă pe un lanțisor subțire. Harry nu poate să vadă, și totuși îi simte pulsul sub pielea subțire.

O tânguire mută. Harry ciulește urechile. Nu sunt sirenele poliției totuși, e doar telefonul care sună în încăperea de alături.

Bărbatul mascat se întoarce și se uită în camera de supraveghere agățată de tavan, în spatele tejghelelor. Ridică o mână cu cele cinci degete într-o mânășă neagră, apoi închide palma și întinde doar degetul arătător. Șase degete. Cu șase secunde prea mult. Se întoarce spre Stine din nou, apucă arma cu ambele mâini, o ridică la nivelul soldului și apoi îndreaptă țeava spre capul ei. Are picioarele depărtate ușor ca să opună rezistență reculului. Telefonul continuă să sune. Un minut și douăsprezece secunde. Inelul cu diamant sclipește în timp ce Stine ridică puțin mâna ca și cum ar face cuiva la revedere.

E exact 15.22.22 când acesta apasă pe trăgaci. Se aude un zgomot răsunător. Scaunul lui Stine e împins în spate în timp ce capul îi dansează pe gât ca al unei păpuși de cârpe stricate. Apoi scaunul cade pe spate. Se aude o bufnitură, iar capul ei se lovește de marginea unui birou. Harry nu o mai poate vedea, la fel cum nu mai poate vedea afișul care face reclamă la noua schemă de pensii Nordea lipit deasupra tejghelei, pe porțiunea unde e geamul, acum devenit roșu. Nu aude decât telefonul care sună insistent și supărător. Bărbatul mascat ia sacoșa. Harry trebuie să se hotărăască. Hoțul sare peste tejghea. Harry se hotărăște. Cu o mișcare rapidă, sare de pe scaun. Șase pași. Ajunge. Și ridică receptorul:

– Spune.

În pauza care urmează, aude sunetul sirenei poliției la televizorul din sufragerie, o melodie pop pakistaneză din vecini și, pe scări, pași greoi, probabil ai lui *fru* Madsen. Apoi se aude un râs cristalin la celălalt capăt. E râsul unei persoane pe care nu a mai văzut-o de mult. Ca șaptezeci la sută din trecutul lui Harry, care se întoarce la el din când în când, sub forma unor zvonuri vagi sau a unor minciuni complete.

– Tot ca un macho vorbești, Harry?

– Anna?

– Ai ghicit, Harry.

Harry simți o căldură în stomac, de parcă ar fi băut whisky. De parcă. Văzu în oglindă o poză de pe celălalt perete. El și Sis într-o vacanță de vară, demult, în Hvitsten, când erau mici. Zâmbeau așa cum zâmbesc copiii atunci când încă mai cred că nu li se poate întâmpla nimic rău.

– Și cu ce te ocupi duminica seara, Harry?

– Ei...

Harry își auzi propria voce imitând-o pe a ei. Puțin cam profundă, puțin cam târăgănată. Nu o făcu intenționat. Nu de data asta. Tuși și zise pe un ton mai neutru:

– Ce fac oamenii de obicei.

– Și anume?

– Se uită la filme video.

CASA DURERII

– Ai văzut filmul?

Scaunul stricat de la birou protestă scârțâind, în timp ce ofițerul de poliție Halvorsen se lăsă pe spate și se uită la colegul lui mai vârstnic cu nouă ani, inspectorul Harry Hole, având o expresie de uimire pe chipul său tânăr și inocent.

– Bineînțeles, zise Harry, plimbându-și degetul mare și arătătorul pe nas ca să-i arate cearcănele de sub ochii injectați.

– Tot sfârșitul de săptămână?

– De sâmbătă dimineața până duminică seara.

– Atunci te-ai distrat măcar vineri seara, spuse Halvorsen.

– Da. Harry scoase un dosar albastru din buzunarul hainei și-l puse pe biroul din fața lui Halvorsen. Am citit transcrierile interogatoriilor.

Din celălalt buzunar, Harry extrase un pachet cenușiu de cafea French Colonial. El și Halvorsen împărțeau un birou aflat la capătul coridorului, în zona roșie, la etajul șase din sediul poliției din Grønland. În urmă cu două luni, merseseră să cumpere un espresso de cafea Rancilio Silvia care acum stătea la loc de cinste pe dulap, sub fotografia înrămată a unei fete așezate cu picioarele pe birou. Fața ei pistruiată părea că se strâmbă, dar de

fapt nu mai putea de râs. Fundalul era același perete al biroului pe care atârna fotografia.

– Știai că trei din patru polițiști nu pot să zică corect pe litere „neinteresant”? zise Harry agățându-și haina în cuier. Ori omit litera „e” între „t” și „r”, ori...

– Interesant.

– Tu ce-ai făcut la sfârșitul ăsta de săptămână?

– Vineri, din cauza unui nebun care a dat un telefon anonim să ne avertizeze că e o bombă într-o mașină, am stat în mașină lângă reședința ambasadorului american. Bineînțeles că a fost alarmă falsă, dar situația e așa de delicată în ziua de azi, încât a trebuit să rămân acolo toată seara. Sâmbătă, am mai făcut o încercare în căutarea femeii vieții mele. Duminică am ajuns la concluzia că nu există. Ce-ai aflat despre hoț din interogatorii?

Halvorsen măsură cafeaua într-un filtru cu două cani.

– *Nada*, răspunse Harry scoțându-și puloverul.

Purta pe dedesubt un tricou gri – fusese cândva negru, iar acum se mai vedea scris cu litere șterse *Violent Femmes*. Se prăbuși gâfâind pe scaunul de la birou.

– Nimeni nu a anunțat că l-a văzut pe infractor lângă bancă înainte de jaf. Cineva a ieșit dintr-un magazin 7-Eleven de vizavi, pe Bogstadveien, și l-a văzut pe omul nostru fugind în sus pe Industrigata. Atenția i-a fost atrasă de cagulă. Camera de supraveghere din afara băncii i-a surprins pe amândoi, în timp ce hoțul trece pe lângă martor prin fața unui tomberon de lângă magazinul 7-Eleven. Singurul lucru interesant pe care ni l-a spus și care nu era pe cameră a fost că hoțul a traversat strada de două ori, îndepărtându-se pe Industrigata.

– Cineva care nu se poate hotărî pe care trotuar să meargă. Mi se pare destul de neinteresant.

Halvorsen puse filtrul în espressorul dublu. Cu trei „s”, doi „r” și doi „e”.

– Nu prea te pricepi la jafuri de bănci, așa e, Halvorsen?

– Și de ce m-aș pricepe? Noi trebuie să prindem criminali. Cei de la Hedmark se ocupă de hoți.

– Hedmark?

– Nu ai observat atunci când mergi prin Secția Jafuri? Ce dialect de la țară au și ce pulovere împletite. Dar ce vrei să spui?

– Victor.

– Cel de la dresaj de câini?

– Regula e ca primii care sosesc la fața locului să fie câinii, și un spărgător de bancă cu experiență știe asta. Un câine bun poate să ia urma unui hoț, dar dacă acesta traversează strada și trece vreo mașină, câinele pierde urma.

– Deci?

Halvorsen presă cafeaua și termină treaba netezind suprafața, lucru despre care spunea că-i diferențiază pe profesioniști de amatori.

– Ne întărește suspiciunea că avem de-a face cu un spărgător de bănci cu experiență. Și asta înseamnă că ne putem concentra asupra unui număr mult mai mic de oameni decât am fi făcut-o altfel. Șeful de la Jafuri mi-a spus...

– Ivarsson? Credeam că nu vă vorbiți.

– Așa e. Vorbea cu toată echipa de la Investigații. Spunea că în Oslo sunt mai puțin de o sută de spărgători de bănci. Cincizeci dintre ei sunt așa de proști, de drogați sau de nebuni, încât îi prindem aproape de fiecare dată. Jumătate din ei sunt la închisoare, așa că îi putem ignora. Patruzeci dintre ei sunt meseriași dibaci care reușesc să se strecoare câtă vreme îi ajută cineva. Și apoi sunt cei zece profesioniști, cei care atacă mașinile care transportă valori și centrele unde se lucrează cu bani. Ai nevoie de mult noroc ca să îi prinzi, și încercăm să stăm în permanență cu ochii pe ei. Chiar acum li se cere să spună ce alibi au. Harry îi aruncă o privire Silviei care continua să bolborosească pe dulap. Și am discutat sâmbătă și cu Weber de la Investigații.

– Credeam că Weber iese la pensie luna asta.

– Am aflat de la cineva. Mai lucrează până la vară.

Halvorsen chicoti.

– Atunci probabil că e mai morocănos decât de obicei.

– Da, dar nu din cauza asta, zise Harry. Echipa lui nu a găsit nimic.

– Nimic?

– Nici măcar o amprentă. Sau un fir de păr. Sau o fibră textilă. Și, bineînțeles, se vede din urma piciorului că purta pantofi noi.

– Ca să nu se poată compara forma plantară cu alți pantofi?

– Co-rect, zise Harry cu un „o” lung.

– Și arma spărgătorului? se interesă Halvorsen, punând una dintre ceștile de cafea pe biroul lui Harry. Ridicând privirea, văzu că sprânceana stângă a lui Harry aproape că ajunsese la părul tuns scurt. Scuze. Arma crimei.

– Mulțumesc. A fost găsită.

Halvorsen se așează pe jumătatea lui de birou, sorbind din cafea.

– Deci, pe scurt, un bărbat intră într-o bancă aglomerată în plină zi, ia două milioane de coroane, omoară o femeie, iese din bancă, o ia în sus pe o stradă destul de pustie, dar cu mult trafic, în centrul capitalei Norvegiei, la câteva sute de metri de o secție de poliție, iar noi, profesioniștii salariați ai poliției, nu avem nici un punct de plecare?

Harry dădu încet din cap.

– Aproape nimic. Avem caseta video.

– Pe care o știi secundă cu secundă, după câte te cunosc.

– Nu, fiecare zecime de secundă, aș putea spune.

– Și știi declarațiile martorilor cuvânt cu cuvânt?

– Doar pe cea a lui August Schulz. Mi-a spus multe lucruri interesante despre război. Mi-a recitat numele competitorilor din industria textilă; așa-ziși buni norvegieni care au susținut confiscarea averii familiei sale în timpul războiului. Știa foarte exact cu ce se ocupă acești oameni în zilele noastre. Și cu toate astea, nu și-a dat seama că banca era jefuită.

Își băură cafeaua în liniște. Ploaia lovea în geam.

– Ți place stilul ăsta de viață, nu-i așa? întrebă Halvorsen brusc. Să stai singur tot sfârșitul de săptămână la vânătoare de fantome.

Harry zâmbi, dar nu răspunse.

– Am crezut că, dacă acum ai obligații de familie, ai renunțat la viața ta de singuratic.

Harry îi zâmbi dojenitor mai tânărului său coleg.

– Nu știu dacă eu văd așa lucrurile, rosti el încet. Nici măcar nu locuim împreună.

– Nu, dar Rakel are un băiețel și asta schimbă lucrurile, nu?

– Pe Oleg, zise Harry, făcându-și loc spre dulap. Au plecat la Moscova vineri, cu avionul.

– Da?

– La proces. Tatăl vrea custodia copilului.

– Da, așa e. Ce fel de persoană e?

– Hm. Harry îndreptă fotografia de deasupra espressorului de cafea. E profesor. Rakel l-a cunoscut și s-a căsătorit cu el în timp ce lucra acolo. Provine dintr-o familie veche și bogată cu mare influență politică, zice Rakel.

– Deci cunosc judecători?

– Cu siguranță, dar credem că totul va fi bine. Tatăl lui e un ciudat și toată lumea știe asta. Un alcoolic care nu are control asupra propriei persoane, cunoști genul.

– Da, cred că știu.

Harry ridică privirea și apucă să vadă zâmbetul lui Halvorsen.

Se știa la sediul poliției că Harry avusese probleme cu alcoolul. Alcoolismul nu mai e astăzi un motiv pentru a concedia pe cineva, dar să fii beat în timpul serviciului este. Ultima oară când Harry avusese o recidivă, existaseră voci în conducere care spuseseră că trebuie dat afară din poliție, dar *Politiavdelingssjef*, pe scurt PAS, Bjarne Møller, șeful Secției Omucideri, îl luase pe Harry sub aripa lui protectoare, pledând că avusese circumstanțe atenuante. Aceste circumstanțe fuseseră de fapt femeia din poza de deasupra espressorului de cafea – Ellen Gjeltén, partenera și o prietenă apropiată a lui Harry –, care fusese omorâtă în bătaie cu o bâtă de baseball pe o străduță, în apropierea râului Akerselva. Harry se luptase să se pună din nou pe picioare, dar rana era încă dureroasă. Mai ales pentru că, după părerea lui Harry, cazul nu fusese niciodată rezolvat într-o manieră satisfăcătoare. Când Harry și Halvorsen găsiseră dovezi care îl incriminau pe neonazistul Sverre Olsen, inspectorul Tom Waaler nu pierduse nici o clipă și se dusesse la Olsen acasă pentru a-l aresta.

Se pare că Olsen trăsesese în Waaler, care trăsesese și el pentru a se apăra și îl omorâse. Asta fusese tot, conform raportului lui Waaler. Nici investigațiile de la fața locului, nici ancheta celor de la SEFO, autoritatea polițienească independentă, nu sugerau altceva. Pe de altă parte, nu fusese niciodată elucidat motivul pentru care Olsen o omorâse pe Ellen, în afară de faptul că acesta fusese implicat în traficul ilegal cu arme care făcuse ca orașul Oslo să fie înțesat de arme în ultimii ani, și Ellen se nimerise în calea lui. Cu toate astea, Olsen era un simplu curier; poliția nu avea încă nici un fir către cei din spatele acțiunii de lichidare.

După un popas scurt în cadrul *Politiets Overvåkningstjeneste* sau POT, Serviciul de Securitate de la ultimul etaj, Harry făcuse cerere să se întoarcă la Secția Omucideri ca să lucreze la cazul Ellen Gjeltén. Cu toții fuseseră mai mult decât bucuroși să scape de el. Iar Møller fusese încântat că se întorsese la etajul șase.

– Mă duc până sus să îi dau asta lui Ivarsson, mormăi Harry, fluturând caseta VSH. Vrea să arunce o privire împreună cu noul copil minune pe care îl au acolo.

– Da? Despre cine e vorba?

– O tipă care a terminat Academia de Poliție vara asta și care se pare că a rezolvat trei jafuri doar studiind înregistrările video.

– Uau! Arată și bine?

Harry oftă.

– Voi, ăștia tineri, sunteți atât de previzibili.. Sper că e competentă. Restul nu mă interesează.

– Ești sigur că e vorba de o femeie?

– E posibil ca *Herr* și *fru* Lønn să își fi botezat fiul Beate ca să facă o glumă.

– Am o bănuială că arată bine.

– Sper că nu, zise Harry aplecându-și capul, dintr-un gest reflex, ca să poată ieși pe ușă cu cei 192 de centimetri pe care îi avea în înălțime.

– De ce?

Acesta îi strigă de pe coridor:

– Polițiștii buni sunt urâți.

La prima vedere, nu puteai spune nimic clar despre Beate Lønn. Nu era urâtă; unii chiar ar fi spus că seamănă cu o păpușă. Dar asta mai ales pentru că era minionă – fața, nasul, urechile și corpul. Dar paloarea ei era lucrul care o scotea în evidență. Avea pielea și părul atât de lipsite de culoare, încât îi amintea lui Harry de un cadavru pe care el și Ellen îl pescuiseră odată din Bunnefjord. Totuși, spre deosebire de reacția lui față de corpul unei femei, Harry avea sentimentul că, dacă s-ar întoarce pentru o clipă, ar uita cum arată Beate Lønn. Lucru care, se pare, n-ar fi deranjat-o pentru că își rosti încet numele și îi întinse mâna ei mică și umedă lui Harry, apoi o retrase repede.

– Inspectorul Hole e un fel de legendă în această clădire, spuse Rune Ivarsson, PAS, stând cu spatele la ei și jucându-se cu un mănunchi de chei.

În partea de sus a ușii de fier din fața lor scria cu litere gotice: CASA DURERII. Și dedesubt: CAMERA DE CONFERINȚE 508.

– Nu-i așa, Hole?

Harry nu răspunse. Era absolut sigur la ce fel de legendă se referea Ivarsson; nu încercase niciodată să-și ascundă părerea că Harry era o dezonoare pentru poliție și ar fi trebuit înlăturat cu ani în urmă.

În cele din urmă, Ivarsson deschise ușa și intrară. Casa Durerii era o încăpere a Secției Jafuri, unde erau studiate, editate și copiate înregistrările video. În mijloc se găsea un birou mare împărțit în trei; nu existau ferestre. Pereții erau acoperiți cu rafturi pe care se aflau casete video, vreo douăsprezece afișe cu spărgători căutați de poliție, un ecran mare pe unul dintre pereți, o hartă a orașului Oslo și diverse trofee de la arestări de succes: de exemplu, lângă ușă, atârnav două mâneci de lână cu găuri pentru ochi și gură. În rest, încăperea mai avea niște calculatoare cenușii, monitoare negre de televizor, aparate video și DVD-uri, precum și niște aparate pe care Harry nu le putu identifica.

– La ce concluzii a ajuns Secția Omucideri după ce a văzut caseta? întrebă Ivarsson, așezându-se pe unul dintre scaune.

Accentuă în mod voit cuvântul „omucideri“.

– Am prins niște fire, zise Harry, plimbându-se pe lângă un raft plin de casete.

– Niște?

– Nu prea multe.

– Ce păcat că secția voastră nu a audiat prelegerea pe care am ținut-o la cantină în septembrie, anul trecut. Au venit reprezentanți de la toate secțiile, mai puțin a voastră, dacă nu mă înșel.

Ivarsson era înalt, cu mâini și picioare lungi, iar deasupra ochilor albaștri îi cădea o șuviță de păr blond, ondulat. Fața lui avea acele trăsături masculine tipice, în general, modelelor care reprezintă mărci germane precum Boss, și era încă bronzat după multe după-amiezi însoțite petrecute pe terenul de tenis și, probabil, după ședințele de solar dintr-un centru de fitness. Pe scurt, Rune Ivarsson era ceea ce mulți descriu ca fiind un bărbat arătos, și susținea astfel teoria lui Harry conform căreia există o legătură între felul cum arăți și competența profesională în cadrul poliției. Cu toate astea, lipsa de talent a lui Rune Ivarsson în domeniul investigațiilor era compensată de înclinația pentru politică și de capacitatea de a forma alianțe în conducerea poliției. În plus, Ivarsson avea o încredere în sine naturală, pe care mulți o interpretau ca fiind spirit de conducere. În ceea ce-l privește, această încredere se baza doar pe faptul că fusese binecuvântat cu o ignoranță totală privind propriile defecte, calitate care, în mod inevitabil, îl va propulsa în vârful ierarhiei, și care, într-o bună zi, îl va face să fie – într-un fel sau altul – superiorul lui Harry. La început, Harry nu văzuse nici un motiv să se plângă că mediocritatea e promovată, că Ivarsson nu se mai ocupa de investigații, dar pericolul cu astfel de oameni este că își pot pune în cap cu ușurință că trebuie să intervină și să dicteze celor care chiar înțeleg munca de detectiv.

– Am pierdut ceva? întrebă Harry, plimbându-și degetul pe etichetele mici, scrise de mână, de pe casetele video.

– Poate că nu, replică Ivarsson. Doar dacă te interesează acele mici detalii care duc la rezolvarea cazurilor de crimă.

Harry rezistă tentației de a-i spune că nu venise la prelegere pentru că aflase de la ceilalți care participaseră la prelegerile anterioare că singurul scop al spectacolului era să anunțe toată suflarea de creșterea ratei soluționării cazurilor de jaf asupra băncilor de la treizeci și cinci la sută la cincizeci la sută după ce preluase el frâiele Secției Jafuri. Fără să sufle o vorbă despre faptul că numirea lui coincisese cu dublarea personalului departamentului său, cu o extindere a puterilor celor care fac investigații și cu plecarea celui mai prost detectiv – Rune Ivarsson.

– Cred că sunt destul de interesat, zise Harry. Deci, spune-mi, l-ați rezolvat pe acesta? Scoase una dintre casete și citi cu voce tare ce era scris pe etichetă: „20.11.94, Banca NOR Savings, Manglerud“.

Ivarsson râse.

– Cu plăcere. I-am prins după metoda clasică. Au schimbat mașina lângă o groapă de gunoi în Alnabru și au dat foc primei mașini. Numai că aceasta nu a ars. Am găsit mănușile unuia dintre infractori și urme de ADN. Le-am comparat cu cele ale hoților cunoscuți pe care detectivii noștri i-au catalogat ca posibili suspecti după ce au văzut înregistrarea, și unul dintre ei s-a potrivit. Idiotul trăsesese cu pistolul într-un tavan și primise patru ani. Altceva, Hole?

– Hmm. Harry învârti caseta. Ce fel de ADN era?

– Ți-am spus, un ADN care se potrivea.

Colțul ochiului lui Ivarsson începu să se zbată.

– Așa e, dar de unde era? Din piele moartă? Dintr-o unghie? Din sânge?

– Are importanță?

Vocea lui Ivarsson deveni ascuțită și nerăbdătoare.

Harry își zise în sinea lui că ar trebui să-și țină gura. Că ar trebui să renunțe la aceste confruntări de Don Quijote. La urma urmei, oameni precum Ivarsson nu vor învăța niciodată.

– Poate că nu, se trezi Harry zicând. Doar dacă te interesează acele mici detalii care duc la rezolvarea cazurilor de crimă.

Ivarsson îi aruncă o privire. În încăperea special izolată, tăcerea se resimți ca o presiune fizică. Ivarsson deschise gura să vorbească.

– Păr de pe deget.

Amândoi bărbații se întoarseră spre Beate Lønn. Harry aproape că uitase de prezența ei. Aceasta se uita de la unul la altul și repetă aproape în șoaptă:

– Păr de pe deget. Părul de pe deget... nu așa i se spune...?

Ivarsson tuși.

– Ai dreptate, a fost un fir de păr. Dar cred că era – deși nu văd de ce am intra în mai multe detalii – un fir de păr de pe dosul palmei. Nu-i așa, Beate? Fără să mai aștepte vreun răspuns, bătu cu degetul în sticla ceasului de la mână. Trebuie să plec. Vizionare plăcută.

După ce ușa se închise în spatele lui Ivarsson, Beate luă caseta din mâna lui Harry și în secunda următoare aparatul video o înghiți cu un zumzăit.

– Două fire de păr, zise ea. În mânușa stângă. De pe deget. Și groapa de gunoi era în Karihaugen, nu în Alnabru. Dar chestia cu patru ani e adevărată.

Harry se uită uimit la ea.

– Asta nu se întâmpla înainte de venirea ta?

Ea dădu din umeri în timp ce apăsa pe butonul PLAY de pe telecomandă.

– Nu trebuie decât să citești dosarele.

– Hmm, făcu Harry și îi studie profilul. Apoi se așează confortabil pe scaun. Să vedem dacă acesta a lăsat vreun fir de pe deget.

Aparatul video gemu, iar Beate stinse lumina. În secunda următoare, în timp ce apăru pe ecran imaginea albastră de început care îi luminează pe cei doi, un alt film se derula în mintea lui Harry. Fu scurt, nu dură decât câteva secunde, o scenă scăldată în lumina albastră intermitentă de la Waterfront, un club închis de mult, în Aker Brygge. Nu știa cum o chema pe femeia cu ochi căprui zâmbitori care încerca să strige ceva la el, pe deasupra muzicii. Se cânta muzică cowpunk. Green on Red.

Jason & The Scorchers. Își turnă Jim Beam în cola și nu-i păsa cum o cheamă. Cu toate astea, află în seara următoare. Când erau în patul împodobit cu un galion, un cal fără cap, rupseseră toate parâmele și porniseră în prima lor călătorie. Harry simți în stomac căldura pe care o simțise cu o seară înainte, când auzise vocea ei la telefon.

Apoi se concentrează asupra celui alt film.

Bătrânul începuse să meargă către tejghea, filmat cu o altă cameră, din cinci în cinci secunde.

– Thorkildsen la TV2, zise Beate Lønn.

– Nu, e August Schulz, explică Harry.

– Mă refeream la editare, zise ea. Pare a fi mâna lui Thorkildsen de la TV2. Ici și colo lipsesc câteva fracțiuni...

– Lipsesc? Cum de îți dai seama...?

– Sunt mai multe motive. Uită-te în fundal. Mazda roșie care se vede pe stradă era în centrul cadrului în cele două camere când imaginea s-a schimbat. Un obiect nu poate fi în două locuri în același timp.

– Vrei să spui că a cârpit cineva înregistrarea?

– Nu. Tot ce e pe cele șase camere interioare și pe cea exterioară e înregistrat pe aceeași casetă. Pe caseta originală, cadrul sare repede de la o cameră la alta și nu vezi decât o pâlpâire. Așa că filmul a trebuit să fie editat pentru a obține secvențe coerente mai lungi. Uneori, când nu avem aparatele corespunzătoare, îi chemăm pe cei de la televiziune. Editori precum Thorkildsen mănuiesc coordonata temporală pentru a îmbunătăți calitatea înregistrării. Nevroză profesională, cred.

– Nevroză profesională, repetă Harry.

Se gândi că era ciudat ca o tânără să spună un lucru pe care l-ar fi spus cineva mai în vârstă. Sau poate că nu era așa de tânără pe cât crezuse el la început? Ceva se schimbase la ea de îndată ce se stinseră luminile. Limbajul trupului era mai relaxat, vocea mai fermă.

Hoțul intră în bancă și strigă în engleză. Vocea lui părea îndepărtată și înăbușită, ca învelită într-o pătură.

– Ce zici de asta? întrebă Harry.

– E norvegian. Vorbește engleză ca să nu-i recunoaștem dialectul, accentul sau orice alt cuvânt caracteristic care ar putea să ne conducă la el. Poartă haine moi care nu lasă fire pe care le-am putea găsi în mașinile de schimb, în locurile în care se ascunde sau în propria casă.

– Hm. Altceva?

– Toate orificiile din haine sunt închise ca să nu lase urme de ADN. Observi că pantalonii sunt legați în jurul cizmelor și mânecile în jurul mânușilor. Aș presupune că are capul acoperit cu o bandă și ceară pe sprâncene.

– Un profesionist?

Ea dădu din umeri.

– Optzeci la sută dintre jafurile de bănci sunt planificate cu mai puțin de o săptămână înainte și sunt făcute de oameni aflați sub influența alcoolului sau a drogurilor. Acesta a fost planificat minuțios, iar spărgătorul nu pare să fi luat ceva înainte.

– De unde îți dai seama?

– Dacă am fi avut lumină și camere mai bune, am fi putut să mărim cadrele și să-i vedem pupilele. Dar cum nu avem, mă uit la limbajul trupului. Mișcări calme și calculate, vezi? Dacă a consumat ceva, nu a fost în nici un caz vreun fel de amfetamină. Poate Rohypnol. Țsta e cel mai popular.

– De ce?

– Să jefuiești o bancă e o experiență extremă. Nu ai nevoie de viteză, din contră. Anul trecut, cineva a intrat cu o armă automată în Den Norske Bank din Piața Solli, a tras în tavan și în pereți și a luat-o la fugă pe ușă fără nici un ban. I-a spus judecătorului că pompase în el atâta amfetamină, încât a trebuit pur și simplu să și-o scoată din sistem. Prefer criminali care iau Rohypnol, ca să zic așa.

Harry arată cu capul înspre ecran.

– Privește umărul lui Stine Grette în cadrul 1; apasă pe alarmă. Și sunetul înregistrării e mult mai bun. De ce?

– Alarma e legată la aparatul care înregistrează și, când e activată, filmul începe să meargă mult mai repede. Așa că avem cadre mai clare și sunet mai bun. Suficient de bun pentru a putea analiza vocea spărgătorului. Și atunci, nu-i mai e de ajutor faptul că vorbește în engleză.

– Chiar e așa de sigur pe cât se spune?

– Sunetul corzilor noastre vocale este precum o amprentă. Dacă îi dăm specialistului nostru de la Universitatea din Trondheim zece cuvinte pe o casetă, poate să potrivească două voci cu o siguranță de nouăzeci și cinci la sută.

– Hm. Dar bănuiesc că nu poate dacă avem calitatea sunetului pe care o avem înaintea de alarmă?

– E mai puțin sigur.

– Deci de asta strigă în engleză la început și apoi, când își dă seama că a fost activată alarma, îi spune lui Stine Grette la ureche ce să zică.

– Exact.

Fără să mai spună nimic, îl priviră pe bărbatul îmbrăcat în negru cum se apleacă peste teighea, duce pistolul la gâtul lui Stine Grette și îi șoptește la ureche.

– Ce părere ai de reacția ei? întrebă Harry.

– Ce vrei să spui?

– Expresia feței. Pare relativ calmă, ce zici?

– Nu zic nimic. În general, nu poți deduce prea multe lucruri după o expresie facială. Aș zice că are pulsul în jur de 180.

Îl priviră pe Helge Klementsén cum se împleticește pe podea, în fața containerului pentru bani.

– Sper să beneficieze de tratament posttraumatic adecvat, rosti Beate încet și clătină din cap. Am văzut oameni care au devenit niște epave din punct de vedere psihic după un asemenea jaf.

Harry nu zise nimic, dar se gândi că această replică era cu siguranță ceva ce auzise de la colegii mai în vârstă.

Jefuitorul se întoarce și arată șase degete.

– Interesant, murmură Beate și, fără să se uite la ce scrie, notă ceva pe o bucată de hârtie din fața ei.

Harry o urmărește pe tânăra polițistă cu colțul ochiului și o văzu cum sare în sus când se trase. În timp ce hoțul de pe ecran înșfăcă geanta, sări peste tejghea și ieși pe ușă în fugă, Beate își ridică bărbia micuță și stiloul îi căzu din mână.

– Ultima parte nu am pus-o în rețea și nu am dat-o la nici un post de televiziune, zise Harry. Privește, e acum pe camera din afara băncii.

Îl priviră pe hoț cum traversează trecerea de pietoni – pe verde – pe Bogstadveien înainte să o ia în sus pe Industrigata. Apoi ieși din cadru.

– Și poliția? întrebă Beate.

– Cea mai apropiată secție de poliție e în Sørkedalsveien, chiar după stația de taxare de pe autostradă, la doar opt sute de metri de bancă. Cu toate astea, le-a luat peste trei minute din momentul în care alarma a încetat și până au ajuns. Așa că hoțul a avut mai puțin de două minute să scape.

Beate se uită gânditoare la ecran, la oamenii și la mașinile care treceau de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic.

– Fuga a fost la fel de meticulos planificată ca și jaful. Mașina era probabil parcată după colț ca să nu poată fi filmată de camerele din afara băncii. A avut noroc.

– Poate, zise Harry. Pe de altă parte, nu pare a fi genul care se bazează pe noroc, nu?

Beate ridică din umeri.

– Toate jafurile de bănci par să fie bine planificate dacă au succes.

– Bine, dar aici existau șanse ca poliția să întârzie. Vinerea, la această oră, toate mașinile de poliție din zonă sunt cu treabă în altă parte, la...

– ... reședința ambasadorului Americii! exclamă Beate, plesnindu-se peste frunte. Telefonul anonim despre mașina-capcană. Vineri am fost liberă, dar am văzut la știrile de la televizor. Și dacă te gândești cât de isterici au devenit oamenii în zilele noastre, e clar că toți s-ar fi dus acolo.

– Nu a fost nici o bombă.

– Bineînțeles că nu. E șmecheria clasică să țină poliția ocupată înainte de un jaf.

Rămaseră tăcuți și gânditori, uitându-se la ultima parte a înregistrării. August Schulz așteptând la trecerea de pietoni. Verde se schimbă în roșu și la loc, iar el nu se mișcă. „Ce așteaptă? se întrebă Harry. Ceva diferit? Să fie verde mai mult timp? Să fie verde o sută de ani? Bine. Trebuie să sosească în curând.” Auzi sirenele poliției în depărtare.

– E ceva în neregulă aici.

Beate Lønne răspunse cu un oftat obosit de om bătrân:

– Mereu e ceva care nu e în regulă.

Apoi filmul se termină și pe ecran apăru imaginea asemănătoare unei furtuni de zăpadă.

ECOUL

– Zăpadă?

Harry strigă tare în telefonul mobil în timp ce mergea grăbit pe trotuar.

– Da, chiar așa, zise Rakel din Moscova, abia auzindu-se.

Se auzi apoi ecoul: ... așa.

– Alo?

– Îngheți aici... ici. Și afară și înăuntru... untru.

– Și la tribunal?

– Acolo te congelezi. Când locuiam aici, mama lui chiar mi-a spus că ar trebui să plec cu Oleg. Acum stă împreună cu ceilalți și se încruntă la mine plină de ură... ură.

– Cum merge procesul?

– De unde să știu?

– Păi, în primul rând, ai făcut Facultatea de Drept. În al doilea rând, vorbești rusește.

– Harry. La fel ca 150 de milioane de ruși, nici eu nu înțeleg nimic din sistemul juridic de aici... ici.

– Bine. Și Oleg cum privește toate astea?

Harry repetă întrebarea fără să primească vreun răspuns, apoi se uită la ecranul telefonului să vadă dacă a pierdut legătura, dar

cronometrul continua să meargă. Duse din nou telefonul la ureche.

– Alo?

– Alo, Harry, te aud... Mi-e dor de tine așa de... Ce se aude?

– Se aude cu ecou.

Harry ajunsese lângă ușa de la intrare, scoase cheia și descuie.

– Crezi că sunt prea insistentă, Harry?

– Bineînțeles că nu.

Harry dădu din cap înspre Ali care încerca să bage o sanie pe ușa de la beci.

– Te iubesc. Mai ești acolo? Te iubesc! Alo?

Harry ridică uimit privirea de la telefonul care murise și observă zâmbetul vecinului său pakistanez.

– Da, bună, Ali, mormăi el în timp ce formă din nou, cu grijă, numărul lui Rakel.

– Apeluri primite, zise Ali.

– Poftim?

– Nimic. Să-mi spui dacă vrei o cheie de la beci. Nu prea îl folosești, nu-i așa?

– Am și eu o cameră în beci?

Ali își dădu ochii peste cap.

– De cât timp locuiești aici, Harry?

– Am zis că... te iubesc.

Ali se uită cercetător la Harry. Harry îi făcu semn cu mâna. O luă în sus pe scări, ținând cheia în față ca pe o undiță.

– Bine, acum putem să vorbim, zise Harry în timp ce intră în apartamentul său cu două camere, care nu avea prea multă mobilă, dar era curat.

Îl cumpărase la preț de chilipir prin anii nouăzeci când piața imobiliară era la pământ. Se gândea adesea că apartamentul îi epuizase porția lui de noroc pentru toată viața.

– Aș vrea să fii și tu cu noi aici, Harry. Și lui Oleg îi e dor de tine.

– Zice el asta?

– Nu e nevoie să spună. Din punctul ăsta de vedere, semănați foarte mult.

– Dar eu tocmai ți-am spus că te iubesc. De trei ori. Cu vecinul lângă mine. Știi ce înseamnă chestia asta pentru un bărbat?

Rakel râse. Lui Harry îi plăcea felul în care râdea, îi plăcuse din prima clipă în care o auzise. Instinctiv, știuse că ar face orice să o audă râzând mai des. În fiecare zi, dacă ar fi posibil.

Își aruncă pantofii din picioare și zâmbi când văzu că telefonul de pe hol clipește, anunțându-l că are un mesaj. Nu era nevoie să aibă puteri paranormale ca să își dea seama că era de la Rakel. Nimeni altcineva nu-i dădea telefon acasă lui Harry Hole.

– Atunci de unde știi că mă iubești? gânguri Rakel.

Ecoul dispăruse.

– Simt că mă ia cu călduri... cum îi spune?

– La inimă?

– Nu, sub inimă, mai în spate. Rinichi? Ficat? Splină? Da, asta e. Simt că mi se încinge splina.

Harry nu fu sigur dacă la celălalt capăt al firului se aude un suspin sau un râset. Apăsă pe butonul PLAY de la robot.

– Sper să mă întorc acasă în două săptămâni, zise Rakel la mobil înainte să nu se mai audă din cauza robotului.

– Bună, tot eu sunt...

Harry simți că-i stă inima în loc și reacționează înainte să se gândească. Apăsă pe STOP. Dar parcă ecoul cuvintelor rostite de vocea încântătoare și ușor guturală continua să răsună în încăpere.

– Ce-a fost asta? întrebă Rakel.

Harry inspiră profund. Încercă să se gândească înainte de a răspunde, dar fu prea târziu:

– Doar radioul. Tuși. Când ești sigură, anunță-mă cu ce avion sosești și vin eu să te iau.

– Bineînțeles că te anunț, zise ea surprinsă. Urmă o pauză prea lungă. Trebuie să închid, rosti Rakel. Vorbim la opt, diseară?

– Da. Adică nu. O să am treabă.

– Da? Sper că e vorba de ceva plăcut.

– Ei bine, zise Harry luând o gură de aer. Ies cu o femeie.

- Cine e norocoasa?
- Beate Lønn. E nouă la Secția Jafuri.
- Și cu ce ocazie?
- Să vorbim cu soțul lui Stine Grette. Cea care a fost împușcată în timpul jafului din Bogstadveien despre care ți-am spus. Și cu șeful de sucursală.
- Distracție plăcută! Vorbim mâine. Oleg vrea să-ți spună noapte bună.

Harry îl auzi cum aleargă și apoi cum respiră emoționat la telefon.

După ce terminară de vorbit, Harry rămase în hol, holbându-se în oglinda de deasupra măsuței de telefon. Dacă teoria lui era adevărată, atunci se uita acum la un polițist competent. Doi ochi injectați, câte unul de fiecare parte a nasului, cu o rețea de vinișoare albastre pe o față palidă și osoasă cu pori adânci. Ridurile lui păreau a fi niște tăieturi de cuțit făcute la întâmplare pe un buștean. Cum de se întâmplase? Văzu în oglindă pe peretele din spatele lui într-o fotografie fața zâmbitoare și bronzată a unui băiat împreună cu sora lui. Dar Harry nu era preocupat de tinerețea sau de frumusețea pierdută, căci în sfârșit gândul i se limpezise. Își căuta în trăsături șiretenia, falsitatea, lașitatea care tocmai îl făcuseră să încalce una dintre puținele promisiuni pe care și le făcuse lui însuși: că niciodată, orice ar fi, nu o va minți pe Rakel. Că dintre toate obstacolele de care s-ar putea împiedica relația lor – și nu erau puține –, minciunile nu vor fi printre ele. Așa că de ce spusese o minciună? Era adevărat că el și cu Beate urmau să se întâlnească cu soțul lui Stine Grette, dar de ce nu-i spusese că, după aceea, se va întâlni cu Anna? O iubire veche, și ce dacă? Fusesse o legătură scurtă și furtunoasă, care lăsase cicatrici, dar nu și răni adânci. Urmau doar să stea de vorbă la o ceașcă de cafea și să-și spună povești de genul ce-am-făcut-de-când-nu-ne-am-mai-văzut. Iar apoi fiecare va pleca pe drumul său.

Harry apăsă butonul PLAY de pe robot ca să asculte restul mesajului. Vocea Annei umplu holul: „... sunt nerăbdătoare să ne

întâlnim la M în seara asta. Doar două lucruri. Poți să treci în drum pe la lăcătușeria de pe bulevardul Vibes și să iei cheile pe care le-am comandat? Au deschis până la șapte și le-am spus să le țină pe numele tău. Și vrei să te îmbraci cu blugii care știi că-mi plac mie?”

Un râs profund, gutural. Camera părea că vibrează în același ritm. Fără îndoială, nu se schimbase deloc.

NEMESIS

Ploaia trasa în lumina felinarelor linii rapide pe cerul de octombrie, întunecat prea devreme. Espen, Stine și Trond Grette locuiau aici – „aici“ fiind o casă galbenă cu terasă în Disengrenda. Harry apăsă pe sonerie și cercetă zona. Disengrenda consta în patru șiruri de case, aflate în mijlocul unui câmp mare și drept, înconjurate de blocuri, lucru care îi aminti lui Harry de pionierii din prerii, care se apărau împotriva atacurilor indiene. Poate că așa și era. Casele înșiruite fuseseră construite în anii șaizeci pentru înfloritoarea clasă de mijloc și probabil că populația locală în scădere, formată din muncitori care locuiau în blocurile din Disengrenda și Traverveien, știa deja că aceștia erau noii cuceritori; că vor conduce noua țară.

– Nu pare a fi acasă, zise Harry, apăsând încă o dată pe buton. Ești sigură că a înțeles că venim în după-amiaza asta?

– Nu.

– Nu?

Harry se întoarse și se uită la Beate Lønn care tremura sub umbrelă.

Purta o fustă și pantofi cu tocuri înalte și când aceasta îl luase cu mașina din față de la Schrøder, el se gândise că e îmbrăcată ca pentru a merge la o cafea.

– Grette a confirmat întâlnirea de două ori când am sunat, zise ea. Dar părea complet... rupt de realitate.

Harry se aplecă peste scară și își lipi nasul de geamul de la bucătărie. Înăuntru era întuneric și tot ce putu să vadă fu un calendar Nordea Bank pe perete.

– Să ne întoarcem, zise el.

În acea clipă, se deschise cu zgomot fereastra de la bucătăria vecină.

– Îl căutați pe Trod?

Cuvintele fuseseră spuse în *bokmål*, norvegiana standard, dar cu un accent de Bergen, cu un „r” așa de puternic, încât suna ca un tren de mărime medie care deraiază. Harry se întoarse și dădu ochii cu o femeie cu fața ridată și smeadă, care încerca să zâmbească și să fie serioasă în același timp.

– Da, aprobă Harry.

– Din familie?

– Poliția.

– A, da, făcu femeia și renunță la expresia de înmormântare. Am crezut că ați venit să transmiteți condoleanțe. E pe terenul de tenis, bietul de el.

– Pe terenul de tenis?

Arată cu degetul.

– De cealaltă parte a câmpului. E acolo de la ora patru.

– Dar e întuneric, zise Beate. Și plouă.

Femeia ridică din umeri.

– Probabil din cauza durerii.

Rosti litera „r” așa de cântat, încât Harry începu să se gândească la copilăria lui din Oppsal și la bucățile de carton pe care le băgau în roțile bicicletelor ca să lovească în spițe.

– Și tu ai crescut în partea de est în Oslo, afirmă Harry în timp ce el și Beate se îndreptau spre locul unde arătase femeia. Sau mă înșel?

– Nu, răspunse scurt Beate, nedorind să dezvolte subiectul.

Terenul de tenis era la jumătatea drumului dintre blocuri și casele înșiruite. Auziră sunetul înfundat făcut de racordajul

rachetei pe mingea de tenis udă. În interiorul terenului împrejmuit cu gard înalt de sârmă, putură să distingă o siluetă care stătea în picioare și lovea cu racheta în întunericul care se lăsa rapid.

– Bună seara! strigă Harry când ajunseră la gard, dar bărbatul nu răspunse. Abia atunci văzură că purta haină, cămașă și cravată. Trond Grette?

O minge lovi o băltoacă, sări, lovi gardul și îi stropi cu apă de ploaie, deși Beate încercă să se apere cu umbrela.

Beate trase de poartă.

– E încuiat pe interior, șopti ea.

– Poliția! Ofițerii Hole și Lønn! strigă Harry. Trebuia să ne întâlnim. Putem... Dumnezeu!

Harry nu văzu mingea decât atunci când aceasta se lovi de sârma gardului, la câțiva centimetri de chipul lui. Își șterse apa de pe față și se uită în jos: fusese stropit cu apă murdară, maronie. Harry se întoarse cu spatele în mod automat când văzu că bărbatul ridică iar mingea.

– Trond Grette!

Strigătul lui Harry răsună ca un ecou printre blocurile din preajmă.

Văzură cum mingea de tenis se arcuiește spre lumina blocurilor înainte să fie înghițită de întuneric și să aterizeze undeva, pe teren. Harry se întoarse din nou cu fața spre teren, auzi un răgnet și văzu o siluetă îndreptându-se spre el din întuneric. Gardul de metal scârțâi în timp ce jucătorul de tenis se izbi de el. Căzu pe zgură în patru labe, se ridică, își luă avânt și se aruncă iar în gard. Căzu, se ridică și-și luă din nou avânt.

– Doamne, a înnebunit, murmură Harry.

Făcu instinctiv un pas în spate în timp ce o față albă, cu privire fixă trecu prin fața lui. Beate reușise să aprindă o lanternă și o îndreptă spre Grette care stătea agățat de gard. Cu părul negru și ud lipit de fruntea albă, părea că e în căutarea unui lucru asupra căruia să se concentreze în timp ce aluneca de pe gard precum lapovița pe parbrizul unei mașini, până când rămase nemișcat, întins pe pământ.

– Ce facem acum? gâfâi Beate.

Harry simți că îi scrâșnesc dinții și scuipă în palmă. Văzu la lumina lanternei nisip roșu.

– Sună la salvare până mă duc eu să iau cleștele din mașină, zise el.

– Apoi i-au dat sedative, nu? întrebă Anna.

Harry dădu afirmativ din cap și luă o gură de cola.

Clienții din West End stăteau în jurul lor pe scaunele de la bar și beau vin, băuturi strălucitoare și cola dietetică. M semăna cu majoritatea barurilor din Oslo – citadin într-un fel provincial și naiv, dar, cu toate astea, plăcut, ceea ce îl făcu pe Harry să se gândească la Kebab, băiatul cel deștept și cuminte care era în aceeași clasă cu el la școală și care, după cum aveau să descopere, ținea un carnețel cu toate expresiile argotice folosite de copii.

– L-au dus pe bietul om la spital. Apoi am vorbit din nou cu vecina care ne-a spus că e acolo și lovește mingi de când a fost ucisă soția lui.

– Doamne! De ce?

Harry se aplecă.

– Nu e ceva neobișnuit ca oamenii să devină paranoici când pierd pe cineva în asemenea împrejurări. Unii își reprimă sentimentele și se comportă ca și când cei morți ar fi tot în viață. Vecina ne-a spus că Stine și Trod Grette făceau o pereche minunată pe terenul de tenis și că exersau vara aproape în fiecare după-amiază.

– Deci el o aștepta, într-un fel, pe soția lui să-i servească mingea?

– Poate.

– Doamne! Vrei să-mi iei o bere până mă duc eu la toaletă?

Anna sări jos de pe scaun și traversă încăperea cu mersul ei legănat. Harry încercă să nu o urmărească din priviri. Nici nu era nevoie, văzuse suficient. Avea câteva riduri în jurul ochilor, câteva fire albe în părul negru ca pana corbului; altfel, era neschimbată. Aceiași ochi negri cu sprâncene unite, același nas înalt și îngust deasupra unor buze indecent de cărnoase și pomeți

proeminenți care îi dădeau parcă un aer flămând. Poate că nu ar fi putut fi descrisă ca fiind „frumoasă” – căci avea trăsăturile prea dure și necizelate –, dar corpul ei subțire avea suficiente forme, iar Harry zări cel puțin doi bărbați de la mese care o urmăriră cu privirea în timp ce ea trecu pe lângă ei.

Harry își mai aprinse o țigară. După ce plecaseră de la Grette, trecuseră pe la Helge Klementsén, șeful de sucursală, dar nici el nu le furnizase prea multe date interesante. Era încă în stare de șoc și stătea într-un scaun în duplexul său din Kjelsåsveien, uitându-se pe rând la câinele care îi alerga printre picioare și la soția sa care alerga între bucătărie și sufragerie cu cafea și cel mai uscat corn cu frișcă pe care Harry îl gustase vreodată. Hainele lui Beate se potriveau cu locuința burgheză a familiei Klementsén, mult mai bine decât blugii decolorați, marca Levi, ai lui Harry și pantofii Doc Martens. Cu toate astea, Harry fusese cel care făcuse conversație cu *fru* Klementsén despre cantitatea neobișnuit de mare de precipitații din această toamnă și despre arta de a face cornuri cu frișcă, întrerupți de zgomote de pași și de suspine ce se auzeau de sus. *Fru* Klementsén îi explicase că fiica ei, Ina, biata de ea, era însărcinată în șapte luni cu un bărbat care tocmai o părăsise. De fapt, era marinar și pornise spre Mediterana. Harry aproape că împrăștiase cornul cu frișcă pe masă. Abia atunci Beate preluase comanda și îl întrebase pe Helge, care renunțase să mai urmărească din priviri câinele deoarece acesta ieșise din sufragerie:

– Cât de înalt credeți că era hoțul?

Helge o studiasse, apoi ridicase ceașca de cafea și o dusesse la gură unde trebuise să se oprească pentru că nu putea să bea și să vorbească în același timp.

– Înalt? Poate doi metri. Stine era mereu așa de precisă.

– Nu era chiar atât de înalt, *Herr* Klementsén.

– Bine, un metru nouăzeci.

– Cu ce era îmbrăcat?

– Ceva negru ca de cauciuc. Vara asta a fost și ea într-un concediu adevărat. În Grecia.

Fru Klementsensen își suflase nasul.

– Ca de cauciuc? întrebă Beate.

– Da. Și o cagulă.

– Ce culoare, *Herr* Klementsens?

– Roșie.

În acea clipă, Beate se oprise din luat notițe și curând erau în mașină, înapoi spre oraș.

– Dacă judecătorii ar ști cât de puțin din ceea ce spun martorii jafurilor de bănci e demn de încredere, nu ne-ar lăsa să folosim asta drept probe în proces, spusese Beate. E aproape fascinant de greșit ceea ce recrează mințile oamenilor. Ca și cum frica le-ar da niște ochelari care îi fac pe toți jefuitorii să crească în înălțime și să pară mai negri, puștile să pară mai multe, iar secundele mai lungi. Jefuitorul a stat acolo puțin mai mult de un minut, dar *fru* Brænne, casiera de la intrare, zice că a stat acolo aproape cinci minute. Și nu are doi metri, ci 1,79. Doar dacă nu poartă tălpi duble, lucru care nu ar fi ciudat la un profesionist.

– De unde ești așa de sigură de înălțimea lui?

– Caseta video. Se compară înălțimea cu cadrul ușii pe care intră jefuitorul. M-am dus de dimineață la bancă și am calculat, am măsurat și am mai făcut poze.

– Hm. La Secției Omucideri lăsăm partea cu măsuratul celor de la Criminalistică.

– Să măsoari înălțimea după o casetă video e ceva mai complicat decât pare. De exemplu, măsurătorile celor de la Criminalistică au fost mai mari cu trei centimetri în cazul hoțului de la Den Norske Bank din Kaldbakken, în 1989. Așa că prefer să fac propriile măsurători.

Harry o privise pe furiș și se gândise să o întrebe de ce intrase în poliție. Dar, în schimb, o întrebuse dacă ar putea să-l lase lângă lăcătușeria de pe bulevardul Vibes. Înainte să coboare, o mai întrebuse dacă observase că Helge nu vărsase nici măcar un strop din ceașca plină ochi de cafea pe care o ținuse în mână în timpul convorbirii. Nu observase.

– Îți place locul ăsta? întrebă Anna, așezându-se din nou pe scaun.

– Nu e pe gustul meu, răspunse Harry, aruncându-și privirea în jur.

– Nici pe al meu, fu de acord Anna, luându-și geanta și ridicându-se. Să mergem la mine.

– Tocmai ți-am cumpărat o bere, zise Harry, arătând spre paharul înspumat.

– E așa de plictisitor să bei de unul singur, replică ea strâmbându-se. Relaxează-te, Harry. Haide.

Afară nu mai ploua, iar aerul rece și proaspăt avea un gust bun.

– Îți mai aduci aminte de ziua aceea de toamnă, când am mers cu mașina la Maridalen? întrebă Anna, luându-l ușor de braț și pornind.

– Nu, zise Harry.

– Ba sigur că îți amintești! Cu mașina aia a ta îngrozitoare, Ford Escort, cu scaune care nu se rabatează.

Harry zâmbi ironic.

– Te-ai înroșit, exclamă ea bucuroasă. Sunt sigură că îți amintești și că am parcat și am mers să ne plimbăm prin pădure. Cu frunzele acelea galbene, părea că... Îl strânse de braț. Părea că e un pat, un pat enorm de aur. Râse și-i dădu un cot. Și după aceea a trebuit să te ajut să pornești hârbul de mașină. Sper că te-ai descotorisit de ea.

– Păi, zise Harry, e în garaj. Trebuie să vii să o vezi.

– O, Doamne. Acum vorbești de parcă ar fi un vechi prieten care e internat în spital, cu o tumoare sau ceva de genul ăsta. Și adăugă încet: N-ar fi trebuit să uiți așa de repede, Harry.

El nu răspunse.

– Aici e, zise ea. E imposibil să fi uitat așa ceva, spune-mi că așa e. Se opriră în fața unei uși albastre pe Sorgenfrigata.

Harry se desprinse încet.

– Ascultă, Anna, începu el și încercă să-i ignore avertismentul din privire. Am o întâlnire chiar în zori cu cei de la Secția Omucideri.

– Eu nu am zis nimic, replică ea și descuie ușa.

Harry își aduse brusc aminte de ceva. Băgă mâna în buzunar și îi dădu un plic galben.

– De la lăcătușerie.

– A, cheia. A fost totul în regulă?

– Tipul de la magazin mi-a cercetat foarte atent buletinul. Și a trebuit să semnez. Un individ ciudat.

Harry se uită la ceas și căscă.

– Sunt foarte stricți cu predatul cheilor, rosti Anna repede. Se potrivește la tot, la intrarea principală, la subsol, la apartament, la absolut tot. Râse nervos, de formă. E nevoie de o cerere scrisă de la administrație pentru a face o cheie în plus.

– Înțeleg, zise Harry, legănându-se pe călcâie.

Luă o gură de aer și se pregăti să spună noapte bună.

Ea i-o luă înainte. Vocea ei aproape că îl implora:

– Doar o ceașcă de cafea, Harry.

Același candelabru atârna de tavan deasupra aceleiași mese în sufrageria spațioasă. Harry se gândi că pereții fuseseră mai deschiși la culoare – albi sau poate galbeni –, dar nu era sigur. Acum erau albaștri, iar camera părea mai mică. Poate ca Anna intenționase să mai reducă din spațiu. Nu e ușor pentru o persoană care locuiește singură să umple un apartament care are trei camere de zi, două dormitoare mari și un tavan înalt de trei metri și jumătate. Harry își aminti că Anna îi spusese că și bunica ei locuise singură acolo, dar nu-și petrecuse prea mult timp în apartament pentru că fusese o renumită soprană și călătorise prin toată lumea cât timp putuse să cânte.

Anna dispăru în bucătărie și Harry se uită în jurul lui. Sufrageria era goală în afara unui cal pentru gimnastică de mărimea unui ponei islandez, care stătea în mijlocul camerei pe patru picioare de lemn, cu două mânere prinse de ea. Harry se duse lângă ea și mângâie pielea maronie netedă.

– Te-ai apucat de gimnastică? stigă Harry.

– Te referi la cal? îi răspunse Anna din bucătărie.

- E pentru bărbați, nu?
- Da. Sigur nu vrei o bere, Harry?
- Sigur, strigă el. Acum vorbind serios, de ce îl ții aici?

Harry sări în sus când îi auzi vocea chiar în spatele lui:

- Pentru că îmi place să fac lucrurile pe care le fac bărbații.

Harry se întoarse. Ea își scosese puloverul și stătea în pragul ușii. Cu o mână în șold și cu alta de cadrul ușii. Harry reuși cu greu să reziste tentației de a o măsura cu privirea din cap până în picioare.

- L-am cumpărat de la Clubul de gimnastică din Oslo. E o operă de artă. Un artifact. Ca și „Contact“, pe care sunt sigură că nu l-ai uitat.

- Te referi la cutia de pe masa cu draperie în care puteai să-ți bagi mâna? Și înăuntru era o grămadă de mâini false cu care să dai noroc?

- Sau să le mângâi. Sau cu care să flirtezi. Sau să le respingi. Aveau un dispozitiv de încălzire în interior și puteau să se păstreze la temperatura corpului. O mare invenție, nu? Oamenii credeau că e cineva ascuns după masă. Vino să-ți mai arăt ceva.

O urmă în camera alăturată, iar ea deschise ușile glisante. Apoi îl luă de mână și-l trase în camera întunecată. Când aprinse lumina, Harry văzu lampa. Era o lampă aurită, sub forma unei femei care ținea o balanță într-o mână și o sabie în cealaltă. Pe partea exterioară a sabiei, pe balanță și pe capul femeii era câte un bec, trei în total, și când Harry se întoarse, văzu că fiecare bec lumina câte un tablou pictat în ulei. Două dintre tablouri erau agățate pe perete în timp ce al treilea, care se vedea că încă nu e terminat, era pe un șevalet care avea prins în colțul stâng o paletă pătată cu galben și maro.

- Ce fel de tablouri sunt? întrebă Harry.
- Portrete. Nu se vede?
- Ba da. Țștia sunt ochii? arată el. Și asta gura?

Anna dădu din cap.

- Dacă zici tu. Sunt trei bărbați.
- Îl cunosc pe vreunul dintre ei?

Anna îl privi gânditoare mult timp înainte să-i răspundă.

– Nu. Nu cred că îi cunoști, Harry, dar ai putea să-i cunoști dacă ai vrea cu adevărat.

Harry cercetă tablourile mai de aproape.

– Spune-mi ce vezi.

– E vecinul meu cu o sanie. Un bărbat care iese din spatele magazinului de lăcătușerie în timp ce eu plec. Și ospătarul de la M. Și vedeta de televiziune Per Ståle Lønning.

Ea râse.

– Știai că retina inversează totul astfel încât creierul primește primul mai întâi o imagine în oglindă? Dacă vrei să vezi lucrurile așa cum sunt în realitate, trebuie să le vezi în oglindă. Atunci ai fi văzut cu totul alți bărbați în tablouri. Privirea îi strălucea, iar Harry nu putu să-i spună că retina nu inversează imaginile, le întoarce doar cu susul în jos. Aceasta va fi ultima mea capodoperă, Harry. Pentru asta voi fi pomenită.

– Pentru aceste portrete?

– Nu, ele sunt doar o parte din întreaga operă de artă. Încă nu e terminată. Așteaptă doar.

– Hm, are vreun nume?

– *Nemesis*, rosti ea încet.

Se uită întrebător la ea.

– După numele zeiței.

Umbra îi acoperea o parte din față. Harry se uită în altă parte. Văzuse suficient. Linia curbată a spatelui invitându-l parcă la dans, un picior în față celuilalt de parcă nu ar fi fost hotărâtă dacă să facă pasul în față sau în spate, pieptul care se ridica și cobora și gâtul zvelt cu vene care pulsau. Simți că îl cuprinde căldura și o stare de moleșală. Oare cum spusese? „N-ar fi trebuit să uiți așa de repede.” Chiar uitase?

– Harry...

– Trebuie să plec, zise el.

Îi trase rochia peste cap, iar ea căzu răsând pe spate pe cearșaful alb. Ea îi desfăcu cureaua în timp ce lumina albăstruie,

care strălucea printre palmierii ce se legănau pe ecranul laptopului, lumina spiridușii și demonii cu gurile deschise care șuierau din sculpturile de pe capul patului. Anna îi spusese că era patul bunicii sale și că era acolo de aproape optzeci de ani. Îl mușcă ușor de ureche, șoptindu-i dulci nimicuri într-o limbă necunoscută. Apoi nu mai spuse nimic și se urcă deasupra lui țipând, râzând, implorându-l și evocând forțe externe, iar el ar fi vrut să continue la nesfârșit. Era gata să termine când ea se opri brusc, îi luă fața în mâini și îi șopti:

– Al meu pentru totdeauna?

– Nu prea e posibil, râse el și o rostogoli, venind el deasupra. Demonii de lemn rânjiră la el.

– Al meu pentru totdeauna?

– Da, gemu el și-și dădu drumul.

Când se opriră din râs și stătură acolo, transpirați, dar încă încolăciți pe cuvertură, Anna îi spuse că bunica ei primise patul de la un nobil spaniol.

– După un concert de la Sevilla din 1911, zise ea, ridicând puțin capul astfel încât Harry să poată să-i pună țigara aprinsă între buze.

Patul sosise trei luni mai târziu cu vaporul *Elenora*. Întâmplarea a făcut ca primul iubit al bunicii în acest pat să fie căpitanul danez Jasper și mai nu știu cum. Era evident că Jasper fusese un bărbat pasional și de aceea, după spusele bunicii, calul care împodobește patul rămăsese fără cap. Căpitanul Jasper, cuprins de extaz, îl mușcase.

Anna râse, iar Harry zâmbi. Când terminară țigara, făcură dragoste în scârțâitul lemnului spaniol de Manila, ceea ce îl duse pe Harry cu gândul la un vapor cu nimeni la cârmă, dar asta nu mai conta.

Asta fusese cu mult timp în urmă și era prima și ultima noapte în care dormise în patul bunicii Annei fără să fie băut.

Harry se răsuci în patul îngust de fier. Ecranul de la ceasul cu alarmă de pe masa de lângă pat arăta 3.21. Închise ochii și gândurile îi alunecară încet la Anna și la vara aceea de pe

cearșafurile albe ale patului bunicii. Era beat mai tot timpul, dar își amintea nopțile, roze și minunate ca niște vederi cu poze erotice. Chiar și cuvintele cu care încheiase vara fuseseră răsuflăte, și totuși un clișeu pasional: *Meriți pe cineva mai bun decât mine.*

Pe vremea aceea, bea așa de mult, încât totul ducea într-o singură direcție. În unul dintre momentele sale de sobrietate, se hotărâse să nu o târască în jos cu el. Ea îl blestemase pe limba ei străină și jurase că într-o zi va face același lucru cu el: îi va lua lucrul la care ține cel mai mult.

Asta se întâmplase în urmă cu șapte ani, iar relația nu durase decât șase săptămâni. După asta nu se mai întâlniseră decât de două ori. O dată într-un bar, când ea se dusesse la el cu lacrimi în ochi și îl rugase să plece în altă parte, lucru pe care el îl și făcuse. Și o dată la o expoziție, unde Harry se dusesse cu sora lui mai mică. Îi promisese că o va suna, dar nu o sunase niciodată.

Harry se rostogoli și se uită iar la ceas. 3.22. O sărutase. La sfârșitul serii. Aflat în siguranță afară din apartamentul ei cu ușă de sticlă unduitoare, se aplecase să o îmbrățișeze și să-i spună noapte bună, dar se transformase într-un sărut. Ușor și minunat. Ușor, în orice caz. 3.33. Dumnezeuule, de când devenise așa de sensibil că se simțea vinovat pentru că sărutase o fostă iubită de noapte bună? Harry încercă să respire profund și regulat, concentrându-se asupra diverselor căi de a fugi din Bogstadveien prin Industrigata. Înăuntru. Afară. Iar înăuntru. Încă îi simțea parfumul. Îi simțea apăsarea corpului. Limba ei insistentă.

CHILLI

Primele luciri ale zilei tocmai se iviseră deasupra Ekebergului, se strecuraseră pe sub storurile pe jumătate trase din sala de conferințe a Secției Omucideri și se opriseră între ridurile din jurul ochilor lui Harry. La capătul mesei lungi stătea Rune Ivarsson, cu picioarele desfăcute, legănându-se înainte și înapoi cu mâinile la spate. Dincolo de el era un flipchart pe care scria cu litere roșii și mari BINE AȚI VENIT. Harry bănuia că Ivarsson scrisese asta la un seminar de prezentare și încercă să-și oprească un căscat când șeful Secției Jafuri începu să vorbească.

– Bună dimineața tuturor. Cei opt care stăm în jurul mesei suntem echipa care va investiga jaful de la bancă comis vineri în Bogstadveien.

– Omor, mormăi Harry.

– Îmi cer scuze?

Harry se îndreaptă pe scaun. Soarele nenorocit îl orbea oriunde s-ar fi întors.

– Cred că ar fi corect să ne bazăm investigația pe faptul că a avut loc o crimă.

Ivarsson zâmbi crispat. Nu lui Harry, ci celorlalți care stăteau la masă, măsurându-i rapid cu privirea.

– Mă gândeam să încep făcând prezentările, dar prietenul nostru de la Secția Omucideri deja mi-a luat-o înainte. Inspectorul Harry Hole a fost numit de șeful său, Bjarne Møller, deoarece specialitatea lui sunt omorurile.

– Delictele grave, zise Harry.

– Delictele grave. În stânga lui Hole îl avem pe Torleif Weber de la Investigații, care a condus ancheta de la locul crimei. După cum știți mulți dintre voi, Weber este cel mai experimentat investigator al nostru. Celebru pentru capacitățile analitice și intuiția infailibilă. Șeful poliției a spus odată că ar vrea să-l aibă pe Weber cu el drept câine când merge la vânătoare.

Râsete în jurul mesei. Nu fu nevoie ca Harry să se uite la Weber pentru a ști că nu zâmbește. Weber aproape că nu zâmbea niciodată, cel puțin nu oamenilor pe care nu-i plăcea, și nu prea plăcea pe nimeni dintre cei prezenți. Nu-i plăcea mai ales pe șefii mai tineri care, după părerea lui Weber, erau, în mod exclusiv, carieriști incompetenți, fără înclinații spre această profesie, dar care aveau instincte mai puternice privind puterea administrativă și influența care ar putea fi obținută prin scurte apariții la sediul central al poliției.

Ivarsson zâmbi, legănându-se înainte și înapoi ca un căpitan de vas, și așteptă să se oprească și ceilalți din râs.

– Beate Lønn e nouă printre noi și e specialistă noastră în înregistrări video.

Beate se făcu roșie ca sfecla la față.

– Beate este fiica lui Jørgen Lønn care a lucrat peste douăzeci de ani la ceea ce se numea atunci Secția Jafuri și Delicte Grave. S-a dovedit până acum că pășește pe urmele legendarului ei tată. Deja a contribuit cu probe vitale care au ajutat la soluționarea mai multor cazuri. Nu știu dacă am spus asta deja, dar în ultimul an, rata condamnărilor la Secția Jafuri este aproape de cincizeci la sută, ceea ce în context internațional e recunoscută a fi...

– Ai spus asta deja, Ivarsson.

– Mulțumesc.

De data asta, Ivarsson se uită drept la Harry când zâmbi. Un zâmbet țeapăn, de reptilă, dezvelindu-și dinții până la urechi. Și își păstră acest zâmbet pe tot parcursul prezentărilor. Harry îi cunoștea pe doi dintre ei. Magnus Rian, un tânăr polițist din Tomrefjord, care era la Secția Omucideri de șase luni și care făcuse o impresie foarte bună. Celălalt era Didrik Gudmundson, anchetatorul cu cea mai mare experiență prezent acolo și adjunctul de la Secția Jafuri. Un polițist liniștit și meticulos, cu care Harry nu avusese niciodată nici o problemă. Ultimii doi erau tot de la Secția Jafuri, amândoi cu numele de familie Li, dar Harry stabili imediat că nu erau gemeni identici. Toril Li era înaltă și blondă, cu gura mică și fața îngustă, în timp ce Ola Li era scund și roșcat, cu fața rotundă și ochi zâmbitori. Harry se întâlnise destul de des cu ei pe coridor și mulți ar fi crezut că e normal să se salute, dar lui nu-i trecuse niciodată prin minte acest lucru.

– Iar în ceea ce mă privește, cred că mă cunoașteți din alte contexte, încheie Ivarsson adăugând: Dar ca să mă formalizez, sunt PAS-ul de la Secția Jafuri și am fost numit să conduc această investigație. Și, pentru a mă întoarce la ceea ce spuneam la început, Hole, nu este prima dată când trebuie să investigăm un jaf cu rezultat fatal pentru părțile nevinovate.

Harry încercă să nu muște din momeală. Chiar își dădu silința, dar rânjetul de crocodil îl făcu să nu se mai abțină.

– Cu o rată a condamnărilor tot apropiată de cincizeci la sută?

Doar o persoană de la masă râse, și râse tare. Weber.

– Îmi cer scuze, am uitat să mai spun ceva în legătură cu Hole, afirmă Ivarsson fără să zâmbească. Se spune că are talent la comedie. Un glumeț înnăscut, am auzit.

Urmă o secundă de liniște stânjenitoare. Apoi Ivarsson râse grohăind și în jurul mesei se auziră chicoteli.

– Bine, să începem cu un rezumat, dădu Ivarsson prima foaie de pe flipchart, dezvăluind titlul PROBE INVESTIGAȚIE. Scoase capacul unui marker și se pregăti. E rândul tău, Weber.

Karl Torleif Weber se ridică. Era scund, cu barbă și cu o coamă de păr grizonant. Vorbea încet și amenințător, dar cu toate astea, clar.

– Voi fi scurt.

– În regulă, zise Ivarsson atingând hârtia cu stiloul. Dar nu te grăbi, Karl.

– Voi fi scurt pentru că nu am nevoie de prea mult timp, mormăi Weber. Nu avem nimic.

– Bine, spuse Ivarsson coborând stiloul. Nu aveți nimic. Adică?

– Avem o amprentă a unui pantof Nike nou-nouț, mărimea 45. Cele mai multe aspecte ale acestui jaf arată un profesionist, așa că nu pot decât să deduc că e puțin probabil ca aceasta să fie mărimea lui normală. Glonțul a fost analizat de băieții de la balistică. E mărime standard 7,62 pentru AG₃, cea mai obișnuită muniție din regatul Norvegiei de vreme ce se găsește în fiecare cazarmă militară, magazin de arme și în casele ofițerilor în rezervă sau ale voluntarilor din toată țara. Cu alte cuvinte, imposibil de depistat. În afară de asta, ai zice că nici nu a intrat în bancă. Sau că a trecut pe afară, pe lângă ea. Am căutat probe și acolo.

Weber se așeză.

– Mulțumesc, Weber, a fost ăăă... informativ.

Ivarsson întoarse următoarea pagină. MARTORI.

– Hole?

Harry se cufundă și mai adânc în scaunul lui.

– Toți cei aflați în bancă au fost interogați imediat după, și nici unul nu ne poate spune mai mult decât se vede pe video. Adică își amintesc câte ceva, dar noi știm că nu în mod corect. Un martor l-a văzut pe hoț îndreptându-se spre Industrigata. Nimeni altcineva nu mai confirmă.

– Ceea ce ne aduce la următorul punct – mașinile de schimb, zise Ivarsson. Toril?

Toril Li păși în față, porni retroproiectorul în care se afla deja un diapozitiv cu mașinile furate în ultimele trei luni. Cu accentul puternic al dialectului Sunnmørsk, îi lămuri care erau cele patru

mașini pe care ea le considera ca fiind potențiale mașini de schimb și își bază raționamentul pe faptul că erau mărci ieftine, neutre, deschise la culoare și suficient de noi ca hoțul să fie sigur că nu o să-i joace feste. Un Volkswagen GTI parcat în Maridalsveien prezenta interes în mod deosebit, căci fusese furat cu o noapte înainte de raidul de la bancă.

– Spărgătorii de bănci fură de obicei mașini cât mai aproape de momentul jafului ca să nu apară pe listele de mașini dispărute, îi lămuri Toril Li.

Opri retroproiectorul și scoase diapozitivul, după care se îndreptă spre locul ei. Ivarsson dădu din cap.

– Mulțumesc.

– Pentru puțin, îi șopti Harry lui Weber.

Titlul de pe următoarea foaie era ANALIZA VIDEO. Ivarsson pusese înapoi capacul la marker. Beate își dresă vocea, luă o înghițitură de apă din paharul din fața ei și tuși din nou înainte să înceapă, cu ochii fixați pe masă.

– Am măsurat înălțimea...

– Vrei să vorbești puțin mai tare, Beate, te rog.

Zâmbetul de reptilă.

Beate tuși de mai multe ori.

– Am măsurat înălțimea hoțului din caseta video. Are 1,79. Am verificat și cu Weber, care e de acord.

Weber încuviință.

– Minunat! strigă Ivarsson cu un entuziasm studiat în voce. Smulse capacul markerului și scrisese: ÎNĂLȚIME: 1,79 m.

Beate continuă să vorbească înspre cei de la masă:

– Tocmai am vorbit cu Aslaksen de la universitate, cel care se ocupă de analiza vocilor. A ascultat cele cinci cuvinte pe care spărgătorul le spune în engleză. A... Beate se uită neliniștită la Ivarsson care stătea cu spatele la ea, pregătit să ia notițe. ... a zis că înregistrarea e prea proastă ca să ne folosească la ceva.

Ivarsson lăsă mâna în jos și, în același timp, soarele dispăru după un nor și dreptunghiul de lumină de pe peretele din spatele

lor se estompă. În sală se lăsă o tăcere apăsătoare. Ivarsson inspiră și se legănă pe călcâie.

– Din fericire, am lăsat asul la urmă.

Șeful Secției Jafuri dădu ultima pagină.

SUPRAVEGHEREA.

– Pentru aceia care nu lucrează la Secția Jafuri, poate că ar trebui să explicăm că atunci când avem o înregistrare video a unui jaf de bancă, prezentăm mereu la început secțiunea cu supravegherea. În șapte din zece cazuri, o înregistrare video bună ne va dezvălui identitatea spărgătorului, dacă acesta e unul dintre clienții noștri mai vechi.

– Chiar dacă e mascat? întrebă Weber.

Ivarsson încuviință.

– Un anchetator bun cu siguranță că o să identifice un fost pușcăriaș după statura sa, după limbajul corporal, după cum vorbește în timpul spargerii, toate micile detalii care nu pot fi ascunse sub o mască.

– Dar nu e suficient să știi despre cine e vorba, interveni adjunctul lui Ivarsson, Didrik Gudmundson. Trebuie să...

– Așa e, îl întrerupse Ivarsson. Trebuie să avem dovezi. Spărgătorul poate să își spună numele în fața camerei, dar atâta vreme cât e mascat și nu lasă nici o urmă, nu avem nimic în ochii legii.

– Atunci câți dintre cei șapte pe care îi identificați ajung să fie condamnați? întrebă Weber.

– Puțini, răspunse Gudmundson. Cu toate astea, e bine de știut cine a comis spargerea, chiar dacă acesta scapă. Aflăm astfel care le sunt metodele și cum acționează. Și data viitoare îi prindem.

– Și dacă nu există o dată viitoare? întrebă Harry care observă cum se umflă venele groase din urechile lui Ivarsson când acesta râde.

– Dragul meu expert în omucideri, zise Ivarsson, tot ironic. Dacă privești în jur, o să vezi că majoritatea râd pe sub mustăți de ceea ce tocmai ai spus. Pentru că un spărgător de bănci care a dat o dată o lovitură și nu a fost prins mereu – mereu – va da încă

una. Asta e un fel de lege a gravitației a spărgătorilor. Ivarsson se uită pe geam și mai chicoti o dată înainte să se întoarcă pe călcâie. Dacă asta e toată prelegerea pentru educația adulților pe ziua de azi, poate că ar trebui să vedem acum dacă avem vreun suspect.

Ola Li se uită la Ivarsson, neștiind dacă să se ridice sau nu, și în cele din urmă se hotărî să rămână pe scaun.

– Da, eu am fost de serviciu la sfârșitul săptămânii trecute. La ora opt vineri seara, aveam o înregistrare video editată, și cei de la supraveghere au vizionat-o în Casa Durerii. Cei care nu erau de serviciu au fost chemați sâmbătă. Cu totul, treisprezece polițiști de la supraveghere au fost prezenți, primii vineri la opt, ultimii...

– Bine, Ola, zise Ivarsson. Spune-ne ce ați găsit.

Ola râse nervos. Parcă era o încercare a unui pescăruș de a scoate un țipăt.

– Da?

– Espen Vaaland e în concediu medical, zise Ola. Cunoaște foarte bine vizuinile spărgătorilor de bănci. O să încerc să-l aduc mâine aici.

– Deci încerci să ne spui că...

Ola își roti privirea în jurul mesei.

– Nu mare lucru, rosti el încet.

– Ola e relativ nou aici, zise Ivarsson, și Harry observă că începuse să scrâșnească din dinți. Ola are nevoie să fie sută la sută sigur când îi identifică pe criminali, și asta e un lucru demn de laudă, dar e cam prea mult atunci când spărgătorul...

– Ucigașul.

– ... e acoperit din cap până în picioare, are înălțime medie, ține gura închisă, se mișcă atipic și poartă pantofi mai mari. Ivarsson ridică vocea. Așa că dă-ne toată lista, Ola. Care sunt suspectii?

– Nici unul.

– Trebuie să fie niște nume!

– Nu, răspunse Ola și înghiți în sec.

– Vrei să spui că nimeni nu are nici un suspect, că toate cârțile voluntare, harnicii noștri băieți sub acoperire, care stau zi de zi nas în nas cu toate scursurile din Oslo, care în nouă din zece cazuri află zvonuri despre șoferul mașinii care îi ia pe spărgători, despre cel care cară prada, despre iscoade, brusc nu mai vor să-și dea nici măcar cu părerea?

– Ba da, zise Ola. Au pomenit șase nume.

– Zi atunci care sunt, omule.

– Am verificat toate numele. Trei sunt la pârnaie. Unul a fost văzut în Piața Plata la momentul comiterii jafului. Unul este în Thailanda, în Pattaya. Am verificat. Și a mai fost unul pe care toți polițiștii sub acoperire l-au pomenit pentru că are o statură similară și pentru că jaful a fost făcut într-un mod atât de profesionist – e vorba de Bjørn Johansen din banda Tveita.

– Da?

Ola părea că vrea să se strecoare sub scaun și să dispară sub masă.

– E în spitalul Ullevål și vinerea trecută a fost operat de *aures alatae*.

– *Aures alatae*?

– Urechi clăpăuge, mormăi Harry, ștergându-și un strop de sudoare de pe frunte. Ivarsson aproape că a explodat. Câte ai făcut?

– Tocmai am trecut de douăzeci și unu.

Vocea lui Halvorsen răsună în sală. Pentru că era după-amiaza, tot centrul de fitness aflat la subsolul secției de poliție era în întregime al lor.

– Ai luat-o pe scurtătură, sau ce-ai făcut? Harry strânse din dinți și mări puțin viteza. Deja se formase o băltoacă de sudoare în jurul bicicletei ergometrice, în timp ce fruntea lui Halvorsen abia dacă se umezise.

– Deci nu aveți absolut nimic? întrebă Halvorsen, respirând calm și regulat.

– Decât dacă e ceva în ceea ce a spus la sfârșit Beate Lønn, în rest nu avem prea multe, nu.

– Și ce a spus?

– Că lucrează la un program care poate să facă o imagine 3-D a capului și a feței spargătorului din imaginile video.

– Plus masca?

– Programul folosește informația pe care o obține din imagini. Lumină, umbră, adâncimi, protuberanțe. Cu cât masca e mai strânsă, cu atât e mai ușor de creat o imagine care să semene cu persoana de sub ea. Deși e doar o schiță, Beate spune că o poate folosi pentru a o compara cu poza suspectilor.

– E vorba de programul de identificare al FBI-ului?

Halvorsen se întoarse spre Harry și observă cu o anumită fascinație că pata de sudoare care apăruse pe pieptul lui Harry se răspândise acum și acoperise tot tricoul.

– Nu, are un program mai bun, zise Harry. Cât de mult?

– Douăzeci și doi. Care?

– Circumvoluția temporo-occipitală laterală.

– Microsoft? Apple Mac?

Harry se bătu cu degetul pe fruntea roșie strălucitoare.

– Un software pe care îl avem toți. Se află localizat în lobul temporal al creierului și singura lui funcție e să recunoască oameni. Asta e tot ce face. E bucățica aceea care ne face să putem deosebi sute și mii de chipuri umane și doar vreo douăsprezece de rinoceri.

– Rinoceri?

Harry îngustă ochii și încercă să înlăture transpirația care îl deranja.

– Ăsta a fost doar un exemplu, Halvorsen, dar cu siguranță că Beate Lønn e un caz special. Circumvoluția ei temporo-occipitală laterală poate să facă niște lucruri în plus, de exemplu să își amintească toate chipurile pe care le-a văzut în viața ei. Și nu mă refer doar la oameni pe care i-a cunoscut și cu care a vorbit, ci și la fețele din spatele ochelarilor de soare pe lângă care a trecut pe o stradă aglomerată acum cincisprezece ani.

– Glumești.

– Nu. Harry clătină din cap în timp ce își trase răsuflarea pentru a continua: Se cunosc doar în jur de o sută de cazuri asemănătoare cu al ei. Didrik Gudmundson zicea că a dat un test la Academia de Poliție și a întrecut mai multe programe cunoscute de identificare. Dacă îți zice „Ne-am întâlnit vreodată cumva?” te asigur eu că nu vorbește baliverne.

– Drace! Ce caută ea în poliție? Cu un asemenea talent, vreau să zic.

Harry dădu din umeri.

– Îți mai aduci aminte de polițistul care a fost împușcat în timpul unui jaf de bancă în Ryen prin anii optzeci?

– Nu eram în poliție pe vremea aia.

– S-a întâmplat să fie în apropiere când s-a anunțat și a fost primul care a sosit la locul faptei, a intrat în bancă să negocieze, fără să poarte armă. A fost secerat de o mitralieră automată și spărgătorii nu au fost prinși niciodată. Mai târziu, cazul a fost folosit ca exemplu la Academia de Poliție a ceea ce nu trebuie să faci când surprinzi un jaf asupra unei bănci.

– Trebuie să aștepti întăriri. Nu ai voie să îi confrunți pe jefuitori sau să te expui, pe tine, pe lucrătorii de la bancă sau pe hoți unor pericole inutile.

– Da, așa scrie la carte. Ciudat e că era unul dintre cei mai buni și mai experimentați anchetatori. Jørgen Lønn, tatăl lui Beate.

– Am înțeles. Și tu crezi că ăsta e motivul pentru care a intrat în poliție? Din cauza tatălui ei?

– Posibil.

– Arată bine?

– Binișor. Cât de mult?

– Tocmai am trecut de douăzeci și patru, mai am încă șase. Dar tu?

– Douăzeci și doi. Te ajung din urmă.

– Nu de data asta, zise Halvorsen crescând viteza.

– Ba da, pornesc. Uite-mă. Tu o să fii terminat. Ca de obicei.

– Nu și de data asta, repetă Halvorsen, pedalând mai repede.

O broboană de sudoare îi apăru pe gât. Harry zâmbi și se aplecă peste ghidon.

Bjarne Møller se uita pe rând la lista de cumpărături pe care o primise de la soția sa și la raft, la ceea ce credea el că ar putea fi coriandru. Margrete se îndrăgostise de mâncarea thailandeză după concediul din Phuket de anul trecut, dar șeful Secției Omucideri nu se familiarizase complet cu diversele legume care erau aduse zilnic din Bangkok la magazinul pakistanezului din Grønlandsleiret.

– E chilli verde, șefu', se auzi o voce, și Bjarne Møller se întoarse și dădu nas în nas cu Harry care era transpirat și roșu la față. Îți trebuie vreo doi și câteva felii de ghimber și poți să faci supă de cartofi dulci. O să-ți iasă flăcări pe nări, dar elimini o grămadă de toxine.

- Se pare că tu ai gustat deja, Harry.
- Am mers pe bicicletă cu Halvorsen.
- Da? Și ce ai în mână?
- Ardei japonez. Un fel de chilli mic și roșu.
- Nu știam că gătești.

Harry se uită uimit la coșul cu chilli, de parcă îl vedea pentru prima oară.

- Apropo, ce noroc că te-am întâlnit, șefu'. Avem o problemă. Møller simți o mâncărime pe scalp.
- Nu știu cine a hotărât ca Ivarsson să conducă ancheta crimei din Bogstadveien, dar nu merge treaba.

Møller puse lista în coșul cu cumpărături.

- De cât timp lucrați împreună? De două zile?
- Nu asta e ideea, șefu'.
- Nu poți să-ți faci și tu pur și simplu meseria măcar o dată în viață, Harry? Și să hotărască alții care e organizarea? Nu o să pățești nimic dacă încerci să nu mai fii împotriva tuturor.
- Vreau doar să rezolvăm cazul cât mai repede posibil, șefu', ca să pot să merg mai departe cu celălalt caz.

– Da, știu, dar lucrezi la acel caz de mai mult timp decât cele două luni pe care ți le-am acordat, iar eu nu pot să amestec alocarea de timp și de resurse cu considerații și emoții personale, Harry.

– A fost colega mea, șefu’.

– Știu! pufni Møller. Se opri, se uită în jur și apoi continuă pe un ton mai calm: Care e problema ta, Harry?

– Domeniul lor sunt jafurile și Ivarsson nu e absolut deloc interesat de o colaborare constructivă.

Bjarne Møller nu se putu abține să nu rânjească la ideea de „colaborare constructivă” a lui Harry.

Harry se aplecă în față și continuă repede și cu patimă:

– Care e prima întrebare pe care ne-o punem, șefu’, când se comite o crimă? De ce? Care e motivul? Asta e întrebarea. Cei de la Secția Jafuri iau drept bun faptul că banii sunt motivul și nu-și mai pun întrebarea.

– Și tu care crezi că e motivul?

– Nu cred nimic. Ideea e că folosesc o metodă complet greșită.

– O metodă diferită, Harry, *diferită*. Trebuie să plătesc legumele astea și să mă duc acasă, așa că spune-mi ce vrei.

– Vreau să vorbești cu cine trebuie pentru a-mi da o persoană cu care să lucrez de unul sigur.

– Să ieși din echipă?

– Să fac o anchetă paralelă.

– Harry...

– Mai ții minte că așa am prins Măcăleandrul¹.

– Harry, nu pot să mă bag...

– Vreau să lucrez cu Beate Lønn și s-o luăm de la capăt. Ivarsson deja s-a împotmolit...

– Harry!

– Da?

– Care e motivul real?

¹ Referire la cazul din romanul anterior al lui Jo Nesbø, *Fantoma trecutului*, apărut la Editura RAO (n.red.)

Harry schimbă foaia.

– Nu pot să lucrez cu crocodilul zâmbăreț.

– Cu Ivarsson?

– Dacă voi continua, o să sfârșesc prin a face ceva prostesc.

Sprâncenele lui Bjarne Møller se uniră, formând un V negru.

– Asta e o amenințare?

Harry puse mâna pe umărul lui Møller.

– Doar serviciul ăsta, șefu'. Nu o să-ți mai cer niciodată nimic.

Niciodată.

Møller mormăi. De-a lungul anilor, de câte ori își pusese pielea la bătaie pentru Harry, în loc să asculte sfatul colegilor mai bătrâni? „Ține-l la distanță, îi spuneau ei. E o bilă de biliard în mișcare. Singurul lucru sigur legat de Harry Hole e că într-o bună zi se va întâmpla ceva dezastruos.“ Totuși, pentru că, într-un fel misterios, el și Harry căzuseră până acum în picioare, nici unul nu fusese în stare să treacă la măsuri drastice. Până acum. Totuși, cea mai interesantă întrebare era: De ce se complăcea? Se uită la Harry. Alcoolicul. Care face mereu probleme. Încăpățânatul insuportabil. Și cel mai bun anchetator pe care îl avea, în afară de Waaler.

– Să nu intri în belele, Harry. Altfel, te bag sub masă și încui ușa. M-ai înțeles?

– Am băgat la cap, șefu'.

Møller oftă.

– Mă întâlnesc mâine cu șeful poliției și cu Ivarsson. Să așteptăm și să vedem. Nu îți promit nimic, pricepi?

– Sigur că da, șefu'. Salutări soției. Harry arătă din cap în timp ce ieșea: Coriandrul e pe raftul de jos, în stânga.

Bjarne Møller rămase uitându-se în coșul de cumpărături. Acum își aminti de ce. Îi era simpatic neisprăvitul acela alcoolic, încăpățânat și nonconformist.

REGELE ALB

Harry îl salută din cap pe unul dintre clienții obișnuiți și se așează la o masă lângă fereastra îngustă ce dădea înspre bulevardul Waldemar Thranes. Pe peretele din spatele lui atârna un tablou reprezentând o zi însorită în Youngstorget, cu femei cu umbrele de soare întâmpinate voios de bărbați cu jobene, ieșiți la plimbare. Contrastul dintre lumina veșnic întunecată, de toamnă, și liniștea de după-amiază din restaurantul La Schrøder nu putea să fie mai mare.

– E amabil din partea ta că ai venit, îi spuse Harry bărbatului corpolent care se așezase deja la masa lui.

Se vedea cu ușurință că nu e unul dintre clienții obișnuiți. Și asta nu din cauza jachetei elegante din tweed sau a papionului cu buline roșii, ci pentru că amesteca într-o ceașcă albă de ceai așezată pe fața de masă ce mirosea a bere și avea găuri înnegrite de la țigări. Clientul ciudat era psihologul Ståle Aune, unul dintre cei mai buni în domeniul său și expertul la care poliția apela adesea. Uneori cu plăcere, alteori regretând acest lucru, pentru că Aune era un om cu coloană vertebrală și nu se pronunța niciodată în timpul proceselor asupra chestiunilor pe care nu le putea susține cu dovezi științifice. Dar pentru că psihologia nu prea lucrează cu dovezi, se întâmpla adesea ca martorul acuzării

să devină cel mai bun prieten al apărării, căci semnele de întrebare pe care le ridica lucrau în general în favoarea celui acuzat. Harry, în calitatea lui de ofițer de poliție, folosisese experiența lui Aune în cazuri de crimă de atâtea ori, încât îl considera coleg. Când avusese probleme cu băutura, Harry se lăsase întru totul pe mâinile acestui bărbat cu inimă caldă, deștept și puțin cam arogant care – dacă era încolțit – ar fi recunoscut că îi e prieten.

– Deci aici te refugiezi? întrebă Aune.

– Da, zise Harry și-i făcu semn cu ochiul Majei, care era la teighea și care îi răspunse imediat, intrând în bucătărie.

– Și ce mânânci?

– Ardei japonez. Chilli.

O broboană de sudoare se rostogoli pe nasul lui Harry, se agăță de vârf preț de o secundă, apoi căzu pe fața de masă. Aune studie pata udă plin de uimire.

– Am fost la sală, explică Harry.

Aune strâmbă din nas.

– Ca om de știință, cred că ar trebui să te aplaud, dar ca filosof, aş pune sub semnul întrebării faptul că îți supui corpul unor asemenea lucruri neplăcute.

Un vas de inox plin cu cafea și o ceașcă fură așezate în fața lui Harry.

– Mulțumesc, Maja.

– Accese de vinovăție, zise Aune. Unii oameni nu fac față sentimentului decât dacă se autopedepsesc. Ca atunci când simți că totul se destramă, Harry. În cazul tău, alcoolul nu e un refugiu, ci cel mai bun mod de a te autopedepsi.

– Mulțumesc. Te-am mai auzit punându-mi acest diagnostic.

– De asta te antrenezi cu atâta zel? Muștrări de conștiință?

Harry ridică din umeri.

Aune coborî vocea:

– Ellen se joacă cu mintea ta?

Privirea lui Harry se întretăie cu aceea a lui Aune. Duse încet ceașca de cafea la gură și luă o înghițitură, apoi o puse jos, strâmbându-se.

– Nu, nu e vorba de cazul Ellen Gjeltten. Ne-am blocat, dar asta nu pentru că nu ne-am făcut treaba. Cu siguranță că nu de asta. La un moment dat o să apară ceva. Trebuie doar să așteptăm.

– Bine, zise Aune. Nu e vina ta că Ellen a fost ucisă. Să ții minte asta. Și nu uita: toți colegii tăi consideră că a fost arestat cine trebuie.

– Poate da, poate nu. E mort și nu poate spune nimic.

– Nu lăsa, Harry, ca acest lucru să devină un fel de *idée fixe*. Aune băgă două degete în buzunarul vestei de tweed, scoase un ceas de argint și se uită repede la el. Dar bănuiesc că nu m-ai chemat ca să vorbim despre sentimente de vinovăție?

– Nu, nu de asta. Harry scoase la rândul lui din buzunar un teanc de fotografii. Aș vrea să-mi spui ce părere ai despre astea.

Aune începu să răsfoiască grămada de fotografii.

– Se pare că e un jaf de bancă. Bănuiesc că asta nu îi privește pe cei de la Omucideri.

– O să înțelegi când o să vezi următoarea poză.

– Da? Arată cu degetul spre cameră.

– Scuze, următoarea.

– Ah. E...?

– Da, nu prea se vede foc pentru că e un AG₃, dar tocmai a tras. Uite, glonțul tocmai a intrat în capul femeii. În următoarea poză, îi iese prin spatele capului și se înfige în lemnul de lângă geam.

Aune puse fotografia jos.

– De ce trebuie să-mi arăți mereu fotografii macabre, Harry?

– Ca să știi despre ce vorbim. Uită-te la următoarea.

Aune oftă.

– Hoțul și-a pus banii acolo, explică Harry, arătând cu degetul. Acum nu-i rămâne decât să fugă. E profesionist, calm, precis și nu are nici un motiv să intimideze pe cineva sau să-i forțeze să facă ceva. Cu toate astea, se hotărăște să mai întârzie câteva secunde și să o împuște pe casieră. Asta pur și simplu pentru

că directorul de sucursală a întârziat șase secunde când a golit bancomatul.

Aune amestecă încet cu lingurița în ceai, formând opturi.

– Iar acum te întrebi ce motiv a avut?

– Da, există mereu un motiv, dar e greu să știi care parte a raționamentului să o iei în considerație. Care e prima impresie?

– Tulburări serioase de personalitate.

– Dar tot ce face în rest pare foarte rațional.

– Tulburare de personalitate nu înseamnă că e idiot. Cei care suferă de asta se pricep la fel de bine, sau chiar mai bine, să își atingă scopurile. Ceea ce îi deosebește de noi este că vor lucruri diferite.

– Dar drogurile? Există vreun drog care să facă dintr-o persoană normală să devină așa de agresivă încât să vrea să ucidă?

Aune clătină din cap.

– Drogurile nu fac decât să accentueze sau să diminueze tendințe latente sau care se manifestă slab. Un alcoolic care își ucide soția are tendința să o bată când e treaz. Crime premeditate ca aceasta sunt aproape mereu comise de oameni care au o anumită predispoziție.

– Deci vrei să zici că individul e nebun?

– Sau programat în avans.

– Programat în avans?

Aune încuviință.

– Îl mai ții minte pe Raskol Baxhet, hoțul care nu a fost prins niciodată?

Harry dădu din cap că nu.

– E țigan, zise Aune. Ani de zile s-au lansat zvonuri în jurul acestei figuri misterioase. Se zice că era adevăratul creier din spatele celor mai mari jafuri de mașini care transportau valori și din instituții financiare din Oslo în anii optzeci. Poliției i-a luat câțiva ani buni să accepte că există cu adevărat și nici atunci nu au reușit să strângă vreo probă împotriva lui.

– Acum îmi aduc aminte vag, zise Harry. Dar credeam că a fost arestat.

– Fals. Cel mai aproape de el au ajuns când au prins doi spărgători care au afirmat că vor aduce dovezi împotriva lui Raskol, dar și ei au dispărut în circumstanțe dubioase.

– Nu e un lucru ciudat, spuse Harry, scoțând un pachet de țigări Camel.

– E ciudat fiindcă erau în închisoare.

Harry fluieră ușor.

– Și totuși îmi aduc aminte că, în final, a fost prins și e în închisoare.

– E adevărat, confirmă Aune. Numai că nu a fost arestat. Raskol s-a autodenunțat. Într-o zi, a apărut la sediul poliției, spunând că vrea să recunoască o serie de jafuri mai vechi de bănci pe care le-a comis. Bineînțeles că acest lucru a creat mare agitație. Nimeni nu înțelegea nimic, iar Raskol a refuzat să explice de ce se predă. Înainte să fie trimis în judecată, m-au chemat să verific dacă e în toate mințile și că ceea ce a spus stă în picioare. Raskol a fost de acord să stea de vorbă cu mine cu două condiții. Prima, să jucăm o partidă de șah – să nu mă întrebi de unde știa că sunt jucător împătimit. Și cea de-a doua, să aduc cu mine traducerea în franceză a cărții *Arta războiului*, o veche carte chinezească despre strategia militară.

Aune deschise o cutie de trabucuri Nobel Petit.

– Am comandat cartea la Paris și am luat cu mine o tablă de șah. Am intrat în celula unde stătea și am fost întâmpinat de un bărbat care semăna cu un călugăr. M-a întrebat dacă pot să-i împrumut stiloul, a răsfoit cartea și apoi a dat din cap în semn că pot să pun tabla de șah. Am așezat piesele și am deschis cu mutarea Réti – nu îți ataci adversarul până când nu ai control asupra centrului, mutare adesea eficientă împotriva adversarilor de talie medie. E imposibil de știut dintr-o singură mutare ce intenționezi, dar țiganul s-a uitat peste carte la tablă, și-a mângâiat bărbuța, m-a privit zâmbind cu înțeles, și-a notat ceva în carte... Își aprinse trabucul cu o brichetă de argint. ... și a continuat să citească. Așa că l-am întrebat: „Nu faci nici o mutare?” L-am privit cum scrie mai departe cu stiloul meu în

timp ce mi-a răspuns: „Nu e nevoie. Scriu aici cum o să se termine jocul. O să pierzi regele“. I-am explicat că e imposibil să știe cum va evolua jocul după doar o singură mutare. „Pui pariu?“ zice el. Am încercat să râd, dar el a insistat. Așa că am fost de acord să pun pariu pe o sută doar ca să îi câștig bunăvoința în vederea interviului. Mi-a cerut să vadă notițele și a trebuit să le pun lângă tablă unde să le poată vedea. A ridicat mâna de parcă ar fi vrut să facă o mutare, apoi lucrurile s-au întâmplat cu repeziciune.

– O partidă de șah rapidă?

Aune zâmbi și, îngândurat, suflă un cerc de fum înspre tavan.

– În secunda următoare, mă ținea de gât cu capul pe spate, astfel încât nu vedeam decât tavanul și mi-a șoptit la ureche: „Gadjo, *simți lama?*“ Bineînțeles că simțeam, oțelul ei subțire și ascuțit lipit de larinxul meu, gata să-mi pătrundă pielea. Ai avut vreodată acest sentiment, Harry?

Harry încercă să se gândească la experiențe similare, dar nu găsi nimic la fel. Clătină din cap.

– M-am simțit jalnic, cum zic unii dintre pacienții mei. Eram așa de înspăimântat, încât aproape că am făcut pe mine. Apoi mi-a șoptit la ureche: „O să pierzi regele, Aune“. A slăbit puțin strâmtoarea ca să pot să ridic mâna și să dobor piesele. Apoi, la fel de neașteptat, mi-a dat drumul. S-a întors la masă și m-a așteptat să mă ridic în picioare și să respir normal. „Ce dracu’ a fost asta?“ am gemut. „Un jaf de bancă, mi-a răspuns. Întâi planul și apoi execuția.“ Apoi mi-a arătat ce scrisese pe carte. Nu era decât singura mea mutare și „regele alb capitulează“. M-a întrebat apoi: „Asta răspunde la întrebarea ta, Aune?“

– Ce i-ai spus?

– Nimic. Am strigat la paznic să vină. Dar, înainte ca acesta să vină, i-am pus o ultimă întrebare lui Raskol, pentru că știam că voi înnebuni tot gândidu-mă la acel lucru dacă nu primeam un răspuns acolo și atunci. Am spus: „Ai fi făcut-o? Mi-ai fi tăiat gâtul dacă nu capitulam? Doar ca să câștigi un pariu prostesc?“

– Și ce a răspuns?

– A zâmbit și m-a întrebat dacă știu ce e programarea în avans.

– Și?

– Asta a fost tot. Ușa s-a deschis și am plecat.

– Dar ce voia să spună cu programarea în avans?

Aune își împinse cana de cafea.

– Îți poți programa creierul dinainte pentru a urma un anumit model de comportament. Creierul va respinge alte impulsuri și va urma regulile hotărâte dinainte, fie ce-o fi. Asta e folositor în situații în care impulsul natural al creierului e să se panicheze. Ca de exemplu, atunci când nu se deschide parașuta. Sper că în asemenea cazuri parașutiștii au proceduri de urgență programate în avans.

– Sau soldații când luptă.

– Exact. Cu toate astea, există metode care pot programa oamenii într-o asemenea măsură încât aceștia intră într-un fel de transă, nefiind influențați nici de evenimente externe extreme, devenind astfel un fel de roboți vii. De fapt, ăsta e visul oricărui general, înspăimântător de simplu, cu condiția să cunoști tehnicile necesare.

– Vorbești despre hipnoză?

– Mie îmi place s-o numesc programare în avans. Sună mai puțin confuz. Înseamnă, de fapt, să închizi sau să deschizi căile impulsurilor. Dacă ești inteligent, te poți programa în avans cu ușurință – e vorba de așa-zisa autohipnoză. Dacă Raskol se programase dinainte să măucidă în cazul în care nu aș fi capitulat, s-ar fi opus singur la a face altfel.

– Dar nu te-a ucis, nu?

– Toate programele au un buton de salvare, o parolă care te scoate din transă. În cazul de față, se poate să fi fost vorba de capturarea regelui alb.

– Hm. Fascinant.

– Și acum ajung unde doream...

– Cred că am înțeles, zise Harry. E posibil ca spărgătorul din poză să se fi autoprogramat în avans să tragă dacă șeful sucursalei nu avea să respecte limita de timp.

– Regulile programării în avans trebuie să fie simple, zise Aune, lăsând trabucul să cadă în cana pe care o acoperi cu farfuria. Ca să intri în transă, trebuie să-ți concepi un sistem închis, mic, dar logic, care să respingă alte gânduri.

Harry puse lângă ceașca de cafea o bancnotă de cincizeci de coroane și se ridică. Aune îl privi în tăcere cum își strânge toate fotografiile înainte să-i spună:

– Nu crezi o boabă din ce ți-am spus, nu?

– Nu.

Aune se ridică și își încheie nasturii de la haină.

– Atunci ce crezi?

– Cred ceea ce m-a învățat experiența, zise Harry. Că răufăcătorii sunt, în general, la fel de ignoranți ca și mine, aleg calea ușoară și nu au motive complicate. Pe scurt, că lucrurile sunt în mare măsură ceea ce par a fi. Pun pariu că acest spărgător e fie sărit de pe fix, fie cuprins de panică. Fapta lui nu are nici un sens și de aici deduc că e prost. Gândește-te la țiganul pe care e evident că îl consideri foarte deștept. Cât a primit pentru că te-a atacat cu un cuțit?

– Nimic, zise Aune zâmbind ironic.

– Poftim?

– Nu au găsit nici un cuțit.

– Parcă ai zis că erai încuiat în celulă cu el.

– Ai stat vreodată la plajă întins pe burtă, iar prietenii ți-au spus să nu te miști pentru că au cărbuni încinși pe care îi țin chiar deasupra ta? Apoi auzi pe unul care zice ah, și în secunda următoare simți cum cărbunii îți ard spatele?

Harry se gândi puțin la amintirile pe care le avea din vacanțe și răspunse fără să mai stea pe gânduri:

– Nu.

– Și se dovedește că nu e decât o glumă, că sunt doar niște cuburi de gheață.

– Și?

Aune oftă.

– Uneori mă întreb cum ți-ai petrecut cei treizeci și cinci de ani pe care susții că îi ai.

Harry își trecu mâna peste față. Era obosit.

– Bine, Aune, mă dau bătut.

– Ce vreau să spun e că un bun manipulator te poate face să crezi că marginea unei bancnote de o sută e lama unui cuțit.

Blonda îl privi pe Harry în ochi și îi promise că va fi soare, deși se va înnora pe parcursul zilei. Harry apăsă pe butonul OFF și imaginea deveni un punct luminos în mijlocul ecranului de 35 de centimetri. Totuși, când închise ochii, imaginea lui Stine Grette îi rămase pe retină și auzi ecoul vocii reporterului: „... până acum poliția nu are suspecti în acest caz“.

Deschise ochii din nou și privi reflexia din ecranul mort. A lui, a vechiului fotoliu verde și a măsuței de cafea goale, cu urme de pahare și de sticle pe ea. Totul era neschimbat. De când se știa, televizorul portabil stătea pe raft, între ghidul *Planeta singuratică – Thailanda* și o hartă rutieră a Norvegiei, și acolo rămăsese. Citise despre pragul celor șapte ani și despre cum oamenii doresc să-și schimbe locuința. Sau meseria. Sau partenerul. Dar el nu observase nimic și avea aceeași slujbă de aproape zece ani. Harry se uită la ceas. La opt, spusese Anna.

Cât despre parteneri, relațiile sale nu duraseră niciodată suficient de mult timp încât să testeze teoria. În afară de două care ar fi avut șanse să dureze atât, toate relațiile lui Harry se terminaseră din cauza a ceea ce numea el pragul de șase săptămâni. Nu știa dacă această rezervă a lui în a se implica se datora faptului că în ambele dăți când iubise o femeie răsplata fusese o tragedie. Sau să fie oare de vină cele două iubiri eterne ale lui – investigațiile și alcoolul? În orice caz, până să o cunoască pe Rakel cu doi ani în urmă, începuse să creadă că nu era făcut pentru relații pe termen lung. Se gândi la dormitorul ei mare și răcoros din Holmenkollen. Monosilabele codificate de la micul dejun. Desenele lui Oleg de

pe frigider, trei oameni care se țineau de mână, dintre care unul era așa de înalt încât ajungea la soarele galben de pe cerul albastru-deschis, iar sub el scria HARY.

Harry se ridică din scaun, găsi bucata de hârtie cu numărul ei de telefon lângă robot și formă numărul de mobil. Sună de patru ori înainte ca de la celălalt capăt să-i răspundă o voce.

– Bună, Harry.

– Bună. De unde ai știut că sunt eu?

Un râset abia auzit.

– Pe unde ai umblat în ultimii ani, Harry?

– Pe ici, pe colo. De ce mă întrebi? Am zis iar vreo prostie?

Ea râse și mai tare.

– A, da, ți-a apărut numărul meu pe ecran. Ce tâmpit sunt!

Harry își dădu seama că vorbea ca un caraghios, dar nu avea importanță. Cel mai important lucru era să îi spună ce avea de spus și să închidă. Și cu asta, basta.

– Ascultă, Anna, în legătură cu întâlnirea noastră din seara asta...

– Nu fi copil, Harry!

– Copil?

– Tocmai pregătesc cel mai bun curry al mileniului. Și dacă te temi că o să te seduc, va trebui să te dezamănesc. Pur și simplu cred că ne suntem datori unul altuia cu câteva ore de conversație la o cină. Să ne aducem aminte de vremurile trecute. Să lămurim câteva neînțelegeri. Sau poate că nu. Poate doar să râdem. Îți mai aduci aminte de ardeiul japonez?

– Sigur că da.

– Minunat. La opt fix, atunci?

– Vezi...

– Bine.

Harry rămase uitându-se la telefon.

JALALABAD

– O să te omor în curând, zise Harry, strângând mai tare oțelul rece al pistolului. Vreau doar să știi mai întâi. Să te poți gândi la asta. Deschide gura!

Harry vorbea cu păpușile de ceară. Nemișcate, fără suflet, neumane. Harry transpirase sub mască, iar sângele îi zvâcnea în tâmpile, fiecare zvâcnitură aducând cu ea o durere surdă. Nu voia să vadă oameni în jurul lui, nu voia să le întâlnească privirile acuzatoare.

– Pune banii în sacoșă, zise el persoanei cu chipul nevăzut din fața lui. Și ține sacoșa deasupra capului.

Cel cu fața nevăzută începu să râdă și Harry întoarse pistolul să-l lovească în cap, dar rată. Ceilalți aflați în bancă începură să râdă și Harry se uită la ei prin găurile inegale ale măștii. Îi părură brusc cunoscuți. Fata de la a doua tejghea semăna cu Birgitta. Și ar fi jurat că bărbatul de culoare de lângă bancomat era Andrew. Și doamna cu părul alb și cu cărucior...

– Mamă, șopti el.

– Vrei banii sau nu? zise cel cu fața nevăzută. Mai sunt douăzeci și cinci de secunde.

– *Eu* hotărâsc cât mai e! strigă Harry, vârând țeava pistolului în gura acestuia. Tu ești. Am știut mereu că tu ești. O să mori în șase secunde. Teme-te pentru viața ta!

Sângele țâșni din gura celui cu fața nevăzută și un dinte îi atârna din gură, dar acesta vorbește de parcă nu și-ar fi dat seama:

– *Nu pot să amestec alocarea de timp și de resurse cu considerații și emoții personale.*

Undeva, un telefon suna frenetic.

– Teme-te pentru viața ta așa cum și ea s-a temut!

– Nu face din asta un fel *idée fixe*, Harry.

Harry simți cum acesta mestecă țeava pistolului.

– Nenorocitul, era colega noastră! Era cea mai bună...

Masca se lipise de fața lui Harry și îi îngreuna respirația. Dar vocea celui cu fața nevăzută continuă nepăsătoare:

– I-au dat papucii.

– ... prietenă.

Harry apăsă pe trăgaci. Nu se întâmplă nimic. Deschise ochii.

Primul gând al lui Harry a fost că ațipise. Stătea în același fotoliu verde, uitându-se fix la ecranul mort al televizorului. Dar haina era nouă. Zăcea peste el, acoperindu-i jumătate din față; simțea în gură gustul materialului ud. Iar lumina zilei umplea camera. Apoi simți ciocanul. Atinsese un nerv al ochiului, în mod repetat, cu o precizie necruțătoare. Rezultatul era o durere groaznică și cunoscută. Încercă să deruleze caseta. Ajunsese oare la barul lui Schröder? Începuse să bea la Anna? Dar totul era cum îi era cel mai teamă: un gol. Își aducea aminte că stătuse în sufragerie după ce vorbise cu Anna la telefon, dar restul era vid. În acea clipă, simți cum i se întoarce stomacul pe dos. Harry se aplecă peste marginea fotoliului și vomită pe parchet. Gemu, închise ochii și încercă să nu mai audă sunetul telefonului care nu înceta să sune. Când intră robotul, deja adormise.

Era ca și cum cineva ciopârțise timpul și aruncase bucățile. Harry se trezi din nou, dar nu deschise imediat ochii ca să vadă dacă era vreo îmbunătățire. Din câte își putu da seama, nici una.

Singurele diferențe erau că ciocanele își măriseră acum aria de acțiune, că duhnea a vomă și că știa că nu o să mai poată să adoarmă. Numără până la trei, se ridică, făcu opt pași împleticiți până la baie, unde își goli iar conținutul stomacului. Stătu ținându-se de vasul de la toaletă în timp ce se străduia să-și recapete suflarea. Spre surprinderea lui, văzu că voma galbenă ce se prelingea pe porțelanul alb avea particule microscopice verzi și roșii. Reuși să prindă între degete o bucătică roșie, se duse la chiuvetă, o spălă și o ridică în lumină. Apoi o puse prudent între dinți și apăsă. Se strâmbă simțind că îi ia gura foc de la ardeiul japonez. Se spălă pe față și stătu drept. Și atunci văzu în oglindă ochiul învinețit. Lumina din sufragerie îl înțepă în timp ce deschise robotul.

„Sunt Beate Lønn. Sper că nu te deranjez, dar Ivarsson a zis să te sun imediat. A mai fost jefuită o bancă. Den Norske Bank din Kirkeveien, între parcul Frogner și intersecția Majorstuen.“

CEAȚA

Soarele dispăruse după șirul de nori de un gri metalizat ce se strecuraseră foarte jos, deasupra fiordului Oslo, iar vântul de sud sufla aproape cu forța unui uragan, ca un preludiu la ploaia care fusese anunțată. Jgheaburile caselor șuierau și copertinele magazinelor fâlfâiau peste tot în Kirkeveien. Copacii erau acum complet goi; era ca și cum ultimele culori ar fi fost extrase din oraș și Oslo fusese lăsat în alb și negru. Harry se plecă în fața vântului și își vârî mâinile în buzunare, ținându-se de haină. Observă că pierduse ultimul nasture, probabil în cursul serii sau al nopții, și nu era singurul lucru lipsă. Când voise să o sune pe Anna ca să îl ajute să reconstituie cele întâmplate noaptea, descoperise că își pierduse și telefonul mobil. Și când o sunase de la un telefon fix, auzise o voce care îi amintise vag de o altă voce, din trecut. Spunea că persoana pe care încearcă să o contacteze nu e disponibilă, dar poate să își lase numărul sau un mesaj. Nu se deranjase să o facă.

Harry își revenise repede și descoperise că e surprinzător de ușor să rezisti dorinței de a continua să bei și de a merge la Vinmonopolet sau la barul lui Schrøder din apropiere. În loc de asta, făcuse un duș, se îmbrăcase și o luase pe bulevardul Sofies, pe lângă stadionul Bislett, prin Pilestredet, pe lângă Stenspark și

traversase Majorstuen. Se întrebă ce băuse oare. Deși nu avea durerile abdominale obligatorii purtând marca whisky-ului Jim Beam, toate simțurile îi erau învăluite într-un nor de ceață pe care nici măcar rafalele de vânt nu putură să îl risipească.

În fața sucursalei Den Norske Bank stăteau două mașini de poliție cu girofarurile aprinse. Harry arată în grabă legitimația unui polițist în uniformă, trecu pe sub banda pusă de poliție și se îndreptă spre intrare, acolo unde Weber vorbea cu unul dintre oamenii lui de la *Krimteknisk*, Departamentul de investigații.

– Bună ziua, inspectore, zise Weber accentuând cuvântul „ziua”. Ridică din sprâncene când văzu ochiul vânăt al acestuia. Te-a bătut nevasta?

Lui Harry nu-i veni în minte nici un răspuns, așa că scoase o țigară din pachet.

- Deci ce avem aici?
- Un bărbat mascat cu o pușcă AG₃.
- Și pasărea și-a luat zborul?
- Definitiv.
- A vorbit cineva cu martorii?
- Da. Li și Li au treabă, se ocupă de asta la sediul central.
- Avem ceva detalii în legătură cu cele întâmplate?
- Spărgătorul i-a dat femeii care e șefa sucursalei douăzeci și cinci de secunde să deschidă bancomatul în timp ce ținea pușca la capul uneia dintre femeile din spatele tejghelei.
- Și a pus-o pe ea să vorbească?
- Da. Și când a intrat în bancă a folosit aceleași cuvinte în engleză.

– *This is a hold-up. Nobody move!* zise o voce din spatele lor și urmă un râset scurt, sacadat. Drăguț din partea ta că ai putut să vii, Hole. O, Doamne, ce-ai pățit, ai căzut în baie?

Harry își aprinse țigara cu o mână în timp ce îi întinse pachetul lui Ivarsson, care clătină din cap.

- Păcătos obicei, Hole.

– Ai dreptate. Harry băgă pachetul de Camel în buzunarul interior al hainei. Să nu-ți oferi niciodată țigările, ci să presupui că un domn adevărat își cumpără singur. Benjamin Franklin.

– Serios? replică Ivarsson, ignorând rânjetul lui Weber. Cum le știi tu pe toate, Hole. Probabil că știi și că spărgătorul nostru a dat din nou lovitura – așa cum am prezis noi că se va întâmpla?

– De unde știi că a fost el?

– După cum ai auzit, e o copie la indigo a jafului băncii Nordea de pe Bogstadveien.

– Da? făcu Harry trăgând adânc în piept. Și unde e cadavrul?

Ivarsson și Harry se ținură cu privirea. Dinții de reptilă luciră. Weber interveni:

– Șefa sucursalei a fost rapidă. A golit bancomatul în douăzeci și trei de secunde.

– Nu există victime, zise Ivarsson. Ești dezamăgit?

– Nu, replică Harry, scoțând fumul pe nări.

O rafală de vânt îl împrăștie. Dar ceața din creierul lui refuză să dispară.

Halvorsen își ridică privirea de la Silvia când se deschise ușa.

– Poți să-mi faci un espresso tare *pronto*? zise Harry, prăbușindu-se în scaunul de la birou.

– Bună dimineața și ție, zise Halvorsen. Arăți ca dracu’.

Harry își cuprinse fața în mâini.

– Nu-mi aduc aminte nici o boabă din ce s-a întâmplat azi-noapte. Habar nu am ce am băut, dar nu mai pun gura pe nimic în viața mea.

Se uită printre degete și văzu cum colegul lui se încruntase îngrijorat.

– Stai liniștit, Halvorsen, a fost doar o întâmplare. Acum sunt treaz cum e biroul ăsta.

– Ce s-a întâmplat?

Harry râse fals.

– Judecând după conținutul stomacului, am luat masa cu o veche amică. Am sunat-o de mai multe ori ca să-mi confirme asta, dar nu răspunde.

– O ea?

– Da, o ea.

– Nu e o polițistă prea deșteaptă atunci, nu? rosti Halvorsen circumspect.

– Concentrează-te asupra cafelei, mormăi Harry. O fostă iubită. O chestie destul de inocentă.

– De unde știi dacă nu-ți mai amintești nimic?

Harry își frecă bărbia nebărbierită cu mâna, gândindu-se la ce îi spusese Aune, că drogurile pur și simplu accentuează tendințe latente. Nu-și dădea seama dacă asta era ceva care să-l liniștească. Începeau să iasă la iveală detalii izolate. O rochie neagră. Anna purtase o rochie neagră. Și el stătea întins pe scări. Și o femeie l-a ajutat să se ridice. I se vedea doar jumătate din față. Ca în unul dintre portretele Annei.

– Am mereu goluri de memorie, explică Harry. Iar de data asta nu a fost mai rău decât în alte dăți.

– Și ochiul?

– Probabil că m-am ciocnit de vreun dulap prin bucătărie când m-am întors acasă sau ceva de genul ăsta.

– Nu vreau să te supăr, Harry, dar pare a fi ceva mai serios decât un dulap de bucătărie.

– Bine, zise Harry luând ceașca de cafea cu ambele mâini. Par eu supărat? În general, când se lăsa cu vreo beție, eram în compania unora care nu-mi plăceau nici când eram treaz.

– Apropo, ai un mesaj de la Møller. Mi-a spus să-ți zic că e în regulă, dar nu a specificat despre ce e vorba.

Harry plimbă cafeaua prin gură înainte să-i răspundă:

– O să afli, Halvorsen, o să afli.

Jefuirea băncii a fost discutată în detaliu la ședința ținută de echipa celor de la investigații în sediul poliției în acea după-amiază. Didrik Gudmundson îi informă că trecuseră trei minute din

momentul în care sunase alarma și până ajunsese poliția, dar spărgătorul deja fugise de la locul faptei. În afară de faptul că înconjuraseră și blocaseră cele mai apropiate străzi cu mașini de poliție, în primele zece minute de după jaf alcătuiseră un cordon exterior ce acoperea principalele artere rutiere: E18 dinspre Fornebu, Centura 3 dinspre Ullevål, Trondheimsveien dinspre spitalul Aker, Griniveien dinspre Bærum și intersecția prin Piața Carl Berners.

– Aș vrea să-l putem numi cordonul de fier, dar știți cum stăm cu personalul în vremurile astea.

Toril Li interogase un martor care spusese că văzuse un bărbat cu o cagulă pe cap sărind pe locul din spate al unui Opel Ascona alb care aștepta pe Majorstuveien. Mașina făcuse imediat stânga în sus pe bulevardul Jacob Aalls. Magnus Rian afirmă că un alt martor văzuse o mașină albă, posibil un Opel, intrând într-un garaj din Vindern și, imediat după aceea, plecase un Volvo albastru. Ivarsson studie harta agățată de tablă.

– Nu prea are sens. Dați în urmărire și mașinile Volvo albastre, Ola. Weber?

– Fibre textile, zise Weber. Două în spatele tejghelei peste care s-a aplecat și una lângă ușă.

– Bine!

Ivarsson ridică pumnul în aer a satisfacție.

Se tot plimba în jurul mesei din spatele lor, lucru care îl irita pe Harry îngrozitor.

– Deci nu trebuie decât să găsim câțiva candidați. O să postăm caseta video pe net de îndată ce Beate o termină de editat.

– Oare e un lucru înțelept? întrebă Harry, lipindu-și scaunul de perete pentru a-i bloca trecerea lui Ivarsson.

PAS-ul îl privi surprins.

– Înțelept? Nu cred că ne-ar deranja dacă o să fim sunați de cineva dornic să ne dea numele persoanei de pe casetă.

Ola interveni:

– Îți mai aduci aminte când a sunat o mamă să ne spună că și-a văzut fiul pe caseta unei spargerii de pe internet? Și s-a dovedit că deja participa la o altă spargere?

Râsete. Ivarsson zâmbi.

– Nu refuzăm niciodată martori noi, Hole.

– Sau noi epigoni?

Harry își duse mâinile la ceafă.

– Imitatori? Revino-ți, Hole.

– Mda. Dacă ar fi să jefuiesc o bancă astăzi, cu siguranță l-aș copia pe cel mai căutat spărgător al momentului din Norvegia și aș îndrepta bănuielile asupra lui. Toate detaliile jafului Bogstadveien au fost disponibile pe net.

Ivarsson clătină din cap.

– Mă tem că spărgătorul obișnuit din zilele noastre nu-i atât de sofisticat, Hole. Vrea altcineva să le explice celor de la Omucideri care este principala trăsătură a unui spărgător cu experiență? Nu? Bine, atunci. Acesta repetă mereu – cu o precizie dureroasă – spargerea anterioară. Doar atunci când dă greș – când nu obține banii sau este arestat – își schimbă modalitatea de a acționa.

– Asta îți susține teoria, dar nu o exclude pe a mea, zise Harry.

Ivarsson aruncă o privire disperată celor de la masă, de parcă ar fi cerut ajutor.

– Bine, Hole. O să ai ocazia să-ți testezi teoria. De fapt, tocmai am hotărât să experimentăm o nouă abordare. Ideea de bază e că o echipă mică va lucra independent în paralel cu echipa de investigații. Ideea aparține celor de la FBI și scopul este să evităm să intrăm pe o linie moartă, să avem doar o singură perspectivă asupra cazului – lucru care se întâmplă adesea când e vorba de echipe mari de polițiști, atunci când, în mod conștient sau inconștient, se formează un consens asupra principalelor caracteristici ale cazului. Echipa mică poate aduce o viziune nouă și proaspătă pentru că lucrează separat și nu este influențată de celălalt grup. Această metodă și-a dovedit eficacitatea în cazuri dificile. Cu toții aflați aici suntem cu siguranță de acord că Harry Hole are calificarea naturală de a fi membru într-o asemenea echipă.

Câteva chicoteli. Ivarsson se opri în spatele scaunului lui Beate.

– Beate, o să faci echipă cu Harry.

Beate se înroși. Ivarsson puse părintește mâna pe umărul ei:

– Nu trebuie decât să ne spui dacă aranjamentul nu va funcționa.

– Așa o să fac.

Harry tocmai se pregătea să descuie ușa de la intrarea în blocul în care locuia, când se răzgândi și se întoarse zece metri până la alimentară, acolo unde Ali ducea de pe trotuar înăuntru cutii cu fructe și legume.

– Salut, Harry. Te simți mai bine acum?

Ali avea un zâmbet larg pe față și Harry închise ochii preț de o secundă. Era cum se temuse.

– Ali, m-ai ajutat?

– Doar pe scări. Când ți-am deschis ușa, ai zis că te descurci.

– Cum am ajuns acasă? Pe jos sau...

– Cu un taxi. Îmi datorezi o sută douăzeci de coroane.

Harry mormăi și intră după Ali în magazin.

– Îmi cer scuze, Ali. Serios. Mi-ai putea povesti pe scurt, fără prea multe detalii stânjenitoare?

– Te certai cu taximetristul pe stradă. Dormitoarele noastre sunt pe partea aia. Adăugă cu un zâmbet cuceritor: E groaznic să ai ferestrele pe partea aia.

– Pe la ce oră era?

– Chiar la miezul nopții.

– Tu te trezești la ora cinci, Ali. Nu știu ce înțeleg oameni de genul tău prin miezul nopții.

– Unsprezece și jumătate. Cel târziu.

Harry promise că nu se va mai întâmpla. Ali încuviință, așa cum fac oamenii când ascultă povești pe care le știu pe dinafară. Harry îl întrebă cum ar putea să-i mulțumească, iar acesta îi răspunse că ar putea să-i închirieze spațiul lui nefolosit de la subsol. Harry îi spuse că o să se gândească și îi dădu lui Ali banii pentru taxi și apoi plăti o sticlă de cola, o pungă de paste și niște chiftele.

– Atunci suntem chit, zise Harry.

Ali clătină din cap dezaprobat.

– Chiria trimestrială, zise președintele, administratorul și în același timp omul bun la toate al asociației de locatari.

– La dracu', am uitat.

– Eriksen, zâmbi Ali.

– Cine?

– Unul de la care am primit o scrisoare astă-vară. M-a rugat să-i trimit numărul de cont ca să-și poată plăti chiria pe mai și iunie din 1972. Recunoștea că din acest motiv nu mai putea să doarmă de treizeci de ani. I-am scris că nimeni din bloc nu-și mai amintește de el, așa că nu e nevoie să plătească. Ali arătă cu degetul spre Harry. Dar nu o să fac la fel și cu tine.

Harry ridică amândouă mâinile în semn că se predă.

– O să transfer banii mâine.

Primul lucru pe care îl făcu Harry când intră în apartament a fost să o sune din nou pe Anna. Aceeași voce ca și data trecută. Dar nici nu vărsă bine paste și chiftelele în tigaie când telefonul sună peste zgomotul făcut de tigaia încinsă. Alergă pe hol și apucă telefonul.

– Alo! strigă.

– Bună, zise o voce bine cunoscută de femeie de la celălalt capăt al firului, puțin mirată.

– A, tu erai.

– Da, dar cine credeaai că e?

Harry închise ochii.

– Cineva de la serviciu. A mai avut loc o spargere.

Cuvintele aveau gust de bilă și de chilli. I se întorsese durerea surdă din spatele ochilor.

– Am încercat să te sun pe mobil, zise Rakel.

– L-am pierdut.

– L-ai pierdut?

– L-am lăsat pe undeva sau mi-a fost furat. Nu știu exact, Rakel.

– S-a întâmplat ceva, Harry?

– Ce să se întâmple?

– Pari... foarte stresat.

– Ăăă...

– Da?

Harry inspiră.

– Cum merge cu procesul?

Harry asculta, dar nu era în stare să lege cuvintele în propoziții cu sens. Reținu „situația financiară“, „ce e mai bine pentru copil“ și „mediere“ și ajunse la concluzia că nu prea erau noutăți. Următoarea întâlnire cu avocații fusese amânată pentru vineri; Oleg era bine, dar se săturase să stea la hotel.

– Spune-i că abia aștept să vă întoarceți, zise el.

După ce închise, Harry stătu o clipă, gândindu-se dacă să o sune înapoi. Dar pentru ce? Să îi spună că a fost invitat la cină de o fostă iubită și că habar nu avea ce se întâmplase? Harry rămase cu mâna pe telefon, dar alarma de incendiu din bucătărie începu să sune. Și, după ce luă tigaia de pe aragaz și deschise geamul, telefonul sună din nou. Mai târziu, Harry avea să se gândească la faptul că lucrurile ar fi stat cu totul altfel dacă Bjarne Møller nu ar fi ales să-l sune în acea seară.

– Știu că tocmai ai ieșit de la serviciu, zise Møller, dar nu prea avem oameni și a fost descoperită o femeie moartă într-un apartament. Se pare că s-a împușcat. Poți să te duci să arunci o privire?

– Sigur, șefu'. Îți sunt dator pentru ziua de azi. Apropo, Ivarsson ne-a prezentat ideea cu echipa paralelă ca fiind a lui.

– Tu ce-ai fi făcut dacă erai șef și primeai de sus un asemenea ordin?

– Pentru mine ar fi prea mult să mă închipui într-o asemenea ipostază. Cum ajung la apartament?

– Stai unde ești. Vine cineva să te ia.

Douăzeci de minute mai târziu, soneria pe care Harry o auzea arareori bâzâi, făcându-l să sară în sus. Vocea metalică și distorsionată de la interfon îl anunță că sosise taxiul, dar Harry simți cum i se face pielea de găină. Când coborî și văzu mașina roșie sport – o Toyota MR2 – i se confirmă bănuiala.

– Bună seara, Hole. Vocea venea din mașina cu geamul deschis, dar era așa de aproape de asfalt, încât Harry nu putea să vadă cine vorbește. Harry deschise portiera și fu întâmpinat de un ritm funky și de un falsetto cunoscut: „*You sexy motherfucka!*“

Harry încăpu cu dificultate pe locul îngust.

– Suntem noi doi în seara asta, zise inspectorul Tom Waaler, deschizând gura cu un maxilar de teuton și dezvelind un șir de dinți perfecti, în mijlocul feței lui bronzate. Dar ochii de un albastru arctic rămaseră reci. Erau mulți în poliție care nu-l plăceau pe Harry, dar, din câte știa, o singură persoană îl ura în adevăratul sens al cuvântului. Harry știa că pentru Waaler era un reprezentant nedemn al forței polițienești și, prin urmare, un afront personal. În diverse ocazii, Harry se exprimase categoric împotriva vederilor criptofasciste ale lui Waaler și ale câtorva altor colegi referitoare la homosexuali, comuniști, șomeri, pakistanezi, chinezi, negri, țigani, macaronari. Waaler îl numise pe Harry „rocker bețiv“. Harry bănuia că adevăratul motiv al acestei uri era faptul că bea. Tom Waaler nu putea să tolereze slăbiciunile. Harry bănuia că, din acest motiv, acesta petrecea atât de multe ore în sala de fitness lovind cu pumnul și cu piciorul în niște saci de nisip. Harry îl auzise la cantină pe unul dintre ofițerii mai tineri descriind cu admirație cum Waaler rupsese amândouă mâinile unui karatist dintr-o bandă de vietnamezi, în apropierea Gării Centrale din Oslo. Având în vedere părerea lui Waaler despre culoarea pielii, lui Harry i se părea paradoxal ca acesta să petreacă atât de mult timp la solar, dar poate că era adevărat ce spusese cineva: Waaler nu era de fapt rasist. Era pur și simplu la fel de încântat să bată neonaziști și negri, fără discriminare.

În plus față de tot ceea ce se știa despre el, mai erau niște chestiuni despre care nimeni nu avea cunoștință, dar existau câțiva care bănuiau ceva. Trecuse mai bine de un an de când Sverre Olsen – singura persoană care ar fi putut spune de ce fusese ucisă Ellen Gjeltten – fusese găsit zăcând în pat, cu arma în mână și cu un glonț din pistolul Smith & Wesson al lui Waaler între ochi.

– Ai grijă, Waaler.

– Scuze?

Harry întinse mâna și dădu mai încet gemetele ce ieșeau din radio.

– E o seară geroasă.

Motorul toarse ca o mașină de cusut, dar sunetul era înșelător; când mașina accelerează, Harry simți pe pielea lui ce tare era locul din spate. Urcară dealul în viteză, pe lângă Stenspark, de-a lungul bulevardului Suhms.

– Unde mergem? întrebă Harry.

– Aici, zise Waaler, trecând brusc pe banda din stânga, tăind fața unei mașini.

Geamul era tot deschis și Harry auzi fâșâitul frunzelor ude lipindu-se de cauciucuri.

– Bun venit înapoi la Omucideri, zise Harry. Nu mai ești dorit în POT?

– Au fost restructurări, răspunse Waaler. În plus, șeful și cu Møller au vrut să mă întorc. Am avut rezultate foarte bune la Brigadă, dacă mai ții minte.

– Cum aş putea să uit?

– Păi se spun atâtea despre efectele pe termen lung ale băuturii.

Harry abia dacă apucă să se sprijine cu mâinile în bordul mașinii ca să nu fie aruncat direct în parbriz de frâna bruscă. Torpedoul se deschise și ceva greu căzu, lovindu-se de genunchiul lui Harry.

– Ce mama dracului a fost asta? gemu el.

– Un Jericho 941, de la poliția din Israel, zise Waaler oprind motorul. Nu e încărcat. Lasă-l acolo. Am ajuns.

– Aici? întrebă Harry uimit și se aplecă să se uite la blocul galben din fața lui.

– De ce nu? replică Waaler, deja coborând din mașină.

Harry simți că i se accelerează bătăile inimii. În timp ce căuta mânerul portierei, dintre toate gândurile care îi vâjâiau prin cap, unul puse stăpânire pe el: ar fi trebuit să o sune înapoi pe Rakel.

Se lăsase din nou ceața. Se scurgea pe străzi, prin crăpăturile din jurul geamurilor închise aflate în spatele copacilor de pe bulevard, din ușa albastră care se deschise după ce se auzise vocea stridentă a lui Weber la interfon și din găurile de la cheia ușilor pe lângă care treceau în timp ce urcau scările. Îl învăluia pe Harry precum o plapumă de lână și, când intrară în cameră, Harry avu senzația că pășește pe nori. Totul în jurul lui – oamenii, vocile, țiuitul stațiilor walkie-talkie, lumina blițurilor – căpătase o strălucire ca de vis, o aură de detașare, căci toate acestea nu erau, nu puteau fi adevărate. Dar, stând în fața patului unde zăcea moarta cu un pistol în mâna dreaptă și o gaură neagră în frunte, își dădu seama că nu poate să se uite la sângele de pe pernă sau să vadă expresia ei acuzatoare. În schimb, își fixă privirea pe capul patului, pe calul fără cap, sperând că în curând se va ridica ceața, iar el se va trezi.

SORGENFRIGATA

Se auzeau glasuri în jurul lui.

– Sunt inspectorul Waaler. Poate cineva să-mi prezinte pe scurt faptele?

– Am ajuns aici acum trei sferturi de oră. A fost găsită de electrician.

– Când?

– La ora cinci. A sunat imediat la poliție. Îl cheamă... stai să văd... René Jensen. Am aici codul lui numeric și adresa.

– Bine. Sună și verifică dacă are cazier.

– Bine.

– René Jensen?

– Eu sunt.

– Poți să vii aici? Mă numesc Waaler. Cum ai intrat?

– Așa cum i-am spus și celui alt polițist, cu cheia asta. A lăsat-o la mine la magazin marți pentru că urma să nu fie acasă când veneam eu.

– Pentru că era la serviciu?

– Nu știu. Nu cred că lucra. Adică nu avea o slujbă normală. Zicea că organizează un fel de expoziție.

– Atunci era artistă. A auzit vreunul dintre voi de ea?

Tăcere.

– Ce făceai în dormitor, Jensen?

– Căutam baia.

O altă voce.

– Baia e în spatele acelei uși.

– Bine. Ți s-a părut ceva suspect când ai intrat în apartament, Jensen?

– Ă... ce vrei să ziceți prin *suspect*?

– Era ușa descuiată? Vreun geam deschis? Vreun miros sau vreun sunet? Orice.

– Ușa era încuiată. Nu am văzut nici un geam deschis, dar nu m-am uitat în mod special. Singurul miros era de la acel solvent...

– Terebentină?

O altă voce:

– Într-una din camerele mai mari sunt materiale pentru pictură.

– Mulțumesc. Ai mai observat ceva, Jensen?

– Ce m-ați întrebat ultima oară?

– Despre sunete.

– A, da, sunete! Nu, nu prea multe sunete, de fapt era liniște de mormânt. Adică... nu am vrut să spun...

– Nu-i nici o problemă, Jensen. O mai întâlnești pe defunctă înainte?

– N-am văzut-o niciodată până să vină la magazin. Părea destul de veselă.

– Ce voia să faci?

– Să repar termostatul de la încălzirea din baie.

– Ai putea să ne faci un serviciu și să verifici dacă într-adevăr e vreo problemă? Să vezi dacă are ceva termostatul?

– De ce? A, înțeleg, ar fi putut să pună la cale toată povestea, iar eu ar fi trebuit să o gădesc?

– Ceva de genul ăsta.

– Mda, termostatul era prăjit.

– Prăjit?

– Nu funcționează.

– De unde știi?

Pauză.

– Cu siguranța că ți s-a spus să nu atingi nimic, nu, Jensen?

– Da, dar v-a luat atât de mult până să ajungeți și m-am cam plictisit, așa că a trebuit să caut ceva de făcut.

– Deci acum termostatul defunctei funcționează?

– Ăă.... da.

Harry încercă să se dea jos din pat, dar picioarele nu-l ascultară. Doctorul închisese ochii Annei și acum părea ca doarme. Tom Waaler îl trimisese pe electrician acasă și-i spusese să nu plece pe nicăieri timp de câteva zile. Le ceruse să plece și celor de la patrula care răspunsese la apel. Harry nu și-ar fi închipuit niciodată că o să simtă așa ceva, dar era de fapt bucuros că Waaler era acolo. Dacă nu ar fi fost experimentatul său coleg, nu ar fi fost în stare să pună nici măcar o singură întrebare inteligentă, ca să nu mai vorbim să ia vreo decizie inteligentă.

Waaler îl întrebă pe doctor dacă poate să le comunice câteva concluzii provizorii.

– E clar că glonțul a trecut prin craniu, a distrus creierul oprind astfel toate funcțiile vitale. Presupunând că temperatura în cameră a fost constantă, temperatura corpului sugerează că e moartă de cel puțin șaisprezece ore. Nici un semn de violență. Nici un semn de injecție sau alte indicații externe de folosire de medicamente. Totuși... Doctorul se opri ca să creeze suspans. Cicatricile de pe mâini arată că a mai încercat asta și înainte. E doar o speculație, dar vorbesc din experiență, și cred că era maniaco-depresivă, sau doar depresivă cu tendințe sinucigașe. Pot să pun pariu că e în evidența unui psiholog.

Harry încercă să spună ceva, dar nici limba nu-l asculta.

– O să aflu mai multe după o examinare mai amănunțită.

– Mulțumesc, doctore. Weber, ai ceva să ne spui?

– Arma e o Beretta M92F, o armă foarte rară. Nu e decât un set de amprente pe armă, cu siguranță ale ei. Glonțul s-a oprit într-una din tăbliile patului și se potrivește cu arma, așa că

raportul balistic va arăta că a fost tras din acest pistol. O să ai un raport complet mâine.

– Bine, Weber. Încă ceva. Ușa era încuiată când a venit electricianul. Am văzut că ușa are o încuietoare standard și nu are lanț, deci e imposibil să fi fost cineva aici și apoi să plece, decât dacă a luat cheia defunctei și a încuiat ușa după el. Cu alte cuvinte, dacă o să găsim cheia, putem exclude această posibilitate.

Weber încuviință și ridică un creion galben de care zăngăneau un inel și o cheie.

– Era pe dulapul de pe hol. E genul de sistem care deschide ușa principală de la intrarea în bloc și toate spațiile comune. Am verificat și se potrivește și la ușa de la intrare.

– Excelent. Tot ce ne lipsește de fapt acum e clasica scrisoare de adio. Aveți vreo obiecție dacă declarăm cazul deja închis?

Waaler se uită la Weber, la doctor și la Harry.

– Bine. Putem să-i anunțăm familia să vină să o identifice.

Se duse pe hol în timp ce Harry stătea lângă pat. Imediat, Waaler băgă capul din nou pe ușă.

– Nu e oare minunat când totul se potrivește așa, Hole?

Creierul lui Hole trimise mesaj la cap să încuviințeze, dar nu își dădu seama dacă acesta îl ascultă.

ILUZIA

Mă uit la primul film video. Când îl vizionez cadru cu cadru, văd cum erupe flacăra. Particule de praf care încă nu au fost transformate în energie pură, precum un roi strălucitor de asteroizi din urma unei comete mari, vor arde în timp ce cometa își continuă liniștită cursul. Și nimeni nu poate să facă nimic pentru că acesta e cursul care a fost predestinat cu milioane de ani în urmă, înainte ca omenirea, înainte ca emoțiile, înainte ca ura să se fi născut. Glonțul pătrunde în cap, retează activitatea mentală și anulează visarea. În centrul craniului, ultimul gând, un impuls neutru din centrul durerii, e risipit. Este un ultim și contradictoriu SOS înainte ca totul să devină tăcere. Apăs pe următorul titlu de pe video. Mă uit fix pe geam în timp ce calculatorul scrâșnește, navigând prin noaptea internetului. Pe cer sunt stele și cred că fiecare dintre ele e dovada destinului implacabil. Stelele nu au nici o rațiune; sunt cocotate deasupra nevoii de logică și de context a omului. Și de aceea, cred, sunt atât de frumoase.

Apoi următoarea casetă video e la rând. Apăs pe PLAY. E ca un teatru ambulant care pune în scenă același spectacol, doar locul diferă. Aceleași dialoguri și întâmplări, aceleași costume, același scenariu. Doar figuranții se schimbă. Și scena finală. În seara asta nu a fost nici o tragedie.

Sunt mulțumit de mine însumi. Am găsit nucleul personajului pe care îl joc – adversarul calm și profesionist care știe exact ce vrea și care ucide dacă e nevoie. Nimeni nu încearcă să tragă de timp; nu mai îndrăznește nimeni după Bogstadveien. Și din acest motiv, preț de două minute, eu sunt Dumnezeu – cele o sută douăzeci de secunde pe care mi le ofer. Iluzia funcționează. Hainele groase de sub salopetă, tălpile duble, lentilele de contact colorate și mișcările studiate.

Închid calculatorul și în cameră se face întuneric. De afară nu se aude decât zgomotul îndepărtat al orașului. Astăzi m-am întâlnit cu Prințul. Un tip ciudat. Mă face să mă simt precum Pluvianus aegyptius, pasărea aceea mică ce trăiește din curățatul dinților crocodililor. Mi-a spus că situația e sub control, iar cei de la Secția Jafuri nu au găsit nici un indiciu. Și-a primit partea, iar eu am primit pistolul evreiesc pe care mi-l promisese.

Probabil că ar trebui să fiu fericit, dar nimic nu mai poate să-mi dea sentimentul de împlinire de sine.

După aceea, am sunat la sediul poliției de la un telefon public, dar nu au vrut să-mi spună nimic până când nu le-am precizat că sunt rudă. Mi-au spus că a fost sinucidere; că Anna s-a împușcat. Cazul era închis. Nici nu am închis bine telefonul, că am și izbucnit în râs.

PARTEA A DOUA

FREITOD

– Albert Camus spunea că *Freitod*, sinuciderea, e singura problemă cu adevărat serioasă pe care o are filosofia, zise Aune, ridicându-și privirea spre cerul cenușiu de deasupra Bogstadveienului. Pentru că decizia legată de faptul dacă viața merită sau nu să fie trăită e răspunsul la întrebarea fundamentală a filosofiei. Restul – dacă lumea e sau nu tridimensională sau mintea are nouă sau douăsprezece categorii – vine mai târziu.

– Hm, zise Harry.

– Mulți dintre colegii mei au studiat de ce se sinucid oamenii. Știi care este cauza cea mai obișnuită, conform cercetărilor lor?

– Speram să-mi răspunzi tu la întrebarea asta.

Harry trebui să facă slalom printre oamenii de pe trotuarul îngust ca să țină pasul cu psihologul cel grasuț.

– Pentru că nu mai vor să trăiască, replică Aune.

– Cred că merită Premiul Nobel pentru descoperirea asta.

Harry îl sunase pe Aune cu o seară înainte și aranjase să treacă să-l ia de la biroul din Sporveisgata la ora nouă. Trecură pe lângă sucursala băncii Nordea, și Harry observă că în față la 7-Eleven mai era încă tomberonul verde.

– Adesea uităm că decizia de a se sinucide e luată de multe ori de oameni raționali și sănătoși care nu cred că viața mai are ce să

le ofere, continuă Aune. De exemplu, de bătrâni care și-au pierdut tovarășul de viață sau care au probleme de sănătate.

– Femeia asta era tânără și plină de viață. Ce motive raționale ar fi putut avea?

– În primul rând, trebuie să definești sensul cuvântului rațional. Când o persoană deprimată optează să scape de durere luându-și viața, e de presupus că acesta a cântărit opțiunile. Pe de altă parte, e greu să privești sinuciderea ca pe ceva rațional după un scenariu tipic în care suferindul e pe cale să iasă din tunel și abia atunci găsește energia să înfăptuiască acțiunea de sinucidere.

– Sinuciderea poate fi un act complet spontan?

– Bineînțeles. Totuși, e mai posibil să fie la început doar o tentativă, mai ales la femei. În SUA s-a calculat că fiecare femeie care s-a sinucis are în spate zece pseudotentative.

– Pseudo?

– Când ieși cinci somnifere înseamnă că strigi de fapt după ajutor, un lucru destul de serios, dar nu e cotelat ca tentativă de sinucidere când pe noptieră se află un flacon pe jumătate plin.

– De data asta a fost vorba de împușcare.

– Atunci e vorba de o sinucidere masculină.

– Masculină?

– Unul dintre motivele pentru care bărbații au mai mult succes e pentru că aleg metode mai agresive și mai mortale decât femeile. Pistoale și clădiri înalte în loc să-și taie venele sau să ia o supradoză. E ceva neobișnuit ca o femeie să se împuște.

– Suspect de neobișnuit?

Aune îl privi pe Harry atent.

– Ai motive să crezi că nu e vorba de o sinucidere?

Harry clătină din cap în semn că nu.

– Vreau doar să fiu foarte sigur. Trebuie să o luăm pe aici. Apartamentul ei e ceva mai în susul străzii.

– Sorgenfrigata? Aune râse și se uită cu ochii întredeschiși la norii amenințători de pe cer. Normal.

– Normal?

– Sorgenfri se numea palatul lui Christophe, regele haitian care s-a sinucis când a fost luat prizonier de către francezi. Palatul mai era cunoscut sub numele de Sans Souci. Adică Fără griji. Strada Fără Griji. Și-a îndreptat pușca spre cer pentru a se răzbuna pe Dumnezeu.

– Da...

– Și cred că știi ce a spus Ola Bauer, scriitorul, despre această stradă? „M-am mutat pe Sorgenfrigata, dar nici asta nu m-a ajutat prea mult.“

Aune râdea așa de tare, încât îi tremura bărbia dublă.

Halvorsen stătea lângă ușă și aștepta.

– M-am întâlnit cu Bjarne Møller când era să plec de la secție, zise el. Era convins că acest caz a fost închis.

– Trebuie să punem doar cap la cap câteva amănunte, explică Harry și deschise ușa cu cheia pe care i-o dăduse electricianul.

Banda galbenă din fața ușii fusese înlăturată și cadavrul fusese luat; în rest, nu era nimic schimbat față de seara precedentă. Intrară în dormitor. Cearșaful alb de pe patul mare strălucea în penumbră.

– Deci ce cauți? întrebă Halvorsen în timp ce Harry trăgea draperiile.

– O cheie în plus a apartamentului, zise Harry.

– De ce?

– Am presupus că avea o cheie în plus, cea pe care i-a dat-o electricianului. Am făcut câteva investigații. Sistemele de închidere nu pot fi făcute la orice lăcătușerie; trebuie să fie comandate de la fabricant printr-un lăcătuș autorizat. De vreme ce cheia se potrivește și la ușa de la intrare, și la cea a apartamentului, asociația de locatari va dori să aibă control asupra lor. Prin urmare, locatarii trebuie să facă o cerere scrisă către asociație atunci când comandă chei noi. În urma unui acord cu asociația, e responsabilitatea lăcătușului să țină o listă a cheilor furnizate fiecărui apartament. Am sunat seara trecută la Låsesmeden, lăcătușeria de pe bulevardul Vibes. Pe numele Annei Bethsen s-au dat două chei de rezervă, asta însemnând trei chei cu totul. Dar unde e a

treia? Până când aceasta nu va fi găsită, nu putem exclude posibilitatea că a fost cineva aici când a murit și a încuiat ușa după el când a plecat.

Halvorsen încuviință încet.

– Deci a treia cheie...

– Da, a treia cheie. Poți să începi de aici, Halvorsen, până ce îi arăt eu ceva lui Aune?

– Bine.

– Da, și încă ceva. Să nu te mire dacă îmi găsești pe aici telefonul mobil. Cred că l-am lăsat aici ieri după-amiază.

– Parcă ai spus că l-ai pierdut alaltăieri.

– L-am pierdut și l-am găsit. Și iar l-am pierdut. Știi...

Halvorsen dădu din cap. Harry îl conduse pe Aune pe hol înspre camerele de zi.

– Te-am abordat pe tine pentru că ești singura persoană din câte știu care pictează.

– Din păcate, asta cam e o exagerare.

Aune încă mai gâfâia după ce urcase atâtea scări.

– Da, dar știi câte ceva despre artă, așa că sper că poți să-mi explici ceva din asta.

Harry deschise ușile glisante și intrară în camera următoare, aprinse lumina și arătă cu degetul. Dar, în loc să se uite la cele trei tablouri, Aune își ținu respirația și se îndreptă spre veioza cu trei capete. Își scoase ochelarii din buzunarul hainei din tweed, se aplecă și citi inscripția masivă.

– Măi să fie! exclamă cu entuziasm. O veioză Grimmer veritabilă.

– Grimmer.

– Bertol Grimmer. Celebrul designer german. Printre alte lucruri, el a conceput monumentul victoriei pe care Hitler l-a înălțat în Paris în 1941. Ar fi putut să fie unul dintre cei mai mari artiști ai timpurilor noastre, dar la apusul carierei sale a ieșit la iveală faptul că era pe trei sferturi țigan. A fost trimis într-un lagăr și numele lui a fost șters de pe mai multe clădiri și opere la care a lucrat. Grimmer a supraviețuit, dar și-a rupt ambele mâini în cariera de piatră unde munceau țiganii. A continuat să muncească

și după război, deși, din cauza dizabilității, nu a mai atins aceleași culmi de glorie. Asta cu siguranță e făcută în anii de după război.

Aune scoase abajurul.

Harry tuși:

– De fapt, eu aveam mai degrabă în minte aceste portrete.

– De amator, pufni Aune. Mai bine te-ai concentra asupra acestei statui elegante ce reprezintă o femeie. Zeița Nemesis, motivul favorit al lui Bertol Grimmer după război. Zeița răzbunării. Întâmplător, răzbunarea e adesea unul dintre motivele sinuciderii. Persoana respectivă crede că e vina altcuiva că a eșuat în viață și vrea să-l facă pe acesta să se simtă vinovat recurgând la sinucidere. Și Bertol Grimmer și-a luat viața după ce și-a ucis soția pentru că aceasta avea un iubit. Răzbunare, răzbunare, răzbunare. Știai că oamenii sunt singurele creaturi care recurg la răzbunare? Ceea ce e interesant legat de răzbunare...

– Aune?

– A, da, tablourile astea, vrei să ți le interpretez, nu? Hm, se aseamănă destul de mult cu testul Rorschach.

– Adică tablourile pe care le arătați pacienților pentru a face asociații?

– Corect. Problema aici e că dacă interpretez aceste tablouri, o să aflu probabil mai multe despre viața mea interioară decât despre a ei. Doar că nimeni nu mai crede în zilele noastre în testul Rorschach, așa că de ce nu? Să văd... Aceste tablouri sunt foarte întunecate, probabil că era mai degrabă mânioasă decât deprimată. E clar că unul dintre ele nu este încă terminat.

– Poate că așa trebuie să fie, poate că formează un întreg?

– Ce te face să spui asta?

– Nu știu, poate pentru că lumina celor trei veioze cade perfect pe câte un tablou?

– Hm. Aune duse un deget la gură, gânditor. Ai dreptate. Sigur că ai dreptate. Și mai știi ceva Harry?

– Nu. Ce?

– Pentru mine nu înseamnă nimic – scuză-mi expresia – nici cât o ceapă degerată. Asta-i tot?

– Da. A, apropo, mai e un mic detaliu pentru că tot te ocupi de pictat. După cum se vede, paleta e în stânga șevaletului. Nu e foarte incomod?

– Ba da, în afară de cazul în care era stângace.

– Înțeleg. Trebuie să-l ajut pe Halvorsen. Nu știu cum aș putea să-ți mulțumesc.

– Știu eu. Îți trec o oră pe următoarea factură.

Halvorsen terminase cu dormitorul.

– Nu avea prea multe lucruri, zise el. E ca și cum aș percheziționa o cameră de hotel. Doar haine, obiecte de igienă personală, un fier de călcat, prosoape, lenjerie și tot așa. Nici o poză de familie, nici o scrisoare sau documente personale.

O oră mai târziu, Harry înțelese ce vrusese Halvorsen să spună. Cercetaseră tot apartamentul și se întorseseră în dormitor fără să găsească mare lucru – doar o notă de telefon.

– Ăsta e un lucru de-a dreptul ciudat, zise Halvorsen și se așează la birou în fața lui Harry. Cu siguranță a făcut curățenie. Poate că a vrut să ia totul cu ea când a plecat, înțelegi ce vreau să spun.

– Înțeleg. Nu ai văzut vreun laptop?

– Laptop?

– Calculator portabil.

– La ce te referi?

– Nu vezi urma pătrată de pe lemnul ăsta? Harry arată cu degetul la biroul dintre ei. Se pare că a existat un laptop aici care a fost luat.

– Da?

Harry simți privirea cercetătoare a lui Halvorsen.

Ajunși în stradă, se uitară în sus la ferestrele blocului galben pal, în timp ce Harry fumă o țigară boțită rătăcită în buzunarul interior al hainei.

– Chestia asta cu familia e chiar ciudată, nu? întrebă Halvorsen.

– Ce anume?

– Nu ți-a spus Møller? Nu au putut să dea de adresa părinților ei, a fraților, a surorilor sau a oricărei rude în afară de un unchi aflat în închisoare. Møller a trebuit să sune personal la pompe funebre ca să vină să o ia pe biata fată. De parcă moartea n-ar fi și așa o experiență destul de solitară.

– Hm. La ce pompe funebre?

– La Sandemann, zise Halvorsen. Unchiul vrea să fie incinerată.

Harry trase din țigară și privi cum fumul se ridică și se împrăștie. Sfârșitul procesului care începuse cu țăranul care cultivase tutun pe un câmp din Mexic. Sămânța devenise în patru luni o plantă înaltă cât un stat de om și două luni mai târziu fusese recoltată, scuturată, uscată, sortată, împachetată și trimisă la fabricile RJ Reynolds din Florida sau Texas unde devenise o țigară cu filtru într-un pachet, un pachet galben de Camel dintr-un cartuș care fusese apoi exportat în Europa. La opt luni după ce fusese o frunză a unei plante verzi sub soarele Mexicului, cade din buzunarul hainei unui bețiv în timp ce acesta se împiedică pe scări sau dintr-un taxi, sau care se acoperă cu haina în chip de pătură pentru că nu poate sau nu îndrăznește să deschidă ușa dormitorului din cauza tuturor monștrilor ascunși sub pat. Și apoi, când în cele din urmă găsește țigara, boțită și acoperită de puf de la haină, o bagă în gura ce duhnește și o aprinde. După ce frunza de tutun uscată și tocată poposește în acest corp, dăruindu-i o secundă de plăcere, este suflată în aer și este în sfârșit liberă. Liberă să se topească, să se risipească. Să fie uitată.

Halvorsen tuși scurt de două ori.

– De unde știai că a comandat cheile la lăcătușeria de pe bulevardul Vibes?

Harry aruncă mucul de țigară și strânse și mai tare haina pe el.

– Se pare că Aune are dreptate, zise el. O să plouă. Dacă mergi direct la poliție, poți să mă iei și pe mine.

– Cu siguranță sunt mii de lăcătușerii în Oslo, Harry.

– Mda. L-am sunat pe Knut Arne Ringnes, vicepreședintele asociației de locatari. O persoană amabilă. Apelează la aceeași lăcătușerie de douăzeci de ani. Mergem?

*

– Bine că ai venit, zise Beate Lønn în timp ce Harry intra în Casa Durerii. Am descoperit ceva noaptea trecută. Privește. Derulă caseta și apăsă butonul PAUSE. O imagine tremurândă cu chipul lui Stine Grette întoarsă spre cagula spărgătorului umplea ecranul. Am mărit o porțiune din imagine. Am vrut să măresc fața lui Stine la maximum.

– De ce? întrebă Harry aruncându-se în scaun.

– Dacă te uiți la tejghea, o să vezi că mai sunt opt secunde până când Călăul trage...

– Călăul?

Ea zâmbi rușinată.

– Așa îi spun eu în sinea mea. Bunicul meu avea o fermă, așa că... da.

– Unde era asta?

– În Valle, în zona Sete.

– Și ai văzut cum erau ucise animalele?

– Da.

Tonul ei nu invita la întrebări suplimentare.

Beate apăsă butonul SLOW și fața lui Stine Grette începu să se miște. Harry văzu cum clipește și cum i se mișcă încet buzele. Începuse să se teamă că va vedea iar împușcătura când Beate opri brusc aparatul video.

– Ai văzut? întrebă ea emoționată.

Trecură câteva secunde până să îi pice fisa lui Harry.

– Vorbea! zise el. Spune ceva cu câteva secunde înainte de a fi împușcată, dar nu se aude nimic din cauza zgomotului de la înregistrare.

– Asta pentru că șoptește.

– Cum de mi-a scăpat asta? Dar de ce? Și ce spune?

– Sper să aflăm curând. Am vorbit cu un specialist în cititul pe buze de la Institutul pentru Surdomuți. E în drum spre noi.

– Minunat.

Beate se uită la ceas. Harry își mușcă buza de jos, inspiră și zise încet:

– Beate, am avut cândva...

Văzu cum aceasta deveni rigidă la auzul folosirii numelui mic.

– Am avut o colegă pe care o chema Ellen Gjelten.

– Știu, zise ea repede. A fost ucisă lângă râu.

– Da. Când ne împotmoleam într-un caz, aveam mai multe tehnici pentru a activa informația care rămânea la nivelul subconștientului. Jocuri de asocieri. Scriam cuvinte pe bucăți de hârtie, chestii de genul ăsta. Harry zâmbi stânjenit. Poate că sună cam lipsit de substanță, dar uneori dădea rezultate. Mă gândeam că poate aș putea încerca și cu tine.

– Cum vrei.

Din nou Harry se gândi cât de sigură pe ea părea Beate când se concentra asupra unei casete video sau asupra unui ecran de calculator. Acum îl privea de parcă tocmai îi propusese să joace poker pe dezbrăcate.

– Vreau să știu care e *instinctul* tău legat de acest caz anume, zise el.

Ea râse nervos.

– Hm, instinct.

– Uită o vreme de faptele propriu-zise. Harry se aplecă în față. Lasă-ți deșteptăciunea la o parte. Nu e nevoie să aduci argumente pentru ce spui. Spune doar ce te îndeamnă instinctul.

Ea se uită fix la masă. Harry aștepta. Ea ridică apoi privirea și se uită drept în ochii lui.

– Pariez pe doi.

– Doi?

– Pariuri sportive. Echipa aflată în deplasare câștigă. Cei cincizeci la sută pe care nu-i rezolvăm niciodată.

– Bine. Și de ce e așa?

– Matematică simplă. Când te gândești la toți idioții pe care nu-i prindem, un tip cum e Călăul, care a reflectat asupra problemei și știe câte ceva despre felul nostru de a acționa, are șanse destul de mari.

– Hm. Harry își frecă bărbia. Deci instinctul tău face socoteli matematice?

– Nu doar. E ceva legat de felul în care acționează. Foarte hotărât. Pare a fi motivat de...

– Beate, ce-l motivează? Banii?

– Nu știu. Conform statisticilor, primul motiv al jafurilor sunt banii și al doilea senzațiile tari...

– Lasă baltă statisticile, Beate. Acum ești detectiv. Analizezi nu doar imaginile video, ci și interpretări ale subconștientului tău referitoare la ce ai văzut. Crede-mă, asta e cea mai importantă pistă a unui detectiv.

Beate îl privi. Harry își dădu seama că încerca să o scoată din ale ei.

– Hai! o zori el. Ce motivație are Călăul?

– Sentimente.

– Ce fel de sentimente?

– Sentimente puternice.

– Ce fel de sentimente puternice, Beate?

Ea închise ochii.

– Dragoste sau ură. Ură. Nu, dragoste. Nu știu.

– De ce o împușcă?

– Pentru că... nu.

– Haide. De ce o împușcă?

Harry își apropiase scaunul de al ei.

– Pentru că trebuie. Pentru că a hotărât dinainte...

– Bine! De ce a hotărât dinainte?

Se auzi un ciocănit în ușă.

Harry ar fi preferat ca Fritz Bjelke de la Institutul pentru Surdomuți să nu fi circulat așa de repede cu bicicleta, dar acum era în pragul ușii – un bărbat grasuț și blajin cu ochelari rotunzi și cască roz de biciclist. Bjelke nu era surd și cu siguranță nu era mut. Ca să afle cât mai multe despre poziția buzelor lui Stine Grette, derulară întâi prima parte a casetei video unde se auzea ce spune. În timp ce caseta mergea, Bjelke vorbi fără întrerupere.

– Sunt specialist, dar de fapt cu toții citim pe buze chiar și atunci când auzim ce ni se spune. Din acest motiv, e foarte

deranjant când sonorul unui film e în urmă cu doar o sutime de secundă.

– Serios, zise Harry. În ceea ce mă privește, nu înțeleg nimic doar din mișcarea buzelor.

– Problema e că doar treizeci sau patruzeci la sută dintre cuvinte pot fi citite direct de pe buze. Pentru a înțelege restul, trebuie să studiezi fața și limbajul corpului și să-ți folosești propriile instincte lingvistice și logice pentru a completa cuvintele care lipsesc. A gândi e la fel de important ca a vedea.

– Aici începe să șoptească, zise Beate.

Bjelke tăcu imediat și se concentrează asupra slabei mișcări a buzelor de pe ecran. Beate opri caseta înainte să fie tras focul de armă.

– Bine, zise Bjelke. Încă o dată.

Apoi:

– Încă o dată.

După ce văzu a șaptea oară, dădu din cap în semn că văzuse suficient.

– Nu înțeleg la ce se referă, zise Bjelke. Harry și Beate schimbă priviri. Dar cred că știu ce spune.

Beate aproape că alerga pe coridor pentru a ține pasul cu Harry.

– E recunoscut drept cel mai bun expert în domeniu din țară, zise ea.

– Asta nu ne ajută, replică Harry. Chiar el a spus că nu e sigur.

– Dar dacă într-adevăr a spus ce crede Bjelke?

– Nu are nici o logică. Cu siguranță că a pierdut vreun negativ.

– Nu sunt de acord.

Harry se opri și Beate aproape că se ciocni de el. Cu o expresie alarmată, ridică privirea spre Harry.

– Bine, spuse el.

Beate fu uimită.

– Ce vrei să spui?

– E bine să nu fii de acord. A nu fi de acord înseamnă că ai văzut sau ai înțeles ceva, deși nu știi sigur ce. Și mai e ceva ce eu n-am înțeles. Porni din nou. Să presupunem că ai dreptate. Atunci să ne gândim către ce ne conduce acest lucru. Se opri în fața liftului și apăsă pe buton.

– Unde te duci? întrebă Beate.

– Să verific niște detalii. Mă întorc în mai puțin de o oră.

Ușile liftului se deschiseră și PAS Ivarsson păși afară.

– Aha! zâmbi el larg. Cei mai buni detectivi au plecat la vânătoare. Ceva nou de raportat?

– Ideea cu echipele paralele e tocmai că nu trebuie să raportăm așa de des. Sau nu? zise Harry trecând pe lângă el și intrând în lift. Eu așa am înțeles de la tine și de la FBI.

Zâmbetul larg nu se șterse de pe fața lui Ivarsson.

– Dar e evident că informațiile-cheie trebuie împărtășite.

Harry apasă butonul pentru primul etaj, dar Ivarsson se puse în ușa.

– Deci?

Harry dădu din umeri.

– Stine Grette îi șoptește ceva ucigașului înainte ca acesta să tragă.

– Hm?

– Credem că îi spune: „E vina mea“.

– E vina mea?

– Da.

Ivarsson se încruntă.

– E imposibil, nu? Ar fi mai logic să spună: „Nu e vina mea“. Adică nu e vina ei că șefului de sucursală i-a luat cu șase secunde mai mult să pună banii în sacoșă.

– Nu sunt de acord, replică Harry și se uită cu intenție la ceas. Am fost ajutați de unul dintre cei mai buni experți în domeniu din țară. Beate te poate pune la curent cu detaliile.

Ivarsson se sprijinea de una din ușile liftului care îl împingea nerăbdătoare de la spate.

– Deci în confuzia de moment omite negația. Asta e tot ce aveți? Beate?

Beate roși.

– Tocmai m-am apucat să studiez înregistrarea jafului băncii din Kirkeveien.

– Vreo concluzie?

Își plimbă privirea de la Ivarsson la Harry și înapoi.

– Deocamdată nu.

– Deci nimic, concluzionă Ivarsson. Poate că veți fi bucuroși să aflați că am identificat nouă suspecti pe care i-am adus să îi interogăm. Și avem o strategie să scoatem ceva de la Raskol.

– De la Raskol? întrebă Harry.

– Raskol Baxhet, regele șobolanilor în carne și oase, zise Ivarsson și își prinse degetele de găicile pantalonilor. Inspiră și își trase în sus pantalonii rânjind vesel. Dar Beate te poate pune la curent cu detaliile mai târziu.

MARMURA

Harry era conștient că în anumite chestiuni era limitat. De exemplu, Bogstadveien. Nu îi plăcea Bogstadveien. Nu știa de ce; poate pentru că pe această stradă, pavată cu aur și cu petrol, Muntele Fericit din Țara Fericită, nimeni nu zâmbea. Nici Harry nu zâmbea, dar el locuia pe Bislett, nu era plătit ca să zâmbească și chiar în acel moment avea motive serioase să nu o facă. Totuși, asta nu însemna că Harry, ca majoritatea norvegienilor, nu aprecia când i se zâmbea.

În sinea sa, Harry încercă să-l scuze pe băiatul din spatele tejghelei de la 7-Eleven. Probabil că își ura slujba, probabil că și el locuia pe Bislett și, în plus, începuse din nou să plouă.

Fața palidă plină de coșuri de un roșu aprins aruncă o privire plictisită asupra legitimației de polițist.

– De unde să știu eu de cât timp e afară tomberonul?

– Pentru că e verde și îți blochează jumătate din vederea spre Bogstadveien, zise Harry.

Băiatul mormăi și își duse mâinile la șoldurile pe care abia dacă se țineau pantalonii.

– O săptămână. Sau așa ceva. Hei, o grămadă de oameni așteaptă la coadă.

– Hm. M-am uitat înăuntru. E aproape gol în afară de câteva sticle și ziare. Știi cumva cine l-a pus acolo?

– Nu.

– Văd că aveți o cameră de filmat deasupra tejghelei. Pare că prinde și tomberonul, nu?

– Dacă așa ziceți.

– Dacă mai ai filmarea de vinerea trecută, aș vrea să o văd.

– Sunați mâine. Tobben va fi aici.

– Tobben?

– Șeful magazinului.

– Îți propun să-l suni pe Tobben acum, să-i ceri voie să-mi dai caseta și nu o să te mai rețin.

– Tre'be s-o caut, zise el și coșurile de pe față i se înroșiră și mai tare. N-am timp să caut casete acum.

– Bine, făcu Harry fără să se miște. Dar după ora de închidere?

– Avem deschis non-stop, zise băiatul rotindu-și privirea.

– Era o glumă, replică Harry.

– Da. Ha, ha, făcu băiatul cu o voce de somnambul. Cum-părați ceva sau ce?

Harry clătină din cap și băiatul se uită peste umărul lui.

– Următorul.

Harry oftă și se întoarse spre coada de oameni din fața tejghelei.

– Nu urmează nimeni. Sunt de la Poliția din Oslo. Ridică în sus legitimația. Și această persoană e arestată pentru că nu vorbește corect.

Harry putea fi limitat în anumite chestiuni. Dar chiar în acea clipă, fu mulțumit de replică. Aprecia când i se zâmbea.

Dar nu-i plăcea zâmbetul care părea să facă parte din pregătirea profesională a predicatorilor, a politicienilor și a celor de la pompe funebre. Zâmbesc din *ochi* în timp ce vorbesc și acest lucru îi dădea lui Sandemann de la Serviciile Funerare Sandemann o sinceritate care, împreună cu temperatura din camera mortuară din biserica Majorstuen, îl făcură pe Harry să tremure. Se uită în

jur. Două coșciuge, un scaun, o coroană de flori, un reprezentant al pompelor funebre în costum negru și păr pieptănat peste cap.

– Arată minunat, zise Sandemann. Liniștită. Calmă. Demnă. Sunteți un membru al familiei?

– Nu chiar.

Harry îi arată legitimația de polițist în speranța că sinceritatea era rezervată doar apropiaților. Dar nu era.

– Un lucru tragic că o viață atât de tânără a trebuit să se termine așa.

Sandemann zâmbi și își împreună palmele. Degetele sale erau neobișnuit de subțiri și de noduroase.

– Aș vrea să mă uit puțin la hainele cu care era îmbrăcată defuncta atunci când a fost găsită, zise Harry. Mi s-a spus de la birou că le-ați adus aici.

Sandemann încuviință, luă o pungă albă de plastic și îi spuse că făcuse asta în eventualitatea în care părinții sau frații apăreau și le cereau. Harry căută degeaba în buzunarele rochiei negre.

– Căutați ceva anume? întrebă Sandemann pe un ton nevinovat în timp ce se uita peste umărul lui Harry.

– O cheie de la intrare, îl lămuri Harry. Nu ați găsit nimic când ați... Se uită țintă la degetele noduroase ale lui Sandemann. ...dezbrăcat-o?

Sandemann închise ochii și clătină din cap.

– Sigurul lucru de sub rochie era ea însăși. În afară de poza din pantof, bineînțeles.

– Poza?

– Curios, nu? Ce mai obiceiuri au unii. E tot în pantof.

Harry scoase din pungă un pantof negru, cu toc înalt, și o revăzu în pragul ușii când sosise la ea: rochie neagră, pantofi negri, buze roșii.

Poza era o fotografie îndoită la colț a unei femei cu trei copii pe o plajă. Părea a fi o poză de vacanță, de undeva din Norvegia, cu stânci mari și netede ieșind din apă și pini înalți pe dealurile din fundal.

– A venit cineva din familia ei? întrebă Harry.

– Doar unchiul ei. Împreună cu unul dintre colegii dumneavoastră, evident.

– Evident?

– Da, am înțeles că face închisoare.

Harry nu răspunse. Sandemann se aplecă în față în așa fel încât capul lui mic, retras între umeri, îl făcea să semene cu un vultur.

– M-am întrebat și eu de ce. Șoaptele lui sunau ca un strigăt răgușit de pasăre. De vreme ce nici măcar nu va avea voie să participe la înmormântare, vreau să spun...

Harry tuși scurt.

– Pot să o văd?

Sandemann păru dezamăgit, dar arată politicos cu mâna spre unul din coșciuge.

Ca de obicei, Harry fu șocat de cât de mult poate schimba aspectul unui cadavru mâna unui profesionist. Anna chiar părea împăcată. Îi atinse fruntea. Parcă ar fi atins marmură.

– Ce e cu colierul?

– Sunt niște bănuți de aur, zise Sandemann. Unchiul ei l-a adus.

– Și asta ce e?

Harry ridică un mănunchi de hârtii prins cu un elastic gros și cafeniu. Era un teanc de bancnote de o sută de coroane.

– E un obicei de-al lor, zise Sandemann.

– Cine sunt acești *ei* pe care îi tot pomeniți?

– Nu știati? Buzele subțiri și umede ale lui Sandemann se desfăcură într-un zâmbet. Era țigancă.

Toate mesele din cantina din sediului poliției erau ocupate de polițiști care vorbeau însuflețit. În afară de una. Harry se îndreptă spre ea.

– O să ajungi să-i cunoști pe colegi în curând, zise el.

Beate îl privi fără să înțeleagă și el își dădu seama că poate că aveau în comun mai multe lucruri decât s-ar fi gândit. Se așeză și îi puse în față o casetă video.

– A fost filmată în ziua spargerii, în magazinul 7-Eleven aflat în partea diametral opusă băncii. Plus o înregistrare din joia de dinainte. Ai putea s-o verifici să vezi dacă e ceva interesant?

– Adică să văd dacă apare spărgătorul pe ea? întrebă Beate cu gura plină de pâine și de pateu.

– Păi putem măcar spera, zise el.

– Bineînțeles, spuse ea cu ochii umeziți în timp ce se chinuia să înghită mâncarea. În 1993, Kreditkasse din Frogner a fost jefuită. Spărgătorul adusese pentru bani pungi de plastic cu inscripția Shell pe ele. S-a dovedit că le cumpărase cu doar zece minute înaintea jafului de la cea mai apropiată benzinărie Shell. Purta aceleași haine, doar fără mască. L-am arestat o jumătate de oră mai târziu.

– *Noi*, acum opt ani? întrebă Harry fără să se gândească.

Chipul lui Beate își schimbă culoarea precum un semafor. Înșfăcă o bucată de pâine și încercă să se ascundă în spatele ei.

– Tatăl meu, șopti ea.

– Îmi cer scuze, n-am vrut să sune așa.

– Nu contează, veni răspunsul imediat.

– Tatăl tău...

– A fost ucis, replică ea. Acum mult timp.

Harry tăcu și ascultă cum mesteca în timp ce își studia mâinile.

– De ce ai luat o casetă filmată cu o săptămână înaintea jafului? îl întrebă Beate.

– Tomberonul, zise Harry.

– Ce e cu el?

– Am sunat la firma de salubritate și am întrebat. A fost comandat într-o joi de un anume Stein Søbstad de pe Industrigata și a fost livrat la locul cerut, chiar în fața magazinului 7-Eleven, în ziua următoare. În Oslo există doi Stein Søbstad și amândoi au negat că ar fi comandat un tomberon. Teoria mea e că spărgătorul a pus să fie așezat acolo pentru a împiedica vederea prin geam, astfel încât camera să nu-l filmeze în timp ce traversează strada după ce părăsește banca. Dacă a venit în recunoaștere în jurul magazinului 7-Eleven în aceeași zi în care a comandat

tomberonul, poate că vedem pe cineva care se uită la cameră și pe geam înspre bancă, verificând unghiurile și așa mai departe.

– Cu ceva noroc. Martorul din afara magazinului 7-Eleven spune că spărgătorul purta încă mască atunci când a traversat strada, așa că de ce s-ar fi complicat atât cu tomberonul?

– Poate că planul era să-și scoată cagula în timp ce traversează. Harry oftă. Nu știu, știu doar că e ceva în neregulă cu tomberonul verde. E acolo de o săptămână și în afară de vreun trecător care a aruncat gunoi în el, nu l-a folosit nimeni.

– Bine, zise Beate luând caseta și ridicându-se.

– Încă ceva, interveni Harry. Ce știi despre tipul ăsta, Raskol Baxhet?

– Raskol? Beate se încruntă. A fost un fel de figură legendară până s-a predat singur. Dacă ceea ce se zvonește e adevărat, într-un fel sau altul, în proporție de nouăzeci la sută are legătură cu toate jafurile de bănci din Oslo. Cred că ar putea să-i denunțe pe toți cei care au comis jafuri de bănci în ultimii douăzeci de ani.

– Deci la asta îl folosește Ivarsson. Unde e închis?

Beate arată cu degetul peste umărul lui.

– În aripa A de acolo.

– În Botsen?

– Da. Și a refuzat să discute cu vreun polițist pe toată durata condamnării.

– Deci ce îl face pe Ivarsson să creadă că va reuși?

– A găsit în cele din urmă ceva ce Raskol vrea și pe care îl poate folosi pentru a negocia. În Botsen se spune că e singurul lucru pe care Raskol l-a cerut de când e închis. Permisuniunea de a participa la înmormântarea unei rude.

– Da? făcu Harry, sperând ca fața să nu îl trădeze.

– Va fi înmormântată peste două zile și Raskol a făcut o cerere către directorul închisorii pentru a-i fi acordată permisuniunea de a participa.

După ce Beate plecă, Harry rămase la masă. Pauza de prânz se încheiase și cantina se golea. Era luminoasă și confortabilă, și era aprovizionată de o firmă norvegiană de catering, așa că Harry

prefera să mănânce în oraș. Dar brusc își aminti că aici dansase cu Rakel la petrecerea de Crăciun; chiar în acest loc se hotărâse să o abordeze. Sau fusese invers? Încă îi mai simțea în palmă linia curbată a spatelui.

Rakel.

Anna avea să fie înmormântată peste două zile și nimeni nu avea nici cea mai mică îndoială că murise de propria-i mână. El era singura persoană care fusese acolo și care ar fi putut să îi contrazică, dar nu-și amintea absolut nimic. Deci de ce să nu lase morții cu morții și viii cu viii? Avea totul de pierdut și nimic de câștigat. Dacă nu din alt motiv, de ce nu putea să uite de caz măcar de dragul lor, al lui și al lui Rakel?

Harry se sprijini în coate și își îngropă fața în mâini.

Dacă ar fi putut să îi contrazică, ar fi făcut-o?

Cei de la masa alăturată se întoarseră la auzul scaunului scrâșnind pe podea și îl priviră pe polițistul tuns scurt, cu picioare lungi, cum iese repede din cantină.

NOROCUL

Clopoței de deasupra ușii sunară tare în chioșcul întunecat și îngrămădit în timp ce doi bărbați intrară în fugă. Magazinul de fructe și tutun al lui Elmer era unul dintre ultimele chioșcuri de acest fel, cu reviste despre mașini, pescuit și vânătoare pe un perete și reviste pentru adulți, țigări și trabucuri pe celălalt și trei grămezi de bilete de pariuri sportive pe tejghea, între batoane lipicioase cu aromă de lemn dulce și purcei de marțipan gri și uscați de la Crăciun, legați cu o fundă.

– De-abia ai reușit, zise Elmer, un bărbat slab și chel de șaizeci de ani, cu barbă și accent din Nordland.

– Uau, asta da viteză, replică Halvorsen și își scutură ploaia de pe umeri.

– O toamnă tipică de Oslo, zise bărbatul din nord în *bokmål*¹. Ori secetă, ori potop. Camel de douăzeci?

Harry încuviință și își scoase portofelul.

– Și două bilete de loterie pentru tânărul polițist?

Elmer îi întinse biletele lui Halvorsen, care îi zâmbi larg și le băgă repede în buzunar.

¹ Una dintre cele două forme oficiale de norvegiană.

– E vreo problemă dacă fumez aici, Elmer? întrebă Harry și se uită afara, la ploaia care cădea cu găleata, biciuind trotuarul pus-tiu din fața ferestrei murdare.

– Nici o problemă, răspunse Elmer și le dădu restul. Îmi câștig traiul din otravă și jocuri de noroc.

Se aplecă și ieși printr-o perdeă maronie, asimetrică, în spatele căreia se auzi cum gâlgâie o mașină de făcut cafea.

– Uite poza, zise Harry. Vreau doar să aflî cine e femeia.

– Doar?

Halvorsen se uită la fotografia îndoită și mată pe care i-o dădu Harry.

– Începe cu locul în care a fost făcută poza, confirmă Harry care fu cuprins de un acces de tuse când încercă să rețină fumul în plămâni. Se pare că e o stațiune de vacanță. Dacă așa stau lucrurile, cu siguranță există vreo alimentară mică sau cineva care închiriază căsuțe, ceva de genul ăsta. Dacă familia din poză merge acolo în mod regulat, cineva care lucrează acolo știe cine sunt. Când aflî asta, poți să lași restul pe seama mea.

– Toate astea pentru că poza era în pantof?

– Nu e un loc obișnuit să ții poze, nu?

Halvorsen ridică din umeri și ieși în stradă.

– Nu s-a oprit, constată Harry.

– Știu, dar trebuie să mă duc acasă.

– De ce?

– Din cauza unui lucru numit viață. Nu e ceva care te-ar interesa.

Harry încercă să zâmbească pentru a-i arăta că înțelesese gluma.

– Distracție plăcută!

Clopoțelii sunară și ușa se trânti după Halvorsen. Harry trase din țigară și, în timp ce studia oferta de reviste a lui Elmer, își dădu brusc seama ce puține interese avea în comun cu norvegianul mediu. Oare pentru că nu mai avea nici unul de fapt? Muzica, da, dar nu se mai făcuse nimic bun în ea în ultimii zece ani, nici măcar vechii idoli nu mai scosese nimic. Filmele? Dacă ieșea de la vreun film fără sentimentul că i-a fost făcută o

lobotomie, se socotea norocos. Nimic altceva. Cu alte cuvinte, singurul lucru care îl mai interesa încă era să găsească oameni și să-i bage după gratii. Și nici măcar asta nu-i mai făcea inima să bată ca înainte. Ce era mai înspăimântător, medită Harry lăsându-și mâna pe tejgheaua rece și netedă a lui Elmer, era că asta nu-l deranja câtuși de puțin. Că se dăduse bătut. Pur și simplu se simțea ușurat că îmbătrânea.

Clopoței sunară din nou furios.

– Am uitat să-ți spun de tipul pe care l-am reținut aseară pentru deținere ilegală de arme, zise Halvorsen. Roy Kinnsvik, unul dintre capetele rase de la pizzeria lui Herbert.

Se oprise în prag, cu ploaia care dansa în jurul pantofilor uzi.

– Hm?

– Era evident speriat, așa că i-am cerut să îmi spună ce doresc să știu și o să-i dau drumul.

– Și?

– A spus că l-a văzut pe Sverre Olsen în Grünerløkka în noaptea în care a fost ucisă Ellen.

– Și? Avem mai mulți martori care pot confirma asta.

– Da, dar tipul ăsta l-a văzut pe Olsen stând și discutând cu cineva aflat într-o mașină.

Țigara lui Harry căzu pe podea. O ignoră.

– Știe cine era? întrebă el încet.

Halvorsen clătină din cap în semn că nu.

– Nu, l-a recunoscut pe Olsen doar.

– Ți l-a descris?

– Și-a amintit doar că s-a gândit că tipul seamănă cu un polițist. Dar a zis că probabil l-ar putea recunoaște.

Harry simți cum se încălzește pe sub haină și rosti fiecare cuvânt cu grijă:

– A putut să spună ce fel de mașină era?

– Nu, a trecut în grabă pe lângă ea.

Harry încuviință, mângâind tejgheaua cu mâna.

Halvorsen își drese glasul:

– Dar crede că era o mașină sport.

Harry observă țigara de pe podea din care ieșea fum.

– Ce culoare?

Halvorsen ridică mâna în semn că se scuză.

– Era roșie? întrebă Harry cu o voce joasă și groasă.

– Ce ai spus?

Harry își îndreptă spatele.

– Nimic. Ține minte numele. Și du-te acasă să-ți vezi de viață.

Clopoței sunară din nou.

Harry încetă să mai mângâie tejgheaua, dar nu își luă mâna de pe ea. Brusc, o simți ca pe o marmură rece.

Astrid Monsen avea patruzeci și cinci de ani și trăia din traduceri de literatură franceză în garsoniera ei din Sorgenfrigata. Nu exista nici un bărbat în viața ei, dar avea o înregistrare cu un câine care latră pe care și-o punea noaptea. Harry îi auzi pașii și cel puțin trei încuietori fură descuiate înainte ca ușa să se crape puțin și o față mică și pistruiată sub niște bucle negre să se uite la el.

– Îh, exclamă când văzu silueta înaltă a lui Harry.

Fața poate că îi era necunoscută, dar avu imediat senzația că o mai întâlnise. Probabil datorită felului detaliat în care Anna își descrisese sinistrua vecină.

– Harry Hole de la Omucideri, zise el arătându-i legitimația. Am câteva întrebări în legătură cu seara în care a murit Anna Bethsen.

Încercă să-i zâmbească încurajator când văzu că aceasta rămăsese cu gura căscată. Din colțul ochiului, Harry zări o mișcare în spatele geamului ușii vecine.

– Pot să intru, *fru* Monsen? Nu durează decât un minut.

Astrid Monsen făcu doi pași în spate și Harry profită de prilej să se strecoare înăuntru și să închidă ușa după el. Acum vedea bine tunsoarea ei afro. Era evident că părul era vopsit negru și îi înconjura capul mic și alb precum un glob enorm.

Stateau unul în fața celuilalt în lumina slabă de pe hol, lângă niște flori uscate și un poster cu ramă de la Muzeul Chagall din Nisa.

– M-ați mai văzut până acum? întrebă Harry.

– Ce... vreți să spuneți?

– Dacă m-ați mai văzut până acum. Vă spun restul după.

Aceasta deschise și închise gura. Apoi scutură ferm din cap în semn că nu.

– Bine, zise Harry. Ați fost acasă marți noaptea?

Ea încuviință.

– Ați văzut sau auzit ceva?

– Nimic, răspunse ea, cam prea repede pentru gustul lui Harry.

– Nu vă grăbiți și gândiți-vă, spuse el și încercă să-i zâmbască prietenos, dar aceasta nu era cea mai exersată expresie din repertoriul lui facial.

– Nimic... zise ea, căutând din priviri ușa din spatele lui Harry. Absolut nimic.

Înapoi pe stradă, Harry își aprinse o țigară. O auzise pe Astrid Monsen cum încuie yala în secunda în care el ieșise pe ușă. Biata de ea. Era ultima de pe listă și putu să ajungă acum la concluzia că nimeni nu-l văzuse sau auzise în noaptea în care murise Anna.

Trase de două ori din țigară și o aruncă.

Acasă, se așeză pe scaun și privi timp îndelungat ochiul roșu al robotului telefonic înainte să apese pe butonul PLAY. Era Rakel care îi ura noapte bună și un ziarist care dorea un comentariu în legătură cu cele două spargerii de bănci. După aceea, rederulă caseta și ascultă mesajul Annei: „Și vrei să te îmbraci cu blugii care știi că-mi plac mie?”

Își șterse fața. Apoi scoase caseta și o aruncă la coș. Afară picura și în casă Harry tot schimba canalele la televizor. Handbal feminin, telenovele și o emisiune concurs în care puteai să devii milionar. Harry se opri la o discuție pe un canal suedez dintre un filosof și un sociolog antropolog despre conceptul de răzbunare. Unul din ei susținea că o țară precum SUA, care reprezintă anumite valori cum ar fi democrația și libertatea, are responsabilitatea morală de a răzbuna atacurile de pe teritoriul ei pentru că acestea sunt în același timp atacuri asupra valorilor pe care le reprezintă.

„Doar măsurile punitive – și punerea lor în practică – pot proteja un sistem atât de vulnerabil cum e democrația.“

„Dar dacă chiar valorile pe care le reprezintă democrația cad victime unui act de răzbunare? obiectă celălalt. Ce se întâmplă dacă drepturile celeilalte națiuni, stabilite prin legile internaționale, sunt violate? Ce fel de valori apărați dacă îi privați de drepturi pe cetățenii nevinovați în vânătoarea de vinovați? Și cum rămâne cu valoarea morală a obrazului întors?“

„Problema e că nu avem decât doi obraji, zise celălalt bărbat și zâmbi. Nu?“

Harry opri televizorul. Se întrebă dacă să o sune pe Rakel, dar se hotărî că era prea târziu. Încercă să citească vreo câteva pagini dintr-o carte de Jim Thompson, dar descoperi că-i lipseau filele de la 24 la 38. Se ridică și începu să măsoare camera în sus și în jos. Deschise frigiderul și se uită cuprins de frustrare la o bucată de brânză albă și la un borcan cu gem de căpșuni. Avea chef de ceva, dar nu știa de ce. Trânti ușa frigiderului. Pe cine încerca să păcălească? De fapt, dorea să bea ceva.

La ora două dimineața când se trezi, își dădu seama că dormise pe scaun complet îmbrăcat. Se ridică, se duse la baie și bău un pahar de apă.

– La dracu', își spuse uitându-se în oglindă.

Intră în dormitor și aprinse calculatorul. Găsi pe internet 104 articole în norvegiană despre sinucidere, dar nici unul despre răzbunare, doar cuvinte-cheie și legături cu motive ale răzbunării în literatura și mitologia greacă. Tocmai se pregătea să-l închidă, când își dădu seama că nu-și mai verificase e-mailul de câteva săptămâni. Avea două mesaje. Unul era de la furnizorul de cablu care îl avertiza în urmă cu două săptămâni că îi vor întrerupe conectarea. Cealaltă adresă era anna.beth@chello.no. Dădu clic de două ori și citi mesajul: „Bună Harry. Să nu uiți de cheie. Anna“. Ora arăta că fusese trimis cu două ore înainte ca el să se întâlnească cu ea pentru ultima oară. Mai citi mesajul o dată. Atât de scurt. Așa de... simplu. Presupuse că așa se trimiteau de fapt mesajele. „Bună Harry.“ Pentru cineva din afară, cu siguranță că

păreau doi vechi prieteni, dar fuseseră împreună doar șase săptămâni în urmă cu mult timp, iar el nici măcar nu știa că ea avea adresa lui de e-mail.

Când adormi, visă că era din nou cu pistolul în bancă. Oamenii din jurul lui erau făcuți din marmură.

GADJO

– Ce vreme minunată e astăzi! zise Bjarne Møller când intră în biroul lui Harry și al lui Halvorsen în dimineața următoare.

– Da, bineînțeles. Doar ai geam, făcu Harry fără să-și ridice privirea din ceașca de cafea. Și scaun nou, adăugă el în timp ce Møller se așează pe scaunul stricat al lui Halvorsen, care gemu de durere.

– Bună, rază de soare. Ai o zi proastă?

Harry ridică din umeri.

– Mă apropii de patruzeci de ani și a început să-mi placă să fiu morocănos. E ceva în neregulă cu asta?

– Deloc. Mă bucur să te văd la costum, apropo.

Harry își ridică reverele de la haină de parcă abia atunci ar fi descoperit că poartă costumul închis la culoare.

– Ieri a fost ședință cu șefii departamentelor, zise Møller. Vrei versiunea lungă sau cea scurtă?

Harry amestecă în cafea cu un creion.

– Trebuie să oprim investigația în cazul lui Ellen, nu?

– Cazul a fost închis de o grămadă de timp, Harry. Și șeful de la Investigații spune că îi bați la cap să verifice tot felul de probe.

– Ieri am găsit un martor nou care...

– Mereu apare câte un maror nou, Harry. Pur și simplu vor să te oprești.

– Dar...

– Harry, am tras linie sub acest caz. Îmi pare rău. Møller se întoarce din uşă. Mergi şi plimbă-te prin soare. E posibil să nu mai fie curând o zi aşa de călduroasă.

– Se zvoneşte că e soare afară, zise Harry când intră în Casa Durerii şi dădu cu ochii de Beate.

– Stinge lumina, îi ceru ea. Şi o să-ţi arăt ceva.

La telefon părăse emoţionată, dar nu precizase de ce. Luă telecomanda.

– Nu am găsit nimic pe caseta din ziua în care a fost comandat tomberonul, dar m-am uitat la caseta din ziua spargerii.

Harry văzu magazinul 7-Eleven pe ecran. Văzu tomberonul verde în faţa geamului, pâinicile cu stafide din magazin, ceafa şi spatele băiatului cu care vorbise cu o zi înainte. Servea o fată care cumpăra lapte, revista *Cosmopolitan* şi prezervative.

– Ceasul arată 15.05, deci cu aproximativ cincisprezece minute înainte de spargere. Uită-te acum.

Fata îşi luă cumpărăturile şi plecă, coada înaintă şi un bărbat îmbrăcat într-o salopetă neagră şi o căciulă trasă bine peste urechi arată la ceva de pe tejghea. Îşi ţinea capul plecat ca să nu i se poată zări faţa. Avea sub braţ o sacoşă neagră împăturită.

– La dracu'! şopti Harry.

– E Călăul, zise Beate.

– Sigur? Mulţi oameni poartă salopete negre, iar hoţii nu au căciulă.

– Când se va îndepărta de tejghea, o să vezi că are aceiaşi pantofi ca şi pe caseta video. Şi uită-te că pe stânga are o protuberanţă. E AG₃.

– L-a lipit de corp. Dar ce face la 7-Eleven?

– Aşteaptă maşina blindată şi are nevoie de un post de observaţie de unde să nu sară în ochi. A făcut un raid prin zonă şi ştie că maşina blindată vine între 15.15 şi 15.20. Între timp, nu se poate plimba pe acolo cu cagula pe faţă anunţându-şi intenţiile, aşa că foloseşte o căciulă care îi acoperă aproape toată faţa. Dacă

te uiți bine, când se îndreaptă spre tejghea se vede un dreptunghi mic de lumină clipind pe el. E reflexia unei sticle. Porți ochelari, Călău nenorocit ce ești! Beate vorbea pe un ton scăzut, dar rapid, cu o mânie pe care Harry nu o mai văzuse la ea înainte. E clar că știe de camera de supraveghere din magazin. Nu-și arată nici o părțică din față. Uite-l cum verifică unghiurile! Și se pricepe chiar foarte bine. Trebuie să recunosc asta.

Băiatul din spatele tejghelei îi dădu bărbatului în salopetă o chiflă cu stafide și luă cele zece coroane pe care acesta i le întinse.

– Salut.

– Da, zise Beate. Nu poartă mănuși. Dar nu pare a fi atins ceva în magazin. Și aici se vede dreptunghiul de lumină de care îți spuneam.

Harry nu scoase nici un cuvânt.

Bărbatul ieși din magazin în timp ce ultima persoană de la coadă era servită.

– Hm. Va trebui să căutăm din nou martori, zise Harry și se ridică.

– Eu n-aș fi atât de optimistă, replică Beate uitându-se încă la ecran. Adu-ți aminte că doar un martor l-a văzut pe Călău plecând din bancă vinerea la o oră de vârf. Cea mai bună ascunzătoare a unui infractor este mulțimea.

– Bine, dar ai cumva alte sugestii?

– Stai jos că altfel o să pierzi partea cea mai tare.

Ușor contrariat, Harry îi aruncă o privire și se întoarse cu fața spre ecran. Băiatul din spatele tejghelei se răsuci spre cameră cu un deget vârât în nas.

– Despre asta e vorba? mormăi Harry.

– Uită-te pe geam la tomberon.

Fereastra reflecta lumina, dar bărbatul în salopetă mai putea fi încă zărit. Stătea pe trotuar, între tomberon și mașina parcată. Era cu spatele la cameră și cu o mână pe tomberon. Părea că supraveghează banca în timp ce mușca din chifla cu stafide. Sacoșa pe care o avea cu el era jos pe asfalt.

– Aici e postul lui de observație, zise Beate. A comandat tomberonul și a pus să fie lăsat chiar în acel loc. E ingenios de simplu. Poate aștepta mașina blindată ascuns de camerele de supraveghere. Și uită-te la felul în care stă. În primul rând, jumătate din trecători nu îl pot vedea din cauza tomberonului, iar cel pe care îl văd, un bărbat într-o salopetă și cu căciulă lângă un tomberon: poate un muncitor, gunoier sau constructor. Pe scurt, nimic care ar putea rămâne întipărit pe scoarța cerebrală. Nu-i de mirare că nu avem martori.

– Lasă niște amprente unsuroase pe tomberon, zise Harry. Păcat că a plouat toată săptămâna.

– Dar chifla cu stafide...

– Își mănâncă pâină și amprente, oftă Harry.

– ... îl face să-i fie sete. Uită-te!

Bărbatul se aplecă, trase fermoarul sacoșei și scoase o pungă albă de plastic din care luă o sticlă.

– Coca-cola, șopti Beate. Am mărit imaginea înainte să vii. E o sticlă de cola cu dop.

Bărbatul ridică sticla și desfăcu dopul. Apoi își lăsă capul pe spate, ridică sticla sus în aer și bău. Văzură cum soarbe ultimele înghițituri, dar căciula îi ascundea gura deschisă și fața. Apoi puse sticla în punga de plastic, o înnodă și se pregătea să o pună în sacoșă când se opri.

– Privește. Acum se gândește, șopti Beate și apoi zise pe un ton ușor schimbat: Oare cât loc vor ocupa banii? Cât loc vor ocupa banii?

Personajul principal studie sacoșa. Se uită la tomberon. Se hotărî și cu o mișcare rapidă a brațului, punga cu sticla în ea zbură prin aer și ateriză în tomberonul deschis.

– Coș! strigă Harry.

– Mulțimea aplaudă frenetic! țipă Beate.

– La dracu'! strigă Harry.

– O, nu, zise și Beate și dădu cu fruntea în volan cuprinsă de disperare.

– Cu siguranță tocmai au fost aici, zise Harry. Stai puțin.

Deschise ușa mașinii în fața unui biciclist care se feri din calea lui și traversă strada în fugă, intră la 7-Eleven și se duse la teighea.

– Când au luat tomberonul? îl întreabă pe băiatul care tocmai se pregătea să împacheteze doi cârnați Big Bite pentru două fete grase.

– Stați la coadă, ce Dumnezeu! zise băiatul fără să ridice privirea.

Una din fete pufni indignată în timp ce Harry se aplecă, blocând accesul la sticlele de ketchup și îl luă pe băiat de cămașa verde.

– Bună, tot eu sunt, zise Harry. Ascultă-mă cu atenție, altfel cârnatul ăsta o să-ți intre direct...

Expresia îngrozită a băiatului îl făcu pe Harry să se mai calmeze. Îi dădu drumul și arătă spre fereastra pe care se vedea Nordea Bank de partea cealaltă a străzii din cauza spațiului lăsat de tomberon.

– Când au ridicat tomberonul? Repede!

Băiatul înghiți în sec și se holbă la Harry.

– Acum. Chiar acum.

– Când acum?

– Acum două minute.

Își mutase privirea.

– Unde îl duc?

– De unde să știu? Nu știu nimica despre tomberoane.

– Nimic.

– Ăă?

Dar Harry deja dispăruse.

Harry duse telefonul roșu al lui Beate la ureche.

– Salubrizarea? Sunt de la poliție, inspector Harry Hole. Unde goliți tomberoanele? Da, cele particulare. În Metodica, bine. Pe unde vine... Verkseier Furulands vei din Alnabru? Mulțumesc. Cum? *Sau* Grønmo? De unde știu eu care...?

– Privește, zise Beate. Un blocaj.

Mașinile formau un perete aparent de netrecut până înspre intersecția din fața cafenelei Kafé Lorry din Hegdehaugsveien.

– Ar fi trebuit să o luăm prin Uranienborgveien, zise Harry. Sau prin Kirkeveien.

– Păcat că nu conduci tu, zise Beate și forță roata din față să urce pe trotuar, aplecându-se pe claxon și accelerând.

Oamenii se dădură la o parte.

– Alo? zise Harry la telefon. Tocmai ați ridicat un tomberon verde de pe Bogstadveien, lângă intersecția cu Industrigata. Unde a fost dus? Da, aștept.

– Hai să încercăm să o luă pe Alnabru, spuse Beate și se băgă în intersecție în fața unui tramvai.

Roțile derapară pe șinele de fier până ce dădură de asfalt. Harry avu o senzație vagă de déjà-vu.

Ieșiseră pe Pilestredet când operatorul de la Salubrizare se întoarse la telefon și îi spuse că nu a putut să ia legătura telefonică cu șoferul mașinii, dar *probabil* că era în drum spre Alnabru.

– Bine, zise Harry. Puteți suna la Metodica și să îi rugați să nu golească conținutul tomberonului în incinerator până nu... Biroul e închis între 11.30 și 12.00? Fii atentă! Nu, vorbeam cu șoferul. Nu, șoferul *meu*.

În tunelul Ibsen, Harry sună la sediul poliției și îi rugă să trimită o mașină la Metodica, dar nu era nici o mașină mai aproape de cincisprezece minute.

– La dracu'!

Harry aruncă telefonul peste umăr și lovi în bord.

La sensul giratoriu dintre Byporten și Plaza, Beate se strecură în spațiul dintre un autobuz roșu și o furgonetă Chevy, trecând peste linia albă. Când trecu cu 110 km/oră de intersecția cunoscută sub numele de „mașina de trafic” și derapă scrâșnind în curba de pe partea cu fiorduri a Gării Centrale din Oslo, Harry își dădu seama că nu erau pierdute toate speranțele.

– Cine a fost nebunul care te-a învățat să conduci? o întrebă el, ținându-se strâns în timp ce făceau slalom printre mașinile de pe autostrada cu trei benzi ce ducea la tunelul Ekeberg.

– Am învățat singură, zise Beate.

În mijlocul tunelului Vålerenga, se ivi în fața lor un camion mare și urât ce scotea fum de motorină. Trecu pe banda din dreapta; în spate, susținut de două brațe galbene, se afla un tomberon verde pe care scria SALUBRIZARE OSLO.

– Daaa! strigă Harry.

Beate trecu în fața camionului, încetini și aprinse indicatorul din dreapta. Harry lăsa geamul în jos, scoase pe geam o mână în care ținea legitimația și făcu semn șoferului camionului să oprească.

Șoferul nu avu nimic de obiectat când Harry se uită în tomberon, dar se întrebă dacă nu ar trebui să aștepte să ajungă în curtea din Metodica, unde puteau să verse conținutul pe jos.

– Nu vreau să se spargă sticla! strigă Harry din spatele camionului, încercând să acopere zgomotul traficului.

– Mă gândeam la costumul dumneavoastră, zise șoferul, dar Harry deja se cățăraseră în tomberon.

În clipa următoare, se auzi din el un bubuit, iar Beate și șoferul îl auziră pe Harry înjurând. Apoi zgomote, semn că acesta continua să caute. Și, în cele din urmă, un alt „Daaa!” înainte ca acesta să reapară din container cu o pungă albă de plastic deasupra capului ca un trofeu.

– Dă-i imediat sticla lui Weber și spune-i că e urgent, zise Harry când Beate porni mașina. Transmite-i salutările mele.

– Asta o să-l ajute cu ceva?

Harry clătină din cap.

– Nu. Spune-i doar că e urgent.

Beate râse. Nu mult, nici din toată inima, dar Harry observă că râse.

– Mereu ești așa de entuziast? îl întrebă ea.

– Eu? Dar tu? Erai cât pe ce să ne bagi în mormânt pentru dovada asta, nu?

Ea zâmbi, dar nu răspunse. Se uită în oglinda retrovizoare înainte să se întoarcă pe bandă.

Harry se uită la ceas.

- La naiba!
- Ai întârziat la vreo întâlnire?
- Crezi că ai putea să mă duci până la biserica Majorstuen?
- Sigur. De asta porți costum negru?
- Da. Un... prieten.
- Atunci poate că ar fi bine să scapi de pata maro de pe umăr. Harry întoarse capul.
- De la container, zise el, dând cu mâna. Se mai vede?
- Beate îi dădu o batistă.
- Încearcă cu niște salivă. Era un prieten apropiat?
- Nu. Sau da... pentru o vreme. Dar trebuie să te duci la înmormântări, nu?
- Tu te duci?
- Tu nu?
- Nu am fost decât la o înmormântare în viața mea. Nu mai spuseră nimic.
- A tatălui tău?
- Ea încuviință.

Trecură de intersecția din Sinsen. În Muselunden, zona verde mai jos de Haraldsheimen, un bărbat și doi copii ridicau un zmeu. Toți trei se uitau la cerul albastru și Harry îl văzu pe bărbat că îi dă sfoara celui mai înalt din băieți.

- Tot nu l-am prins pe cel care a făcut-o, zise ea.
- Nu, nu l-am prins. Nu încă.

– Domnul a dat, Domnul a luat, zise preotul, uitându-se peste șirurile de bănci goale la bărbatul înalt, tuns scurt, care tocmai intrase pe vârfuri și care căuta un loc în spate. Așteptă în timp ce ecoul unui suspin se stingea sub tavanul arcuit: Dar uneori, El pare doar că ia.

Preotul accentuă *ia* și acustica bisericii înălță cuvântul și-l purtă până în spate. Suspînul se auzi din nou tare. Harry se uită în jur. Crezuse că Anna, care era extravertită și plină de viață, avea o grămadă de prieteni, dar Harry numără doar opt oameni, șase pe rândul din față și doi mai în spate. Opt. Ei da, oare la

înmormântarea lui câți ar veni? Opt oameni poate că nu era chiar atât de puțin.

Suspinul venea din primul rând, unde Harry văzu trei capete acoperite de eșarfe și trei bărbați cu capul gol. Ceilalți doi erau un bărbat care stătea în stânga și o femeie la mijloc. Recunoscuseră tunsoarea afro a lui Astrid Monsen.

Pedalele orgii scârțâiră și muzica începu. Un psalm. O rugăciune lui Dumnezeu. Harry închise ochii și simți cât era de obosit. Din orgă se ridicau și coborau note, iar cele înalte picurau precum apa din tavan. Vocile fragile cântau despre iertare și milă. Își dori să se poată cufunda în ceva care să-l încălzească și să-l ascundă. Dumnezeu va veni să-i judece pe vii și pe morți. Răzbunarea lui Dumnezeu. Dumnezeu ca Nemesis. Notele joase ale orgii făceau băncile de lemn neocupate să vibreze. Cu sabia într-o mână și cu balanța în cealaltă, pedeapsă și dreptate. Sau fără pedeapsă și fără dreptate. Harry deschise ochii.

Patru bărbați cărau coșciugul. Harry îl recunoscuse pe polițistul Ola Li în spatele a doi bărbați negricioși în costume Armani, cu cămăși desfăcute la gât. Cea de-a patra persoană era așa de înaltă încât făcea coșciugul să se balanseze. Costumul atârna larg pe corpul lui slab, dar era singurul dintre cei patru care nu părea doborât de greutatea sicriului. Privirea lui Harry fu atrasă de fața lui. Îngustă, cu linii fine și ochi mari, căprui, plini de durere, adânciți în orbite. Părul negru era pieptănat peste cap într-o coadă, lăsând să se vadă fruntea înaltă și lucioasă. Buzele în formă de inimă erau încadrate de o barbă lungă și îngrijită. Era ca și cum Isus Hristos ar fi coborât din altarul din spatele preotului. Și mai era ceva: sunt puține fețele despre care se poate spune așa ceva, dar această față *radia*. În timp ce cei patru se apropiau de Harry dinspre strană, acesta încercă să-și dea seama ce o făcea să radieze. Oare durerea? În nici un caz plăcerea. Bunătatea? Răutatea diabolică?

Privirea li se încrucișă preț de o clipă în timp ce treceau. În spatele lor venea Astrid Monsen cu ochii plecați, un bărbat de vârstă mijlocie cu înfățișare de contabil și trei femei, două mai în

vârstă și una mai tânără, îmbrăcate în fuste colorate. Suspinau și se văitau, dându-și ochii peste cap și frângându-și mâinile de durere.

Harry se ridică în picioare în timp ce micul cortegiu părea să se biserica.

– Ciudați ȣiganii ăștia, nu, Hole?

Cuvintele răsunară în biserică. Harry se întoarse. Era Ivarsson în costum negru, cravată și cu un zâmbet pe față.

– Când eram mic, aveam un grădinar ȣigan. Ursar, din aceia care călătoresc din loc în loc cu urși care joacă. Îl chema Josef. Cânta și glumea tot timpul. Dar moartea, vezi... Acești oameni au o legătură mai strânsă cu moartea decât noi. Le e foarte frică de spiritele morților. Cred că aceștia se întorc. Josef se ducea la o femeie care alunga aceste spirite. Se pare că doar femeile pot să facă asta. Haide.

Ivarsson îl atinse ușor pe braț pe Harry. Harry trebui să strângă din dinți ca să reziste impulsului de a-l da la o parte. Coborâră treptele bisericii. Zgomotul traficului de pe Kirkeveien acoperi bătaia clopotelor. Un Cadillac negru cu ușa din spate deschisă aștepta cortegiul mortuar pe strada Schønings.

– Duc coșciugul la crematoriul Vestre, zise Ivarsson. Arderea corpului e un obicei hindus pe care l-au adus din India. În Anglia, ard caravana celui decedat, dar nu li se mai dă voie să o încuie acolo și pe văduvă. Râse. Li se dă voie să ia bunurile personale. Josef mi-a povestit despre o familie a unui ȣigan din Ungaria care se ocupa cu dărâmatul clădirilor. I-au pus dinamită în coșciug și întregul crematoriu a sărit în aer.

Harry scoase un pachet de Camel.

– Știu de ce ai venit, Hole, spuse Ivarsson continuând să zâmbească. Ai sperat că vei putea avea o discuție cu el, și Ivarsson arată cu capul înspre cortegiu, spre silueta înaltă și subțire ce pășea încet în timp ce ceilalți trei se tot împiedicau, încercând să ȣină pasul.

– El e acel Raskol? întrebă Harry și strecură o țigară între buze. Ivarsson încuviință.

– E unchiul ei.

– Și ceilalți?

– Se pare că sunt prieteni.

– Și familia?

– Nu o recunosc pe decedată.

– Cum?

– Asta-i versiunea lui Raskol. Țigarii sunt mincinoși notorii, dar ce spune acesta e în concordanță cu poveștile lui Josef despre felul lor de a gândi.

– Adică?

– Onoarea familiei e totul. Din cauza asta a fost renegată. După spusele lui Raskol, a fost măritată cu un țigan grec – un *gringo* – în Spania când avea paisprezece ani, dar a fugit cu un *gadjo* înainte să se consume căsătoria.

– *Gadjo*?

– Cineva care nu e țigan. Un marinar danez. Cel mai rău lucru pe care-l poți face. Aduce rușine întregii familii.

– Hm. Țigara neaprinsă se clătina în sus și în jos în gura lui Harry în timp ce vorbea. Înțeleg că-l cunoști pe acest Raskol destul de bine?

Ivarsson împrăștie cu mâna un fum imaginar.

– Am avut o discuție ciudată. Mai degrabă fleacuri. O să vorbim serios după ce se încheie partea noastră din înțelegere, cu alte cuvinte după ce se încheie înmormântarea.

– Deci nu a zis prea multe până acum.

– Nimic important pentru investigație. Dar tonul a fost pozitiv.

– Așa de pozitiv încât poliția să îl ajute să-și ducă ruda la locul de veci?

– Preotul a întrebat dacă eu sau Li vrem să fim unul dintre cei care vor duce coșciugul pentru a completa numărul. Nu-i nici o problemă, oricum suntem aici să stăm cu ochii pe el. Și vom continua. Să stăm cu ochii pe el, vreau să spun.

Harry se uită cu ochii întredeschiși la soarele pătrunzător de toamnă.

Ivarsson se întoarce spre el:

– Hai să clarific un lucru, Hole. Nu are nimeni voie să vorbească cu Raskol până nu am terminat noi cu el. Nimeni. De trei ani de zile tot încerc să ajung la o înțelegere cu omul care știe tot. Și acum am reușit. Nu are nimeni voie să strice asta. Înțelegeți ce spun?

– Spune-mi, Ivarsson, dacă tot avem o discuție tête-à-tête, zise Harry scoțând un fir de tutun din gură, cazul ăsta a devenit o competiție între noi doi?

Ivarsson ridică privirea spre soare și chicoti.

– Știi ce-aș fi făcut dacă aș fi în locul tău? replică acesta cu ochii închiși.

– Ce? răspunse Harry când tăcerea deveni de nesuportat.

– Mi-aș fi dus costumul la curățătorie. Arăți de parcă ai fi stat într-o ladă de gunoi. Își duse două degete la sprânceană. O zi bună!

Harry rămase singur pe trepte fumând în timp ce privea sicriul alb ce trecea zgâlțâindu-se.

Halvorsen se întoarse cu scaunul când intră Harry.

– Ce bine că ai venit. Am vești bune. Ah... la dracu', ce duhoare!

Halvorsen se ținu de nas și spuse cu voce de crainic care anunță vremea:

– Ce s-a întâmplat cu costumul tău?

– Am căzut într-o ladă de gunoi. Ce vești ai?

– Ah... da, m-am gândit că fotografia ar putea să fie dintr-o stațiune din Sørland, așa că am trimis e-mailuri tuturor secțiilor de poliție din Aust-Agder. Și bingo, un ofițer din Risør m-a sunat imediat să-mi spună că știe plaja. Dar știi ce?

– Ce?

– Nu e în Sørland, ci în Larkollen!

Halvorsen îl privi pe Harry zâmbind și așteptând și, văzând că acesta nu reacționează, adăugă:

– În Østfold. Lângă Moss.

– Știu unde e Larkollen, Halvorsen.

– Da, dar ofițerul ăsta e din...

– Și cei din Sørland se duc în vacanță. Ai sunat la Larkollen?

Halvorsen își dădu ochii peste cap disperat.

– Bineînțeles. Am sunat la camping și în două locuri unde închiriază cabane. Și la singurele magazine alimentare.

– Și, ceva?

– Da. Halvorsen se luminează din nou. Am trimis poza prin fax și unul dintre tipii de la alimentară o cunoaște. Au una dintre cele mai bune cabane din zonă. Duce din când în când corespondența acolo.

– Și cum o cheamă pe femeie?

– Vigdis Albu.

– Albu? Elbow?

– Da. Sunt doar două în Norvegia. Una e născută în 1909. Cealaltă are patruzeci și trei de ani și locuiește în Bjørnetrâkket nr. 12 în Slemdal cu Arne Albu. Și uite – numărul de telefon, șefu’.

– Nu mai îmi spune așa, zise Harry și înhăță telefonul.

Halvorsen mormăi:

– Ce e? Ești într-o dispoziție proastă?

– Da, dar nu despre asta e vorba. Møller e șeful. Nu eu, ai înțeles?

Halvorsen se pregătea să spună ceva când Harry ridică grăbit mâna.

– *Fru* Albu?

Cineva avusese nevoie de mult timp, de mulți bani și de mult spațiu ca să ridice casa familiei Albu. Și mult bun-gust. Sau, după părerea lui Harry, mult prost gust. Arăta ca și cum arhitectul – dacă existase așa ceva – ar fi încercat să combine tradiționalele cabane norvegiene cu stilul caselor de pe plantațiile din sudul Statelor Unite și cu un strop de strălucire roz suburbană. Picioarele lui Harry se cufundară în pietrișul aleii ce trecea pe lângă o grădină îngrijită cu arbuști ornamentali și cu un cerb mic de bronz care bea dintr-o fântână. Pe acoperișul garajului se afla

un blazon oval de cupru cu un steag cu un triunghi galben pe fundalul unui triunghi negru.

Se auzi un câine lătrând furios din spatele casei. Harry urcă treptele mari dintre coloane, sună la ușă și se așteaptă oarecum să fie întâmpinat de o negresă cu un șorț alb.

– Bună ziua, ciripi ea chiar când deschise ușa.

Vigdis Albu era întruchiparea acelor femei din reclamele la aparate de fitness pe care Harry le vedea uneori la televizor când venea noaptea acasă. Aceasta avea același zâmbet alb, păr de Barbie decolorat și un corp tonifiat îmbrăcat în pantaloni strânși de sport și un top la fel de strâmt. Avea silicoane, dar cel puțin avusese bunul-simț să nu exagereze cu mărimea.

– Harry...

– Intrați!

Îi zâmbi și o umbră de riduri apăru în jurul ochilor ei mari, albaștri, machiați discret.

Harry păși pe un hol mare, populat cu creaturi supranaturale grase și urâte, sculptate în lemn, care îi ajungeau până la mijloc.

– Tocmai spălam, îi explică Vigdis Albu.

Îi aruncă un zâmbet alb și își șterse o broboană de sudoare cu grijă, să nu își strice rimelul.

– Atunci mai bine mă descalt, zise Harry și chiar atunci își aduse aminte de gaura din ciorap, chiar de deasupra degetului mare.

– Nu, Dumnezeule, nu spălam prin casă. Avem oameni angajați care fac asta, râse ea. Dar îmi place să-mi spăl singură hainele. Trebuie să existe unele limite ale accesului străinilor în casă, nu credeți?

– Foarte adevărat, murmură Harry.

Trebui să se miște repede pentru a ține pasul cu ea pe scări. Trecură pe lângă o bucătărie clasică și intrară în sufragerie. O terasă spațioasă se întindea dincolo de două uși glisante de sticlă. Pe peretele principal era o construcție mare de cărămidă, un fel de combinație între primăria din Oslo și un monument funerar.

– A fost concepută de Per Hummel la cea de-a patruzecoa aniversare a lui Arne, zise Vigdis. Per e un prieten de-al nostru.

– Da, Per chiar a conceput un... adevărat şemineu.

– Sunt convinsă că ştiţi cine e Per Hummel, arhitectul, nu? Ştiţi noua capelă din Holmenkollen.

– Mă tem că nu ştiu, răspunse Harry şi îi dădu fotografia. Vreţi să vă uitaţi puţin?

Văzu cum i se aşterne surpriza pe faţă.

– Dar asta e fotografia pe care Arne a făcut-o anul trecut la Larkollen. De unde o aveţi?

Harry aşteptă să vadă dacă îşi poate menţine expresia de surpriză netrucată înainte să-i răspundă. Iar ea nu îşi schimbă expresia.

– Am găsit-o în pantoful unei femei pe nume Anna Bethsen, zise el.

Harry urmări o reacţie în lanţ de gânduri, raţionamente şi emoţii reflectate pe faţa lui Vigdis Albu, ca într-o telenovelă derulată repede. La început surpriză, apoi mirare şi mai apoi confuzie. Apoi o intuiţie, pe care o respinse la început cu un râs sceptic, dar care o cuprinse şi care părea să devină o revelaţie. Şi apoi un prim-plan cu faţa ei cu subtitlul: *Trebuie să existe unele limite ale accesului străinilor în casă, nu credeţi?*

Harry se jucă cu pachetul de ţigări pe care îl scosese. O scrumieră mare de sticlă trona în mijlocul măsuţei de cafea.

– O cunoaşteţi pe Anna Bethsen, *fru* Albu?

– Sigur că nu. Ar trebui?

– Nu ştiu, zise Harry cinstit. E moartă. Iar eu mă întreb ce caută o asemenea fotografie personală în pantoful ei. Aveţi vreo idee?

Vigdis Albu încercă să zâmbească, dar gura nu o ascultă. Se mulţumi să clatine energic din cap.

Harry aşteptă, relaxat, fără să se mişte. Aşa cum îşi simţise pantofii adâncindu-se în pietriş, aşa îşi simţi şi corpul cufundându-se în canapeaua albă şi moale. Experienţa îl învăţase că tăcerea era cea mai eficientă metodă de a-i face pe oameni să vorbească. Când doi străini stau faţă în faţă, tăcerea funcţionează ca un aspirator care extrage cuvintele. Stătură aşa zece secunde nesfârşite. Vigdis Albu înghiţi în sec.

– Poate că menajera a găsit-o pe undeva pe jos și a luat-o cu ea. Și a dat-o acestei... Anna ați spus că o chema?

– Hm. Vă deranjează dacă fumez, *fru* Albu?

– La noi în casă nu se fumează. Nici soțul meu, nici eu... Își duse mâna repede la păr. Și Alexander, fiul nostru cel mic, are astm.

– Îmi pare rău. Cum își petrece timpul soțul dumneavoastră?

Ea se uită la el cu gura căscată, ochii ei albaștri mărimdu-se și mai mult.

– Adică ce meserie are?

Harry puse țigările la loc în buzunar.

– E investitor. Și-a vândut firma acum trei ani.

– Ce firmă?

– Albu AS. Importator de prosoape și preșuri de baie pentru hoteluri și instituții.

– Cu siguranță a vândut multe prosoape. Și multe preșuri de baie.

– Aveam activitate în întreaga Scandinavie.

– Felicitări. Steagul de pe garaj nu e un steag consular?

Vigdis Albu își recăpătase stăpânirea de sine și își scoase panglica din păr. Harry realizează că își făcuse ceva la față. Ceva legat de proporții nu se potrivea. De fapt, se potriveau *prea* bine; fața ei era aproape artificial de simetrică.

– Sfânta Lucia. Soțul meu a fost consulul Norvegiei acolo timp de unsprezece ani. Aveam o fabrică unde se coseau preșuri de baie. Și o casuță. Ați fost vreodată...?

– Nu.

– O insulă fantastică, minunată. Unii dintre locuitorii mai în vârstă încă vorbesc franceza. O franceză de neînțeles, trebuie să spun, dar sunt așa de încântători, că nu-ți vine să crezi.

– Franceza creolă.

– Poftim?

– Am citit despre asta. Credeți că soțul dumneavoastră ar putea să știe cum de a ajuns această fotografie în posesia defunctei?

– Nu pot să-mi imaginez cum. De ce ar trebui să știe el?

– Hm. Harry zâmbi. Probabil că e la fel de greu să spui de ce ar ține cineva fotografia unui străin în pantof. Se ridică. Unde îl pot găsi, *fru* Albu?

În timp ce Harry nota numărul de telefon și adresa biroului lui Arne Albu, se uită întâmplător la canapeaua pe care stătuse.

– Ăăă... zise el când o văzu pe Vigdis Albu că se uită și ea. Am căzut într-un tomberon de gunoi. Bineînțeles că voi...

– Nu contează, îl întrerupse ea. Oricum duceam husa la curățătorie săptămâna viitoare.

Afară pe trepte, ea îl întreabă pe Harry dacă putea să aștepte până la ora cinci înainte să-l sune pe soț.

– Atunci se întoarce acasă și nu va mai fi așa de ocupat.

Harry nu răspunse și privi cum colțurile buzelor ei se ridică și se lasă în jos.

– Atunci am putea vedea dacă... vă putem ajuta.

– Mulțumesc, sunteți foarte amabilă, dar sunt cu mașina și e în drumul meu, așa că o să mă duc până la birou să văd dacă îl găsesc.

– Bine, zise ea și îi zâmbi curajos.

Lătratul îl însoți pe Harry pe aleea lungă. La poartă, se întoarse. Vigdis Albu stătea încă pe treptele din fața casei coloniale roz. Avea capul plecat și soarele îi strălucea în păr și pe costumul de sport lucios. De la distanță, părea un cerb mic de bronz.

Harry nu găsi loc de parcare și nici pe Arne Albu la adresa din Vika Atrium. Doar o recepționeră care îl informă că Albu închiriasse un birou împreună cu alți trei investitori și că era la o masă de afaceri cu o „firmă de brokeri“.

Pe când ieșea din clădire, Harry găsi o amendă de parcare sub ștergătoarele de la mașină. Îl luă și plecă într-o dispoziție proastră la *SS Louise* care nu era de fapt vapor, ci un restaurant din Aker Brygge. Spre deosebire de Schrøder, serveau mâncare comestibilă clienților solvenți cu adrese de birou pe ceea ce s-ar putea numi, cu oarecare generozitate, Wall Street din Oslo. Harry nu se simțise niciodată complet în largul lui în Aker Brygge, dar asta poate

pentru că se născuse în Oslo și nu era turist. Schimbă câteva cuvinte cu un ospătar care arată cu degetul o masă de lângă geam.

– Domnilor, îmi pare rău că vă deranjez, zise Harry.

– A, în sfârșit, exclamă unul dintre cei trei aflați la masă, dându-și bretonul într-o parte. Ospătar, zici că ăsta e un vin la temperatura camerei?

– Zic că e un vin roșu norvegian decantat într-o sticlă Clos des Papes, replică Harry.

Luat prin surprindere, Bretonul îl cercetă pe Harry și observă costumul acestuia închis la culoare.

– Glumeam, zâmbi Harry. Sunt polițist.

Surprinderea se transformă în alarmă.

– Nu sunt de la poliția mediului.

Ușurarea se transformă în semne de întrebare. Harry auzi râsete băiețești și inspiră. Se hotărâse cum să abordeze problema, dar nu avea nici o idee cum vor reacționa.

– Arne Albu?

– Eu sunt, răspunse cel care râdea.

Era suplu, cu păr scurt, buclat și negru și laba gâștei în colțul ochilor, ceea ce îi arăta lui Harry că râdea mult și că avea peste treizeci și cinci de ani, cât crezuse inițial.

– Îmi cer scuze pentru neînțelegere, continuă el râzând încă. Vă pot fi de folos, comisare?

Harry îl studie, încercând să-și formeze repede o părere despre el înainte să continue. Avea voce puternică. Privire directă. Guler de un alb strălucitor în jurul unei cravate care nu era nici prea strânsă, nici prea largă. Faptul că nu se rezumase la „Eu sunt“, ci se scuzase și spusese: „Vă pot fi de folos, comisare?“ – accentuând ironic „comisare“ – sugera că Arne Albu era fie foarte sigur pe el, fie exersase îndelung să lase această impresie.

Harry se concentrează. Nu asupra a ceea ce urma să spună, ci asupra felului în care va reacționa Arne Albu.

– Da, puteți. O cunoașteți pe Anna Bethsen?

Albu îl privi pe Harry cu aceiași ochi albaștri ca și soția lui și după ce se gândi puțin, răspunse clar și răspicat:

– Nu.

Chipul lui Albu nu îi spunea lui Harry mai mult decât îi spusese cuvintele. Nu că Harry se așteptase la altceva. Renunțase de mult la credința în mitul că oamenii ale căror profesii îi puneau zi de zi în față cu minciuna învățată să o recunoască. Un polițist afirmase odată în timpul unui proces că, din experiența lui îndelungată, știa când acuzatul minte. Ståle Aune, chemat din nou de apărare, răspunsese că cercetările arată că nici o categorie profesională nu se pricepe mai bine decât alta la depistatul minciunilor; o femeie de serviciu este un psiholog la fel de bun ca și un polițist, sau mai degrabă la fel de prost. Singura categorie din studiul comparativ care avea un scor peste medie era cea a agenților de la serviciile secrete. Și Harry nu era agent al serviciilor secrete. Era un băiat din Oppsal grăbit, prost dispus și nu foarte pe fază în acea clipă. Să pui în fața unui om niște circumstanțe potențial compromițătoare în prezența altora nu era deloc eficient și nu era cinstit. Așa că Harry știa că nu ar trebui să facă ceea ce făcea.

– Aveți vreo idee cine ar fi putut să-i dea această fotografie?

Toți cei trei bărbați studiară fotografia pe care Harry o puse pe masă.

– Nu am nici cea mai mică idee, zise Albu. Soția? Poate copiii?

– Hm.

Harry se uită să caute vreo schimbare în pupile, vreun semn că i-a crescut pulsul, cum ar fi transpirația sau roșeața.

– Nu știu despre ce e vorba, comisare, dar de vreme ce v-ați deranjat să mă găsiți, presupun că nu e vorba de o bagatelă. Poate că putem discuta despre asta între patru ochi după ce voi termina întâlnirea cu acești domni de la Handelsbanken. Dacă sunteți dispus să mă așteptați, pot să-l rog pe chelner să vă dea o masă la fumători.

Harry nu se putu hotărî dacă zâmbetul lui Albu era unul batjocoritor sau doar îndatoritor. Nici măcar atâta lucru.

– Nu am timp, zise Harry. Deci dacă am putea sta acum...

– Mă tem că nici eu nu am timp, îl întrerupse Albu cu o voce calmă, dar fermă. Sunt în timpul programului, așa că vom discuta după-amiază. Vreau să spun, dacă încă mai credeți că vă pot ajuta cu ceva.

Harry înghiți în sec. Nu avea nici o putere și își dădea seama că Albu știe asta.

– Să rămână așa atunci, zise Harry și își dădu seama ce patetic suna.

– Mulțumesc, comisare. Albu înclină ușor din cap zâmbind. Și probabil că aveți dreptate în legătură cu vinul. Se întoarse spre cei de la Handelsbanken. Ce spuneai, Stein, despre Opticom?

Harry luă fotografia și fu nevoit să suporte, înainte de a pleca, zâmbetul stăpânit cu greu al brokerului cu breton.

Pe chei, Harry își aprinse o țigară, dar aceasta nu avea nici un gust, așa că o aruncă cu un mormăit. Soarele strălucea pe unul dintre geamurile fortăreței Akershus, iar marea era așa de calmă, încât părea că are deasupra un strat subțire de gheață transparentă. De ce oare o făcuse? De ce această încercare kamikaze de a umili un om pe care nu-l cunoștea? Doar ca mai apoi să fie luat cu mânuși de mătase și aruncat afară.

Se întoarse cu fața la soare, închise ochii și se întrebă dacă n-ar trebui să facă azi ceva inteligent ca să mai rupă monotonia. Cum ar fi să lase baltă tot cazul. Nimic nu părea că are vreo logică; era doar starea obișnuită de haos și frustrare. Clopotele de la primărie începură să bată.

Habar nu avea Harry că Møller avea dreptate. Era ultima zi caldă din an.

NAMCO G-CON 45

Curajosul Oleg.

„Totul va fi bine“, spusese el la telefon. Și repetase, de parcă ar fi avut un plan secret. „Eu și mami o să ne întoarcem în curând.“

Harry stătea lângă fereastră, uitându-se la cerul de deasupra acoperișului blocului din față, acolo unde soarele amurgului colora în portocaliu și roșu partea de dedesubt a unui nor subțire și zbârcit. În drum spre casă, temperatura scăzuse brusc și inexplicabil, ca și cum cineva ar fi deschis o ușă invizibilă pe care ar fi ieșit toată căldura. În apartament, frigul începuse să se strecoare pe sub scândurile podelei. Unde își pusese oare papucii de pâslă? În beci sau la mansardă? Dar avea oare papuci? Nu își amintea. Din fericire notase numele setului PlayStation pe care promisese că îl va cumpăra pentru Oleg dacă va reuși să depășească recordul lui Harry la Gameboy. Namco G-Con 45.

Știrile bâzâiau din ecranul de 35 de centimetri din spatele lui. O altă gală prin care se strângeau bani pentru victime. Julia Roberts arătându-și compasiunea și Sylvester Stallone răspunzând la telefon celor care doreau să doneze. Și ora răzbunării sosise. Fotografii înfățișând munți bombardați, coloane negre de fum

ridicându-se din stânci și peisajul dezolant, lipsit de orice urmă de viață. Telefonul sună.

Era Weber. Reputația lui Weber în poliție era de ursuz încăpățânat cu care se lucra greu. Harry credea că e tocmai invers. Trebuia doar să-ți dai seama că, dacă nu erai respectuos sau dacă îl agasai, devenea încăpățânat.

– Știu că aștepti rezultatele, începu Weber. Nu am găsit ADN pe sticlă, dar am găsit câteva amprente nu foarte clare.

– Bine. Îmi era frică să nu se fi distrus chiar dacă au stat într-o pungă de plastic.

– Din fericire era din sticlă. Grăsimea din amprente de pe o sticlă de plastic ar fi fost absorbită după atâtea zile.

Harry auzi în fundal un zgomot.

– Ești tot la muncă, Weber?

– Da.

– Când o să verifici amprente în baza de date?

– Mă grăbești? mormăi suspicios bătrânul criminalist.

– Deloc. Ai tot timpul din lume, Weber.

– Mâine. Nu mă pricep prea bine la calculatoare și mai tinerii mei colegi au plecat deja acasă.

– Și tu?

– O să verific amprente cu câteva posibilități după metoda clasică. Somn ușor, Hole. Eu o să veghez.

Harry închise telefonul, intră în dormitor și deschise calculatorul. Ciripitul Windowsului înecă pentru o clipă retorica americană a răzbunării ce se auzea din sufragerie. Deschise filmul jafului din Kirkeveien. Puse filmulețul de câteva ori fără să aibă vreo revelație de vreun fel. Dădu clic pe e-mail. Pe ecran apăru clepsidra și „1 mesaj”. Telefonul din hol sună din nou. Harry se uită la ceas înainte să ridice receptorul și să salute cu vocea blândă cu care o întâmpina pe Rakel.

– Arne Albu. Îmi cer scuze că vă sun seara, dar soția mea mi-a dat numărul și m-am gândit că am putea lămuri acum lucrurile. E în regulă?

– Da, răspunse Harry cu vocea lui docilă obișnuită.

– Am avut o discuție cu soția mea și nici unul din noi nu a auzit de această femeie și nici nu știe cum a ajuns fotografia la ea. A fost dezvoltată la un centru, poate că a făcut o copie cineva care lucrează la magazin. În afară de asta, pe la noi prin casă se perindă multe persoane și ar putea fi multe, *multe* explicații posibile.

– Hm.

Harry observă că vocea lui Arne Albu nu mai avea aceeași stăpânire pe care o avusese cu ceva timp în urmă. După câteva secunde de tăcere, Albu continuă:

– Dacă vreți să mai discutăm despre acest subiect, v-aș fi recunoscător dacă am face-o la biroul meu. Am înțeles de la soția mea că v-a dat numărul de telefon.

– Iar eu am înțeles că nu doriți să fiți deranjat în timpul orelor de serviciu.

– Nu vreau... ca soția mea să fie stresată. O femeie moartă cu o fotografie în pantof, Dumnezeu! Aș vrea să luați legătura doar cu mine.

– Înțeleg. Dar fotografia e cu soția și cu copiii dumneavoastră!

– Nu știe nimic, vă asigur! Și apoi, regretând aparent tonul supărat, adăugă: Vă promit că o să studiez orice posibilitate de a lămuri cum de s-a întâmplat asta.

– Mulțumesc pentru oferta dumneavoastră, dar îmi rezerv dreptul de a vorbi cu oricine cred că trebuie. Harry ascultă respirația lui Albu înainte să adauge: Sper că mă înțelegeți.

– Ascultați-mă...

– Mă tem că asta nu e ceva ce se poate negocia. O să iau legătura cu dumneavoastră sau cu soția dumneavoastră dacă va fi ceva ce trebuie să știu.

– Așteptați o secundă! Nu înțelegeți. Soția mea... se supără foarte tare.

– Aveți dreptate, nu înțeleg. E bolnavă?

– Bolnavă? zise Albu surprins. Nu, dar...

– Atunci sugerez că punem punct acestei conversații chiar acum. Harry se zări în oglindă. Nu sunt în timpul serviciului. Bună seara.

Închise telefonul și se uită din nou în oglindă. Dispăruseră acum zâmbetul, fericirea pe care ți-o dă Răzbunarea. Ranchiuna. Răutatea. Rea-voința. Cei patru „R” ai răzbunării. Dar mai era și altceva. Ceva nu era în regulă. Ceva lipsea. Studie imaginea din oglindă. Poate că era din cauza felului în care cădea lumina.

Harry se așază la calculator în timp ce se gândea că va trebui să-i spună lui Aune despre cei patru „R”. El adună astfel de lucruri. E-mailul pe care îl primise venea de la o adresă pe care nu o mai văzuse niciodată: furie@bolde.com. Dădu clic.

Și, cum stătea acolo, întregul corp fu cuprins de un fior de gheață care nu avea să-l mai părăsească mai bine de un an de zile.

Îl cuprinse în timp ce citea pe ecran. Părul i se făcu măciucă și pielea de găină.

Vrei să ne jucăm? Hai să ne imaginăm că ai luat cina cu o femeie, iar în ziua următoare e găsită moartă. Ce faci?

S²MN

Telefonul începu să se tânguie. Harry știu că e Rakel. Îl lăsă să sune.

LACRIMILE ARABIEI

Halvorsen fu foarte mirat să-l vadă pe Harry intrând în birou.

– Deja ești aici? Ți dai seama că e doar...

– N-am putut să dorm, mormăi Harry și se așeză în fața calculatorului cu brațele încrucișate. Mașinăriile astea sunt al dracului de lente.

Halvorsen se uită peste umărul lui.

– Totul depinde de rata transferului de date când ești pe net. Acum folosești o linie standard ISDN, dar bucură-te, curând vom avea acces rapid. Cauți articole în *Dagens Næringsliv*?

– Ce?... A, da.

– Arne Albu? Ai vorbit cu Vigdis Albu?

– Da.

– Ce legătură are de fapt cu jaful băncii?

Harry nu ridică privirea. Nu spusese că ar avea legătură cu jaful, dar nu spusese nici că nu are, așa că era normal ca Halvorsen să facă presupuneri. Harry fu scutit de a-i răspunde pentru că exact în acel moment fața lui Arne Albu umplu ecranul. Un zâmbet larg domina deasupra cravatei strânse de la gât. Halvorsen plescăi din buze și citi cu voce tare:

„Treizeci de milioane pentru o afacere de familie. Astăzi Arne Albu poate să pună la saltea treizeci de milioane de coroane după

ce lanțul hotelier Choice a cumpărat ieri toate acțiunile de la Albu AS. Albu spune că vrea să dedice mai mult timp familiei, acesta fiind motivul principal pentru care a vândut firma de succes. «Vreau să-mi văd copiii cum cresc, a spus Albu într-un interviu. Familia mea este cea mai importantă investiție.»

Harry apăsă pe TIPĂRIRE.

– Nu vrei și restul articolului?

– Nu, nu vreau decât poza, zise Harry.

– Are treizeci de milioane la bancă și acum s-a apucat de jefuit bănci?

– Îți explic mai târziu, spuse Harry și se ridică din scaun. Între timp, aș vrea să-mi explici, dacă știi, cum poți afla de la cine am primit un e-mail.

– Adresa apare în e-mail.

– Și o găsești în cartea de telefoane, nu?

– Nu, dar poți să afli de la ce server a fost trimis. Și asta afli din adresă. Serverul are o listă cu fiecare client și adresa lui. Foarte simplu. Ai primit vreun e-mail interesant?

Harry dădu din cap.

– Dă-mi adresa și ți-o găsesc eu imediat, zise Halvorsen.

– Bine. Ai auzit de un server numit bolde.com?

– Nu, dar o să verific. Care-i restul adresei?

Harry ezită.

– Am uitat, zise el.

Harry ceru o mașină de la garaj și conduse încet pe Grønland. Un vânt mușcător învârtea frunzele pe care soarele din ziua precedentă le uscaseră pe trotuar. Oamenii mergeau cu mâinile îndesate în buzunare și cu capul ascuns între umeri.

Pe Pilestredet, Harry se băgă în spatele unui tramvai și găsi la radio programul de știri NRK. Nu ziceau nimic despre cazul Stine Grette. Existau temeri că sute de mii de copii ai refugiaților nu vor rezista iernii dure afgane. Un soldat american fusese omorât. Era un interviu cu familia lui. Voiau răzbunare. Pe Bislett nu se circula și traficul era deviat.

– Da?

O singură silabă la interfonul de la uşă fu suficientă pentru a arăta că Astrid Monsen era răcită.

– Harry Hole. Mulţumesc pentru ajutorul de până acum. Mă întrebam dacă aş putea să vă mai pun câteva întrebări. Aveţi timp?

Aceasta strănută de două ori înainte de a răspunde:

– În legătură cu ce?

– Aş prefera să nu vă întreb de aici, de afară.

Încă două strănuturi.

– Nu e momentul potrivit? întrebă Harry.

Uşa bâzâi şi Harry o împinse.

Astrid Monsen stătea pe coridor cu un şal pe umeri şi cu braţele încrucişate în timp ce Harry urca scările.

– V-am văzut la înmormântare, zise Harry.

– M-am gândit că măcar unul dintre vecini ar trebui să participe, afirmă ea.

Vocea îi suna de parcă ar fi vorbit la un megafon.

– Mă întrebam dacă recunoaşteţi această persoană.

Luă fără prea mult chef fotografia cu colţul îndoit.

– Care dintre ele?

– Oricare, de fapt.

Vocea lui Harry răsuna în casa scării.

Astrid Monsen se uită la fotografie. O cercetă amănunţit.

– Ei?

Ea clătină din cap.

– Hm. Ştiţi cumva dacă Anna avea vreun partener?

– Unul?

Harry inspiră adânc.

– Vreţi să spuneţi că avea mai mulţi?

Ea ridică din umeri.

– În casa asta se aude orice sunet. Hai să zicem că scârţâiau scările.

– Ceva serios?

– Nu am nici cea mai mică idee.

Harry așteaptă. Pauza nu fu prea lungă:

– Vara asta a avut un bilețel cu un nume pe el lipit de căsuța ei poștală. Nu știu dacă era ceva serios, dar...

– Nu?

– Cred că era scrisul ei. Scria doar ERIKSEN. Schiță un zâmbet. Poate că uitase să-i spună care era numele de botez. În orice caz, biletul a dispărut după o săptămână.

Harry se uită în jos peste balustradă. Scările erau abrupte.

– O săptămână e mai bine decât nimic, nu?

– Poate pentru unii, replică ea și puse mâna pe clanță. Acum trebuie să plec. Tocmai aud că am primit un e-mail.

– Doar n-o să plece de unde e, nu?

Femeia fu cuprinsă de un alt acces de strănuturi.

– Trebuie să răspund, zise ea cu ochii plini de lacrimi. E autorul. Discutăm despre traducerea mea.

– Atunci voi fi rapid, spuse Harry. Vreau doar să vă uitați și la asta.

Îi dădu o foaie de hârtie. Ea o luă, se uită și îl privi pe Harry suspicios.

– Uitați-vă doar cu atenție, zise Harry. Nu vă grăbiți.

– Nu e nevoie, zise ea și îi dădu foaia înapoi.

Îi trebuiră zece minute lui Harry pentru a ajunge de la sediul poliției până pe Kjøllberggata 21A. Pe vremuri, clădirea dărăpănată de cărămidă fusese tăbăcărie, tipografie, potcovărie și probabil alte câteva lucruri. Un memento că Oslo avusese cândva industrie. Acum fusese preluată de *Krimteknisk*. În ciuda iluminatului refăcut și a interiorului modern, clădirea avea încă un aer industrial. Harry îl găsi pe Weber într-una dintre încăperile mari și reci.

– La dracu', zise Harry. Ești absolut sigur?

Weber îi zâmbi obosit.

– Amprenta de pe sticlă e bună și dacă am fi avut-o îndosariată, calculatorul i-ar fi găsit perechea. Bineînțeles că putem verifica și manual ca să fim sută la sută siguri, dar ne-ar lua săptămâni și oricum nu am găsi nimic. Asta e clar.

– Scuze, spuse Harry. Eram doar foarte sigur că l-am prins. Trebuie să spun că șansele ca un tip ca el să nu fi fost niciodată arestat pentru nimic erau foarte mici.

– Faptul că nu-l avem în arhivă înseamnă doar că trebuie să căutăm în altă parte. Avem acum cel puțin o dovadă palpabilă. Această amprentă plus fibrele din Kirkeveien. Dacă-l găsești pe om, avem proba concludentă. Helgesen!

Un tânăr care trecea pe acolo se opri.

– Am primit această șapcă din Akerselva într-o pungă *nesigilată*, mormăi Weber. Aici nu e cocină de porci. Ai priceput?

Helgesen clătină din cap aprobator și îi aruncă lui Harry o privire sugestivă.

– Trebuie să iei lucrurile bărbătește, zise Weber întorcându-se din nou spre Harry. Cel puțin nu a trebuit să suporti ce ne-a spus Ivarsson azi.

– Ivarsson?

– N-ai auzit ce s-a întâmplat în Culvert azi?

Harry clătină din cap în semn că nu și Weber râse și își frecă mâinile.

– În cazul ăsta, o să-ți spun o poveste bună care să te țină în priză, Hole.

Prezentarea lui Weber semăna mult cu rapoartele pe care le scria pentru poliție. Propoziții scurte, necizelate, care schițau acțiunea fără nici o descriere cu înflorituri a sentimentelor, a tonului vocii sau a expresiei faciale. Cu toate astea, lui Harry nu-i fu greu să completeze golurile. Îi putea vedea pe Weber și pe PAS Rune Ivarsson ducându-se într-una dintre camerele pentru vizitatori din Aripa A și auzi ușa încuindu-se în spatele lor. Ambele camere erau lângă recepție și erau echipate cu cele necesare unei familii. Cei închiși puteau să se bucure de câteva clipe de liniște alături de cei dragi într-o încăpere pe care cineva chiar încercase să o facă confortabilă – mobilă simplă, flori de plastic și câteva pasteluri pe perete.

Raskol stătea în picioare când sosiră cei doi. Avea o carte groasă sub braț și pe măsuta joasă din față lor era o tablă de șah cu piesele gata aranjate. Nu scoase nici un cuvânt, se uită doar la ei cu ochii lui de un căprui palid. Purta o cămașă albă ce semăna cu o tunică și care îi atârna aproape până la genunchi. Ivarsson nu era în largul lui și îi spuse brusc ȋiganului să ia loc. Raskol ascultă comanda cu o urmă de zâmbet.

Ivarsson îl luase cu el pe Weber în loc de vreun polițist tânăr de la Investigații pentru că se gândea că vulpoiul bătrân îl va putea ajuta pe Ivarsson să-l „evalueze” pe Raskol, așa cum se exprimase chiar el. Weber puse un scaun la ușă și scoase un carnetel în timp ce Ivarsson se așeză în fața prizonierului cu reputație proastă.

– Vă rog, *Politiavdelingssjef* Ivarsson, zise Raskol și desfăcu palma în semn de invitație pentru polițist de a începe jocul.

– Am venit aici pentru a afla niște informații, nu pentru a juca jocuri, replică Ivarsson și puse cinci fotografii ale jafului din Bogstadveien, una lângă alta, pe masă. Vrem să știm cine e.

Raskol luă fotografiile una câte una și le cercetă scoțând niște „hm”-uri.

– Îmi puteți da un stilou? întrebă după ce se uită la toate.

Weber și Ivarsson schimbă priviri.

– Ia-l pe al meu, zise Weber și îi întinse un stilou cu cerneală.

– Aș prefera fără cerneală, spuse Raskol fără să-și ia privirea de la Ivarsson.

PAS-ul dădu din umeri, scoase un pix cu gel din buzunarul de la piept și i-l dădu.

– În primul rând, aș vrea să vă explic principiul care stă la baza cartușelor cu vopsea, zise Raskol și începu să desurubeze capacul stiloului alb al lui Ivarsson, care avea, întâmplător, sigla Den Norske Bank. După câte știți, angajații băncii pun mereu lângă bani un cartuș cu vopsea pentru eventualitatea în care vor fi jefuiți. Cartușul este pus în containerul cu bani din ATM. Unele cartușe sunt legate la un transmițător și sunt activate de mișcare, fiind puse, de exemplu, într-o pungă. Altele sunt activate când

trec pe sub un portal care poate fi amplasat deasupra intrării în bancă. Cartușul poate să aibă un microtransmițător conectat la un receptor care declanșează o explozie când se află la o anumită distanță de receptor, să zicem la o sută de metri. Altele explodează după o postactivare declanșată. Cartușul poate să aibă diverse forme, dar trebuie să fie suficient de mic pentru a putea fi ascuns printre bancnote. Unele sunt așa de mici. Raskol arată doi centimetri cu degetul mare și arătătorul. Explozia nu e periculoasă pentru hoț; problema e vopseaua, cerneala. Scoase cartușul de cerneală din pix. Bunicul meu a fost fabricant de cerneală. El m-a învățat că, pe vremuri, foloseau gumă arabică pentru a produce cerneală. Guma provine de la arborele de acacia și se numește Lacrimile Arabiei pentru că se prelinge în picături de mărimea asta. Făcu un cerc cu degetul mare și arătătorul cam de mărimea unei nuci. Ideea cu guma asta e că îngroașă și reduce tensiunea de suprafață a cernelii. Și menține lichide sărurile de fier. E nevoie și de un solvent. În urmă cu mult timp se recomanda apa de ploaie sau vinul alb. Sau oțet. Bunicul meu spunea că trebuie să pui oțet în cerneală când scrii unui dușman și vin când scrii unui prieten.

Ivarsson tuși, dar Raskol continuă nestingherit:

– La început, cerneala e invizibilă. Devine vizibilă când e așternută pe hârtie. În cartușul de vopsea există particule roșii care fac o reacție chimică atunci când vin în contact cu hârtia bancnotelor și rămân acolo pentru totdeauna. Bani vor fi marcați mereu ca bani furați.

– Știu cum funcționează un cartuș de vopsea, zise Ivarsson. Aș vrea mai bine să știu...

– Răbdare, dragă *Politiavdelingssjef*. Ce e fascinant la această tehnologie e că este extrem de simplă. Așa de simplă, încât aș putea și eu să fac un cartuș de vopsea, să îl pun unde vreau eu și să îl fac să explodeze când se află la o anumită distanță de receptor. Tot ce-mi trebuie ar încăpea într-o cutie mică.

Weber nu mai lua notițe.

– Dar principiul cartușului nu e tehnologia, PAS Ivarsson. Principiul este incriminarea. Fața lui Raskol deveni toată un zâmbet. Cerneala pătează și hainele, și pielea hoțului. Și cerneala asta e așa de puternică, încât odată ce te-ai pătat cu ea pe mâini, nu o vei mai putea spăla niciodată. Pilat din Pont și Iuda, nu? Sânge pe mâini. Bani însângerați. Agonia arbitrului. Pedepsa trădătorului.

Raskol dădu drumul cartușului de vopsea pe podeaua din spatele mesei și, în timp ce se apleca să-l ridice, Ivarsson îi făcu semn lui Weber că are nevoie de carnețel.

– Aș vrea să scrii numele persoanei din fotografie, zise Ivarsson și puse carnețelul pe masă. Așa cum am spus, nu suntem aici ca să jucăm jocuri.

– Nu să jucăm jocuri, nu, zise Raskol înșurubând încet capacul stiloului. Doar v-am promis că vă dau numele celui care a luat banii, nu?

– Da, asta a fost înțelegerea, zise Ivarsson.

Se aplecă atunci când Raskol începu să scrie.

– Noi, xoraxanii, știm ce înseamnă o înțelegere, zise el. Nu scriu doar numele lui, ci și pe al prostituatei pe care o frecvențează și pe al bărbatului cu care a luat legătura pentru a-i zdrobi genunchiul unui tânăr care a făcut-o recent pe fiica lui să sufere. Apropo, persoana în cauză a refuzat s-o facă.

– A... excelent.

Ivarsson se întoarse repede spre Weber și îi rânji surescitat.

– Poftim.

Raskol îi dădu carnețelul și stiloul lui Ivarsson, care se grăbi să citească.

Zâmbetul îi dispăru de pe față.

– Dar... se bâlbâi el. Helge Klementsens e șeful sucursalei. Avu brusc o străfulgerare. E implicat?

– Foarte tare, zise Raskol. Doar el a luat banii, nu?

– Și i-a pus în sacoșa hoțului, spuse Weber din ușă.

Expresia feței lui Ivarsson trecu încet de la mirare la furie.

– Ce-i cu porcăria asta? Ai promis că mă ajuți.

Raskol își studie unghia lungă și ascuțită de la degetul mic de la mâna dreaptă. Apoi clătină grav din cap și se aplecă peste masă către Ivarsson.

– Ai dreptate, șopti el. Uite un pont. Învață ce e viața. Stai jos și studiază-ți copilul. Nu e ușor să găsești ce ai pierdut, dar nici imposibil. Îl bătui pe spate pe PAS și se îndreptă spre tabla de șah. E rândul tău, *Politiavdelingssjef*.

Ivarsson spumega de furie în timp ce trecea împreună cu Weber prin Culvert, un tunel subteran de trei sute de metri care lega închisoarea Botsen de sediul poliției.

– Am avut încredere într-o rasă care a descoperit minciuna! suieră Ivarsson. Am avut încredere într-un țigan nenorocit!

Ecoul ricoșă în pereții de cărămidă. Weber ținea pasul cu el; voia să iasă odată din tunelul rece și umed. Tunelul Culvert era folosit pentru a-i transporta pe prizonieri spre și de la interogatoriul din sediul poliției și circulau multe zvonuri legate de ceea ce se întâmpla aici.

Ivarsson își strânse haina mai tare și păși afară din tunel.

– Promite-mi un lucru, Weber: n-o să sufli nimănui nici o vorbă despre asta. Da? Se întoarse spre Weber ridicând dintr-o sprânceană: Da?

Răspunsul la întrebarea lui Ivarsson fu un simplu „da”, căci tocmai ajunseseră la porțiunea din Culvert în care pereții erau vopsiți în portocaliu, și Weber auzi un zgomot abia sesizabil. Ivarsson scoase un strigăt îngrozit și căzu în genunchi într-o băltoacă, ținându-se de piept.

Weber se întoarse și se uită în susul și în josul tunelului. Nimeni. Apoi se întoarse spre PAS-ul care se holba la mâna mânjită cu roșu.

– Sângerez, gemu el. Mor.

Weber văzu cum ochii lui Ivarsson se măresc.

– Ce e? întrebă Ivarsson cu vocea tremurând de frică în timp ce îl privi pe Weber care se uita cu gura căscată.

– Va trebui să te duci la curățătorie, zise Weber.

Ivarsson se uită în jos. Vopseaua roșie se împrăștiase pe toată cămașa și parțial pe haina de un verde lămâie.

– Vopsea roșie, explică Weber.

Ivarsson scoase ce mai rămăsese din stiloul Den Norske Bank. Microexplozia îl mutase înspre mijloc. Stătu în genunchi, cu ochii închiși, până i se calmă respirația. Apoi îl fixă pe Weber cu privirea.

– Știi care a fost cel mai mare păcat al lui Hitler? întrebă și-i întinse mâna curată.

Weber o apucă și-l trase pe Ivarsson în picioare. Ivarsson se uită în spate în tunel, acolo de unde veniseră.

– Că nu i-a exterminat complet pe țigani.

– „N-o să suflă nimănui nici o vorbă despre asta“, se maimuțări Weber râzând. Ivarsson s-a dus direct la garaj și a plecat acasă. Cerneala îi va rămâne pe piele cel puțin trei zile.

Harry clătină din cap nevenindu-i să creadă.

– Și ce ați făcut cu acest Raskol?

Weber dădu din umeri.

– Ivarsson a zis că va cere să fie mutat într-o celulă specială. Nu că asta ar fi de vreun ajutor. Tipul e... deosebit. Apropo de deosebit, cum merge treaba cu Beate? Mai aveți ceva în afară de amprenta asta?

Harry scutură din cap în semn că nu.

– E o fată deosebită, zise Weber. Îl văd pe tatăl ei în ea. Ar putea să fie foarte bună.

– Ar putea. L-ai cunoscut pe tatăl ei?

Weber încuviință.

– Un om bun. Loial. Ce păcat că a sfârșit așa.

– E ciudat că un polițist cu o asemenea experiență a putut să facă o asemenea greșală.

– Nu cred că a fost o greșală, replică Weber punând o ceașcă de cafea în chiuvetă.

– Nu?

Weber mormăi ceva.

– Ce-ai zis, Weber?

– Nimic, spuse el. Cu siguranță a avut un motiv, asta ziceam.

– Bolde.com e cu siguranță un server, zise Halvorsen. Spun doar că nu e înregistrat nicăieri. Ar putea să fie într-o pivniță din Kiev, de exemplu, și să aibă clienți anonimi care să-și trimită unul altuia materiale pornografice. Ce știi? Că noi, muritorii de rând, nu-i vom găsi pe cei care nu vor să fie găsiți în această junglă. Va trebui să te adresezi unui specialist adevărat.

Ciocănitul în ușă fu atât de încet încât Harry nu-l auzi, dar Halvorsen strigă:

– Intră!

Ușa se deschise prudent.

– Bună, zise Halvorsen zâmbind. Beate, nu?

Ea încuviință și se uită în grabă la Harry.

– Încercam să dau de tine. Numărul ăla de mobil de pe listă...

– Și-a pierdut mobilul, zise Halvorsen și se ridică. Ia loc și o să-ți fac un espresso à la Halvorsen.

Ea ezită.

– Mulțumesc, dar trebuie să-ți arăt ceva în Casa Durerii, Harry. Ai timp?

– Tot timpul din lume, răspunse Harry lăsându-se pe scaun. Weber mi-a dat doar vești proaste. Nu a găsit nici o amprentă care să corespundă. Și Raskol l-a păcălit rău de tot pe Ivarsson azi.

– Și asta-i o veste proastă?

Îi scăpase înainte să-și dea seama. Își duse mâna la gură speriată. Harry și Halvorsen râseră.

– Mă bucur ca te-am revăzut, Beate, zise Halvorsen înainte ca ea și Harry să plece.

Nu primi nici un răspuns, doar o privire iscoditoare din partea lui Harry și rămase stând în picioare, puțin stânjenit, în mijlocul camerei.

În Casa Durerii, Harry observă o pătură mototolită pe canapeaua de două locuri de la IKEA.

– Ai dormit aici azi-noapte?

– Am ațipit puțin doar, zise ea și porni aparatul video. Privește-i pe Călău și pe Stine în cadrul ăsta.

Arătă spre ecranul oprit la scena în care apărea hoțul și Stine se apleca înspre el. Harry simți că i se zburlește părul.

– E ceva în neregulă, nu? zise ea.

Harry îl cercetă pe hoț. Apoi pe Stine. Și își dădu seama că acest cadru îl făcuse să privească imaginile de nenumărate ori, căutând mereu ceva ce era acolo, dar care îi tot scăpa.

– Ce e? întrebă el. Ce vezi tu și eu nu pot vedea?

– Încearcă.

– Am încercat deja.

– Imprimă-ți imaginea pe retină, închide ochii și simte.

– Pe bune...

– Hai, Harry. Zâmbi. Doar asta înseamnă să investighezi, nu? Se uită la ea ușor surprins. Apoi ridică din umeri și făcu așa cum îi spusese ea.

– Ce vezi, Harry?

– Îmi văd interiorul pleoapelor.

– Concentrează-te. Spune-mi ce e șocant.

– E ceva legat de el și de ea. Ceva... legat de felul în care stau.

– Bine. Ce e cu felul în care stau?

– Stau... nu știu. Nu stau bine, dacă pot zice așa.

– Cum adică nu stau bine?

Harry avu același sentiment că se scufundă pe care îl avusese și în casa lui Vigdis Albu. O văzu pe Stine Grette aplecată în față. De parcă ar fi vrut să prindă cuvintele jefuitorului. Se uită la găurile din cagulă și la fața persoanei pe care se pregătea să o ucidă. Oare la ce se gândește el? Dar ea? În acest moment înghețat în timp, oare încearcă ea să descopere cine e el, omul ăsta de sub cagulă?

– Cum adică nu stau bine? repetă Beate.

– Sunt... sunt...

Cu pistolul în mână și degetul pe trăgaci. Toți cei din jur înmărmuriți. Deschide gura. O vede cum privește. Țeava se apropie de dinți.

– Cum adică nu stau bine?

– Sunt.... prea aproape.

– Bravo, Harry!

Acesta deschise ochii. Puncte ca niște amibe străluceau și pluteau prin fața câmpului lui vizual.

– Bravo? murmură el. Ce vrei să spui?

– Ai spus în cuvinte ceva ce a fost mereu în fața ochilor noștri. Ai perfectă dreptate, Harry. Stau prea aproape unul de celălalt.

– Da, m-am auzit spunând asta, dar prea aproape raportat la ce?

– Raportat la cât de aproape ar trebui să stea doi oameni care nu s-au cunoscut niciodată.

– Hm?

– Ai auzit de Edward Hall?

– Nu.

– Antropologul. El a demonstrat primul legătura dintre distanța pe care oamenii o păstrează între ei și relația pe care o au. E foarte bine documentată treaba.

– Explică-mi.

– Spațiul social dintre oamenii care nu se cunosc este cuprins între unu și trei metri și jumătate. Asta e distanța pe care ai păstra-o într-o situație normală, dar uită-te la cozile la autobuz sau la toalete. În Tokyo, oamenii stau mai aproape unii de alții și se simt în largul lor, dar variațiile în funcție de cultură sunt relativ minore.

– Nu îi poate șopti de la o distanță mai mare de un metru, nu?

– Nu, dar ar fi putut face asta în limita a ceea ce este cunoscut sub numele de spațiu personal, care are între un metru și patruzeci și cinci de centimetri. Asta e distanța pe care oamenii o păstrează față de străini și așa-zisele cunoștințe. Dar după câte vezi, Călăul și Stine Grette încalcă această limită. Am măsurat distanța. E de douăzeci de centimetri. Asta înseamnă că sunt deja în spațiul intim. Când ești așa de aproape de cealaltă persoană,

nu mai poți să ai o vedere de ansamblu asupra feței persoanei sau să-i eviți mirosul parfumului sau al transpirației. E un spațiu rezervat pentru parteneri sau membrii familiei.

– Hm, făcu Harry. Sunt impresionat de cunoștințele tale, dar oamenii ăștia sunt implicați într-o dramă.

– Da, dar de asta e atât de fascinant! izbucni Beate, ținându-se de brațul fotoliului pentru a nu sări în picioare. Dacă nu sunt obligați, oamenii nu încalcă limitele despre care vorbește Edward Hall. Iar Călăul și Stine Grette nu au de ce să o facă.

Harry își frecă bărbia.

– Bine, hai să mergem pe logica asta.

– Cred că o cunoștea pe Stine Grette, zise Beate. Și încă bine.

– Bine, bine. Harry își puse capul în mâini și vorbi printre degete. Deci Stine Grette cunoaște un hoț profesionist de bănci care dă lovitura înainte să o împuște. Știi unde ne duce logica asta, nu!

Beate încuviință.

– Văd imediat ce pot să aflu despre Stine Grette.

– Foarte bine. Și apoi să discutăm cu cineva care era frecvent în spațiul ei intim.

O ZI MINUNATĂ

– Locul ăsta îmi dă fiori, zise Beate.

– Au avut un pacient faimos aici pe nume Arnold Juklerød, zise Harry. El a spus că locul ăsta e creierul bestiei bolnave numite psihiatrie. Deci ai găsit ceva despre Stine Grette?

– Nu. Un cazier fără pată, iar conturile ei bancare nu sugerează nici o neregulă financiară. Fără mari cheltuieli în magazinele de haine sau în restaurante. Nu juca la cursele de cai din Bjerke și nu există nici un alt indiciu privind jocurile de noroc. Singura extravaganță pe care am găsit-o e o excursie la São Paulo în vara asta.

– Și soțul ei?

– La fel. Serios și fără pată.

Trecură pe sub poarta spitalului Gaustad și ajunseră într-un pătrat înconjurat de clădiri din cărămidă roșie.

– Seamănă cu o închisoare, zise Beate.

– Heinrich Schirmer, afirmă Harry. Un arhitect german din secolul al nouăsprezecelea. Tot el a proiectat și închisoarea Botsen.

Un îngrijitor veni să-i conducă la recepție. Avea părul vopsit în negru și arăta ca și cum locul lui ar fi fost într-o formație muzicală sau ar fi fost designer. Lucru care, de fapt, chiar era.

– Trond Grette stă mai tot timpul și se uită pe geam, explică el în timp ce mergeau pe culoar spre Aripa G2.

– E pregătit să vorbească? întrebă Harry.

– Da, poate să vorbească....

Îngrijitorul plătise șase sute de coroane pentru o tunsoare voit neglijentă și acum își aranja un smoc de păr și clipea la Harry printr-o pereche de ochelari cu rame negre care îl făceau să arate a tocilar, dar nu unul adevărat, astfel încât cunoscătorii să-și dea seama că e de fapt hipiot.

– Colegul meu se întreabă dacă Grette se simte suficient de bine pentru a vorbi despre soția sa, zise Beate.

– O să vedem, răspunse îngrijitorul și-și dădu smocul de păr la loc peste ochelari. Dacă intră din nou în stare de psihoză, înseamnă că nu e pregătit.

Harry nu-l întrebă cum ar putea să-și dea seama când o persoană intră în stare de psihoză. Ajunseră la capătul culoarului și îngrijitorul descuie o ușă cu un geam rotund.

– Trebuie ținut încuiat? întrebă Beate, uitându-se în jur.

– Nu, spuse îngrijitorul, fără să dea explicații suplimentare și arată spre un halat alb pe un scaun tras până la fereastră. Sunt în biroul de pe stânga când plecați.

Se îndreptară spre bărbatul care ședea pe scaun. Acesta se uita pe geam și singurul lucru mobil era mâna dreaptă care mișca încet un stilou pe un carnețel, spasmodic și mecanic precum un braț de robot.

– Trond Grette? întrebă Harry.

Nu-l recunosc pe cel care se întoarse cu fața spre ei. Grette se tunsese, fața îi era mai slabă și expresia sălbatică din seara când îl găsiseră pe terenul de tenis fusese înlocuită de o privire în gol fixă, calmă, care trecea direct prin ei. Harry o mai văzuse. Așa arată cei închiși după primele săptămâni petrecute în spatele gratiilor, când își încep sentința. Harry știu instinctiv că același lucru se întâmpla și cu acest bărbat. Își începuse sentința.

– Suntem de la poliție, zise Harry.

Grette își mută privirea spre ei.

– E vorba de jefuirea băncii și de soția dumneavoastră.

Grette închise ochii pe jumătate, de parcă ar fi trebuit să se concentreze pentru a înțelege ce spunea Harry.

– Ne întrebam dacă vă putem pune câteva întrebări, zise Beate cu voce tare.

Grette încuviință încet. Beate trase un scaun și se așeză.

– Ne puteți povesti despre ea? îl întrebă.

– Să vă povestesc?

Vocea lui scârțâia ca o ușă neunsă.

– Da, zise Beate zâmbind blând. Am vrea să știm cine era Stine. Ce făcea, ce-i plăcea. Ce planuri aveți. Lucruri de genul ăsta.

– De genul ăsta? Grette se uită la Beate. Apoi puse stiloul jos. Urma să avem copii. ăsta era planul. Copii în eprubetă. Spera să fie gemeni. Doi plus doi, așa zicea mereu. Tocmai ne pregăteam să începem. Chiar acum.

Ochii i se umplură de lacrimi.

– Erați căsătoriți de mult timp, nu?

– De zece ani, răspunse Grette. Nu m-ar fi deranjat dacă nu ar fi jucat tenis. Nu-i poți forța pe copii să le placă aceleași lucruri ca și părinților. Poate că ar fi preferat să călărească. Călăritul e minunat.

– Ce fel de persoană era?

– Zece ani, repetă Grette și se întoarse din nou spre fereastră. Ne-am cunoscut în 1988. Eu intrasem la Facultatea de Management din Oslo, iar ea era în ultimul an la liceul Nissen. Era cea mai frumoasă fată pe care o văzusem. Știu că toată lumea zice că pe cele frumoase n-o să le ai niciodată, dar cu Stine a fost ceva adevărat. Și am crezut mereu că ea e cea mai frumoasă. Ne-am mutat împreună după o lună și am fost împreună în fiecare zi și în fiecare noapte timp de trei ani. Și tot nu mi-a venit să cred când a acceptat să devină Stine Grette. Nu-i ciudat? Când iubești pe cineva suficient de mult, ți se pare de neînțeles că poți fi iubit la rândul tau. N-ar trebui să fie invers, nu?

O lacrimă căzu pe brațul scaunului.

– Era bună. Nusunt mulți oameni care mai prețuiesc această calitate. Era de încredere, loială și mereu blândă. Și curajoasă.

Dacă i se părea că aude zgomote jos, iar eu dormeam, se ridica și cobora. Îi spuneam că trebuie să mă trezească, dacă într-o zi chiar erau hoți jos? Dar ea râdea doar și zicea: „Atunci o să-i servesc cu vafe, și mirosul de vafe o să te trezească pentru că te trezește mereu“. Mirosul de vafe trebuia să mă trezească atunci când... da.

Răsuflă zgomotos. Ramurile goale ale mestecenilor din curte le făceau semne printre rafalele de vânt.

– Ar fi trebuit să faci vafe, șopti el.

Apoi încercă să râdă, dar sună ca un plânset.

– Cine erau prietenii ei? îl întrebă Beate.

Grette mai râdea încă, iar ea trebui să repete întrebarea.

– Îi plăcea să stea singură, zise el. Poate pentru că era singură la părinți. Vorbea mereu cu părinții ei. Și apoi ne aveam unul pe celălalt. Nu mai avea nevoie de nimeni altcineva.

– Poate că ținea legătura cu persoane despre care nu știați, nu? sugeră Beate.

Grette o privi.

– Ce vreți să spuneți?

Obrajii lui Beate se înroșiră și îi zâmbi scurt.

– Vreau să spun că e posibil ca soția dumneavoastră să nu vă fi spus neapărat de discuțiile pe care le avea cu alte persoane.

– De ce nu? Ce încercați să-mi spuneți?

Beate înghiți în sec și schimbă priviri cu Harry. Acesta preluă discuția:

– În investigațiile pe care le facem, trebuie să examinăm mereu toate posibilitățile, oricât pe improbabile ar părea. Și una dintre ele e că cineva din interiorul băncii ar avea vreo legătură cu hoțul. Uneori există ajutor din interior atât în ceea ce privește planul, cât și executarea lui. E puțin probabil, de exemplu, ca hoțul să fi știut când va fi ATM-ul reîncărcat. Harry îl studie pe Grette să vadă cum primește aceste lucruri. Dar privirea acestuia îi spuse că nu mai era cu ei. Am pus aceleași întrebări tuturor angajaților, minți el.

Din copacul de afară se auzi țipătul unei coțofene. Tânguitor, singuratic. Grette clătină din cap în semn de încuviințare. La început încet, apoi mai repede.

– Aha, zise el. Înțeleg. Credeți că din cauza asta a împușcat-o pe Stine. Credeți că-l cunoștea pe hoț. Și când n-a mai avut nevoie de ea, a împușcat-o ca să elimine orice posibilă legătură. Așa e?

– Da, cel puțin e o posibilitate teoretică, confirmă Harry.

Grette clătină din cap și râse din nou: un râs trist, gol.

– E clar că nu o cunoșteți pe Stine a mea. N-ar fi putut niciodată să facă una ca asta. Și de ce ar fi făcut-o? Dacă ar mai fi trăit, ar fi fost milionară.

– Adică?

– Walle Bødtker e bunicul ei. Are optzeci și cinci de ani și deține trei blocuri în centru. A fost diagnosticat cu cancer la plămâni în vara asta și lucrurile nu pot merge decât într-o anumită direcție. Nepoții lui ar fi primit fiecare câte un bloc.

Întrebarea lui Harry veni ca un simplu reflex:

– Cine va primi acum blocul lui Stine?

– Ceilalți nepoți, răspunse Grette cu o voce plină de dezgust. Și acum o să le verificați alibiurile?

– Credeți că ar trebui? întrebă Harry.

Grette era cât pe ce să răspundă când privirea sa se întâlni cu cea a lui Harry. Își mușcă buza de jos.

– Îmi cer scuze, spuse el trecându-și mâna peste fața nebărbierită. Bineînțeles că ar trebui să fiu bucuros că examinați toate posibilitățile. Doar că pare așa de lipsit de speranță. Și de sens. Chiar dacă îl veți prinde, n-o să-i luați niciodată ce mi-a furat. Nici măcar pedeapsa cu moartea n-ar schimba lucrurile. Să-ți pierzi viața nu e cel mai rău lucru care ți se poate întâmpla. Harry știe deja ce va urma. Cel mai rău lucru e să pierzi motivul pentru care trăiești.

– Da, zise Harry și se ridică. Asta e cartea mea de vizită. Sunați-mă dacă se întâmplă ceva. Puteți cere de asemenea cu Beate Lønn.

Grette se întoarse din nou spre fereastră și nu-l văzu pe Harry întinzându-i cartea de vizită, așa că acesta o lăsă pe masă. Se însera și se vedeau reflexii semitransparente în geamuri, ca niște fantome.

– Am sentimentul că l-am mai văzut, zise Grette. De obicei, vinerea mă duc direct de la muncă să joc squash la Focus Centre din Sporveisgata. Cum nu aveam partener, m-am dus la sala de fitness. Să ridic greutatea, să merg pe bicicletă, chestii de genul ăsta. La ora aia sunt așa de mulți oameni, că adesea trebuie să stai la coadă.

– Așa e, zise Harry.

– Când a fost ucisă Stine, eram acolo. La trei sute de metri distanță de bancă. Mă pregăteam să fac un duș și să plec acasă, să mă apuc de gătit. Mereu gătesc eu vinerea. Îmi plăcea să o aștept. Îmi plăcea... Nu tuturor bărbaților le place asta.

– Ce vreți să spuneți că l-ați văzut? întrebă Beate.

– Am văzut pe cineva trecând pe lângă mine la garderobă. Purta haine largi, negre. Ca un fel de salopetă.

– Cagulă?

Grette clătină din cap că nu.

– O șapcă cu cozoroc poate? întrebă Harry.

– Avea un fel de pălărie în mână. Poate că era o cagulă. Sau o șapcă cu cozoroc.

– I-ați văzut fa...? începu Harry, dar fu întrerupt de Beate.

– Înălțimea?

– Nu știu, zise Grette. De înălțime medie. Care e media? 1,80?

– De ce nu ne-ați spus asta înainte? întrebă Harry.

– Pentru că e doar un sentiment, răspunse Grette apăsând geamul cu degetele. Știu că nu a fost el.

– De ce sunteți atât de sigur? se interesă Harry.

– Pentru că doi colegi de-ai dumneavoastră au fost aici acum câteva zile. Pe amândoi îi chema Li. Se întoarse și se uită la Harry. Sunt rude?

– Nu. Ce doreau?

Grette luă mâna de pe geamul care se aburise în jurul amprentelor.

– Doreau să verifice dacă Stine ar fi putut să aibă vreo legătură cu cel care a spart banca. Și mi-au arătat fotografii ale spargerii.

– Și?

– Salopeta era neagră fără inscripții. Cea pe care am văzut-o eu la Focus Centre avea litere mari și albe pe spate.

– Ce litere? întrebă Beate.

– P-O-L-I-Ț-I-A, zise Grette și șterse urmele de pe geam. Când am ieșit apoi în stradă, am auzit sirenele poliției în Majorstuen. Primul lucru la care m-am gândit a fost că e ciudat ca hoții să scape cu o asemenea desfășurare de forțe ale poliției.

– Da, așa e. Ce v-a făcut să vă gândiți la asta?

– Nu știu. Poate pentru că tocmai îmi furase cineva racheta de squash de la garderobă în timp ce mă antrenam. Al doilea gând a fost că banca lui Stine e jefuită. Așa lucrează mintea când imaginația o ia razna, nu? Apoi m-am dus acasă și am făcut lasagne. Îi plăceau lasagne foarte mult.

Grette încercă să zâmbească. Apoi îi dădură lacrimile.

Harry își fixă privirea pe hârtia pe care scrisese Grette ca să nu-l vadă cum plânge.

– Am văzut în operațiunile dumneavoastră bancare din ultimele șase luni o retragere foarte mare. Vocea lui Beate suna aspru și metalic. Treizeci de mii de coroane în São Paulo. Pe ce i-ați cheltuit?

Harry se uită la ea surprins. Părea că întreaga situație nu o mișcă deloc.

Grette zâmbi printre lacrimi.

– Am sărbătorit cu Stine acolo zece ani de căsătorie. Mai avea un rest de concediu și s-a dus acolo cu o săptămână înaintea mea. Cea mai lungă perioadă cât am stat despărțiți.

– V-am întrebat pe ce ați cheltuit cele treizeci de mii în monedă braziliană, zise Beate.

Grette se întoarse spre fereastră.

– E o chestiune privată.

– Iar ăsta e un caz de omucidere, *Herr* Grette.

Grette o privi lung și insistent.

– E clar că nu ați fost niciodată îndrăgostită, așa e?

Beate se întunecă la față.

– Bijuterii germani din São Paulo sunt recunoscuți ca fiind printre cei mai buni din lume, zise Grette. Am cumpărat inelul cu diamante pe care îl purta Stine când a murit.

Doi îngrijitori veniră după Grette. Prânzul. Harry și Beate rămaseră lângă fereastră privind-l în timp ce așteptau ca îngrijitorul să-i conducă spre ieșire.

– Îmi pare rău, zise Beate, m-am facut de râs. Eu...

– N-a fost nici o problemă, răspunse Harry.

– Verificăm mereu finanțele suspectilor în cazurile de jefuire de bănci, dar probabil că de data asta am mers prea departe...

– Am zis că n-a fost nici o problemă, Beate. Să nu-ți ceri niciodată scuze pentru întrebările pe care le pui; să-ți ceri scuze pentru cele pe care nu le pui.

Îngrijitorul sosi și descuie ușa.

– Cât mai rămâne aici? întrebă Harry.

– Va fi trimis acasă miercuri, zise îngrijitorul.

În mașină, în drum spre centru, Harry o întrebă pe Beate de ce îngrijitorii îi „trimit” mereu acasă pe pacienți. La urma urmelor, nu le asigură transportul, nu? Iar pacienții hotărăsc ei dacă doresc să meargă acasă sau în altă parte, nu? Așa că de ce nu zic „se duc acasă”? Sau „li se dă drumul”?

Beate nu avea nici o părere în legătură cu acest lucru și Harry se concentrează asupra vremii mohorâte, gândindu-se că începuse să vorbească precum un bătrân morocănos.

– Și-a schimbat frizura, zise Beate. Și poartă ochelari.

– Cine?

– Îngrijitorul.

– A, n-am știut că vă cunoașteți.

– Nu ne cunoaștem. L-am văzut o dată pe plajă, în Huk. Și în Eldorado. Și în Stortingsgata. Cred că era în Stortingsgata... probabil acum vreo cinci ani.

Harry se uită la ea.

– Nu mi-am dat seama că e genul tău.

– Nu despre asta e vorba, zise ea.

– A, făcu Harry. Am uitat. E defectul ăla pe care îl ai la creier. Ea zâmbi.

– Oslo e un oraș mic.

– A, da? De câte ori m-ai văzut pe mine înainte să intri în poliție?

– O dată. Acum cinci ani.

– Unde anume?

– La televizor. Rezolvaseși cazul ăla din Sydney.

– Hm. Cred că trebuie să te fi impresionat.

– Îmi aduc aminte doar că m-a iritat faptul că ai apărut ca un erou când tu, de fapt, dăduseși greș.

– Aha.

– Nu ai adus criminalul în fața instanței. L-ai împușcat mortal.

Harry închise ochii și se gândi la cât de bun va fi fumul din următoarea țigară. Se pipăi la piept să vadă dacă avea pachetul în buzunarul interior și scoase bucata de hârtie împăturită să i-o arate lui Beate.

– Ce-i asta? întrebă Beate.

– Pagina pe care a mâzgălit Grette.

– „O zi minunată“, citi ea.

– A scris asta de treisprezece ori. Cam ca în *Strălucirea*.

– *Strălucirea*?

– Filmul ăla de groază. Stanley Kubrick. Se uită la ea cu colțul ochiului. Cel în care Jack Nicholson stă într-un hotel și scrie la nesfârșit aceeași propoziție.

– Nu îmi plac filmele de groază, rosti ea încet.

Harry se întoarse spre ea. Era gata să spună ceva, dar apoi simți că era mai bine să o lase baltă.

– Unde stai? îl întrebă ea.

- Bislett.
 - E în drum.
 - Hm. În care drum?
 - Spre Oppsal.
 - Da? Unde în Oppsal?
 - În Vetlandsveien. Chiar lângă gară. Știi unde e Jørnsløkkveien?
 - Da, e o casă mare și galbenă din lemn pe colț.
 - Exact. Acolo stau. La primul etaj. Mama stă la parter. Am crescut în casa aia.
 - Și eu am crescut în Oppsal, zise Harry. Poate că avem cunoștințe comune?
 - Poate, replică Beate uitându-se pe geam.
 - O să verific asta odată, zise Harry.
- Nici unul din ei nu mai scoase o vorbă.

Sosi seara și vântul se înteeți. Buletinul meteorologic anunța furtuni în sudul Stadtului și vijelii în nord. Harry tuși. Își scoase puloverul pe care mama sa îl tricotase pentru tatăl său și pe care acesta i-l dăduse lui Harry drept cadou de Crăciun, la câțiva ani după moartea ei. „Ce lucru ciudat“, se gândi Harry. Încălzi paste și perișoarele de carne și apoi o sună pe Rakel și îi povesti despre casa în care crescuse.

Ea nu spuse prea multe, dar era convins că îi face plăcere să-l audă vorbind despre dormitorul lui. Despre jocuri și măsuța de toaletă. Despre cum născocea povești după desenele de pe tapet, ca și cum ar fi fost basme codate. Și un sertar al măsuței de toaletă despre care se pusese de acord cu mama sa că e doar al lui și de care ea nu trebuia niciodată să se atingă.

– Acolo îmi țineam pozele cu fotbaliști, zise Harry. Auto-graful de la Tom Lund. O scrisoare de la Sølvi, o fată pe care am cunoscut-o într-o vacanță de vară la Åndalsnes. Și mai târziu, primul meu pachet de țigări. O cutie de prezervative. A stat acolo nedesfăcută până când a expirat. Și apoi, când eu și sora mea le-am umflat, erau așa de uscate, că au crăpat.

Rakel râse. Harry continuă, doar ca să o audă râzând.

După ce închise, începu să se plimbe prin cameră. Știrile erau ca și cele din ziua anterioară. Vijelii peste Jalalabad.

Intră în dormitor și porni calculatorul. În timp ce bâzâia, văzu ca primise un alt e-mail. Simți că i se accelerează pulsul când văzu adresa. Apăsă pe el.

Bună, Harry,

Jocul a început. Autopsia a stabilit că e posibil ca tu să fi fost acolo când a murit. De asta ții totul pentru tine? Probabil că e foarte înțelept. Chiar dacă pare a fi o sinucidere. Dar sunt câteva lucruri care nu se potrivesc. Mișcarea ta acum.

S²MN

O bubuitură îl făcu pe Harry să tresară, dar își dădu seama că, de fapt, dăduse cu palma în masă cu toată forța. Se uită prin camera întunecată. Era mânios și înspăimântat, dar frustrant era faptul că simțea instinctiv că persoana care scrisese e-mailul era undeva, la îndemâna lui. Harry întinse brațul și duse palma care încă îl mai durea pe ecran. Sticla rece îi răcori pielea, dar simți căldura, un fel de căldură corporală care creștea în interiorul mașinăriei.

PANTOFI PE SÂRMĂ

Elmer porni în grabă pe Grønlandsleiret salutând și zâmbind grăbit clienților și angajaților din magazinele învecinate. Era supărat pe el însuși. Rămăsese iar fără mărunțiș și fusese obligat să atârne de ușa semnul cu „Mă întorc curând“ în timp ce el dădu buzna în bancă.

Trase de ușa să o deschidă, intră în bancă, zise tare obișnuitul lui „Bună dimineata“ și se grăbi să ia un bilet. Nu-i răspunse nimeni, dar deja se obișnuise cu asta – lucrau aici doar norvegieni albi. Era un bărbat care părea că repară ATM-ul și singurii clienți pe care îi vedea stăteau la geamul dinspre stradă. Era o liniște neobișnuită. Oare se întâmpla ceva și el nu-și dăduse seama?

– Douăzeci, zise o voce de femeie.

Elmer se uită la numărul de pe bilet. Scria 51, dar pentru că nu zisese nimeni nimic, se duse la tejgheaua de unde se auzise vocea femeii.

– Bună, Catherine, iubire, spuse el uitându-se curios prin geam. Cinci fișicuri de cinci și de unu, te rog.

– Douăzeci și unu.

Se uită surprins la Catherine Schøyen și abia atunci îl observă pe bărbatul de lângă ea. La început se gândi că e negru, dar apoi văzu că era un bărbat cu cagulă pe față. Țeava pistolului său AG3 se mută dinspre ea, înspre Elmer.

– Douăzeci și doi, numără Catherine cu o voce metalică.

– De ce aici? întrebă Halvorsen, uitându-se în jos la fiordul Osloului.

Vântul îi ciufuli bretonul. Le luase mai puțin de cinci minute să plece din mirosul de gaze de eșapament din Grønland către Ekeberg, care ieșea în afară ca un foișor în colțul sud-estic al orașului Oslo. Găsiseră o bancă sub copaci, cu o priveliște minunată asupra clădirii frumoase și vechi din cărămidă pe care Harry încă o mai numea Școala de Marină, deși acolo se țineau în mod curent cursuri pentru antreprenori.

– În primul rând, pentru că e minunat aici, zise Harry. În al doilea rând, să te învăț pe tine, străine, câte ceva despre istoria orașului Oslo. „Os“ de la Oslo înseamnă „creastă“, dealul pe care stăm acum. Creasta Ekeberg. Și „lo“ e câmpia care se întinde acolo. Arată cu degetul. Și în al treilea rând, stăm și ne uităm la creasta asta în fiecare zi și e important să aflăm ce e în spatele ei, nu crezi?

Halvorsen nu răspunse.

– Nu am vrut să-ți spun asta la birou, zise Harry. Sau la Elmer. E ceva ce trebuie să-ți mărturisesc. Deși erau mult deasupra fiordului, Harry se gândi că vântul încă mai ducea cu el gustul apei sărate. Am cunoscut-o pe Anna Bethsen.

Halvorsen încuviință.

- Nu pari uimit, remarcă Harry.
- Bănuiam că e ceva de genul ăsta.
- Dar e mai mult de atât.
- A, da?

Harry băgă o țigară neaprinsă între buze.

– Înainte să continui, trebuie să te avertizez. Ceea ce o să-ți spun trebuie să rămână între noi, iar asta s-ar putea să fie o problemă pentru tine. Înțelegi? Deci, dacă nu vrei să fii implicat, nu mai spun nimic și ne oprim aici. Vrei să auzi mai multe sau nu?

Halvorsen se uită cercetător la Harry. Dacă reflecta, asta nu-i lua prea mult timp. Încuviință.

– Cineva a început să-mi trimită e-mailuri, zise Harry. Legate de moartea Annei.

- Cineva pe care îl cunoști?
- Habar n-am. Adresa nu-mi spune nimic.
- De asta m-ai întrebat ieri cum să dai de urma celui care ți le trimite?

– Nu mă pricep prea bine la calculatoare. Pe când tu te pricepi. Harry încercă în zadar să-și aprindă o țigară din cauza vântului. Am nevoie de ajutor. Cred că Anna a fost ucisă.

În timp ce vântul dinspre nord-vest dezgolea pomii de frunze, Harry îi spuse despre e-mailurile ciudate pe care le primise de la cineva care părea că știe tot ce știau ei și probabil chiar mai mult de atât. Nu-i spuse că e-mailurile îl incriminau și că fusese la locul crimei în noaptea în care murise Anna. În schimb, îi spuse că pistolul se afla în mâna ei dreaptă, deși șevaletul ei dovedea că era stângace. Fotografia din pantof. Și conversația cu Astrid Monsen.

- Astrid Monsen mi-a spus că nu i-a văzut niciodată pe Vigdis Albu și pe copiii din fotografie. Dar când i-am arătat în ziar poza lui Arne Albu, soțul ei, nu a fost nevoie să se uite de două ori. Nu știa cum îl cheamă, dar o vizita pe Anna în mod regulat. Îl văzuse când cobora să-și ridice corespondența. Venea după-amiaza și pleca seara.

- Vezi, asta înseamnă să spui acasă că lucrezi până târziu.
- Am întrebat-o pe Monsen dacă se întâlneau doar în cursul săptămânii, și ea mi-a spus că uneori venea și o lua cu mașina la sfârșit de săptămână.

- Poate că le plăcea puțină diversitate și se duceau la țară.
- Poate, mai puțin treaba cu mersul la țară. Astrid Monsen e o femeie meticuloasă și atentă. Mi-a spus că nu o scotea niciodată vara. Asta mi-a dat de gândit.

- La ce te-ai gândit? La un hotel?
- Posibil. Dar la hotel te poți duce și vara. Gândește-te, Halvorsen. Gândește-te la ceva din apropiere.

Halvorsen își țuguie buza de jos și se strâmbă pentru a arăta că nu are nici o sugestie. Harry zâmbi și împrăstie un nor de fum.

- Tu ai fost cel care a găsit locul.

Halvorsen, încurcat, ridică din sprânceană.

– Cabana! Doar e evident!

– Nu? Un cuibușor de dragoste discret și luxos atunci când familia e acasă după vacanță și vecinii curioși și-au tras jaluzelele. E la o oră cu mașina de Oslo.

– Și ce? întrebă Halvorsen. Asta nu ne duce nicăieri.

– Nu spune asta. Dacă putem dovedi că Anna a fost la cabană, cel puțin Albu va fi forțat să răspundă. Nu e nevoie de mult. O amprentă. Un fir de păr. Un comerciant atent care face uneori câte o livrare.

Halvorsen se frecă pe ceafă.

– Dar de ce nu mergi direct la țintă și nu cauți amprentele lui Albu în apartamentul Annei? Trebuie să fie peste tot.

– Mă îndoiesc că mai sunt. După declarația lui Astrid Monsen, nu o mai vizitase pe Anna de un an de zile, așa dintr-odată. Asta până într-o duminică luna trecută. A venit să o ia cu mașina. Monsen își aduce clar aminte de asta pentru că Anna a sunat la ea la ușă să o roage să-i supravegheze apartamentul de hoți.

– Și crezi că s-au dus la cabană?

– Cred, zise Harry aruncând mukul fumegând într-o băltoacă unde se stinse cu un sâsâit, că există un motiv pentru care Anna a pus fotografia în pantof. Ți amintești ce ai învățat la criminalistică la Academia de Poliție?

– Din puținul pe care l-am făcut, da. Tu nu?

– Nu. În trei dintre mașinile de poliție există cutii metalice cu echipament de bază. Pudră, perie, film de plastic pentru amprente. Metru, lanternă, clești, chestii din astea. Vreau să rezervi una dintre mașinile astea pentru mâine.

– Harry...

– Și sună-l pe tipul de la alimentară înainte să îți spună unde e exact. Încearcă să pari cinstit și direct ca să nu bănuiască ceva. Spune că îți construiești o cabană la munte și arhitectul cu care lucrezi ți-a dat cabana lui Albu ca punct de referință. Vrei doar să o vezi.

– Harry, nu putem să...

– Să aduci și o rangă.

– Ascultă-mă!

Strigătul lui Halvorsen făcu doi pescăruși să își ia zborul spre fiord cu țipete răgușite. Acesta numără pe degete:

– Nu ai mandat. Nu ai nici o dovadă care ar putea să justifice asta. Nu ai... nimic. Și ce e mai important nu avem – sau să zic mai degrabă *eu* nu am – toate datele. Nu mi-ai spus tot, Harry, nu-i așa?

– Ce te face să crezi asta?

– E simplu. Nu ai un motiv suficient de puternic. Faptul că o cunoșteai pe femeie nu e un motiv suficient să încalci brusc toate regulile, să spargi cabane și să-ți riști slujba. Și pe a mea. Știu că poți fi uneori cam nebun, Harry, dar nu ești prost.

Harry privi mukul de țigară cum plutește în băltoacă.

– De cât timp ne cunoaștem, Halvorsen?

– De doi ani în curând.

– Te-am mințit vreodată în tot acest timp?

– Doi ani nu e o perioadă prea lungă.

– Te întreb: te-am mințit vreodată?

– Bineînțeles că da.

– Te-am mințit vreodată în legătură cu ceva important?

– Nu, din câte știu.

– Bine. Atunci nu te mint nici acum. Ai dreptate, nu ți-am spus tot. Și da, îți riști slujba dacă mă ajuți. Îți zic doar că ai intra și mai rău în bucluc dacă ți-aș spune și restul. Așa cum stau lucrurile, va trebui să ai încredere în mine. Sau să te retragi. Încă mai poți spune nu.

Stătură acolo, uitându-se la fiord. Pescărușii erau două puncte mici în depărtare.

– Tu ce ai face? zise Halvorsen.

– M-aș retrage.

Punctele se măriră. Pescărușii se întorceau.

Când reveniră la sediul poliției, găsiră un mesaj de la Møller pe robotul telefonic.

– Hai să ne plimbăm puțin, propuse el când îl sună Harry. Unde vrei tu, adăugă Møller când ieșiră.

– Să mergem la Elmer. Vreau să-mi iau țigări.

Møller îl urmă pe Harry pe o potecă noroioasă, de-a lungul gazonului dintre sediul poliției și șoseaua pietruită ce ducea în sus la închisoarea Botsen. Harry observase că aceia care proiectau drumurile nu păreau să ia în considerație vreodată că oamenii vor găsi mereu cel mai scurt drum între două puncte, indiferent pe unde trece drumul. La capătul potecii era un semn care fusese doborât: NU CĂLCAȚI IARBA.

– Ai auzit de banca spartă azi-dimineață în Grønlandsleiret? îl întreabă Møller.

Harry încuviință.

– Interesant că a ales să dea spargerea la o sută de metri de secția de poliție.

– Coincidența face ca alarma băncii să fie în reparație.

– Nu cred în coincidențe, zise Harry.

– Da. Crezi că a fost cineva din interior?

Harry dădu din umeri.

– Sau cineva care știa că alarma e stricată.

– Doar banca și firma de reparații știau. Și noi.

– Nu despre jaful la bancă voiai să-mi vorbești, nu, șefu’?

– Nu, zise Møller și sări peste o băltoacă. Șeful poliției poartă discuții cu primarul. Toate aceste spargerii îl deranjează.

Se opriră pe potecă să lase să treacă o femeie însoțită de trei copii. Îi certa cu o voce supărată și obosită și evită privirea lui Harry. Erau orele de vizită la Botsen.

– Ivarsson e eficient. Fără îndoială, zise Møller. Cu toate astea, Călăul ăsta pare a fi de un alt calibru comparativ cu ce suntem noi obișnuiți. Șeful Poliției crede că metodele convenționale s-ar putea să nu fie suficiente de data asta.

– Poate că nu, dar ce să faci? Încă un „doi” în plus sau în minus nu e nici o problemă.

– Un „doi”?

– Echipa aflată în deplasare câștigă. Cazul rămâne nerezolvat. Deja e ceva obișnuit acum, șefu’.

– E mult mai mult în joc decât asta, Harry. Mass-media a fost în cârca noastră toată ziua, a fost un coșmar. Îl numesc noul

Martin Pedersen. Și pe website-ul *Verdens Gang* scrie că au aflat că îi spunem Călăul.

– Mereu aceeași poveste veche, zise Harry traversând strada pe roșu urmat de un Møller circumspect. Media hotărăște care ne sunt prioritățile.

– La urma urmei, a omorât pe cineva.

– Și ucigașii care nu mai sunt în vizorul publicului sunt lăsați baltă.

– Nu! izbucni Møller. Doar nu o luăm de la capăt cu asta.

Harry ridică din umeri și călcă peste un stand de ziare care fusese doborât la pământ. Pe stradă, un ziar își flutura furios paginile.

– Deci ce doreai?

– Șeful poliției este, bineînțeles, preocupat de partea de relații cu publicul a problemei. O spargere de bancă este dată uitării de publicul larg cu mult înainte să închidem cazul. Nimeni nu observă că făptașul nu a fost prins. Dar de data asta, toți ochii sunt pe noi. Și cu cât se discută mai mult despre astfel de spargeră, cu atât mai mult e stârnită curiozitatea publicului. Martin Pedersen a fost o persoană obișnuită care a făcut ceea ce visează mulți; a fost un Jesse James modern care scapă de lege. Genul ăsta de cazuri creează mituri, eroi, și oamenii se identifică cu ei. De aici și alții interesați de spargerea de bănci. Numărul spargerilor de bănci a crescut în toată țara în timp ce presa scria despre Martin Pedersen.

– Te temi că se va răspândi. Cam ai dreptate. Dar ce legătură are asta cu mine?

– Așa cum am spus, nimeni nu se îndoiește de eficiența lui Ivarsson. Nimeni nu pune asta la îndoială. E un polițist corect, de modă veche, care nu încalcă niciodată linia. Dar Călăul nu e totuși un spargător de bănci de modă veche. Șeful nu e mulțumit de rezultatele de până acum. Møller arată înspre închisoare. I-a ajuns la urechi episodul cu Raskol.

– Hm.

– Am fost în biroul șefului înainte de prânz și a fost pomenit numele tău. De mai multe ori, de fapt.

– Dumnezeuule, ar trebui să mă simt onorat?

– În orice caz, ești un anchetator care a avut rezultate folosind metode neconvenționale.

Zâmbetul lui Harry se transformă într-un fel de dispreț.

– Ce definiție blândă pentru un pilot kamikaze...

– Pe scurt, ăsta e mesajul, Harry. Lasă baltă tot ce faci și spune-mi dacă ai nevoie de ajutoare. Ivarsson va continua cu echipa lui, dar ne bazăm pe tine. Și încă ceva... Møller se apropie de Harry. Ai mână liberă. Suntem gata să acceptăm că regulile pot fi încălcate. În schimb, asta trebuie să rămână doar în cadrul poliției, evident.

– Hm. Cred că înțeleg. Și dacă nu rămâne?

– O să-ți asigurăm spatele cât putem de mult, dar există o limită. Se înțelege de la sine.

Elmer se întoarse când clopoței de la ușă sunară și arătă înspre un radio portabil mic care se afla în fața lui.

– Iar eu credeam că Kandahar e un club de schi. Camel de douăzeci?

Harry încuviință. Elmer dădu radioul mai încet și vocea comentatorului de știri se pierdu în bâzâitul de sunete de afară – mașini, vântul ce sufla prelata din fața magazinului, frunzele măturate pe asfalt.

– Colegul dorește ceva? Elmer arătă spre ușă unde stătea Møller.

– Ar vrea un pilot kamikaze, zise Harry și deschise pachetul.

– Da?

– Dar a uitat să întrebe cât costă, continuă Harry și simți zâmbetul dulce-sarcastic al lui Møller fără să fie nevoie să se întoarcă.

– Și care e prețul unui pilot kamikaze în zilele noastre? întrebă proprietarul chioșcului în timp ce îi întindea restul lui Harry.

– Dacă supraviețuiește, i se permite să-și aleagă cazurile după aceea, replică Harry. E singura lui condiție. Și singura asupra căreia insistă.

– Mi se pare rezonabil, zise Elmer. O zi bună, domnilor!

În drum înapoi, Møller spuse că va vorbi cu șeful poliției despre posibilitatea ca Harry să lucreze la cazul Ellen Gjeltén pe o perioadă de trei luni. Cu condiția să-l prindă pe Călău.

Harry fu de acord. Møller ezită în fața semnului NU CĂLCAȚI IARBA.

– E cel mai scurt drum, șefu’.

– Da, zise Møller. Dar o să-mi murdăresc pantofii.

– Cum vrei, spuse Harry și o luă pe potecă. Ai mei sunt deja murdari.

Traficul se fluidiză după ieșirea spre Ulvøya. Nu mai ploua și drumul spre Ljan era deja uscat. Curând se despărți în patru benzi și era ca o pistă de pornire pe care mașinile să accelereze și să gonească. Harry se uită la Halvorsen și se întreabă când o să audă și el țipetele acelea ce îți făceau inima să se oprească în loc. Dar Halvorsen nu auzea nimic pentru că urmase sfaturile lui Travis – de la radio – literal.

– *Sing, sing, siing!*

– Halvorsen...

– *For the love you bring...*

Harry dădu radioul mai încet și Halvorsen se uită la el fără să înțeleagă.

– Ștergătoarele de parbriz, zise Harry. Poți să le oprești acum.

– A, da, scuze.

Merseră în liniște. Trecură pe lângă ieșirea spre Drøbak.

– Ce i-ai spus tipului de la alimentară? îl întreabă Harry.

– Nu vrei să știi.

– Dar el a dus mâncare la cabana lui Albu într-o joi acum cinci săptămâni?

– El așa a zis, că da.

– Înainte ca Albu să sosească?

– A zis doar că intra singur.

– Deci are cheie?

– Harry, nu puteam să-l întreb prea multe cu pretextul subțire pe care îl aveam.

– Ce pretext ai folosit?

Halvorsen oftă.

– Că sunt inspector la consiliul regional.

– Inspector la consiliul re...?

- ... gional.
- Asta ce mai e?
- Nu știu.

Larkollen era la treisprezece kilometri de autostradă, la a paisprezecea cotitură mai încolo.

– La dreapta, pe lângă casa roșie după benzinărie, Halvorsen recită din memorie și intrară pe un drum pietruit.

– Multe preșuri de baie, mormăi Harry cinci minute mai târziu când Harry opri mașina și arătă înspre construcția enormă de bușteni dintre copaci.

Părea o cabană de munte supradimensionată, care, dintr-o eroare, ajunsese pe malul mării.

– Cam pustiu pe aici, nu? făcu Halvorsen uitându-se la casele din vecinătate. Doar pescăruși. Cu miile. Probabil că e vreo groapă de gunoi prin apropiere.

– Hm. Harry se uită la ceas. Hai să parcăm ceva mai sus.

Drumul se termina cu o zonă în care se putea întoarce. Halvorsen opri motorul, iar Harry deschise portiera și ieși. Se întinse și ascultă țipetele pescărușilor și mugetul îndepărtat al valurilor ce se loveau de stâncile de pe mal.

– Ah, zise Halvorsen și își umplu plămânii. E un pic altfel față de aerul din Oslo, nu?

– Cu siguranță, fu de acord Harry și își căută pachetul de țigări. Vrei să iei tu servieta de metal?

Pe cărarea ce urca spre cabană, Harry observă un pescăruș mare, colorat în galben și alb, sus pe un gard, care își roti capul urmărindu-i în timp ce ei trecură. Harry avu impresia că simte în ceafă ochii lucitori ai păsării tot drumul până sus.

– Nu va fi ușor, declară Harry după ce se uitară mai atent la lacătul solid de la ușa de la intrare.

Își agățase șapca de un felinar din fier aflat deasupra ușii masive de stejar.

– Hm. Va trebui doar să forțezi puțin. Harry își aprinse o țigară. Între timp, eu mă duc să arunc o privire.

– Cum de fumezi, așa deodată, mult mai mult ca înainte? îl întreabă Halvorsen și deschise valiza.

Harry rămase o clipă nemișcat, iar privirea îi alunecă spre pădure.

– Ca să-ți dau șansa să mă întreci cu bicicleta într-o bună zi.

Bușteni negri ca smoala, ferestre solide. Întreaga cabană părea solidă și impenetrabilă. Harry se întrebă dacă ar putea să intre prin hornul impresionant de piatră, dar respinse ideea. O luă în jos, pe potecă. Ploaia din ultimele zile o stricase, dar își imaginează cu ușurință picioarele mici și goale ale copiilor alergând vara pe poteca însoțită, îndreptându-se spre plaja din spatele stâncilor netezite de mare. Se opri și închise ochii. Până ce auzi sunetele. Bâzâitul insectelor, fâșâitul ierbii înalte unduindu-se în vânt, un radio îndepărtat și un cântec plutind de colo-colo și țipetele vesele ale copiilor venind dinspre plajă. Avea zece ani și se îndrepta vioi spre magazin să cumpere lapte și pâine. Pietricele îi intraseră în tălpi, dar strângea din dinți pentru că se hotărâse în acea vară să-și călească tălpile ca să poată să alerge în picioarele goale împreună cu Øystein, când se va întoarce acasă. La întoarcere, plasa de cumpărături grea părea că-l face să apese și mai adânc în poteca pietruită; avea senzația că merge pe cărbuni încinși. Se concentrase pe ceva aflat ceva mai în față – o piatră mare sau o frunză – și își spunea că trebuie doar să ajungă acolo și nu era prea departe. Când ajunsese acasă, în cele din urmă, o oră și ceva mai târziu, laptele se vărsase, iar mama lui era supărată. Harry deschise ochii. Pe cer treceau nori cenușii.

Găsi urme de cauciucuri în iarba cafenie de lângă potecă. Urmele adânci și neregulate sugerau că erau ale unei mașini de teren, un Land Rover sau ceva asemănător. Având în vedere ploaia care căzuse în ultimele săptămâni, era imposibil ca urmele să fie atât de vechi. Aveau cel mult câteva zile.

Se uită cercetător în jur și se gândi că nu era nimic mai dezolant ca o stațiune de vară toamna. În drumul de întoarcere la cabană, Harry salută din cap pescărușul.

Halvorsen era aplecat deasupra ușii de la intrare cu un șperaclu electric și mormăia.

– Cum merge treaba?

– Rău. Halvorsen își îndreaptă spatele și își șterse sudoarea. Ăsta nu-i un lacăt pentru amatori. Ori folosim ranga, ori la revedere.

– Fără rangă. Harry își frecă bărbia. Ai verificat sub preșul de la intrare?

Halvorsen oftă.

– Nu și nici nu am de gând.

– De ce, mă rog?

– Pentru că trăim într-un nou mileniu, iar cheile nu se mai țin sub preșul de la ușă. Mai ales dacă e vorba despre o cabană luxoasă. Deci, dacă nu cumva ai de gând să pui pariu pe o sută, nu mă deranja cu prostia asta. Da?

Harry încuviință.

– Bine, zise Halvorsen și se aplecă să pună totul în valiză.

– Vreau să zic că mă bag, spuse Harry.

Halvorsen ridică privirea.

– Doar nu glumești?

Harry clătină din cap că nu.

Halvorsen apucă marginea preșului din fibre sintetice.

– Unu, doi, trei, și, zise acesta și trase preșul.

Trei furnici, doi cari de lemn și o urechelniță se treziră și începură să mișune pe cimentul gri. Dar nici urmă de cheie.

– Uneori ești incredibil de naiv, Harry, spuse Halvorsen întinzând palma. De ce ar lăsa cheia aici?

– Pentru că laptele se strică dacă îl lași la soare, răspunse Harry, a cărui atenție fu atrasă de felinarul de fier de deasupra ușii și, nedând atenție mâinii întinse, se duse la felinar și deșurubă partea de sus.

– Ce vrei să spui?

– Alimentele au fost livrate cu o zi înainte de sosirea lui Albu, nu? E clar că trebuiau puse în casă.

– Și? Poate că vânzătorul are o cheie în plus?

– Nu cred. Cred că Albu voia să fie absolut sigur că nu dă nimeni buzna peste el cât timp e cu Anna aici. Trecu mâna peste partea de sus și pipăi interiorul de sticlă. Iar acum știu că așa e.

Halvorsen își retrase mâna, mormăind.

– Observă cum miroase, zise Harry când intrară în sufragerie.

– A săpun verde, spuse Halvorsen. Cineva a crezut de cuviință să spele podeaua.

Impresia de vacanță de Paște era întărită de mobila masivă, de obiectele rustice vechi și de șemineul mare de piatră. Harry se îndreptă spre niște rafturi de pin aflate în celălalt capăt al camerei. Pe rafturi, cărți vechi. Harry își plimbă privirea pe titlurile de pe cotoarele învechite, dar avu totuși impresia că nu fuseseră citite niciodată. Nu aici. Poate că fuseseră cumpărate la grămadă dintr-un anticariat de pe Majorstuen. Albume foto vechi. Sertare. În sertare erau cutii de trabucuri Cohiba și Bolivar. Unul dintre sertare era încuiat.

– Gata cu scotoceala, zise Halvorsen.

Harry se întoarse și-l văzu pe colegul său arătând spre urmele ude și maronii de-a lungul podelei.

Își scoaseră pantofii în hol, găsiră un mop în bucătărie și, după ce șterseră podeaua, se puseră de acord ca Halvorsen să se ocupe de sufragerie în timp ce Harry se va ocupa de dormitoare și de baie.

Tot ceea ce știa Harry despre percheziția unei case învățase într-o sală sufocantă la Academia de Poliție, într-o vineri după-amiază, când toată lumea își dorea să plece acasă, să facă un duș și să iasă în oraș. Nu aveau manual, ci doar un anume inspector Røkke. În acea vineri, acesta îi dăduse lui Harry ideea pe care o folosisese mai târziu ca singură armă: „Nu te gândești la ce cauți. Gândește-te la ce vei găsi. Ce-i acolo? Ar trebui să fie acolo? Ce înseamnă? E ca atunci când citești – dacă te gândești la „l“ în timp ce te uiți la „k“, nu vei vedea cuvântul“.

Primul lucru pe care îl văzu Harry când intră în dormitor fu un pat mare dublu și o fotografie cu *Herr* și *fru* Albu pe masa de lângă. Nu era mare, dar atrăgea atenția pentru că era singura fotografie și era așezată cu fața înspre ușă.

Harry deschise un dulap. Fu lovit de mirosul de haine străine. Nu erau haine de toată ziua, ci doar rochii de seară, bluze și câteva costume. Plus o pereche de pantofi de golf.

Harry cercetă sistematic toate cele trei dulapuri. Era detectiv de prea mult timp ca să-i mai fie jenă că se uită printre lucrurile personale ale oamenilor.

Se așeză pe pat și cercetă fotografia. În fundal erau doar marea și cerul, dar felul în care cădea lumina îl făcu pe Harry să se gândească la faptul că trebuie să fi fost făcută undeva prin sud. Arne Albu era bronzat și avea aceeași expresie de răutate pe care Harry o văzuse la restaurantul din Aker Brygge. Își ținea soția strâns de talie. Așa de strâns, încât corpul lui Vigdis părea îndoit înspre el.

Harry rulă cuvertura și plapuma într-o parte. Dacă Anna fusese în acest pat, cu siguranță vor găsi păr, fragmente de piele, salivă sau secreții genitale. Probabil chiar toate. Era însă așa cum își imaginase. Trecu mâna peste cearșaful apretat și își apropie fața de pernă inspirând. Proaspăt spălate. La dracu'.

Deschise sertarul mesei de lângă pat. Un pachet de gumă de mestecat Extra, o cutie nedeșfăcută de Paralgin, un breloc cu o cheie și un platou de alamă cu inițialele AA, o fotografie a unui bebeluș dezbrăcat, ghemuit ca o larvă pe masa de schimbat și un cuțit militar elvețian.

Era pe punctul să ridice cuțitul când auzi strigătul înfiorător al unui pescăruș. Fără să vrea, tresări și se uită pe geam. Pescărușul plecase. Se întoarse la treabă când auzi lătratul ascuțit al unui câine.

În acea clipă, apăru în pragul ușii Halvorsen.

– Cineva vine pe potecă.

Inima îi bătea să-i sară din piept.

– Iau eu pantofii, zise Harry. Tu du-te să aduci aici tot echipamentul.

– Dar...

– O să sărim pe geam când vor intra. Repede.

Lătratul crescuse în volum și intensitate. Harry traversă iute sufrageria și ajunse în hol în timp ce Halvorsen, în genunchi în fața rafturilor, aruncă pudra, peria și hârtia lipicioasă în valiză. Lătratul se auzea acum așa de aproape, că Harry putu să audă mârâitul dintre lătrături. Afară, pași. Ușa nu era încuiată, era prea

târziu pentru a mai face ceva, va fi prins cu mâța în sac! Inspiră și rămase pe loc. Ar putea foarte bine să ia lucrurile în piept. Poate că Halvorsen va putea să scape. Nu ar avea atunci pe conștiință concedierea lui Halvorsen.

– Gregor! se auzi strigătul unui bărbat dincolo de ușă. Înapoi!

Lătratul se îndepărtă și-l auzi pe bărbatul de afară coborând scările.

– Gregor! Lasă căprioara în pace!

Harry făcu doi pași în față și încuie ușa discret. Apoi luă cele două perechi de pantofi și se strecură prin sufragerie în timp ce afară se auzea zăngănit de chei. Închise ușa dormitorului după el în vreme ce auzi cum se deschide ușa din față.

Halvorsen stătea pe podea sub fereastră și se uita la Harry cu pupilele dilatate.

– Ce s-a întâmplat? șopti Harry.

– Mă pregăteam să sar pe geam când a apărut câinele ăsta turbat, șopti Halvorsen. Un rottweiler enorm.

Harry se uită pe geam în jos, la labelle câinelui. Câinele se sprijinea de zid cu ambele labe din față. Când îl văzu pe Harry, începu să sară pe zid și să latre ca un apucat. Printre colți i se scurgeau balele. Zgomot de pași în sufragerie. Harry se prăbuși jos lângă Halvorsen.

– Are maximum șaptezeci de kilograme, șopti. Nu-i mare lucru.

– Lasă-mă. Am văzut un rottweiler atacându-l pe Victor, dresorul de câini.

– Hm.

– A pierdut controlul asupra câinelui în timpul dresajului. Ofițerul care îl făcea pe hoț a trebuit să meargă la Rikshospital să i se coasă mâna.

– Eu credeam că poartă haine de protecție groase.

– Așa și e.

Ascultară lătratul de afară. Pașii din sufragerie se opriseră.

– Să intrăm și să salutăm? șopti Halvorsen. E doar o chestiune de timp până când...

– Șșt!

Din nou pași. Apropiindu-se de ușa dormitorului. Halvorsen închise ochii strâns. Ca și cum să nu simtă umilința. Când îi deschise iar, îl văzu pe Harry ținând degetul la buze cu autoritate.

Apoi auziră o voce afară, lângă fereastra dormitorului.

– Gregor! Haide! Hai acasă!

După câteva lătrături, se făcu brusc liniște. Harry nu mai auzi decât respirația scurtă și rapidă, dar nu-și dădu seama dacă era a lui sau a lui Halvorsen.

– Chiar sunt ascultători rottweilerii ăștia, șopti Halvorsen.

Așteptară până când auziră mașina pornind. Apoi dădură buzna în sufragerie, iar Harry apucă să vadă doar spatele unui Jeep Cherokee albastru-deschis. Halvorsen se prăbuși pe canapea și se lasă pe spate.

– Dumnezeu, oftă. O clipă m-am și văzut întorcându-mă la Steinkjer după o concediere umilitoare. Ce dracu' făcea? Abia dacă a stat vreo două minute. Sări jos de pe canapea. Nu crezi că o să se întoarcă? Poate s-a dus doar până la magazin.

Harry scutură din cap.

– S-au dus acasă. Oamenii ca el nu-și mint câinii.

– Ești sigur?

– Bineînțeles. Într-o bună zi o să-i spună: „Hai, Gregor. Mergem la veterinar să te eutanaseze“.

Harry cercetă camera. Se duse apoi la rafturi și își plimbă degetul pe cotorul cărților din față, de sus până jos.

Halvorsen încuviință grav și se uită în gol.

– Iar Gregor va merge dând din coadă. Ciudate creaturi, câinii.

Harry se opri din ce făcea și zâmbi:

– Nu ai regrete, Halvorsen?

– Păi nu regret, așa cum nu regret nimic altceva.

– Ai început să vorbești ca mine.

– Chiar *tu* ești. Citez din tine. Atunci când am cumpărat espressorul de cafea. Ce cauți?

– Nu știu, zise Harry și scoase o carte mare și groasă pe care o deschise. Privește. Un album foto. Interesant.

– Da? Iar nu mai înțeleg.

Harry arată cu degetul în spatele lui și continuă să răsfoiască albumul. Halvorsen se ridică și văzu. Și înțelese. Urmele ude de cizme duceau de la ușa de la intrare, prin hol către raftul unde stătea Harry.

Harry puse albumul la loc, scoase altul și începu să-l frunzărească.

– Da, zise el după un timp. Duse albumul la față. Iată.

– Ce-i asta?

Harry puse albumul pe masă în fața lui Halvorsen și-i arătă una dintre cele șase fotografii de pe pagina neagră. O femeie și trei copii le zâmbeau de pe o bancă.

– E aceeași fotografie pe care am găsit-o în pantoful Annei, zise Harry. Miroase-o.

– Nu-i nevoie. Simt mirosul de lipici de aici.

– Da. Tocmai a lipit poza. Dacă o împingi puțin, vezi că lipiciul e încă moale. Miroase poza.

– Bine. Halvorsen își apropie nasul. Miroase a... chimicale.

– Ce fel de chimicale?

– Fotografiile miros mereu așa când sunt proaspăt developate.

– Iar ai dreptate. Și ce putem deduce de aici?

– Că... îi place să lipească fotografii.

Harry se uită la ceas. Dacă Albu se ducea direct acasă, avea să ajungă acolo într-o oră.

– O să-ți explic în mașină, zise. Avem dovada de care aveam nevoie.

Ploua când intrară pe E6. Luminile mașinilor din față se reflectau pe asfaltul umed.

– Acum știm de unde e fotografia pe care Anna o avea în pantof, zise Harry. M-aș aventura să zic că Anna a luat-o din album ultima oară când a fost la cabană.

– Dar ce avea de gând să facă cu ea?

– Dumnezeu știe. Ca să vadă ce o despărțea de Albu, poate. Să înțeleagă mai bine. Să aibă în ce să arunce cu ace.

– Și când i-ai arătat fotografia, a știut de unde e?

– Normal. Urmele roților de Cherokee de lângă cabană sunt identice cu cele de dinainte. Arată că a fost aici acum câteva zile, poate chiar ieri.

– Ca să spele podeaua și să șteargă toate amprente?

– Și să verifice ce bănuia deja – că din album lipsea o fotografie. Așa că a căutat negativul acasă și l-a dus la developat.

– Probabil la un magazin unde developează poze într-o oră. Apoi s-a întors la cabană astăzi ca să o lipească unde fusese cealaltă.

– Hm.

Roțile din spate ale camionului din fața lor împrășcau parbrizul cu noroi și apă uleioasă, iar ștergătoarele mergeau încontinuu.

– Albu și-a dat toată silința să ascundă urmele escapadelor sale, zise Halvorsen. Dar chiar crezi că el i-a curmat viața Annei Bethsen?

Harry se uită la cuvintele incipționate pe ușile din spate ale camionului: AMOROMA – AL TĂU PENTRU TOTDEAUNA.

– De ce nu?

– Nu prea arată a ucigaș. Genul de tip educat până în măduva oaselor. Un tată destoinic cu un trecut imaculat și o afacere pe care a construit-o singur.

– A fost infidel.

– Și cine nu e?

– Da, cine nu e? repetă Harry încet. Și izbucnit într-un acces de nervozitate bruscă: O să stăm în spatele camionului să-i înghițim mizeria până la Oslo, sau ce?

Halvorsen se uită în oglindă și trecu pe banda din stânga.

– Și ce motiv ar putea avea?

– Hai să-l întrebăm, propuse Harry.

– Ce vrei să spui? Să mergem la el acasă și să-l întrebăm? Să-i spunem că am obținut dovezi prin mijloace ilegale și să fim concediați în secunda următoare?

– Nu-i nevoie să vii. Mă duc eu singur.

– Și ce crezi că vei reuși să faci dacă procedezi așa? Dacă se află că am intrat în cabană fără mandat, nici un judecător din lumea asta nu va da drumul la caz.

– Exact din cauza asta.

– Exact din... Scuză-mă, dar enigmele astea încep să mă epuizeze, Harry.

– Pentru că nu avem nimic ce ar putea fi folosit într-un tribunal, trebuie să facem presiuni pentru a găsi ceva ce putem folosi.

– N-ar trebui să-l aducem la un interogatoriu, să-i oferim un scaun, să-l servim cu un espresso și să dăm drumul la casetă?

– Nu. N-avem nevoie de o tonă de minciuni pe casetă când nu putem folosi ce știm pentru a dovedi că minte. Avem nevoie de un aliat. Cineva care îl poate da în vileag în numele nostru.

– Și cine va fi?

– Vigdis Albu.

– Aha. Și cum...?

– Dacă Arne Albu a înșelat-o, e posibil ca Vigdis să vrea să facă săpături. Și e posibil ca ea să stea pe informațiile de care avem nevoie. Iar noi știm câteva lucruri care ar putea să o ajute să afle și mai multe.

Halvorsen îndreptă oglinda ca să nu fie orbit de farurile camionului.

– Harry, ești sigur că e o idee bună?

– Nu. Știi ce e un palindrom?

– Nu.

– Un cuvânt care poate fi citit identic de la cap la coadă și invers. Uită-te în oglindă la camion. AMOROMA. E la fel oricum îl citești.

Halvorsen vru să spună ceva, dar se gândi mai bine și clătină din cap disperat.

– Du-mă la Schøder, zise Harry.

Aerul era îmbâcsit de la transpirație, fum de țigară, haine ude de ploaie și comenzile de bere ce se auzeau de la mese.

Beate Lønn stătea la masa unde stătuse și Aune. Era la fel de greu de zărit precum o zebură într-un grajd cu vaci.

– Aștepti de mult?

– Nu, minți ea.

Avea în față o halbă mare de bere, neatinsă și deja fără spumă. Îi urmări privirea și ridică halba cu supunere.

– Nu ești obligată să bei alcool aici, zise Harry și privirea lui se întâlnește cu a lui Maja. E doar o aparență.

– De fapt, nu e rea deloc. Beate luă o înghițitură mică. Tata zicea că nu are încredere în oamenii care nu beau bere.

Lui Harry îi fură aduse ibricul și ceașca de cafea. Beate roși până în vârful urechilor.

– Beam și eu bere înainte, zise Harry. A trebuit să mă las. Beate studie fața de masă.

– E singurul viciu la care am renunțat, zise Harry. Fumez, mint și port pică. Ridică ceașca de cafea ca pentru un toast. Tu de ce suferi, Lønn? În afară că te dai în vânt după tehnica video și ții minte fețele tuturor celor pe care îi întâlnești?

– Nu prea mai e nimic altceva. Ridică halba. În afară de Spasmul Setesdal.

– Serios?

– Da. Se numește de fapt boala Huntington. E ereditară și e obișnuită printre cei din Setesdal.

– De ce tocmai pentru cei de acolo?

– E o... vale îngustă înconjurată de dealuri înalte. Și e izolată de lume.

– Înțeleg.

– Și mama și tata sunt din Setesdal și la început mama nu a vrut să se mărite cu el pentru că era convinsă că are o mătușă care are Spasmul Setesdal. Mătușă mea avea obiceiul să lovească brusc din mâini, așa că oamenii stăteau la distanță.

– Și acum ai tu asta?

Beate zâmbi.

– Tata o necăjea pe mama în legătură cu asta când eram mică. Pentru că atunci când jucam arșice cu tata, eram atât de rapidă și îl loveam așa de tare, încât se gândea că trebuie să fie Spasmul Setesdal. Mie mi se părea așa de amuzant, încât îmi doream.... să sufăr de acest spasm, dar într-o zi mama mi-a spus că se poate muri din cauza bolii Huntington. Se juca cu halba. Și în aceeași vară am aflat ce înseamnă moartea.

Harry salută din cap un bătrân marinar de la masa vecină, dar acesta nu-i răspunse la salut. Tuși scurt.

– Dar cu pica cum stai? Și tu suferi de așa ceva?

Ea își ridică privirea spre el.

– Ce vrei să spui?

Harry dădu din umeri.

– Privește în jur. Umanitatea nu poate supraviețui fără ea. Răzbunare și pedeapsă. Asta-i forța din spatele piticului de care își băteau toți joc la școală și care mai târziu a devenit multimilionar și a spărgătorului de bănci care crede că a fost tras pe sfoară de societate. Și uită-te și la noi. Răzbunarea arzătoare a societății deghizată sub forma unei pedepse raționale și imparțiale – doar asta e meseria noastră, nu?

– Așa și trebuie să fie, spuse ea evitându-i privirea. Societatea nu ar funcționa fără pedeapsă.

– Da, bine-nțeles, dar e mai mult decât atât. Catharsis. Răzbunarea purifică. Aristotel a spus că sufletul omului e purificat prin teama și compasiunea evocate de tragedie. E înspăimântător să te gândești că cele mai ascunse dorințe ale sufletului se realizează prin tragedia răzbunării.

– N-am prea citit filosofie. Ridică halba și luă o înghițitură.

Harry își plecă privirea.

– Nici eu. Încerc doar să te impresionez. Și, revenind cu picioarele pe pământ...

– În primul rând, niște vești proaste, zise ea. Reconstituirea feței de sub mască n-a avut nici un succes. Doar nasul și conturul capului.

– Și veștile bune?

– Femeia luată ostatică în jaful din Grønlandsleiret zice că ar recunoaște vocea infractorului. Zice că era neobișnuit de înaltă, încât aproape că s-a gândit că e o femeie.

– Hm. Altceva?

– Da, am vorbit cu angajații de la Focus și am făcut niște verificări. Trond Grette a ajuns acolo la două și jumătate și a plecat în jur de patru.

– Cum de ești așa de sigură?

– Pentru că a plătit terenul de squash cu cardul când a ajuns acolo. Plata a fost înregistrată la 14.34. Și îți amintești de racheta

de squash furată? Bineînțeles că a anunțat. Persoana care lucra în schimbul de vineri a notat când a fost Grette acolo. A plecat de la centru la 16.02.

– Și asta numești tu veste bună?

– Nu, ajung și la ea imediat. Îți amintești de omul în salopetă pe care Grette l-a văzut trecând pe lângă sala de fitness?

– Cel cu POLIȚIA pe spate?

– Am văzut din nou caseta. Se pare că salopeta Călăului se închide cu arici în față și în spate.

– Adică?

– Dacă Grette l-a văzut pe Călău, e posibil să-și fi pus semnul de pe salopetă cu un scai când nu putea fi văzut de camere.

– Hm. Harry sorbi cu zgomot.

– Asta ar putea să explice faptul că nimeni nu a văzut în zonă o persoană îmbrăcată într-o salopetă neagră simplă. Peste tot erau polițiști în uniforme negre imediat după jaf.

– Și cei de la Focus ce-au văzut?

– Aici vine partea interesantă. Femeia de serviciu își amintește de fapt un bărbat într-o salopetă neagră pe care l-a luat drept polițist. A trecut în viteză pe lângă ea, așa că s-a gândit că închi-riase un teren de squash sau ceva de genul ăsta.

– Deci nu au un nume?

– Nu.

– Asta nu-i chiar...

– Acum vine partea cea mai bună. Și l-a amintit pe tip pentru că s-a gândit că trebuie să fie de la o unitate specială sau ceva de genul ăsta. Restul hainelor erau ca în genul filmului *Dirty Harry*. Era... Se opri și îl privi speriată. N-am vrut să...

– Nu-i nici o problemă, zise Harry. Zi mai departe.

Beate schimbă locul halbei, iar lui Harry i se păru că zărește o urmă de zâmbet triumfător.

– Purta o cagulă pe care nu o trăsese pe față. Și o pereche de ochelari mari îi ascundeau restul feței. Mi-a spus că avea o sacoșă neagră care părea foarte grea.

Harry se înecă atunci cu cafeaua.

O pereche de pantofi vechi atârnau de șireturi pe sârma întinsă între casele din Dovregata. Felinarele încercau să lumineze strada pietruită, dar părea că seara de toamnă întunecată înghițise deja toată lumina orașului. Asta nu-l deranja pe Harry; putea să găsească pe întuneric drumul dintre bulevardul Sofies și pizzeria lui Schrøder. Făcuse asta de multe ori.

Beate avea o listă cu numele celor care închiriaseră terenuri de squash sau fuseseră la aerobic la Focus la ora la care se aflase acolo și bărbatul în salopetă, și urma să îi sune a doua zi. Chiar dacă nu-l găsea pe bărbat, avea șanse mari să dea de cineva care fusese în sala în care acesta se schimbase și putea să ofere o descriere.

Harry trecu pe sub pantofii de sub sârmă. Atârnau acolo parcă dintotdeauna și Harry se împăcase de mult cu ideea că nu va ști niciodată cum ajunseseră acolo.

Ali spăla scările când Harry ajunse la intrare.

– Cu siguranță urăști toamnele norvegiene, zise Harry și se șterse pe picioare. Doar mizerie și apă cu noroi.

– În orașul meu natal din Pakistan nu se vedea mai departe de cincizeci de metri din cauza poluării, zâmbi Ali. Și asta tot anul.

Harry auzi un zgomot îndepărtat, dar pe care îl știa. Conform legii care spune că telefonul începe să sune când îl poți auzi, dar nu ajungi niciodată la el la timp. Se uită la ceas. Zece. Rakel îi spusese că îl va suna la nouă.

– Beciul... începu Ali, dar Harry o luase deja la goană, lăsând în urmă câte o amprentă a cizmelor Doc Martens pe fiecare treaptă.

Telefonul se opri din sunat când deschise ușa.

Azvârli cizmele din picioare. Își acoperi fața cu mâinile. Se duse la telefon și ridică receptorul. Numărul hotelului era pe un post-it galben pus pe oglindă. Îl luă, dar văzu în oglindă reflexia primului e-mail de la S²MN. Îl printase și îl prinsese cu un bold de perete. Un vechi obicei. La Secția Omucideri împodobeau mereu pereții cu poze, scrisori și alte indicii care i-ar fi putut ajuta să vadă vreo legătură sau să declanșeze ceva în

subconștient. Harry nu putu citi reflexia din oglindă, dar nici nu avea nevoie:

Vrei să ne jucăm? Hai să ne imaginăm că ai luat cina cu o femeie, iar în ziua următoare e găsită moartă. Ce faci?

S²MN

Se răzgândi, se duse în sufragerie, dădu drumul la televizor și se trânti pe scaun. Apoi se ridică brusc, se duse pe hol și formă numărul.

Rakel părea îngrijorată.

– La Schrøder, zise Harry. Numai ce am intrat.

– Cred că am sunat de zece ori.

– S-a întâmplat ceva?

– Mi-e frică, Harry.

– Hm. Foarte frică?

Harry stătea în pragul ușii de la sufragerie, cu receptorul prins între umăr și ureche în timp ce dădea televizorul mai încet din telecomandă.

– Nu foarte, zise ea. Puțin.

– Nu strică să-ți fie puțin frică. Devii mai puternică dacă ți-e puțin teamă.

– Dar dacă mi se va face foarte frică?

– Știi bine că voi veni imediat acolo. Trebuie doar să-mi spui.

– Deja ți-am spus că nu ai cum să vii, Harry.

– Dar ai dreptul să te răzgândești.

Harry se uită la bărbatul cu turban și uniformă de camuflaj de la televizor. Îi părea ciudat de cunoscut, semăna bine cu cineva.

– Lumea mea se prăbușește, continuă ea. Voiam doar să știu că e cineva acolo.

– E cineva aici.

– Dar pari așa de distant.

Harry își întoarse fața de la televizor și se sprijini de cadrul ușii.

– Îmi pare rău că sunt aici, dar mă gândesc la tine. Chiar dacă par distant.

Ea începu să plângă.

– Îmi pare rău, Harry. Probabil că vei crede că sunt o mare plângăcioasă. Bineînțeles că știu că ești acolo. Șopti: Știu că mă pot baza pe tine.

Harry respiră adânc. Începea să-l doară capul, încet, dar sigur. Ca un cerc de fier care îi strângea lent fruntea. Când terminară convorbirea, simțea deja fiecare pulsație în tâmplă.

Închise televizorul și puse discul cu Radiohead, dar nu putu să-i suporte vocea lui Thom Yorke. Așa că se duse în baie și se spălă pe față. Intră în bucătărie și deschise frigiderul, fără să știe ce caută. În cele din urmă, nu mai putu să amâne și intră în dormitor. Calculatorul prinse viață, aruncând o lumină albastră și rece. Intrase în legătură cu lumea înconjurătoare. Care îl informa că are un e-mail. Acum simți. Setea. Zdrăngănea lanțurile ca o haită de ogari, luptându-se să se elibereze. Dădu clic pe iconița de e-mail.

Ar fi trebuit să-i verific pantofii. Fotografia trebuie să fi fost pe masa de lângă pat, iar ea a luat-o când eu armam pistolul. În orice caz, asta face jocul mai palpitant. Puțin.

S²MN

„PS. I-a fost frică. Voiam să știi asta.“

Harry caută în buzunar și scoase brelocul. Legat de el era o plăcuță de alamă cu inițialele AA.

PARTEA A TREIA

ATERIZAREA

Când cineva se uită țintă spre țeava pistolului, oare la ce se gândește? Uneori mă întreb dacă acea persoană chiar se gândește la ceva. Precum femeia pe care am cunoscut-o astăzi. „Nu trage“, a zis. Chiar își închipuia oare că o asemenea rugămintă va schimba în vreun fel situația? Pe insignă scria DEN NORSKE BANK și CATHERINE SCHØYEN, și când am întrebat-o de ce are atâtea litere c și h în nume, s-a uitat la mine cu o față de vacă proastă și a repetat. „Nu trage.“ Aproape că mi-am pierdut firea, am urlat la ea și am împușcat-o între coarne.

Mașinile din fața mea nu se mișcă. Simt scaunul lipicios și ud de la transpirație. Radioul e pe NRK 24-Hour News, și tot nimic. Mă uit la ceas. În mod normal, aș fi ajuns cu bine la cabană într-o jumătate de oră. Mașina din față are un convertor catalitic, așa că opresc ventilația. Aglomerația de după-amiază a început, dar traficul e mai lent decât în mod obișnuit. Oare e un accident mai în față? Sau a pus poliția filtre? Imposibil. Sacoșa cu bani e sub o jachetă pe scaunul din spate. Lângă AG3-ul încărcat. Mașina din față accelerează, apasă pe ambreiaj și se mișcă doi metri. Apoi stăm iar pe loc. Mă gândesc dacă ar trebui să fiu plictisit, nervos sau doar iritat când voi da ochii cu ei. Doi ofițeri de poliție care merg printre mașini, pe linia albă de marcaj. Unul din ei e o femeie în uniformă, și celălalt e un bărbat înalt într-o haină gri. Se uită

cu atenție la mașinile din dreapta și din stânga. Unul din ei se oprește și schimbă câteva cuvinte și un zâmbet cu un șofer care e clar că nu și-a pus centura de siguranță. Probabil doar o verificare de rutină. Se apropie. O voce nazală la NRK 24-Hour News spune în engleză că temperatura la sol este de peste patruzeci de grade și ar trebui luate măsuri împotriva insolației. Mă trec toate transpirațiile parcă la comandă, deși știu că afară e urât și rece. Sunt în fața mașinii mele. E polițistul acela, Harry Hole. Femeia seamănă cu Stine. Se uită la mine în timp ce trec mai departe. Răsufu ușurat. Aproape că mă apucase râsul când se aude o bătaie în geam. Întorc încet capul. Incredibil de încet. Ea îmi zâmbește și îmi dau seama că geamul e deja coborât. Ciudat. Spune ceva ce nu se aude din cauza motorului din față care accelerează.

– Poftim? întreb și deschid ochii.

– Puteți, vă rog, să vă îndreptați scaunul?

– Să-mi îndrept scaunul? întreb uimit.

– Urmează să aterizăm, domnule. Zâmbește din nou și dispare.

Mă frec la ochi ca să mă trezesc și îmi aduc aminte. Jaful. Fuga. Valiza cu biletul de avion așteptându-mă în cabană. Mesajul de la Prinț că drumul e liber. Și totuși furnicăturile de neliniște în timp ce arăt pașaportul când mă imbarc la Gardemoen. Decolarea. Totul a mers conform planului.

Mă uit pe geam. E clar că nu m-am trezit complet. Mi se pare pentru o clipă că zbor deasupra stelelor. Apoi, îmi dau seama că sunt luminile orașului și încep să mă gândesc la mașina pe care am închiriat-o. Să dorm la un hotel din orașul ăsta mare, plin de umezeală și de mirosuri urâte, și să plec mâine spre sud? Nu, mâine voi la fel de obosit după călătoria cu avionul. Mai bine să ajung acolo cât mai curând posibil. Locul respectiv e mai bun decât reputația pe care o are. Sunt și câțiva norvegieni cu care poți să vorbești. Să te trezești și să ai în față soarele, marea și o viață mai bună. Ți-am planul. Planul meu, în orice caz.

Țin în mână băutura pe care am reușit să o salvez înainte ca stewardesa să strângă masa. Așa că de ce nu am încredere în plan?

Bâzâitul motoarelor se aude când încet, când tare. Simt cum coborâm acum. Închid ochii și inspir instinctiv, știind ce urmează. Ea. Poartă aceeași rochie ca atunci când am văzut-o prima oară. Dumnezeu, deja o

doresc. Faptul că această dorință nu putea fi satisfăcută chiar dacă trăia nu schimbă cu nimic lucrurile. Totul era imposibil în ceea ce o privea. Virtute și pasiune. Părul care părea că absoarbe toată lumina și strălucea precum aurul. Râsul sfidător în timp ce lacrimile îi curgeau pe obraji. Ochii plini de ură când a fost a mea. Falsele declarații de iubire și plăcerea reală când m-am dus la ea cu scuze răsuflăte după ce nu m-am ținut de ce stabiliserăm. Pe care i le-am repetat în timp ce stăteam întins lângă ea în pat, cu capul pe perna pe care dormise celălalt. Dar asta a fost acum mult timp. Acum mii de ani. Strâng din ochi ca să nu văd ce a urmat. Glonțul pe care l-am tras în ea. Pupilele dilatându-i-se încet, precum un trandafir negru; sângele țâșnindu-i, căderea la pământ cu un oftat obosit; gâtul care se frânge și cade pe spate. Iar acum, femeia pe care o iubesc e moartă. Pur și simplu. Și totuși, nu are nici un sens. De asta e așa de frumos. Așa de simplu și de frumos, că pare de nesuportat. Presiunea din cabină scade și tensiunea crește. Din interior. O forță invizibilă ce-mi apasă timpanele și creierul fără vlagă. Ceva îmi spune că așa se va întâmpla. Nu mă va găsi nimeni, nu îmi va smulge nimeni secretul și cu toate astea planul va exploda. Din interior.

MONOPOLY

Harry fu trezit de alarma de la radio și de știri. Bubuitul crescuse în intensitate. Parcă se repeta.

Încercă să găsească un motiv pentru care să se trezească.

Vocea de la radio spunea că, din 1975, greutatea medie a norvegienilor crescuse cu treisprezece kilograme la bărbați și nouă la femei. Harry închise ochii și își aminti ceva ce spusese Aune. Fuga de realitate are o reputație nemeritat de proastă. Fu cuprins de somn. Același sentiment cald și dulce pe care îl avea când era mic și stătea întins în pat, cu ușa deschisă, și îl asculta pe tatăl său stingând luminile din casă – una câte una – și, cu fiecare bec stins, întunericul de dincolo de ușa sa se adâncea.

„După jafurile violente din Oslo din ultimele săptămâni, angajații băncilor au cerut paznici înarmați în cele mai vulnerabile bănci din centrul orașului. Jaful de ieri de la Den Norske Bank din Grønlandsleiret este ultimul dintr-o serie de jafuri armate pentru care poliția suspectează un bărbat supranumit Călăul. Este aceeași persoană care a tras și a ucis...”

Harry puse picioarele pe linoleumul rece. Chipul din oglinda din baie semăna cu cel al lui Picasso mort.

Beate vorbea la telefon. Clătină din cap când îl văzu pe Harry în pragul ușii. Acesta o salută și se pregăti să iasă, dar ea îl reținu.

– În orice caz, mulțumesc pentru ajutor, zise ea și închise receptorul.

– Te deranjez? o întreabă Harry și-i puse în față o ceașcă de cafea.

– Nu, am dat din cap ca să-ți spun că n-am avut noroc cu Focus. Cel cu care vorbeam era ultimul de pe listă. Dintre toți despre care știm că erau la Focus la ora respectivă, doar unul își amintește vag că a văzut un bărbat în salopetă. Și nici măcar nu e sigur dacă l-a văzut la garderobă sau nu.

– Hm.

Harry se așeză și se uită în jur. Biroul ei era ordonat, așa cum se așteptase. În afară de o plantă cu un nume necunoscut aflată într-un ghiveci pe pervaz, biroul era la fel de simplu ca și al lui. Pe birou observă o fotografie înrămată întoarsă cu spatele la el. Nu știa cine ar putea fi.

– Ai vorbit doar cu bărbați? întreabă el.

– Ideea e că s-a dus la garderoba bărbaților să se schimbe, nu?

– Da, apoi a plecat pe străzile din Morristown, ca orice trecător. Ceva nou la jaful de ieri din Grønlandsleiret?

– Depinde ce înțelegi prin nou. E mai degrabă o copie la indigo, așa zice. Aceleași haine și un AG₃. A folosit un ostatic pentru a comunica. A luat bani de la ATM, totul într-un minut și cincizeci de secunde. Nici un indiciu. Pe scurt...

– Călăul, zise Harry.

– Ce-i asta?

Beate ridică ceașca și se uită în ea.

– Capuccino. Salutări de la Halvorsen.

– Cafea cu lapte?

Strâmbă din nas.

– Lasă-mă să ghicesc. Tatăl tău zicea că nu are încredere în cineva care nu bea cafea simplă?

Regretă imediat ce văzu expresia de surpriză de pe fața lui Beate.

– Îmi cer scuze, murmură. N-am vrut... ce prostie din partea mea.

– Deci ce facem acum? se grăbi Beate să întrebe în timp ce se juca cu ceașca de cafea. Ne întoarcem de unde am plecat.

Harry se prăbuși în scaun și își studie vârful ghetelor.

– Du-te la închisoare.

– Poftim?

– Du-te direct la închisoare. Se ridică. Nu trece de GO. Nu lua două sute de coroane.

– Despre ce vorbești?

– Cărți de Monopoly. Doar asta ne-a mai rămas. Să ne încercăm norocul. La închisoare. Ai numărul închisorii Botsen?

– E pierdere de vreme, zise Beate.

Vocea ei răsuna între pereții de la Culvert în timp ce alerga lângă Harry.

– Poate, zise el. Ca nouăzeci la sută din munca de investigație.

– Am citit toate rapoartele și transcrierile interogatoriilor care au fost făcute. Nu spune niciodată nimic. În afară de o grămadă de porcării filosofice nerelevante.

Harry apăsă butonul interfonului de lângă ușa cenușie de fier de la capătul tunelului.

– Ai auzit vechea zicală care spune să cauți pe lumină ceea ce ai pierdut? Cred că e vorba de prostia omenească. Din punctul meu de vedere, are logică.

– Duceți legitimațiile spre cameră, zise vocea.

– Ce rost are să vin și eu dacă o să vorbești singur cu el? întrebă Beate în spatele lui Harry.

– E o metodă pe care o foloseam cu Ellen când interogam suspecti. Unul din noi conducea interogatoriul, în timp ce celălalt asculta doar. Dacă interogatoriul se împotmolea, făceam o pauză. Dacă eu puneam întrebările, ieșeam, iar Ellen prelua ea și întreba tot felul de fleacuri. Ca de exemplu despre fumat sau despre prostiile care se dau în zilele noastre la televizor. Sau zicea cât de mult plătea chiria după ce s-a despărțit de prietenul ei. După ce vorbeau o vreme, băgam capul pe ușă și spuneam că a apărut ceva și trebuia să preia ea interogatoriul.

– Și funcționa?

– Defiecare dată.

Urcară scările până la bariera din fața holului de la intrarea în închisoare. Gardianul din spatele sticlei groase securizate le făcu semn cu capul și apăsă pe buton.

– Gardianul va veni într-un minut, se auzi vocea nazală.

Gardianul era îndesat, cu mușchi proeminenți și cu un mers de pitic. Îi conduse spre celule. O galerie pe trei niveluri, cu șiruri de uși de un albastru-deschis în jurul unui hol dreptunghiular. O rețea de sârmă se ridica între etaje. Nu se zărea nimeni și tăcerea era întreruptă doar de câte o ușă închisă cu zgomot pe undeva.

Harry fusese aici de multe ori, dar mereu i se păruse absurd să se gândească la faptul că în spatele tuturor acestor uși erau oameni despre care societatea considera că e mai bine să fie închiși, și asta împotriva voinței lor. Nu știa precis de ce acest gând i se părea așa de monstruos, dar avea legătură cu faptul că vedea manifestarea fizică a pedepsei pentru infracțiuni instituționalizate public. Balanța și sabia.

Mănunchiul de chei al gardianului zăngăni când acesta descuie ușa pe care scria cu litere negre VIZITATORI.

– Am ajuns. Bateți în ușă când vreți să plecați.

Intrară și ușa se închise cu zgomot în spatele lor. În tăcerea care urmă, atenția lui Harry fu atrasă de bâzâitul intermitent al unui tub de neon și de florile de plastic de pe perete, ale căror culori șterse făceau umbre palide. Pe scaun stătea țeapăn un bărbat, chiar la mijlocul peretelui galben din spatele unei mese. Se sprijinea cu brațele de masă, iar în față avea o tablă de șah. Purta o uniformă curată, asemănătoare unei salopete. Sprâncenele bine conturate și umbra care cădea pe nasul drept formau un T clar de fiecare dată când clipea neonul. Totuși, Harry ținea mai degrabă minte de la înmormântare expresia aceasta de combinație între suferință și impasibilitate, care îi aminteau de cineva.

Harry îi făcu semn lui Beate să stea lângă ușă. Trase un scaun la masă și se așeză în fața lui Raskol.

– Mulțumesc că v-ați făcut timp să stați de vorbă cu noi.

– Timpul e ieftin aici, zise Raskol cu o voce surprinzător de clară și de blândă.

Vorbea ca un est-european, cu o dicție clară, accentuând „r“-urile.

– Înțeleg. Sunt Harry Hole, iar colega mea este...

– Beate Lønn. Semenii cu tatăl tău, Beate.

Harry auzi icnetul lui Beate și se întoarse într-o parte. Nu i se înroșise fața; dimpotrivă, pielea ei palidă era chiar mai albă, iar buzele îi înghețaseră într-o grimasă de parcă ar fi pălmuit-o cineva.

Uitându-se înspre masă, Harry tuși și observă pentru prima oară că simetria aproape inumană de o parte și de alta a axei ce îl despărțea de Raskol era întreruptă de un detaliu neînsemnat: regele și regina de pe tabla de șah.

– Unde te-am mai văzut, Hole?

– Sunt de obicei de văzut în preajma celor morți, zise Harry.

– Aha. La înmormântare. Erai unul dintre câinii de pază ai lui Ivarsson.

– Ba nu.

– Deci nu ți-a plăcut asta, nu? Adică să ți se spună că ești câinele lui de pază. Există animozități între voi?

– Nu, replică Harry. Pur și simplu nu ne plăcem unul pe celălalt. Înțeleg că nici ție nu-ți prea place.

Raskol zâmbi blând și tubul de neon prinse viață.

– Sper că nu a luat-o ca pe ceva personal. Părea un costum extrem de scump.

– Cred că cel mai mult de suferit a avut costumul.

– Voia să-i spun ceva. Așa că i-am spus.

– Că hoții sunt însemnați pe viață?

– Nu-i rău, inspectore. Dar cerneala se șterge în timp. Joci șah?

Harry încercă să nu arate că Raskol îi ghicise gradul corect. Poate că doar ghicise, la urma urmei.

– Cum ai reușit să ascunzi transmitătorul după aceea? întrebă Harry. Am auzit că au întors pe dos toată clădirea.

– Cine a zis că am ascuns ceva? Negru sau alb?

– Se zice că încă ești creierul din spatele marilor spargerii de bănci din Norvegia, că ai sediul aici și partea ta din câștig intră într-un cont în străinătate. De asta ai făcut tot posibilul să stai în Aripa A din Botsen? Ca să te poți întâlni cu cei cu sentințe scurte care vor fi eliberați curând și care pot executa planurile pe care le

clocești aici? Și cum comunică cu ei odată ce au ieșit? Ai și telefoane mobile aici? Poate calculatoare?

Raskol oftă.

– Un început promițător, inspectore, dar deja începi să mă plictisești. Jucăm ori ba?

– Un joc plictisitor, zise Harry. Decât dacă nu are cumva vreo miză.

– Mie îmi convine. Pe ce vrei să jucăm?

– Pe asta.

Harry ridică un breloc cu o singură cheie și o plăcuță de alamă cu un nume.

– Și, mă rog, ce e asta? întrebă Raskol.

– Nimeni nu știe. Uneori trebuie să-ți asumi riscul că miza ar putea valora ceva.

– Și de ce aș face-o?

Harry se aplecă în față.

– Pentru că ai încredere în mine.

Raskol izbucni în râs.

– Dă-mi un singur motiv pentru care să am încredere în tine, *Spiuni*.

– Beate, zise Harry fără să-și dezlipească privirea de la Raskol. Vrei să ne lași singuri?

Auzi ușa deschizându-se și zgomotul cheilor în spatele lui. Ușa fu deschisă și se auzi un clic când yala fu încuiată la loc.

– Privește.

Harry puse cheia pe masă.

Fără să-și ia ochii de la Harry, Raskol întrebă:

– AA?

Harry luă regele alb de pe tablă. Era frumos, lucrat manual.

– Acestea sunt inițialele unui om care are o problemă delicată. Era bogat. Avea soție și copii. Casă și cabană. Un câine și o amantă. Totul în grădina lui părea roz.

Harry întoarse piesa cu capul în jos.

– Dar, odată cu trecerea timpului, omul cel bogat s-a schimbat. Evenimentele l-au făcut să-și dea seama că familia e cel mai important lucru din viața lui. Așa că a vândut firma, s-a desotorosit de amantă și a promis lui și familiei sale că de acum vor

trăi unul pentru altul. Problema e că amanta a început să-l amenințe că va da în vileag relația lor. Poate că l-a și șantajat. Nu pentru că era lacomă, ci pentru că era săracă. Și pentru că era pe punctul să termine o operă de artă despre care credea că îi va încununa munca de o viață și avea nevoie de bani pentru a o face cunoscută. A făcut presiuni din ce în ce mai mari asupra lui și, într-o seară, el s-a hotărât să-i facă o vizită. Nu în orice seară, ci într-o seară anume, când ea îi spusese că o va vizita un fost iubit. De ce i-a spus? Poate pentru a-l face gelos? Sau ca să-i arate că sunt și alți bărbați care o doresc? Dar el nu era gelos. Era nerăbdător. Era o ocazie excelentă.

Harry îl privi pe Raskol. Acesta își încrucișase brațele și îl privea.

– A așteptat afară. A așteptat și a așteptat, privind luminile de la ferestrele apartamentului ei. Chiar înainte de miezul nopții, vizitatorul a plecat. Un bărbat oarecare care – dacă va fi cazul – nu va avea alibi și despre care alții probabil vor confirma că și-a petrecut seara la Anna. Vecinul cel curios, dacă nu și altcineva, va fi auzit cum bărbatul a sunat la ușă pe seară. Dar omul nostru nu a sunat și el. Omul nostru a intrat folosind o cheie. S-a strecurat pe scări și a descuiat ușa apartamentului ei.

Harry ridică regele negru și îl compară cu cel alb. Dacă nu te uital atent, ai fi putut crede că erau identici.

– Arma nu era înregistrată. Ar fi putut să fie a lui. Nu știu ce s-a întâmplat în apartament cu exactitate și probabil nu va ști nimeni niciodată pentru că ea e moartă. Din punctul de vedere al poliției, e un caz deschis și închis: sinucidere.

– *Eu? Punctul de vedere al poliției?* Raskol își mângâie barba. De ce nu *noi* și punctul *nostru* de vedere? Încerci să-mi spui că lucrezi solo, inspectore?

– Ce vrei să spui?

– Știi foarte bine ce vreau să spun. Șmecheria cu trimisul colegei tale afară ca să îmi dai senzația că asta e doar între mine și tine, înțeleg, dar... Își uni palmele. Deși poate că asta e imposibil. Mai știe și altcineva ce știi tu?

Harry clătină din cap că nu.

– Deci ce urmărești? Bani?

– Nu.

– Eu nu m-aș repezi așa în locul tău, inspectore. N-am apucat încă să-ți spun cât valorează această informație pentru mine. E posibil să vorbim de sume mari. Dacă poți dovedi ce-ai spus. Și pedepsirea celui vinovat poate fi făcută sub – să zicem – auspicii private, fără intervenția statului.

– Nu despre asta e vorba, zise Harry sperând să nu i se vadă transpirația de pe frunte. Întrebarea e cât valorează ce știi *tu* pentru *mine*?

– Ce vrei să spui, *Spiuni*?

– Vreau să-ți propun, zise Harry ținând ambii regi în aceeași mână, un târg. Tu îmi spui cine e Călăul și eu o să fac rost de dovezi împotriva celui care a luat viața Annei.

Raskol râse încet.

– Asta-i tot. Poți să pleci acum, *Spiuni*.

– Gândește-te, Raskol.

– Nu-i nevoie. Eu am încredere în oamenii banului; nu am încredere în cruciați.

Se măsurară din priviri unul pe celălalt. Tubul de neon pâraie. Harry încuviință, puse la loc piesele de șah, se ridică în picioare, se duse la ușă și o deschise.

– Cu siguranță ai iubit-o, zise cu spatele la Raskol. Apartamentul din Sorgenfrigata e pe numele tău, iar eu știu exact că Anna nu avea nici un ban.

– Da?

– Pentru că e apartamentul tău, i-am rugat pe cei de la asociația de locatari să-ți trimită cheia. O va aduce un curier astăzi. Îți sugerez să o compari cu cea pe care ți-am dat-o eu.

– Și de ce, mă rog?

– Apartamentul Annei are trei chei. Anna avea una, electricianul alta. Am găsit-o pe asta în cabana bărbatului despre care ți-am vorbit. În sertarul noptierei. Este cea de-a treia cheie și ultima. Singura care ar fi putut fi folosită dacă Anna a fost ucisă.

Se auziră pași pe coridor.

– Și dacă asta îmi crește credibilitatea, continuă Harry, încerc doar să-mi salvez pielea.

AMERICA

Dacă ți-e sete, bei oriunde. Ca de exemplu la Malik, pe bulevardul Thereses. Era mai degrabă un fel de fast-food și nu avea nimic din ce oferea barul lui Schrøder care, în ciuda lipsurilor sale, avea o anume demnitate de local cu licență. E adevărat că se zicea că hamburgerii lor sunt ceva mai buni decât ai concurenței; și, cu puțină bunăvoință, ai fi putut spune că interiorul cu ușoare influențe indiene și cu fotografia familiei regale norvegiene avea un farmec necizelat; și totuși, era și va rămâne un fast-food unde cei dornici să-și păstreze credibilitatea privind consumul de băuturi alcoolice n-ar visa niciodată să bea bere.

Harry nu se numărase niciodată printre ei.

Nu mai fusese la Malik de mult timp, dar după ce aruncă o privire rapidă, putu să confirme că nu se schimbase nimic. Øystein stătea la fumători cu doi tovarăși de pahar, un bărbat și o femeie. Pe un fundal cu muzică pop demodată, Eurosport și sfârâit de grăsime, discutau jovial despre câștigurile de la loterie, un caz recent de triplu asasinat și lipsurile morale ale unui prieten care nu era de față.

– Ei, Harry, salut! vocea guturală a lui Øystein străpunse poluarea sonoră. Își dădu pe spate părul negru și slinos, își șterse mâna de pantaloni și o întinse spre Harry. Åsta-i polițistul despre

care vă povesteam, oameni buni. Cel care l-a împușcat pe tipul din Australia. L-ai ochit în cap, nu?

– Bună treabă, zise unul dintre ceilalți clienți.

Harry nu-i putea vedea chipul pentru că era aplecat în față și părul lui lung îi atârna peste bere ca o perdea.

– L-ai anihilat pe parazit.

Harry arată spre o masă liberă și Øystein încuviință, își stinse țigara, își puse pachetul de Petterøes în buzunarul cămășii din denim și se concentrează să care la masă halba de bere proaspătă fără să o verse.

– Nu te-am mai văzut de mult, zise Øystein și răsuci o altă țigară. Și nici pe restul băieților, apropo. Nu i-am mai văzut. S-au mutat cu toții, s-au însurat și au copii. Øystein râse. Un râs serios și amar. Sunt la casele lor. Cine ar fi crezut?

– Hm.

– Ai mai fost prin Oppsal? Taică-tău încă mai stă acolo, nu?

– Da, dar eu nu mă duc prea des. Vorbim la telefon din când în când.

– Și soră-ta? E mai bine?

Harry zâmbi.

– Nu prea poți să fii mai bine când ai sindromul Down, Øystein. Dar e bine. Are apartamentul ei în Sogn. Are și un prieten.

– Drace, are mai multe decât am eu.

– Cum mai stau cu șofatul?

– Bine. Tocmai am schimbat firma de taximetrie. Cei de la ultima credeau că miros. *Tosser*.

– Tot nu te interesează să te întorci la calculatoare?

– Ai înnebunit? Øystein încercă să nu râdă în timp ce-și plimba vârful limbii pe hârtie. Un salariu anual de un milion și un birou liniștit – bineînțeles că m-aș descurca cu așa ceva, dar am pierdut trenul, Harry. Vremea celor ca mine în IT e pe ducă.

– Vorbeam cu cineva de la Departamentul de protecție a informațiilor de la Den Norske Bank. Mi-a spus că încă ești recunoscut ca pionier în spargerea codurilor.

– Pionier înseamnă cineva care aparține trecutului, Harry. Nimeni nu mai are timp pentru un hacker terminat. Înțelege, nu? Și a mai fost și tot tărăboiul ăla.

– Hm. Ce s-a întâmplat de fapt?

– Ce s-a întâmplat? Øystein își dădu ochii peste cap. Doar mă știi. Hipiot de când lumea. Aveam nevoie de mălai. M-am băgat la un cod la care nu trebuia. Își aprinse țigara de foi și căută în zadar cu privirea o scrumieră. Dar tu? Te-ai lăsat definitiv de băut, nu?

– Încerc. Harry se întinse și luă o scrumieră de pe masa de alături. Sunt cu cineva.

Îi povesti lui Øystein despre Rakel, despre Oleg și despre procesul de la Moscova. Și despre viața lui în general. Nu dură prea mult.

Øystein îi spuse despre ceilalți din gașca de prieteni din Oppsal. Despre Sigge, care se mutase în Harestua cu o femeie despre care Øystein credea că e prea rafinată pentru el, și despre Kristian, care era în scaun cu roțile după ce fusese lovit de o mașină în timp ce se afla pe motocicletă la nord de Minnesund.

– Doctorii îi mai dau o șansă.

– O șansă să ce? întrebă Harry.

– S-o mai poată face, zise Øystein și goli halba.

Tore era tot profesor, dar se despărțise de Silje.

– El nu prea mai are șanse, opină Øystein. A pus treizeci de kilograme pe el. De asta l-a părăsit. Pe bune! Torkild s-a întâlnit cu ea în oraș și i-a spus că nu-i mai suporta grăsimea. Puse halba jos. Dar bănuiesc că nu de asta ai trecut pe aici.

– Nu, am nevoie de ceva ajutor. Lucrez la un caz.

– Să prinzi ticăloși? Și ai venit la mine? Drace!

Râsul lui Øystein se transformă într-un acces de tuse.

– E un caz în care sunt implicat personal, continuă Harry. E cam greu să-ți explic tot, dar încerc să dau de cineva care îmi trimite e-mailuri. Cred că folosește un server cu clienți anonimi de undeva din străinătate.

Øystein încuviință gânditor.

– Deci ai probleme?

– Poate. Ce te face să crezi asta?

– Sunt un taximetrist amărât care nu știe nimic despre ultimele chestii din IT. Și toți cei care mă cunosc îți pot confirma că nu poți avea încredere în mine când e vorba de muncă. Pe scurt, singurul motiv pentru care ai venit la mine e pentru că suntem prieteni vechi. Loialitate. Doar o să-mi țin gura, nu? Luă o înghițitură dintr-o bere nouă. Poate îmi place să beau un pahar în plus, dar nu sunt prost, Harry. Trase adânc din țigară. Deci – când începem?

Noaptea se lăsase peste Slemdal. Ușa se deschise și, pe trepte, apărură un bărbat și o femeie. Își luară la revedere de la gazde, coborâră pe alee, pietrișul scârțâind sub pantofii negri și lucioși în timp ce discutau încet despre mâncare, gazde și ceilalți invitați. Astfel încât, când ieșiră spre Bjørnetrâkket, nu observară taxiul parcat ceva mai în josul șoselei. Harry stinse țigara, dădu muzica mai tare la radio și îl ascultă pe Elvis Costello interpretând monoton *Watching the Detectives*. Pe P4. Observase că atunci când cântecele lui preferate erau destul de vechi, sfârșeau pe posturi de radio insipide. Și, bineînțeles, era foarte conștient că asta nu putea să însemne decât un singur lucru – îmbătrânea și el. Ieri îl dăduseră pe Nick Cave după Cliff Richard.

O voce plăcută prezentă *Another Day in Paradise*, și Harry îl opri. Coborî geamul și ascultă pulsația neclară de bass venind dinspre casa lui Albu, singurul sunet care întrerupea liniștea. O petrecere pentru adulți. Parteneri de afaceri, vecini și vechi colegi de școală. Nu se asculta chiar *The Birdy Song* și nici muzică electronică, ci Abba și Rolling Stones. Oameni aproape de patruzeci de ani care urmaseră o facultate. Cu alte cuvinte, nu putea să dureze prea târziu în noapte. Harry se uită la ceas. Se gândi la e-mailul nou pe care îl găsisese când pornise calculatorul împreună cu Øystein:

Sunt plictisit. Ți-e frică sau ești doar prost?

S²MN

Lăsase calculatorul pe mâinile lui Øystein și împrumutase taxiul acestuia, un Mercedes paradit din anii șaptezeci, care sărise

ca o saltea veche cu arcuri peste limitatoarele de viteză când intrase în zona rezidențială, dar care putea fi considerat încă o mașină care se conduce bine. Se hotărâse să aștepte când îi văzu pe oaspeții îmbrăcați formal părăsind casa lui Albu. Nu avea sens să facă o scenă. Și, în orice caz, avea nevoie de ceva timp să mediteze înainte să facă ceva stupid. Harry încercase să fie stăpân pe el și rațional, dar „Sunt plictisit“ îi pusese capac.

– Acum ai chibzuit lucrurile, își șopti Harry în oglinda retrovizoare. *Acum* poți să faci ceva stupid.

Vigdis deschise ușa. Făcuse o magie pe care doar femeile o stăpâneau și pe care bărbații nu o vor înțelege niciodată; devenise frumoasă. Singurul lucru anume pe care Harry îl sesizase era că purta o rochie de seară turcoaz care se asorta cu ochii ei mari și albaștri – care se măriseră mai tare din cauza surprizei.

– Îmi cer scuze că vă deranjez la o oră așa târzie, *fru* Albu. Aș vrea să vorbesc cu soțul dumneavoastră.

– Dăm o petrecere. Nu poate aștepta până mâine? îi zâmbi implorându-l, și Harry își dădu seama cât de mult dorea să-i trântască ușa în nas.

– Îmi cer scuze, repetă el. Soțul dumneavoastră nu a spus adevărul când a zis că nu o cunoaște pe Anna Bethsen. Și cred că nici dumneavoastră nu ați spus adevărul.

Harry nu știa dacă alesese un ton formal din cauza rochiei de seară sau din cauza confruntării cu ea. Buzele lui Vigdis Albu formau un „o“ mut.

– Am un martor care i-a văzut împreună, continuă Harry. Și știu de unde este fotografia.

Ea clipi de două ori.

– De ce...? se bâlbâi ea. De ce...?

– Pentru că erau amanți, *fru* Albu.

– Nu, vreau să zic – de ce îmi spuneți lucrurile astea? Cine v-a dat dreptul?

Harry deschise gura, gata să-i răspundă, să-i spună că avea dreptul să știe după părerea lui, că oricum va ieși la iveală, și așa

mai departe. Însă stătu acolo, uitându-se la ea. Ea știa de ce îi spune toate astea, iar el abia acum își dădea seama. Înghiți în sec.

– Dreptul să ce, draga mea?

Harry îl văzu pe Arne Albu coborând scările. Fruntea îi lucea de sudoare, iar papionul îi atârna peste cămașă. Din sufragerie se auzea în sus Davie Bowie insistând că *This Is not America*.

– Șst, Arne, o să-i trezești pe copii, zise Vigdis fără să-și dezlipească privirea imploratoare de la Harry.

– Nu se trezesc nici dacă ar cădea o bombă, bombăni soțul ei.

– Cred că *Herr* Harry tocmai a făcut-o, rosti ea încet. Ca să crească pagubele la maximum, se pare.

Privirea ei se întâlnește cu cea a lui Harry.

– Deci? rânji Arne Albu și își luă soția după umeri. Intru și eu în joc?

Avea un zâmbet foarte amuzat, dar în același timp foarte deschis, aproape inocent. Ca al unui băiat care luase mașina tatălui fără să-i ceară voie.

– Îmi cer scuze, zise Harry. Jocul s-a sfârșit. Avem dovezi de care aveam nevoie. Și chiar în acest moment, un expert în IT e pe urma adresei de la care ați trimis e-mailurile.

– Despre ce vorbește? râse Arne. Dovezi? E-mailuri?

Harry îl studie.

– Fotografia din pantoful Annei. A luat-o din albumul foto când ați fost împreună cu ea la cabana din Larkollen, acum câteva săptămâni.

– Săptămâni? întrebă Vigdis privind-și soțul.

– Știa asta când i-am arătat poza, zise Harry. A fost ieri în Larkollen și a lipit la loc o copie.

Arne Albu se încruntă, dar continuă să zâmbească.

– Ați consumat ceva, comisare?

– N-ar fi trebuit să-i spui că urmează să moară, continuă Harry și își dădu seama că era pe punctul să piardă controlul. Sau cel puțin n-ar fi trebuit să nu te uiți la ea după asta. Și-a strecurat fotografia în pantof. Și asta te-a dat de gol, Albu.

Harry o auzi pe *fru* Albu inspirând adânc.

– Un pantof aici sau acolo... zise Albu încă mângâind gâtul soției. Știi de ce oamenii de afaceri norvegieni nu pot face afaceri în străinătate? Fiindcă nu țin seama de pantofi. Poartă pantofi cumpărați din Norvegia cu costume Prada care costă cincisprezece mii de coroane. Străinii sunt suspicioși când văd asta. Albu arată în jos. Privește. Cusuți manual, pantofi italieni. O mie opt sute de coroane. Prețul nu-i mare dacă cu ei cumperi încrederea.

– Mă întreb de ce erai așa de dornic să îmi dai de știre că aștepti afară, zise Harry. Oare erai gelos?

Arne clătină din cap râzând în timp ce *fru* Albu se eliberă de sub strânsoarea brațului său.

– Credeai că sunt noul ei iubit? insistă Harry. Și pentru că te-ai gândit că nu voi îndrăzni să fac nimic de teamă ca numele meu să nu apară la mijloc, te-ai gândit că te-ai putea juca cu mine puțin, m-ai putea tortura, înnebuni, așa a fost?

– Haide, Arne! Christian vrea să ții un discurs!

În capul scărilor stătea legănându-se un bărbat cu un pahar și un trabuc în mână.

– Începeți fără mine, zise Arne. Să scap întâi de domnul ăsta drăguț.

Bărbatul se încruntă.

– Ceva probleme?

– Nu, deloc, se grăbi Vigdis să spună. Du-te la ceilalți, Thomas. Bărbatul ridică din umeri și plecă.

– Un alt lucru care mă uimește este că, chiar și după ce ți-am pus fotografia în față, ai fost suficient de arogant să continui să-mi trimiți e-mailuri, zise Harry.

– Regret că trebuie să mă repet, comisare, rosti încet Albu, dar ce sunt aceste... aceste e-mailuri de care tot vorbești?

– Așa e. Mulți oameni cred că poți trimite e-mailuri anonime dacă te abonezi la un server fără să-ți dai numele adevărat. Asta-i o păcăleală. Prietenul meu hacker tocmai mi-a spus că tot – absolut tot – ce faci pe net lasă o urmă electronică ce poate fi – și în cazul de față chiar va fi – depistată odată cu serverul din care mi-ai trimis mesajele. E doar o chestiune de a ști unde să cauți.

Harry scoase un pachet de țigări din buzunarul interior.

– Aș prefera să nu... începu Vigdis, dar se opri.

– Spune-mi, *Herr* Albu, zise Harry aprinzându-și o țigară. Unde erai marțea trecută seara între unsprezece și unu?

Arne și Vigdis Albu schimbă priviri.

– Putem face asta aici sau la secția de poliție, continuă Harry.

– A fost aici, interveni Vigdis.

– Așa cum am spus. Harry scoase fumul pe nas. Știa că joacă la risc, dar o cacealma neconvingătoare ar fi dat greș și nu mai era nici un drum de întoarcere acum. Putem face asta aici sau la secția de poliție. Să le spun invitaților că petrecerea s-a sfârșit?

Vigdis își mușcă buza de sus.

– Dar vă zic că era... începu ea.

Frumusețea i se risipise.

– E în regulă, Vigdis, zise Albu și o mângâie pe umăr. Du-te și ocupă-te de oaspeți. Îl conduc eu pe *Herr* Hole până la poartă.

Harry nu simți nici o adiere de vânt, deși sus pe cer se adunau nori care acopereau din când în când luna. Mergeau la pas.

– De ce aici? întrebă Albu.

– Tu ai cerut-o.

Albu încuviință.

– Poate că da. Dar ea, de ce trebuia ea să afle în felul ăsta?

Harry dădu din umeri.

– Și cum voiai să afle?

Muzica se oprise și din casă se auziră hohote de râs. Christian intrase în acțiune.

– Poți să-mi dai o țigară? întrebă Albu. De fapt, m-am lăsat.

Harry îi întinse pachetul.

– Mulțumesc. Albu puse țigara în gură și se aplecă peste bricheta lui Harry. Ce dorești? Bani?

– De ce mă întreabă toată lumea asta? mormăi Harry.

– Lucrezi pe cont propriu. Nu ai hârtii să mă arestezi și încerci să mă pui la colț cu amenințări că mă duci la secția de

poliție. Și dacă ai intrat în cabana din Larkollen, atunci ești și tu în bucluc, cel puțin tot cât sunt eu.

Harry clătină din cap.

– Nu vrei bani? Albu se aplecă în față. Câteva stele străluceau pe cer. Atunci e vorba de ceva personal? Erați amanți?

– Credeam că știi totul despre mine, zise Harry.

– Anna lua dragostea foarte în serios. Iubea dragostea. Nu, o *adora*, asta e cuvântul. Era singurul lucru care își găsea loc în viața ei. Asta și ura. Știi ce sunt stelele neutronice?

Harry clătină din cap că nu. Albu ridică țigara.

– Sunt planete așa de compacte și cu o forță gravitațională atât de mare, încât dacă aș scăpa țigara asta pe una dintre ele ar lovi-o cu aceeași forță ca o bombă atomică. La fel a fost și cu Anna. Atracția ei gravitațională spre dragoste – și ură – era atât de puternică, încât nu mai putea să existe nimic în spațiul dintre ele. Orice detaliu neînsemnat provoca o explozie atomică. Înțelegi? Mi-a luat timp să înțeleg asta. Era precum Jupiter – ascunsă după un nor veșic de sulf. Și de umor. Și de sexualitate.

– Venus.

– Scuze.

– Nu-i nimic.

Luna se iți dintre doi nori și, ca o fiară din povești, cerbul de bronz se zărea printre umbrele grădinii.

– Stabilisem cu Anna să ne întâlnim la miezul nopții, continuă Albu. Îmi spusese că are să-mi înapoieze câteva lucruri personale. Între douăsprezece și douăsprezece și un sfert am parcat pe Sorgenfrigata. Stabiliserăm să o sun din mașină, să nu sun la ușă. Din cauza unui vecin curios, zisese. În orice caz, nu a răspuns, așa că am plecat acasă.

– Deci soția ta mințea?

– Evident. În ziua în care ai venit cu fotografia, ne-am pus de acord să-mi furnizeze alibiul.

– Și atunci de ce renunți la alibi acum?

Albu râse.

– Contează? Suntem doi oameni care stau de vorbă și singurul martor – și acela mut – e luna. Pot să neg tot. Și, ca să fiu cinstit, nu cred că ai ceva ce poți să folosești împotriva mea.

– Și dacă tot te-ai apucat, de ce nu-mi spui și restul?

– Adică faptul că am ucis-o? Râse, de data asta mai tare. Doar e treaba ta să descoperi asta, nu?

Ajunseră la porți.

– Ai vrut doar să vezi cum reacționez, nu? Albu stinse țigara de marmură. Și ai dorit să te răzbuni, de asta i-ai spus soției mele. Erai mânios. Un băiețel mânios care lovește tot ce-i iese în cale. Ești mulțumit?

– Când voi găsi adresa de e-mail, o să te înfund, zise Harry.

Nu mai era mânios. Doar obosit.

– Nu vei găsi nici o adresă de e-mail, spuse Albu. Îmi pare rău, prietene. Putem continua jocul, dar n-ai cum să câștigi.

Harry lovi. Sunetul oaselor degetelor se auzi surd și scurt pe carne. Albu se clătină un pas înapoi cu mâna la frunte.

Harry își putea zări propria respirație gri în întunericul nopții.

– Va trebui să te oblojești, zise el.

Albu își privi mâna murdară de sânge și izbucni în hohote de râs.

– Drace, Harry, ce mare ratat ești! Te deranjează dacă ne tuim? Cred că asta ne-a apropiat, nu?

Harry nu răspunse, iar Albu râse și mai tare.

– Ce-a văzut la tine, Harry? Annei nu-i plăceau ratații. În orice caz, nu și-o trăgea cu ei.

Râdea din ce în ce mai tare în timp ce Harry se întoarse la taxi și marginile zimțate ale cheilor de la mașină îi intrară în piele în timp ce le strângea din ce în ce mai tare în mână.

NEBULOASA CAP DE CAL

Harry fu deșteptat de telefon și se uită la ceas. 7.30. Era Øystein. Plecase din apartamentul lui Harry în urmă cu doar trei ore. Apoi localizase serverul în Egipt, iar acum avansase și mai mult.

– Am scris un e-mail unui prieten vechi. Locuiește în Malaysia și, din când în când, face pe hackerul. ISP-ul e în El Tor, în peninsula Sinai. Au ceva ISP-uri în zonă, e un fel de centru. Dormei?

– Să zicem. Cum o să-l găsești pe clientul nostru?

– Mă tem că nu există decât o cale. Să te duci acolo burdușit cu verzișori americani.

– Câți?

– Suficienți cât să convingi pe cineva să-ți spună cu cine să vorbești. Și să-l faci pe cel cu care vei vorbi să-ți spună cu cine trebuie să vorbești *de fapt*. Și să-l convingi pe cel cu care...

– Am înțeles. Cât?

– O mie ar trebui să-ți deschidă niște uși.

– Crezi?

– Zic și eu. De unde dracu' să știu?

– Bine. Te ocupi?

– Bine-nțeleș.

– Fără prea mare cheltuială. Mergi cu cel mai ieftin avion și stai într-un hotel de doi bani.

– S-a făcut.

Era ora douăsprezece și cantina poliției era plină. Harry strânse din dinți și intră. Nu îi displăceau colegii din principiu; îi displăceau din instinct. Și, odată cu trecerea anilor, era din ce în ce mai rău.

„Paranoia absolut normală, îi spusese Aune. Și eu simt la fel. Cred că toți psihologii sunt ca mine, deși, în realitate, probabil doar jumătate sunt așa.“

Harry își roti privirea prin sală și o zări pe Beate care lua prânzul adus de acasă împreună cu cineva care îi ținea companie. Harry încercă să ignore privirile de la celelalte mese în timp ce trecea pe lângă ele. Cineva mormăi un salut, dar Harry se gândi că era spus ironic și nu răspunse.

– Deranjez?

Beate își ridică privirea spre Harry de parcă ar fi prins-o cu mâța în sac.

– Deloc, zise o voce cunoscută ridicându-se. Oricum mă pregăteam să plec.

Părul de pe gâtul lui Harry se zburli – nu din principiu, ci din instinct.

– Ne vedem diseară, atunci.

Tom Waaler zâmbi, o lumină albă spre chipul roșu ca sfecla al lui Beate. Își luă tava, îl salută din cap pe Harry și plecă. Beate se uită în jos la brânza de pe masă în timp încerca din greu să-și compună o expresie normală când Harry se așeză.

– Deci?

– Deci ce? ciripi ea prefăcându-se prea tare că nu înțelege.

– Mi-ai spus pe robot că ai ceva nou, zise Harry. Mi-am închipuit că e ceva urgent.

– Mi-am dat seama, spuse Beate și bău din paharul de lapte. Desenele din programul care a făcut fața Călăului. Mi-am stors creierii să mă gândesc de cine îmi amintesc.

– Te referi la imaginile tipărite pe care mi le-ai arătat? Nici măcar nu seamănă cu o față, sunt doar niște linii trase la întâmplare pe hârtie.

– Chiar și așa.

Harry dădu din umeri.

– Tu ești cea cu circumvoluția temporo-occipitală laterală. Dă-i bătaie!

– Noaptea trecută mi-am dat seama cine e.

Mai luă o gură de lapte și își șterse zâmbetul albit de lapte cu un șervețel.

– Deci?

– Trong Grette.

Harry se holbă la ea.

– Glumești, nu?

– Nu, zise ea. Zic doar că e o anumită asemănare. La urma urmei, Grette nu era departe de Bogstadveien când a avut loc crima. Dar, așa cum am zis, mi-am dat seama.

– Și cum...

– Am verificat la spitalul Gaustad. Dacă e aceeași persoană care a jefuit sucursala DnB din Kirkeveien, atunci nu poate să fie Grette. La ora respectivă era în sala comună împreună cu cel puțin trei îngrijitori. Și am trimis câțiva băieți de la *Krimteknisk* acasă la Grette să preleveze o amprentă. Weber tocmai a comparat-o cu cea de pe sticla de coca-cola. Cu siguranță nu-i aparține.

– Deci te-ai înșelat și tu o dată în viață.

Beate clătină din cap.

– Căutăm o persoană care are un anumit număr de trăsături fizice identice cu cele ale lui Grette.

– Îmi pare rău că trebuie s-o spun, Beate, dar Grette nu are nici un fel de trăsături fizice sau de alt fel. E contabil și arată a contabil. Am uitat deja cum arată.

– Da, zise ea desfăcând hârtia unsuroasă de pe cel de-al doilea sendviș. Dar eu n-am uitat. Åsta-i adevărul.

– Hm. Poate că am ceva vești bune.

– Ah, da?

– Mă duc la Botsen. Raskol vrea să stea de vorbă cu mine.

– Uau. Succes!

– Mulțumesc. Harry se ridică. Ezită. Inspiră adânc. Știu că nu sunt taică-tău, dar pot să-ți spun ceva?

– Te rog.

Se uită în jur să se asigure că nu-i poate auzi nimeni.

– Dacă aş fi în locul tău, aş fi atentă cu Waaler.

– Mulţumesc. Beate muşcă zdravăn din sendviş. Şi chestia că nu eşti taică-meu e corectă.

– Locuiesc în Norvegia de când mă ştiu, încep Harry. Am crescut în Oppsal. Părinţii mei au fost profesori. Taică-meu e pensionat şi, de când a murit maică-mea, trăieşte ca un somnambul care vizitează doar rar tărâmul celor vii. Surioarei mele îi e dor de el. Cred că şi mie. Mi-e dor de amândoi. Credeau că voi deveni profesor. Şi eu la fel. Dar, în schimb, am urmat Academia de Poliţie. Şi am făcut şi ceva Drept. Dacă mă întrebi de ce m-am făcut poliţist, aş putea să-ţi dau zece răspunsuri rezonabile, dar nici unul în care să cred. Nu mai mă gândesc la asta. E meseria mea, sunt plătit, iar din când în când mă gândesc că fac ceva bun – gândul ăsta poate să-mi fie de ajuns pentru mult timp. Înainte de a împlini treizeci de ani eram alcoolic. Poate chiar până la douăzeci de ani, depinde cum priveşti lucrurile. Se spune că e o chestiune de gene. Posibil. Când am crescut, am aflat că bunicul meu din Åndalsnes s-a îmbătat în fiecare zi timp de cincizeci de ani. Mergeam acolo în fiecare vară până la cincisprezece ani şi nu am observat niciodată nimic. Din nefericire, eu nu am moştenit acest talent. Am făcut nişte lucruri care nu prea au trecut neobservate. Pe scurt, e un miracol că mai lucrez încă în poliţie. Harry ridică privirea spre semnul FUMATUL INTERZIS şi îşi aprinse o ţigară. Am fost iubitul Annei timp de şase săptămâni. Nu mă iubea. Nici eu nu o iubeam. Când am rupt-o cu ea, i-am făcut o favoare mai mare decât mi-am făcut mie. Dar ea nu a văzut lucrurile aşa.

Celălalt bărbat din încăpere încuviinţă.

– Am iubit trei femei în viaţa mea, continuă Harry. Prima a fost o iubită din copilărie cu care urma să mă căsătoresc, dar lucrurile au început să meargă prost pentru amândoi. S-a sinucis mult timp după ce am încetat relaţia şi nu a avut nici o legătură cu mine. A doua a fost ucisă de un bărbat pe care eu îl urmăream pe partea cealaltă a globului. Acelaşi lucru s-a întâmplat şi cu o

colegă, Ellen. Nu știu de ce mor femeile din preajma mea. Probabil că e o chestiune de gene.

– Și cea de-a treia femeie?

Cea de-a treia femeie. Cea de-a treia cheie. Harry mângâie inițialele AA și marginile cheii pe care Raskol i-o dăduse peste masă când intrase. Harry îl întreabă dacă era identică cu cea pe care o primise, iar acesta încuviință.

Apoi îl rugase pe Harry să vorbească despre el.

Acum Raskol stătea cu coatele pe masă și degetele împreunate ca de rugăciune. Tubul de neon stricat fusese înlocuit și lumina ce îi cădea pe față era ca o pulbere albă-albăstrie.

– Cea de-a treia femeie e la Moscova, răspunse Harry. Cred că e o supraviețuitoare.

– E a ta?

– N-aș zice așa.

– Dar sunteți împreună?

– Da.

– Și aveți de gând să vă petreceți tot restul vieții împreună?

– De fapt, nu avem de gând nimic. E cam devreme pentru așa ceva.

Raskol îl privi trist.

– Poate *tu* nu ai de gând nimic. Dar femeile își fac planuri. Femeile fac întotdeauna planuri.

– Așa cum faci și tu?

Raskol clătină din cap că nu.

– Eu știu doar să plănuiesc un jaf de bancă. Toți bărbații sunt amatori în vânătoria de inimi. Poate credem că am câștigat o bătălie, precum un general care capturează o fortăreață, să descoperim mai apoi prea târziu – dacă într-adevăr descoperim – că am fost păcăliți. Ai auzit de Sun Tzu?

Harry încuviință:

– Generalul și strategul militar chinez. A scris *Arta războiului*.

– Așa se zice, că a scris *Arta războiului*. Eu, personal, cred că a fost scrisă de o femeie. La suprafață, *Arta războiului* este un manual despre tacticile pe câmpul de luptă, dar în profunzime descrie cum să ieși victorios din conflicte. Sau, ca să fiu mai

precis, arta de a obține ce vrei cu cel mai mic preț posibil. Cel care câștigă un război nu e neapărat învingătorul. Mulți au câștigat coroane, dar au pierdut atât de mulți oameni încât au putut să conducă doar în condițiile impuse de dușmanii presupuși a fi fost învinși. În ceea ce privește puterea, femeile nu sunt la fel de vanitoase precum bărbații. Ele nu au nevoie să-și afișeze puterea la vedere, ele vor puterea doar pentru a obține celelalte lucruri pe care și le doresc. Siguranță. Hrană. Distracție. Răzbunare. Liniște. Plănuiesc rațional războiul pentru putere și gândesc dincolo de bătălie, dincolo de sărbătorirea victoriei. Și pentru că posedă o capacitate înnăscută de a vedea slăbiciunile victimelor, știu instinctiv când și cum să atace. Și când să se oprească. Asta nu se poate învăța, *Spiuni*.

– De asta ești la închisoare?

Raskol închise ochii și râse înfundat.

– Aș putea să-ți dau cu ușurință un răspuns, dar nu trebuie să crezi nici o vorbă din ce spun. Sun Tzu zice că primul principiu al războiului este *tromperie* – înșelăciunea. Crede-mă – toți ȝiganii mint.

– Hm. Să te cred? Ca în paradoxul grecesc?

– Măi, măi, pe cuvântul meu, un polițist care știe mai mult decât codul penal. Dacă toți ȝiganii mint, iar eu sunt ȝigan, atunci nu e adevărat că toți ȝiganii mint. Deci adevărul e că spun adevărul și e adevărat că toți ȝiganii mint. Prin urmare, și eu mint. Un raționament circular, imposibil de dărâmat. Așa e și viața mea și acesta este singurul adevăr. Râse încet, aproape ca o femeie.

– Acum ai văzut care e mutarea mea de deschidere. Acum e rândul tău.

Raskol se uită la Harry. Acesta încuviință.

– Mă numesc Raskol Baxhet. E un nume albanez, dar tata a refuzat să accepte că suntem albanezi. Zicea că Albania este orificiul anal al Europei. Așa că ne-a spus, mie, fraților și surorilor mele că ne-am născut în România, am fost botezați în Bulgaria și circumciși în Ungaria.

Raskol îi spuse că familia sa aparținea, probabil, Meckarilor, cel mai mare grup de ȝigani din Albania. Familia fugise de

persecutarea țiganilor de către Enver Hoxha, dincolo de munți, în Muntenegru și începuse să caute de lucru spre est.

– Eram goniți de oriunde ne duceam. Ziceau că suntem hoți. Bineînțeles că eram, dar nici măcar nu se deranjau să aducă dovezi. Dovada era că suntem țigani. Îți spun asta pentru că țiganii s-au născut cu stigmatul castei lor de speță joasă în frunte. Am fost persecutați de toate regimurile din Europa. Nici o diferență dacă au fost fasciști, comuniști sau democrați; fasciștii au fost doar ceva mai eficienți. Țiganii nu fac mare tărăboi în legătură cu Holocaustul pentru că diferența față de persecuția cu care eram obișnuiți nu a fost așa de mare. Nu pari să mă crezi.

Harry dădu din umeri. Raskol își încrucișă brațele.

– În 1589, Danemarca a introdus pedeapsa cu moartea pentru capii bandelor țigănești, zise el. Cincizeci de ani mai târziu, suedezii au hotărât ca toți bărbații țigani să fie spânzurați. În Moravia, femeilor țigănci li se tăia urechea stângă, în Boemia, cea dreaptă. Arhiepiscopul de Mainz a proclamat că toți țiganii trebuie executați fără condamnare pentru că felul lor de a trăi e în afara legii. În 1725, a fost dată o lege în Prusia prin care toți țiganii de peste optsprezece ani să fie spânzurați fără judecată, dar mai târziu această lege a fost revocată – limita de vârstă a fost coborâtă la paisprezece. Patru dintre frații lui taică-meu au murit în captivitate. Doar unul singur dintre ei, în timpul războiului. Să continui?

Harry clătină din cap.

– Dar chiar și acesta este un cerc închis, zise Raskol. Motivul pentru care am fost persecutați și am supraviețuit e același. Suntem – și vrem să fim – altfel. Așa cum noi suntem ținuți afară în frig, *gadjos* nu pot să intre în comunitatea noastră. Țiganul este străinul misterios și amenințător despre care nu știți nimic, dar despre care există tot felul de zvonuri. Timp de multe generații s-a crezut că țiganii sunt canibali. Acolo unde am crescut eu – în Bălteni, lângă București – se zicea că suntem descendenții lui Cain și suntem condamnați pentru veșnicie. Vecinii noștri *gadjo* ne dădeau bani să nu ne apropiem de ei.

Raskol își plimbă privirea pe pereții lipsiți de geamuri.

– Tata era fierar, dar nu găsea de lucru în România. A trebuit să ne mutăm afară din oraș, în groapa de gunoi unde trăiau țiganii căldărari. În Albania, taică-meu era bulibașă, conducător local și judecător, dar printre căldărari era doar un fierar fără slujbă. Raskol oftă adânc. Nu voi uita niciodată expresia din ochii lui când a adus acasă un urs brun dresat. Îl cumpărase cu ultimii bani de la o șatră de ursari. „Știe să joace“, a zis taică-meu. Comuniștii plăteau să vadă un urs care joacă. Îi făcea să se simtă bine. Ștefan, fratele meu, a încercat să hrănească ursul, dar acesta nu mânca și mama a întrebat dacă nu cumva e bolnav. I-a răspuns că a venit pe jos tot drumul de la București și are doar nevoie să se odihnească. Ursul a murit patru zile mai târziu. Raskol închise ochii și zâmbi trist, ca de obicei. În aceeași toamnă, am fugit împreună cu Ștefan. Două guri mai puțin de hrănit. Ne-am dus înspre nord.

– Câți ani aveți?

– Eu opt, iar el doisprezece. Planul nostru era să ajungem în Germania de Vest. În vremea aceea, primeau refugiați de peste tot și le dădeau mâncare. Cred că a fost felul lor de a compensa. Ștefan credea că de ce suntem mai tineri, cu atât avem mai multe șanse să pătrundem. Dar am fost opriți la granița cu Polonia. Am ajuns în Varșovia și am dormit sub un pod înveliți fiecare cu câte o pătură, în perimetrul închis Wschodnia, terminalul de căi ferate dinspre est. Știam că vom găsi un *schlepper* – o călăuză pentru cei care vor să treacă dincolo de graniță. După câteva zile de căutări, am găsit unul care vorbea românește și care își spunea călăuză; ne-a promis să ne treacă în Germania de Vest. Nu aveam bani să-l plătim, dar el a zis că există și alte mijloace; știa niște tipi care plăteau bine pentru băieți tineri țigani. Nu știam despre ce vorbește, dar evident că Ștefan știa. A luat-o pe călăuză de o parte și au discutat cu voce tare, în timp ce călăuza arăta spre mine. Ștefan tot clătina din cap și, în cele din urmă, călăuza a dat din mâini și s-a dat bătut. Ștefan mi-a spus să aștept până când se va întoarce într-o mașină. Am făcut cum mi-a spus, dar orele treceau. Se făcuse noapte, așa că m-am întins pe jos și am adormit. În primele două nopți petrecute sub pod am fost trezit de

scrâșnetul frânelor vagoanelor de marfă, dar urechile mele tinere au învățat repede că nu la aceste sunete trebuia să fiu atent. Așa că am dormit și nu m-am trezit decât atunci când am auzit pași furișându-se în miezul nopții. Era Ștefan. S-a strecurat sub pătură și s-a lipit de zidul umed. Îl auzeam cum plânge, dar mi-am strâns tare ochii și nu am făcut nici o mișcare. Curând, am auzit din nou trenurile. Raskol ridică privirea. Ți plac trenurile, *Spiuni*?

Harry încuviință.

– Călăuza a venit a doua zi. Avea nevoie de mai mulți bani. Ștefan a plecat iar cu mașina. Patru zile mai târziu, m-am trezit în zorii zilei și l-am văzut pe Ștefan. Probabil că nu dormise toată noaptea. Stătea întins ca de obicei, cu ochii pe jumătate deschiși, și îi vedeam răsufarea în aerul cețos al dimineții. Avea sânge în păr, iar o buză era umflată. Mi-am luat pătura și m-am dus în gara principală unde se stabilise o familie de țigani căldărari, chiar lângă toalete, așteptând să călătorească spre vest. Am vorbit cu băiatul cel mai mare. Mi-a spus că cel pe care îl credeam a fi *schlepper* era un pește din zonă care frecventa gara; îi oferise lui taică-său treizeci de zloți pentru cei doi frați mai mici. I-am arătat băiatului pătura mea. Era groasă și în stare bună, furată de pe o frânghie în Lublin, unde fusese pusă la uscat. I-a plăcut. Urma să vină decembrie. I-am cerut să-mi arate cuțitul. Îl ținea în cămașă.

– Știi că are cuțit?

– Toți țiganii au cuțite. Ca să mănânce cu ele. Chiar și membrii aceleiași familii nu folosesc același cuțit – pot să ia *marime*, o infecție. Dar a făcut o afacere bună. Cuțitul lui era mic și tocit. Din fericire, am putut să-l ascut la fierăria din gară.

Raskol își trecu unghia lungă și ascuțită de la degetul mic al mâinii drepte de-a lungul nasului.

– În noaptea aceea, după ce Ștefan s-a urcat în mașină, l-am întrebat pe pește dacă avea vreun client și pentru mine. A rânjit și a zis să aștept. Când s-a întors, eu stătea în umbră, sub pod, privind trenurile venind și plecând din gară. „Vino încoa’, *Sinti*, a strigat. Am un client bun. Un bogătan. Vino, n-are prea mult timp!” I-am răspuns: „Trebuie să aștept trenul de Cracovia”. A venit la mine și m-a apucat de braț: „Acu’ trebuie să vii, pricepi?”

Nu-i ajungeam decât până la piept. „Uite-l“, am zis arătând cu degetul. Mi-a dat drumul și a ridicat privirea. Un șir de vagoane negre de oțel treceau prin fața noastră, iar noi le priveam. Apoi, clipa pe care o așteptam a sosit. Scrâșnetul oțelului care atinge oțel în timp ce frânele erau trase. Făcea să nu se mai audă nimic în jur.

Harry îl cercetă cu privirea, ca și cum ar fi vrut să-și dea seama dacă Raskol minte.

– În timp ce vagoanele se îndepărtau încet, am văzut chipul unei femei uitându-se la mine pe un geam. Parcă era o stafie. Parcă era mama. Am ridicat cuțitul plin de sânge și i l-am arătat. Și știi ceva, *Spiuni*? A fost singura dată în viața mea când am fost fericit pe deplin. Raskol închise ochii ca pentru a retrăi momentul. *Koke per koke*. Dinte pentru dinte. Așa spun albanezii răzbunării cu sânge. Este cel mai eficient și cel mai periculos drog pe care l-a lăsat Dumnezeu omului.

– Ce s-a întâmplat apoi?

Raskol deschise iar ochii.

– Știi ce înseamnă *baxt*, *Spiuni*?

– Habar n-am.

– Soartă. Iadul și karma. Cea care ne guvernează viețile. Când am luat portofelul peștelui, avea în el trei mii de zloți. Ștefan s-a întors și am cărat cadavrul peste șine și l-am lăsat într-unul dintre vagoanele care mergeau spre est. Apoi noi am plecat spre nord. Două săptămâni mai târziu, ne strecuram cu o barcă din Gdansk spre Gothenburg. De acolo am mers la Oslo și apoi pe un câmp unde erau patru caravane, trei dintre ele ocupate de țigani. Cea de-a patra era veche și abandonată, cu osia ruptă. Ea a fost casa noastră cinci ani de zile. De acel Crăciun, am sărbătorit ziua mea de naștere acolo, cu biscuiți și un pahar cu lapte sub singura pătură care ne mai rămăsese. A doua zi, am spart primul nostru chioșc și am știut că am venit în locul potrivit. Raskol se luminea la față. Era ca și cum i-am fi furat unui copil acadeaua.

Stătură în tăcere mult timp.

– Tot nu pari că mă crezi pe de-a întregul, spuse Raskol în cele din urmă.

– Contează? întrebă Harry.

Raskol zâmbi.

– De unde știi că Anna nu te-a iubit? întrebă el.

Harry dădu din umeri.

Legăți unul de altul cu cătușe, meraseră prin Culvert.

– Să nu crezi că știu cine e spărgătorul, zise Raskol. Poate că e un străin.

– Știu, replică Harry.

– Bine.

– Deci dacă Anna e fiica lui Ștefan, iar el locuiește în Norvegia, de ce nu a venit la înmormântare?

– Pentru că e mort. A căzut de pe un acoperiș pe care îl renova în urmă cu câțiva ani.

– Și mama Annei?

– S-a mutat în România, prin sud, cu sora și fratele ei când a murit Ștefan. Nu am adresa ei. Mă îndoiesc că ar avea vreuna.

– I-ai spus lui Ivarsson că motivul pentru care familia ei nu a venit la înmormântare e pentru că le-a adus rușine.

– Da?

Harry văzu expresia de amuzament din ochii căprui ai lui Raskol.

– M-ai crede dacă ți-aș spune că am mințit?

– Da.

– Dar nu am mințit. Anna a fost dezmoștenită de familie. Nu mai exista pentru tatăl ei. Acesta nu voia să-i mai pomenească numele. Să împiedice *marime*. Înțelegi?

– Probabil că nu.

Intrară în secția de poliție și așteptară liftul. Raskol mormăi ceva în sinea lui înainte să spună cu voce tare:

– De ce ai încredere în mine, *Spiuni*?

– Am de ales?

– Întotdeauna ai de ales.

– Mai degrabă aș zice: de ce ai tu încredere în mine? Cheia pe care ți-am dat-o poate că seamănă cu cea de la apartamentul Annei, dar e posibil să n-o fi găsit în casa ucigașului.

Raskol clătină din cap.

– Mă înțelegi greșit. Eu nu am încredere în nimeni. Am încredere doar în propriile instincte. Iar ele îmi spun că nu ești prost. Cu toții trăim pentru ceva. Ceva care ne poate fi luat. Și tu la fel. Despre asta e vorba.

Ușile liftului se deschiseră și intrară.

Harry îl cercetă pe Raskol în semiobscuritate. Acesta stătea și urmărea caseta jafului băncii, cu spatele drept și palmele lipite, impasibil. Nu clipi nici măcar atunci când sunetul împușcăturii umplu Casa Durerii.

– Vrei să-l mai vezi o dată? întrebă Harry când ajunseră la ultimele imagini cu Călăul dispărând în sus pe Industrigata.

– Nu e nevoie, zise Raskol.

– Deci? întrebă Harry încercând să nu pară prea agitat.

– Mai aveți ceva?

Harry avu sentimentul că urmează vești proaste.

– Da, am o casetă de la 7-Eleven care e vizavi de bancă și unde a stat la pândă înainte de jaf.

– Pune-o.

Harry o puse de două ori.

– Ei? repetă în timp ce puncte albe ca zăpada bâzâiau pe ecranul din fața lor.

– Știu că probabil tot el e și în spatele celorlalte jafuri și putem vedea și casetele de acolo, spuse Raskol uitându-se la ceas. Dar e o pierdere de vreme.

– Am crezut că ai zis că timpul e singurul lucru din care ai suficient.

– Evident o minciună, replică el ridicându-se și întinzând mâna. Timpul e singurul lucru pe care nu-l am. Mai bine mi-ai pune la loc cătușele, *Spiuni*.

Harry înjură în gând. Îi puse cătușele lui Raskol și se strecură între masă și perete lângă ușă. Apucă mânerul ușii.

– Cei mai mulți spărgători de bănci sunt suflete simple, zise Raskol. De asta și devin spărgători de bănci.

Harry se opri.

– Unul dintre cei mai cunoscuți spărgători de bănci din lume a fost americanul Willie Sutton, continuă Raskol. Când a fost arestat și dus la tribunal, judecătorul l-a întrebat de ce jefuiește bănci. Sutton a răspuns: „Pentru că acolo sunt banii“. A devenit o expresie consacrată în engleza americană de zi cu zi și cred că ne arată cât de strălucitor de directă poate fi limba. Pentru mine, reprezintă doar un idiot care a fost prins. Spărgătorii de bănci cu adevărat buni nu sunt nici celebri și nici nu se citează din ei. Nu am auzit niciodată de ei pentru că nu au fost prinși niciodată. Pentru că *nu* sunt direcți și simpli. Cel pe care îl cauți este unul dintre ei.

Harry așteaptă.

– Grette, zise Raskol.

– Grette? Beate se holba la Harry cu ochii ieșiți din orbite. Grette? I se umflase vena de la gât. Grette are alibi! Trond Grette e un contabil care stă prost cu nervii, nu un spărgător de bănci! Trond Grette... e... e...

– Nevinovat, completă Harry. Știu. Închisese ușa de la birou după el și se trânti în scaunul din fața biroului. Dar nu vorbim despre Trond Grette.

Beate închise gura cu un zgomot umed.

– Ai auzit de Lev Grette? întreabă Harry. Raskol mi-a spus că nu a avut nevoie să urmărească decât primele treizeci de secunde ca să-și dea seama, dar a vrut să vadă și restul să se asigure, pentru că nimeni nu l-a mai văzut pe Lev Grette de câțiva ani. După ultimele zvonuri pe care le-a auzit Raskol, Grette trăiește undeva în străinătate.

– Lev Grette, zise Beate cu privirea pierdută în depărtare. A fost un copil minune. Îmi amintesc că tata vorbea despre el. Am citit rapoarte ale jafurilor pentru care a fost suspect când avea doar șaisprezece ani. Era o legendă vie pentru că poliția nu l-a prins niciodată și când a dispărut de-a binelea, nu aveam nici măcar amprenteale lui. Se uită la Harry. Cum am putut să fiu așa de netoată? Aceeași statură. Trăsături similare. Fratele lui Trond Grette, nu?

Harry încuviință.

Beate se încruntă.

– Dar asta înseamnă că Lev Grette și-a împușcat propria cumnată.

– Parcă lucrurile prind sens, nu?

Ea dădu încet din cap.

– Cei douăzeci de centimetri dintre fețe. Se cunoșteau.

– Și dacă Lev Grette și-a dat seama că a fost recunoscut...

– Bineînțeles, zise Beate. Era martoră. Nu putea să-și asume riscul de a-l da de gol.

Harry se ridică.

– O să-l rog pe Halvorsen să ne pregătească o cafea cu adevărat tare. Acum hai să ne uităm la casetă.

– Eu bănuiesc că Lev Grette nu știa că Stine lucra acolo, spuse Harry cu ochii lipiți de ecran. E interesant că a recunoscut-o probabil, și totuși a ales să o folosească drept ostatică. Probabil că și-a dat seama că îl va recunoaște de aproape, măcar după voce.

Beate clătină din cap că nu înțelege în timp ce privea cu atenție imaginile cu îngrămădeala din bancă unde se făcuse deodată liniște, și August Schulz, cu mers tremurător, ajunsese la mijlocul drumului.

– Deci de ce a făcut-o?

– E profesionist. Nu lasă nimic la voia întâmplării. Stine Grette a fost condamnată din acel moment. Harry îngheță cadrul în care totul era cuprins de o liniște temporară când spargătorul intrase pe ușă și cerceta încăperea. Când Lev Grette a zărit-o și și-a dat seama că exista șansa să fie identificat, a știut că trebuie să moară. Deci putea să o folosească la fel de bine drept ostatică.

– Rece ca gheața.

– Minus patruzeci. Singurul lucru pe care nu-l înțeleg e de ce e gata să comită o crimă pentru a evita să fie recunoscut când e deja căutat pentru alte spargerii de bănci.

Weber intră cu o tavă de cafele.

– Da, dar Lev Grette nu e căutat pentru orice fel de spargere, zise el balansând tava până ce o puse pe măsuta de cafea.

Încăperea arăta de parcă ar fi fost decorată în anii cincizeci și apoi rămăsese neatinsă de mâna omului. Scaunele de pluș, pianul și plantele prăfuite de pe pervaz radiau o liniște înspăimântătoare. Chiar și pendula din colțul camerei bătea ora fără zgomot. Femeia cu părul alb și cu ochi strălucitori din poza înrămată de pe poliță râdea fără zgomot. Tăcerea care părea a-l fi cuprins pe Weber de opt ani de când rămăsese văduv făcuse ca totul în jur să fie tăcut; ar fi fost chiar greu să scoți vreo notă la pian. Apartamentul era la parterul unui bloc vechi din Tøyen, dar zgomotul mașinilor de afară abia dacă accentua tăcerea. Weber se așeză pe un fotoliu, atent, de parcă ar fi fost o piesă într-un muzeu.

– Nu am găsit niciodată dovezi concrete că Grette a fost implicat în vreunul dintre aceste jafuri. Nici o declarație a martorilor, nici o amprentă și nici alte indicii. Rapoartele îl confirmă doar ca suspect.

– Hm. Deci dacă Stine Grette nu l-ar da de gol, ar fi un om complet nevinovat.

– Da. Biscuiți?

Beate dădu din cap că nu.

Era ziua liberă a lui Weber, dar Harry insistase la telefon că trebuie să vorbească imediat. Știa că lui Weber nu-i prea plăcea să primească vizitatori acasă, dar nu putea să mai amâne.

– Am vorbit cu ofițerul de serviciu de la *Krimteknisk* și l-am rugat să compare amprente de pe sticla de coca-cola cu amprente găsite la spargerile de care a fost suspectat Lev Grette, zise Beate. Nimic.

– Așa cum am spus, interveni Weber verificând capacul ibricului de cafea să stea bine, amprente de pe sticla de coca-cola cu amprente găsite la spargerile de care a fost suspectat Lev Grette nu au fost niciodată găsite la locul faptei.

Beate frunzări notițele.

– Ești de acord cu Raskol că Lev Grette e omul nostru?

– Da, de ce nu?

Weber le turnă cafea.

– Pentru că nu a folosit niciodată violența în nici unul dintre jafurile în care a fost suspect. Și pentru că ea era cumnata lui. Să

o omoare pentru că l-ar putea recunoaște – nu cumva e un motiv cam slab pentru o crimă?

Weber se opri din turnat cafea și se uită la ea. Îl privi întrebător și pe Harry care ridică din umeri.

– Nu, zise el și continuă să toarne.

Beate se înroși.

– Weber provine din vechea școală de investigații, explică Harry aproape scuzându-se. E de părere că, prin însăși definiția ei, crima exclude motive raționale. Nu există decât grade de motive confuze care uneori seamănă cu raționalul.

– Așa și stau lucrurile, continuă Weber și puse jos ibricul de cafea.

– Mă întreb, zise Harry, de ce a părăsit Lev Grette țara dacă poliția nu avea nimic împotriva lui.

Weber șterse cu mâna un fir de praf invizibil de pe brațul fotoliului.

– Nu știu sigur.

– Nu știi *sigur*?

Weber strânse coada subțire, de porțelan fragil a ceștii de cafea între degetul lui mare și gras și arătătorul îngălbenit de nicotină.

– Au existat niște zvonuri la vremea aceea. Nu ceva demn de crezare. Se zice că nu de poliție fugea. Cineva auzise că ultima spargere nu mersese conform planului. Grette l-a lăsat pe partenerul lui la ananghie.

– Adică? întrebă Beate.

– Nu știe nimeni. Unii credeau că Grette fusese șoferul care îl aștepta și care plecase singur când sosise poliția, părăsindu-l pe celălalt în bancă. Alții spun că spargerea a fost un succes, dar Grette a dispărut în străinătate cu toți banii. Weber luă o înghițitură înclinând cu grijă ceașca. Partea interesantă în cazul despre care vorbim e probabil nu cum, ci cine. Cine a fost cea de-a doua persoană?

Harry caută privirea lui Weber.

– Vrei să zici că era...?

Veteranul expert în investigații încuviință. Beate și Harry se uitară unul la celălalt.

– La dracu’! exclamă Harry.

Beate se uita la vehiculele care veneau din stânga, așteptând să se poată încadra în șirul de mașini de pe Tøyengata. Ploaia bătea pe capotă. Harry închise ochii. Știa că, dacă se concentra, putea să facă din șuieratul mașinilor care treceau valuri care se sparg de prora feribotului în timp ce el stătea în briză uitându-se la spuma albă, ținându-l pe bunicul său de mână. Dar nu avea timp.

– Deci Raskol are de reglat o afacere cu Lev Grette, zise Harry și deschise ochii. Și afirmă că el e spărgătorul. Chiar e Grette pe casetă sau e doar felul lui Raskol de a se răzbuna? Sau poate un alt truc al lui Raskol ca să-și bată joc de noi?

– Sau, așa cum a zis Weber, doar un zvon, spuse Beate.

Mașinile continuau să vină din dreapta și ea bătea nerăbdătoare cu degetele în volan.

– Poate că ai dreptate, fu de acord Harry. Dacă Raskol dorea să se răzbune pe Grette, nu ar fi avut nevoie de ajutorul poliției. Presupunând că nu sunt decât niște zvonuri, de ce să-l aleagă pe Grette, dacă nu el a fost făptașul?

– Dintr-o toană?

Harry clătină din cap.

– Raskol e strateg. Nu alege persoana greșită fără un motiv întemeiat. Nu sunt sigur că în acest caz Călăul a lucrat de unul singur.

– Ce vrei să zici?

– Poate că spargerile au fost plănuite de altcineva. O parte dintr-o rețea de contrabandă cu arme. O mașină care așteaptă. Un apartament închiriat. Cineva care curăță după, care face hainele și armele să dispară. Și un spălător care spală banii.

– Raskol?

– Dacă Raskol a vrut să ne distragă atenția de la adevăratul vinovat, ce altceva mai bun decât să ne trimită în căutarea unui om despre care nu știe nimeni unde stă, care e mort și îngropat sau care s-a stabilit în străinătate sub un nume nou, un suspect pe care nu-l vom elimina niciodată din anchetele noastre? Vândându-ne

o gogoasă pe termen lung, ne poate face să vânăm umbre în loc de omul lui.

– Deci crezi că minte?

– Toți ȣiganii mint.

– A, da?

– Așa a zis Raskol.

– Atunci are simȣul umorului. Și de ce nu te-ar minȣi pe tine dacă minte pe toată lumea?

Harry nu răspunse.

– În sfârșit ne putem strecura, zise Beate și apăsă ușor pedala de acceleraȣie.

– Stai! îi ceru Harry. Fă dreapta. Spre Finnmarkgata.

– Bine, zise ea uimită și întoarse prin faȣa parcului Tøyen. Unde mergem?

– O să-i face o vizită acasă lui Trond Grette.

Plasa de pe terenul de tenis fusese luată. Și nu se zărea nici o lumină la ferestrele casei lui Grette.

– Nu e acasă, zise Beate după ce sună de două ori.

O vecină deschise fereastra.

– Trond e acasă, se auzi glasul femeii cu faȣa plină de riduri care i se părură lui Harry chiar și mai maronii decât ultima dată când o văzuse. Doar că nu vrea să deschidă. Ȧineȣi degetul pe sonerie și o să vină.

Beate apăsă pe buton și în casă se auzi țârăitul terorizant. Fereastra vecinei se închise și, imediat după, stăteau faȣă în faȣă cu un bărbat cu chip palid și cearcăne negre-albăstrui sub ochii lipsiȣi de expresie. Trond Grette purta un halat galben. Arăta de parcă tocmai s-ar fi dat jos din pat după ce dormise o săptămână. Și nu-i fusese suficient. Fără să scoată un cuvânt, ridică mâna și le făcu semn să intre. O rază de soare străluci pe inelul cu diamant de pe degetul mic de la mâna sa stângă.

– Lev era diferit, afirmă Trond. A încercat să ucidă un om când avea cincisprezece ani. Zâmbi fără țintă, ca și cum și-ar fi amintit ceva drag lui. Se pare că am moștenit fiecare din noi un

set de gene complet diferit. Ce nu are el am eu și viceversa. Am crescut aici, în Disengrenda, în această casă. Lev era o legendă locală, iar eu nu eram decât fratele mai mic al lui Lev. Unul dintre primele lucruri pe care mi le amintesc e de la școală, când Lev se balansa pe acoperișul școlii în pauză. Școala avea patru etaje și nici un profesor nu îndrăznea să-l aducă jos. Noi stăteam jos și strigam în timp ce el dansa cu mâinile în aer. Încă îl mai văd, profilat pe un cer albastru. Nu mi-a fost frică nici o clipă; nici măcar nu-mi trecea prin minte că fratele meu ar putea să cadă. Cred că toți gândeau la fel. Lev a fost singurul care a ținut piept fraților Gausten de la apartamentele din Traverveien, deși erau cu cel puțin doi ani mai mari și fuseseră la școala de corecție. Lev a luat mașina lui taică-meu când avea paisprezece ani, s-a dus în Lillestrøm și s-a întors cu o pungă plină de Twist pe care le furase de la chioșcul din gară. Tata n-a aflat nimic. Lev mi-a dat mie dulciurile.

Trond Grette părea că încearcă să râdă. Se așezaseră la masă. Trond pregătise cacao. Turnase praful de cacao dintr-o cutie la care se uitase timp îndelungat. Cineva scrisese CACAO cu o cariocă pe cutia metalică. Scrisul era frumos, feminin.

– Partea cea mai rea e că Lev ar fi putut să se descurce în viață, zise Trond. Problema lui e că se plictisea prea repede. Toată lumea zicea că e cel mai mare talent la fotbal din Skeid din ultimii ani, dar când a fost selecționat pentru echipa națională de juniori, nici măcar nu s-a deranjat să se ducă. Când avea cincisprezece ani, a împrumutat o chitară și două luni mai târziu cânta la școală propriile cântece. Apoi, un tip pe nume Waaktar l-a rugat să cânte într-o trupă din Grorud, dar el l-a refuzat pentru că nu erau destul de buni. Lev era genul care putea să facă orice. Ar fi putut să se descurce cu mare ușurință la școală dacă și-ar fi făcut temele și nu ar fi chiulit așa de mult. Fața lui Trond se schimonosi într-un zâmbet. Mă plătea cu lucruri furate ca să-i imit scrisul și să-i scriu compunerile. Cel puțin nota la norvegiană era pe mâini bune. Trond râse, dar deveni imediat serios. Apoi s-a săturat de chitară și a început să iasă cu o gașcă de băieți mai mari din Årvoll. Lev nu părea să se gândească vreodată că era vreun pericol

să renunțe la ce avea. Era mereu altceva, ceva mai bun, ceva mai incitant după prima cotitură.

– Poate părea un lucru prostesc să întrebi un frate, dar ați spune că-l cunoșteți bine? întrebă Harry.

Trond se gândi.

– Nu, nu e o întrebare prostească. Da, am crescut împreună. Și da, Lev era sociabil și amuzant și toată lumea – băieți și fete – dorea să-l cunoască. Dar de fapt Lev era un lup singuratic. Mi-a spus odată că nu are prieteni adevărați, doar admiratori și iubite. Erau multe lucruri pe care nu le știam despre Lev. Ca atunci când frații Gausten au venit să facă scandal. Erau trei și toți erau mai mari decât Lev. Eu și ceilalți băieți din zonă am luat-o la sănătoasa de îndată ce i-am zărit. Dar Lev a rămas pe loc. Timp de cinci ani de zile a mâncat bătaie soră cu moartea de la ei. Apoi, într-o zi, băiatul mai mare – Roger – a venit singur. Noi am dispărut ca de obicei. Când m-am uitat de după colțul unei case, l-am văzut pe Roger întins pe jos și Lev pe el. Lev avea genunchii peste brațele lui Roger și ținea în mână un băț. M-am apropiat să văd. În afară de respirațiile greoaie, nu scotea nici unul vreun sunet. Atunci am văzut că Lev băgase bățul în ochiul lui Roger.

Beate se mișcă pe scaun.

– Lev era concentrat la maximum, ca și cum ar fi făcut ceva ce necesită multă precizie și grijă. Părea că încearcă să-i scoată ochiul. Roger sângera; sângele se scurgea de la ochi, pe lângă ureche și picura din lob pe asfalt. Era atât de liniște încât se auzea sângele cum picura pe pământ. Pic, pic, pic.

– Și ce-ați făcut?

– Am vomitat. De atunci nu mai suport să văd sânge; mă amețește și mă face să-mi fie rău. Trond clătină din cap. Lev i-a dat drumul lui Roger și s-a întors acasă cu mine. Roger s-a înzdrăvenit, dar frații Gausten nu ne-au mai ieșit niciodată în cale de atunci. Dar n-am să uit niciodată imaginea lui Lev cu bățul în mână. În asemenea momente, m-am gândit că fratele meu mai mare putea uneori să devină altcineva, cineva pe care nu-l cunoșteam, un musafir ciudat care ne vizita pe neașteptate. Din

nefericire, aceste vizite au devenit din ce în ce mai dese după acel moment.

– Ați zis ceva în legătură cu un om pe care a vrut să-l omoare.

– Era duminică dimineața. Lev avea la el o șurubelniță și un creion și se plimba cu bicicleta pe una dintre punțile de peste Ringveien. Știți aceste punți, nu? Sunt cam înspăimântătoare pentru că trebuie să mergi pe niște grilaje metalice pătrate, cocoțat la șapte metri de strada asfaltată. Așa cum am zis, era duminică dimineața, și nu erau prea mulți oameni în zonă. A slăbit șuruburile unuia dintre grilaje și a lăsat două șuruburi pe o parte și creionul în colț, sub grilaj. Apoi a așteptat. Mai întâi a apărut o doamnă care „tocmai și-o trăsese” după cum s-a exprimat el. Bine îmbrăcată, cu părul ciufulit, blestemând și șchiopătând pe pantoful cu tocul subțire rupt. Trond râse încet. Pentru un puști de cincisprezece ani, Lev avea mult tupeu. Duse ceașca la gură și se uită surprins pe fereastra de la bucătărie; o mașină de gunoi era parcată în fața tomberoanelor, în spatele uscătoarelor rotative. Azi e luni?

– Nu, zise Harry care nu se atinsese de ceașcă. Ce s-a întâmplat cu femeia?

– Sunt două șiruri de grilaje metalice. Ea a luat-o pe cel din stânga. Ghinion, a zis Lev. A zis că ar fi preferat-o pe ea tipului. Apoi a venit bărbatul. Mergea pe dreapta. Din cauza creionului din colț, grilajul slăbit era puțin mai înalt decât celelalte. Lev s-a gândit că bărbatul a văzut pericolul deoarece, cu cât se apropia mai mult, cu atât mergea mai încet. Și tocmai când se pregătea să facă ultimul pas, a părut că îngheață în aer.

Trond clătină încet din cap în timp ce privea cum camionul geme și înghite tot gunoiul vecinilor.

– Când a pus piciorul jos, grilajul s-a deschis ca o capcană. Știți, ca la spânzurătoare. Omul și-a rupt ambele picioare când a căzut pe asfalt. Dacă nu ar fi fost duminică dimineața, ar fi fost călcat de vreo mașină imediat. Ghinion, a zis Lev.

– A spus asta și la poliție? întrebă Harry.

– A, da, poliția, zise Trond uitându-se în gol în ceașcă. Au venit două zile mai târziu. Eu am deschis ușa. Au întrebat dacă

bicicleta de afară e a noastră. Am zis că da. Se pare că un martor îl văzuse pe Lev îndepărtându-se de pod pe bicicletă și descrisese bicicleta și un băiat într-o jachetă roșie. Așa că le-am arătat jacheta matlasată pe care o purta Lev.

– Da? a zis Harry. V-ați dat fratele de gol?

Trond oftă.

– Le-am spus că e bicicleta mea. Și jacheta la fel. Eu și Lev semănăm foarte mult.

– De ce naiba ați făcut asta?

– Nu aveam decât paisprezece ani, eram prea tânăr ca să-mi poată face ceva. Pe Lev l-ar fi dus la casa de corecție unde fusese și Roger Gausten.

– Dar ce-au zis părinții?

– Ce puteau să zică? Toți cei care ne cunoșteau știau că Lev era făptașul. El era dementul care fura dulciuri și dădea cu pietre, pe când eu eram băiețelul bun care își făcea temele și le ajuta pe bătrâne să traverseze strada. Nu s-a mai vorbit despre asta mai apoi.

Beate își dresă glasul:

– A cui a fost ideea să luați vina asupra dumneavoastră?

– A mea. Îl iubeam pe Lev mai mult ca orice pe lume. Dar pentru că nu a fost nici o urmărire penală, pot să spun asta acum. Și de fapt... Trond zâmbi absent. Mi-aș fi dorit uneori să fi avut eu curajul să o fac.

Harry și Beate se jucară nervoși cu ceștile. Harry se întreabă care din ei să pună întrebarea. Dacă ar fi fost cu Ellen, ar fi știut intuitiv.

– Unde...? începură ei la unison.

Trond clipi. Harry îi făcu semn lui Beate.

– Unde locuiește acum fratele? întreabă ea.

– Unde e... Lev?

Trond se uită uimit la ei.

– Da, zise ea. Știm că a fost plecat o bucată de vreme.

Grette se întoarse spre Harry.

– N-ați zis că Lev e cel care vă interesează.

Tonul era acuzator.

– Am zis că vrem să vorbim despre una-alta, zise Harry. Cu asta am terminat, așa că să trecem mai departe.

Trond sări din fotoliu, luă ceștile, se duse la chiuvetă și vărsă cacaua.

– Dar Lev... la urma urmei e... și ce naiba are el de-a face cu...?

– Poate că nimic, zise Harry. Și dacă ar avea, am vrea să ne ajutați să-l eliminăm din ancheta noastră.

– Nici măcar nu locuiește în țară, mormăi Trond întorcându-se spre ei.

Beate și Harry schimbă priviri.

– Deci unde locuiește? întrebă Harry.

Trond ezită cu o zecime de secundă prea mult înainte să răspundă:

– Nu știu.

Harry privi mașina galbenă de gunoi îndepărtându-se.

– Nu vă priceți prea bine să mințiți.

Trond îi răspunse cu o privire fixă.

– Hm, zise Harry. Poate că nu ne putem aștepta să ne ajutați să vă găsim fratele. Pe de altă parte, soția v-a fost ucisă. Și avem un martor care l-a indicat pe fratele dumneavoastră ca fiind ucigașul.

Se uită la Trond în timp ce rostea ultimele cuvinte și văzu cum mărul lui Adam tresare sub pielea palidă. În tăcerea ce urmă, auziră un radio mergând în apartamentul de alături.

Harry tuși.

– Deci dacă e ceva ce ne-ați putea spune, v-am fi extrem de recunoscători.

Trond clătină din cap.

Mai stătura câteva clipe, apoi Harry se ridică.

– Bine. Știți unde să ne găsiți dacă vă vine ceva în minte.

Afară pe trepte, Trond nu părea la fel de obosit ca atunci când veniseră. Cu ochii înroșiți, Harry se uită la soarele ce se zărea de după nori.

– Înțeleg că nu vă e ușor, dar poate a sosit vremea să vă dezbrăcați de jacheta roșie.

Grette nu răspunse și ultimul lucru pe care îl văzură când întoarseră în parcare a fost Grette stând în picioare pe trepte și jucându-se cu inelul cu diamant de pe degetul mic și imaginea fugitivă a unei fețe bronzate și ridate de după fereastra vecină.

Norii dispărură spre seară. Venind de la barul lui Schrøder, Harry se opri la capătul Dovregatei în drum spre casă și se uită în sus. Stelele clipeau pe cerul fără lună. Una dintre lumini era un avion ce zbura spre nord, înspre aeroportul Gardemoen. Nebuloasa Cap de cal din Orion. Nebuloasa Cap de cal. Orion. Oare cine-i spusese despre ea? Cumva Anna? se întrebă.

Întors în apartament, dădu drumul la televizor să vadă știrile de pe NRK. Povești eroice despre pompierii americani. Îl închise. Jos în stradă, un bărbat striga numele unei femei; părea beat. Harry se scotoci prin buzunare căutând bilețelul pe care scrisese numărul cel nou de telefon al lui Rakel și descoperi că încă are cheia inscripționată cu literele AA. O puse în fundul sertarului măsuței de telefon înainte să formeze numărul. Nici un răspuns. Când telefonul sună, nu fu sigur dacă va fi ea; și, într-adevăr, era Øystein pe o linie care pâraia.

– Rahat, ce aiurea se circulă aici!

– Nu-i nevoie să țiți, Øystein.

– La dracu', o să mă omoare pe drumurile astea! Am luat un taxi din Sharm el-Sheikh. Va fi o excursie pe cinste, m-am gândit – chiar prin inima deșertului, nu prea mult trafic, drum drept. Dar ce mult m-am înșelat! E un miracol că mai sunt încă în viață, pe bune. Și e așa înăbușitor! Și ai auzit de lăcustele de aici – de greierii deșertului? Scot cele mai înalte sunete scoase de vreo lăcustă de pe fața pământului. Îți trece direct prin cortexul cerebral, e îngrozitor. Dar apa e uimitoare. Uimitoare! Limpede ca un cristal cu o undă verzuie. La temperatura corpului, așa că nici măcar nu o simți. Ieri am ieșit din mare și nu eram sigur dacă într-adevăr fusesem în...

– Lasă-le încolo de temperaturi, Øystein. Ai găsit serverul?

– Da și nu.

– Asta ce înseamnă?

Harry nu primi nici un răspuns. Era evident că fuseseră întrerupți de o discuție la celălalt capăt al firului. Harry prinse fragmente, ce de exemplu „șeful” și „banii”.

– Harry? Scuze, tipul de aici a devenit cam paranoic. Și eu sunt la fel. Al dracului de cald! Dar cred că am găsit serverul cu pricina. E posibil să încerce să mă păcălească, dar mâine o să văd care-i treaba și o să mă întâlnesc cu șeful. Dacă mă lasă trei minute la tastatură, o să știu dacă e cel bun. Iar restul e doar o chestiune de bani. Sper. Te sun mâine. Ar trebui să vezi ce cuțite au beduinii pe-aici...

Râsul lui Øystein se auzi în gol.

Ultimul lucru pe care îl făcu Harry înainte să stingă lumina a fost să se uite în enciclopedie. Nebuloasa Cap de cal era un nor negru. Nu se știau prea multe despre ea și nici despre Orion în afară de faptul că e considerată una dintre cele mai frumoase constelații. Orion a fost o figură mitologică greacă, titan și excelent vânător. A fost sedus de Eos și din această cauză Artemis l-a ucis cuprinsă de furie. Harry se duse să se culce cu sentimentul că se gândește cineva la el.

Când deschise ochii dimineața următoare, gândurile îi zburau departe, bucăți sfărâmate și străfulgerări de scene pe jumătate uitate. Ca și cum cineva i-ar fi examinat creierul și ce era în el, și tot ce fusese aranjat cu grijă în sertare și dulapuri era acum împrăștiat. Cu siguranță că visase. Telefonul din hol suna la nesfârșit. Harry se forță să se dea jos din pat. Era tot Øystein: era într-un birou în El Tor.

– Avem o problemă, zise el.

SÃO PAULO

Gura și buzele lui Raskol formau un zâmbet blând. Era, prin urmare, imposibil de spus dacă era un zâmbet blând sau nu. Harry optă pentru a doua variantă.

– Deci ai un prieten în Egipt care caută un număr de telefon, zise Raskol.

Harry nu putu să-și dea seama dacă tonul era sarcastic sau normal.

– El Tor, zise Harry frecându-și palma de brațul scaunului.

Simți un disconfort puternic. Nu pentru că se afla iar în sala sterilă de vizite, ci din cauza vizitei. Cântărise toate opțiunile. Să facă un împrumut personal. Să i se confeseze lui Bjarne Møller. Să vândă Fordul Escort garajului unde îl repara mereu. Dar aceasta era singura șansă realistă, singura modalitate logică. Era o nebunie.

– Numărul de telefon nu e doar un simplu număr, zise Harry. Ne va conduce la clientul care mi-a trimis e-mailul. E-mailul care dovedește că știe detalii despre moartea Annei, pe care nu le-ar fi știut dacă nu ar fi fost acolo înainte să moară.

– Și prietenul tău zice că proprietarii ISP-ului cer 60 000 de lire egiptene. Asta fiind cât?

– Aproximativ 120 000 de coroane.

– Pe care crezi că o să ți le dau eu?

– Nu cred nimic. Îți spun doar cum stau lucrurile. Vor bani, iar eu nu am.

Raskol își trecu degetul peste buza de sus.

– Și de ce ar fi asta problema mea, Harry? Am făcut o înțelegere, iar eu mi-am respectat partea.

– O să-mi respect și eu partea, doar că va dura mai mult fără bani.

Raskol clătină din cap, întinse brațele și murmură ceva în ceea ce Harry se gândi că e romani. Øystein era disperat la telefon. Nu era nici un dubiu că era serverul bun, spusese el. Dar el își imaginase o vechitură ruginită, bâzâind, și totuși funcțională, și un negustor de cai cu turban care voia trei cămile și un pachet de țigări americane. În schimb, intrase într-un birou cu aer condiționat unde tânărul egiptean îmbrăcat în costum în spatele unui birou se uitase la el prin ochelarii cu ramă de argint și îi spusese că prețul „nu e negociabil“, plata urma să se facă în bancnote nemarcate și oferta era valabilă doar trei zile.

– Presupun că te-ai gândit la consecințe dacă se află că ai primit bani de la cineva ca mine în timp ce erai în exercițiul funcțiunii.

– Nu sunt în timpul serviciului, zise Harry.

Raskol își mângâie urechile cu palmele.

– Sun Tzu zice că dacă nu controlezi evenimentele, te vor controla ele pe tine. Tu nu ai nici un control asupra evenimentelor, *Spiuni*. Înseamnă că ai dat-o în bară. Nu îmi plac oamenii care o dau în bară. Așa că am o sugestie. Vom ușura lucrurile pentru amândouă părțile. Îmi dai numele acestui om și mă ocup eu de restul.

– Nu! Harry dădu cu mâna tare în masă. Nu vreau să-i facă de petrecanie vreuna dintre gorilele tale. Vreau să-l văd după gratii.

– Mă uimești, *Spiuni*. Dacă am înțeles bine, ești deja într-o poziție dificilă. De ce nu lași să se facă dreptate fără durere?

– Fără vendetă. Așa ne-a fost înțelegerea.

Raskol zâmbi.

– Ești un tip încăpățânat, Hole. Asta îmi place. Iar eu respect înțelegerile. Dar acum începi s-o iei pe arătură. De unde să fiu eu sigur că el e omul?

– Ți-am dat șansa să verifici cheia pe care am găsit-o în cabană și ai văzut că e identică cu cea a Annei.

– Și acum vii la mine să te ajut din nou. Așa că va trebui să-mi oferi ceva mai mult.

Harry înghiți în sec.

– Când am găsit-o pe Anna, avea o fotografie în pantof.

– Continuă.

– Cred că a reușit să o pună acolo înainte ca ucigașul s-o împuște. E o fotografie cu familia ucigașului.

– Asta-i tot?

– Da.

Raskol clătină din cap, se uită la Harry și apoi clătină iar din cap.

– Nu știu cine e mai prost aici. Tu, că te lași tras pe sfoară de prietenul tău. Prietenul tău care crede că se poate ascunde de mine după ce îmi fură banii. Oftă adânc. Sau eu că îți dau banii.

Harry se gândi că va fi fericit sau cel puțin ușurat. Simți doar că nodul din stomac se strânge.

– Deci de ce ai nevoie?

– Doar de numele prietenului tău și al băncii din Egipt de unde vrea să ridice banii.

– Ți le spun într-o oră.

Harry se ridică în picioare.

Raskol își frecă încheieturile ca și cum și-ar fi scos cătușele.

– Sper că nu-ți închipui că mă înțelegi, *Spiuni*, rosti cu voce joasă, fără să ridice privirea.

Harry se opri.

– Ce vrei să zici?

– Sunt țigan. Lumea mea poate să fie o lume invers. Știi ce înseamnă Dumnezeu în romani?

– Nu.

– *Devel*. Diavol. Ciudat, nu? Când îți vinzi sufletul, e bine să știi cui îl vinzi, *Spiuni*.

Halvorsen zise că Harry arăta „sfârșit“.

– Definește „sfârșit“, zise Harry și se lăsă pe spate în scaunul lui de la birou. Sau, mai bine nu.

Când Halvorsen îl întrebă pe Harry cum merg lucrurile și Harry îl rugă să definească „merg“, Halvorsen oftă și ieși din birou ca să-și încerce șansele cu Elmer.

Harry formă numărul pe care îl primise de la Rakel, dar aceeași voce îi spuse în rusă ceea ce el presupuse că înseamnă că a greșit. Așa că îl sună pe Bjarne Møller și încercă să-i dea șefului său impresia că nu greșea. Møller nu părea așa de convins.

– Vreau vești bune, Harry. Nu rapoarte despre cum îți petreci tu timpul.

Beate intră și îi spuse că se mai uitase la casetă de zece ori și nu mai avea nici un dubiu că Stine Grette și Călăul se cunoșteau.

– Cred că ultimul lucru pe care i-l spune e că va muri. Se vede în privirea ei. Sfidătoare și îngrozită în același timp, ca în filmele de război în care insurgenții stau aliniați, gata să fie împușcați.

Pauză.

– Hei! Își flutură mâna prin fața ochilor lui. Pari sfârșit.

Îl sună pe Aune.

– Sunt Harry. Cum reacționează oamenii când știu că vor fi executați?

Aune tuși.

– Sunt concentrați, zise el. Asupra timpului.

– Și înspăimântați? Cuprinși de panică?

– Depinde. Despre ce fel de execuție e vorba?

– O execuție publică. Într-o bancă.

– Da. Te sun eu peste două minute.

Harry se uită la ceas în timp ce așteaptă. Dură 120 de secunde.

– Acțiunea de a muri, ca și cea de a te naște, e o chestiune foarte intimă, zise Aune. Motivul pentru care oamenii în asemenea situații au dorința de a se ascunde nu se datorează doar faptului că se simt vulnerabili din punct de vedere fizic. Să mori sub privirile altora, ca de exemplu într-o execuție publică, e o pedeapsă dublă, căci este un afront adus intimității victimei în cel mai brutal mod cu putință. E unul dintre motivele pentru care execuțiile publice erau considerate a avea un efect de prevenire a criminalității în rândul populației mult mai mare decât în cazul execuțiilor în singurătatea celulei. Totuși, au fost făcute unele concesii, cum ar fi să-l oblige pe călău să poarte o mască. Asta nu pentru a ascunde identitatea acestuia, așa cum cred mulți – toată lumea știa că e măcelarul sau frânghierul din partea locului. Masca era folosită din considerație pentru cel condamnat, ca să nu simtă că are în preajma lui un străin în ceasul morții.

– Hm. Și cel care a spart banca purta mască.

– Folosirea măștilor reprezintă un întreg domeniu al cercetării psihologice. De exemplu, noțiunea modernă că purtatul măștii ne lipsește de libertate poate fi întoarsă invers. Măștile pot depersonaliza într-un fel care permite libertate. Ce altă justificare ar putea avea popularitatea balurilor mascate din epoca victoriană? Sau folosirea măștilor în jocurile erotice? Pe de altă parte, un spărgător de bănci are motive mult mai prozaice pentru a purta mască, asta cu siguranță.

– Poate.

– Poate?

– Nu știu, oftă Harry.

– Pari...

– Obosit. La revedere.

Poziția lui Harry pe pământ se mișca încet din calea soarelui. Se întuneca din ce în ce mai devreme. Lămpiile din fața prăvăliei lui Ali străluceau ca niște stele mici și galbene și picături fine de ploaie cădeau în timp ce Harry mergea în sus pe bulevardul

Sofies. Își petrecuse după-amiaza aranjând transferul banilor către El Tor. Nu fusese mare lucru. Vorbise cu Øystein, îi luase seria de la pașaport plus adresa băncii de lângă hotelul în care stătea și dăduse informația prin telefon celor care lucrau la ziarul închișorii – *Întoarcerea fantomei* – unde Raskol lucra la un articol despre Sun Tzu. Nu trebui apoi decât să aștepte.

Harry ajunsese în fața ușii de la intrare și se pregătea să-și caute cheile când auzi zgomot de pași în spatele lui. Nu se întoarse.

Nu înainte de a auzi un mârâit încet.

De fapt, nu era surprins. Dacă pui pe foc o oală sub presiune, știi că mai devreme sau mai târziu se va întâmpla ceva.

Fața câinelui era neagră ca noaptea și contrasta cu albeața colților lui rânjiți. Lumina slabă a felinarului de deasupra ușii lăsă să se întrevadă saliva care atârna și lucea pe un canin imens.

– Șezi! zise o voce cunoscută, dar nevăzută din spatele intrării în garajul de pe partea cealaltă a străzii înguste și liniștite.

Rottweilerul se așeză fără chef cu coapsele lui late și muscu-loase pe asfalt, dar ochii lui cafenii strălucitori, cel mai departe lucru posibil de „privire de cățeluș“, nu se dezlipiră de pe Harry.

Umbra șepcii cădea pe fața bărbatului care se apropie.

– Bună seara, Harry. Ți-e teamă de câini?

Harry se uită la fălcile roșii din fața lui. Romanii au folosit strămoșii rottweilerilor ca să cucerească Europa.

– Nu, ce vrei?

– Să-ți fac o ofertă. O ofertă pe care... cum suna expresia?

– Bine, bine, fă-mi pur și simplu oferta, Albu.

– Armistițiu. Arne Albu scoase șapca de pe cap. Încercă să zâmbească ștrengărește, dar nu-i ședea la fel de bine ca data trecută. Stai departe de mine, iar eu stau departe de tine.

– Interesant. Și ce mi-ai putea face tu mie, Albu?

Albu arătă spre rottweilerul care nu mai stătea jos, ci era în picioare, gata să sară.

– Am metodele mele. Și nu sunt complet lipsit de resurse.

– Hm. Harry își pipăi buzunarul jachetei după țigări, dar se opri când mârâitul deveni amenințător. Pari sfârșit, Albu. Te obosește alergatul?

Albu clătină din cap.

– Nu eu sunt cel care aleargă, Harry. Tu ești.

– Da? Amenințări la adresa unui ofițer de poliție într-un loc public. Eu numesc asta semne de oboseală. De ce nu mai vrei să te joci?

– Să mă joc? Așa vezi tu lucrurile? Un soi de joc cu soarta omului?

Harry văzu mânia din ochii lui Arne Albu. Dar și altceva. Maxilarul i se mișca și vasele de sânge de pe tâmples și frunte se umflaseră. Era disperare.

– Îți dai seama ce ai făcut? aproape că șopti el, fără să mai încerce să zâmbească. M-a părăsit. A... a luat copiii și a plecat. Din cauza unei aventuri lipsite de importanță. Anna nu mai însemna nimic pentru mine. Arne Albu stătea lângă Harry. Am cunoscut-o pe Anna când un prieten de-al meu îmi arăta galeria sa și, întâmplător, ea avea o expoziție privată acolo. I-am cumpărat două dintre tablouri, nu știu exact de ce. I-am spus că sunt pentru birou. Bineînțeles că nu le-am pus niciodată nicăieri. Când m-am dus a doua zi să iau tablourile, am început să discut cu Anna și, din senin, am invitat-o să luăm prânzul. Apoi cina. Și, două săptămâni mai târziu, într-un weekend la Berlin. Lucrurile au scăpat de sub control. Eram prins și nici măcar nu încercam să scap. Nu înainte ca Vigdis să afle ce se întâmplă și să mă amenințe că mă părăsește.

Vocea începu să-i tremure.

– I-am promis lui Vigdis că nu e decât o scăpare, o aventură idioată în care bărbații de vârsta mea se bagă uneori când întâlnesc o femeie tânără. Le amintește de cum era odată, când erau tineri, puternici și independenți. Și nu mai sunt. În orice caz, nu independenți. Când o să ai copii o să știi... Vocea îi cedă și începu să respire greoi. Își vârî mâinile în buzunarele hainei și

continuă: Anna era o amantă pătimașă. La granița anormalului. Era ca și cum nu putea să se desprindă. Pur și simplu trebuia să mă smulg de lângă ea; odată mi-a sfâșiat una dintre jachete când încercam să ies pe ușă. Cred că știi ce vreau să spun. Mi-a spus odată cum a fost după ce ai părăsit-o. Aproape că nu și-a putut reveni.

Harry era prea surprins să-i poată răspunde.

– Dar probabil că-mi părea rău de ea, continuă Albu. Altfel nu aș fi fost de acord să ne întâlnim din nou. Îi spusesem destul de clar că totul s-a terminat între noi, dar ea nu voia decât să-mi înapoieze niște lucruri, mi-a zis. N-aveam de unde să știu că o să apari tu și totul va lua proporții enorme. Să pară că... am reluat de unde rămăsesem. Își plecă fruntea. Vigdis nu mă crede. Zice că nu va mai avea niciodată încredere în mine. Niciodată.

Își ridică privirea și Harry văzu disperarea din ochii lui.

– Mi-ai luat singurul lucru care mi-a mai rămas, Hole. Ei sunt tot ce mai am. Nu știu dacă îi mai pot face să se întoarcă.

Pe chip i se citea durerea.

Harry se gândi la oala sub presiune. Se putea întâmpla în orice clipă acum.

– Singura șansă pe care o am e dacă tu vei... dacă nu vei...

Harry reacționează instinctiv când văzu mâna lui Albu mișcându-se în buzunar. Îl lovi pe Albu cu piciorul în genunchi, făcându-l să cadă pe asfalt. Harry duse brațul în fața rottweilerului când acesta atacă; auzi cum îi sfâșie materialul și-i simți colții pătrunzându-i și adâncindu-i-se în piele. Speră că va rămâne așa cu maxilarul, dar nenorocitul dădu drumul. Harry vru să lovească cu piciorul în masa neagră de mușchi, dar rată. Îl auzi cum zgârie asfaltul cu ghearele în timp ce își lua avânt și-i văzu botul deschis înspre el. Cineva îi spusese că rottweilerii știu înainte să împlinească trei săptămâni că metoda cea mai eficientă de a ucide pe cineva e prin sfâșierea gâtului, și acum mașina de șaptezeci de kilograme de mușchi era peste brațele sale. Harry folosi impulsul dat pe lovitura cu piciorul pentru a se roti. Și când câinele își

înfipse colții din nou, fu într-o parte a gâtului. Nu că asta însemna că problema era rezolvată. Întinse mâna în spate și apucă falca de sus cu o mână și pe cea de jos cu cealaltă și trase cu toată forța. Dar în loc să se deschidă, fălcile se afundară încă vreo câțiva milimetri în gât. Tendoanele și mușchii fălcilor câinelui erau ca oțelul. Harry se dădu în spate și se aruncă pe zid. Auzi cum pârâie coastele câinelui, dar fălcile nu se mișcă. Simți că îl cuprinde panica. Auzise de fălcile care rămân înțepenite, despre hiena ale cărei fălci erau încleștate în beregata leului mult timp după ce fusese sfâșiată de leoaică. Simți sângele cald curgându-i pe spate, pe sub tricou, și își dădu seama că se prăbușise în genunchi. Oare începuse să nu mai simtă nimic? Unde dispăruseră cu toții? Bulevardul Sofies era o stradă liniștită, dar Harry nu-l văzuse niciodată așa de pustiu ca acum, se gândi. Își dădu seama că totul se întâmplase în tăcere, fără strigăte, fără lătrături, doar zgomotul făcut de carne pe carne și carne sfâșiată. Încercă să țipe, dar nu putu să-și smulgă nici un sunet. Câmpul vizual începea să se întunece la margini; își dădu seama că avea o arteră apăsată, iar privirea i se încețoșa deoarece creierul nu primea suficient sânge. Lămâile lucioase din fața prăvăliei lui Ali își pierdeau strălucirea. Dădu cu capul de ceva negru, plat, umed și tare. Simți gustul pietrișului. În depărtare, auzi vocea lui Albu: „Să mergem!”

Presiunea din jurul gâtului slăbi. Poziția lui Harry pe pământ se mișcă încet din calea soarelui și se făcuse întuneric beznă când auzi pe cineva spunând:

– Ești viu? Mă auzi?

Apoi un zgomot metalic la ureche. Zgomot de pistol. Armat.

– La dra...

Auzi un geamăt și voma se împrăstie pe asfalt. Alte zgomote metalice. Piedica trasă... În câteva secunde avea să se sfârșească totul. Asta simțea. Nu disperare – nici teamă – nici măcar regret. Doar ușurare. Nu lăsa prea multe în urmă. Albu nu se grăbea. Timp suficient ca Harry să-și dea seama că totuși era ceva. Ceva

ce rămânea în urma lui. Își umplu plămânii cu aer. Rețeaua de artere absorbiră oxigenul și-l pompară la creier.

– Bine, acum... începu vocea, dar se opri brusc când pumnul lui Harry îl lovi în laringe.

Harry se ridică în genunchi. Nu mai avea prea multă putere. Încercă să rămână conștient în timp ce aștepta lovitura finală. Trecu o secundă. Două secunde. Trei. Mirosul vomei îl lovea drept în nas. Văzu luminile străzii. Strada era goală. Pustie. În afară de un bărbat întins lângă el într-o jachetă albastră și ceea ce părea a fi o bluză de pijama care i se vedea la gât. Lumina străluci pe metal. Nu era un pistol; era o brichetă. Și abia acum văzu Harry că bărbatul nu era Arne Albu. Era Trond Grette.

Cu o ceașcă de ceai fierbinte în mână, Harry stătea în bucătărie la masă, în fața lui Trond, care încă respira greu, cu șuierături, cu ochii îngroziți ieșindu-i din orbite. În ceea ce-l privește, era amețit și-l durea capul, iar gâtul îi ardea de durere.

– Bea, zise Harry. Are o tonă de lămâie. Îți relaxează mușchii ca să poți respira mai ușor.

Trond îl ascultă. Spre marea surpriză a lui Harry, băutura păru că are efect. După ce sorbi și tuși de câteva ori, obrații palizi ai lui Trond se colorară ușor.

– *'Rți aznc, gâfâi acesta.*

– Poftim?

Harry se lăsă pe spate în celălalt scaun din bucătărie.

– Arăți groaznic.

Harry zâmbi și pipăi prosopul pe care și-l legase la gât. Era deja îmbibat de sânge.

– De asta ai vomitat?

– Nu suport să văd sânge, zise Trond. Mi se face...

Își dădu ochii peste cap.

– Ei da, ar fi putut să fie mai rău. Mi-ai salvat pielea.

Trond clătină din cap:

– Eram la ceva distanță când te-am văzut. Doar am țipat. Nu sunt sigur că din cauza asta a chemat câinele. Îmi pare rău că n-am reținut numărul mașinii, dar am văzut că au plecat într-un Jeep Cherokee.

Harry dădu din mână.

– Știu cine e.

– Da?

– E anchetat. Dar poate că mai bine mi-ai spune ce făceai pe aici, Grette.

Trond se jucă nervos cu ceașca de ceai.

– Ar trebui să te duci la spital cu o asemenea rană.

– O să mă gândesc la varianta asta. Te-ai mai gândit de la ultima noastră conversație?

Trond încuviință încet.

– Și la ce concluzie ai ajuns?

– Nu mai pot să-l ajut.

Harry nu reuși să-și dea seama dacă Trond șopti ultima propoziție doar din cauza durerii de gât.

– Deci unde e fratele tău?

– Vreau să-i spui că de la mine știi. O să înțeleagă.

– Bine.

– În Porto Seguro.

– Uau.

– E un oraș în Brazilia.

Harry își frecă nasul.

– Bine. Cum o să-l găsim acolo?

– Mi-a spus recent că are o casă acolo. A refuzat să-mi dea vreo adresă, doar un număr de telefon.

– De ce? Doar nu e căutat de poliție.

– Nu sunt sigur că lucrurile stau chiar așa. Trond mai luă o înghițitură. În orice caz, a zis că e mai bine dacă nu am adresa lui.

– Hm. E un oraș mare?

– După spusele lui Lev, are în jur de un milion de oameni.

– Bine. Mai știi ceva? Alte persoane care îl cunosc și care ar putea să aibă adresa lui?

Trond ezită înainte să clatine din cap.

– Hai, spune, zise Harry.

– Am mers cu Lev la o cafea ultima oară când a fost la Oslo. A zis că are un gust chiar mai rău decât de obicei. A zis că el bea *cafenzinho* la o *ahwa* de pe-acolo.

– *Ahwa*? Nu e o cafenea arăbească?

– Ba da. *Cafezinho* e un fel de variantă tare braziliană pentru espresso. Lev zice că se duce acolo în fiecare zi. Bea cafea, fumează narghilea și joacă domino cu sirianul care e proprietar și cu care s-a împrietenit. Îmi aduc aminte numele – Muhammed Ali. Ca pe boxer.

– Și ca pe vreo cinci milioane de alți arabi. A zis fratele tău despre care cafenea e vorba?

– Probabil, dar nu-mi aduc aminte. Doar nu pot fi prea multe cafenele *ahwa* într-un oraș din Brazilia, nu?

– Poate că nu. Harry se gândi. În orice caz, avem ceva concret. Ridică mâna să o ducă la frunte, dar cum făcu mișcarea, începu să-l doară gâtul. Încă o întrebare, Grette. Ce te-a făcut să te hotărăști să-mi spui astea?

Ceașca de ceai a lui Trond se roti de câteva ori.

– Știam că e în Oslo.

Prosopul atârna ca o frânghie grea de gâtul lui Harry.

– Ce zici?

Trond se scărpină îndelung sub bărbie înainte să-i răspundă:

– Nu am mai vorbit de peste doi ani. M-a sunat din senin și mi-a zis că e în oraș. Ne-am întâlnit într-o cafenea și am stat mult de vorbă. Și atunci a zis și de cafea.

– Când s-a întâmplat asta?

– Cu trei zile înainte de spargerea băncii.

– Despre ce ați vorbit?

– Despre tot. Și despre nimic. Când știi pe cineva de atâta timp de cât ne știm noi, lucrurile importante au devenit uneori

atât de importante că nu vorbești decât despre mărunțișuri. Despre... trandafirii lui taică-meu și altele.

– Și care sunt lucrurile importante?

– Lucruri făcute și care mai bine nu ar fi fost făcute. Și lucruri spuse care mai bine nu ar fi fost spuse.

– Așa că mai bine vorbiți despre trandafirii bătrânului?

– Eu am avut grijă de trandafiri când am rămas în casă cu Stine. Acolo am crescut împreună cu Lev. Acolo doream să crească și copiii noștri.

Rămăsese cu privirea ațintită pe fața de masă ceruită maro cu alb ; era singurul lucru pe care îl luase Harry când murise mama lui.

– Nu a zis nimic despre spargere?

Trond clătină din cap.

– Cred că-ți dai seama că spargerea era deja programată. Că lovitura urma să fie dată la banca unde lucra soția ta?

Trond oftă adânc:

– Dacă așa ar fi stat lucrurile, aș fi știut și aș fi putut să-l împiedic. Lui Lev îi place să-mi povestească despre spargerile pe care le-a dat. Are copii după înregistrările video pe care le ține în mansarda din Disengrenda și insistă adesea să le vedem împreună. Să văd ce deștept e fratele meu mai mare. Când m-am însurat cu Stine și am început să lucrez, i-am spus clar că nu o să mai ascult nici unul dintre planurile sale. M-ar pune într-o poziție delicată.

– Hm. Deci nu știa că Stine lucra la bancă?

– Îi spuseseam că lucrează la Nordea, dar nu și la care sucursală. Nu, nu cred.

– Dar ei se cunoșteau?

– Da, s-au întâlnit de câteva ori. Câteva reuniuni de familie. Lev nu s-a dat niciodată în vânt după chestiile astea.

– Cum se înțelegeau?

– Lev poate să fie foarte cuceritor când vrea. Trond zâmbi obosit. Așa cum am zis, avem în comun doar un tip de gene.

Eram bucuros că-și dă silința să-i arate partea lui bună. Și pentru că îi povestisem cum se poate purta cu cei pe care nu-i apreciază, ea era flatată. Când a venit prima oară pe la noi, a dus-o prin împrejurimi și i-a arătat toate locurile în care ne jucam noi doi când eram mici.

– Dar nu și puntea?

– Nu, nu și asta. Trond ridică gânditor mâinile și le privi. Dar nu trebuie să crezi că făcea asta pentru el. Lui Lev îi plăcea foarte mult să vorbească despre lucrurile rele pe care le făcuse. O făcea pentru că știa că nu doream ca ea să știe ce fel de frate aveam.

– Hm. Ești sigur că nu îl descrii pe fratele tău mai nobil decât merită?

Trond clătină din cap.

– Lev are o parte bună și una rea. Ca noi toți. Ar muri pentru cei pe care îi place.

– Dar nu la închisoare?

Trond deschise gura, dar nu rosti nimic. I se zbătea un ochi. Harry oftă și se ridică în picioare cu greutate.

– Trebuie să iau un taxi până la A&E.

– Sunt eu cu mașina, zise Trond.

Motorul bâzâia încet. Harry se uita la luminile de pe străzi alunecând pe cerul întunecat al nopții, la bordul mașinii și la inelul cu diamant ce strălucea pe degetul mic de la mâna cu care Trond ținea volanul.

– Ai mințit în legătură cu inelul pe care îl porți, șopti Harry. Diamantul e prea mic ca să coste treizeci de mii. Cred că face în jur de cinci mii și că l-ai cumpărat de la un bijutier de aici, din Oslo. Am dreptate?

Trond încuviință.

– Te-ai întâlnit cu Lev în São Paulo, nu? Bani erau pentru el. Trond încuviință din nou.

– Suficienți bani să-l pui pe picioare, zise Harry. Suficienți pentru biletul de avion când s-a hotărât să se întoarcă la Oslo pentru o nouă lovitură.

Trond nu răspunse.

– Lev e tot în Oslo, șopti Harry. Vreau numărul lui de mobil.

– Știi ceva? Trond făcu dreapta atent, pe lângă Piața Alexander Kiellands. Azi-noapte am visat că Stine a intrat în dormitor și a vorbit cu mine. Era îmbrăcată ca îngerii. Nu ca un înger adevărat, ci așa cum te îmbraci în înger la un carnaval. Mi-a spus că locul ei nu e acolo. Și când m-am trezit, m-am gândit la Lev. M-am gândit la el așa cum stătea pe marginea acoperișului școlii balansându-și picioarele în timp ce noi intram la ultima oră. El era un punct mic, dar îmi amintesc la ce mă gândeam. Locul lui e acolo.

BACȘIȘ

În biroul lui Ivarsson stăteau trei persoane: Ivarsson, în spatele biroului ordonat, și Beate și Harry pe niște scaune ceva mai joase. Șmecheria cu scaunele mai joase e o tehnică de dominare atât de cunoscută că putea să aibă scuza că nu o mai folosea nimeni, dar Ivarsson știa prea bine cum stau lucrurile. Știa din experiență că tehnicile de bază nu se demodează niciodată.

Harry își dăduse scaunul pe spate ca să vadă pe fereastră. Se zărea hotelul Plaza. Nori rotunzi treceau pe deasupra turnului de sticlă și peste oraș fără să cadă vreun strop de ploaie. Harry nu dormise, deși luase calmante după injecția antitetanos pe care o făcuse la spital. Explicația pe care o dăduse colegilor cu un câine turbat de pe stradă fusese suficient de originală pentru a fi credibilă și destul de aproape de adevăr ca să o spună cu ceva convingere. Avea gâtul umflat și bandajul i se freca de piele. Harry știa exact cât de tare o să-l doară dacă și-ar întoarce capul spre Ivarsson. Dar știa și că nu și-ar fi întors capul nici dacă nu l-ar fi durut.

– Deci vreți bilete de avion până în Brazilia să căutați acolo? zise Ivarsson, trecând mâna peste masă și prefăcându-se că zâmbește. În timp ce Călăul e ocupat să spargă bănci în Oslo?

– Dar nu știm unde anume în Oslo e, spuse Beate. Sau dacă e în Oslo. Dar sperăm să dăm de casa pe care fratele lui zice că o are în Porto Seguro. Dacă o găsim, vom avea și amprentele lui. Și dacă se potrivesc cu amprentele de pe sticla de coca-cola, avem dovezi clare. Asta ar face ca drumul să merite.

– Da? Și despre ce amprente e vorba?

Beate încercă în zadar să surprindă privirea lui Harry. Înghiți în sec.

– Pentru că mergem pe principiul independenței, ne-am hotărât să nu dezvăluim. Până la noi ordine.

– Dragă Beate, începu Ivarsson și-i făcu cu ochiul drept. Zici „noi“, dar l-am auzit doar pe Harry Hole. Apreciez dorința lui Harry de a adera la metoda mea, dar nu trebuie să lăsăm principiile să stea în calea rezultatelor pe care le putem obține împreună. Așa că repet: ce amprente?

Beate se uită disperată la Harry.

– Hole? zise Ivarsson.

– Așa stă treaba, răspunse Harry. Până la noi ordine.

– Cum vreți, zise Ivarsson. Dar uitați de deplasare. Va trebui să vorbiți cu poliția din Brazilia și să-i rugați să vă facă rost de amprente.

Beate tuși scurt.

– Am verificat. Trebuie să trimitem cereri scrise prin comisarul-șef din provincia Bahia și să angajăm un avocat din Brazilia să verifice cazul, ceea ce va duce într-un final la un mandat de percheziție. Persoana cu care am vorbit a zis că din experiența lui asta ar dura, fără pile în administrația braziliană, între două luni și doi ani.

– Avem locuri în avionul care pleacă mâine-seară, zise Harry privindu-și o unghie. Deci cum rămâne?

Ivarsson râse.

– Tu ce crezi? Veniți la mine și-mi cereți bani pentru bilete de avion pentru cealaltă parte a globului fără să vă deranjați să-mi spuneți care sunt motivele unei astfel de călătorii. Aveți de gând

să percheziționați o casă fără mandat, așa că, chiar dacă ați găsi dovezi, tribunalul va fi probabil obligat să le respingă pentru că ați folosit mijloace ilegale pentru a le obține.

– Vechiul truc cu cărămida, zise Harry încet.

– Ce-ai zis?

– O persoană necunoscută aruncă o cărămidă pe geam. Poliția e din întâmplare pe acolo și nu are nevoie de un mandat pentru a intra. Li se pare că miroase a marijuana în sufragerie. O chestie subiectivă, dar un motiv justificat pentru o percheziție pe loc. Iei dovezi, cum ar fi amprente, de la fața locului. Foarte legal.

– Pe scurt – ne-am gândit și noi la asta, se grăbi să adauge Beate. Dacă o să găsim casa, o să luăm amprente prin mijloace legale.

– A, da?

– Să sperăm că fără cărămidă.

Ivarsson clătină din cap.

– Nu e suficient. Răspunsul e un nu răspicat. Se uită la ceas, semn că întrevederea se terminase și adăugă cu un zâmbet subțire de reptilă: Până la noi ordine.

– Nu puteai să-i azvârli un os? întrebă Beate când ieșiră din biroul lui Ivarsson și o luară în jos pe hol.

– Cum ar fi? replică Harry întorcând încet capul. Deja hotărâse.

– Nu i-ai dat nici o șansă să ne dea biletele.

– I-am dat șansa de a nu fi dat deoparte.

– Ce vrei să zici?

Se opriă în fața liftului.

– Ce ți-am spus. Ni s-a dat o anumită libertate în acest caz.

Beate se întoarce spre el și-l fixă cu privirea.

– Cred că înțeleg, rosti ea încet. Deci ce urmează acum?

– Va fi dat la o parte. Să nu uiți crema de plajă.

Ușile liftului se deschiseră.

Mai târziu în cursul zilei, Bjarne Møller îi spuse lui Harry că Ivarsson luase hotărârea de a-i lăsa pe Harry și pe Beate să meargă în Brazilia, iar costul călătoriei și al cazării să fie suportat de Secția Jafuri.

– Acum ești mulțumit de tine? îi spuse Beate lui Harry înainte să plece acasă.

Totuși, în timp ce trecea de Plaza și începu să plouă în cele din urmă, Harry, în mod ciudat, nu simți nici un fel de satisfacție. Doar jenă și oboseală din cauza durerii și a lipsei somnului.

– Bacșiș? țipă Harry la telefon. Ce dracu' vrei să zici cu bacșiș?

– Șpagă, zise Øystein. Nimeni nu ridică un deget în afurisita asta de țară fără șpagă.

– La dracu'!

Harry dădu un picior în masa din fața oglinzii. Telefonul alunecă de pe masă, iar receptorul îi căzu din mână.

– Alo? Ești acolo, Harry? telefonul pârâi pe podea.

Harry avea chef să-l lase unde era. Să plece. Sau să pună o casetă cu Metallica la maximum. Una veche.

– Nu o lăsa baltă chiar acum, Harry! scheună vocea.

Harry se aplecă cu gâtul țeapăn și ridică receptorul.

– Scuze, Øystein. Cât ziceai că vor?

– Douăzeci de mii de-ale lor. Patruzeci de mii norvegiene. Și apoi ne vor servi clientul pe o tavă de argint, zic ei.

– Își bat joc de noi, Øystein.

– Evident că da. Vrem sau nu clientul?

– Banii sunt pe drum. Să păstrezi chitanța, da?

Harry se lungi în pat și se uită direct în tavan, așteptând să-și facă efectul calmantului. Ultimul lucru pe care îl văzu înainte să se rostogolească în întuneric a fost un băiat care stătea deasupra, legănându-și picioarele și uitându-se în jos la el.

PARTEA A PATRA

D'AJUDA

Fred Baugestad era mahmur. Avea treizeci și unu de ani, era divorțat și lucra pe sonda de foraj Statfjord B ca muncitor. Era o muncă grea și nu putea să guste nici o gură de bere cât era la serviciu, dar câștiga bine, avea televizor în cameră, mâncare excelentă și mai ales lucra trei săptămâni și patru era liber. Unii se duceau acasă la soții și se uitau pe pereți, alții conduceau taxiuri sau construiau case ca să nu înnebunească de plictiseală, iar alții făceau ce făcea și Fred: se duceau într-o țară caldă și încercau să se înece în băutură. Uneori îi scria o vedere fiicei sale, Karmøy, sau lui „bebe” cum îi mai spunea, deși avea zece ani. Sau avea unsprezece? În orice caz, ea era singura legătură cu continentul, și era de ajuns. Ultima oară când vorbise cu tatăl său, se plânsese că maică-sa fusese arestată pentru că furase din nou biscuiți de la supermarketul Rimi. „O să mă rog pentru ea”, zisese taică-său și îl întrebase dacă are cu el Biblia norvegiană. „Cartea e indispensabilă ca și micul dejun, tată”, îi răspunsese Fred. Lucru adevărat, căci Fred nu mânca nimic înainte de masa de prânz când era în d'Ajuda. Asta dacă nu considera *caipirinhas* drept mâncare. Ceea ce era o chestiune de definiție, de vreme ce își puneă cel puțin patru linguri de zahăr în fiecare cocktail. Fred Baugestad bea *caipirinhas* pentru că erau foarte rele la gust. În Europa, băutura avea o reputație nemeritat de bună, căci era făcută cu

rom sau cu votcă în loc de *cachaça* – crudul și amăruiul *aguardente* brazilian distilat din trestie de zahăr ceea ce făcea ca băutul de *caipirinhas* să fie, după spusele lui Fred, un act de penitență. Ambii bunici ai lui Fred fuseseră alcoolici și, cu o astfel de moștenire genetică, se gândea că e mai bine să alegi răul mai mic și să bei ceva ce era atât de groaznic la gust încât nu aveai cum să devii dependent de el.

Astăzi se târâse la cafeneaua lui Muhammed la ora doisprezece și luase un espresso și un brandy înainte să se întoarcă acasă încet, prin arșița tremurătoare, pe poteca pietruită dintre casele mici și scunde de un alb îndoielnic. Casa pe care o închiriasse împreună cu Roger era printre cele mai puțin albe. Tencuiala era crăpată și, înăuntru, pereții gri nevăruiți aveau igrasie din cauza vântului umed ce bătea dinspre Atlantic; puteai simți gustul înțepător al pereților doar dacă scoteai limba. „Dar de ce ai face una ca asta?” se gândi Fred amuzat. Casa era suficient de bună. Trei dormitoare, două saltele, un frigider și o sobă. Plus o canapea și o față de masă pe două cărămizi în camera pe care o numeau sufragerie, căci avea o gaură aproape pătrată în perete pe care o numeau fereastră. E adevărat, ar fi putut face curățenie ceva mai des – bucătăria era invadată de furnici roșii care te puteau pișca rău de tot –, dar Fred nu mai intra acolo de când mutaseră frigiderul în sufragerie. Stătea întins pe canapea și se gândea ce să mai facă în ziua respectivă, când intră Roger.

– Unde ai fost? întrebă Fred.

– În Porto, la farmacie, zise Roger cu un zâmbet de la o ureche la alta. N-o să-ți vină să crezi ce dracu' vând acolo. Poți lua chestii pentru care în Norvegia nici măcar nu se eliberează rețetă. Goli conținutul unei pungi și începu să citească cu voce tare. Trei miligrame de benzodiazepină. Două miligrame de flunitrazepam. La dracu', vorbim practic de Rohypnol!

Fred nu răspunse.

– Ți-e rău? șuieră Roger. N-ai mâncat încă nimic?

– *Não*. Doar o cafea la Muhammed. Apropo, era un tip ciudat acolo care îl întreba pe Muhammed de Lev.

Roger ridică privirea din medicamente.

– De Lev? Cum arăta?

– Înalt. Blond. Cu ochii albaștri. Părea norvegian.

– La dracu', nu mă mai speria așa, Fred.

Roger se apucă să citească din nou.

– Ce vrei să spui?

– Să zicem așa. Dacă ar fi fost înalt, slab și măsliniu, ar fi fost vremea să plecăm din d'Ajuda. Și din emisfera vestică. Părea sticlete?

– Cum arată sticleții?

– Sunt... las-o baltă, bătrâne.

– Arăta a bețiv. Știu prea bine cum arată.

– Bine. Poate un tovarăș de-al lui Lev. Să-l ajutăm?

Fred clătină din cap.

– Lev zicea că e aici în... incog... ceva ce înseamnă în secret în latină. Muhammed s-a prefăcut că n-a auzit niciodată de Lev. Tipul o să-l găsească pe Lev doar dacă vrea Lev.

– Glumeam. Apropo, unde-i Lev? Nu l-am mai văzut de câteva săptămâni.

– Ultima oară când am vorbit cu el, zicea că se duce în Norvegia, răspunse Fred ridicând încet capul.

– Poate că a jefuit o bancă și a fost prins, spuse Roger și zâmbi.

Nu pentru că dorea ca Lev să fie prins, ci pentru că ideea spargerilor de bănci îl făcea mereu să zâmbească. Chiar el făcuse asta de trei ori și-i plăcuse la nebunie de fiecare dată. E adevărat că primele două dați fuseseră prinși, dar a treia oară o făcuseră cum trebuie. Când vorbea despre lovitură, uita de obicei să spună de norocul pe care îl avuseseră deoarece camerele de supraveghere nu funcționau temporar; în orice caz, prada îi dăduse posibilitatea să se bucure de liniște – și uneori de ceva droguri – aici, în d'Ajuda.

Sătucul pitoresc se afla la sud de Porto Seguro și adăpostise până nu demult cea mai mare concentrare de indivizi căutați de poliție din Bogotá. Începuse în anii șaptezeci, când d'Ajuda devenise punctul de întâlnire al hipioților și al călătorilor care trăiau în Europa în timpul verii din jocuri de noroc și din

vânzarea bijuteriilor artizanale și a tatuajelor corporale. Ei însemnau venituri suplimentare pentru d'Ajuda și, în general, nu deranjau pe nimeni, așa că cele două familii braziliene care practic dețineau toate afacerile cu comerț și industrie din sat ajunseseră la o înțelegere cu șeful poliției, drept pentru care aceștia se făceau că nu știu de consumul de marijuana de pe plajă, din cafenele, din barurile care creșteau numeric și, cu timpul, de pe străzi și practic de peste tot.

Era totuși o problemă: amenzile date turiștilor pentru consumul de marijuana și pentru încălcarea altor legi destul de obscure reprezentau, ca în multe alte locuri, o sursă importantă de venit pentru polițiști, cărora statul le plătea un salariu derizoriu. Așa că afacerea înfloritoare cu turism și poliția puteau să coexiste în armonie dacă cele două familii ofereau polițiștilor câștiguri alternative sigure. Totul începuse cu un sociolog american și prietenul lui argentinian care erau responsabili cu producția locală și vânzarea de marijuana; aceștia fuseseră obligați să plătească un comision șefului poliției pentru protecție și pentru garantarea monopolului – cu alte cuvinte, potențialii concurenți erau arestați imediat și dați pe mâna poliției federale cu toată pompa și ceremonia necesare. Banii zornăiau în buzunarele câtorva polițiști și totul fusese cum nu se poate mai bine până când trei mexicani se oferiseră să plătească un comision mai mare și, într-o dimineață de duminică, americanul și argentinianul fuseseră predați poliției federale în piață, în fața poștei, cu toată pompa și ceremonia cuvenite. Cu toate astea, sistemul eficient reglat de piață privitor la cumpărarea și vinderea protecției continuase să înflorească, și curând în d'Ajuda era plin de infractori căutați de poliție, veniți din toate colțurile lumii, ducând o existență relativ sigură la un preț mult sub ce ar fi plătit în Pattaya sau în alte locuri. Dar în anii optzeci, această bijuterie frumoasă și aproape neatinsă a naturii, cu plaje lungi, apusuri roșii și marijuana nemaipomenită a fost descoperită de turiștii care cutreieră lumea cu rucsacul în spate. Veniseră în d'Ajuda în număr mare, hotărâți să cheltuie, lucru care făcuse ca membrii celor două familii din oraș să reevalueze viabilitatea economică a

oraşului d'Ajuda ca tabără pentru cei care fug de lege. În timp ce barurile confortabile şi întunecoase erau transformate în magazine pentru închiriat echipament pentru scufundări şi cafenelele în care localnicii dansaseră lambada începeau să ofere nopţi cu petreceri „Wild-Wild-Moon“, poliţia trebuise să facă descinderi din ce în ce mai dese în căsuţele mici şi albe şi să-i gonească în piaţă pe captivii care protestau vehement. Dar era încă mai sigur pentru un infractor să fie în d'Ajuda decât în multe alte locuri din lume, deşi paranoia se strecurase în mintea tuturor, nu doar a lui Roger.

Din acest motiv, un om precum Muhammed Ali îşi găsea locul în industria restaurantelor. Principala justificare a existenţei lui era faptul că deţinea un post de observaţie strategic în piaţa în care avea capăt de linie autobuzul de la Porto Seguro. De după tejgheaua cafenelei sale *ahwa*, Muhammed avea o vedere completă a tot ceea ce se întâmpla în pietruita şi arsa de soare *plaza* din d'Ajuda. Când veneau autobuze, nu mai servea cafea, ci îşi punea tutun brazilian – un înlocuitor palid al *m'aasil*-ului din ţara sa natală – în narghilea, pentru a-i verifica pe nou-sosiţi şi a-i depista pe eventualii poliţişti sau vânători de recompense. Dacă nasul lui infailibil plasa pe cineva în ultima categorie, dădea imediat alarma. Alarma era un fel de cotizaţie, iar cei care o plăteau lunar erau anunţaţi la telefon sau li se lăsa un mesaj în uşă de către micuţul Paulinho cel iute de picior. Muhammed avea de asemenea un motiv personal pentru care stătea cu ochii ţintă pe autobuze. Când fugise cu Rosalita de soţul acesteia din Rio, nu avea nici o îndoială ce îi aşteaptă dacă partea vătămată va afla unde sunt. Puteai să aranjezi un omor pentru câteva sute de dolari dacă te duceai la *favelas* în Rio sau în São Paulo, şi chiar şi un ucigaş profesionist cu experienţă nu lua mai mult de două, trei mii de dolari plus cheltuieli pentru găsirea şi uciderea unei persoane, iar oferta depăşea cererea de mai bine de zece ani. În plus, se ofereau reduceri pentru cupluri.

Uneori, cei cărora Muhammed le punea eticheta de vânători de recompense intrau direct în *ahwa* lui. Ca să nu se dea de gol,

comandau cafea și, la un moment dat, în timp ce beau cafeaua, puneau întrebarea inevitabilă: Știi-cumva-unde-stă-prietenul-meu-cutărică? sau Îl-cunoști-pe-bărbatul-din-fotografie? Îi-dato-rez-niște-bani. În asemenea cazuri, Muhammed primea o sumă suplimentară dacă răspunsul său invariabil („L-am văzut cu o valiză mare în mână luând autobuzul spre Porto Seguro acum două zile, *senhor*.”) avea ca efect plecarea vânătorului de recompense cu primul autobuz.

Când bărbatul înalt și blond, în costum șifonat din in, cu un bandaj alb în jurul gâtului pusese o pungă și o sacoșă pe tejghea, își ștersese sudoarea de pe frunte și comandase cafea în engleză, Muhammed miroși câțiva *reias* în plus față de taxa obișnuită. Cu toate astea, nu bărbatul îi trezise instinctele, ci femeia care îl însoțea. Aceasta ar fi putut la fel de bine să-și scrie POLIȚIA pe frunte.

Harry cercetă barul. În afară de el, de Beate și de arabul din spatele tejghelei, mai erau trei excursioniști și un turist ceva mai sărăcăcios, suferind aparent de o mahmureală serioasă. Pe Harry îl durea gâtul îngrozitor. Se uită la ceas. Trecuseră douăzeci de ore de când plecaseră din Oslo. Sunase Oleg, recordul la jocul Tetris fusese doborât și Harry reușise să cumpere un Namco G-Con 45 de la magazinul de jocuri pentru calculatoare din Heathrow înainte să ia avionul spre Recife. Avionul îi lăsase în Porto Seguro. Afară din aeroport, negociase ce părea a fi o sumă exorbitantă cu un șofer de taxi și acesta îi duse la feribotul care urma să-i lase în zona d'Ajuda, unde un autobuz îi zgâlțâise pe ultimii kilometri.

Trecuseră douăzeci și patru de ore de când stătuse în sala pentru vizite explicându-i lui Raskol că avea nevoie de încă 40 000 de coroane pentru egipteni. Raskol îi explicase că *ahwa* lui Muhammed Ali nu era în Porto Seguro, ci într-un sat din apropiere.

– În d'Ajuda, zisese Raskol zâmbind larg. Știu câțiva băieți care locuiesc acolo.

Arabul se uită la Beate care clătină din cap înainte să pună ceașca de cafea în fața lui Harry. Era tare și amară.

– Muhammed, zise Harry și văzu că bărbatul din spatele tejghelei îngheață. Ești Muhammed, nu?

Arabul înghiți în sec.

– Cine întreabă?

– Un prieten. Harry băgă mâna dreaptă în haină și văzu cum panica îl cuprinde pe bărbatul cu ten măsliniu. Fratele lui Lev încearcă să dea de el.

Harry scoase una dintre fotografiile pe care Beate le găsisese la Trond acasă și o puse pe tejghea.

Muhammed închise ochii pentru o secundă. Buzele lui păreau că murmură o rugăciune de mulțumire.

Fotografia înfățișa doi băieți. Cel mai înalt din ei purta o jachetă roșie. Râdea și-l ținea prietenește de gât pe celălalt, care zâmbea timid la cameră.

– Nu știu dacă Lev a pomenit de fratele lui mai mic, zise Harry. Îl cheamă Trond.

Muhammed luă poza și o studie.

– Hm, făcu el scărpinându-și bărbia. Nu i-am văzut niciodată pe nici unul din ei. Și nici n-am auzit de cineva cu numele Lev. Știu cam pe toată lumea de pe aici.

Îi dădu fotografia lui Harry care o băgă la loc în buzunar și apoi goli ceșca de cafea.

– Trebuie să găsim un loc unde să stăm, Muhammed. Apoi ne întoarcem. Până atunci, mai gândește-te.

Muhammed clătină din cap, trase bancnota de douăzeci de dolari pe care Harry o pusese sub ceașcă și i-o dădu înapoi:

– Nu iau bancnote mari, zise el.

Harry dădu din umeri.

– Oricum ne întoarcem, Muhammed.

În micul hotel pe nume Vitória, pentru că nu era sezon, fiecare din ei primi o cameră mare. Harry primi cheia cu numărul 69, deși hotelul avea doar două etaje și douăzeci și ceva de camere. Când deschise sertarul noptierei de lângă patul în formă

de inimă roșie și găsi două prezervative cu complimente din partea hotelului, presupuse că primise apartamentul nupțial. Ușa de la baie era acoperită în întregime cu o oglindă în care te puteai vedea din pat. În dulapul exagerat de mare și de adânc, singura mobilă din cameră în afară de pat, atârnav două halate oarecum uzate cu desene orientale pe spate.

Recepționera zâmbi și clătină din cap când îi fu arătată fotografia lui Lev Grette. Același lucru se întâmplă și în restaurantul de lângă hotel și la internet café-ul mai în sus pe strada principală care era ciudat de liniștită. Ducea, ca de obicei, de la biserică la cimitir, dar i se dăduse un nume nou: Broadway. În alimentara micuță unde se vindeau apă și podoabe pentru pomul de Crăciun, cu ALIMENTARA scris deasupra ușii, dădură în sfârșit de o femeie în spatele tejghelei. Răspunse „da” la tot ce o întrebară și îi privi cu ochi inexpresivi până când renunțară și plecară. La întoarcere, văzură doar o singură persoană, un tânăr polițist sprijinit de un jeep, cu brațele încrucișate și cu tocul pistolului atârându-i de coapse, care le urmărea mișcările cu un căscat.

În *abwa* lui Muhammed, băiatul slăbănog din spatele tejghelei le spuse că șeful se hotărâse brusc să-și ia liber și plecase la plimbare. Beate îl întreabă când se va întoarce, dar băiatul, încurcat, clătină din cap, arată spre soare și zise: „Trancoso”.

La hotel, recepționera le spuse că fala d'Ajudei era fâșia neîntreruptă de nisip alb până în Trancoso. Mai era în plus biserica catolică din piață și cam asta era tot.

– Hm. De ce sunt atât de puțini oameni pe aici, *senhora*? întreabă Harry.

Aceasta zâmbi și arată spre mare.

Acolo erau. Pe nisipul fierbinte, împrăștiați în ambele sensuri, cât vedeai cu ochii. Erau înotători întinși la soare, vânzători ambulanți mergând greoi prin nisip, cocoșați sub povara lăzilor frigorifice și a sacilor de fructe, barmani zâmbind cu gura până la urechi din barurile improvizate în care boxele bubuiau în ritmuri de samba, sub acoperișurile de paie, și surferi în costumul național

galben, cu buzele albe de la oxidul de zinc. Și două persoane care mergeau spre sud cu pantofii în mână. Una din ele în pantaloni scurți, bustieră și pălărie de paie, haine în care se schimbaseră la hotel, cealaltă tot fără nimic pe cap și în costumul de înșifonat.

– A zis treisprezece kilometri? zise Harry suflând în broboana de sudoare ce îi atârna de vârful nasului.

– O să se întunece înainte să ne întoarcem noi, spuse Beate și arătă cu degetul. Uită-te, toți se întorc.

O linie neagră se întindea de-a lungul plajei ca o caravană nesfârșită de oameni îndreptându-se spre casă, cu soarele după-amiezii strălucindu-le în spate.

– Exact cum am comandat, zise Harry și își îndreptă ochelarii de soare. Toată lumea din d'Ajuda stând într-o coadă. Trebuie să stăm cu ochii cășcați. Dacă n-o să-l vedem pe Muhammed, poate că o să avem noroc și dăm nas în nas chiar cu Lev.

Beate zâmbi.

– Pun pariu pe o sută că n-o să dăm.

Fete treceau prin arșiță. Chipuri negre, albe, tinere, bătrâne, frumoase, urâte, de bețivi, cumpătate, zâmbitoare, încruntate. Barurile și punctele de închiriere a plăcilor de surfing dispăruseră. Nu se mai vedea decât nisip și mare la stânga și vegetația abundentă de junglă la dreapta. Ici și colo se zăreau grupuri peste care plutea un miros inconfundabil de droguri.

– M-am tot gândit la chestia cu intimitatea și la teoria omului nostru, zise Harry. Crezi că e posibil ca Lev și Stine Grette să fi fost mai mult decât cumnați?

– Vrei să zici dacă a fost implicată în toată povestea și apoi el a împușcat-o ca să-și acopere urmele? Beate se uită la soare. Da, de ce nu?

Deși era trecut de ora patru, arșița nu se domolise simțitor. Își scoaseră pantofii să treacă de niște stânci, iar Harry găsi pe partea cealaltă o creangă groasă și uscată adusă de mare. Înfipse creanga în nisip și scoase din buzunarul hainei pașaportul și portofelul înainte să o agațe în suportul improvizat de pălării.

Acum se zărea Trancoso în depărtare și Beate zise că tocmai trecuseră pe lângă un bărbat pe care îl văzuse pe o casetă. La început, Harry crezu că e vorba despre un actor nu foarte cunoscut, dar ea îi spusecă se numea Roger Person și că, în afară de acuzații de trafic cu narcotice, făcuse pușcărie pentru că jefuise poșta din Gamlebyen și Veitvet. Era suspect și pentru jefuirea poștei din Ullevål.

Fred dăduse pe gât trei *caipirinhas* în restaurantul de pe plaja din Trancoso, și tot i se părea o idee absurdă să meargă pe jos treisprezece kilometri doar ca să-și aerisească – așa cum se exprimase Roger – „pielea înainte să înceapă să se lase“.

– Problema ta e că nu poți sta locului din cauza pastilelor ălor noi, i se plânse Fred prietenului său care țopăia înainte pe vârfuri cu genunchii ridicați.

– Și ce? Trebuie să mai arzi din calorii înainte să te întorci pe sonda aia din Marea Nordului. Spune-mi ce ți-a zis Muhammed la telefon despre cei doi sticleți.

Roger oftă și încercă fără chef să își aducă aminte.

– Zicea ceva despre o femeie scundă care era așa de palidă că aproape vedeai prin ea. Și un neamț imens cu nas de bețivan.

– Neamț?

– Muhammed a presupus doar. E posibil să fi fost și rus. Sau indian Inca sau...

– Foarte amuzant. Și era sigur că sunt sticleți?

– Ce vrei să zici?

Roger se opri și Fred aproape că dădu peste el.

– Zic doar că nu-mi place, zise Roger. Din ce știu eu, Lev n-a dat lovituri la bănci din afara Norvegiei. Iar polițiștii norvegieni nu se trambalează până în Brazilia ca să pună laba pe un împuțit de spărgător de bănci. Probabil că sunt ruși. La dracu'. Știm cine i-a trimis. Și nu pe Lev îl caută.

Fred mormăi:

– Să nu începi iară toată porcăria aia cu țiganii.

– Crezi că-i paranoia, dar e dracu' în carne și oase. Nu se gândește de două ori înainte să-ți facă de petrecanie dacă l-ai

înșelat cu o para chioară. Nu m-am gândit vreodată c-o să afle. N-am luat decât câteva miare dintr-una din sacoșe – bani de buzunar doar. Dar e o chestiune de principiu. Dacă ești șeful haitei, trebuie să fii respectat sau...

– Roger! Dacă vreau să aud toată porcăria asta cu mafia, mă duc și închiriez un film.

Roger nu răspunse.

– Hei! Roger!

– Taci dracu', șopti Roger. Nu te întoarce și mergi.

– Ce-i?

– Dacă n-ai fi așa de afumat, ai fi văzut că tocmai am trecut pe lângă o chestie cu pielea transparentă și un cap de bețivan.

– Pe bune? Fred își întoarse capul. Roger...

– Da?

– Cred că ai dreptate.

Se întoarseră amândoi. Roger continuă să meargă fără să privească în urmă.

– Rahat! Rahat!

– Ce facem?

Pentru că nu primi nici un răspuns, Fred se întoarse și descoperi că Roger dispăruse. Cercetă uimit nisipul – urmele adânci lăsate de Roger – și se luă după urmele ce coteau brusc la stânga. Văzu în sus călcâiele lui Roger care o luase la sănătoasa. Apoi începu și Fred să fugă spre vegetația deasă și verde.

Harry renunță aproape imediat.

– N-are rost, strigă el după Beate care se împiedică și se opri.

Mai rămăseseră doar câțiva metri de plajă, și totuși parcă era în altă lume. O arșiță pâcloasă și nemișcată atârna printre trunchiurile copacilor care formau o întunecime de smoală sub frunzișul des. Ceea ce ar fi putut să fie sunetele celor doi fugari erau înecate de țipătul păsărilor și de mugetul mării din spatele lor.

– Cel din urmă nu părea nici el chiar imaculat, zise Beate.

– Cunosc potecile mai bine decât noi, spuse Harry. Noi nu avem arme, dar e posibil ca ei să aibă.

– Dacă Lev nu a fost deja avertizat, o să fie acum. Deci ce-i de făcut?

Harry își frecă cu mâna bandajul umezit de la gât. Țânțarii reușiseră deja să-l înțepe.

– Trecem la planul B.

– Da? Și care e?

Harry se uită la Beate și se întrebă cum de aceasta nu avea nici măcar o picătură de sudoare pe frunte pe când pe el curgeau apele ca dintr-un robinet stricat.

– Mergem la pescuit.

Apusul nu dura mult, dar era o feerie de toate nuanțele de roșu ale spectrului. Și încă vreo câteva în plus, se gândi Muhammed arătând spre soarele care tocmai se topise în zare precum o bucată de unt într-o tigaie încinsă.

Dar pe neamțul din fața tejghelei nu-l interesa apusul. Tocmai zisese că oferă o mie de dolari celui care îl va ajuta să-l găsească pe Lev Grette sau pe Roger Person. Și ar vrea Muhammed să împrăștie oferta? Cei interesați să dea informații pot lua legătura cu camera 69 a hotelului Vitória, zisese neamțul înainte să iasă din *ahwa* cu femeia palidă.

Rândunelele deveniră agitate când insectele ieșiră să-și facă dansul scurt nocturn. Soarele se topise într-un terci roșu fluid pe suprafața apei și, zece minute mai târziu, se întunecase.

Când Roger apăru înjurând, o oră mai târziu, fața lui bronzată era palidă.

– Țigan spoitor, îi zise lui Muhammed și îi spuse că auzise deja de recompensa grasă de la barul lui Fredo și plecase imediat.

În drum, băgase capul în alimentară, unde Petra îi spusese că neamțul și blonda trecuseră de două ori. Ultima oară cumpăraseră o undiță de pescuit; nu întrebaseră nimic.

– Pentru ce le trebuie? întrebă acesta aruncând priviri în jur în timp ce Muhammed turna cafea. Pentru pescuit?

– Poftim, zise Muhammed arătând spre ceașcă. Bună pentru paranoia.

– Paranoia? strigă Roger. E o chestiune de bun-simț. O mie de dolari! Oamenii de-aici și-ar vinde bucuroși mama pentru a zecea parte din suma asta.

– Atunci ce ai de gând să faci?

– Ce trebuie să fac. Să-l opresc pe nemțalău.

– Da? Cum?

Roger gustă din cafea în timp ce scoase de la curea un pistol negru cu pat roșu-marونیu scurt.

– Salută-l pe Taurus PT92C din São Paulo.

– Nu, mulțumesc, șuieră Muhammed. Ia-l imediat de aici. Ești nebun. Crezi că poți să-l elimini singur pe neamț?

Roger ridică din umeri și puse pistolul înapoi la cingătoare.

– Fred e acasă și tremură. Zice că n-o să se mai trezească niciodată din beție.

– Tipul ăsta e profesionist, Roger.

Roger pufni:

– Și eu ce sunt? Am spart câteva bănci, doar. Și știi care-i cel mai important lucru, Muhammed? Elementul-surpriză. Înseamnă totul. Roger goli ceașca de cafea. Și mă îndoiesc că o fi vreun mare profesionist dacă umblă de colo-colo și zice la toată lumea în ce cameră stă.

Muhammed își dădu ochii peste cap și se închină.

– Allah te vede, Muhammed, zise Roger sec și se ridică.

Roger o zări pe blondă de îndată ce intră în recepție. Stătea cu un grup de bărbați și se uita la un meci de fotbal la televizorul de deasupra tejghelei. Așa era, era *flaflu* în seara aceasta, derbiul local tradițional dintre Flamengo și Fluminense din Rio. De asta era atâta lume la barul lui Fredo.

Trecu repede pe lângă ei, sperând să nu-l fi văzut. O luă la fugă în sus pe scările acoperite de covor și își continuă drumul pe coridor. Știa prea bine care e camera. Când soțul Petrei urma să plece cu afaceri din oraș, Roger rezerva camera 69.

Roger își lipi urechea de ușă, dar nu auzi nimic. Se uită pe gaura cheii, dar înăuntru era întuneric. Nemțalăul ori dormea, ori era plecat. Roger înghiți în sec. Inima îi bătea tare, dar jumătatea de amfetamină pe care o luase îl făcea să rămână calm. Verifică

dacă pistolul e încărcat și piedica trasă, apoi apăsă pe clanță. Ușa era deschisă! Roger se strecură în cameră și închise încet ușa după el. Stătea în întuneric ținându-și respirația. Nu se vedea și nu se auzea nimeni. Nici o mișcare, nici o respirație. Doar mișcările line ale ventilatorului din tavan. Din fericire, Roger cunoștea camera foarte bine. Îndreptă pistolul înspre locul unde știa că e patul în timp ce ochii se obișnuiau cu întunericul. O fâșie îngustă de lumină de la lună cădea pe patul a cărui cuvertură fusese dată la o parte. Gol. Se gândi rapid. Era posibil ca nemțălăul să fi ieșit și să fi uitat să încuie ușa? Dacă așa stăteau lucrurile, Roger se putea așeza ca să aștepte întoarcerea acestuia, să-l transforme în țintă din ușă. Totul părea prea frumos pentru a fi adevărat, ca într-o bancă în care au uitat să activeze alarma. Pur și simplu lucrurile astea nu se întâmplă. Ventilatorul din tavan.

Chiar în secunda aceea i se lămurii totul.

Roger sări în picioare când auzi zgomotul apei trase la baie. Tipul era la toaletă! Roger înșfăcă pistolul cu ambele mâini și îl îndreptă în direcția în care știa că se află baia. Trecură cinci secunde. Opt. Roger nu mai putea să-și țină respirația. Ce dracu' aștepta tipul? Doar trăsese apa. Douăsprezece secunde. Poate că încerca să scape. Roger își aminti că baia avea o fereastră. La dracu'! Aceasta era ultima lui șansă; nu-l putea lăsa pe tip să-i scape. Roger se strecură pe lângă dulapul în care se afla halatul cu care îi ședea așa de bine Petrei, se opri în fața ușii de la baie și puse mâna pe clanță. Respiră adânc. Se pregătea să apese când simți un curent de aer. Nu de la ventilator sau de la vreun geam deschis. Era altceva.

– Nu mișca, se auzi o voce chiar în spatele său.

Când ridică privirea și se uită în oglinda de pe ușa de la baie, Roger făcu cum i se spusese. Împietrise, dar dinții îi clănțăneau. Ușa șifonierului se deschisese și înăuntru, printre halatele de baie albe, putu să vadă o siluetă bine făcută. Dar nu asta îl făcuse să încremenească brusc. Efectul psihologic atunci când descoperi că cineva are îndreptată asupra ta o armă mult mai mare decât cea pe care o ții tu în mână nu e mai mic dacă e vorba de cineva care se pricepe la arme. Din contră. Știi mult mai bine cât de

eficient distrug corpul uman gloanțele mai mari. Taurus PT92C al lui Roger era un pistol cu apă pe lângă monstrul negru pe care îl zări în spatele lui în lumina lunii. Un chițăit îl făcu pe Roger să privească în sus. Văzu lucind ceea ce părea a fi așa de la o undiță de pescuit. Se întindea de la ușa crăpată din baie până în dulap.

– *Guten abend*, șopti Roger.

Șase ani mai târziu, când cineva îi făcu întâmplător cu mâna lui Roger dintr-un bar din Pattaya, acesta fu așa de uimit la început să descopere că în spatele perciunilor se afla Fred, încât rămase în picioare fără să reacționeze până când Fred îi trase un scaun.

Fred comandă de băut și-i spuse că nu mai lucrează în Marea Nordului. Avea pensie de boală. Roger se așeză șovăitor și povesti, fără să intre în detalii, că de șase ani avea o afacere de curierat în Chang Rai. După câteva pahare, Fred își dresе vocea și-l întrebă ce se întâmplase de fapt în seara în care Roger părăsise brusc d'Ajuda.

Roger se uită în pahar, trase aer în piept și zise că nu avusese de ales. Neamțul, care întâmplător nu era neamț, îl păcălise și fusese cât pe ce să-l trimită pe lumea cealaltă. Cu toate astea, Roger ajunsese la o înțelegere cu el chiar în ultima clipă. Roger avea la dispoziție treizeci de minute să dispară din d'Ajuda dacă îi spunea unde locuiește Lev Grette.

– Ce fel de pistol ziceai că avea individul? îl întrebă Fred.

– Era prea întuneric să-mi dau seama. În orice caz, nu era un model cunoscut. Dar pot să-ți spun că mi-ar fi zburat creierii cu el.

Roger se uită iute spre ușă.

– Am un culcuș aici, zise Fred. Ai unde să stai?

Roger se uită la Fred de parcă nu i-ar fi trecut prin cap așa ceva. Își frecă mult timp barba înainte să răspundă:

– De fapt, nu prea am unde.

EDVARD GRIEG

Casa lui Lev era în capătul unei fundături. Era construită simplu, ca toate casele din zonă, cu diferența că ferestrele chiar aveau geamuri. Un singur felinar arunca un con de lumină gălbuie peste o varietate impresionantă de vietăți care se luptau pentru spațiu în timp ce lilieci lacomi intrau și ieșeau din întuneric.

– Nu pare că e cineva acasă, șopti Beate.

– Poate că economisește curentul, zise Harry.

Se opriă în fața unei porți metalice ruginite.

– Și atunci cum facem? întrebă Beate. Batem la ușă?

– Nu. Deschide-ți mobilul și așteaptă-mă aici. Când vezi c-am ajuns sub fereastră, sună la numărul ăsta. Îi dădu o pagină ruptă dintr-un carnețel.

– De ce?

– Dacă o să aud un telefon mobil care sună în casă, o să știu că Lev e acasă.

– Bine. Și cum te-ai gândit să-l arestezi? Cu aia?

Arătă spre obiectul negru pe care Harry îl ținea în mână.

– De ce nu? replică Harry. Cu Roger Person a ținut.

– Era într-o cameră întunecată și nu l-a văzut decât într-o oglindă, Harry.

– Păi de vreme ce nu avem voie cu arme în Brazilia, trebuie să folosim ce avem.

- Cum ar fi undița legată de vecu și o jucărie?
- Nu e orice fel de jucărie, Beate. E un Namco G-Con 45. Mângâie pistolul de plastic în mărime naturală.
- Cel puțin scoate-i eticheta cu PlayStation, zise Beate clătinând din cap.

Harry își descălță pantofii și o luă la fugă, aplecat, pe pământul uscat și crăpat al cărui scop inițial fusese cel de pajiște. Ajunse, se lipi cu spatele de peretele de sub fereastră și-i făcu lui Beate semn cu mâna. Nu o vedea, dar știa că ea îl vede proiectat pe peretele alb. Ridică privirea spre cerul care înfățișa universul. Câteva secunde mai târziu, se auzi în casă un telefon mobil sunând slab, dar clar. *In the Hall of the Mountain King. Peer Gynt.* Tipul avea simțul umorului.

Harry se concentrează asupra unei stele și încercă să nu se mai gândească la altceva în afară de ceea ce avea de făcut. Dar nu putu. Aune îl întrebase odată de ce oamenii se întreabă dacă există viață în univers atâta vreme cât știm că doar în galaxia noastră există mai mulți sori decât fire de nisip pe o plajă de mărime medie. Ar trebui să ne întrebăm dacă sunt șanse ca aceștia să fie pașnici și apoi să cântărim dacă merită să ne asumăm riscul de a lua legătura cu ei. Harry strânse tare tocul pistolului. Și el își puna aceeași întrebare acum.

Telefonul nu mai cânta melodia lui Grieg. Inspiră adânc și merse pe vârfuri până la ușă. Ascultă, dar nu se auzeau decât greierii. Apucă clanța cu mâna, așteptându-se ca ușa să fie încuiată.

Chiar era încuiată.

Trase o înjurătură. Hotărâse deja că dacă ușa era încuiată și nu-l mai putea lua prin surprindere, să aștepte până a doua zi și să cumpere niște răngi de fier înainte să se întoarcă acolo. Era convins că nu va fi o problemă să cumpere două pistoale decente într-un loc ca acesta. Dar avea de asemenea sentimentul că Lev va fi informat în curând despre ce se întâmplase, iar ei nu aveau prea mult timp la dispoziție.

Harry sări în sus căci simți o arsură în piciorul drept. Își trase piciorul în mod automat și se uită în jos. Putu să discearnă în

lumina slabă a stelelor o dungă neagră pe peretele văruiat în alb. Dunga se întindea de la ușă, trecea de scările pe care avusese Harry piciorul și de acolo nu se mai vedeau. Căută prin buzunare o minilanteră Maglite și o aprinse. Furnici. Furnici mari, galbene și semitransparente formau două șiruri – unul în jos pe scări și altul pe sub ușă. Era clar că erau un soi diferit de furnicile negre de acasă. Era imposibil de văzut ce cărau, dar Harry știa destul de multe despre furnici – fie ele galbene sau nu – ca să-și dea seama că era ceva acolo.

Harry stinse lanterna. Se gândi. Și plecă. Coborî scările și se îndreptă spre poartă. Se opri la jumătatea drumului, se întoarse și o luă la fugă. Ușa simplă din lemn putrezit zbură din țâțâni sub greutatea celor nouăzeci și cinci de kilograme ale lui Harry care aproape că prinsese treizeci de kilometri pe oră. Avea umărul sub el când se prăbuși pe podeaua de piatră împreună cu ce mai rămăsese din ușă, iar durerea îi cuprinse brațul și urcă spre gât. Cum zăcea acolo, pe podeaua de piatră, în întuneric, așteptă să audă zgomotul lin al unui trăgaci de pistol. Neauzind nimic, se ridică și aprinse lanterna. Fâșia îngustă de lumină regăsi șirul de furnici de-a lungul peretelui. Harry simți după căldura din spatele bandajelor că sângera din nou. Urmări trupurile strălucitoare ale furnicilor de-a lungul covorului murdar, intrând în camera de alături. Acolo, furnicile coteau brusc la stânga și urcau pe perete. Lanterna luminează un tablou *Kama Sutra* sus pe perete. Caravana furnicilor se despărțea și continua pe tavan. Harry se lăsă pe spate. Nu-l mai duruse niciodată gâtul atât de tare. Acum erau chiar deasupra lui. Trebui să se întoarcă. Lumina lanternei se mișcă într-o parte și în alta până ce găsi furnicile din nou. Era oare acesta cel mai scurt drum pentru ele? Acesta fu ultimul gând al lui Harry înainte să-i apară în față Lev Grette. Corpul lui Lev stătea deasupra lui Harry, care scăpă lanterna din mână și se trase în spate. Creierul poate că îi spunea că e prea târziu, dar mâinile tot căutară bâjbâind, într-o combinație de șoc și stupiditate, pistolul Namco G-Con 45.

LAVA PE

Beate nu suportă duhoarea mai mult de două minute și trebuie să iasă. Stătea chircită când ieși Harry care se așeză pe trepte să fumeze o țigară.

– N-ai simțit mirosul? bălmăji Beate căreia încă îi mai curgea saliva din gură.

– Disosmie. Harry își contemplă țigara. Pierdere parțială a mirosului. Sunt lucruri pe care nu le mai pot mirosi. Aune spune că e din cauză că am mirosit prea multe cadavre. Traumă emoțională și chestii din astea.

Beate vomită iar.

– Îmi cer scuze, bălmăji ea. E din cauza furnicilor. Adică de ce creaturile astea dezgustătoare trebuie să-i folosească *nările* pe post de șosea cu două benzi?

– Păi, dacă insiști, pot să-ți spun unde se află în corpul omului cea mai bogată sursă de proteine.

– Nu, mulțumesc!

– Îmi pare rău. Harry stinse țigara de pământul uscat. Ai făcut față foarte bine înăuntru, Lønn. Nu e ca la casetele video.

Se ridică și se întoarce înăuntru.

Lev Grette atârna de o bucată scurtă de sfoară legată de cârligul pentru lampă din tavan. Atârna la o jumătate bună de metru de podea și de scaunul răsturnat și din acest motiv muștele

se bucuraseră de monopolul cadavrului înaintea furnicilor care își continuau procesiunea în susul și în josul sforii.

Beate găsisse telefonul mobil cu încărcătorul pe podea lângă canapea și zisese că poate să afle cu cine vorbise ultima oară. Harry se duse în bucătărie și aprinse lumina. Un gândac de bucătărie de un albastru metalic stătea pe o bucată de hârtie A4, legănându-și antenele către el, dar se ascunse imediat în aragaz. Harry ridică bucata de hârtie. Era scrisă de mână. Citise tot felul de bilețele de adio ale sinucigașilor și foarte puține dintre ele ofereau o lectură de calitate. Faimoasele cuvinte din final erau de obicei bolboroseli confuze, strigăte disperate de ajutor sau instrucțiuni prozaice despre cine va moșteni prăjitorul de pâine sau mașina de tuns iarba. Unul dintre cele mai substanțiale ca înțeles bilețele pe care Harry le văzuse vreodată fusese al unui fermier din Maridalen care scrisese cu cretă pe peretele hambarului: „Aici s-a spânzurat un om. Sunați vă rog la poliție. Scuze“. Din acest punct de vedere, scrisoarea lui Lev Grette era, dacă nu unică, cel puțin neobișnuită.

Dragă Trond,

M-am întrebat mereu cum s-a simțit când puntea a dispărut brusc sub el. Când s-a deschis prăpastia și și-a dat seama că ceva fără nici un sens urma să se întâmple. Urma să moară fără nici un motiv. Poate că mai avea încă lucruri de îndeplinit. Poate că în acea dimineață cineva stătea și-l aștepta. Poate că se gândea că acea zi va fi un nou început. Și într-un fel avea dreptate...

Nu ți-am spus niciodată că l-am vizitat la spital. I-am adus un buchet mare de flori și i-am spus că am văzut tot incidentul de la fereastra apartamentului meu; am sunat la poliție și le-am spus cum arăta băiatul și ce bicicletă avea. El zăcea în pat, atât de mic și de cenușiu, și mi-a mulțumit. Apoi i-am pus o întrebare de comentator sportiv zevzec: Cum a fost?

Nu mi-a răspuns. Stătea acolo, între tuburi și perfuzii, și mă privea. Apoi mi-a mulțumit din nou și o asistentă mi-a spus că trebuie să plec.

Așa că n-am știut niciodată cum s-a simțit. Până într-o bună zi când s-a deschis și sub mine prăpastia. Nu s-a întâmplat când

am luat-o la fugă în sus pe Industriegata după spargere. Nici când am numărat banii mai apoi. Nici când m-am uitat la știri. S-a întâmplat la fel cum s-a întâmplat și cu bătrânul. Într-o bună dimineată mă plimbam fericit, fără să-mi dau seama de vreun pericol. Soarele strălucea, mă întorsesem în siguranță în d'Ajuda, puteam să mă relaxez și să mă gândesc. Luasem de la persoana pe care o iubeam cel mai mult lucrul pe care el îl iubea cel mai mult. Asta s-a întâmplat, de fapt, în dimineata asta.

Nu mă aștept să înțelegi, Trond. Am spart o bancă, am văzut că m-a recunoscut, am fost prins într-un joc cu propriile reguli, nimic din toate astea nu-și găsește locul în lumea ta. Nu mă aștept să-mi înțelegi gestul, dar poate că îți poți da seama că e posibil să te sature și de asta. De viață.

Lev

P.S. Atunci nu mi-am dat seama că bătrânul nu mi-a zâmbit când mi-a mulțumit. Dar m-am gândit azi la asta, Trond. Poate că, la urma urmei, nu avea nimic sau nu-l aștepta nimeni. Poate că s-a simțit doar ușurat când s-a deschis prăpastia și s-a gândit că nu va mai trebui s-o facă el singur.

Beate stătea pe un scaun lângă corpul lui Lev când Harry intră. Se chinuia să îndoaie unul dintre degetele lui Lev ca să-l apese în interiorul unei cutiute strălucitoare de metal.

- La naiba! zise ea. Cerneala a stat în soare la hotel și s-a uscat.
- Dacă n-o să poți să iei o amprentă bună, va trebui să folosim metoda pompierilor.
- Ce mai e și asta?
- Oamenii prinși într-un incendiu își folosesc în mod automat mâinile. Chiar și pe corpurile carbonizate pielea de pe buricul degetelor poate să fie intactă și se pot lua amprente pentru identificarea corpurilor. Uneori, din motive practice, pompierii taie degetul și îl duc la Investigații.
- Asta se numește pângărirea cadavrelor.

Harry dădu din umeri.

- Dacă o să te uiți la mâna cealaltă, o să vezi că deja îi lipsește un deget.

– Da, zise ea. Se pare că a fost tăiat. Ce-ar putea oare să însemne asta?

Harry se apropie și luminează cu lanterna.

– Înseamnă că degetul a fost tăiat la mult timp după ce s-a spânzurat. Probabil că a venit cineva aici și a văzut că treaba e deja făcută.

– Dar cine?

– Păi, în unele țări, ȋiganii îi pedepsesc pe hoȋi tăindu-le degetele, zise Harry. Adică dacă fură de la ȋigani.

– Cred că am o amprentă bună, zise Beate ștergându-și sudoarea de pe frunte. Să-l tăiem?

– Nu, zise Harry. Să mai aruncăm o privire și apoi să facem ordine după noi și s-o ștergem. Am văzut o cabină telefonică pe strada principală. O să dau un telefon anonim la poliȋie și o să anunȋ decesul. Când o să ajungem la Oslo, poȋi să dai telefon poliȋiei braziliene să-ȋi trimită raportul medical. Nu mă îndoiesc că a murit din cauza asfixierii, dar vreau ora când a survenit decesul.

– Dar ușa?

– Nu prea avem ce să-i facem.

– Și gâtul tău? Bandajul e complet roșu.

– Lasă-l. Mă doare mai tare braȋul. Am aterizat pe el când am venit peste ușă.

– Cât de tare?

Harry ridică voios braȋul, dar se strâmbă.

– E în regulă dacă nu-l mișc.

– Consideră-te norocos că nu suferi de Spasmul Setesdal.

Doi dintre cei trei aflaȋi în cameră râseră, dar nu din toată inima.

În drum spre hotel, Beate îl întrebă pe Harry dacă lucrurile aveau vreo logică.

– Din punct de vedere tehnic, da. În afară de asta, nu mă aștept ca o sinucidere să aibă vreo logică.

Aruncă țigara. Aceasta făcu o boltă lucitoare în noaptea pe care aproape puteai s-o atingi cu mâna.

– Dar până la urmă, așa sunt eu.

CAMERA 316

Fereastra se deschise cu zgomot.

– Trond pleacă într-o călătorie, ciripi ea.

Părul ei decolorat primise în mod evident o nouă doză de chimicale de la ultima lor vizită, iar scalpul i se vedea strălucind sub părul lipsit de vitalitate.

– Ați fost în sud?

Harry ridică spre ea o față bronzată.

– Da, într-un fel. Știți unde e?

– Își pune bagajele în mașină, zise ea arătând spre partea cealaltă a caselor. Cred că are de gând să plece în călătorie, bietul de el.

– Hm.

Beate vru să plece, dar Harry rămase nemișcat.

– Locuiți aici de mult timp, nu? întrebă el.

– A, da. De treizeci și doi de ani.

– Îi știți pe Trond și pe Lev de când erau mici bănuiesc, nu?

– Bine-nțeleș. Și-au pus amprenta pe Disengrenda. Zâmbi și se aplecă peste geam. Mai ales Lev. Un adevărat cuceritor. Am știut mereu că va fi un pericol pentru femei.

– Da, un pericol. Poate știți și povestea cu bărbatul care a căzut de pe punte?

Femeia se întunecă la față și șopti cu voce tristă:

– O, da. Un lucru îngrozitor. Am auzit că nu a mai putut să meargă niciodată cum trebuie, bietul om. I-au înțepenit genunchii. Vă puteți imagina un copil să se gândească la o asemenea glumă răutăcioasă?

– Hm. A fost cu siguranță un copil sălbatic.

– Sălbatic? Își duse mâna la ochi. Nu l-aș descrie așa. Era un băiat politicos, bine-crescut. Tocmai de asta a fost așa de surprinzător.

– Și toată lumea a aflat că el a fost autorul?

– Toată lumea. L-am văzut de la geam. O jachetă roșie îndepărtându-se pe bicicletă. Ar fi trebuit să știu că era ceva în neregulă când s-a întors.

Fața îi era complet lipsită de culoare. Rafala rece de vânt o făcu să tremure. Apoi arătă peste drum.

Trond se îndrepta spre ei și brațele îi atârnavă de-o parte și de alta. Încetini din ce în ce mai tare până când, în final, abia dacă se mai mișcă.

– E Lev, nu? întrebă când ajunse lângă ei în cele din urmă.

– Da, zise Harry.

– E mort?

Văzu cu colțul ochilor femeia cu gura căscată care stătea pe geam.

– Da, e mort.

– Bine, zise Trond.

Apoi se aplecă și-și ascunse fața în mâini.

Bjarne Møller stătea în picioare și se uita fix pe fereastră cu o expresie de preocupare pe față când Harry băgă capul pe ușa întredeschisă și ciocăni ușor.

Møller se întoarse și se luminează la față.

– A, salut.

– Uite raportul, șefu'.

Harry aruncă pe birou o mapă de un verde-marونیu.

Møller se așeză pe scaun, reuși cu ceva efort să-și vâre picioarele excesiv de lungi sub birou și își puse ochelarii.

– Aha, mormăi el deschizând mapa pe care scria LISTA DOCUMENTELOR. Înăuntru nu se afla decât o singură hârtie A4.

– Am zis că nu te interesează toate detaliile, zise Harry.

– Dacă zici tu, sunt sigur că ai dreptate, spuse Møller plimbându-și privirea peste rândurile cu spații generoase între ele.

Harry se uită pe fereastră, peste umărul șefului său. Nu era nimic de văzut, doar ceața deasă și umedă care atârna ca un șervet folosit peste oraș. Møller puse jos bucata de hârtie.

– Deci v-ați dus pur și simplu acolo, cineva v-a spus unde locuiește și l-ați găsit pe Călău atârnat de o sfoară?

– În linii mari, da.

Møller ridică din umeri.

– Nu am nimic de obiectat atâta vreme cât avem dovezi solide că ăsta e omul pe care-l căutăm.

– Weber a verificat amprenteles azi-dimineață.

– Și?

Harry se așeză pe scaun.

– Corespund cu cele pe care le-am găsit pe sticla de cola pe care a ținut-o în mână spărgătorul înainte să intre în acțiune.

– Și putem fi siguri că e aceeași sticlă...?

– Relaxează-te, șefu'. Avem și sticla, și omul pe caseta video. Doar tocmai ai citit în raport că avem un bilet de adio scris de mână în care Lev Grette recunoaște. Am fost în Disengrenda azi-dimineață și l-am anunțat pe Trond Grette. L-am întrebat dacă putem să împrumutăm din pod câteva dintre caietele de școală ale lui Lev, și Beate le-a dus expertului grafolog de la *Krivos*. Zice că nu există nici o îndoială că biletul de adio a fost scris de aceeași persoană.

– Bine, bine, voiam doar să fiu absolult sigur înainte să facem publică toată treaba, Harry. E o știre de prima pagină, doar.

– Ar trebui să încerci să fii mai fericit, șefu'. Harry se ridică în picioare. Tocmai am rezolvat cel mai important caz pe care

l-am avut în ultima vreme. Ar trebui să împodobim cu steaguri și baloane.

– Sunt sigur că ai dreptate, oftă Møller. Făcu o pauză înainte să întrebe: Atunci tu de ce nu pari fericit?

– Nu pot să fiu fericit până nu rezolvăm și celălalt caz, știi tu... Harry se îndreptă spre ușă. Eu și Halvorsen facem ordine pe birou azi, și mâine ne apucăm de cazul Ellen Gjeltén.

Se opri în ușă când Møller tuși scurt.

– Da, șefu’?

– Mă întrebam cum de-ai aflat că Lev Grette e Călăul?

– Păi versiunea oficială e că Beate l-a recunoscut pe casetă. Vrei să știi și versiunea neoficială?

Møller își masă genunchiul care îi amortise. Pe față îi reapăruse expresia de îngrijorare.

– Cred că nu.

– Hm, zise Harry din pragul ușii Casei Durerii.

– Hm, repetă Beate rotindu-se cu scaunul și uitându-se la imaginile care curgeau pe ecran.

– Cred că îți datorez niște mulțumiri pentru munca grozavă în echipă.

– Și eu la fel.

Harry rămase acolo jucându-se cu mănunchiul de chei.

– În orice caz, zise el, nu cred că Ivarsson va fi foarte supărat. La urma urmei, îi va reveni și lui o parte din glorie pentru că a lui a fost ideea ca noi doi să lucrăm în echipă.

Beate zâmbi vag.

– Da, cam asta a fost.

– Și nu uita ce ți-am spus despre știi-tu-cine.

– Nu.

Privirea ei străluci.

Harry își îndreptă umerii.

– E un ticălos. Ar fi imoral din partea mea să nu-ți spun.

– Îmi pare bine că te-am cunoscut, Harry.

Harry dădu drumul ușii să se închidă singură după el.

*

Acasă, Harry descuie ușa, puse jos sacoșa și cutia de plastic de la PlayStation și se băgă în pat. După trei ore de somn fără vise, fu trezit de telefonul care suna. Se întoarse și văzu că ceasul deșteptător arăta 19.03; se dădu jos din pat, se strecură pe hol, ridică receptorul și zise: „Salut, Øystein“ înainte ca celălalt să apuce să se recomande.

– Salutare, Oslo, sunt în aeroportul din Cairo, zise Øystein. Am stabilit că vorbim, nu?

– Ești întruchiparea punctualității, spuse Harry căscând. Și ești beat.

– Nu, beat nu, zise Øystein împleticit și indignat. Doar vreo două Stella. Sau trei? În deșert trebuie să te hidratezi, omule. Sunt treaz și am mintea limpede, Harry.

– Mă bucur să aud asta. Sper că mai ai și alte vești bune.

– Așa cum zice doctorul, avem vești bune și vești proaste. Să ți le spun pe cele bune întâi...

– Bine.

Urmă o pauză lungă în care Harry nu auzi decât pârâituri peste ceea ce părea a fi o respirație grea.

– Øystein?

– Da?

– Sunt aici și sunt emoționat ca un copil de Crăciun.

– Cum?

– Vestea bună?

– A, da. Păi, am numărul clientului, Harry. *No problemo*, cum zic pe aici. E un număr de telefon mobil din Norvegia.

– Telefon mobil? E posibil?

– Ăă... sigur că da. Dar tipii din El Tor nu-l au. Ei doar înștiințează operatorul telefonic din Norvegia, Telenor în cazul nostru, care la rândul lui emite factura clientului. Așa că am sunat la Informații în Norvegia și mi-au dat numărul.

– Da?

Harry se trezise complet acum.

– Acum ajungem la veștile care nu sunt chiar așa de bune.

– Adică?

– Ți-ai verificat nota de telefon în ultima vreme, Harry?

Trecură câteva secunde până să își dea seama.

– Telefonul *meu* mobil. Nenorocitul folosește telefonul *meu* mobil?

– Bănuiesc că nu-l mai ai?

– Nu, l-am pierdut în seara aia... la Anna. Rahat!

– Și nu ți-a trecut niciodată prin cap că ar fi o idee bună să-l anulezi?

– Să-mi treacă prin cap? bolborosi Harry. Nu mi-a trecut nimic rezonabil prin cap, Øystein, de când a început tot rahatul ăsta. Îmi cer scuze, sunt cuprins de panică. Totul e atât de simplu și de evident. De asta nu mi-am găsit telefonul la Anna. Și de asta el râde.

– Îmi cer scuze că ți-am stricat ziua.

– Stai puțin, zise Harry brusc binedispus. Dacă putem dovedi că are telefonul meu, putem dovedi și că a fost la Anna după ce am plecat eu!

– Ura! scârțâi receptorul. Și apoi mai precaut: Adică ești fericit, nu? Alo, Harry?

– Sunt aici. Mă gândesc.

– E bine să te gândești. Ține-o tot așa. Am o întâlnire cu Stella. De fapt, cu mai multe Stella. Și dacă prind zborul de Oslo...

– Numai bine, Øystein.

Harry rămase cu receptorul în mână, gândindu-se dacă să urle în oglindă sau nu. Când se trezi a doua zi, spera că toată conversația cu Øystein fusese un vis. De fapt chiar fusese. Cu șase sau șapte versiuni.

Rakol stătea cu capul plecat, sprijinit în mâini, în timp ce Harry vorbea. Nici nu se mișcă și nici nu-l întrerupse în timp ce Harry povestea cum îl găsiseră pe Lev Grette și cum propriul lui telefon mobil era motivul pentru care tot nu aveau dovezi împotriva ucigașului Annei. Când termină, Raskol ridică încet capul.

– Deci tu ți-ai rezolvat cazul, dar cazul meu rămâne nerezolvat.

– Eu nu le văd așa – cazul tău și cazul meu, Raskol. Responsabilitatea mea...

– Eu așa le văd, *Spiuni*, i-o tăie scurt Raskol. Conduc o organizație militară.

– Da? Ce vrei să zici mai exact cu asta?

Raskol închise ochii.

– Ți-am povestit, *Spiuni*, despre cum regele Wu l-a invitat pe Sun Tzu la palat să le învețe pe curtezane artele războiului?

– Nu.

Raskol zâmbi.

– Sun Tzu era un intelectual, așa că începu prin a le explica femeilor, riguros și pedagogic, cum se merge în marș. Când bătură tobele, acestea nu porniră în pas de marș, ci doar râdeau și se hlizeau. „Este greșeala generalului dacă comenzile nu sunt înțelese“, zise Sun Tzu și mai explică o dată. Dar același lucru se întâmplă când le ordonă să mărșăluiască. „Este greșeala ofițerului dacă ordinul e înțeles, dar nu și executat“, zise el și ordonă celor doi oameni ai săi să aleagă două dintre curtezane. Acestea fură aliniat și decapitate în fața celorlalte femei îngrozite. Când regele auzi că două dintre concubinele lui preferate fuseseră executate, căzu bolnav și trebui să stea în pat câteva zile. Când își reveni, îl făcu pe Sun Tzu conducătorul armatelor sale. Raskol deschise din nou ochii. Ce ne învață această poveste, *Spiuni*?

Harry nu răspunse.

– Ne învață că într-o organizație militară, logica trebuie să fie totală și absolut consecventă. Dacă relaxezi ordinele, te alegi cu o curte de concubine care se hlizesc. Când ai venit să mai ceri 40 000 de coroane, le-ai primit pentru că am crezut povestea cu fotografia din pantoful Annei. Pentru că Anna era țigancă. O eșarfă roșie legată de o creangă, un os crestat, toate astea înseamnă ceva pentru noi. O fotografie înseamnă că a murit cineva. Sau va muri. N-aveai de unde să știi astea, așa că am avut încredere în ce mi-ai spus. Raskol întinse mâinile pe masă cu palmele în sus. Dar omul care i-a luat viața fiicei fratelui meu e liber, iar când mă uit

la tine, văd o concubină care se hlizește, *Spiuni*. Consecvență absolută. Spune-mi numele, *Spiuni*.

Harry inspiră. Două cuvinte. Patru silabe. Dacă spunea numele lui Albu, oare ce sentință îi va da acestuia? Crimă cu premeditare motivată de gelozie. Nouă ani după încă șase? Și consecințele pentru Harry? Ancheta va descoperi inevitabil că el, ca polițist, ascunsese adevărul pentru a împiedica degetul suspiciunii să arate spre el. S-a împușcat singur în picior. Două cuvinte. Patru silabe. Toate problemele lui Harry vor fi rezolvate. Albu va fi cel care va suporta consecințele finale.

Răspunsul lui Harry fu o singură silabă.

Raskol clătină din cap și-l privi pe Harry cu ochi triști.

– Mă temeam că asta o să-mi spui, *Spiuni*. Mai ții minte ce ți-am răspuns când m-ai întrebat de ce am încredere în tine?

Harry clătină din cap în semn că da.

– Cu toții trăim pentru ceva. Nu-i așa, *Spiuni*? Ceva care ne poate fi luat. Camera 316 îți spune ceva?

Harry nu răspunse.

– Atunci să-ți spun eu. Trei unu șase este numărul unei camere din hotelul Internațional din Moscova. Olga se ocupă de acel etaj. Se va pensiona în curând și i-ar plăcea o vacanță lungă și frumoasă la Marea Neagră. Sunt trei șiruri de scări și un lift care duce la etajul trei. Plus liftul de serviciu. Camera are două paturi identice.

Harry înghiți în sec.

Raskol își cuprinse fruntea în mâini.

– Micuțul doarme lângă geam.

Harry se ridică, se duse la ușă și o lovi tare. Ecoul se auzi afară pe coridor. Continuă să lovească în ușă până auzi cheile răsu-cindu-se în yală.

PE VIBRAȚII

– Scuze, dar am venit cât de repede am putut, zise Øystein în timp ce trecea cu taxiul peste trotuarul din fața magazinului de fructe și tutun al lui Elmer.

– Bine te-ai reîntors, zise Harry și se întrebă dacă autobuzul care venea din dreapta își dăduse seama că Øystein nu are de gând să oprească.

– Mergem în Slemdal, nu? Øystein ignoră claxonul furios al autobuzului.

– Bjørnetrâkket. Știi că trebuie să cedezi trecerea aici?

– M-am hotărât să n-o fac.

Harry se uită spre tovarășul său. Văzu doar doi ochi injectați sub pleoapele înguste.

– Ești obosit?

– Sunt în transă.

– Diferența de fus orar dintre noi și Egipt e doar de o oră, Øystein.

– Cel puțin.

De vreme ce nici amortizoarele, nici arcurile scaunului nu mai erau bune, Harry simți fiecare pietricică și fiecare denivelare din șosea în timp ce se îndreptau spre casa lui Albu, dar nimic din toate astea nu-l interesa. Împrumută mobilul lui Øystein și

sună la hotelul Internațional, camera 316. Harry simți plăcerea din vocea lui Oleg când îl întrebă unde e.

– Într-o mașină. Unde-i mama?

– Afară.

– Știam că nu se prezintă la tribunal decât mâine.

– Se întâlnește cu avocații în Kuznetski Most, zise el cu voce de om mare. O să se întoarcă într-o oră.

– Ascultă, Oleg, te rog să-i transmiți următorul mesaj. Spune-i să schimbe hotelul. Imediat.

– De ce?

– Pentru că... așa am zis eu. Spune-i doar, da? O să sun mai târziu.

– Bine.

– Pa, trebuie să închid.

– Ai...?

– Poftim?

– Nimic.

– Bine. Nu uita să-i spui ce ți-am spus.

Øystein puse frână și se opri pe trotuar.

– Așteaptă aici, zise Harry și sări din mașină. Dacă nu mă întorc în douăzeci de minute, sună la numărul pe care ți l-am dat. Spune-le că...

– Inspectorul Hole de la Omucideri vrea o mașină cu polițiști înarmați aici imediat. Am înțeles, Harry.

– Bine. Dacă auzi focuri de armă, sună imediat.

– Bine. Ce film e ăsta?

Harry se uita în sus la casă. Nu se auzea nici un lătrat. Un BMW bleumarin trecu încet pe lângă ei și parcă mai în sus pe stradă. În rest, totul era liniștit.

– Oricare. Așa sunt cele mai multe, inspiră Harry.

Øystein râse.

– E tare. Apoi îi apăru între ochi o dungă de îngrijorare. E tare, nu? Nu doar *nebunește* de periculos?

Vigdis Albu deschise ușa. Purta o bluză albă proaspăt călcată și o fustă scurtă, dar după privirea încețoșată, părea că tocmai se dăduse jos din pat.

– Am sunat la biroul soțului tău, zise Harry. Mi-au spus că e acasă astăzi.

– Poate că e, zise ea. Doar că nu mai locuiește aici, inspectore. Doar tu ai pus pe tapet toată povestea aia cu... cu... Gesticulă de parcă ar fi căutat cuvântul potrivit, dar zâmbind dezgustată, se resemnă și admise că nu era un alt cuvânt: ... târfa.

– Pot să intru, *fru* Albu?

Scutură din umeri pentru a-și arăta dezgustul.

– Spune-mi Vigdis sau cum vrei, dar nu așa.

– Vigdis. Harry făcu o plecăciune. Acum pot să intru?

Ridică din sprâncenele pensate subțire. Ezită. Apoi întinse mâna.

– De ce nu?

Harry se gândi că simte un miros slab de gin, dar putea să fie parfumul ei. Nimic din casă nu sugera ceva ieșit din comun – era curat, ordonat și mirosea frumos. Pe bufet erau flori proaspete într-o vază. Harry observă că nuanța canapelei era mai albă decât ultima oară când stătuse pe ea. Se auzea slab muzică clasică din niște boxe pe care nu le putea vedea.

– Mahler? întrebă Harry.

– Melodiile celebre, zise Vigdis. Arne nu cumpăra decât colecții. Zicea că doar cei mai buni au valoare.

– Ce bine că n-a luat colecțiile cu el. Apropo, unde locuiește?

– În primul rând, nimic din ce e aici nu e al lui. Nici nu știu și nici nu vreau să știu unde e. Ai o țigară, inspectore?

Harry îi dădu pachetul și o privi cum se chinuie cu o brichetă din lemn și argint. Se aplecă peste masă și-i întinse bricheta lui de buzunar.

– Mulțumesc. Cred că e în străinătate. Undeva unde e cald. Nu atât de cald cât mi-aș dori eu să fie, din păcate.

– Hm. Ce vrei să zici că nimic din ce e aici nu-i aparține?

– Exact ce-am zis. Casa, mobila, mașina – totul e al meu. Suflă fumul cu putere. Întreabă-l pe avocatul meu.

– Credeam că soțul tău e cel care are banii...

– Nu-i mai zice așa! Vigdis părea că vrea să tragă tot tutunul din țigară. Da, Arne are bani. Avea bani suficienți să cumpere casa asta, mobila, mașinile, costumele, cabana și bijuteriile pe care mi le făcea cadou doar ca să se dea mare în fața așa-zișilor prieteni. Singurul lucru care contează pentru Arne e ce cred ceilalți despre el. Familia lui, familia mea, colegii, vecinii și prietenele studente. Mânia dădea vocii ei un timbru dur și metalic, ca și cum ar fi vorbit printr-un megafon. Toată lumea era spectator al vieții nemaipomenite pe care o ducea Arne Albu. Trebuiau să aplaude când lucrurile mergeau bine. Dacă Arne ar fi pus tot atâta energie în conducerea companiei cât depunea cu culesul aplauzelor, poate că Albu AS nu s-ar fi dus așa la vale.

– După spusele ziarului *Dagens Næringsliv*, Albu AS era o afacere de succes.

– Albu AS era o afacere de familie, nu o companie listată la bursă care trebuie să publice detalii financiare. Arne a făcut-o să pară profitabilă prin vânzarea activelor. Strivi în scrumieră țigara fumată pe jumătate. Acum câțiva ani, firma a avut o criză acută de lichidități și pentru că Arne era personal responsabil pentru datorie, a trecut casa și toate celelalte bunuri pe numele meu și al copiilor.

– Da, dar cumpărătorii au plătit o sumă frumoasă. Treizeci de milioane, au scris ziarele.

Vigdis râse cu amărăciune.

– Deci ai înghițit povestea cu omul de afaceri de succes care se dă la o parte pentru a petrece mai mult timp cu familia? Arne se pricepe la relații cu publicul, trebuie să recunosc. Hai să zicem așa – Arne a avut de optat între a-și pierde afacere și a da faliment. Și bine-nțeleș că a ales prima variantă.

– Și cele treizeci de milioane?

– Arne poate să fie fermecător când vrea. Iar oamenii pică în plasă. De asta e bun la negocieri, mai ales în situații stresante. Asta a făcut ca banca și furnizorii să țină afacerea în viață atâta timp. Arne a negociat cu furnizorul două clauze în contract

pentru ceea ce ar fi trebuit să fie o capitulare necondiționată. I se permitea să păstreze cabana, care mai era încă pe numele lui, și l-a determinat pe cumpărător să apară cu cifra de treizeci de milioane. Asta n-a însemnat mare lucru pentru ei pentru că puteau reduce la zero toată suma având în vedere datoriile lui Albu AS. A făcut un faliment să pară o vânzare excepțională. Și asta nu-i chiar un lucru de ici, de colo.

Își dădu capul pe spate și râse. Harry văzu cicatricea de sub bărbie rămasă în urma unei remodelări a feței.

– Și cu Anna Bethsen? întrebă el.

– Târfa lui? Își încrucișă picioarele zvelte, își dădu părul din față cu degetul și se uită în gol cu un aer de indiferență. N-a fost decât o jucărie. Cea mai mare greșeala a lui a fost dorința de a se da mare în fața tovarășilor cu iubita lui țigancă. Nu toți cei pe care Arne îi considera prieteni simțeau că îi sunt datori cu loialitate, să zicem. Pe scurt, mi-a ajuns la urechi.

– Și?

– I-am mai dat o șansă. De dragul copiilor. Sunt o femeie rezonabilă. Îl privi pe Harry pe sub pleoapele grele. Dar el n-a profitat de ea.

– Poate că a descoperit că era mai mult decât o jucărie?

Nu-i răspunse, dar buzele ei subțiri se subțiară și mai mult.

– Are un birou acasă sau ceva de genul ăsta? întrebă Harry.

Vigdis Albu încuviință.

Îl conduse în sus pe scări.

– Se încuia înăuntru și stătea aici jumătate din noapte.

Deschise ușa camerei de la mansardă care lăsa să se vadă acoperișurile vecinilor.

– Lucra?

– Naviga pe internet. Era prins de treaba asta. Zicea că se uită la mașini, dar Dumnezeu știe ce făcea.

Harry se duse la birou și trase unul dintre sertare.

– Le-a golit?

– A luat cu el tot ce avea aici. A intrat într-o pungă de plastic.

– Și calculatorul?

- Avea un laptop.
- Pe care îl lega la un telefon mobil?

Ea ridică din sprâncene.

- Nu știu nimic despre asta.
- Mă întrebam doar.
- Mai vrei să vezi ceva?

Harry se întoarse. Vigdis se sprijinea de tocul ușii cu un braț deasupra capului și cu celălalt în talie. Avu un sentiment copleșitor de déjà-vu.

- Am o ultimă întrebare, *fru...* Vigdis.
- A, te grăbești, inspectore?
- Cronometrul taxiului care mă așteaptă afară mă taxează.

Întrebarea e simplă. Crezi că ar fi putut s-o omoare?

Îl studie pe Harry pe îndelete în timp ce lovea ușor în pragul ușii cu tocul pantofului. Harry așteaptă.

– Știi care a fost primul lucru pe care mi l-a spus când i-am zis despre târfa lui? „Promite-mi că n-o să spui nimănui, Vigdis.“ *Eu* să nu spun nimănui! Pentru Arne, dacă toți ceilalți ne considerau fericiți, era mai important decât dacă într-adevăr eram. Răspunsul meu, inspectore, e că n-am nici cea mai mică idee de ce e în stare. Nu-l cunosc pe omul ăsta.

Harry scoase o carte de vizită din buzunarul hainei.

– Aș vrea să mă suni dacă ia legătura cu tine sau dacă află unde e. Imediat.

Vigdis se uită la dreptunghiul de carton cu un zâmbet jucăuș pe buze.

– Doar atunci, inspectore?

Harry nu răspunse.

Afară pe scări, se întoarse spre ea.

- Ai spus cuiva?
- Că soțul meu mă înșală? Tu ce crezi?
- Cred că ești o femeie cu picioarele pe pământ.

Ea se luminează la față.

– Optsprezece minute, zise Øystein. La dracu', începuse să-mi crească pulsul.

– Ai sunat la vechiul meu număr de mobil cât am fost eu înăuntru?

– Bineînțeles. Suna încontinuu.

– Nu am auzit nimic. Nu mai e acolo.

– Scuze, dar ai auzit de vibrații?

– Ce?

Øystein se prefăcu lovit de epilepsie.

– Așa cum auzi. Vibrații. Telefon care nu sună.

– Al meu nu a costat decât o coroană și doar suna. L-a luat cu el, Øystein. Ce s-a întâmplat cu BMW-ul albastru din josul străzii?

– Ce?

Harry oftă.

– Să mergem.

MAGLITE

– Vrei să zici că suntem urmăriți de un psihopat pentru că nu poți să-l găsești pe cel care i-a ucis un membru al familiei? scârțâi vocea lui Rakel în telefon.

Harry închise ochii. Halvorsen plecase la magazinul lui Elmer și era singur în birou.

– Pe scurt, da. Am făcut o înțelegere cu el. Și el și-a respectat partea lui din înțelegere.

– Și de asta suntem vânați? De asta trebuie să plec din hotel cu fiul meu care va afla peste câteva zile dacă va putea sau nu să rămână cu mama lui? Asta e... e... Vocea ei era un falsetto furios și sacadat. O lăsă să continue fără să o întrerupă. De ce, Harry?

– E cel mai vechi motiv din lume, zise el. Răzbunarea. Vendeta.

– Și ce legătură avem noi cu asta?

– Așa cum ți-am spus: nici una. Tu și Oleg nu sunteți scopul, ci doar mijlocul. Omul ăsta crede că e de datoria lui să răzbune omorul.

– Datorie? Țipătul ei îi sparse timpanul lui Harry. Răzbunarea e una dintre chestiile alea legate de teritoriu, pe care voi, bărbații, le îndrăgiți așa de tare. Nu e vorba de datorie, e chemarea Neanderthalului!

Așteptă până ce consideră că terminase.

– Îmi pare rău că se întâmplă așa, dar deocamdată nu am ce să fac.

Ea nu îi răspunse.

– Rakel?

– Da.

– Unde ești?

– Dacă e adevărat ce spui, că ne-au găsit cu atâta ușurință, nu sunt sigură că nu e riscant să-ți spun la telefon.

– Bine. Ești în siguranță?

– Cred că da.

– Bine.

Se auzi în fundal o voce vorbind în rusește, ca pe o stație radio cu unde scurte.

– De ce nu poți să mă asiguri că nu suntem în pericol, Harry? Spune-mi că e doar imaginația ta, că e o cacealma... Avea o voce speriată... Orice...

Harry nu se grăbi să răspundă. Apoi zise încet, dar clar:

– Trebuie să-ți fie frică, Rakel. Suficient de frică încât să faci ce trebuie.

– Adică ce?

Harry inspiră adânc.

– O să îndrept lucrurile, îți promit. O să îndrept lucrurile.

După ce Rakel închise, Harry o sună pe Vigdis. Aceasta răspunse imediat.

– Sunt Hole. Aștepti vreun telefon, *fru* Albu?

– Tu ce crezi?

Harry își putu da seama după cât de împleticit vorbea că băuse cel puțin vreo două pahare de când plecase el.

– Nu știu ce să cred, dar aș vrea să anunți dispariția soțului.

– De ce? Nu-i simt lipsa. Râse scurt și trist.

– Am nevoie de un motiv să pun în mișcare mașinăria de căutare. Poți alege. Ori îl declari dispărut, ori anunț eu că e anchetat. Pentru crimă.

Urmă o tăcere lungă.

– Nu înțeleg, comisare.

– Nu prea e nimic de înțeles, *fru* Albu. Să spun că îi anunți dispariția?

– Stai! țipă ea. Harry auzi la celălalt capăt un pahar spărgându-se. Despre ce vorbești? Arne e deja anchetat.

– De mine, da, dar încă nu am anunțat pe nimeni.

– A, nu? Și cum rămâne cu cei trei polițiști care au venit aici după ce ai plecat tu?

Harry simți un fior rece pe șira spinării.

– Trei polițiști?

– Voi, la poliție, nu comunicați? Nu voiau să plece. Aproape că m-au speriat.

Harry se ridicase din scaun.

– Au venit cu un BMW albastru, *fru* Albu?

– Mai ții minte ce ți-am spus în legătură cu *fru* Albu, Harry?

– Ce le-ai spus?

– Nu prea multe. Tot ce ți-am spus și ție. S-au uitat la niște fotografii și... nu că au fost nepoliticoși, dar...

– Ce i-a făcut să plece?

– Să plece?

– Nu ar fi plecat dacă nu ar fi găsit ce căutau. Crede-mă, *fru* Albu.

– Harry, acum chiar că mă obosește să-ți reamintesc...

– Gândește-te! E important.

– Dumnezeu, n-am zis nimic. Am... da, am pus să asculte un mesaj din robot pe care Arne l-a lăsat acum două zile. Apoi au plecat.

– Parcă ziceai că n-ai mai vorbit cu el.

– N-am vorbit. Zicea doar că l-a luat pe Gregor. Ceea ce e adevărat. L-am auzit pe Gregor lătrând.

– De unde suna?

– De unde să știu eu?

– În orice caz, vizitatorii știau. E o chestiune de... Harry încercă să găsească alte cuvinte, dar renunță: ... viață și de moarte.

Harry nu știa prea multe despre străzi și comunicații. Nu știa că existau calcule care arătau că două tuneluri construite în

Vinterbro și prelungirea autostrăzii ar reduce blocajele din timpul orelor de vârf pe E6, la sud de Oslo. Nu știa că argumentul principal în favoarea acestei investiții de un miliard de coroane nu fusese reprezentat de voturile celor care făceau naveta între Moss și Drøbak, ci de siguranța în trafic. Autoritatea rutieră folosisese o formulă pentru a calcula beneficiul social, bazat pe o evaluare de 20,4 milioane de coroane pe viața unui om, care includea ambulanțele, redirectionarea traficului și pierderile viitoare de venituri din taxe. Îndreptându-se spre sud pe E6 în Mercedesul lui Øystein, bară la bară, Harry nu știa nici măcar cât valora pentru el viața lui Arne Albu. Și cu siguranță nu știa ce ar avea de câștigat dacă îl salvează. Tot ce știa e că nu-și putea permite să piardă ceea ce risca să piardă. În nici un caz. Deci n-avea rost să se gândească prea mult.

Mesajul înregistrat pe care îl pusese Vigdis Albu la telefon durase cinci secunde și nu conținea decât o informație importantă. Era suficient. Nu era nimic în cele zece cuvinte scurte pe care Arne Albu le rostise înainte să închidă: „L-am luat pe Gregor cu mine. Ca să știi“.

Dar în fundal nu se auzea lătratul lui Gregor.

Ci niște țipete înfiorătoare. Pescăruși.

Se făcuse întuneric când apăru indicatorul spre Larkollen.

Lângă cabană era parcat un Jeep Cherokee, dar Harry nu opri până la spațiul de virare. Nici urmă de vreun BMW. Parcă imediat în spatele cabanei. Nu avea rost să încerce să se furișeze înăuntru; auzise deja lătratul când lăsase în jos geamul de la mașină.

Harry era conștient că ar fi trebuit să ia arma cu el. Nu că ar fi avut vreun motiv să creadă că Arne Albu era înarmat; n-avea de unde să știe că dorea cineva să-i ia viața. Dar nu mai erau singurii actori ai aceste drame.

Harry ieși din mașină. Acum nu se mai vedeau și nici auzeau pescăruși – probabil că fac zgomot doar pe lumină, se gândea el.

Gregor era legat de un grilaj lângă scările din față. Colții lui luciră în lumina lunii, dându-i fiori reci lui Harry, pe care încă îl

mai durea gâtul, dar se forță să se apropie cu pași mari și înceți de câinele care lătra.

– Mă mai știi? șopti Harry când se apropie așa de tare încât putea să atingă respirația gri a câinelui.

Lanțul scurt al lui Gregor tremură. Harry se lăsă în jos și, spre surprinderea lui, lătratul încetă. Respirația lui iritată indica faptul că lătra de ceva timp. Gregor întise labele din față, își lăsă capul în jos și se opri de tot. Harry puse mâna pe clanța ușii. Era încuiat. Se auzea oare o voce înăuntru? Lumina era aprinsă în sufragerie.

– Arne Albu!

Nici un răspuns.

Harry așteaptă și strigă iar.

Cheia nu era în felinar. Așa că găsi o piatră suficient de mare, se urcă pe grilajul verandei, sparse unul dintre gemulețele ușii de la verandă, băgă mâna și deschise ușa.

În cameră nu existau semne de luptă. Mai degrabă părea că plecase în pripă. Pe masă era o carte deschisă. Harry o ridică. *Macbeth* de Shakespeare. O replică din text fusese încercuită cu creion albastru.

Eu nu vorbesc,
Călău mai sângeros decât pot spune,
Cuvântul meu e-n spadă.¹

Se uită prin cameră, dar nu zări nici un creion.

Doar patul din dormitorul mic fusese folosit. Pe noptieră era o revistă pentru bărbați.

Un aparat radio mic care prindea știrile de pe P4 se auzea încet în bucătărie. Harry îl opri. Pe blatul din bucătărie se aflau un antricot decongelat și un broccoli încă învelit în folie. Harry luă carnea și se duse pe verandă. Câinele zgâria în ușă și Harry îi deschise. O pereche de ochi căprui de cățeluș se uitară în sus la el. Sau, mai bine zis, la antricotul care nici nu ateriză bine pe scară că și fu sfârtecat.

¹ William Shakespeare – *Opere Complete*, vol. 7, Ed. Univers, București, 1988, trad. Ion Vinea, pag. 326 (n.tr.)

Harry privi câinele care mânca lacom în timp ce se gândi ce să facă. *Dacă* era ceva de facut. Arne Albu nu citea Shakespeare, cu siguranță.

Când dispăru și ultima fărâmă de carne, Gregor începu să latre cu forțe proaspete înspre șosea. Harry se duse spre grilaj, slăbi lanțul și reuși cu greu să-și păstreze echilibrul pe suprafața umedă când Gregor trase. Câinele îl târî pe potecă, peste șosea și în josul pantei de unde Harry putu să vadă valurile negre spărgându-se de stâncile netede ce păreau albe în lumina lunii. Trecură cu greu prin iarba înaltă și umedă care se agăța de picioarele lui Harry de parcă nu voia să le dea drumul, dar Gregor nu se opri până când sub pantofii Doc Martens ai lui Harry nu scârțâiră pietricele și nisip. Gregor își ridică în sus coada ca un ciot rotunjit. Erau pe plajă. Era vremea fluxului; valurile aproape că atingeau iarba țeapănă, iar spuma rămasă pe nisip după retragerea apei sfârâia de parcă ar fi conținut dioxid de carbon. Gregor începu să latre iar.

– A luat o barcă? se întrebă Harry, jumătate în sinea lui, jumătate către Gregor. Era singur sau era însoțit?

Nici el însuși și nici Gregor nu putură răspunde. În orice caz, era clar că urma dispărea aici. Când Harry îl trase de zgardă, imensul rottweiler refuză să se miște. Așa că Harry își aprinse lanterna Maglite și luminează înspre mare. Nu se vedeau decât șiruri de valuri albe, ca niște linii de cocaină pe un geam negru. Se vedea clar sub apă o pantă ușoară. Harry trase din nou de lanț, dar imediat, scoțând un urlet disperat, câinele începu să sape cu labele în nisip.

Harry oftă, stinse lanterna și se întoarse înapoi la cabană. Își făcu o ceașcă de cafea în bucătărie și ascultă lătratul îndepărtat. Își luă ceașca și se întoarse pe plajă. Găsi o scobitură între stânci și se așeză acolo, la adăpost de vânt. Își aprinse o țigară și încercă să se gândească. Apoi își strânse haina mai tare în jurul corpului și închise ochii.

Într-una dintre nopți, Anna îi spusese ceva în pat. Trebuie să fi fost spre sfârșitul celor șase săptămâni – iar el era cu siguranță mai puțin beat decât de obicei de vreme ce își amintea. Spusese că patul ei era o barcă, iar ea și Harry erau doi naufragiați, oameni singuratici duși de apele mării, îngroziți că ar putea zări pământul. Oare ce se întâmplase apoi? Zăriseră pământul? Nu ținea minte așa. Se simțea ca și cum ar fi sărit din barcă, peste bord. Poate că această amintire îi juca feste.

Închise ochii și încercă să și-o imagineze. Nu din vremea când erau doi naufragiați, ci cum era ultima oară când o văzuse. Luaseră masa împreună. Așa se pare. Îi umpluse paharul – oare era vin? Îl gustase? Așa se pare. I-l umpluse iar. Lucrurile își pierduseră conturul. Înclinase paharul. Râsese de el. Îl sărutase. Dansase pentru el. Îi șoptise obișnuitele nimicuri la ureche. Se suiseră în pat și se dezlănțuiseră. Oare făcea asta cu atâta ușurință? Și el la fel?

Nu, e imposibil să fi fost așa.

Dar Harry nu știa sigur. Nu ar fi putut spune cu siguranță că stătuse întins în patul din Sorgenfrigata cu un zâmbet plin de extaz pe buze. Se reîntâlnise cu o fostă iubită în timp ce Rakel stătea în alt pat uitându-se în tavan, într-un hotel din Moscova, incapabilă să doarmă de teamă să nu-și piardă copilul.

Se ghemui. Vântul rece și aspru trecea prin el de parcă ar fi fost o stafie. Erau gânduri pe care reușise să le țină la distanță, dar acum i se îmbulzeau în cap: dacă nu știa că e sau nu în stare să o înșele pe femeia la care ținea cel mai mult în această viață, de unde putea să știe ce altceva mai făcuse? Aune zicea că băutura și drogurile nu fac decât să întărească sau să slăbească trăsături latente ale noastre. Dar cine știe cu siguranță ce zace în noi? Oamenii nu sunt roboți, iar procesele chimice din creier se schimbă în timp. Cine avea un inventar complet al lucrurilor – în împrejurările potrivite și cu medicația greșită – de care suntem în stare?

Harry tremură și înjură. Acum știa. Știa de ce trebuie să-l găsească pe Arne Albu și să obțină o mărturie de la el înainte ca alții să-l reducă la tăcere. Nu pentru că meseria îi intrase în sânge sau pentru că legea devenise o chestiune personală, ci pentru

că trebuia să știe. Și Arne Albu era singura persoană care îi putea spune.

Harry închise din nou ochii. Peste ritmul continuu și hipnotizant al valurilor se auzea cum vântul şuiera încet deasupra rocilor de granit.

Când deschise ochii, întunericul dispăruse. Vântul împrăștiase norii, iar stelele opace sclipeau deasupra. Luna își schimbase poziția. Harry se uită la ceas. Stătea acolo de aproape o oră. Gregor lătra ca turbat înspre mare. Se ridică înțepenit și merse împleticit până la câine. Atracția gravitațională a lunii se schimbase, nivelul apei scăzuse, iar Harry merse cu greu pe ceea ce devenise o plajă lată.

– Hai, Gregor, n-o să găsim nimic aici.

Câinele se repezi spre el când se duse să-l ia de zgardă și Harry se dădu în spate automat. Se uită la apă. Lumina lunii strălucea pe suprafața neagră, dar acum se zărea ceva ce nu văzuse în timpul fluxului. Păreau a fi capetele a doi pari de ancoră care pluteau chiar deasupra nivelului mării. Harry merse până pe mal și luminează cu lanterna.

– Dumnezeule, șopti.

Gregor intrase în apă și el îl urmă deplasându-se cu greutate. Înaintase zece metri în mare, dar apa nu-i ajungea nici măcar până la genunchi. Se uită în apă la o pereche de pantofi. Cusuți de mână, italienești. Harry luminează cu lanterna apa unde lumina se reflecta înapoi din cauza a două picioare desculțe, albe-vineții care se ridicau din apă ca două pietre funerare.

Strigătele lui Harry fură purtate de vânt și se înecară imediat în valurile care se spărgeau. Dar lanterna care îi căzuse din mână și pe care o înghițise apa rămase pe fundul nisipos și luminează timp de aproape douăzeci și patru de ore. Când băiatul care avea să o găsească vara următoare fugi cu ea la tatăl său, apa sărată erodase carcasa neagră și nici unul din ei nu făcu vreo legătură între Maglite și groteasca descoperire a cadavrului. Cu un an înainte scrisese în toate ziarele, dar soarele verii făcea ca totul să pară că s-a întâmplat în urmă cu o eternitate.

PARTEA A CINCEA

DAVID HASSELHOFF

Lumina dimineții părea a fi un stâlp vârat printr-o crăpătură din cer aruncând peste fiord ceea ce Tom Waaler numea „lumina lui Isus”. Acasă, pe pereți, avea mai multe picturi similare. Trecu peste banda de plastic care înconjura scena crimei. Cei care îl cunoșteau ar fi spus că era în firea lui să sară peste în loc să treacă pe sub. Aveau dreptate în legătură cu a doua parte, dar nu și cu prima. Tom Waaler se îndoia că îl cunoștea cineva cu adevărat. Și avea de gând să păstreze lucrurile așa.

Duse aparatul digital la lentilele de un albastru metalic ale ochelarilor săi de soare din care avea o duzină acasă. Un gest de mulțumire din partea unui client. De fapt, la fel stăteau lucrurile și cu aparatul. Fixă obiectivul pe gaura din pământ și pe cadavrul de lângă ea. Avea pantaloni negri și o cămașă care cândva fusese albă, dar acum era maronie din cauza pământului și a nisipului.

– O altă fotografie pentru colecția ta personală?

Era Weber.

– Asta-i ceva nou, zise Waaler fără să ridice privirea. Îmi plac ucigașii creativi. Ați identificat cadavrul?

– Arne Albu. Patruzeci și doi de ani. Căsătorit, trei copii. Se pare că are ceva bani. Are o cabană chiar aici.

– A văzut sau auzit cineva ceva?

– Acum fac anchete din uşă în uşă. Dar vezi şi tu ce pustiu e pe aici.

– Poate cineva de la hotelul de acolo? Waaler arată spre o clădire mare de la capătul plajei.

– Mă îndoiesc, zise Weber. Nu vine nimeni aici în perioada asta din an.

– Cine a găsit cadavrul?

– Un telefon anonim de la o cabină telefonică din Moss. Pentru poliția din Moss.

– Ucigaşul?

– Nu prea cred. A zis că a văzut două picioare ridicate în sus când a ieşit cu câinele la plimbare.

– Au înregistrat convorbirea?

Waaler clătină din cap.

– Nu a sunat la numărul de urgențe.

– Şi ce poți spune până acum? Waaler arată cu capul spre cadavru.

– Doctorii trebuie să trimită raportul, dar, după părerea mea, pare să fi fost îngropat de viu. Nu sunt semne externe de violență, iar sângele din nas şi din gură şi vasele de sânge sparte din ochi sugerează o mare acumulare de sânge în creier. În plus, am găsit nisip în gât, ceea ce înseamnă că probabil respira când a fost îngropat.

– Înțeleg. Altceva?

– Câinele era legat de grilaj lângă cabană. Un rottweiler mare şi urât. Într-o formă surprinzător de bună. Uşa nu era încuiată. Înăuntru nu sunt urme de luptă.

– Cu alte cuvinte, au intrat, l-au amenințat cu pistoale, au legat câinele, i-au săpat o groapă şi l-au rugat să sară în ea.

– Asta dacă au fost mai mulți.

– Un rottweiler mare, o gaură de de un metru şi jumătate. Cred că putem considera asta ca fiind un lucru sigur, Weber.

Weber nu reacționează. Nu avusese niciodată vreo problemă să lucreze cu Waaler. Omul era un anchetator talentat, unul dintre puținii talentați; rezultatele vorbeau de la sine. Dar asta nu însemna că Weber era obligat să-l placă. Deşi nici că-l *displăcea* nu

era cuvântul potrivit. Era altceva, ceva care te făcea să te gândești la pozele cu „găsește diferențele“. Nu puteai spune exact ce e, dar era ceva care te neliniștea. Îl *neliniștea*, asta era cuvântul.

Waalер se așeză lângă cadavru. Știa că Weber nu-l place. Nu îl deranja. Weber era un polițist mai în vârstă, care lucra la Investigații, pe care nu-l aștepta un viitor strălucit și care nu ar fi putut afecta cariera sau viața lui Waaler în vreun fel. Era, mai pe scurt, o persoană de care nu avea nevoie să-l placă.

– Cine l-a identificat?

– Au apărut câțiva localnici, răspunse Weber. Proprietarul alimentarei l-a recunoscut. Am dat de soția lui în Oslo și am adus-o aici. Ne-a confirmat că e Arne Albu.

– Și ea unde e acum?

– La cabană.

– A interogat-o cineva?

Weber dădu din umeri.

– Îmi place să fiu primul la fața locului, zise Waaler aplecându-se înainte și fotografiind fața de aproape.

– Poliția din Moss a redirectionat cazul. Tocmai am fost sunați să le oferim asistență.

– Avem experiență, zise Waaler. A explicat cineva asta țăranilor?

– De fapt, câțiva de-ai noștri au investigat crima înainte, rosti o voce din spatele lui.

Waalер se uită în sus la un bărbat îmbrăcat într-o jachetă de piele neagră de polițist, care îi zâmbea. Epoleții aveau o stea și marginile aurii.

– Nu m-am supărat, râse inspectorul. Sunt Paul Sørensen. Tu trebuie să fii inspectorul Waaler.

Waalер dădu scurt din cap și ignoră mișcările lui Sørensen de a da mâna cu el. Nu-i plăcea contactul fizic cu oameni pe care nu îi cunoștea. De fapt, nici cu oameni pe care îi cunoștea. Cu femeile, lucrurile stăteau altfel. Cel puțin atâta timp cât avea controlul. Și îl avea.

– Nu ai mai investigat un asemenea caz, Sørensen, zise Waaler și ridică o pleoapă a cadavrului, lăsând să se vadă un glob

ocular sângeri. Nu vorbim despre o înjunghiere la cârciumă sau despre cum a încasat-o vreun bețiv. Doar de asta ne-ați chemat, nu?

– Nu, nu pare a fi o chestie locală, răspunse Sørensen.

– Aș zice să rămâi cu oamenii tăi prin zonă și să supraveghezi cât timp eu mă duc să stau de vorbă cu soția cadavrului.

Sørensen râse ca și cum Waaler ar fi spus o glumă bună, dar se opri când îl văzu pe Waaler ridicând din sprâncene de după ochelarii de soare. Tom Waaler se ridică și se îndreptă spre banda de plastic. Numără încet până la trei, apoi strigă fără să se întoarcă:

– Și ia mașina aia de poliție de acolo. Am văzut că ai parcat în spațiul de virare, Sørensen. Cei de la Investigații vor căuta urme de cauciuc de la mașina ucigașului. Merci.

Nu fu nevoie să se întoarcă pentru a ști că zâmbetul de pe fața jovială a lui Sørensen dispăruse. Și că scena crimei tocmai fusese preluată de poliția din Oslo.

– *Fru* Albu? întrebă Waaler când intră în cameră.

Se hotărâse să termine toată treaba cât mai repede posibil. Se întâlnea cu o tânără promițătoare la prânz și avea de gând să ajungă la întâlnire.

Vigdis Albu ridică privirea din albumul pe care îl frunzărea.

– Da?

Lui Waaler îi plăcu ce văzu. Trupul întreținut cu meticulozitate, felul sigur pe sine în care stătea, degajarea studiată a unei vedete de televizor și al treilea nasture desfăcut de la bluză. Îi plăcu și ce auzi. Vocea blândă făcută pentru cuvintele acelea speciale pe care îi plăcea să le audă de la femeile lui. Și îi plăcu și gura din care deja spera că va auzi acele cuvinte.

– Inspector Tom Waaler, se prezintă el și se așeză în fața ei. Înțeleg ce șoc trebuie să fi fost. Bineînțeles, e un clișeu, și mă îndoiesc că înseamnă ceva pentru dumneavoastră în acest moment, dar aș vrea să vă asigur de compasiunea mea. Și eu am pierdut pe cineva apropiat.

Așteptă. Până când aceasta fu obligată să ridice privirea și el putu să-i vadă ochii. Erau încețoșați și, la început, Waaler crezu că din cauza lacrimilor. Abia când răspunse își dădu seama că era beată.

- Ai o țigară, comisare?
- Spuneți-mi Tom. Nu fumez. Îmi pare rău.
- Cât timp trebuie să rămân aici, Tom?
- O să aranjez să plecați cât de curând se poate. Trebuie doar să vă pun câteva întrebări, e în regulă?
- Bine.
- Așa. Aveți vreo idee cine ar fi vrut să ia viața soțului dumneavoastră?

Vigdis Albu își sprijini bărbia în palmă și se uită pe geam.

- Celălalt comisar unde e, Tom?
- Scuze?
- N-ar trebui să fie și el aici?
- Care comisar, *fru* Albu?
- Harry. Doar e cazul lui, nu?

Principalul motiv pentru care Tom Waaler fusese avansat în grad mai repede decât oricare altul dintre cei care fuseseră admiși odată cu el era că își dăduse seama că nimeni, nici măcar avocații apărării, nu va putea să afle cum obținuse dovezi care demonstrau vina acuzatului. Celălalt motiv era că avea antene sensibile. Bineînțeles că uneori acestea nu reacționau, deși ar fi trebuit. Dar acum reacționau.

- E vorba de Harry Hole, *fru* Albu?

- Poți să oprești aici.

Lui Tom Waaler încă îi plăcea vocea. Opri lângă bordură, se aplecă în față și se uită la casa roz care se înălța pe deal. Soarele dimineții strălucea pe un obiect în forma de animal din grădină.

- Foarte drăguț din partea ta, zise Vigdis Albu. Pentru că l-ai convins pe Sørensen să mă lase să plec și pentru că m-ai adus acasă.

Waaler îi zâmbi cu căldură. Era conștient că îi zâmbea cu căldură. Mulți îi spusese că seamănă cu David Hasselhoff din

Baywatch; avea aceeași bărbie, același corp și același zâmbet. Văzuse *Baywatch* și știa la ce se refereau când spuneau asta.

– Eu ar trebui să vă mulțumesc, zise el.

Era adevărat. Cât merseseră cu mașina din Larkollen, aflase câteva lucruri interesante. Cum ar fi că Harry Hole încerca să caute dovezi că soțul ei o omorâse pe Anna Bethsen care – după câte își aducea aminte – era femeia care se sinucisese în Sorgenfrigata cu ceva timp în urmă. Cazul fusese închis. El însuși concluzionase că fusese sinucidere și scrisese asta în raport. Prin urmare, ce pune la cale idiotul de Hole? Încerca oare să se răzbune pe niște animozități mai vechi dintre ei? Încerca să demonstreze că Anna Bethsen fusese victima unui act criminal pentru a-l compromite pe el, Tom Waaler? Era doar stilul bețivului ăluia să facă săpături în așa ceva, dar nu prea avea sens pentru Waaler faptul că Hole pune atâta energie într-o anchetă care, în cel mai rău caz, ar demonstra doar că Waaler se grăbise să tragă concluzii. Respinse vehement ideea că motivul lui Harry era doar acela de a face lumină în acest caz. Doar polițiștii din filme își petrec timpul liber făcând astfel de lucruri.

Faptul că suspectul lui Harry era acum mort însemna în mod normal că erau mai multe soluții alternative în cărți. Waaler nu era sigur care anume, dar pentru că instinctul îi spunea că Harry Hole era implicat, deveni interesat să afle. Așa că atunci când Vigdis Albu îl invită pe Waaler să intre să servească o ceașcă de cafea, motivul principal care îl atrase nu fu proaspăta văduvă. Aceasta putea fi șansa de a se descotorosi de omul a cărui respirație o simțea în ceafă, de cât timp oare deja? Mai mult de un an?

Da, într-adevăr, mai bine de un an. Mai bine de un an de când polițista Ellen Gjeltén – din cauza unei gafe a lui Sverre Olsen – descoperise că Tom Waaler era omul din spatele unei rețele organizate de contrabandă cu arme din Oslo. Când îi dăduse ordin lui Olsen să o execute înainte să spună ce aflase, fusese extrem de conștient că Hole nu va renunța niciodată până ce nu va afla cine o omorâse. Așa că se asigurase că șapca lui Olsen va fi găsită la locul crimei, astfel încât să poată să-l împuște

pe suspect în timpul arestării și să pară o autoapărare. Nu exista nimic care să-l incrimineze, totuși Waaler avea senzația ciudată și neplăcută că Hole se apropie. Și că putea să fie periculos.

– Casa pare așa de goală când sunt toți plecați, zise Vigdis Albu în timp ce deschidea ușa.

– De cât timp stai... singură? întrebă Waaler urcând, în spatele ei, treptele din sufragerie. Încă îi plăcea ce vedea.

– Copiii sunt la părinții mei în Nordby. Ideea era să rămână acolo până când lucrurile se vor întoarce la normal. Oftă și se lăsă în unul dintre fotoliile adânci. Trebuie să beau ceva. Și apoi să-i sun.

Tom Waaler o privi. Stricase totul cu ultimele cuvinte. Micul impuls erotic dispăruse. Brusc, îi păru mult mai bătrână. Poate pentru că efectul alcoolului începea să dispară. Îi netezise ridurile și îi îndulcise linia gurii care acum părea o despicătură strâmbă și rozalie.

– Stai jos, Tom. O să fac niște cafea.

Se așază pe canapea în timp ce Vigdis dispăru în bucătărie. Desfăcu picioarele și observă o pată ștearsă pe material. Îi aminti de pata de pe canapeaua lui lăsată de sângele menstrual.

Zâmbi când își aduse aminte.

Când își aduse aminte de Beate Lønn.

Beate Lønn cea dulce și inocentă care stătuse în fața lui la mäsută și îi sorbise fiecare cuvânt pe care i-l spusese ca și când ar fi fost cuburi de zahăr în cafeaua ei cu lapte. „Cred că e crucial să ai curajul să fii tu însăși. Cel mai important lucru într-o relație e corectitudinea, nu crezi?” E dificil de spus ce trebuie să alegi din colecția de clișee așa-zis profunde pentru a le folosi cu fetele tinere, dar în mod evident mersese de minune cu Beate. Îl urmase docilă la el acasă după ce îi preparase o băutură care în mod clar nu era pentru fete tinere.

Îi veni să râdă. Chiar și în ziua următoare, Beate Lønn crezuse că leșinase din cauza oboselii și pentru că băutura fusese ceva mai tare decât bea ea de obicei. Doza corectă era totul.

Cea mai bună parte urmase când el intrase în sufragerie dimineața, iar ea freca cu o cârpă umedă canapeaua unde, cu o

seară în urmă, făcuseră niște chestiuni elementare înainte ca ea să leșine și să înceapă distracția adevărată.

„Îmi pare rău, zisese ea pe punctul de a izbucni în plâns. Tocmai ce-am văzut. Mă simt atât de prost. Mă gândeam c-o să-mi vină abia săptămâna viitoare.“

„Nu contează, îi răspunsese el și o mângâiase pe obraz. Atâta vreme cât faci tot posibilul să dispară de acolo.“

Apoi trebuise să o zbughească în bucătărie. Dăduse drumul la robinet și trântise ușa frigiderului pentru a nu se auzi că râde. Pentru că Beate Lønn freca pata de sânge lăsată de Linda. Sau oare de Karen?

Vigdis îl strigă din bucătărie.

– Vrei lapte la cafea, Tom?

Vocea ei răsuna dur; avea în ea un accent din zona de vest a Osloului. În orice caz, el aflate ce avea nevoie.

– Tocmai mi-am amintit că am o întâlnire în oraș, zise el.

Se întoarse și o văzu stând în ușa bucătăriei cu două cani mari de cafea în mână și cu ochii plini de uimire. Ca și cum ar fi plesnit-o. Savură gândul.

– Ai nevoie să stai singură, zise el ridicându-se. Știu. Așa cum ți-am spus, și eu am pierdut de curând o prietenă apropiată.

– Îmi pare rău, rosti Vigdis uimită. Nici măcar nu te-am întrebat cine era.

– O chema Ellen. O colegă. Îmi plăcea foarte mult.

Tom Waaler își lăsă capul într-o parte și o privi pe Vigdis, care îi răspunse cu un zâmbet abia schițat.

– La ce te gândești? îl întrebă ea.

– Poate o să trec pe-aici într-o zi să văd ce mai faci.

Îi mai aruncă o dată zâmbetul acela cald, à la David Hasselhoff și se gândi cât haos ar fi în lume dacă oamenii ar putea să își citească gândurile unii altora.

DISOSMIA

Orele de vârf ale după-amiezii începuseră, și pe Grønlandsleiret se deplasau încet mașini pe lângă sediul poliției, ducându-i în ele pe sclavii locului de muncă. O vrabie se așează pe o ramură și privi cum cade ultima frunză, își luă zborul și trecu pe lângă camera de ședințe de la etajul cinci.

– Nu mă pricep să vorbesc în public, începu Bjarne Møller, iar cei care auziseră și alte discursuri ale lui Møller încuviințară.

O sticlă de vin spumos Opera care costase șaptezeci și nouă de coroane, paisprezece pahare de plastic – încă nedespachetate – și toți cei care fuseseră implicați în cazul Călăului așteptau să se termine discursul.

– În primul rând, aș vrea să vă transmit calde salutări din partea primarului și a șefului poliției și să vă mulțumesc tuturor pentru treaba bună pe care ați făcut-o. După câte știți, am fost supuși unei presiuni mari când ne-am dat seama că avem de-a face cu un spărgător de bănci în serie...

– Nu știam că mai există și alt tip! strigă Ivarsson și fu răsplătit cu un hohot de râs.

Se așezase în spatele sălii, lângă ușă, de unde îi putea vedea pe toți polițiștii adunați acolo.

– Cred că poți spune și așa. Møller zâmbi. Ce doream să spun e că... că... după cum știți... suntem bucuroși că s-a terminat

toată povestea. Înainte de a bea un pahar de șampanie, aş vrea să mulțumesc în mod special persoanei căreia îi revin cele mai mari merite...

Harry simți cum ceilalți îl privesc. Ura genul ăsta de ocazii. Discursul șefului, discursuri pentru șef, mulțumiri clovnilor, teatrul meschinărilor.

– Rune Ivarsson care a condus ancheta. Felicitări, Rune.
Ropote de aplauze.

– Vrei să ne spui câteva cuvinte, Rune?

– Nu, scrâșni Harry printre dinți.

– Da, vreau, zise Ivarsson.

Polițiștii își lungiră gâturile. Rune tuși scurt.

– Din nefericire, nu am privilegiul de a putea spune ca tine, Bjarne, că nu mă pricep să vorbesc în public. Pentru că mă pricep. Alte râsete. Și, din experiența discursurilor pe care le-am ținut după rezolvarea cu succes a altor cazuri, știu că e obositor să mulțumești tuturor. Munca de polițist este, după cum știți cu toții, muncă în echipă. Lui Beate și lui Harry le-a revenit onoarea de a înscrie în poartă, dar echipa a pregătit terenul.

Fără să-i vină a crede, Harry îi privi pe toți cum îl aprobau.

– Deci vă mulțumesc tuturor. Ivarsson își plimbă privirea asupra fiecăruia cu intenția evidentă de a-i face pe toți să se simtă băgați în seamă și apreciați. Apoi, pe un ton mai vesel, strigă: Haideți să nu mai pierdem timpul și să desfacem șampania!

Cineva îi dădu sticla și după ce o agită bine, începu să desfacă dopul.

– Deja m-a plictisit, îi șopti Harry lui Beate. Eu plec.

Ea îl privi cu reproș.

– Fiți atenți! Dopul țâșni și zbură în tavan. Toată lumea să ia câte un pahar!

– Scuze, zise Harry. Ne vedem mâine.

Coborî în birou și își luă jacheta. În lift, se sprijini de perete. Nu dormise decât câteva ore în cabana lui Albu noaptea trecută. La șase dimineața, se dusesese cu mașina până la stația de metrou din Moss, găsisese o cabină telefonică și numărul poliției din Moss și îi anunțase despre cadavrul din mare. Știa că vor cere ajutor

poliției din Oslo. Când ajunse la opt în Oslo, intrase în Kaffebrønneriet din Ullevålsveien și băuse un *cortado* până ce se asigură că se predase cazul și că putea să meargă liniștit la birou.

Ușile liftului se deschiseră și Harry ieși afară prin ușa batantă, în aerul rece de toamnă al Osloului despre care se spune că e mai poluat decât aerul din Bangkok. Nu mai voia să se gândească la nimic astăzi, doar să doarmă și să speră că nu va visa. Să speră că mâine toate ușile se vor închide după el.

Toate în afară de una. Una care nu se va închide niciodată, una care nu își dorea să se închidă. Dar nu se va gândi la asta decât mâine. Apoi se va plimba cu Halvorsen de-a lungul râului Akerselva. Se vor opri lângă copacul unde o găsiseră. Vor reface ce se întâmplase pentru a suta oară. Nu pentru că uitaseră ceva, ci pentru a regăsi sentimentul, pentru a le reveni mirosul în nări. Deja îi era teamă.

O luă pe poteca îngustă peste pajiște. Pe scurtătură. Nu se uită la închisoarea cenușie din stânga. Acolo unde probabil că Raskol strânsese deocamdată tabla de șah. Nu vor găsi niciodată nimic în Larkollen sau în oricare alt loc care să-l indice pe țigan sau pe vreunul dintre acoliții săi, chiar dacă el însuși prelua cazul. Vor trebui să meargă înainte cât timp va fi nevoie. Călăul era mort. Arne Albu era mort. „Dreptatea e ca apa, zisese Ellen odată. Va găsi mereu o cale.” Știa că nu e adevărat, dar cel puțin era o minciună cu care se consola din când în când.

Harry auzi sirenele. Le auzea de ceva vreme. Mașinile albe cu girofaruri trecură pe lângă el și dispărură în jos pe Grønlandsleiret. Încercă să nu se gândească pentru ce fuseseră chemați. Probabil nimic care să aibă legătură cu el. Și dacă avea, vor trebui să aștepte. Până mâine.

Tom Waaler își dădu seama că ajunsese prea devreme. Locatarii blocului galben pal aveau alte lucruri de făcut decât să stea acasă în timpul zilei. Tocmai apăsase pe ultimul buton. Se întorsese să plece când o voce metalică zise:

– Alo?

Waaler se întoarse.

– Alo, sunteți... Se uită la plăcuța cu nume de lângă buton. Astrid Monsen?

Douăzeci de secunde mai târziu era pe palier uitându-se la o față speriată și pistruiată care îl privea de după lanțul de la ușă.

– Pot să intru, *frøken* Monsen? întrebă el dezvelindu-și dinții ca într-o poză cu David Hasselhoff.

– Prefer să nu, zise ea.

Probabil că nu văzuse *Baywatch*.

Îi arată legitimația.

– Am venit să vă întreb dacă e ceva ce ar trebui să știm legat de moartea Annei Bethsen. Nu mai suntem atât de siguri că a fost vorba de o sinucidere. Înțeleg că un coleg de-al meu derulează o anchetă particulară și mă întrebam dacă ați vorbit cu el.

Tom Waaler auzise că animalele, mai ales cele de pradă, simt mirosul fricii. Nu i se părea ceva surprinzător. Ce îl surprindea era faptul că nu toată lumea simte mirosul fricii. Frica are același miros amar și trecător pe care îl are urina de vacă.

– De ce vă e frică, *frøken* Monsen?

Pupilele ei se dilatară și mai mult. Antenele lui Waaler bâzâiau acum.

– E foarte important să ne ajutați, zise Waaler. Cel mai important aspect al relației dintre poliție și cetățeni este onestitatea, nu credeți?

Avea privirea ratăcită, iar el riscă:

– Cred că colegul meu e implicat cumva în acest caz.

Gura i se descleștă și îl privi neajutorată. Bingo.

Se așezară în bucătărie. Pereții maronii erau acoperiți cu desene de copii. Waaler bănuia că era mătușa unei mulțimi de copii. Își luă notițe în timp ce ea vorbea.

– Am auzit un zgomot pe coridor, ceva prăbușindu-se și când am ieșit, pe palier lângă ușa mea era un bărbat în patru labe. Era clar că tocmai căzuse și l-am întrebat dacă are nevoie de ajutor, dar nu am primit un răspuns clar. Am urcat și am sunat la ușa Annei Bethsen, dar nu a răspuns nimeni nici acolo. Când am coborât iar, l-am ajutat să se ridice. Tot ce avusese în buzunare

era împrăștiat peste tot. I-am găsit portofelul cu numele și adresa. Apoi l-am ajutat să iasă afară, am oprit un taxi liber și i-am dat adresa șoferului. Asta e tot ce știu.

– Și sunteți sigură că e aceeași persoană care v-a vizitat mai târziu. Adică Harry Hole?

Femeia înghiți în sec și încuviință.

– Bine, Astrid. De unde știi că a fost la Anna?

– L-am auzit când a sosit.

– L-ai auzit *sosind* și l-ai auzit *intrând* în apartamentul Annei?

– Garsoniera mea e exact lângă coridor. Se aude tot. Blocul ăsta e liniștit; nu se întâmplă prea multe.

– Ai mai auzit și alte mișcări lângă apartamentul Annei?

Ea ezită:

– Mi s-a părut că aud pe cineva strecurându-se în apartamentul Annei după ce a plecat polițistul. Dar părea a fi o femeie. Tocuri înalte. Fac un altfel de zgomot. Dar m-am gândit că e *fru* Gundersen de la trei.

– Da?

– Merge de obicei încet după ce a servit câteva pahare la Gamle Major.

– Ai auzit țipete?

Astrid clătină din cap.

– Pereții dintre apartamente sunt bine izolați.

– Ți amintești numărul taxiului?

– Nu.

– La ce oră ai auzit zgomotul de pe coridor?

– Unsprezece și un sfert.

– Ești sigură, Astrid?

Ea încuviință. Inspiră adânc.

Waalder fu surprins de siguranța bruscă din vocea ei când zise:

– El a ucis-o.

Simți că i se accelerează pulsul. Nu mult.

– Ce te face să spui asta, Astrid?

– Am știut că e ceva în neregulă când am auzit că Anna s-ar fi sinucis în acea noapte. Pe scări era un individ beat turtă, iar ea nu

răspundea la ușă. M-am gândit să iau legătura cu poliția, dar apoi a venit el aici...

Se uită la Tom Waaler de parcă s-ar fi înecat, iar el ar fi fost colacul de salvare.

– Primul lucru care m-a întrebat a fost dacă l-am recunoscut. Și, bineînțeles, am știut la ce se referă.

– La ce se referea, Astrid?

Vocea ei urcă cu o jumătate de octavă:

– Un ucigaș care întreabă singurul martor dacă îl recunoaște? Ce credeți? A venit să mă avertizeze ce se va întâmpla dacă îl dau de gol. Am făcut ce a vrut el. I-am spus că nu l-am văzut niciodată.

– Dar ai zis că a venit mai târziu să te întrebe de Arne Albu?

– Da, voia să dau vina pe altcineva. Trebuie să înțelegeți că eram foarte speriată. M-am prefăcut că nu înțeleg și i-am făcut jocul...

Auzi cum suspinele pun stăpânire pe corzile ei vocale.

– Dar acum sunteți dispusă să ne spuneți toate astea? Și la tribunal, sub jurământ?

– Da, dacă... dacă știu că sunt în siguranță.

Din cealaltă cameră se auzi zgomotul făcut de sosirea unui e-mail. Waaler se uită la ceas. 4.30. Va trebui să se miște repede, în seara asta dacă era posibil.

La 4.35, Harry descuie ușa apartamentului său și își dădu brusc seama că uitase că aranjase cu Halvorsen să meargă la sala de fitness. Își aruncă pantofii din picioare, intră în sufragerie și apăsă pe butonul PLAY al robotului care clipea. Era Rakel.

„Tribunalul va lua decizia marți. Am rezervat bilete pentru miercuri. O să ajungem în Gardemoen la unsprezece. Oleg m-a întrebat dacă poți să vii să ne iei.”

Să *ne* iei. Zisese că decizia tribunalului va intra imediat în vigoare. Dacă vor pierde, nu va mai fi nici un să *ne* iei, ci doar o singură persoană care a pierdut totul.

Nu-i lăsase nici un număr de telefon unde să o sune, să îi spună că totul s-a terminat și că nu va mai trebui să se uite peste

umăr. Oftă și se lăsă în fotoliul verde. Închise ochii și o văzu. Rakel. Cearșaful alb care era atât de rece că îi ardea pielea, perdelele care abia dacă se mișcau la geamul deschis și care lăsau să pătrundă înăuntru o rază de lună ce îi cădea pe brațul ei dezgolit. Îi mângâie încet, cu vârful degetelor, ochii, mâinele, umerii înguști, gâtul lung și zvelt, picioarele încrucișate cu ale lui. Îi simți respirația liniștită și caldă pe gâtul lui, auzi cum respirația celei care dormea își schimba ușor ritmul în timp ce el o mângâia încet pe spate. Coapsele ei care începură și ele să se miște încet înspre el ca și cum hiberna doar, în așteptare.

La 5.00, Rune Ivarsson, care era acasă în Østerås, ridică receptorul pentru a-i spune celui care sunase că familia lui tocmai se așezase la masă. Mesele erau sfinte în casa lor, așa că n-ar vrea să sune mai târziu?

– Scuze că te deranjez, Ivarsson. Sunt Tom Waaler.

– Salut, Tom, zise Ivarsson mestecând încă un cartof. Ascultă...

– Am nevoie de un mandat de arestare pe numele lui Harry Hole. Împreună cu un mandat de percheziție pentru apartamentul lui. Plus cinci oameni care să facă percheziția. Am motive să cred că Hole e implicat într-un fel nefericit într-un caz de crimă.

Cartoful o luă pe drumul greșit.

– E urgent, insistă Waaler. Există riscul ca dovezile să fie distruse.

– Bjarne Møller, fu tot ce putu spune Ivarsson printre accesele de tuse.

– Da, știu că, strict vorbind, asta e responsabilitatea lui Møller, zise Waaler. Dar pun pariu că ești de acord cu mine că e părtinitor. Lucrează cu Harry de zece ani.

– Ai dreptate. Dar mai avem ceva de făcut pe ziua de azi, așa că băieții mei sunt cu mâinile legate.

– Rune...

Era soția lui Ivarsson. Nu avea chef să intre în conflict cu ea; ajunsese acasă la douăzeci de minute după ce fusese deschisă șampania și apoi fusese dată alarma la sucursala din Grensen a băncii Den Norske Bank.

– Te sun eu, Waaler. O să sun la avocații poliției să văd ce pot să fac. Tuși și adăugă suficient de tare încât să-l audă și soția: După ce termin de mâncat.

Harry se trezi când auzi bataile în ușă. Creierul său ajunsese imediat la concluzia că persoana bătea de ceva timp și că era sigură că Harry e acasă. Se uită la ceas. 5.55. O visase pe Rakel. Se întinse și se ridică din fotoliu.

Alte bătaii. Mai tari.

– Da, da, strigă Harry îndreptându-se spre ușă.

Văzu o siluetă prin sticla de la ușă. „Cu siguranță vreun vecin“, se gândi Harry, de vreme ce nu sunase la interfon.

Nici nu puse bine mâna pe clanță, că simți ceva. O înțepătură în ceafă. Pete în fața ochilor. Pulsul îi crescuse. Tâmpenii. Deschise ușa.

Era Ali. Foarte încruntat.

– Ai promis c-o să-ți faci până azi curat în magazia ta de la subsol, zise acesta.

Harry își trase una peste frunte.

– La dracu’! Scuize, Ali. Sunt al dracului de împrăștiat.

– E-n regulă, Harry. Te ajut eu dacă ai timp în seara asta.

Harry îl privi surprins.

– Să mă ajuți? Pot să mut ce e acolo în zece secunde. Să-ți spun adevărul, nu-mi amintesc ce pot să am acolo, dar bine.

– Sunt lucruri importante, Harry. Ali clătină din cap. Ești nebun să ții astfel de lucruri la subsol.

– Habar nu am despre ce e vorba. Mă duc la Schrøder să mănânc ceva. Vin după aia, Ali.

Harry închise ușa, se cufundă la loc în fotoliu și apăsă pe telecomandă. Știrile pentru surdomuți. Harry lucrase la un caz în care mai multe persoane cu deficiențe de auz fuseseră aduse pentru a fi interogate și învățase câteva dintre semne. Încercă să să potrivească gesturile reporterului cu subtitrarea. Totul liniștit pe frontul din Orientul Apropiat. Un american urma să fie adus în fața curții marțiale pentru că luptase pentru talibani. Harry renunță. „Meniul zilei la Schrøder, o cafea, o țigară“, se gândi el. Jos în subsol și apoi direct în pat. Luă telecomanda și era pe

punctul să oprească televizorul când îl văzu pe reporter răsfirându-și degetele și arătând degetul mare. Era un semn pe care și-l amintea. Cineva fusese împușcat. Harry se gândi în mod automat la Arne Albu, dar acesta murise prin asfixiere. Își mută privirea pe subtitrare. Îngheță în scaun. Și începu să apese pe telecomandă ca un apucat. Era o știre proastă – poate chiar foarte proastă. Pe teletext nu scria mai mult decât ziceau la televizor:

O angajată a băncii ucisă în timpul unei spargerii. Un spărgător a împușcat o casieră a sucursalei Grensén a DnB din Oslo în această după-amiază. Angajata se află într-o stare critică.

Harry intră în dormitor și dădu drumul calculatorului. Jefuirea băncii era titlul zilei. Dădu clic de două ori:

Banca tocmai închidea când un hoț mascat cu un pistol în mână a intrat și i-a spus managerului sucursalei să golească ATM-ul. Pentru că acest lucru nu s-a petrecut în intervalul cerut, a împușcat o angajată de treizeci și patru de ani. Se pare că starea femeii e critică. PAS Rune Ivarsson spune că poliția nu are nici un indiciu deocamdată și nu a dorit să facă nici un comentariu legat de faptul că acest jaf seamănă cu jafurile făcute de un bărbat supranumit Călăul. Poliția ne-a informat în cursul acestei săptămâni că acesta a fost găsit mort în d'Ajuda, Brazilia.

Putea să fie o coincidență. Sigur că da. Dar nu era. Nici o șansă. Harry își trecu mâna peste față. De asta îi fusese teamă tot timpul. Lev Grette nu jefuise decât o bancă. Următorul jaf fusese făcut de altcineva. Cineva care le stătea de-a curmezișul. Așa de bine încât se mândrea că îl copiază pe Călău până la cel mai mic detaliu.

Harry încercă să se gândească la altceva. Nu mai voia să clocească idei despre bănci jefuite. Sau despre angajați ai băncilor împușcați. Sau despre consecințele existenței a doi Călăi. Despre riscul că va trebui să lucreze din nou cu Ivarsson și va amâna iar cazul Ellen.

„Stop. Nu te mai gândi la nimic pe ziua de azi. Măine.“

Dar se duse în hol, unde degetele formară de unele singure numărul lui Weber.

– Sunt Harry. Ai avut noroc?

– Cu siguranță. Weber părea surprinzător de vesel. Băieții și fetele bune au noroc până la urmă.

– Asta-i ceva nou pentru mine, zise Harry. Să auzim.

– Beate Lønn m-a sunat din Casa Durerii când eram încă în bancă. Tocmai începuse să vizioneze casetele jafului când a văzut ceva interesant. Bărbatul stătea lângă geamul de plexiglas de lângă tejghea când vorbea. A sugerat să căutăm urme de salivă. Nu trecuse decât o jumătate de oră de la spargere, așa că existau șanse să găsim ceva.

– Și? întrebă Harry nerăbdător.

– Nici urmă de salivă pe geam.

Harry mormăi ceva.

– În schimb, o micropicătură de respirație condensată.

– Da?

– Da, chiar așa.

– Probabil că cineva și-a spus de curând rugăciunea de seară și ne-a pomenit și pe noi în ea. Felicitări, Weber.

– Cred că vom avea profilul ADN în trei zile. Apoi putem începe să comparăm. Eu zic că-l prindem până la sfârșitul săptămânii.

– Sper să ai dreptate.

– Am.

– Atunci mulțumesc că nu mi-ai stricat pofta de mâncare.

Harry închise și își luă jacheta. Se pregătea să plece când își aminti că nu închisese calculatorul și se întoarse în dormitor. Tocmai când voia să apese pe butonul de închidere văzu. Inima își încetini ritmul și sângele i se îngroșă în vene. Avea un e-mail. Bineînțeles că ar fi putut închide calculatorul. Ar fi trebuit, nu era nici o urgență. Putea să fie de la oricine. Doar de la o singură persoană *nu* putea să fie. Harry și-ar fi dorit acum să fie în drum spre Schrøder. Să coboare pe Dovregata, gândindu-se la perechea veche de pantofi ce plutea între rai și pământ, bucurându-se de imaginile cu Rakel care îi rămăseseră în minte. Lucruri de genul

ăsta. Dar acum era prea târziu; degetele preluaseră controlul din nou. Intestinele mașinăriei bâzâiră. Apoi apăru un e-mail.

Bună, Harry,

De ce ai fața asta lungă? Poate pentru că te-ai gândit că n-o să mai auzi niciodată de mine. Dar viața e plină de surprize, Harry. Ceva ce Arne Albu va fi descoperit deja când o să citești asta. Tu și cu mine i-am făcut viața imposibilă, nu? Dacă nu mă înșel prea tare, soția a luat copiii și l-a părăsit. Ce brutal, nu? Să iei familia unui om, mai ales când știi că ea e cel mai important lucru din viața lui. Dar vina nu era decât a lui. Infidelitatea nu poate fi pedepsită suficient, nu ești de acord, Harry? În orice caz, mica mea vendetă se oprește aici.

Dar pentru că ai fost târât în toate astea și ești nevinovat, poate că îți sunt dator cu o explicație. Această explicație e relativ simplă. Am iubit-o pe Anna. Cu adevărat. Cu tot ce a fost ea și tot ce mi-a dăruit.

Din nefericire, ea nu a iubit ce i-am oferit. Heroină. Marele Somn. Știai că e o drogată cu antecedente vechi? Viața e, așa cum am mai zis, plină de surprize. I-am prezentat lumea drogurilor după – să nu ocolim cuvintele – niște expoziții de artă eșuate. Iar cei doi erau făcuți unul pentru altul; a fost dragoste la prima înțepătură. Timp de patru ani, Anna a fost clienta și iubita mea. Ca să zic așa, cele două roluri erau imposibil de separat.

Ești confuz, Harry? Pentru că n-ai văzut nici o urmă de seringă când ai dezbrăcat-o? Anna nu putea suporta seringile. Fumam heroină în hârtie argintie de ciocolată cubaneză. E mai scump decât să ți-o injectezi. Pe de altă parte, Anna o primea la preț promoțional atâta vreme cât era cu mine. Eram – care-i cuvântul? – inseparabili. Încă mai am lacrimi în ochi când mă gândesc la acele vremuri. A făcut tot ce poate face o femeie pentru un bărbat: mi-a tras-o, m-a hrănit, mi-a dat de băut, m-a făcut să râd și m-a consolât. Și m-a implorat. De fapt, singurul lucru pe care nu l-a făcut a fost să mă iubească. Cum de a putut să fie așa de al dracului de greu, Harry? La urma urmei, te-a iubit pe tine, iar tu nu dădeai nici o ceapă degerată pe ea.

A reușit chiar să-l iubească pe Arne Albu. Iar eu mă gândeam că e doar bun de muls pentru a-i plăti prafurile la prețul pieței și pentru a sta departe de mine pentru o vreme.

Dar într-o seară de mai am sunat-o. Tocmai terminasem trei luni de închisoare pentru niște mărunțișuri și nu mai vorbisem cu Anna de mult timp. I-am zis că ar trebui să sărbătorim. Primisem cea mai pură marfă din lume de la o fabrică din Chang Rai. Mi-am dat imediat seama

după vocea ei că e ceva în neregulă. Mi-a spus că totul s-a terminat. Am întrebat-o dacă vorbește despre H sau despre mine, iar ea a zis că amândouă. Mă rog, începuse opera asta de artă pentru care oamenii o vor ține minte, zicea ea, și avea nevoie de o minte limpede. După cum știi, Anna era încăpățânată ca un catâr când își punea în minte să facă ceva, așa că pun pariu că nu ați găsit nici urmă de droguri în sânge. Așa e?

Apoi mi-a spus de tipul ăsta, Arne Albu. Se vedeau și plănuiau să se mute împreună. Mai întâi, el trebuia să-și lămurească lucrurile cu nevasta. Ai mai auzit asta înainte, Harry? Și eu.

Nu-i ciudat cât de tare te poți concentra când totul în jurul tău se prăbușește? Știam ce am de făcut înainte să închid telefonul. Răzbunare. Primitiv? Deloc. Răzbunarea e reflexul omului care gândește, un amestec complex de acțiune și consecvență, pe care nici o altă specie animală nu a reușit să și-l dezvolte până acum. Din punct de vedere evolutiv, practica răzbunării s-a dovedit a fi atât de eficientă, că doar cei mai răzbunători dintre noi au supraviețuit. Răzbunare sau moarte. Sună ca titlul unui western, știu, dar adu-ți aminte că logica represaliilor a creat statul constituțional. Promisiunea sacră a dintelui pentru dinte, păcătosul care arde în iad sau măcar atârnă de ștreang. Răzbunarea e, practic, temelia civilizației, Harry.

Așa că am stat în aceeași seară și am conceput un plan.

L-am făcut simplu.

Am comandat o cheie pentru apartamentul Annei din Trioving. Nu o să-ți spun cum. După ce ai ieșit din apartamentul ei, am intrat eu. Anna se culcase deja. Eu, ea și o Beretta M92 am avut o discuție lungă și edificatoare. I-am cerut să găsească repede ceva primit de la Arne Albu – o felicitare, o scrisoare, o carte de vizită, orice. Planul era să fie lângă trupul ei pentru a te ajuta să faci legătura între moartea ei și el, dar nu a avut decât o fotografie cu familia acestuia la cabană, pe care o luase dintr-un album. Mi s-a părut că asta ar putea să fie puțin cam criptic și s-ar putea să ai nevoie de ceva ajutor. Așa că am avut o idee. *Signor* Beretta a convins-o să-mi spună cum să ajung la cabana lui Albu. Cheia era în felinarul de afară.

După ce am împușcat-o – nu o să intru în detalii pentru că a fost o decepție (nici un semn de teamă sau de regret) –, i-am pus fotografia în pantof și am plecat imediat în Larkollen. Am pus – așa cum sunt sigur că deja ți-ai dat seama – cheia de rezervă a Annei în cabană. M-am gândit să o lipesc în rezervorul din toaletă, e locul meu preferat, acolo unde Michael a ascuns pistolul în *Nașul*. Dar probabil că nu ți-ar fi dat prin cap să cauți acolo și, oricum, nu avea nici un rost. Așa că am pus-o în sertarul noptierei. Ușor, nu?

Scena era aşadar gata, iar tu şi celelate marionete puteaţi să vă faceţi intrarea. Apropo, sper că nu te-ai supărat pe ghionturile pe care ți le-am dat pe parcurs. Nivelul intelectual al vostru, al poliţiştilor, cam lasă de dorit. De fapt, lasă mult de dorit.

Eu plec acum. Mulţumesc pentru companie şi pentru ajutor. A fost o plăcere să lucrez cu tine, Harry.

S²MN

PLUVIANUS AEGYPTIUS

O mașină de poliție era parcată la ușa intrării în blocul lui Harry și o alta bloca intersecția dintre Dovregata și bulevardul Sofies.

Tom Waaler dăduse instrucțiuni să nu se folosească sirenele sau girofarurile.

Verificase prin stație că fiecare era la post și primise confirmări imediate. Ivarsson îl anunțase că hârtia albastră – mandatul de arestare și cel de percheziție – din partea avocatului poliției sosiseră în urmă cu exact patruzeci de minute. Waaler spusese răspicat că nu vrea grupul Delta, va conduce operațiunea el însuși și deja avea pregătiți oamenii de care avea nevoie. Ivarsson nu avusese nimic de obiectat.

Tom Waaler își frecă mâinile. Pe de-o parte, din cauza vântului rece ca gheața care mătura strada dinspre stadionul Bislett, dar mai ales de bucurie. Arestările erau partea cea mai frumoasă a meseriei. Își dăduse seama de asta de când era mic și împreună cu Joakim stăteau și așteptau în livada părinților, în serile de toamnă, să vină ticăloșii de la casa de copii la furat de mere. Iar aceștia soseau. De obicei în gașcă, între opt și zece. Dar nu conta câți erau, pentru că se dezlănțuia iadul când apăreau el și Joakim cu lanternele aprinse, urlând în megafoanele improvizate. Urmau

aceleași principii ca și lupii la vânătoare de căprioare: îl prindeau pe cel mai mic și mai slab. Dar ce îl fascina pe Tom era arestarea – încolțirea prăzii –, iar pedepsirea îi revenea lui Joakim, a cărui creativitate în domeniu ajunsese atât de departe, încât Tom trebuia să-l oprească uneori. Nu pentru că Tom ar fi simțit vreo compasiune pentru hoți, ci pentru că, spre deosebire de Joakim, el își păstra mintea limpede și evalua consecințele. Tom se gândea adesea că nu întâmplător soarta îi dusesese unde îi dusesese. El era acum judecător la Curtea de Justiție din Oslo și avea o carieră strălucită în față.

Când Tom intrase în forțele de poliție, ce îl atrăsese fusese ideea *arestărilor*. Tatăl lui Tom dorise ca el să studieze medicina sau teologia, ca el. Tom fusese în fruntea clasei la școală, așa că de ce polițist? E important pentru stima de sine să ai o educație decentă, spusese tatăl său, și îi povestise despre un frate mai mare care lucra într-un magazin de feronerie unde vindea șuruburi și ura pe toată lumea pentru că simțea că nu e la fel de bun ca ei.

Tom ascultase predicile cu un zâmbet obosit pe care știa că tatăl său îl urăște. Ce îl îngrijora pe tatăl său nu era stima de sine a lui Tom, ci ceea ce credeau vecinii și rudele când singurul lui fiu urma să devină „doar” polițist. Tatăl său nu înțelesese niciodată că puteai să îi urăști pe semenii tăi chiar dacă erai mai bun decât ei. Tocmai pentru că erai mai bun.

Se uită la ceas. Șase și treisprezece minute. Apăsă pe soneria de la parter.

– Alo, zise o voce de femeie.

– Poliția, zise Waaler. Vreți să ne deschideți?

– De unde știu eu că sunteți de la poliție?

„O pakistaneză”, se gândi Waaler și îi spuse să se uite pe geam la mașinile de poliție parcate. Yala bâzâi.

– Și rămâneți în casă, ceru el la interfon.

Waaler plasă un om în spatele casei, lângă ieșirea de incendiu. Se uitase pe intranet la schița blocului și memorase unde era apartamentul lui Harry, decoperind că nu există o a doua scară pentru care să-și facă probleme.

Înarmați fiecare cu un MP5 pe umăr, Waaler și încă doi oameni se strecurară pe scările tocite din lemn. La etajul doi, Waaler se opri și arătă spre ușa care nu avea – și nici nu avea nevoie să aibă – o plăcuță cu numele. Le făcu semn celor doi. Aceștia respirau greu. Și nu din cauza scărilor.

Își puseră cagulele. Cuvintele-cheie erau viteză, eficiență și hotărâre. Cel din urmă însemna, de fapt, hotărârea de a fi brutal și, dacă era nevoie, de a ucide. Rareori era necesar. În general, chiar și criminalii cu experiență erau paralizați total când intrau pe ușă, fără nici un avertisment, niște bărbați mascați și înarmați. Pe scurt, foloseau aceeași tactică a spărgătorilor de bănci.

Waaler rămase pe loc și îi făcu semn unuia dintre ei, iar acesta ciocăni încet la ușă. Asta pentru a putea scrie în raport că întâi au bătut la ușă. Waaler sparse geamul de la ușă cu tocul pistolului, întinse mâna și deschise ușa dintr-o mișcare. Strigă ceva în timp ce dădura buzna în apartament. O vocală sau prima literă dintr-un cuvânt, nu era sigur. Știa doar că era același lucru pe care îl striga împreună cu Joakim când își aprindeau lanternele. Asta era partea cea mai bună.

– Găluște de cartofi, zise Maja luându-i farfuria și aruncându-i o privire plină de reproș. Nici nu te-ai atins.

– Îmi cer scuze, spuse Harry. Nu mi-e foame. Transmite salutarile mele bucătarului și spune-i că nu e vina lui. De data asta.

Maja râse tare și se îndreptă spre bucătărie.

– Maja...

Aceasta se întoarse încet. Era ceva în vocea lui Harry, în tonul lui, care anunța ce urma.

– Vrei să-mi aduci, te rog, o bere?

Ea continuă să meargă spre bucătărie. „Nu e treaba mea, se gândi ea. Eu doar servesc clienții. Nu am nici o treabă cu chestia asta.“

– Ce s-a întâmplat, Maja? întrebă bucătarul în timp ce ea vărsa conținutul farfuriei la gunoi.

– Nu e viața mea, zise ea. E a lui. Prostul.

*

Telefonul din biroul lui Beate sună încet, iar ea ridică receptorul. Auzi sunetul vocilor, râsetele și clinchetul de pahare. Apoi se auzi și vocea:

– Deranjez?

O secundă nu fu sigură. Vocea lui suna ciudat. Dar nu avea cum să fie altcineva.

– Harry?

– Cu ce te ocupi?

– Păi... caut pe internet indicii. Harry...

– Deci ai pus pe net caseta cu jefuirea băncii din Grensen?

– Da, dar ai...

– Sunt câteva lucruri pe care trebuie să ți le spun, Beate. Arne Albu...

– Bine, dar acum ascultă-mă.

– Pari puțin stresată, Beate.

– Chiar sunt! Strigătul ei pârâi în telefon. Apoi – mai calmă: Sunt pe urmele tale, Harry. Am încercat să te sun și să te avertizez după ce au plecat, dar nu era nimeni acasă.

– Despre ce vorbești?

– Tom Waaler. Are un mandat pe numele tău.

– Ce? O să mă aresteze?

Acum Beate își dădu seama că vocea lui Harry avea ceva diferit. Băuse. Înghiți în sec.

– Spune-mi unde ești, Harry, și o să vin să te iau. Apoi o să putem spune că te-ai predat singur. Nu știu despre ce e vorba, dar o să te ajut, Harry. Îți promit. Harry? Să nu faci ceva prostesc, da? Alo?

Rămase ascultând vocile, râsetele și clinchetele de pahare, apoi pașii și vocea guturală a unei femei:

– Sunt Maja de la Schrøder.

– Unde...

– A plecat.

SOS

Vigdis Albu fu trezită de Gregor care lătra în curte. Ploaia răpăia pe acoperiș. Se uită la ceas. Șapte și jumătate. Probabil că adormise. Paharul din fața ei era gol, totul era gol. Nu așa planificase să fie lucrurile.

Se ridică, se îndreptă spre ușa care dădea spre curtea interioară și îl privi pe Gregor. Stătea uitându-se spre poartă, cu urechile ciulite și cu coada în sus. Ce să facă? Să îl dea? Să ceară să fie eutanasiat? Nici măcar copiii nu îndrăgeau această creatură nervoasă și hiperactivă. Planul, da. Se uită la sticla de gin pe jumătate goală de pe masă. Era vremea să se gândească la altul.

Lătratul lui Gregor umplu aerul. Ham! Ham! Arne zicea că zgomotul acesta enervant i se părea liniștitor; îți dădea sentimentul vag că e cineva în alertă. Zicea că poate să miroasă dușmanii pentru că aceștia au alt miros decât prietenii. Se hotărî să sune un veterinar a doua zi; se săturase să întrețină un câine care lătra de fiecare dată când ea intra în cameră.

Întredeschise ușa și ascultă. Printre lătraturile câinelui și zgomotul ploii, auzi pietrișul cum scrâșnește. Abia dacă apucase să își treacă pieptănul prin păr și să-și șteargă dunga de rimel de sub ochiul stâng, că soneria cântă cele trei note din *Messiah* lui

Händel, un cadou de casă nouă de la socri. Avea o idee vagă cine ar putea fi. Avea dreptate. Aproape.

– Comisare? zise ea uimită sincer. E o surpriză plăcută.

Bărbatul de pe scări era ud leoarcă. De sprâncene îi atârnavu picături de apă. Se sprijini cu un braț de tocul ușii și o privi fără să-i răspundă. Vigdis Albu deschise ușa de tot și închise din nou ochii:

– Nu vrei să intri?

Îl conduse și îi auzi pantofii călcând în spatele ei. Se așează în fotoliu fără să-și scoată haina. Văzu cum se înnegrește materialul din cauza apei.

– Gin, comisare?

– Ai Jim Beam?

– Nu.

– Bine, pune-mi.

Ea luă paharele de cristal – un cadou de nuntă de la socri – și turnă pentru amândoi.

– Condoleanțele mele, zise polițistul privind-o cu ochi roșii și sticloși care arătau că nu era la primul pahar din acea zi.

– Mulțumesc, zise ea. *Skål*.

Când puse paharul jos, văzu că acesta băuse jumătate din al lui. Stătea jucându-se nervos cu paharul, când zise brusc:

– Eu l-am omorât.

Vigdis își duse instinctiv mâna la medalionul de la gât. Darul de nuntă de la el.

– N-am vrut să se termine așa, zise el. Dar am fost prost și neglijent. I-am condus pe ucigași direct la el.

Vigdis își lipi paharul de buze, ca el să nu vadă că era pe cale să izbucnească în râs.

– Deci acum știi, zise el.

– Acum știu, Harry, șopti ea.

Se gândi că avea o umbră de surpriză în ochi.

– Ai vorbit cu Tom Waaler. Suna mai mult a afirmație decât a întrebare.

– Te referi la detectivul care se crede darul lui Dumnezeu pentru... Am vorbit cu el. I-am spus tot ce știu, evident. N-ar fi trebuit, Harry?

El ridică din umeri.

– Te-am pus într-o situație complicată, Harry?

Își trase picioarele sub ea pe canapea și îl privi cu o expresie îngrijorată de după pahar.

El nu răspunse.

– Îți mai torn?

El încuviință.

– Cel puțin, am o veste bună pentru tine. Îi urmări mâna cu atenție în timp ce aceasta îi umplea paharul. Am primit un e-mail în seara asta de la cineva care recunoștea că a ucis-o pe Anna Bethsen. Persoana respectivă m-a făcut să cred că era vorba de Arne.

– E minunat, zise ea. Vărsă gin pe masă. Dumnezeule, cred că e cam tare.

– Nu pari prea surprinsă.

– Nu mă mai surprinde nimic. Să fiu cinstită, nu cred că Arne ar fi avut curajul să omoare pe cineva.

Harry își frecă ceafa.

– În orice caz, acum am dovada că Anna Bethsen a fost ucisă. Am trimis e-mailul unui coleg înainte să plec de acasă. Ca și celelalte e-mailuri pe care le-am primit. Asta înseamnă că am pus toate cărțile pe masă în ceea ce mă privește. Anna mi-a fost iubită. Problema mea e că am fost la ea în seara în care a fost ucisă. Ar fi trebuit să-i refuz invitația, dar am fost prost și nepăsător și m-am gândit că o să pot rezolva cazul de unul singur și să mă asigur în același timp că nu sunt implicat în el. Am fost...

– Prost și nepăsător. Ai mai spus asta. Îl privi îngândurată și mângâie perna de lângă el. Desigur, asta explică multe. Și totuși, nu văd de ce să fie o crimă să-ți petreci timpul cu o femeie cu care îți place... să-ți petreci timpul. Mai bine mi-ai explica, Harry.

– Bine. Înghiți lichiorul strălucitor. M-am trezit în ziua următoare și nu mi-am mai amintit nimic.

– Înțeleg. Se ridică de pe canapea și se așează în fața lui. Știi cine e el?

El își sprijini capul de canapea și o privi.

– Cine a zis că e un „el“?

Vorbea cam împleticit.

Ea întinse o mână subțire. El o privi întrebător.

– Haina, zise ea. Apoi du-te direct în baie și fă-ți un duș fierbinte. O să fac cafea și o să caut niște haine uscate între timp. Nu cred că ar fi avut ceva de obiectat. Era un om rezonabil în multe privințe.

– Eu...

– Hai. Acum.

Îmbrățișarea fierbinte îl făcu să se înfioare de plăcere. Mângâierile urcară pe coapse făcându-i pielea ca de găină. Gemu. Apoi își lăsă și restul corpului să fie cuprins de apa fierbinte și se lăsă pe spate.

Auzi ploaia afară și încercă să își dea seama ce mișcări făcea Vigdis Albu, dar aceasta pusese o casetă. Police. *Greatest Hits*, ca să pună capac la tot. Închise ochii.

Sting trimitea un SOS. Cu siguranță Beate citise deja e-mailul. Îl trimisese mai departe și, cu siguranță, vânătoria de vrăjitoare fusese oprită. Alcoolul îi îngreuna pleoapele, dar de fiecare dată când închidea ochii, vedea două picioare și o pereche de pantofi cusuți manual care ieșeau din apa fierbinte din cadă. Bâjbâi în spate după paharul pe care îl pusese pe marginea căzii. Când o sunase pe Beate de la Schröder, nu consumase decât două beri mari, dar nici măcar nu se apropiase de anestezia de care avea nevoie. Dar unde era afurisitul de pahar? Se întrebă dacă Tom Waaler era pe urmele lui. Harry știa că e disperat să-l aresteze. Dar Harry nu avea de gând să se predea până când nu pune toate detaliile la locul lor. De acum înainte, nu-și mai putea permite să aibă încredere în cineva. Va rezolva problema. Doar un mic răgăz. Încă un pahar. Va împrumuta canapeaua în noaptea asta. Va avea capul limpede. Mâine.

Lovi cu mâna paharul greu de cristal care ateriză pe gresie unde se făcu cioburi.

Harry înjură și se ridică. Fu cât pe ce să cadă, dar se sprijini de perete în ultima clipă. Își legă un prosop gros, de pluș de mijloc și intră în sufragerie. Sticla de gin era încă pe măsuță. Găsi un pahar în vitină și îl umplu ochi. Auzi cafetiera. Și vocea lui Vigdis pe hol. Se întoarse în baie și puse cu grijă paharul lângă hainele pe care Vigdis le lăsase pentru el, un set întreg Bjørn Borg în albastru-deschis și negru. Șterse oglinda cu prosopul și se privi printre urmele lăsate de aburi.

– Idiotule, șopti.

Se așeză pe podea. Un fir de apă roșie se scurgea printre mortarul dintre plăcile de gresie înspre scurgere. Urmări firul până sub talpa lui dreaptă de unde i se prelingea sânge proaspăt. Stătea chiar pe cioburi; nici măcar nu observase. Nu observase nimic. Se uită din nou în oglindă și râse.

Vigdis puse receptorul în furcă. Fusesse obligată să improvizeze, deși ura acest lucru. Îi era fizic rău când lucrurile nu mergeau conform planului. Încă de când era mică, își dăduse seama că nimic nu se întâmplă de la sine. A-ți face planuri era totul. Încă își mai amintea când familia ei se mutase de la Skien în Slemdal când era în clasa a treia. Stătuse în fața noii clase și se prezentase în timp ce ceilalți stăteau și se holbau la ea, la ghiozdanul ciudat de plastic și la hainele ei care le făcuse pe câteva fete să chicotească și să arate cu degetul. La ultima oră, scrisese o listă cu fetele din clasă care vor fi prietenele ei cele mai bune, cele pe care le va ignora, care băieți se vor îndrăgosti de ea și care profesori o vor alege ca preferata lor. Pusese lista deasupra capului când ajunsese acasă, și nu o scosese decât la Crăciun, când deja bifase fiecare nume.

Dar acum era altceva. Acum era la mila altora să pună ordine în viață.

Se uita la ceas. Zece fără douăzeci. Tom Waaler zisese că va ajunge în doisprezece minute. Îi promisese că va opri sirenele

înainte de Slemdal, așa că nu trebuia să-și facă griji în legătură cu vecinii. Nici măcar nu-i pomenise de așa ceva.

Stătea în hol, așteptând. Hole adormise în baie, speră ea. Se mai uită o dată la ceas. Ascultă muzica. Din fericire, cântecele stresante ale celor de la Police se terminaseră și acum cânta Sting cântece de pe albumul lui solo, cu vocea lui minunată și liniștitoare. Despre ploaie... ca niște lacrimi dintr-o stea. Era atât de frumos, încât aproape că îi venea să plângă.

Apoi auzi lătratul aspru al lui Gregor. În sfârșit.

Deschise ușa și ieși pe scări așa cum stabiliseră. Văzu o siluetă alergând prin grădină către curtea interioară și o alta ducându-se în spatele casei. Doi bărbați mascați în uniforme negre, cu pistoale mici în mână, se opriră în fața ei.

– E tot în baie? șopti unul din ei din spatele cagulei negre. La stânga după scări?

– Da, Tom, șopti ea. Și mulțumesc că ai venit așa de...

Dar ei deja intraseră.

Închise ochii și ascultă. Zgomot de picioare pe scări, mărâitul lui Gregor în curte, Sting cântând blând *How Fragile We Are*, zgomotul ușii care era dată la o parte cu piciorul.

Se întoarce și intră. Urcă scările. De unde se auzeau strigătele. Avea nevoie să bea ceva. Îl văzu pe Tom în capul scărilor. Își scosese cagula, dar avea fața așa de schimonosită, că abia dacă îl mai recunoscuse. Arăta înspre ceva. Pe covor. Se uită în jos. O urmă de sânge. Urmări dunga de-a lungul sufrageriei, înspre ușa deschisă dinspre curte. Nu auzi ce îi striga idiotul îmbrăcat în negru. „Planul, fu ceea ce putu ea să-și zică. Nu ăsta e planul.“

WALTZING MATILDA

Harry fugea. Lătratul sacadat al lui Gregor se auzea ca un metronom supărat în fundal, altfel totul în jur era liniștit. Picioarele lui goale plescăiau prin iarba udă. Întinse brațele în față în timp ce sări peste un alt gard viu și abia dacă simți spinii care îi sfâșiară hainele și costumul Bjørn Borg. Nu-și mai găsisese hainele și pantofii; bănuia că îi dusesese jos, unde stătea ea în așteptare. În timp ce căuta o altă pereche de pantofi îl auzise pe Gregor mârâind și trebuise să fugă așa cum era, în pantaloni și cămașă. Ploaia îi cădea în ochi, iar casele, merii și tufișurile îi păreau învăluite în ceață. Din întuneric apărură o altă grădină. Își asumă riscul și sări peste gardul jos. Dar își pierdu echilibrul. Să fugi cu alcool în vene. Se lovi cu fața de o peluză îngrijită. Stătu jos și ascultă.

I se păru că aude acum lătratul mai multor câini. Era Victor acolo? Așa de repede? Cu siguranță, Waaler îl anunțase. Harry se ridică în picioare și cercetă zona. Era în vârful dealului spre care se îndreptase. Ținându-se în mod intenționat la distanță de drumurile luminate unde în curând vor patrula mașini de poliție și unde putea fi ușor depistat. Se vedea în jos casa lui Albu. În fața porții erau patru mașini, două dintre ele cu girofarurile pornite. Se uită în jos, de cealaltă parte a dealului. Nu se numea

cumva Holmen, sau oare Gressbanen? Ceva de genul ăsta. O mașină civilă era parcată pe trotuar lângă intersecție, cu farurile aprinse. Harry fusese iute, dar Waaler fusese și mai iute. Doar poliția parca așa.

Își frecă tare fața. Încercă să se descotorosească de anestezicul după care tânjise nu cu mult timp în urmă. O lumină albastră luci printre copaci în Stasjonsveien. Era prins în plasa care deja se strângea în jurul lui. Nu avea să scape. Waaler era prea bun. Dar nu înțelegea. Era imposibil să fie un spectacol cu un singur actor. Cu siguranță cineva autorizase folosirea acestor resurse imense pentru arestarea unui singur om. Ce se întâmplase? Oare Beate nu primise e-mailul pe care i-l trimisese?

Ascultă. Fără îndoială, erau mai mulți câini. Aruncă o privire în jur. La casele luminate risipite pe dealul negru ca smoala. Se gândi la camerele confortabile și călduroase din spatele ferestrelor. Norvegienilor le place lumina. Și au curent electric. Îl opresc doar când pleacă în vacanță două săptămâni. Își plimbă privirea pe la fiecare casă în parte.

Tom Waaler se uită înspre casele izolate care decorau peisajul ca niște lumini de Crăciun. Grădini mari, întunecate. La furat de mere. Își puse picioarele pe bordul camionetei speciale a lui Victor. Aveau cel mai bun echipament de comunicații disponibil, așa că mutase acolo controlul operațiunii. Ținea legătura prin radio cu toate echipele care încercuiseră zona. Se uită la ceas. Scosese ră câinii; se vor face în curând zece minute de când aceștia dispăruseră în întuneric cu însoțitorii lor, mișcându-se prin grădini.

Stația radio pârâi: „Stasjonsveien către Victor zero unu. Avem o mașină aici cu un anume Stig Antonsen care merge la Revehiven 17. Se întoarce de la muncă, zice el. Să...?”

„Verificați buletinul, adresa și lăsați-l să treacă, zise Waaler. Același lucru e valabil și pentru ceilalți, da? Folosiți-vă capetele.”

Waaler scoase un CD din buzunar și îl puse în casetofon. Câteva falsete. Prince cânta *Thunder*. Șoferul de lângă el ridică din

sprâncene, dar Waaler se prefăcu a nu vedea și dădu sonorul mai tare. Vers. Refren. Vers. Refren. Următorul cântec: *Pop Daddy*. Waaler se uită iar la ceas. La dracu', ce mult le lua câinilor. Lovi în bord. Asta îl făcu pe șofer să-i mai arunce o privire.

– Urmăresc o dâră proaspătă de sânge, zise Waaler. Cât de greu poate fi?

– Sunt câini, nu roboți, replică bărbatul. Relaxează-te, o să-l prindă în curând..

Artistul cunoscut sub numele de Prince era în mijlocul melodiei *Diamonds and Pearls* când sosi raportul: „Victor zero trei către Victor zero unu. Cred că l-am prins. Suntem lângă o casă albă în... Erik încearcă să afle cum se numește strada, dar în orice caz, e un număr 16 pe perete“.

Waaler dădu muzica mai încet. „Bine. Află și așteaptă-ne. Ce-i cu sunetul ăla care se aude?“

„Vine din casă.“

Radioul pâraî: „Stasjonsveien către Victor zero unu. Îmi pare rău că vă întrerup, dar avem aici o mașină de la securitate. Zice că se îndreaptă spre Harelabben 16. Centrala lor a înregistrat o alarmă de spargere. Să...?“

„Victor zero unu către toate echipele! strigă Waaler. Mișcați-vă! Harelabben 16.“

Bjarne Møller era într-o dispoziție îngrozitoare. Chiar în mijlocul programului său favorit de la televizor! Găsi casa albă, numărul 16, parcă lângă ea, intră pe poartă și pe ușa deschisă unde stătea un polițist cu un alsacian în lesă.

– Waaler e aici? întrebă PAS-ul.

Polițistul arată înspre ușă. Møller observă că sticla ferestrei din hol era spartă. Waaler era pe hol și discuta furios cu un alt polițist.

– Ce dracu' se petrece aici? întrebă Møller fără nici o introducere.

Waaler se întoarse.

– Așa e. Ce te aduce aici, Møller?

– Un telefon de la Beate Lønn. Cine a autorizat idioțenia asta?

– Avocatul poliției.

– Nu vorbesc despre arestare. Vă întreb cineva v-a dat permisiunea să începeți al treilea război mondial pentru că e posibil – *e posibil!* – ca unul dintre colegii noștri să aibă câteva lucruri de explicat.

Waler se legănă pe tocuri, țintuindu-l pe Møller cu privirea.

– PAS Ivarsson. Am găsit câteva lucruri acasă la Harry care fac din el mai mult decât cineva care are câteva lucruri de explicat. E suspect de crimă. Mai dorești să știi și altceva, Møller?

Møller ridică surprins din sprâncene și ajunsese la concluzia că Waler trebuie să fie foarte pornit. Era prima oară când îl auzea vorbind cu un superior într-un mod atât de provocator.

– Da. Unde e Harry?

Waler arată spre urmele roșii de picioare de pe parchet.

– A fost aici. A intrat prin efracție, după cum poți vedea. Cred că încep să fie cam multe lucruri de explicat, nu?

– Te-am întrebat unde e acum?

Waler schimbă priviri cu celălalt polițist.

– E clar că Harry nu e așa de nerăbdător să ne dea explicații. Pasărea zburase când am ajuns noi.

– Da? Mie mi s-a părut că ați încercuit toată zona.

– Chiar așa am și făcut, zise Waler.

– Atunci cum a scăpat?

– A folosit asta. Waler arată spre telefonul de pe masă. Receptorul era pătat cu ceva ce părea a fi sânge.

– A scăpat folosind un telefon?

Møller simți o dorință inexplicabilă – luând în considerație că era prost dispus și că situația era foarte serioasă – de a zâmbi.

– Avem motive să credem, zise Waler în timp ce Møller privi cum musculatura puternică a maxilarului lui David Hasselhoff se contractă, că a comandat un taxi.

Øystein conduse încet pe alee și întoarse pe suprafața pietruită din fața închisorii din Oslo. Întoarse chiar între două mașini, cu spatele înspre parcul gol și Grønlandsleiret. Răsuci

cheia în contact și opri mașina, dar ștergătoarele încă mai mergeau. Și așteaptă. Nu era nimeni în preajmă, nici acolo, nici în parc. Se uită înspre sediul poliției înainte să tragă de maneta de sub roată. Se auzi un clic și capacul portbagajului se ridică în aer.

– Ieși! strigă el, uitându-se în oglindă.

Mașina se zgâlțâi, capacul portbagajului se deschise la maximum și apoi se închise la loc. Se deschise apoi ușa din spate și pe ea sări un bărbat. Øystein îl studie în oglindă pe pasagerul ud și tremurând.

– Arăți grozav, Harry.

– Mulțumesc.

– Și hainele sunt tari.

– Nu sunt mărimea mea, dar sunt Bjørn Borg. Împrumută-mi pantofii tăi, te rog.

– Poftim?

– Nu avea decât niște papuci de fetru pe hol. Nu pot să merg într-o vizită la închisoare încălțat așa. Și jacheta ta.

Øystein își dădu ochii peste cap și își scoase cu greutate jacheta scurtă din piele.

– Ai avut probleme să treci de baricadă? întrebă Harry.

– Doar când am intrat. Au trebuit să verifice dacă am numele și adresa persoanei căreia îi duceam pachetul.

– Numele era scris pe ușă.

– Când m-am întors, s-au uitat doar în mașină și mi-au făcut semn să trec. După treizeci de secunde, s-a auzit un zgomot îngrozitor la radio. Chemau toate unitățile și așa mai departe.

– Mi s-a părut mie că aud ceva din spate. Cred că știi că e ilegal să intri pe frecvența poliției, nu, Øystein?

– Nu, nu e ilegal să intri. E ilegal să o folosești. Iar eu nu prea o folosesc.

Harry își legă șireturile și aruncă papucii înspre Øystein.

– O să fii răsplătit în rai. Dacă ți-au luat numărul taxiului și o să primești o vizită, va trebui să le spui ce s-a întâmplat. Cineva a făcut comandă de pe un mobil și pasagerul a insistat să stea în portbagaj.

- Bineînțeles. Doar ăsta-i adevărul.
- Cel mai adevărat lucru pe care l-am auzit de ceva vreme.

Harry inspiră adânc și apăsă pe sonerie. În prima fază, nu era un risc prea mare, dar era greu de spus cât de repede se va răspândi știrea că e căutat de poliție. La urma urmei, polițiștii intrau și ieșeau tot timpul din închisoare.

– Da, zise o voce la interfon.

– Inspector Harry Hole, pronunță Harry tare uitându-se în camera de deasupra intrării încercând să pară calm. Pentru Raskol Baxhet.

– Nu sunteți pe lista mea.

– Nu? zise Harry. Am rugat-o pe Beate Lønn să sune și să mă anunțe. Seara trecută, la ora nouă. Întrebați-l și pe Raskol.

– Dacă e în afara orelor de vizită, trebuie să fiți pe listă, inspectore. Va trebui să sunați mâine în timpul programului.

Harry își mută greutatea de pe un picior pe altul.

– Cum te numești?

– Bøgset. Mă tem că nu pot...

– Ascultă-mă, Bøgset. Această vizită privește niște informații pentru un caz important și nu poate aștepta până mâine. Bănuiesc că ai auzit sirenele din seara asta de lângă sediul poliției.

– Da, dar...

– Bine, atunci dacă nu vrei să fii mâine în toate ziarele pentru că ai dat totul peste cap, ți-aș sugera să ieși din starea de robot și să apeși pe butonul bunului-simț. E chiar în fața ta, Bøgset.

Harry se uită în camera nemișcată. O mie unu, o mie doi. Ușa bâzâi.

Raskol stătea într-un scaun în celula sa când Harry fu condus înăuntru.

– Mulțumesc că ai confirmat vizita, zise Harry și se uită împrejur în celula de patru metri pe doi.

Un pat, o masă, două dulapuri, câteva cărți. Fără radio, fără reviste, fără bunuri personale, doar pereții goi.

– Prefer să fie așa, spuse Raskol răspunzând parcă gândurilor lui Harry. Mă lasă să mă concentrez.

– Atunci concentrează-te, zise Harry aplecându-se peste marginea patului. Nu Arne Albu a ucis-o pe Anna. Ai ales persoana greșită. Ai mâinile pătate de sânge nevinovat, Raskol.

Harry nu era sigur, dar i se păru că vede niște schimbări infime pe masca blândă, dar rece de martir a țiganului. Raskol își plecă fruntea și își prinse tâmpilele în mâini.

– Am primit un e-mail de la ucigaș, zise Harry. Se pare că m-a manipulat din prima zi.

Își plimbă mâna în sus și în jos pe modelul în zigzag al cuverturii, în timp ce îi spuse pe scurt ce scria în e-mail. Și continuă cu un rezumat al evenimentelor zilei.

Raskol rămase nemișcat, ascultându-l pe Harry până la capăt. Apoi își înălță capul:

– Asta înseamnă că și tu ai sânge nevinovat pe mâini, *Spiuni*. Harry încuviință.

– Și acum ai venit să-mi spui că eu sunt cel care ți-a murdărit mâinile. Și că, prin urmare, îți sunt dator.

Harry nu răspunse.

– Sunt de acord, zise Raskol. Spune-mi ce-ți datorez.

Harry nu mai mângâie cuvertura.

– Trei lucruri. În primul rând, am nevoie de un loc unde să mă ascund până ce-i dau de cap acestei afaceri.

Raskol încuviință.

– În al doilea rând, am nevoie de cheia apartamentului Annei ca să verific câteva lucruri.

– Ți-am dat-o deja înapoi.

– Nu cheia cu AA pe ea, aceea e acasă la mine, într-un sertar, și nu pot să mă duc acolo. Și în al treilea rând...

Harry se opri și Raskol îl privi curios.

– Dacă Rakel îmi spune că s-a uitat cineva ciudat la ei, o să mă predau, o să dau toate cărțile pe față și o să spun că tu ești omul din spatele uciderii lui Arne Albu.

Raskol îi zâmbi indulgent și prietenos. Ca și cum, în numele lui Harry, ar fi regretat singurul lucru care era extrem de clar pentru amândoi – faptul că nimeni nu va reuși vreodată să găsească vreo legătură între Raskol și crimă.

– Nu trebuie să-ți faci griji în privința lui Rakel și a lui Oleg, *Spiuni*. Omul meu de legătură a primit instrucțiuni să își retragă oamenii în clipa în care am terminat cu Albu. Ar trebui să-ți faci mai multe probleme în legătură cu rezultatul procesului. Omul meu mi-a spus că șansele nu sunt prea mari. Înțeleg că familia tatălui are anumite relații.

Harry își plecă umerii.

Raskol trase sertarul mesei, scoase cheia și i-o întinse lui Harry.

– Du-te la stația de metrou din Grønland. Coboară primul șir de scări și o să vezi o femeie care stă în spatele unui geam la toalete. Ai nevoie de cinci coroane ca să intri. Spune-i că a sosit Harry, intră la bărbați și închide-te într-una dintre cabine. Când o să auzi că intră cineva și cântă *Waltzing Matilda*, înseamnă că transportul tău e gata. Noroc, *Spiuni*.

Ploaia cădea așa de tare, încât stropii săreau în sus de pe asfalt ca într-un duș fin și, dacă nu te grăbeai, vedeai mici curcubeie în lămpile de pe stradă, la capătul bulevardului Sofies. Dar Bjarne Møller nu avea timp. Ieși din mașină, își puse haina pe cap și traversă strada în fugă până în fața ușii unde îl așteptau Ivarsson, Weber și un bărbat, aparent de origine pakistaneză.

Møller dădu mâna cu ei și bărbatul cu piele măslinie se prezentă ca fiind Ali Niazi, vecinul lui Harry.

– Waaler va veni aici de îndată ce lămurește povestea din Slemdal, zise Møller. Ce ați găsit?

– Niște lucruri senzaționale, mă tem, zise Ivarsson. Cel mai important lucru acum este să ne gândim cum vom spune presei că un ofițer de poliție...

– Hei! bubui Møller. Nu așa repede. Ce-ar fi să mă puneți la curent.

Ivarsson zâmbi în colțul gurii.

– Vino cu mine.

Șeful Secției Jafuri îi conduse pe ceilalți trei printr-o ușă joasă și în jos pe o scară în spirală la subsol. Møller își contorsionă corpul lung și svelt cât de bine putu ca nu cumva să atingă tavanul sau pereții. Nu-i plăceau subsolurile.

Vocea lui Ivarsson se auzea ca un ecou întârziat între pereții de cărămidă.

– Așa cum știți, Beate Lønn a primit de la Harry un număr de e-mailuri. Acesta pretinde că i-au fost trimise de o persoană care a mărturisit că a ucis-o pe Anna Bethsen. Am fost la sediul poliției și am citit e-mailurile acum o oră. Ca să zic pe șleau, sunt în cea mai mare parte niște prostii confuze, fără sens. Dar conțin informații pe care cel care le-a scris nu putea să le știe fără a cunoaște în detaliu ce s-a întâmplat în seara în care a murit Anna Bethsen. Deși informațiile îl plasează pe Hole în apartament în acea seară, se pare că îi oferă în același timp și un alibi.

– Se pare? Møller își plecă ușor capul sub un alt toc de ușă. Înăuntru, tavanul era chiar mai jos și merse aplecat, încercând să nu se gândească deloc că deasupra lui erau patru etaje de materiale de construcții ținute de o tencuială de paie veche de secole. Ce vrei să zici, Ivarsson? Nu ziceai că e-mailurile conțin o mărturisire?

– În primul rând, am percheziționat apartamentul lui Harry, zise Ivarsson. I-am deschis calculatorul și căsuța cu mesaje și i-am citit toate e-mailurile pe care le-a primit. Așa cum i le trimisese lui Beate Lønn. Cu alte cuvinte, un alibi aparent.

– Asta am auzit, rosti Møller evident iritat. Putem să trecem repede la subiect?

– Subiectul e, desigur, persoana care a trimis aceste e-mailuri către calculatorul lui Harry.

Møller auzi o voce.

– După colțul ăla, zise bărbatul care se prezentase ca vecinul lui Harry.

Se opriă în fața unei magazii. Doi bărbați mergeau aplecați pe sub rețeaua de fire. Unul dintre ei ținea lumina lanternei pe

spatele unui laptop în timp ce citea cu voce tare un număr pe care celălalt îl nota. Møller văzu două cabluri electrice care ieșeau din priza din perete, unul ducând spre laptop și celălalt spre un telefon mobil Nokia care, la rândul lui, era legat de laptop.

Møller stătu cât de drept fu în stare.

– Și asta ce dovedește?

Ivarsson puse mâna pe umărul vecinului lui Harry.

– Ali zice că a coborât la subsol la câteva zile după ce Anna Bethsen a fost ucisă și atunci a văzut prima dată în magazia lui Harry acest laptop legat la un mobil. Deja am verificat telefonul.

– Și?

– E al lui Hole. Acum încercăm să aflăm cine a cumpărat laptopul. În orice caz, am verificat mesajele trimise.

Møller închise ochii. Spatele îl durea deja.

– Și iată-le. Ivarsson clătină din cap spre laptop. Toate e-mailurile pe care Harry încerca să ne facă să credem că au fost trimise de un ucigaș misterios.

– Hm, zise Møller. Asta nu-i prea bine.

– Weber a găsit adevărata dovadă în apartament.

Møller se uită întrebător la Weber, iar acesta, cu o expresie întunecată pe față, ridică o pungă mică, transparentă de plastic.

– O cheie? zise Møller. Cu inițialele AA?

– Am găsit-o în sertarul măsuței de telefon, zise Weber. Se potrivește cu cheia apartamentului Annei Bethsen.

Møller se uită la Weber cu un aer absent. Lumina tare de la becul simplu dădea fețelor lor aceeași paloare cadaverică pe care o aveau și pereții văruiți în alb, și Møller avu sentimentul că se află într-un cavou.

– Trebuie să ies, murmură el.

SPIUNI GJERMAN

Harry dèschise ochii, se uită la fața zâmbitoare a fetei și simți prima lovitură de grație.

Închise iar ochii, dar nu dispărură nici râsul fetei și nici durerea de cap.

Încercă să reconstituie ce se întâmplase în timpul nopții.

Raskol, toaleta din stația de metrou, un bărbat îndesat îmbrăcat într-un costum Armani uzat fluierând, o mână întinsă plină de inele de aur, părul lui negru și unghia lungă și ascuțită la degetul mic. „Salut, Harry, sunt prietenul tău, Simon.” Și, în contrast vizibil cu costumul sărăcăcios: un Mercedes nou și strălucitor cu un șofer care părea a fi fratele lui Simon, cu aceiași ochi căprui și veseli și aceeași strângere de mână, cu o mână păroasă și plină de inele.

Cei doi bărbați din fața mașinii sporovăiau într-un amestec de norvegiană și suedeză cu intonația curioasă a celor care lucrează la circ, vând cuțite, țin predici sau sunt vocaliști ai trupelor de dans. Dar nu-i spusese prea multe. „Ce mai faci, prietene?“, „Ce vreme îngrozitoare, nu?“, „Frumoase haine, prietene. Facem schimb?“ Râsete puternice și flacăra unei brichete. Fuma Harry? „Țigări rusești. Ia una, te rog, poate puțin cam tari, dar bune în

felul lor, să știi.“ Alte râsete. Nimeni nu rosti numele lui Raskol sau unde se duceau.

Se dovedi a nu fi prea departe.

Întoarseră după Muzeul Munch și trecură peste niște gropi în asfalt și intrară într-o parcare, în fața unui teren de fotbal noroios și pustiu. La capătul parării erau trei caravane. Două mari și noi și una mică, fără roți, așezată pe cărămizi.

Ușa uneia dintre caravanele mari se deschise și Harry zări silueta unei femei. Capete de copii se ițiră din spatele ei. Harry numără cinci.

Spuse că nu-i e foame și se așeză într-un colț privindu-i cum mănâncă. Mâncarea era servită de cea mai tânără din cele două femei din caravană și fu mâncată repede și fără ceremonie. Copiii se holbau la Harry, chicotind și înghiontindu-se. Harry le făcu cu ochiul și încercă să zâmbească fiindcă trupul său țeapăn și amorțit începea să-și revină în simțire. Ceea ce era o veste bună, căci avea doi metri și fiecare centimetru îl durea. Simon îi dădu apoi două pături de lână, îl bătu prietenește pe umăr și făcu semn cu capul înspre caravana mică. „Nu-i chiar Hilton, dar ești în siguranță aici, prietene.“

Orice urmă de căldură rămasă în corpul lui Harry dispăru imediat ce intră în caravana în formă de ou în care era ca într-un frigider. Aruncă pantofii lui Øystein, care erau cu cel puțin un număr mai mici, își frecă picioarele și încercă să-și facă loc în patul mic. Ultimul lucru pe-care și-l amintea că-l făcuse fusese să încerce să-și tragă de pe el pantalonii uzi.

– Hi-hi-hi.

Harry deschise iar ochii. Fața mică și măslinie dispăruse, iar râsul se auzea de afară acum, prin ușa deschisă prin care o rază de soare strălucea înăuntru, pe peretele din spatele lui și pe fotografiile prinse acolo. Harry se ridică în coate și le privi. Una dintre ele înfățișa doi băieți care se țineau de după gât în fața caravanei în care stătea el acum. Păreau mulțumiți. Nu, mai mult. Păreau fericiți. Probabil de aceea Harry abia dacă îl recunoscuse pe tânărul Raskol.

Harry se dădu jos din cușetă și se hotărî să ignore durerea de cap. Mai stătu câteva secunde să se asigure că stomacul era în regulă. Trecuse prin situații mai grele decât cea de ieri, mult mai grele. În timpul mesei, seara trecută fusese cât pe ce să întrebe dacă au ceva tare de băut, dar reușise să se abțină. Poate că tolera mai bine băutura acum dacă se abținuse atâta timp?

Găsi răspunsul la întrebare când păși afară.

Copiii se uitară la Harry, mirați, în timp ce acesta se sprijini de caravană și vomită pe iarba uscată. Tuși, scuipă de câteva ori și se șterse la gură cu dosul mânecii. Când se întoarse, Simon era în fața lui cu un zâmbet pe față, ca și cum să-ți golești stomacul era cel mai natural mod în care să-ți începi ziua.

– Mâncare, prietene?

Harry înghiți în sec și încuviință.

Simon îi împrumută lui Harry un costum șifonat, o cămașă curată cu guler lat și o pereche de ochelari de soare mari. Se urcară în Mercedes și meraseră în sus pe Finnmarkgata. La semaforul de pe Carl Berners, Simon coborî geamul la mașină și strigă la bărbatul care stătea în fața unui chioșc și fuma trabuc. Harry avu sentimentul vag că-l mai văzuse undeva. Știa din experiență că acest sentiment însemna adesea că omul are cazier. Bărbatul râse și strigă ceva înapoi, dar Harry nu înțelese.

– O cunoștință? întrebă el.

– Un om de legătură, zise Simon.

– Un om de legătură, repetă Harry privind înspre mașina de poliție care aștepta la semafor, de partea cealaltă a intersecției.

Simon întoarse spre vest, către spitalul Ulleål.

– Spune-mi, zise Harry. Ce fel de oameni de legătură are Raskol în Moscova de sunt în stare să găsească o anume persoană într-un oraș de douăzeci de milioane de oameni așa? Harry pocni din degete. Din mafia rusească?

Simon râse.

– Poate. Dacă nu ai pe cineva care să se priceapă mai bine la găsit persoane.

– KGB-ul?

– Dacă-mi aduc eu bine aminte, prietene, nu mai există.

Simon râse și mai tare.

– Expertul în Rusia din POT mi-a spus că fostul KGB încă mai conduce spectacolul.

Simon dădu din umeri.

– Servicii, prietene. Și servicii întoarse. Despre asta e vorba, la urma urmei.

Harry cercetă strada. O camionetă îi depăși. O pusese pe Tess – fata cu ochi căprui care îl trezise – să se ducă în Tøyen și să-i cumpere *Dagbladet* și *Verdens Gang*, dar nu scria în nici unul din ele despre vreun polițist căutat. Asta nu însemna că putea să se ducă oriunde, pentru că, dacă nu se înșela, fiecare mașină de poliție avea câte o poză de-a lui.

Harry se duse repede la ușă, băgă cheia de la Raskol în yală și răsuci. Încercă să nu facă zgomot pe hol. Lângă ușa lui Astrid Monsen era un ziar. Odată intrat în apartamentul Annei, inspiră profund și închise încet ușa după el.

„Nu te gândi la ce cauți.“

În apartament era un aer închis. Se duse în ultima cameră. Nimic nu fusese atins de la ultima lui vizită. Praful dansa în lumina soarelui care se revărsa pe geam, luminând cele trei portrete. Stătu și le privi. Capetele distorsionate aveau ceva ciudat de familiar. Se apropie de ele și își trecu vârful degetelor peste urmele de vopsea. Dacă îi spuneau ceva, nu înțelegea despre ce e vorba.

Se duse în bucătărie.

Mirosea a gunoi și a ulei descompus. Deschise fereastra și se uită la farfuriile și tacâmurile din chiuvetă. Fuseseră puse în apă, dar nu și spălate. Râcâi mâncarea întărită cu o furculiță. Dezlipi o bucătică roșie de sos. O puse în gură. Ardei japonez.

Două pahare mari de vin în spatele unei tigăi largi. Unul din ele avea un sediment roșu în timp ce celălalt părea nefolositor. Harry băgă nasul în el, dar nu mirosea a nimic. Lângă paharele de vin erau două pahare obișnuite de apă. Găsi un șervet de vase, așa

că putu să ridice paharele la lumină fără să lase amprente. Unul era curat, celălalt era lipicios. Râcâi paharul cu unghia și o băgă în gură. Zahăr. Cu gust de cafea. Coca-cola? Harry închise ochii. Vin și cola? Nu. Apă și vin pentru o singură persoană. Cola și un pahar nefolosit pentru cealaltă. Înveli paharul în șervet și îl puse în buzunarul de la haină. Din impuls, se duse în baie, deșurubă capacul bazinei și pipăi în interior. Nimic.

Înapoi pe stradă, văzu că norii se mutaseră dinspre apus și aerul era încărcat. Harry își mușcă buza. Luă o hotărâre și se îndreptă spre bulevardul Vibes.

Harry îl recunoscuse imediat pe tânărul din spatele tejghelei din lăcătușerie.

– Bună dimineața, sunt de la poliție, zise Harry sperând că băiatul nu-i va cere legitimația care era în jachetă, acasă la Vigdis Albu, în Slemdal.

Băiatul puse ziarul jos.

– Știu.

Preț de o secundă, panica puse stăpânire pe Harry.

– Îmi aduc aminte că ați venit aici să ridicați o cheie. Băiatul îi zâmbi. Îmi țin minte toți clienții.

Harry tuși.

– Păi nu sunt chiar un client.

– Nu?

– Nu, cheia nu era pentru mine. Dar nu de asta...

– Ba cu siguranță era, îl întrerupse băiatul. Era o cheie unică, nu?

Harry încuviință. Văzu cu coada ochiului o mașină de poliție care trecea încet.

– Despre acest tip de chei voiam să te întreb. Mă întrebam cum poate cineva din exterior să facă rost de o copie a unei chei unice precum aceasta. O cheie Triooving, de exemplu.

– Nu poate, replică băiatul cu convingerea unuia care citește reviste de știință ilustrate. Doar Triooving poate să facă o copie care să meargă. Așa că singura modalitate e să falsifici autorizația scrisă a administrației blocului. Dar chiar și așa vei fi descoperit

când vii după cheie pentru că o să îți cerem buletinul și o să-l verificăm cu lista proprietarilor din bloc.

– Dar eu însumi am ridicat o asemenea cheie unică. Și era o cheie pentru o altă persoană.

Băiatul se încruntă.

– Nu, îmi amintesc bine că mi-ai arătat buletinul și am verificat numele. A cui cheie credeți că ați ridicat?

Harry văzu în geamul de la ușă aceeași mașină de poliție care trecea în direcție opusă.

– Las-o baltă. Se mai poate obține o copie și altfel?

– Nu. Trioving, cei care matrițează aceste chei, primesc comenzi doar de la agenți autorizați, ca noi. Și, așa cum am spus, verificăm documentația și ținem sub supraveghere comenzile de chei pentru proprietăți comune și asociații de locatari. Sistemul ar trebui să fie foarte sigur.

– Așa pare, da. Harry își frecă fața iritat. Am sunat cu ceva timp în urmă și mi s-a spus că o femeie care locuiește în Sorgenfrigata a primit trei chei ale apartamentului ei. Una a fost găsită în apartament, a doua a fost lăsată electricianului care trebuia să repare ceva, iar pe a treia am găsit-o în altă parte. Adevărul e că nu cred că ea a comandat cea de-a treia cheie. Poți să verifici asta?

Băiatul dădu din umeri.

– Sigur că pot, dar de ce nu o întrebați pe ea?

– Cineva a împușcat-o în cap.

– Ups, zise băiatul fără să tresară.

Harry rămase nemișcat. Simți ceva. Un fior. Poate curent de la ușă? Suficient să-i facă părul măciucă. Sunetul unei încercări de a tuși. Nu auzise pe nimeni intrând. Fără să se întoarcă, încercă să vadă cine era, dar era imposibil din acel unghi.

– Poliția, zise o voce tare și ascutită în spatele lui.

Harry înghiți în sec.

– Da? făcu băiatul privind peste umărul lui Harry.

– Sunt afară, continuă vocea. Zic că bătrânei de la numărul 14 i-a fost spartă casa. Are nevoie de o yală nouă imediat, așa că mă întrebam dacă poți să trimiți pe cineva pronto.

– Poți să te duci tu, Alf. Eu am treabă, după câte vezi.

Harry ascultă atent până când pașii se îndepărtară.

– Anna Bethsen, se auzi șoptind. Poți verifica dacă a ridicat personal toate cheile?

– Nu e nevoie. Cu siguranță așa a fost.

Harry se aplecă peste teighea.

– Poți totuși să verifici?

Băiatul oftă din rărunchi și dispăru în cămăruța din spate. Se întoarse cu un dosar și frunzări prin el.

– Convingeți-vă singur, zise el. Aici, aici și aici.

Harry recunoscuse formularele de primire. Erau identice cu cele pe care le semnase el când venise după cheia Annei. Dar toate formularele erau semnate de Anna. Era pe punctul să întrebe unde era formularul cu semnătura lui când privirea îi căzu pe date.

– Zice aici că ultima cheie a fost ridicată în august, zise el. Dar asta e cu mult înainte să vin eu aici și...

– Da?

Harry se uită în gol.

– Mulțumesc, zise el. Am găsit ce aveam nevoie.

Afara, vântul se întetise. Harry sună de la una dintre cabinele telefonice din Valkyrie plass.

– Beate?

Doi pescăruși zburau în vânt deasupra turnului Școlii de Marină și pluteau acolo. Sub pescăruși se întindea fiordul Osloului, care devenise de un negru-verzui amenințător, și Ekebergul, unde cei doi oameni de pe plajă păreau doar niște puncte.

Harry terminase de povestit despre Anna Bethsen. Despre când se cunoscuseră. Despre ultima seară, atât cât își amintea. Despre Raskol. Beate îi povestise că reușiseră să dea de urma laptopului. Fusesse cumpărat în urmă cu trei luni de zile din

magazinul Expert de lângă cinematograful Colosseum. Garanția era pe numele Annei Bethsen. Și telefonul mobil la care era conectat era cel pe care Harry pretindea că îl pierduse.

– Urăsc țipetele pescărușilor, zise Harry.

– Doar asta ai de spus?

– În acest moment – da.

Beate se ridică de pe bancă.

– N-ar trebui să fii aici, Harry. N-ar fi trebuit să mă suni.

– Dar ești aici. Harry renunță să mai încerce să aprindă bricheta. Era prea puternic vântul. Înseamnă că mă crezi. Nu-i așa?

Beate își ridică doar brațele în aer, supărată.

– Nu știu mai multe decât știi tu, zise Harry. Nici măcar nu știu sigur că nu eu am împușcat-o pe Anna.

Pescărușii se despărțiră și executară o rotație elegantă în bătaia vântului.

– Mai spune-mi o dată ce știi, îi ceru Beate.

– Știu că tipul a făcut cumva rost de cheile de la apartamentul Annei, așa că a putut să intre și să iasă în noaptea crimei. Când a plecat, a luat cu el laptopul Annei și telefonul meu mobil.

– Ce căuta telefonul tău în apartamentul Annei?

– Probabil că mi-a căzut din buzunarul hainei în timpul serii. Așa cum ți-am spus, am fost puțin cam amețit.

– Și apoi?

– Planul lui inițial era simplu. Să meargă cu mașina în Larkollen după crimă și să pună cheia pe care o folosise în cabana lui Arne Albu. Să o pună la un breloc cu inițialele AA, ca să nu mai fie vreo îndoială. Dar când mi-a găsit telefonul, și-a dat brusc seama că poate schimba puțin planul. Să facă să pară că eu am ucis-o pe Anna și apoi am aranjat să pară că Arne Albu e de vină. Mi-a folosit apoi telefonul mobil pentru a se conecta la un server în Egipt și a început să-mi trimită e-mailuri în așa fel încât cel care le trimitea să fie imposibil de depistat.

– Și dacă era depistat, ducea la...

– Mine. Dar eu nu aş fi descoperit că e ceva în neregulă până nu primeam următoarea factură de la Telenor. Probabil nici atunci, de vreme ce nu le citesc cu atenție.

– Sau când îți întrerupeai abonamentul pentru că ți-ai pierdut telefonul.

– Hm. Harry sări de pe bancă și începu să se plimbe înapoi și încolo. Ce e mai dificil de înțeles e cum a intrat în boxa mea de la subsol. Nu s-au găsit urme de efracție și nimeni din bloc nu a văzut vreun infractor. Cu alte cuvinte, cu siguranță a avut o cheie de vreme ce folosim sistemul de chei unice care se potrivesc la ușa de la intrare, la mansardă, la subsol și la apartament, dar nu-i ușor să faci rost de așa ceva. Și cheia de la apartamentul Annei e tot o astfel de cheie unică...

Harry se opri și se uită spre sud. Înspre fiord se îndrepta un cargou mare și verde.

– La ce te gândești? întrebă Beate.

– Ma gândeam dacă să te rog să verifici niște nume pentru mine.

– Mai bine nu, Harry. Nici măcar n-ar trebui să fiu aici, așa cum am zis.

– Și mă întrebam de unde ai vânătăile astea.

Ea își duse mâna la gât.

– De la antrenamente. Judo. Te mai gândea la altceva?

– Mă gândeam dacă ai putea să-i dai asta lui Weber. Harry scoase din buzunar paharul învelit în șervet. Roagă-l să caute amprente și să le compare cu ale mele.

– Le are pe ale tale?

– Cei de la Investigații au amprente de la toți cei care cercetează scena crimei. Și roagă-l să analizeze ce a fost în pahar.

– Harry... începu ea pe un ton dojenitor.

– Da?

Beate oftă și luă pachetul.

– Lâsesmeden AS, zise Harry.

– Asta ce înseamnă?

– Dacă te răzgândești în legătură cu verificatul numelor, poți să vezi lista angajaților de la Låsesmeden. E o firmă mică de lăcătușerie.

Ea își luă o expresie resemnată.

Harry dădu din umeri.

– Dacă îi dai paharul lui Weber, voi fi mai mult decât mulțumit.

– Unde să iau legătura cu tine când va avea Weber rezultatele?

– Chiar vrei să știi? zâmbi Harry.

– Vreau să știu cât mai puține. Mă contactezi tu, da?

Harry își strânse mai tare jacheta în jurul corpului.

– Mergem?

Beate încuviință, dar nu se mișcă. Harry ridică din sprâncene.

– Ceea ce ți-a scris, zise ea. Chestia despre supraviețuirea celor mai răzbunători. Crezi că e adevărat, Harry?

Harry își întinse picioarele în patul mic din caravană. Zgomotul mașinilor de pe Finnmarkgata îi amintiră lui Harry de copilăria lui din Oppsal, când stătea în pat și asculta traficul. Când mergeau vara la bunicul, în tăcerea din Åndalsnes, singurul lucru de care îi era dor era bâzâitul continuu și somnolent al mașinilor întrerupt doar de câte o motocicletă, o țevă de eșapament sau de sirena îndepărtată a poliției.

Se auzi o bătaie în ușă. Era Simon.

– Tess vrea să-i spui și diseară o poveste înainte de culcare, zise el intrând.

Harry îi povestise cum învățase cangurul să sară și fusese răsplătit cu o îmbrățișare înainte de culcare de către toți copiii.

Cei doi fumară în tăcere. Harry arată spre fotografia de pe perete.

– E Raskol și fratele lui, nu? Ștefan, tatăl Annei?

Simon încuviință.

– Unde e acum Ștefan?

Simon ridică din umeri, nu prea interesat, iar Harry își dădu seama că subiectul e tabu.

– Par buni prieteni în fotografie, zise Harry.

– Erau ca gemenii siamezi. Prieteni. Raskol a făcut de două ori închisoare pentru el. Simon râse. Văd că ești uimit, prietene. E o tradiție. Nu înțelegi? E o onoare să preiei pedeapsa tatălui sau a fratelui.

– Poliția nu are aceeași părere.

– Nu l-au putut deosebi pe Raskol de Ștefan. Niște țigani frați. Nu prea ușor pentru poliția norvegiană. Râse și îi întinse lui Harry o țigară. Mai ales când sunt mascați.

Harry trase o dată din țigară și se uită în întuneric.

– Ce i-a despărțit?

– Tu ce crezi? Simon își deschise ochii larg cu un gest teatral. Bineînțeles că o femeie.

– Anna?

Simon nu răspunse, dar Harry își dădu seama că Simon se mai înmuiase.

– Din cauză că Ștefan nu a mai vrut să aibă de a face cu Anna pentru că ea trăia cu un *gadjo*?

Simon își stinse țigara și se ridică.

– Nu din cauza Annei, ci din cauza mamei Annei. Noapte bună, *Spiuni*.

– Hm. O ultimă întrebare?

Simon se opri.

– Ce înseamnă *spiuni*?

Simon râse încet.

– E o prescurtare de la *spiuni gjerman* – spion german. Dar stai liniștit prietene, nu e o jignire. În unele părți își botează băieții cu numele ăsta.

Apoi închise ușa și dispăru.

Vântul încetase și nu se mai auzea acum decât bâzâitul traficului de pe Finnmarkgata. Și totuși, Harry nu putu să adoarmă.

Beate stătea în pat și asculta mașinile de afară. Când era copil, adormea adesea în timp ce el îi spunea povești. Poveștile pe care i le spunea el nu erau în nici o carte; le inventa în timp ce

povestea. Nu erau niciodată la fel, deși uneori aveau același început și aveau aceleași personaje: doi hoți răi, un tătic deștept și fiica lui cea curajoasă. Și mereu se terminau la fel, cu hoții care ajungeau după gratii.

Beate nu-și amintea să-l fi văzut pe tatăl ei citind. Când mai crescuse, își dăduse seama că tatăl ei suferea de ceva ce se numea dislexie. Dacă n-ar fi suferit de această boală, ar fi fost avocat, zicea mama ei. „Așa cum vrem să fii tu.“

Dar poveștile nu erau cu avocați, și când Beate îi spusese mamei că fusese acceptată la Academia de Poliție, mama ei plânsese.

Beate tresări și se trezi. Cineva sunase la ușă. Mormăi și se dădu jos din pat.

– Eu sunt, zise o voce la interfon.

– Ți-am spus că nu vreau să ne mai vedem, zise Beate tremurând sub halatul subțire. Pleacă.

– Plec după ce îmi cer scuze. N-am fost eu. Eu nu sunt așa. Pur și simplu... mi-am pierdut controlul. Te rog, Beate, doar cinci minute.

Ea ezită. Avea încă gâtul țeapăn, iar Harry observase vânătăile.

– Am un cadou, zise vocea.

Ea oftă. Oricum s-ar fi întâlnit cu el până la urmă. Mai bine să lămurească lucrurile aici decât la serviciu. Apăsă pe buton, își strânse halatul și așteptă în ușă, ascultându-i pașii pe scări.

– Bună, zise el când o văzu și îi zâmbi.

Un zâmbet larg și alb, à la David Hasselhoff.

CIRCUMVOLUȚIA TEMPORO-OCCIPITALĂ LATERALĂ

Tom Waaler îi dădu cadoul, având mare grijă să nu o atingă pentru că ea avea aerul unei antilope speriate, iar animalele de pradă simt asta. În schimb, intră în sufragerie și se așează pe canapea. Ea îl urmă și rămase în picioare. El se uită în jur. La intervale regulate de timp, se ducea la diverse tinere acasă și apartamentele lor erau mobilate mai mult sau mai puțin la fel. Intime, dar lipsite de originalitate, confortabile, dar terne.

– Nu-l desfaci? întrebă el.

Ea făcu cum îi spuse.

– Un CD, zise ea mirată.

– Nu *orice* CD, zise el. *Purple Rain*. Pune-l și o să înțelegi.

O studie în timp ce ea dădea drumul la un radiocasetofon jalnic pe care ea și toate celelalte îl numeau stereo. Despre *Frøken Lønn* nu se putea spune că arată bine. Dar era drăguță în felul ei. Corpul nu era prea incitant, nu avea prea multe rotunjimi pe care să pui mâna, dar era zvelt și bine întreținut. Îi plăcuse ce-i făcuse și arătase un entuziasm sănătos. Cel puțin primele dăți când el o luase mai *piano*. Da, de fapt nu fusese doar prima dată. Destul de surprinzător, pentru că ea nu era deloc genul lui.

Apoi, într-o seară, îi servise tacâmul complet, iar ea – ca marea majoritate a femeilor cu care fusese – nu fusese chiar pe aceeași lungime de undă. Ceea ce făcea toată treaba și mai incitantă, dar însemna, în general, că e ultima întâlnire. Iar asta nu-l deranja prea tare. Beate ar trebui să fie fericită; ar fi putut să fie mult mai rău. Cu câteva seri înainte, din senin, îi spusese unde îl văzuse prima dată.

„În Grünerløkka, zisese ea. Era seară și erai într-o mașină roșie. Străzile erau pline de oameni, iar geamul mașinii tale era coborât. Era iarnă. Anul trecut.“

Fusese foarte uimit. Mai ales că singura seară în care ținea minte că a fost în Grünerløkka iarna trecută fusese în seara de sâmbătă, când o trimiseseră pe Ellen Gjeltén pe lumea cealaltă.

„Țin minte chipurile, zisese ea cu un zâmbet triumfător când îi văzuse reacția. Circumvoluție temporo-occipitală laterală. Este partea din creier care recunoaște forma fețelor. A mea e anormală. Ar fi trebuit să dau spectacole la bâlci.“

„Înțeleg. zisese el. Ce altceva îți mai amintești?“

„Vorbeai cu cineva.“

Se sprijinise pe coate, se aplecase peste ea și îi mângâiasse gâtul cu degetul mare. Îi simțise bătaia pulsului; era ca o căprioară speriată. Sau simțise oare propriul lui puls?

„Bănuiesc că ții minte și celălalt chip, nu?“ întrebasese el cu mintea deja în alertă. Mai știa cineva că ea venise acolo în seara asta? Își ținuse gura despre relația lor, așa cum o rugase? Mai avea saci mari de plastic sub chiuvetă?

Se întorsese spre el, zâmbindu-i mirată: „Ce vrei să spui?“

„Ai recunoaște cealaltă persoană dacă i-ai vedea fotografia?“

Ea îl privise lung. Îl sărutase circumspectă.

„Deci?“ zisese el, scoțându-și și cealaltă mână de sub cuvertură.

„Nu. Era cu spatele la mine.“

„Dar ții minte cu ce era îmbrăcat? Dacă ar trebui să-l identifici, să zicem?“ Ea clătinase din cap. „Circumvoluția temporo-occipitală laterală recunoaște doar fețe. Restul creierului meu e absolut normal.“

„Dar ții minte culoarea mașinii în care eram?”

Ea râsesse și se ghemuise lângă el. „Asta înseamnă că mi-a plăcut ce-am văzut, nu?”

Își luase mâna pe furiș de pe gâtul ei.

Două seri mai târziu, îi oferise spectacolul complet. Iar ei nu-i plăcuse ceea ce fusese obligată să vadă. Sau să audă. Sau să simtă.

Din boxe bubuiră primele versuri din *When Doves Cry*.

Ea dădu volumul mai încet.

– Ce vrei? îl întreabă și se așează în fotoliu.

– Așa cum ți-am zis. Să-mi cer scuze.

– Ai făcut-o. Așa că hai să punem punct. Căscă demonstrativ. Tocmai mă pregăteam să mă culc, Tom.

Simți că îl cuprinde furia. Nu o ceață roșie care distorsionează lucrurile și le întunecă, ci un val de căldură alb care strălucește și aduce claritate și energie.

– Bine, să trecem la afaceri. Unde e Harry Hole?

Beate râse. Prince scoase un strigăt cu o voce de falset.

Tom închise ochii, simți că devine mai puternic, din ce în ce mai puternic din cauza furiei ce îi curgea prin vene ca o apă liniștitoare și rece.

– Harry te-a sunat în seara în care a dispărut. Ți-a trimis e-mailurile primite. Ești persoana lui de contact, singura în care poate avea încredere acum. Unde e?

– Sunt foarte obosită, Tom. Se ridică. Dacă mai ai alte întrebări la care mi-e imposibil să-ți răspund, îți propun să mi le pui mâine.

Tom Waaler nu se clinti.

– Am avut azi o discuție interesantă cu un ofițer de la închisoarea din Botsen. Harry a fost acolo seara trecută, chiar sub nasul nostru, în timp ce îl căutam împreună cu jumătate din poliție. Știai că Harry e în legătură cu Raskol?

– Habar nu am despre ce vorbești sau ce legătură are cu cazul.

– Nici eu, dar îți sugerez să te așezi, Beate. Și să asculți o povestioară care cred că te va face să te răzgândești în privința lui Harry și a amicilor lui.

– Răspunsul e nu, Tom. Ieși.

– Nici măcar dacă e și tatăl tău în poveste?

Îi surprinse tresărirea din colțul gurii și știu că punctase.

– Am surse care sunt – cum să mă exprim? – inaccesibile unui polițist obișnuit, adică știu ce s-a întâmplat cu tatăl tău când a fost împușcat în Ryen. Și știu și cine l-a împușcat.

Ea îl privea cu gura căscată.

Waalер râse.

– Nu erai pregătită pentru asta, nu?

– Minți.

– Tatăl tău a fost ucis cu un Uzi, șase gloanțe direct în piept. Așa cum scrie în raport, a intrat în bancă să negocieze, chiar dacă era singur, neînarmat și nu avea ce să negocieze prin urmare. Tot ce putea spera să facă era să îi facă pe spărgători agresivi și să îi enerveze. O gafă enormă. De neînțeles. Mai ales că tatăl tău era legendar pentru profesionalismul lui... De fapt, îl însoțea un coleg, un tânăr polițist promițător de la care se așteptau lucruri mărețe, o stea în devenire. Dar nu mai avusese niciodată de-a face cu o spargere de bancă pe viu și cu siguranță nici cu spărgători înarmați cum trebuie. Acesta era dornic să stea în preajma ofițerilor superiori lui și ar fi trebuit în acea zi să-l ducă acasă cu mașina pe tatăl tău după muncă. Așa că tatăl tău sosește în Ryen cu o mașină despre care raportul nu menționează că nu e a tatălui tău. Aceea era în garaj, acasă la tine, la Beate și la mămica ei, atunci când ați primit vestea.

Vedea cum venele gâtului i se umflă, devenind groase și albastre.

– Du-te dracu', Tom.

– Vino aici și ascultă povestioara tăticului, zise el și bătu cu palma lângă el. Pentru că o să-ți povestesc cu glas duce și chiar cred că trebuie să auzi asta.

Ea făcu un pas în față în silă, doar unul.

– Bine, zise Tom. În această zi din – oare când era, Beate?

– Iunie, șopti ea.

– Da, iunie. Ei aud știrea prin stație, banca e în apropiere, se duc acolo și se postează, înarmați, afară. Ofițerul cel tânăr și inspectorul cu experiență. Fac totul ca la carte, așteaptă întăriri

sau să iasă spargătorii din bancă. Nici nu visează să intre în bancă. Până când apare în pragul ușii un bărbat cu un pistol la tâmpla unei angajate a băncii. Îl strigă pe tatăl tău pe nume. Bărbatul i-a văzut stând afară și l-a recunoscut pe inspectorul Lønn. Strigă că nu o va răni pe femeie, dar are nevoie de un ostatic. Dacă Lønn vrea să vină în locul ei, ei nu au nimic împotriva. Dar trebuie să arunce arma și să intre singur în bancă pentru a face schimbul. Iar tatăl tău ce face? Se gândește. Trebuie să se gândească repede. Femeia e în stare de șoc. Oamenii pot să moară din cauza șocului. Se gândește la propria soție, la mama ta. O zi de iunie, vinerea, urma weekendul. Iar soarele... oare soarele strălucea, Beate?

Ea încuviință.

– Se gândește cât de cald trebuie să fie în bancă. Presiunea. Disperarea. Apoi se hotărăște. Ce decizie ia? Ce decizie ia, Beate?

– Să intre, șopti ea cu emoție în voce.

– Intră. Waaler coborî vocea. Inspectorul Lønn intră și ofițerul așteaptă. Așteaptă întăriri. Așteaptă ca femeia să iasă. Așteaptă să-i spună cineva ce are de făcut, sau să afle că totul nu-i decât un vis sau un exercițiu de instrucție și că poate să plece acasă pentru că e vineri și soarele strălucește. În schimb, aude... Waaler imită zgomotul de pistol cu limba lipită de bolta palatină. Tatăl tău cade peste ușa de la intrare, care se deschide, iar el e trântit pe jos, jumătate înăuntru și jumătate afară. Cu șase gloanțe în piept.

Beate se prăbuși pe scaun.

– Tânărul ofițer îl vede pe inspector zăcând acolo și acum știe că nu e un exercițiu de instrucție. Nici un vis. Chiar au arme automate și chiar împușcă cu sânge-rece polițiști. E mai înspăimântat decât a fost vreodată sau decât va fi. A citit despre lucrurile astea, a avut note bune la psihologie, dar ceva nu merge. E cuprins de panica despre care a scris atât de bine la examen. Se urcă în mașină și pornește. Merge și merge până ajunge acasă, unde îl întâmpină tânăra și proaspăta lui soție care e supărată pentru că a întârziat la cină. Își încasează perdaful în picioare, ca un școlar, și îi promite că nu se va mai întâmpla și se așază la masă. După ce mănâncă, se uită la televizor. Un reporter spune

că un polițist a fost împușcat în timpul spargerii unei bănci. Tatăl tău e mort.

Beate își ascunde fața în mâini. O năpădiseră amintirile. Întreaga zi. Soarele rotund privind cu o curiozitate mirată pe cerul albastru și fără sens. Și se gândise că totul e doar un vis.

– Cine ar putea fi spărgătorii? Cine știe cum îl cheamă pe tatăl tău, cine știe cum s-a desfășurat toată scena, cine știe că din cei doi polițiști de afară, inspectorul Lønn e cel care reprezintă o amenințare? Cine e așa de calm și de calculat încât îl poate pune pe tatăl tău într-o dilemă și știe ce alegere va face acesta? Ca să-l poată împușca și să facă ce vrea el cu tânărul polițist înspăimântat? Cine e el, Beate?

Lacrimile îi curgeau printre degete.

– Ras... pufni ea.

– Nu te-am auzit, Beate.

– Raskol.

– Da, Raskol. El și doar el. Tovarășul lui e furios. Doar sunt spărgători, nu ucigași, zice el. Dar e destul de prost încât să îl amenințe că se predă și că îl va turna pe Raskol. Din fericire pentru el, reușește să fugă din Norvegia înainte ca Raskol să pună mâna pe el.

Beate suspină. Waaler așteaptă.

– Știi care e cel mai ciudat lucru în toată povestea? Că ai permis ucigașului tatălui tău să te păcălească. Cum a făcut și tatăl tău.

Beate ridică privirea.

– Ce... ce vrei să spui?

Waaler dădu din umeri.

– Tu îi ceri lui Raskol să ți-l indice pe ucigaș. Iar el e pe urmele cuiva care îl amenință că va depune mărturie împotriva lui într-un proces de omucidere. Deci ce face? Bineînțeles că indică aceea persoană.

– Lev Grette?

Își ștrese lacrimile.

– De ce nu? Ca să poți să-l ajuți să-l găsească. Am citit că l-ai găsit pe Grette atârând de o sfoară. Că se sinucisese. Eu n-aș paria pe asta. N-aș fi surprins să fi ajuns cineva acolo înaintea ta.

Beate tuși.

– Uiți câteva detalii. În primul rând, am găsit un bilețel de adio. Lev nu a lăsat prea multe lucruri scrise de mâna lui, dar am vorbit cu fratele lui care a scos dintr-un pod din Disengrenda câteva caiete vechi de școală de-ale lui Lev. Le-am dus lui Jean Hue, expertul grafolog din *Kripas*, iar el a confirmat că bilețul a fost scris de Lev. În al doilea rând, Raskol e deja la închisoare. S-a predat singur. Și clar că nu a făcut asta cu intenția de a ucide și de a evita pedeapsa.

Waler scutură din cap.

– Ești o fată deșteaptă, dar, ca și tatăl tău, nu te pricepi la psihologie. Nu înțelegi cum funcționează mintea unui criminal. Raskol nu e la închisoare; stă doar temporar la Botsen. O condamnare pentru ucidere ar schimba situația. Până una-alta, tu îl protejezi. Și pe prietenul lui, Harry Hole, la fel.

Se aplecă în față și-i puse mâna pe umăr.

– Îmi cer scuze dacă a fost dureros, Beate, dar acum știi. Tatăl tău s-a comportat ca la carte. Iar Harry lucrează cu omul care l-a ucis. Deci ce zici? Să-l căutăm pe Harry împreună?

Beate strânse din ochi și își stoarse ultima lacrimă. Apoi deschise iar ochii. Waler îi întinse o batistă, iar ea o luă.

– Tom, zise ea. Trebuie să-ți explic ceva.

– Nu e nevoie. Waler îi mângâie mâna. Înțeleg. E un conflict din cauza devotamentului. Imaginează-ți ce ar fi făcut tatăl tău. Asta se numește să fii profesionist.

Beate îl studie. Apoi încuviință încet. Inspiră. Chiar în acea clipă sună telefonul.

– Nu răspunzi? întrebă Waler după ce telefonul sună de trei ori.

– E mama, zise Beate. O sun eu peste treizeci de secunde.

– Treizeci de secunde?

– De atât am nevoie ca să-ți spun că, dacă aș ști unde e Harry, tu ai fi ultima persoană căreia i-aș spune. Îi întinse batista. Iar tu poți să te încalți și să pleci.

Tom Waler simți pe șira spinării și pe gât cum furia se ridică precum un gheizer. Savură o clipă sentimentul înainte să o apuce

cu o mână și să o tragă sub el. Ea gâfâi și se împotrivi, dar el știu că îi simțea erecția și că buzele pe care le strângea acum atât de tare se vor deschide în curând.

După ce telefonul sună de șase ori, Harry închise și ieși din cabina telefonică, lăsând-o să intre pe fata care aștepta. Se întoarse cu spatele la Kjølberggata, contra vântului, își aprinse o țigară și suflă fumul înspre parcare și înspre caravane. Era într-adevăr ciudat. Era acolo, la o aruncătură de băț de Secția de Investigații, într-o parte, de sediul poliției în cealaltă parte și de caravană în a treia parte. Îmbrăcat în costum de țigan. Căutat de poliție. Să mori de răs, nu alta.

Harry clănțani din dinți. Se întoarse într-o parte când o mașină de poliție trecu pe strada circulată mai mult de mașini decât de oameni. Nu putuse să doarmă. Nu putea să suporte să stea degeaba când ceasul ticăia. Strivi mucul de țigară cu călcâiul și se pregăti să plece când văzu că nu mai era nimeni în cabina telefonică. Se uită la ceas. Aproape miezul nopții; ciudat că nu era acasă. Poate că dormea și nu auzise telefonul la timp? Formă din nou numărul. Îi răspunse imediat:

- Beate.
- Sunt Harry. Te-am trezit?
- Å... da.
- Scuze. Să te sun mâine?
- Nu, e bine acum.
- Ești singură?

Tăcere.

- De ce întrebi?
- Pari așa... nu, las-o baltă. Ai aflat ceva?

O auzi înghițind, ca și cum ar fi încercat să-și tragă răsuflarea.

– Weber a verificat amprente de pe pahar. Cele mai multe sunt ale tale. Analiza sedimentului din pahar ar trebui să fie gata în câteva zile.

– Grozav.

– În ceea ce privește laptopul din boxa ta, s-a dovedit că are un program special care îți permite să programezi data și ora când

vrei să fie trimis un e-mail. Ultima schimbare a fost făcută în ziua în care a murit Anna.

Harry nu mai simți vântul rece.

– Așa că e-mailurile pe care le-ai primit erau gata și așteptau să fie trimise conform programării, zise Beate. Asta explică de ce vecinul tău pakistanezul a văzut laptopul în magazie de mult timp.

– Vrei să zici că a funcționat de unul singur în tot acest timp?

– Racordate, laptopul și telefonul mobil se descurcă foarte bine.

– La dracu'! Harry se plesni peste frunte. Dar asta înseamnă că tipul care a programat laptopul a anticipat totul. Toată porcăria asta a fost un spectacol cu marionete, iar noi am fost marionetele.

– Așa se pare. Harry?

– Sunt aici. Încerc doar să pricep. Nu, mai bine să o las baltă deocamdată, e prea mult pentru o singură dată. Dar numele firmei pe care ți l-am dat?

– Firma, da. Ce te face să crezi că am aflat ceva în legătură cu asta?

– Nimic. Până nu ai spus tu ce-ai spus.

– Dar n-am zis nimic.

– Nu, dar felul în care ai spus-o era foarte promițător.

– A, da?

– Ai aflat ceva, nu?

– Am aflat ceva.

– Haide!

– I-am sunat pe contabilii cu care lucrează lăcătușeria și am rugat-o pe o doamnă să-mi trimită numerele de asigurare ale celor care lucrează acolo. Patru lucrează cu normă întreagă, iar doi cu jumătate de normă. Am trecut numerele prin registrul de caziere și de siguranță socială. Cinci dintre ei au un cazier fără pată. Dar unul...

– Da?

– Are o listă întreagă. Mai ales droguri. A fost acuzat de trafic de heroină și morfină, dar a fost condamnat doar pentru posesia unor cantități mici. A făcut închisoare pentru efracție și pentru două spargerii grave.

– Violență?

– A folosit o armă în timpul unuia dintre jafuri. Nu a tras, dar era încărcată.

– Perfect. El e omul nostru. Ești un înger. Cum îl cheamă?

– Alf Gunnerud. Treizeci de ani, necăsătorit. Strada Thor Olsens numărul 9. Se pare că locuiește singur.

– Încă o dată numele și adresa.

Beate repetă.

– Hm. E incredibil că Gunnerud s-a putut angaja la o lăcătușerie cu un asemenea cazier.

– Proprietarul se numește Birger Gunnerud.

– Da, înțeleg. Ești sigură că totul e în ordine?

Tăcere.

– Beate?

– Totul e în ordine, Harry. Ce-o să faci?

– Mă gândeam să-l vizitez acasă. Să văd dacă găsesc ceva interesant. Dacă găsesc, o să te sun din apartamentul lui ca să poți trimite o mașină să adune probele conform regulamentului.

– Când te duci?

– De ce?

Din nou tăcere.

– Ca să fiu sigură că sunt acasă când o să mă suni.

– Mâine la unsprezece. Sper că va fi la serviciu la ora aia.

După ce închise, Harry rămase uitându-se la cerul înnorat ce se arcuia deasupra orașului precum un dom. Auzise o muzică în fundal. Slab, dar fusese suficient. *Purple Rain* a lui Prince.

Băgă o fisă în telefon și sună la informații.

– Numărul de telefon pe numele Alf Gunnerud...

Taxiul luneca prin noapte ca un pește negru și tăcut, printre semafoare, pe sub lămpile de pe străzi și indicatorul ce arăta centrul orașului.

– Nu ne putem întâlni așa la nesfârșit, zise Øystein.

Se uită în oglindă și îl privi pe Harry cum se îmbracă cu puloverul negru pe care i-l adusese de acasă.

– Ai ranga? întrebă Harry.

– E în portbagaj. Dacă tipul e acasă?

- Oamenii care sunt acasă răspund în general la telefon.
- Dar dacă vine acasă cât timp ești acolo?
- Atunci fă cum ți-am spus: claxonează de două ori.
- Bine, bine, dar nu știu cum arată tipul.
- Ți-am spus, are în jur de treizeci de ani. Dacă vezi pe cineva care corespunde intrând la numărul 9, atunci claxonează.

Øystein opri lângă un indicator pe care scria PARCATUL INTERZIS, pe strada poluată, aglomerată și întortocheată la care se face referire la pagina 265 a unei cărți prăfuite intitulată *Părinții orașului IV* aflate în biblioteca din apropiere descrisă ca fiind „strada extrem de posacă și de neatrăgătoare ce poartă numele Thor Olsens”. Dar, în acea noapte, lui Harry îi convenea de minune acest lucru. Zgomotul, mașinile care treceau și întunericul îi camuflau pe el și taxiul care îl aștepta.

Harry strecură ranga pe mâneca jachetei de piele și traversă strada în grabă. Spre ușurarea sa, văzu că afară la numărul 9 erau cel puțin douăzeci de sonerii. Asta îi oferea multe alternative dacă nu-i reușea din prima. Numele lui Alf Gunnerud era al doilea în dreapta jos. Ridică privirea spre aripa dreaptă a clădirii. Ferestrele de la etajul patru nu erau luminate. Harry sună la parter. Îi raspunse vocea somnoroasă a unei femei.

– Bună seara, încerc să dau de Alf, zise Harry. Dar au muzica dată așa de tare, încât nu aud soneria. De Alf Gunnerud, vreau să zic. Lăcătușul care stă la patru. Sunteți drăguță să-mi deschideți dumneavoastră?

– E trecut de miezul nopții.

– Îmi cer scuze. Vorbesc cu Alf să dea muzica mai încet.

Harry așteaptă. Se auzi bâzâitul.

Urcă apoi câte trei trepte deodată. La etajul patru, se opri și ascultă, dar nu se auzea decât bătaia inimii sale. Avea de ales între două uși. De una din uși fusese lipită o bucată de carton pe care era scris ANDERSEN. Cealaltă ușă nu avea nimic pe ea.

Aceasta era partea cea mai dificilă a planului. O singură yală probabil că putea fi spartă fără să trezească întregul bloc, dar dacă Alf folosisse o tonă de yale de la firma Låsesmeden AS, Harry avea

o problemă. Cercetă ușa de sus până jos. Nu avea autocolante de la nici o firmă de securitate. Nici grilaj. Nici yală specială cu doi cilindri antifurt. Doar o yală veche. Floare la ureche.

Harry își ridică mâneca de la jachetă și prinse ranga. Ezită înainte să-i bage vârful în ușă, sub yală. Era aproape prea ușor. Dar nu avea timp să se gândească și nici nu avea de ales. Nu sparse ușa, ci o forță la balamale, astfel încât să poată strecura cardul bancar al lui Øystein în broască, iar yala ieși din cadru. Apăsă, împinse ușa puțin și puse talpa în prag. Ușa scârțâi din balamale când opinti ranga și împinse cardul. Se strecură înăuntru și închise ușa după el. Întreaga operație durase opt minute.

Zgomotul frigiderului și râsul de la un televizor din vecini. Harry încercă să respire adâc și regulat în timp ce ascultă în întunericul total. Auzea mașini afară și simți un curent de aer care arăta că ferestrele apartamentului erau vechi. Dar, cel mai important: nu erau zgomote care să sugereze că era cineva acasă.

Găsi un întrerupător. Holul avea în mod evident nevoie de o reîmprospătare, iar sufrageria de o schimbare completă. Bucătăria era într-o stare critică. Interiorul apartamentului explica măsurile de securitate minime. Sau, mai bine zis, lipsa interiorului. Alf Gunnerud nu deținea nimic, nici măcar un stereo pe care Harry să-l fi putut ruga să-l dea mai încet. Singura dovadă că acolo locuia cineva erau câteva scaune de camping, o măsuță verde, haine împrăștiate peste tot și un pat cu cearșaf, dar fără cuvertură.

Harry își puse mânușile de spălat vase pe care i le adusese Øystein și duse unul dintre scaune pe hol. Îl puse în fața șirului de dulapuri din perete care ajungeau până sus la tavanul înalt de trei metri, renunță la orice idee preconcepută și puse cu băgare de seamă un picior pe brațul scaunului. În aceea clipă, sună telefonul. Harry făcu un pas într-o parte, scaunul de camping se închise, iar el căzu pe podea cu o bubuitură.

Tom Waaler avu un sentiment neplăcut. Situația nu avea structura clară pe care el o avea mereu în vedere. De vreme ce cariera și perspectivele lui de viitor nu se aflau în mâinile lui, ci în ale celor cu care se alia, factorul uman era mereu un risc pe care

trebuia să-l ia în seamă. Sentimentul neplăcut venea din faptul că nu știa dacă putea să aibă încredere în Beate Lønn, în Rune Ivarsson sau – și asta era cel mai important – în omul care era sursa lui cea mai importantă de venit: Valetul.

Când ajunsese la urechile lui Tom că membrii Consiliului Municipal începuseră să facă presiuni asupra șefului poliției să îl prindă pe Călău după spargerea băncii din Grønlandsleiret, îi dăduse instrucțiuni Valetului să se ascundă. Se puseseră de acord asupra unui loc pe care Valetul îl știa de mult. Pattaya avea cea mai mare colecție de criminali căutați de poliție din emisfera estică și era la doar câteva ore de mers cu mașina de Bangkok. Trecând drept un turist alb, Valetul avea să se piardă în mulțime. Valetul numise Pattaya „Sodoma Asiei“, așa că Waaler nu înțelegea de ce acesta își făcuse brusc apariția la Oslo, zicând că nu mai suportase locul.

Waaler se opri la semaforul de pe strada Uelands și semnaliză stânga. Valetul dăduse ultima spargere la bancă fără să se consulte cu el înainte, iar asta era o încălcare gravă a regulilor. Ceva trebuia făcut.

Tocmai încercase să-l sune pe Valet, dar nu răspunsese nimeni. Asta poate că nu însemna absolut nimic. Putea să însemne, de exemplu, că era la cabana din Tryvann lucrând la detaliile jefuirii unei mașini de valori pe care o plănuiau. Sau poate verifica echipamentul – haine, arme, frecvențele poliției, schițe. Dar putea să însemne de asemenea că avusese o recădere și că stătea într-un colț al camerei dând din cap, cu seriga atârnându-i în braț.

Waaler conduse încet pe străduța întunecoasă și murdară pe care locuia Valetul. Vizavi era parcat un taxi. Waaler se uită la luminile apartamentului. Ciudat, dar erau aprinse. Dacă Valetul era iar drogat, la el acasă era iadul pe pământ. Va fi destul de ușor să intre în apartament. Ușa lui avea o yală veche. Se uită la ceas. Vizita de la Beate îl stârnise, și știa că nu va putea să doarmă deocamdată. Va trebui să se mai învârtă, să dea câteva telefoane și să vadă ce se întâmplă.

Waaler dădu tare muzica lui Prince și accelerează în sus pe Ullevålsveien.

Harry se așeză pe scaunul de camping cu capul în mâini, cu o coapsă care îl durea și fără nici o dovadă că Alf Gunnerud era cel căutat. Nu îi luase decât câteva minute să caute printre cele câteva lucruri din apartament, atât de puține încât începu să se gândească la faptul că acesta locuia în altă parte. Harry găsisese o periută de dinți pe balcon, un tub aproape gol de pastă de dinți și o bucată de săpun lipită de o savonieră. Plus un prosop care probabil că fusese odată alb. Asta era tot. Asta era șansa lui.

Lui Harry îi veni să râd. Să se dea cu capul de pereți. Să spargă gâtul unei sticle de Jim Beam și să bea whisky cu cioburi. Pentru că trebuia să fie – trebuia să fie Gunnerud. Dintre toate dovezile care îl incriminau, statistic vorbind, una dintre ele stătea deasupra tuturor – acușările și condamnările anterioare. Cazul striga pur și simplu numele lui Alf Gunnerud. În cazierul lui scria narcotice și arme, lucra la o lăcătușerie, putea să comande ce sistem de chei dorea, să zicem cele de la apartamentul Annei. Sau al lui Harry.

Se duse la fereastră. Se întrebă cum putuse oare să se învârtă în cerc urmărind ce scrisese un nebun până la ultima literă. Dar acum nu mai existau instrucțiuni, nu mai erau replici în dialog. Luna se ițea printr-o spărtură din nori și semăna cu o tabletă de fluor pe jumătate mestecată, dar nici măcar asta nu-l inspira prea tare.

Închise ochii. Concentrat. Ce văzuse în apartament și i-ar putea furniza următoarea replică? Ce scăpase din vedere? Revăzu apartamentul cu ochii minții, bucată cu bucată.

După trei minute, renunță. Totul se terminase. Nu era nimic aici.

Se asigură ca totul să fie așa cum găsisese și stinse lumina din sufragerie. Se duse în baie, se așeză în fața vasului și își desfăcu nasturii. Așteptă. Dumnezeuule, nici măcar asta nu putea să facă acum. Apoi își dădu drumul și oftă ușurat. Apăsă pe mâner, apă țâșni, dar în clipa următoare îngheță. Nu cumva se auzea un claxon peste zgomotul făcut de apă? Se duse pe hol și închise ușa de la baie ca să audă mai bine. Chiar așa era. Un claxon scurt și tare din stradă. Alf Gunnerud venea acasă! Harry era deja în

pragul ușii când își dădu seama. Bineînțeles că acum trebuia să își dea seama, când era prea târziu. Apa trasă la toaletă. *Nașul*. Pistolul. „Ăsta e locul meu preferat.“

– La dracu', la dracu'!

Harry se întoarse în fugă la baie, apucă butonul din vârful vasului și începu să-l deșurubeze frenetic. Șurubul roșu, ruginit, apărui. „Mai repede“, șopti el. Inima începu să-i bată mai tare în timp ce rotea butonul, iar tija nenorocită se tot rotea scrâșnind, dar refuzând să iasă. Auzi ușa trântindu-se la intrarea în scară. Apoi șurubul cedă și ridică rapid capacul bazinului. Se auzi în semiîntuneric zgomotul tare făcut de porțelan, iar apa continuă să crească. Harry băgă mâna înăuntru și dădu cu degetele de marginea lunecoasă a vasului. Ce dracu'? Nimic? Întorse capacul bazinul și văzu. Prins cu scotch de interior. Inspiră profund. Fiecare creștătură, fiecare zimț, fiecare margine dințată de sub scotch-ul strălucitor îi erau cunoscute. Se potrivea la ușa lui de la intrare, la cea de la subsol și la cea de la apartament. Și fotografia de lângă ea îi era la fel de cunoscută. Fotografia din oglindă care îi dispăruse. Sis zâmbea, iar Harry încerca să pară dur. Bronzat și neștiutor în ale vieții. Dar nu îi aparținea și punga de plastic cu un praf alb în ea, prinsă cu trei bucăți late de bandă adezivă neagră, însă putea să pună pariu că era diacetil de morfină, cunoscută și sub numele de heroină. Multă heroină. Cel puțin șase ani de închisoare. Harry nu atinse nimic, puse doar capacul la loc și începu să îl înșurubeze în timp ce asculta pașii. Așa cum îi spusese Beate, dovezile nu valorau doi bani dacă se descoperea că Harry intrase în apartament fără mandat. Butonul era la locul lui, iar el fugi spre ușă. Neavând de ales, deschise ușa și ieși pe palier. Se auzeau pași care urcau. Închise ușa încet, se uită peste balustradă și văzu o claie de păr negru și des. În șase secunde îl va vedea și el pe Harry. Trei pași mari până la etajul al cincilea vor fi suficienți pentru a-l ascunde pe acesta.

Bărbatul se opri brusc când dădu nas în nas cu Harry.

– Bună, Alf, zise Harry uitându-se la ceas. Te așteptam.

Bărbatul se holba la el cu ochii larg deschiși. Fața palidă și pistriuată era încadrată de un păr slinos, lung până la umeri, tuns

à la Liam Gallagher în jurul urechilor. Nu-i amintea lui Harry de un ucigaș înrăit, ci de un băiețaș speriat că va fi luat la bătaie.

– Ce vrei? întrebă bărbatul cu o voce tare și ascuțită.

– Vreau să mergi cu mine la poliție.

Bărbatul avu o reacție spontană. Se roti, apucă grilajul cu mâinile și sări pe palierul de jos.

– Hei, strigă Harry, dar bărbatul deja dispăruse.

Zgomotul pașilor se auzi pe scări în jos.

– Gunnerud!

Drept răspuns, Harry auzi ușa de la intrare trântindu-se.

Băgă mâna în buzunar și își dădu seama că nu are țigări. Acum era rândul cavaleriei.

Tom Waaler dădu muzica mai încet, scoase telefonul mobil din buzunar, apăsă pe butonul verde și îl duse la ureche. De la celălalt capăt se auzeau gâfâieli nervoase și zgomotul traficului.

– Alo? zise vocea. Ești acolo?

Era Valetul. Părea îngrozit.

– Ce s-a întâmplat, Valetule?

– O, Doamne, bine că ai răspuns. Am dat de dracu'. Trebuie să mă ajuți. Repede.

– Nu sunt obligat să fac nimic. Răspunde-mi la întrebare.

– Ne-au descoperit. Era un polițist pe scară care mă aștepta să mă întorc acasă.

Waaler se opri la trecerea de pietoni înainte de bulevardul Ringveien. Un bătrân, cu pași ciudați și minusculi, abia dacă se târa. Părea că îi ia o veșnicie.

– Ce voia? întrebă Waaler.

– Tu ce crezi? Să mă aresteze, bănuiesc.

– Și de ce nu te-a arestat?

– Am fugit ca din pușcă. Fără să stau pe gânduri. Dar sunt urmărit. Au trecut deja trei mașini de poliție. Mă auzi? O să pună mâna pe mine dacă nu...

– Nu țipa în telefon. Unde erau ceilalți polițiști?

– Nu am mai văzut alții. Am luat-o pur și simplu la fugă.

– Și ai scăpat atât de ușor? Ești sigur că tipul era polițist?

- Da, el era.
 - Cine?
 - Harry Hole, cred. A trecut recent din nou pe la magazin.
 - Nu mi-ai spus.
 - E o lăcătușerie doar. Mereu vin polițiști acolo.
- Semaforul se făcu verde. Waaler claxonă mașina din față.
- Bine, vorbim mai târziu despre asta. Unde ești?
 - Sunt într-o cabină telefonică din fața... ăăă... tribunalului.

Râse nervos. Și nu-mi place locul ăsta.

- Ai ceva în apartament care n-ar trebui să fie acolo?
- E curat. Tot echipamentul e la cabană.
- Dar tu? Ești curat?
- Știi foarte bine că m-am lăsat. Vii odată? La dracu', tremur tot.
- Ia-o mai ușor, Valetule. Waaler calculează cât timp îi va lua.

Tryvann. Sediul poliției. Centrul orașului. Gândește-te la toată treaba ca la o spargere de bancă. Îți dau o pastilă când ajung.

– Ți-am spus că m-am lasat. Ezită. Nu știam că ai pastile la tine, Prince.

- Am mereu.

Tăcere.

- Ce ai?
- Brațele mamei. Rohypnol. Mai ai Jericho-ul pe care ți l-am dat?
- Îl am mereu.

– Bine. Acum ascultă-mă cu atenție. Ne întâlnim pe chei la est de terminalul de containere. Sunt destul de departe, așa că trebuie să-mi dai patruzeci de minute.

- Despre ce tot dracu' vorbești? Trebuie să vii aici! Acum!

Waaler ascultă respirația sacadată, fără să răspundă.

– Dacă mă prind, te trag după mine. Sper că înțelegi, Prințule. O să ciripesc dacă scap mai ușor. La dracu', n-o să merg la mititica pentru tine dacă tu...

– Asta sună a panică, Valetule. Și nu avem nevoie de panică acum. Ce garanții am eu că nu ai fost deja prins și că îmi întinzi de fapt o capcană? Acum înțelegi? Vino singur și stai sub un felinar ca să te pot vedea.

Valetul grohăi:

- La dracu’! La dracu’! La dracu’!
 - Deci?
 - Da. Bine. Adu pastilele. La dracu’!
 - Terminalul de containere în patruzeci de minute. Sub un felinar.
 - Să nu întârzii.
 - Stai puțin, mai e ceva. O să parchez pe stradă. Când o să zic eu, să ții arma în aer ca să o văd.
 - Pentru ce? Ești paranoic sau ce?
 - Să zicem doar că situația e puțin cam neclară deocamdată și nu vreau să risc. Fă cum ți-am spus.
- Waler apăsă pe butonul roșu și se uită la ceas. Dădu volumul casetofonului la maximum. Chitare. Un zgomot pur, minunat. O furie pură și minunată.

Bjarne Møller intră în apartament și cercetă camera cu o expresie de dezaprobare.

- Confortabilă cameră, nu? zise Weber.
- O veche cunoștință, să înțeleg?
- Alf Gunnerud. Sau cel puțin apartamentul e pe numele lui. Sunt tone de amprente peste tot. Trebuie să verificăm dacă sunt ale lui. Pe geam. Arată spre un tânăr care dădea cu o perie fină pe geam. Cele mai bune amprente sunt mereu pe geam.
- De vreme ce ieși deja amprente, bănuiesc că ai mai găsit și altceva aici?

Weber arată spre o pungă de plastic pe un preș și alte câteva obiecte. Møller se aplecă și băgă un deget prin spărtura din pungă.

- Hm. Pare a fi heroină. Trebuie să fie aproape o jumătate de kilogram. Și asta ce mai e?
- O fotografie cu doi copii. Încă nu știm cine sunt. Și o cheie Triooving care cu siguranță nu e de la ușa asta.
- Dacă e o cheie unică, Triooving ne poate spune repede cine e proprietarul. Îmi pare cunoscut băiatul din fotografie.
- Și eu mă gândeam la același lucru.
- Circumvoluția temporo-occipitală laterală, zise vocea unei femei în spatele lor.

– *Frøken* Lønn, zise Møller surprins. Ce face aici Secția Jafuri?

– Eu am primit informația că există heroină aici. Mi s-a cerut să te chem.

– Deci ai informatori și printre narcomani?

– Spărgători de bănci, narcomani, sunt cu toții o familie mare și fericită.

– Cine a fost informatorul?

– Nu știu. M-a sunat acasă după ce m-am dus la culcare. Nu a vrut să-și dea numele sau să spună de unde știe că lucrez la poliție. Dar informația a fost atât de precisă și de detaliată, încât am trecut la fapte și am sunat un avocat al poliției.

– Hm, făcu Møller. Droguri. Condamnări anterioare. E posibil ca dovezi importante să se fi pierdut. Bănuiesc că ai dat imediat undă verde.

– Da.

– Nu văd nici un cadavru, așa că de ce am fost chemat?

– Informatorul mi-a mai spus ceva.

– A, da?

– Se pare că Alf Gunnerud a cunoscut-o foarte bine pe Anna Bethsen. Era iubitul și furnizorul ei. Până când aceasta l-a părăsit pentru altcineva când el era la pușcărie. Ce părere ai despre asta, PAS Møller?

Møller o privi.

– Sunt bucuros, răspunse el fără să reacționeze în vreun fel. Mai bucuros decât îți poți imagina.

Continuă să o privească și, în sfârșit, își plecă privirea.

– Weber, zise el. Vreau să pui bandă în jurul apartamentului și să chemi toți oamenii pe care îi ai la dispoziție. Avem o treabă de făcut.

GLOCK

Stein Thommesen lucra în poliție de doi ani. Cea mai mare dorință a lui era să devină detectiv, și visul lui era să devină expert, cu ore fixe, cu propriul birou și cu un salariu mai bun decât cel de inspector. Să poată să meargă acasă la Trine și să-i povestească despre o problemă interesantă de la serviciu pe care o discută împreună cu un specialist de la Delicte Grave și care ei i se va părea extrem de complicată. Între timp, lucra în schimburi pentru o sumă derizorie, se trezea obosit mort chiar și după ce dormea zece ore, iar când Trine îi spunea că nu are de gând să trăiască așa tot restul vieții, încerca să-i explice ce înseamnă să-ți petreci orele de muncă ducându-i la Urgențe pe tinerii care au luat o supradoză, spunându-le copiilor că trebuie să le aresteze tatăl pentru că a bătut-o pe mama și înghițind tot felul de rahaturi de la cei care urăsc uniforma pe care o porți. Iar Trine își dădea ochii peste cap. Mai auzise asta și înainte.

Când inspectorul Tom Waaler de la Omucideri intră în încăperea și îl întrebă pe Stein Thommesen dacă vrea să vină cu el să prindă un bărbat căutat de poliție, primul gând al lui Thommesen fu că probabil Waaler dorea să-l învețe câteva trucuri pentru a deveni detectiv.

Îi spuse asta lui Waaler în mașină în drum spre Nylandsveien, iar Waaler zâmbi. Trebuie să scrie câteva cuvinte pe o bucată de

hârtie, asta e tot, spuse acesta. El, Waaler, ar putea să-i pună o vorbă bună.

– Asta ar fi... minunat.

Thommesen se întreabă dacă să-i mulțumească sau dacă ar suna a lingușeală. La urma urmei, nu prea avea deocamdată pentru ce să-i mulțumească. Dar cu siguranță îi va spune lui Trine că a început să tatoneze terenul.

– Ce fel de tip are?

– Patrulam când am auzit în stație că au găsit o cantitate mare de heroină pe strada Thor Olsens. Alf Gunnerud.

– Da, am auzit și eu. Aproape o jumătate de kilogram.

– Apoi mi-a vândut un tip un pont – că l-a văzut pe Gunnerud la terminalul de containere.

– Informatorii sunt cu siguranță pe baricade în seara asta. Captura de heroină s-a făcut tot în urma unui telefon anonim. Poate că e o coincidență, dar e ciudat că două telefoane anonime...

– Poate că e același informator, îl întrerupse Waaler. Poate că cineva are un dinte împotriva lui Gunnerud, poate că l-a păcălit.

– Poate...

– Deci vrei să fii detectiv, zise Waaler și Thommesen se gândi că vocea lui e puțin iritată. O luă spre zona docurilor. Da, înțeleg. Ar fi o schimbare, nu? Te-ai gândit la ce unitate?

– La Omucideri, răspunse Thommesen. Sau la Secția Jafuri. În orice caz, nu la Violuri.

– Nu, desigur că nu. Am ajuns.

Traversară o zonă deschisă și întunecată cu containere puse unele peste altele și cu o clădire mare și roz într-un capăt.

– Tipul care stă sub felinar se potrivește descrierii, zise Waaler.

– Unde? întreabă Thommesen uitându-se în întuneric.

– Lângă clădirea de acolo.

– La dracu'! Dar ce ochi buni ai!

– Ești înarmat? întreabă Waaler încetinind.

Thommesen se uită surprins la Waaler.

– Nu ai zis nimic despre...

– Nici o problemă, sunt eu. Stai în mașină ca să poți cere ajutor dacă ne face probleme, da?

– Bine. Ești sigur că n-ar trebui să sunăm...

– N-avem timp.

Waalер aprinse farurile pe faza lungă și opri.

Thommesen estimează că până la silueta de sub lampă sunt cincizeci de metri, dar măsurătorile de mai târziu urmau să arate că distanța exactă era de treizeci și patru de metri.

Waalер își încarcă pistolul Glock 20 – făcuse cerere și primise permis special pentru el – și, luând o lanternă mare și neagră de sub scaunul din față, se dădu jos din mașină. Strigă în timp ce porni în direcția bărbatului. Urma să fie o mare diferență exact în această privință între rapoartele celor doi referitoare la cele întâmplate. În raportul lui Waalер, strigase: „Poliția! Să le văd!” adică: „Pune-ți mâinile deasupra capului”. Procurorul a fost de acord că e rezonabil să presupui că un fost pușcăriaș cu mai multe arestări la activ e obișnuit cu un asemenea jargon. Iar inspectorul Waalер spusese clar că e de la poliție. În primul raport al lui Thommesen, Waalер strigase: „Salutare, sunt prietenul tău de la poliție. Să îl văd”. Însă, după câteva consultări între Waalер și Thommesen, Thommesen acceptase că probabil versiunea lui Waalер e mai aproape de adevăr.

Erau amândoi de acord cu ce se întâmplase apoi. Bărbatul de sub lampă reacționase băgând mâna în buzunar și scoțând un pistol care, așa cum se va dovedi, era un Glock 23 cu numărul de serie șters și prin urmare imposibil de identificat. Waalер, care după părerea SEFO – autoritatea polițienească independentă – e unul dintre cei mai buni țintași din forțele polițienești, strigase și trăsesse trei focuri unul după altul. Două îl loviseră pe Alf Gunnerud. Unul în umărul stâng, celălalt în coapsă. Nici una dintre lovituri nu îi fusese fatală, dar îl doborâseră la pământ pe Gunnerud. Waalер fugise către Gunnerud cu pistolul ridicat strigând: „Poliția! Nu atinge pistolul sau trag! Am zis, nu atinge pistolul!”

Din acest punct, raportul lui Stein Thommesen nu avea prea multe de adăugat de vreme ce era la treizeci și patru de metri distanță, era întuneric și, în plus, Waaler îi bloca câmpul vizual. Pe de altă parte, nu exista nimic în raportul lui Thommesen – sau în probele de la fața locului – care să contrazică următoarele evenimente, așa cum erau descrise în raportul lui Waaler: Gunnerud a luat pistolul, l-a îndreptat spre el în ciuda avertizărilor, iar Waaler a tras primul. Distanța dintre cei doi era de trei metri și cinci.

Voi muri. Și nu are nici o logică. Mă uit la un pistol fume-gând. Nu ăsta era planul, cel puțin nu al meu. Dar e posibil să mă fi îndreptat într-aici în tot acest timp. Dar nu era planul meu. Planul meu era mai bun. Planul meu avea logică. Presiunea scade în cabină și o forță invizibilă îmi apasă timpanele din interior. Cineva se apleacă peste umărul meu și mă întreabă dacă sunt gata. Aterizăm.

Îmi șoptesc că am fost hoț, mincinos, traficant și libertin. Dar nu am ucis niciodată pe nimeni. Pe femeia din Grensen am rănit-o doar, a fost o întâmplare. Stelele strălucesc dedesubt prin fuzelaj.

„E un păcat... șoptesc. ... împotriva femeii pe care am iubit-o. Oare poate fi iertat?” Dar stewardesa a plecat deja, iar luminile de aterizare sunt aprinse toate.

S-a întâmplat în seara în care Anna a zis „Nu” pentru prima dată, iar eu am zis „Da” și am împins ușa să se deschidă. Era cea mai pură marfă pe care am pus vreodată mâna și nu aveam de gând să stricăm distracția fumând-o. Ea a protestat, dar eu am zis că e din partea casei și am pregătit seringă. Nu-și mai injectase heroină până atunci și i-am făcut eu injecția. E mai greu când o faci altora. După ce am dat greș de câteva ori, m-a privit și a șoptit: „Sunt curată de trei luni. Mă vindecasem”. „Bine ai venit înapoi”, am zis. Ea a râs și a spus: „O să te omor”. A treia oară i-am găsit vena. I s-au mărit pupilele, încet, ca niște trandafiri negri. Din braț i-au căzut picături de sânge pe covor printre oftaturi obosite. Apoi i-a căzut capul pe spate. Ziua următoare m-a sunat și mi-a zis că mai vrea. Roțile scrâșnesc pe pistă.

Tu și cu mine am fi putut să facem ceva cu viața noastră. Asta era planul și avea logică. Nu am idee care e logica în ce se întâmplă acum.

Conform autopsiei, glonțul de zece milimetri a lovit și a sfărâmat osul nazal al lui Alf Gunnerud. Fragmente de os au pătruns odată cu glonțul în țesutul subțire ce protejează creierul, iar plumbul și osul au distrus talamusul, sistemul limbic și cerebelul înainte ca glonțul să intre în partea din spate a craniului. În cele din urmă, a făcut o gaură în asfaltul încă poros, căci cei de la drumuri reparaseră parcare de mașini cu două zile înainte.

BONNIE TYLER

Fusesse o zi deprimantă, scurtă și inutilă în linii mari. Nori plumburii încărcăți cu ploaie împânzeau orașul fără să lase nici măcar o picătură de ploaie să cadă și, din când în când, câte o rafală de vânt trăgea de ziarele de pe standul de lângă chioșcul de fructe și tutun al lui Elmer. Titlurile ziarelor arătau că oamenii începuseră să se sature de așa-zisul război împotiva terorii care avea acum conotația odioasă a unui slogan electoral și nu mai suna interesant de vreme ce nimeni nu știa unde se află principalul vinovat. Unii credeau chiar că e mort. Astfel, ziarele începuseră să aloce spații starurilor de televiziune, celebrităților mai puțin cunoscute din străinătate care ziseseră ceva drăguț despre norvegieni și planurilor de vacanță ale familiei regale. Singura dramă care rupea monotonia era un incident soldat cu o împușcare lângă terminalul de containere, unde un ucigaș și traficant de droguri căutat de poliție ridicase arma asupra unui polițist, dar fusese omorât înainte să apuce să tragă. Șeful Brigăzii Antidrog raportase o captură substanțială de heroină din apartamentul celui împușcat, în timp ce șeful de la Omucideri comentase că omorul pe care se presupune că bărbatul de treizeci de ani îl comisese e încă sub investigație. Totuși, în editorialul din ultimul ziar apărut scria că dovezile împotriva bărbatului erau covârșitoare. Și, destul de ciudat, polițistul implicat era același care îl

împușcase mortal și în mod similar pe neonazistul Sverre Olsen acasă la el, în urmă cu un an. Polițistul fusese suspendat până când autoritățile polițienești independente aveau să termine ancheta, scria ziarul, și era citat șeful poliției care spusese că aceasta era o procedură de rutină în asemenea situații și nu avea nimic de-a face cu cazul Sverre Olsen.

De asemenea, un paragraf mic pomenea de un incendiu la o cabană din Tryvann și, pentru că o canistră de petrol goală fusese găsită lângă casa distrusă în totalitate, poliția nu excludea posibilitatea unei incendieri. Ce nu apăruse în ziare erau încercările ziaristilor de a lua legătura cu Birger Gunnerud pentru a-l întreba cum se simte în urma pierderii fiului și a cabanei în aceeași noapte.

Se întunecă devreme și la ora trei luminile erau deja aprinse pe străzi. Când Harry intră, pe ecranul din Casa Durerii tremura un cadru al jafului din Grensen .

– Ai ceva? întrebă el arătând înspre cadrul care îl înfățișa pe Călău în plină acțiune.

Beate clătină din cap.

– Așteptăm.

– Să dea din nou lovitura?

– E pe undeva și plănuiește altă spargere. Bănuiesc că se va întâmpla cândva săptămâna viitoare.

– Pari sigură.

Ea dădu din umeri.

– Experiența.

– A ta?

Ea zâmbi, dar nu răspunse.

Harry luă loc.

– Sper că nu te-ai supărat că nu am făcut ce am zis la telefon.

Ea se încruntă.

– Ce vrei să spui?

– Am zis că nu o să-i percheziționez apartamentul până azi.

Harry o studie. Ea părea sincer uimită. Doar Harry nu lucra la serviciile secrete. El fu pe punctul de a zice ceva, dar apoi se răzgândi. În schimb, zise Beate:

- Trebuie să te întreb ceva, Harry.
 - Spune.
 - Știai de Raskol și de tatăl meu?
 - Ce anume?
 - Că Raskol a fost în bancă... atunci. El l-a împușcat pe tata.
- Harry își coborî privirea. Își studie mâinile.
- Nu, zise el, nu știam.
 - Dar ai dedus?

El ridică ușor capul și îi întâlni privirea.

- Mi-a trecut prin cap. Asta-i tot.
- Ce te-a facut să te gândești la asta?
- Penitența.
- Penitența?

Harry inspiră profund.

– Uneori, o crimă e atât de monstruoasă, că îți înnegurează câmpul vizual. Cel extern sau intern.

- Ce vrei să spui?
- Toată lumea are nevoie de penitență, Beate. Și tu. Dumnezeu știe cât de mult am eu nevoie. Și Raskol. E o nevoie primară, ca și spălatul. E vorba de armonie, de un echilibru intern absolut necesar. Echilibrul care se numește moralitate.

Harry văzu că Beate se albește la față. Apoi roșește. Deschise gura.

– Nimeni nu știe de ce s-a predat Raskol, zise Harry. Dar sunt convins că a făcut-o pentru a se pocăi. Pentru cineva a cărui singură libertate e libertatea de a umbla în voie, închisoarea e cea mai mare pedeapsă. Să iei o viață nu e același lucru cu să furi bani. Să zicem că a comis o crimă care l-a făcut să-și piardă echilibrul. Așa că alege să se pocăiască în secret, pentru el însuși și pentru Dumnezeu – dacă are vreunul.

Beate rosti în cele din urmă:

- Un... ucigaș... moral?

Harry așteptă. Dar nu mai urmă nimic.

– O persoană morală e o persoană care acceptă consecințele propriei moralități, rosti el încet. Nu pe cele ale altora.

– Și dacă iau asta cu mine? zise Beate cu amărăciune, deschizând sertarul din fața ei și scoțând un toc de pistol pentru umăr. Dacă mă încui în una dintre camerele de vizită împreună cu Raskol și spun apoi că m-a atacat și l-am împușcat să mă apăr? Să-mi răzbun tatăl și să-l ucid ca pe un parazit. Asta e suficient de moral pentru tine?

Trânti tocul de pistol pe masă.

Harry se lăsă pe spate în scaun și închise ochii până când îi auzi respirația sacadată cum se calmează.

– Întrebarea e ce e pentru tine suficient de moral, Beate. Nu știu de ce ai pistolul asupra ta și nu am nici o intenție să te împiedic să faci ce crezi tu de cuviință. Harry se ridică. Fă-l pe tatăl tău să fie mândru de tine, Beate.

Când apucă clanța de la ușă, o auzi pe Beate suspinând. Se întoarse.

– Nu înțelegi! suspină ea. M-am gândit că pot... am crezut că e un fel de... dinte pentru dinte.

Harry rămase nemișcat. Apoi trase un scaun lângă ea, se așeză și îi puse mâna pe obraz. Lacrimile ei erau fierbinți și se rostogoleau pe mâna lui aspră în timp ce vorbea:

– Intri în poliție pentru că ai ideea că trebuie să existe o ordine, un echilibru al lucrurilor, nu? Răsplată, dreptate și așa mai departe. Și apoi, într-o bună zi, ai șansa pe care ai visat-o dintotdeauna: să restabilești echilibrul. Doar că îți dai seama că, la urma urmei, nu asta dorești. Își suflă nasul. Mama mi-a spus odată că nu există decât un lucru mai rău decât incapacitatea de a-ți satisface o dorință. Și anume să nu ai nici o dorință. Ura – e tot ce ți-a mai rămas când ai pierdut tot ce aveai. Și apoi îți este luată și ea.

Mătură cu mâna tocul pistolului de pe masă. Acesta se lovi cu zgomot de perete.

Era întuneric beznă când Harry se afla pe bulevardul Sofies și își căuta cheile într-o haină mult mai familiară. Unul dintre primele lucruri pe care le făcuse în acea dimineață la sediul

poliției fusese să își ia hainele de la *Krimteknisk*, unde fuseseră duse de la casa lui Vigdis Albu. Dar *primul* lucru pe care îl făcuse fusese să se ducă în biroul lui Bjarne Møller. Șeful Secției Omucideri zisese că, în ceea ce-l privește, aproape toate lucrurile par în regulă, dar va trebui să aștepte să vadă dacă cineva va raporta o intrare prin efracție pe Harelabben numărul 16. În cursul zile se vor gândi de asemenea dacă există vreo consecință a faptului că Harry ascunsese informațiile referitoare la prezența lui în apartamentul Annei Bethsen în noaptea crimei. Harry îi replicase că, în cazul unei anchete asupra cazului, va fi obligat să menționeze mâna liberă pe care i-o dăduseră șeful poliției și Møller în căutarea Călăului, plus sancționarea lor pentru excursia în Brazilia fără informarea poliției braziliene.

Bjarne Møller zâmbise obosit și spusese că vor considera că nu e nevoie de nici o anchetă și, prin urmare, nu exista nici o consecință.

Era liniște pe holul de la intrare. Harry rupse banda poliției din dreptul apartamentului său. În locul geamului spart, fusese pusă o bucată de carton.

Cercetă sufrageria cu privirea. Weber îi explicase că fotografiaseră întregul apartament înainte să facă percheziția, așa că putea să-și pună totul la locul de dinainte. Cu toate astea, nu-și putea lua gândul de la ideea că mâini și ochi necunoscuți fuseseră acolo. Nu că ar fi avut prea multe de ascuns – niște scrisori de dragoste pasionale, dar vechi, un pachet desfăcut de prezervative expirate de mult și un plic cu poze ale corpului neînsuflețit al lui Ellen Gjeltén. Faptul că le ținea acasă putea să pară un lucru pervers. În afară de astea: o revistă porno, o casetă cu Bonnie Tyler și o carte de Linn Ullmann.

Harry privi îndelung butonul roșu intermitent al robotului telefonic înainte să apese. Vocea familiară a unui băiat umplu încăperea. „Salut, noi suntem. Astăzi s-a hotărât. Mami plânge, așa că mi-a zis mie să-ți spun...”

Harry împietri.

„Plecăm mâine.”

Harry își ținu respirația. Auzise bine? *Plecăm?*

„Am câștigat. Ar fi trebuit să le vezi fețele. Mami zicea că toată lumea se gândea că vom pierde. Mami, vrei să... nu, plânge. Acum o să mergem la McDonald's să sărbătorim. Mami zice dacă vii să ne iei. Pa.“

Auzi respirația lui Oleg în telefon și cineva care își sufla nasul în fundal. Apoi vocea lui Oleg din nou, mai încet: „Ar fi minunat dacă ai putea, Harry“.

Harry se prăbuși în scaun. I se puse un nod în gât și lacrimile începură să-i curgă pe obraji.

PARTEA A ȘASEA

S²MN

Pe cer nu era nici un nor, dar vântul era rece, iar soarele palid nu dădea prea multă căldură. Harry și Aune își ridicară gulerele jachetelor și meraseră unul lângă celălalt pe bulevardul cu mesteceeni deja goliți de frunze și pregătiți de iarnă.

– I-am spus soției cât de fericit păraai când mi-ai spus că Rakel și Oleg se întorc acasă, zise Aune. M-a întrebat dacă asta înseamnă că veți locui toți trei împreună în curând.

Harry răspunse cu un zâmbet.

– Cel puțin are suficient loc în casa aia a ei, îl îmboldi Aune.

– Da, e suficient loc în casă, zise Harry. Salut-o pe Karoline și citeaz-o pe Ola Bauer.

– „M-am mutat pe Strada Fericirii“?

– „Dar nici asta nu m-a ajutat prea mult.“

Râseră amândoi.

– În orice caz, în acest moment mă concentrez asupra cazului, zise Harry.

– Da, cazul, spuse Aune. Am citit toate rapoartele, cum m-ai rugat. Ciudat. Într-adevăr ciudat. Te trezești la tine în apartament, nu-ți amintești absolut nimic și pac, ești prins în acest joc al lui Alf Gunnerud. Bineînțeles că e cam delicat să stabilești un diagnostic psihologic post-mortem, dar chiar e un caz interesant.

Fără îndoială, un suflet inteligent și creativ. Chiar aproape artistic. A clocit un plan de maestru. Sunt câteva lucruri care mă miră însă. Am citit copiile e-mailurilor pe care ți le-a trimis. Se referă la faptul că ți-ai pierdut cunoștința. Asta trebuie să însemne că te-a văzut părăsind apartamentul în stare de ebrietate și a speculat că a doua zi nu-ți vei aminti nimic?

– Așa se întâmplă când o persoană trebuie să fie ajutată să urce în taxi. Cred că era afară, pe stradă, spionându-mă, așa cum a scris în e-mail că făcea și Arne Albu. Probabil că luase legătura cu Anna și știa că vin în seara aceea. Faptul că am plecat de acolo atât de beat trebuie să fi fost un bonus neașteptat.

– Și apoi a descuiat apartamentul cu cheia pe care a luat-o de la producător prin Lâsesmeden AS. Și a împușcat-o. Cu pistolul lui?

– Probabil. Numărul seriei fusese șters. Ca și numărul pistolului găsit în mâna lui Gunnerud în terminalul de containere. Weber zice că par a fi de la același furnizor. Se pare că cineva conduce o afacere de import ilegal de arme pe picior mare. Glockul pe care l-am găsit asupra lui Sverre Olsen – ucigașul lui Ellen – are aceleași caracteristici.

– Deci îi pune pistolul în mâna dreaptă. Deși ea era stângace.

– Momeală, zise Harry. Bineînțeles că știa că la un moment dat mă voi implica în caz, măcar pentru a mă asigura că poziția mea nu e compromisă. Și știa că, spre deosebire de ceilalți polițiști, îmi voi da seama că nu e mâna bună.

– Și mai e și fotografia cu *fru* Albu și copiii.

– Care să mă conducă la Arne Albu, ultimul ei iubit.

– Iar înainte să plece, ia laptopul Annei și telefonul mobil care îți căzuse în apartament în timpul serii.

– Un alt bonus neașteptat.

– Deci acest creier a conceput un plan încâlcit și perfect pentru a-și pedepsi iubita infidelă, pe bărbatul cu care l-a înșelat în timp ce el era închis și pe polițistul cu păr blond, iubirea ei regăsită. În plus, începe să improvizeze. Se folosește încă o dată de slujba de la Lâsesmeden AS pentru a putea intra în

apartamentul tău și în subsol. Lasă acolo laptopul Annei, legat la telefonul tău mobil și își creează o adresă de e-mail printr-un server imposibil de găsit.

– Aproape imposibil.

– A, da, ciudatul ăla anonim priceput la calculatoare, prietenul tău, îl găsește. Dar ceea ce acesta nu află e că e-mailurile pe care le-ai primit fuseseră scrise dinainte și fuseseră programate să fie trimise de la calculatorul din boxa ta. Cu alte cuvinte, expeditorul aranjase totul înainte ca laptopul să fie pus în funcțiune. Corect?

– Hm. Ai citit e-mailurile?

– Da, încuviință Aune. Dacă stai și te gândești, îți dai seama că, deși luau în calcul o anumită desfășurare a evenimentelor, sunt în același timp vagi. Dar celui implicat în evenimente nu îi vor părea așa; expeditorul va părea mereu bine informat și așezat în fața calculatorului. Dar a putut să facă asta pentru că, din multe puncte de vedere, el conducea întregul spectacol.

– Da, dar încă nu știm dacă Gunnerud a orchestrat uciderea lui Arne Albu. Un coleg de la lăcătușerie zice că, la ora comiterii crimei, era cu Gunnerud la Gamle Major unde beau o bere.

Aune își frecă mâinile. Harry nu-și dădu seama dacă era din cauza vântului sau pentru că se bucura la gândul atâtor raționamente logice posibile sau imposibile.

– Să presupunem că Gunnerud nu l-a ucis pe Albu, propuse psihologul. Oare ce soartă îi pregătise conducându-te pe tine în direcția lui? Să fie condamnat la închisoare? Dar atunci tu ai fi fost liber. Și invers. Nu poți condamna doi oameni pentru aceeași crimă.

– Așa e, zise Harry. Trebuie să te întrebi care era cel mai important lucru din viața lui Albu.

– Excelent! exclamă Aune. Un tată a trei copii care renunță la ambițiile profesionale. Din cauza familiei, bănuiesc.

– Și ce realizează Gunnerud arătându-mi, sau, mai degrabă, permițându-mi să aflu că Arne Albu continuase să se întâlnească cu Anna?

– Soția lui a luat copiii și l-a părăsit.

– „Cel mai rău lucru care ți se poate întâmpla nu e să-ți pierzi viața. Cel mai rău lucru e să-ți pierzi rațiunea pentru care trăiești.“

– Bun citat, încuviință Aune. Cine a zis asta?

– Am uitat, zise Harry.

– Atunci următoarea întrebare pe care trebuie să ți-o pui, Harry, e ce dorea să îți ia? Care e rațiunea ta de a trăi?

Sosiseră în fața casei unde locuise Anna. Harry se jucă îndelung și nervos cu cheile.

– Deci? zise Aune.

– Tot ce știa Gunnerud despre mine e probabil ce-i spusese Anna. Iar ea mă știa de pe vremea când nu aveam... prea mult în afară de meseria mea.

– Meseria?

– Voia să mă vadă după gratii. Dar, în primul rând, dat afară din poliție.

Vorbeau în timp ce urcau scările.

În apartament, Weber și băieții lui terminaseră examinarea criminalistică. Weber era mulțumit și zise că găsiseră amprente lui Gunnerud în mai multe locuri, inclusiv pe capul patului.

– N-aș putea spune că a fost prea grijuliu, zise Weber.

– A fost aici de atâtea ori, încât ai fi găsit amprente chiar dacă ar fi fost grijuliu, spuse Harry. Și, în plus, era convins că nu va fi bănuț niciodată.

– Apropo, felul în care a fost ucis Albu e interesant, afirmă Aune în timp ce Harry deschise ușa glisantă ce dădea spre camera cu portretele și cu lampa Grimmer. Îngropat cu capul în jos. Pe o plajă. Parcă ar fi fost un ritual, ca și cum ucigașul încerca să ne spună ceva despre el. Te-ai gândit la asta?

– Nu e cazul meu.

– Nu asta te-am întrebat.

– Bine. Poate că ucigașul a vrut să spună ceva despre victimă.

– Ce vrei să spui?

Harry aprinse lampa Grimmer.

– Îmi amintește de ceva din perioada când studiam dreptul, de Legea Gulathing a celor 1100. Spune că toți cei care mor trebuie îngropați în pământ sfințit, mai puțin mincinoșii, trădătorii și criminalii. Aceștia ar trebui îngropați acolo unde marea se întâlnește cu pământul. Locul unde a fost înmormântat Albu nu sugerează că a fost ucis din gelozie, cum ar fi fost cazul dacă l-ar fi ucis Gunnerud. Cineva a vrut să arate că Albu e un criminal.

– Interesant, zise Aune. De ce trebuie să privim iar tablourile astea? Sunt îngrozitoare.

– Ești sigur că nu vezi nimic la ele?

– Ba da. Văd o tânără artistă cu pretenții, cu un simț exagerat al dramei și nici un pic de simț artistic.

– Am o colegă, Beate Lønn. Nu a putut să fie azi aici pentru că ține un discurs la o conferință a polițiștilor din Germania despre cum e posibil să fie recunoscuți criminalii mascați cu ajutorul manipulării imaginilor prin intermediul calculatorului și al circumvoluției temporo-occipitale laterale. Are un talent special înnăscut: poate recunoaște toate fețele pe care le-a văzut în decursul vieții.

Aune încuviință.

– Cunossc acest fenomen.

– Când i-am arătat aceste picturi, a recunoscut ale cui imagini sunt.

– Da? Aune ridică din sprâncene. Spune-mi.

Harry arată cu degetul.

– Cel din stânga e Arne Albu, cel din mijloc sunt eu, iar ultimul e Alf Gunnerud.

Aune își îngustă ochii, își îndreaptă ochelarii și încercă să privească picturile din diverse unghiuri.

– Interesant, mormăi el. Extrem de interesant. Nu văd decât forma capetelor.

– Voiam să știu dacă poți, în calitate de expert, să certifică că o astfel de identificare e posibilă. Asta ne-ar ajuta să stabilim mai multe legături între Gunnerud și Anna.

Aune dădu din mână.

– Dacă ce spui despre *frøken* Lønn e adevărat, ar putea să recunoască o față având informații minime.

Din nou afară, Aune zise că ar fi nerăbdător să o cunoască pe această Beate Lønn.

– Înțeleg că e detectiv.

– La Secția Jafuri. Am lucrat cu ea la cazul Călăului.

– A, da. Cum merg lucrurile?

– Nu avem prea multe indicii. Se aștepta să dea curând din nou lovitura, dar nu s-a întâmplat nimic. Ciudat, de fapt.

Pe bulevardul Bogstadveien, Harry observă primii fulgi de nea rotindu-se în aer.

– Iarna! îi strigă Ali peste stradă lui Harry și arată spre cer.

Îi spuse ceva în urdu fratelui său, iar acesta se apucă imediat să care lăzile cu fructe înapoi în magazin. Apoi Ali traversă strada în întâmpinarea lui Harry.

– Ce bine că s-a terminat, nu?

Zâmbi.

– Da, așa e, zise Harry.

– Toamna e îngrozitoare. În sfârșit puțină zăpadă.

– A, da. Credeam că vorbești despre caz.

– Cel al laptopului din magazia ta? S-a terminat?

– Nu ți-a spus nimeni? L-au găsit pe cel care l-a adus aici.

– Aha. Probabil că de asta soția mea a fost informată astăzi că nu mai trebuie să meargă la poliție pentru interogatoriu. Despre ce a fost vorba?

– Ca să zic pe scurt, un tip a încercat să facă să par că sunt implicat într-o crimă serioasă. Invită-mă la masă într-o zi și o să-ți povestesc pe îndelete.

– Deja te-am invitat, Harry!

– Dar n-ai zis când.

Ali își dădu ochii peste cap.

– De ce îți trebuie data și ora ca să treci pe la noi? Bate la ușă și o să-ți deschidem. Avem mereu mâncare.

– Mulțumesc, Ali. O să bat tare.

Harry deschise ușa.

– Ai aflat cine era doamna? Îl ajuta?

– Ce vrei să spui?

– Doamna misterioasă pe care am văzut-o în fața ușii boxei în ziua aceea. I-am spus asta lui Tom și-nu-mai-știu-cum.

Harry rămase cu mâna pe clanță.

– Ce i-ai spus exact, Ali?

– M-a întrebat dacă am văzut ceva neobișnuit în zona subsolului și atunci mi-am amintit că am văzut din spate, lângă ușa subsolului, o doamnă pe care nu o cunoșteam. Mi-am adus aminte pentru că eram gata să o întreb cine e, dar apoi am auzit ușa deschizându-se, așa că mi-am închipuit că, dacă are cheie, e în regulă.

– Când s-a întâmplat asta și cum arăta?

Ali își uni palmele în semn de iertare.

– Eram ocupat și am văzut-o doar o clipă din spate. Acum trei săptămâni? Cinci săptămâni? Habar nu am.

– Dar ești sigur că era o femeie?

– Da, cred că m-am gândit că e femeie.

– Alf Gunnerud era de înălțime medie, cu umeri înguști și părul negru, până la nivelul umerilor.

Ali se gândi.

– Da, e posibil. Dar ar fi putut să fie și fiica lui *fru* Melkersen în vizită. De exemplu.

– La revedere, Ali.

Harry se hotărî să facă repede un duș înainte să se schimbe și să meargă să-i vadă pe Oleg și pe Rakel care îl invitaseră să mănânce clătite și să joace Tetris. Rakel adusese de la Moscova un set de șah minunat cu piese sculptate și o tablă făcută din lemn și sidef. Din nefericire, lui Rakel nu-i plăcuse pistolul Namco G-Con 45 pe care Harry îl cumpăraseră pentru Oleg și îl confiscase imediat. Îi explicase că îi spusese lui Oleg în nenumărate rânduri că nu avea voie să se joace cu arme, cel puțin până când nu împlinea doisprezece ani. Harry și Oleg acceptaseră amândoi,

spășiți, fără să comenteze. Dar știau că Rakel va profita de ocazie și va merge să facă jogging în timp ce Harry va avea grijă de Oleg. Iar Oleg îi șoptise lui Harry că știe unde ascunsese Namco G-Con 45.

Jetul fierbinte de apă îl încălzi în timp ce încerca să uite ce spusese Ali. Va fi mereu loc pentru îndoială, indiferent cât de în ordine părea totul. Iar Harry era un suspicios înnăscut. Dar uneori trebuie să mai și crezi, dacă vrei ca viața ta să aibă formă sau sens.

Se șterse, se bărbieri și își puse o cămașă curată. Se uită în oglindă și zâmbi. Oleg zisese că are dinții galbeni, iar Rakel râsesse un pic cam prea tare. Văzu în oglindă foaia cu primul e-mail de la S²MN, prinsă cu un bold de peretele opus. Mâine o va scoate și va pune în loc fotografia cu el și cu Sis. Mâine. Studie e-mailul în oglindă. Ciudat că nu își dăduse seama în seara în care stătuse în fața oglinzii și simțise că lipsește ceva. Harry și sora lui mai mică. Probabil pentru că atunci când vezi ceva foarte des, tinzi să devii orb în fața lui. Să nu-l mai vezi deloc. Studie iar e-mailul în oglindă. Apoi comandă un taxi, se încălță și așteaptă. Se uită la ceas. Taxiul probabil că sosise. Ar trebui să plece. Își dădu seama că ridicase receptorul din nou și că formează un număr.

– Aune.

– Vreau să mai citești o dată e-mailurile și să-mi spui dacă tu crezi că au fost scrise de un bărbat sau de o femeie.

KEBAB

Zăpada se topise în timpul nopții. Astrid Monsen totmai ieșise din bloc și mergea cu greu pe asfaltul negru și ud, îndreptându-se spre Bogstadveien, când îl văzu pe polițistul blond pe celălalt trotuar. Pulsul, ca și mersul, i se încetini. Se uită nemișcată drept înaintea sperând că nu o va vedea. Apăruseră în ziare fotografiile cu Alf Gunnerud și zile întregi polițiștii urcaseră și coborâseră scările, deranjând-o din rutina treburilor ei. Dar acum se terminase, își spusese.

Se grăbi înspre trecerea de pietoni. Către patiseria lui Hansen. Dacă ajungea acolo, era în siguranță. O cană de ceai și o gogoasă la masa de lângă tejghea, în celălalt capăt al cafenelei lungi și înguste. În fiecare zi la 10.30 fix.

„Ceai și gogoasă?” „Da, vă rog.” „38 de coroane.” „Poftim.” „Mulțumesc.”

În cele mai multe dintre zile, asta era cea mai lungă conversație pe care o avea cu cineva.

În ultimele săptămâni, când intra în cafenea, la masa ei stătea un bărbat mai în vârstă și, deși erau mai multe mese libere, aceasta era singura masă la care putea să stea pentru că... nu, nu dorea să se gândească la aceste lucruri acum. În orice caz, trebuia să ajungă cu un sfert de oră mai devreme ca să ocupe prima masa. Astăzi era perfect pentru că altfel ar fi fost acasă când avea să

sune el. Și ar fi trebuit să deschidă ușa. Îi promisese mamei. De când refuzase să răspundă la telefon sau la ușă timp de două luni, și în cele din urmă venise poliția, iar mama ei o amenințase că o va duce din nou acolo.

Iar pe mama nu o mințea.

Pe alții, da. Îi mințea mereu. Pe redactori la telefon, în magazine și pe chatul de pe internet. Mai ales acolo. Putea să pretindă că e altcineva, unul dintre personajele din cărțile pe care le traducea, sau Ramona, femeia decadentă, promiscuă, dar neînfricăată care fusese într-o viață anterioară. Astrid o descoperise pe Ramona când era mică. Era dansatoare, avea părul lung și negru și ochi căprui, migdalați. Astrid o desena pe Ramona, mai ales ochii, dar trebuia să o facă pe furiș, pentru că mama îi rupea desenele în bucățele și spunea că nu vrea să vadă asemenea femei ușoare la ea în casă. Ramona dispăruse timp de mulți ani, dar se reîntorsese, iar Astrid observase cum Ramona începea să preia comanda, mai ales când le scria scriitorilor pe care îi traducea. După introducerea legată de limbă și de referințe culturale, îi plăcea să scrie e-mailuri mai neoficiale, și după câteva asemenea e-mailuri, scriitorii francezi o implorau să se întâlnească cu ei. Când veneau la Oslo să își lanseze cartea. În plus, ea era un motiv suficient pentru o călătorie. Ea refuza mereu, deși acest lucru nu părea să-i oprească pe претенdenți, dimpotrivă. Cam asta scria ea acum, după ce se trezise din visul de a-și publica propriul roman în urmă cu câțiva ani. Un redactor izbucnise în cele din urmă la telefon și-i spusese că nu mai poate să-i tolereze „istericalele”; nici un cititor nu va plăti pentru a afla gândurile ei, dar, dacă e plătit, s-ar putea ca un psiholog să fie interesat.

– Astrid Monsen!

Simți că i se pune un nod în gât și, pentru o clipă, se panică. Nu voia să aibă probleme respiratorii chiar pe stradă. Se pregătea să traverseze când semaforul se făcu roșu. Ar fi putut să reușească, dar nu traversa niciodată pe roșu.

– Bună ziua, tocmai treceam pe la dumneavoastră.

Harry Hole o ajunse din urmă. Avea încă aceeași expresie hăituită, aceiași ochi roșii.

– Să vă spun mai întâi că am citit raportul inspectorului Waaler în care prezenta conversația pe care a avut-o cu dumneavoastră. Înțeleg că m-ați mințit pentru că v-a fost teamă.

Ea simți că o să i se accelereze respirația.

– A fost extrem de neinspirat din partea mea să nu vă spun de la bun început care e rolul meu în toată treaba asta, zise polițistul.

Ea îl privi surprinsă. Chiar vorbea ca și cum îi părea rău.

– Am citit în ziar că vinovatul a fost prins, se trezi ea că zice. Se uitară unul la celălalt.

– Vreau să zic că e mort, adăugă ea încet.

– Atunci, rosti el încercând să zâmbească, poate că nu v-ar deranja să-mi răspundeți la câteva întrebări.

Era prima oară când nu stătea singură la masa din patiseria lui Hansen. Fata din spatele tejghelei îi aruncă o privire cu subînțeles, ca și cum bărbatul înalt care era cu ea era un client. De vreme ce acesta arăta ca și cum tocmai s-a dat jos din pat, poate că fata credea chiar că... nu, nu voia să se gândească la așa ceva acum.

Se așezaseră, iar el îi dăduse niște hârtii cu printurile unor e-mailuri pe care să le citească cu atenție. Oare putea, în calitate de scriitoare, să descifreze dacă erau trimise de un bărbat sau de o femeie? Ea le examinase. În calitate de scriitoare, zisese el. Să îi spună adevărul? Ridică ceașca să nu vadă că zâmbea. Bineînțeles că nu. Va minți.

– Greu de spus, zise ea. E ficțiune?

– Da și nu, zise Harry. Credem că au fost scrise de persoana care a ucis-o pe Anna Bethsen.

– Deci trebuie să fie vorba de un bărbat.

Harry studie masa, iar ea îi aruncă o privire. Nu era frumos, dar avea un șarm al lui. Observase asta – oricât de imposibil ar părea – de îndată ce-l văzuse zăcând pe palier, lângă ușa ei. Poate

pentru că băuse un Cointreau în plus, dar se gândise că arată liniștit, că e aproape frumos cum zăcea acolo, ca un prinț adormit pe care cineva îl pusese la ușa ei. Tot ce avea prin buzunare se împrăștiase pe scară, iar ea ridicase fiecare lucru în parte. Se uitase chiar și în portofel și-i aflate numele și adresa.

Harry ridică privirea, iar ea se uită brusc în altă parte. Oare îl plăcea? Cu siguranță. Problema era că el nu avea cum să o placă. Istericalele. Temerile fără motiv. Plânsetele. Lui nu i-ar plăcea asta. El dorea femeii precum Anna Bethsen. Precum Ramona.

– Ești sigură că nu o recunoști? întrebă el încet.

Ea îl privi îngrozită. Abia atunci observă că el avea în mână o fotografie. Îi mai arătase această fotografie. O femeie și doi copii pe o plajă.

– Poate ați văzut-o în seara crimei, de exemplu.

– Nu am văzut-o în viața mea, rosti Astrid Monsen răspicat.

Zăpada începea să cadă din nou. Fulgi mari și umezi, deja gri și murdari înainte să aterizeze pe pământul maroniu dintre sediul poliției și Botsen. În birou îl aștepta un mesaj de la Weber. Îi confirma suspiciunile lui Harry, aceleași suspiciuni care îl făceau să vadă e-mailurile într-o lumină nouă. Cu toate astea, mesajul concis al lui Weber veni ca un șoc. Un fel de șoc la care se aștepta.

Harry stătu la telefon tot restul zilei, ducându-se și întorcându-se de la fax în pauze. Din când în când, stătea și chibzuia, puneă cărămidă peste cărămidă și încerca să nu se gândească la ce caută. Dar totul era mult prea clar. Acest montagnes russes urca, cobora, se răsucea după pofta inimii, dar era la fel ca toate celelalte – se va opri acolo de unde pornise.

Când Harry termină și aproape întregul tablou era clar, se lăsă pe spate în scaunul de la birou. Nu se simțea triumfător, simțea doar un gol.

Rakel nu-i puse nici un fel de întrebări când o sună să-i spună să nu-l aștepte. Apoi urcă la cantină și ieși pe terasă unde câțiva fumători stăteau și tremurau. Luminile orașului străluceau dedesubt, în apusul venit prea devreme. Harry aprinse o țigară, își

trecu mâna peste parapet și făcu un bulgăre de zăpadă. Îl rostogoli. Mai ferm, lovindu-l cu palmele, apoi îl strânse până când gheața topită începu să i se scurgă printre degete. Apoi îl aruncă în jos, înspre oraș. Urmări cu privirea bulgărele strălucitor în timp ce cădea, din ce în ce mai repede, până când dispăru pe pământul gri-alb.

– Aveam în clasă, la școală, un băiat pe nume Ludwig Alexander, zise Harry cu voce tare.

Fumătorii își mișcară picioarele și se uitară la inspector.

– Avea talent la gramatică și îi spuneam Kebab. Pentru că odată, la ora de engleză, fusese suficient de prost să îi spună profesoarei că îi plăcea cuvântul „barbecue” scris „BBQ” pentru că se citea kebab de la coadă la cap. Când ninge, în fiecare pauză clasele se băteau cu bulgări între ele. Kebab nu voia să participe, dar noi îl obligam. Era singurul lucru la care îl lăsam să participe. Drept carne de tun. Arunca atât de prost, că bulgării cădeau aproape lângă el. Cealaltă clasă îl avea pe Roar, grasul care juca handbal la Oppsal. Acesta lovea cu capul bulgării lui Kebab, așa, ca să se distreze, apoi îl învinețea cu loviturile lui. Într-o zi, Kebab a băgat o piatră într-un bulgăre și l-a aruncat cât de sus a putut. Ce s-a auzit a fost un zgomot ca atunci când o piatră lovește o altă piatră dintr-o baltă, un sunet tare și surd în același timp. A fost singura dată când am văzut o ambulanță în curtea școlii. Harry trase cu sete din țigară. Au discutat zile întregi în cancelarie dacă să-l pedepsească sau nu pe Kebab. La urma urmei, nu aruncase bulgărele de zăpadă în nimeni, așa că întrebarea era: ar trebui să fie cineva pedepsit pentru că nu a fost atent la un idiot care și-a dat în petic?

Harry își stinse țigara și intră.

Era patru și jumătate. Vântul se întetise pe fâșia deschisă dintre Akerselva și stația de metrou din Grønlands. Elevii și pensionarii făceau loc femeilor și bărbaților cu cravată care se grăbeau acasă de la birou. Harry se ciocni de unul dintre ei în timp ce cobora în fugă scările spre metrou, iar ecoul înjurăturii se

auzi în spatele lui. Se opri în fața geamului dintre toalete. Era aceeași femeie în vârstă care fusese acolo și data trecută.

– Trebuie să vorbesc cu Simon imediat.

Ea îl cercetă cu ochii ei căprui și calmi.

– Nu e în Tøyen, zise Harry. Au plecat cu toții.

Femeia ridică uimită din umeri.

– Spune-i că îl caută Harry.

Ea clătină din cap și îi făcu semn cu mâna să plece.

Harry se aplecă peste geamul care îi despărțea.

– Spune-i că e *spiuni gjerman*.

Simon o luă în jos pe Enebakkveien în loc să o ia prin Ekeberg, tunelul cel lung.

– Nu-mi plac tunelurile, îi explică el în timp ce înaintau ca melcul pe lângă munte în orele de vârf ale după-amiezii.

– Deci cei doi frați care au fugit în Norvegia și care au crescut împreună într-o caravană s-au certat pentru că s-au îndrăgostit de aceeași fată? întrebă Harry.

– Maria era dintr-o familie foarte respectabilă din Lovarra. Locuiau în Suedia, unde tatăl ei era bulibașă. S-a căsătorit cu Ștefan și s-au mutat la Oslo când ea avea doar treisprezece ani, iar el optsprezece. Ștefan era atât de îndrăgostit de ea, încât și-ar fi dat viața pentru ea. În acest timp, Raskol se ascundea în Rusia. Nu de poliție, ci de niște albanezi kosovari din Germania care credeau că au fost trași pe sfoară în niște afaceri.

– Afaceri?

– Au găsit un camion gol pe autostrada din Hamburg, zâmbi Simon.

– Dar Raskol s-a întors?

– Într-o zi însorită de mai, s-a întors în Tøyen. Atunci a văzut-o pe Maria pentru prima dată. Simon râse. Doamne, ce s-au mai holbat unul la altul. A trebuit să cercetez cerurile să văd dacă urmau fulgere și tunete, așa de tensionată era atmosfera.

– Deci s-au îndrăgostit unul de celălalt?

– La prima vedere. Cu toată lumea de față. Unele femei erau chiar stânjenite.

– Dar dacă a fost așa de evident, rudele trebuie să fi reacționat, nu?

– Nu credeau că e atât de periculos. Nu trebuie să uiți că noi ne căsătorim mai devreme decât voi. Nu-i poți opri pe cei tineri. Să se îndrăgostească. La treisprezece ani, îți imaginezi...

– Da. Harry se frecă pe ceafă.

– Dar de data asta era un lucru serios, mă înțelegi? Era căsătorită cu Ștefan și s-a îndrăgostit de Raskol din prima clipă în care l-a văzut. Și, deși locuia cu Ștefan în propria lor caravană, se întâlnea cu Raskol care era acolo tot timpul. Așa că lucrurile au urmat făgașul pe care trebuiau să-l urmeze. Când s-a născut Anna, doar Ștefan și Raskol nu știau că Raskol era tatăl.

– Biata fată.

– Și bietul Raskol. Singura persoană fericită a fost Ștefan. A sărit în sus de bucurie. A zis ca Anna e frumoasă ca taică-său. Simon zâmbi trist. Poate că ar mai fi putut să continue. Dacă Ștefan și Raskol nu s-ar fi hotărât să jefuiască o bancă.

– Și nu a mers bine?

Coada de mașini se mișcă spre intersecția Ryen.

– Erau trei. Ștefan era cel mai mare, așa că el a intrat primul și a ieșit ultimul. În timp ce ceilalți doi au fugit cu banii înspre mașina care îi aștepta, Ștefan a rămas în bancă cu pistolul ridicat ca să nu se dea alarma. Erau amatori, nu știau că banca are alarmă silențioasă. Când au venit să-l ia pe Ștefan, acesta era întins pe capota unei mașini de poliție. Un polițist îi pusese cătușe. Raskol era la volan. Avea doar șaptesprezece ani și nici măcar nu avea permis. A lăsat geamul în jos. Cu trei mii de coroane în spate, a trecut încet pe lângă mașina de poliție unde fratele său se zbătea. Apoi Raskol și polițistul s-au privit ochi în ochi. Doamne, aerul era la fel de greu ca atunci când a întâlnit-o pe Maria. S-au uitat așa, unul la altul, parcă o veșnicie. M-am temut că Raskol va striga, dar nu a scos un cuvânt. A mers mai departe. Atunci s-au văzut prima oară.

– Raskol și Jørgen Lønn?

Simon clătină din cap că da. Ajunseră la sensul giratoriu și o luară spre Ryen. Simon semnaliză, apoi frână lângă o benzinărie. Opriră în fața unei clădiri de douăsprezece etaje. Firmamentul DnB strălucea datorită unui neon cu lumină albastră de deasupra intrării.

– Ștefan a primit patru ani pentru că a tras cu pistolul în aer, continuă Simon. Dar după proces, cum să-ți zic, s-a întâmplat ceva ciudat. Raskol l-a vizitat pe Ștefan în Botsen și în ziua următoare unul dintre gardieni a zis că el crede că pușcăriașul cel nou arată diferit. Superiorul lui i-a spus că e ceva normal pentru cei care fac pușcărie pentru prima dată. I-a povestit despre nevestele care nu și-au mai recunoscut propriii bărbați la prima vizită. Gardianul e liniștit, dar câteva zile mai târziu, o femeie sună la pușcărie. Ea zice că nu e pușcăriașul care trebuie. Fratele mai mic al lui Ștefan Baxhet i-a luat locul, iar ei trebuie să-l elibereze.

– Chiar e adevărat? întrebă Harry scoțându-și bricheta și aprinzându-și țigara.

– Da, e, zise Simon. E normal pentru ȣiganii din Europa de Sud ca fratele mai mic sau fiul să facă închisoare în locul celui condamnat, dacă acesta are de întreținut o familie. Cum avea Ștefan. Pentru noi, e o chestiune de onoare.

– Dar autoritățile își dau imediat seama de greșeală, nu?

– Ha, ha! Simon dădu din mâini. Pentru voi, un ȣigan e un ȣigan. Dacă face pușcărie pentru ceva ce nu a făcut, cu siguranță e vinovat de altceva.

– Cine sunase?

– Nu au descoperit niciodată, dar Maria a dispărut în aceeași noapte. Nu au mai văzut-o niciodată. Poliția l-a adus pe Raskol la Tøyen în mijlocul nopții și l-au scos pe Ștefan afară din caravană, printre lovituri și blesteme. Anna avea doi ani și stătea în pat urlând după maică-sa, dar nu venea nimeni, nici bărbat și nici femeie, să o oprească din urlat. Până când a intrat Raskol și a luat-o în brațe.

Rămaseră privind intrarea din bancă. Harry se uită la ceas. Doar câteva minute până la închidere.

– Ce s-a întâmplat apoi?

– După ce Ștefan și-a ispășit pedeapsa, a plecat imediat din țară. Am vorbit cu el la telefon din când în când. A umblat mult.

– Și Anna?

– A crescut în caravană. Raskol a trimis-o la școală. Avea prieteni *gadjo*. Obiceiuri *gadjo*. Nu-i plăcea să trăiască cu noi; voia să facă ce făceau și prietenele ei – să hotărască singură, să-și câștige propriii bani și să aibă propriul loc unde să locuiască. De când a moștenit apartamentul bunicii ei și s-a mutat în Sorgenfrigata, n-am mai auzit prea multe despre ea. A... a ales să se mute. Singura persoană cu care mai ținea legătura era Raskol.

– Crezi că știa că el e tatăl ei?

Simon ridică din umeri.

– Din câte știu, nu i-a spus nimeni nimic, dar sunt sigur că ea știa. Rămaseră tăcuți.

– Aici s-a întâmplat, zise Simon.

– Chiar înainte de închidere, completă Harry. Ca acum.

– Nu l-ar fi împușcat pe Lønn dacă ar fi avut încotro, zise Simon. El face ce trebuie să facă. E un luptător.

– Nu o concubină care chicotește.

– Poftim?

– Nimic. Simon, unde e Ștefan?

– Nu știu.

Harry așteaptă. Îl priviră pe angajatul de la bancă încuind ușa pe dinăuntru. Harry continuă să aștepte.

– Ultima oară când am vorbit cu el suna dintr-un oraș din Suedia, zise Simon. Gothenburg. Asta e tot ce știu, dacă te ajută cu ceva.

– Nu pe mine mă ajuți.

– Știu, oftă Simon. Știu.

Harry găsi casa galbenă din Vetlandsveien. Luminile erau aprinse la ambele etaje. Parcă, se dădu jos și rămase uitându-se la

stația de metrou. Acolo se întâlniseră în prima după-amiază întunecată de toamnă să meargă la furat de mere. Sigge, Tore, Kristian, Torkild, Øystein și Harry. Aceasta era gașca. Merseseră cu bicicletele până în Nordstand pentru că merele erau mai mari acolo și șansele mai mici să le cunoască cineva părinții. Sigge sărise primul gardul, iar Øystein stătea de pază. Harry era cel mai înalt și ajungea la merele cele mai mari. Dar, într-o seară, nu avuseseră chef să meargă cu bicicletele așa de departe și s-au dus la furat de mere în cartier.

Harry se uită înspre grădina aflată de cealaltă parte a străzii.

Deja își umpluseră buzunarele când dăduseră cu ochii de un chip care îi privea de la fereastra luminată de la primul etaj. Fără să scoată o vorbă. Era Kebab.

Harry deschise poarta și se îndreptă spre ușă. Deasupra celor două sonerii, pe plăcuța de porțelan, era scris JØGEN ȘI KRISTIN LØNN. Harry sună la prima sonerie.

Beate nu răspunse decât a doua oară.

Îl întrebă dacă vrea ceai, dar el clătină din cap, iar ea intră în bucătărie în timp ce el se descălță pe hol.

– De ce e încă numele tatălui tău pe ușă? o întrebă el când ea intră în sufragerie cu o ceașcă în mână. Ca să creadă străinii că e un bărbat în casă?

Ea ridică din umeri și se cufundă într-un fotoliu.

– Nu ne-am hotărât să facem nimic în privința asta. Numele lui probabil că e acolo de atât de mult timp că nici nu-l mai vedem.

– Hm. Harry își împreună palmele. De fapt, despre asta voiam să discutăm.

– Despre tăblița de la intrare?

– Nu. Despre disosmie. Despre neputința de a mirosi cadavre.

– Ce vrei să zici?

– Stăteam ieri pe hol și mă uitam la primul e-mail pe care l-am primit de la ucigașul Annei. La fel ca și cu tăblița de la intrare. Simțurile o înregistrează, dar nu și creierul. Asta înseamnă disosmie. Foaia atârna acolo de atâta timp încât nu o mai vedeam, la fel ca și cu fotografia cu Sis și cu mine. Când a fost

furată, am observat doar că e ceva diferit, dar nu și ce anume. Știi de ce?

Beate clătină din cap.

– Pentru că nu mi se întâmplase nimic care să mă facă să văd lucrurile altfel. Am văzut doar ce presupuneam că e acolo. Dar ieri s-a întâmplat ceva. Ali mi-a spus că a văzut din spate o femeie lângă ușa de la subsol. Mi-am dat brusc seama că în tot acest timp eu am presupus, fără să îmi dau seama, că persoana care a ucis-o pe Anna e bărbat. Când faci greșeala să te gândești la ceea ce crezi tu că de fapt cauți, nu mai vezi și celelalte lucruri pe care le poți găsi. Asta m-a făcut să văd e-mailul cu alți ochi.

Sprâncenele lui Beate aveau formă de semne de întrebare.

– Vrei să spui că nu Alf Gunnerud a ucis-o pe Anna Bethsen?

– Știi ce e o anagramă, nu? zise Harry.

– Un joc de litere...

– Ucigașul Annei mi-a lăsat un *patrin*. Un semn. L-am văzut în oglindă. E-mailul era semnat cu numele unei femei. De la coadă la cap. Așa că i-am trimis e-mailul lui Aune, care a luat legătura cu un specialist în psihologie cognitivă și limbaj. Dintr-o singură propoziție dintr-o scrisoare anonimă de amenințare, a putut să determine sexul, vârsta și originile persoanei. În cazul de față, a spus că e-mailurile au fost scrise de o persoană de sex masculin sau feminin, între treizeci și șaptezeci de ani, posibil de oriunde din țară. Nu de prea mare ajutor, cu alte cuvinte. Decât că el credea că ar putea fi vorba de o femeie. Din cauza unui singur cuvânt. Zice „voi, polițiștii“ și nu „voi, cei din poliție“ sau oricare alt cuvânt colectiv. Zice că e posibil ca expeditorul să fi ales inconștient acest cuvânt pentru că face o distincție între sexul receptorului și cel al expeditorului.

Harry se lăsă pe spate în scaun.

Beate puse ceașca jos.

– Nu pot spune că sunt foarte convinsă, Harry. O femeie necunoscută pe scări, un cod care e de fapt numele unei femei scris invers și un psiholog care crede că Alf Gunnerud a ales să se exprime într-o manieră feminină.

– Hm, încuviință Harry. Sunt de acord. Vreau în primul rând să-ți spun ce m-a pus pe pista asta. Dar înainte să-ți spun cine a ucis-o pe Anna, aș vrea să te întreb dacă mă poți ajuta să găsesc o persoană dispărută.

– Sigur că da. Dar de ce mă rogi pe mine? Persoanele dispărute nu sunt...

– Ba da, sunt, zâmbi trist Harry. Persoanele dispărute sunt domeniul tău.

RAMONA

Harry o găsi pe Vigdis Albu pe plajă. Stătea pe aceeași stâncă netedă unde adormise el, cu mâinile peste genunchi, uitându-se la fiord. În ceața dimineții, soarele părea o copie palidă a lui însuși. Gregor fugi spre Harry dând din coadă. Era timpul refluxului, iar marea mirosea a alge și a petrol. Harry se așeză pe o stâncă mică în spatele ei și își scoase o țigară.

– Tu l-ai găsit? întrebă ea fără să se întoarcă.

Harry se întrebă de cât timp îl aștepta.

– Mulți oameni l-au găsit pe Arne Albu, răspunse el. Eu am fost unul dintre ei.

Își dădu la o parte o şuviță de păr care îi dansa în fața ochilor, în vânt.

– Și eu. Dar asta a fost acum mult, mult timp. Poate că n-o să mă crezi, dar l-am iubit odată.

Harry apăsă pe brichetă.

– De ce să nu te cred?

– Poți să crezi ce vrei. Nu oricine poate iubi. Îți imaginezi doar că iubești. Înveți mișcările, replicile, pașii, asta-i tot. Unii dintre noi suntem foarte buni și putem păcăli o perioadă. Ceea ce mă surprinde nu e că aceștia reușesc, ci că se deranjează să o facă. De ce atâta efort pentru un sentiment reciproc pe care nu-l înțelegi? Pricepi, comisare?

Harry nu răspunse.

– Poate că le e doar teamă, continuă ea întorcându-se spre el. Să se vadă în oglindă și să descopere că sunt neputincioși.

– Cu cine vorbești, *fru* Albu?

Ea se întoarse la loc, spre apă.

– Cine știe? Cu Anna Bethsen? Cu Arne? Cu mine? Cu cea care am devenit eu?

Gregor îi linse mâna lui Harry.

– Știu cum a fost ucisă Anna Bethsen, zise Harry. O studie din spate, dar nu distinse nici o reacție. Țigara se aprinse la a doua încercare. Ieri după-amiază, am primit de la *Krimteknisk* rezultatele analizei a patru pahare care erau în chiuveta din apartamentul Annei Bethsen. Sunt amprente mele. Se pare că am băut cola. Nu mi-ar trece niciodată prin cap să beau cola cu vin. Unul dintre paharele de vin nu a fost folosit. Dar partea interesantă e că în resturile de cola au fost găsite urme de hidrociorid de morfină. Morfină, cu alte cuvinte. Știi care e efectul unei doze mari, *fru* Albu, nu?

Ea îl privi cercetător. Clătină încet din cap.

– Nu? zise Harry. Colaps și amnezie din clipa în care ingerezi drogul, urmate de o amețală pronunțată și de durere de cap când își face efectul. Ușor de confundat cu efectul băuturii. E un drog bun pentru violuri, ca și Rohypnolul. Iar *noi* am fost violați. Toți. Nu-i așa, *fru* Albu?

Deasupra lor se auzi țipătul ca un râset al unui pescăruș.

– Iarăși tu, zise Astrid Monsen cu un râs scurt și nervos și îl lăsă să intre.

Se așezară în bucătărie. Căută niște lucruri, făcu ceai, scoase o prăjitură pe care o cumpăraseră de la patiserie „în eventualitatea că va avea vizitatori”. Harry murmură banalități despre zăpada de ieri și cum lumea, despre care toți credeau că se va prăbuși odată cu turnurile gemene de la televizor, nu se schimbaseră de fapt prea mult. Doar după ce îi turnă ceai și se așeză o întrebă ce părere avea despre Anna.

Ea rămase cu gura căscată.

– O urați, nu-i așa?

În tăcerea ce urmă, se auzi un piuit electronic din cealaltă cameră.

– Nu, nu o uram. Astrid ținea în mână o ceașcă enormă cu ceai verde. Era doar... altfel.

– Cum altfel?

– Avea alt stil de viață. Alt fel de a fi. A fost norocoasă să fie așa... cum era.

– Și asta nu vă plăcea?

– Nu... știu. Nu, probabil că nu.

– De ce nu?

Astrid Monsen îl privi. Îndelung. Zâmbetul îi venea și-i dispărea din privire precum un fluture nehotărât.

– Nu-i ce crezi tu, zise ea. O invidiam pe Anna. O admiram. Erau zile în care îmi doream să fiu în locul ei. Era opusul meu. Eu stau închisă aici în timp ce ea... Își îndreptă privirea spre fereastră. Pășea prin viață cu sufletul aproape dezgolit, așa făcea Anna. Bărbații veneau și plecau, știa că nu pot fi ai ei, dar cu toate astea îi iubea. Nu era bună la pictură, dar își expunea tablourile ca să vadă și restul lumii. Vorbea cu toată lumea ca și cum era îndreptățită să creadă că și ei o plăceau. Și cu mine, la fel. Erau zile în care simțeam că Anna îmi furase adevăratul meu eu, că nu era suficient spațiu pentru amândouă și că va trebui să aștept să îmi vină rândul. Râse din nou nervos. Dar apoi a murit. Și am descoperit că nu era așa. Nu pot să fiu ea. Nimeni nu poate. Nu-i așa că e trist? Își îndreptă privirea spre Harry. Nu, nu am urât-o. Am iubit-o.

Harry simți furnicături pe ceafă.

– Mi-ați putea spune ce s-a întâmplat în seara în care m-ați găsit pe coridor?

Zâmbetul îi licări precum o lumină slabă de neon. Ca și cum apărea din când în când o persoană fericită care privea prin ochii ei. Harry avu sentimentul că un dig e pe cale să se sfârșească.

– Erai urât, șopti ea. Dar într-un fel care mă atrăgea.

Harry ridică din sprâncene.

– Hm. Când m-ai ridicat, ai observat dacă miroseam a alcool?

Ea păru surprinsă. Ca și cum nu se gândise la asta până acum.

– Nu. Nu chiar. Nu miroseai a nimic.

– A nimic?

Ea se roși toată.

– Nimic... special.

– Mi-am pierdut ceva pe scări?

– Cum ar fi ce?

– Un telefon mobil, chei.

– Ce chei?

– Trebuie să-mi răspundeți.

Ea clătină din cap.

– Nu era nici un telefon mobil. Iar cheile ți le-am pus la loc în buzunar. De ce mă întrebi toate aceste lucruri?

– Pentru că știu cine a ucis-o pe Anna. Am vrut doar să mai verific detaliile o dată.

PATRIN

A doua zi, dispărură și ultimele rămășițe ale zăpezii care căzuse cu două zile în urmă. La ședința de dimineață de la Secția Jafuri, Ivarsson spusese că, dacă vor să facă vreun progres în cazul Călăului, cea mai bună speranță era o altă spargere, dar adăugă că, din nefericire, prezicerea lui Beate că acesta va da din nou o lovitură, mai devreme sau mai târziu, se dovedise incorectă. Spre surprinderea tuturor, Beate nu păru să pună la inimă această critică indirectă. Ridică din umeri și repetă cu încredere că era doar o chestiune de timp până când Călăul va ieși din nou la suprafață.

În aceeași seară, o mașină a poliției se strecură în parcare din fața muzeului Munch și se opri acolo. Din ea ieșiră patru bărbați, doi polițiști în uniformă și doi în haine civile și, de la distanță, păreau că merg ținându-se de mână.

– Îmi cer scuze pentru măsurile de securitate, zise Harry arătând cu capul spre cătușe. A fost singura modalitate de a primi permisiune să fac asta.

Raskol își plecă umerii.

– Cred că pe tine te enervează mai mult decât pe mine că suntem încătușați unul de altul, Harry.

Grupul traversează parcare, îndreptându-se spre terenul de fotbal și spre caravane. Harry le făcu semn polițiștilor să aștepte afară în timp ce el intră împreună cu Raskol în caravana cea mică.

Înăuntru stătea Simon. Scosese o sticlă de Calvados și trei pahare. Harry clătină din cap că nu vrea, desfăcu apoi cătușele și se așeză pe canapea.

– Te bucuri să te întorci aici? întrebă Harry.

Raskol nu răspunse, iar Harry așteaptă în timp ce Raskol cercetă caravana cu ochii lui negri. Harry văzu că se oprește asupra fotografiei celor doi frați de deasupra patului și i se păru că vede un mușchi tresărind în colțul buzelor.

– Am promis că ne întoarcem la Botsen până la douăsprezece, așa că să revenim cu picioarele pe pământ, zise Harry. Alf Gunnerud nu a ucis-o pe Anna Bethsen.

Simon se uita la Raskol care, la rândul lui, îl privea pe Harry.

– Și nici Arne Albu.

În tăcerea care urmă, zgomotul traficului de pe Finnmarkgata păru și mai asurzitor. Oare îi era dor lui Raskol de zgomotul mașinilor când stătea întins în celula sa, noaptea? Oare îi era dor de vocea din celălalt pat, de mirosul, de sunetul respirației regulate a fratelui său? Harry se întoarse spre Simon.

– Vrei să ne lași singuri?

Simon se întoarse spre Raskol care încuviință scurt. Închise ușa după ce ieși. Harry își desfăcu palmele și ridică privirea. Ochii lui Raskol străluceau ca și cum ar fi avut temperatură.

– Vă știți de ceva timp, nu? rosti Harry încet.

Raskol își uni palmele, un gest de calm aparent, dar vârfurile albe ale degetelor spuneau o altă poveste.

– Poate că Anna l-a citit pe Sun Tzu, zise Harry. Și știa că prima regulă a unui război e înșelăciunea. Cu toate astea, mi-a oferit soluția. Doar că nu puteam să sparg codul. S²MN. Mi-a dat chiar și un indiciu; mi-a spus că retina inversează lucrurile, așa că trebuie să mă uit în oglindă să văd ce sunt ele în realitate.

Raskol închise ochii. Părea că se roagă.

– Mama ei era frumoasă și nebună, șopti el. Anna a moștenit-o în ambele privințe.

– Știu că ai spart codul de foarte mult timp, continuă Harry. Semnătura ei era S²MN. Cifra ține locul unui al doilea S, iar trei vocale lipsesc. De la stânga la dreapta se citește S-S-M-N, dar în oglindă devine N-M-S-S, sau cu vocale NeMeSiS. Zeița răz-bunării. *Ea* mi-a spus. Era capodopera ei. Pentru asta dorea să fie ținută minte.

Harry o spuse fără urmă de triumf în voce. Era o simplă afirmație. Micuța caravană păru că se cufundă odată cu ei.

- Spune-mi și restul, șopti Raskol.
- Bănuiesc că îți poți imagina și singur.
- Spune-mi! șuieră el.

Harry se uită la fereastra mică și rotundă de deasupra mesei care se aburise deja. Un hublou. O navă spațială. Se gândi că dacă ștergea aburul, vor descoperi că sunt în spațiu, doi astro-nauți singuratici pe nebuloasa Cap de cal, la bordul unei cara-vane zburătoare. Iar asta nu ar fi fost mult mai fantastic decât ce se pregătea să îi spună.

ARTA RĂZBOIULUI

Raskol își îndreptă spatele, iar Harry începu:

– În această vară, vecinul meu, Ali Niazi, a primit o scrisoare de la cineva care pretindea că îi datorează chiria pentru perioada în care a locuit acolo, în urmă cu mai mulți ani. Ali nu i-a găsit numele pe lista locatarilor, așa că i-a scris spunându-i s-o lase baltă. Numele acestuia era Eriksen. L-am sunat ieri pe Ali și l-am rugat să caute scrisoarea pe care a primit-o. Era trimisă de pe Sorgenfrigata 17. Astrid Monsen mi-a spus că pe cutia poștală a Annei a fost lipit un alt nume timp de câteva zile astă-vară. Numele era Eriksen. Care era scopul scrisorii? Am sunat la lăcătușerie. Într-adevăr, primiseră o comandă pentru o cheie a apartamentului meu. Mi-au trimis hârtiile prin fax. Primul lucru pe care l-am observat a fost că această comandă a fost făcută cu o săptămână înainte de moartea Annei. Comanda era semnată de Ali, președintele asociației noastre de locatari. Semnătura falsificată de pe comandă era cât de cât acceptabilă. Făcută de o pictoriță cu un talent cât de cât acceptabil, care imitase semnătura de pe o scrisoare pe care o primise, de exemplu. Dar pentru lăcătușerie a fost suficient de bună și au comandat imediat o cheie pentru apartamentul lui Harry Hole din Trioving. Iar Harry Hole trebuia să se înfățișeze personal, să arate buletinul și să

semneze pentru cheie, imaginându-și că semnează pentru o cheie pentru Anna. Să-ți vină să mori de râs, nu?

Dar Raskol nu părea să aibă de gând să râdă.

– Între întâlnirea cu mine și cina unde mă invitase, a pus totul la cale. Și-a făcut un cont de e-mail printr-un server din Egipt și a scris e-mailurile pe laptop, programând în avans data expedierii lor. Pe parcursul zilei, a descuiat ușa de la subsol și a găsit boxa mea. A folosit aceeași cheie pentru a intra în apartamentul meu, căutând un lucru personal pe care să-l pună în apartamentul lui Alf Gunnerud. A ales fotografia cu Sis și cu mine. Următorul lucru de pe agenda ei a fost să-l viziteze pe fostul ei iubit și furnizor de droguri. Probabil că Alf Gunnerud a fost puțin surprins să o vadă. Ce dorea? Să cumpere sau să împrumute un pistol, poate? Pentru că știa că el are un pistol din acestea de care se pare că s-a umput Osloul în ultima vreme, cu seria fabricantului ștearsă. El a găsit un pistol, un Beretta M92F, cât timp ea s-a dus la toaletă. El s-a gândit că a stat acolo cam mult timp. Iar când a ieșit în cele din urmă, brusc ea i-a spus că se grăbește și că trebuie să plece. Cel puțin așa ne imaginăm că s-ar fi putut întâmpla.

Maxilarul lui Raskol era atât de tare încleștat, încât Harry îi văzu buzele subțiindu-se. Harry se lăsă pe spate.

– Următorul lucru a fost să intre în cabana lui Albu și să lase acolo cheia apartamentului ei. A fost floare la ureche; știa că Albu ține cheia cabanei în felișarul de afară. Cât a fost acolo, a scos din album fotografia care îi înfățișa pe Vigdis și pe copii și a luat-o cu ea. Așa că totul era gata. Acum nu mai trebuia decât să aștepte. Să-l aștepte pe Harry să vină la cină. Meniul consta din *tom yam* cu ardei japonez, cola și hidroclohid de morfină. Ultimul fel e cunoscut ca drog al violului pentru că e lichid și relativ fără gust, se dozează ușor, iar efectul e imprevizibil. Victima se trezește cu un gol mare în memorie despre care crede că este efectul alcoolului de vreme ce are simptomele unei mahmureli. Și, în multe privințe, se poate spune că am fost violat. Eram așa de confuz, că nu i-a fost greu să îmi ia mobilul din haină înainte să mă arunce afară pe ușă. După ce am plecat, a plecat și ea și s-a

dus în boxa mea de la subsol unde a conectat mobilul la laptop. Când s-a întors acasă, s-a strecurat ușurel pe scări. Astrid Monsen a auzit-o, dar s-a gândit că e *fru* Gundersen de la etajul trei. Apoi s-a pregătit pentru ultima ieșire la rampă înainte să lase restul acțiunii să meargă de la sine. Știa, bineînțeles, că voi ancheta cazul, oficial sau nu, așa că mi-a lăsat doi *patrini*. A ținut pistolul în mâna dreaptă, conștientă că știu că e stângace. Și a pus fotografia în pantof.

Buzele lui Raskol se mișcară, dar nu scoase nici un cuvânt.

Harry își trecu mâna peste față.

– Ultima lovitură de maestru a fost să apese pe trăgaci.

– Dar de ce? șopti Raskol.

Harry ridică din umeri.

– Anna era o ființă a extremelor. Dorea să se răzbune pe oamenii despre care credea că îi furaseră rațiunea de a trăi. Dragostea. Cei vinovați erau Albu, Gunnerud și eu. Și familia ta. Pe scurt: ura a învins.

– Prostii! exclamă Raskol.

Harry se întoarse și luă fotografia cu Raskol și cu Ștefan și o puse pe masa care se afla între ei.

– Oare nu a câștigat ura mereu în familia ta, Raskol?

Raskol își dădu capul pe spate și goli paharul. Apoi zâmbi.

Harry avea să își amintească de secundele care urmaseră ca de o casetă video derulată rapid. Când terminară, el zăcea pe podea, ținut de Raskol care avea alcool în privire, duhnea a Calvados și ținea sticla spartă la gâtul lui.

– Doar un lucru e mai periculos decât tensiunea foarte mare din artere, *Spiuni*, șopti Raskol. Și anume tensiunea foarte mică. Așa că stai liniștit.

Harry înghiți și încercă să vorbească, dar Raskol îl strânse și mai tare și nu se auzi decât un geamăt.

– Sun Tzu e foarte clar în privința dragostei și a urii, *Spiuni*. În război, atât dragostea, cât și ura câștigă. Sunt inseparabile ca doi gemeni siamezi. Cei care pierd sunt furia și mila.

– Atunci amândoi suntem pe cale să pierdem, gemu Harry.

Raskol îl strânse și mai tare.

– Anna mea nu ar fi ales niciodată moartea. Vocea îi tremura. Iubea viața.

Harry zise printre gâfâieli:

– Așa... cum... iubești... tu... libertatea?

Raskol slăbi strânsoarea, iar Harry sorbi aer cu un geamăt, umplându-și plămânii care îl dureau. Inima îi pulsa în cap, dar putea să audă iar zgomotul traficului de afară.

– Ai ales, gâfâi Harry. Te-ai predat pentru a te căi. De neînțeles pentru alții, dar a fost decizia ta. La fel a făcut și Anna.

Raskol apăsă sticla de gâtul lui Harry când acesta încercă să se miște.

– Am avut motivele mele.

– Știu, zise Harry. A te căi este un instinct aproape la fel de puternic cu a te răzbuna.

Raskol nu răspunse.

– Știi că și Beate Lønn a luat o hotărâre? Și-a dat seama că nimic nu-i va aduce tatăl înapoi. Nu mai simte furie. M-a rugat să-ți transmit salutări și să-ți spun că te iartă.

Un ciob de sticlă îi zgâraie pielea. Ca un stilou cu cerneală pe o foaie aspră. Scriind cu ezitare ultimul cuvânt. Doar punctul de la coadă lipsea. Harry înghiți.

– Acum e rândul tău să alegi, Raskol.

– Să aleg între ce, *Spiuni*? Dacă să trăiești sau să mori?

Harry inspiră, încercând să țină panica la distanță.

– Dacă vrei sau nu să o vezi liberă pe Beate Lønn. Dacă o să-i spui ce s-a întâmplat în ziua în care i-ai împușcat tatăl. Dacă te vei elibera pe tine însuși.

– Pe mine? Raskol râse încet, ca de obicei.

– L-am găsit, zise Harry. De fapt, Beate Lønn l-a găsit.

– Pe cine a găsit?

– Locuiește în Gothenburg.

Râsul lui Raskol încetă brusc.

– Locuiește acolo de nouăsprezece ani, continuă Harry. De când a descoperit că tu ești adevăratul tată al Annei.

– Minți! strigă Raskol și ridică sticla deasupra capului.

Harry își simți gura uscată și închise ochii. Când îi deschise, văzu privirea sticloasă a lui Raskol. Respirau la unison; piepturile lor se ridicau și coborau în același timp.

Raskol șopti:

– Și... Maria?

Harry trebui să încerce de două ori înainte să poată articula vreun cuvânt.

– Nimeni nu a auzit de ea. Cineva i-a spus lui Ștefan că a văzut-o cu un grup de țigani în Normandia acum câțiva ani.

– Ștefan? Ai vorbit cu el?

Harry încuviință.

– De ce a vrut să vorbească cu un *Spiuni* ca tine?

Harry încercă să dea din umeri, dar îi fu imposibil să se miște.

– Întreabă-l tu singur...

– Să-l întreb...

Raskol se uită la Harry nevenindu-i să creadă.

– Simon a fost ieri să-l aducă. E în caravana de alături. Poliția are de pus niște întrebări mai vechi, dar polițiștii au fost avertizați să nu-l atingă. Vrea să-ți vorbească. Restul depinde de tine.

Harry puse mâna între gât și sticlă. Raskol nu făcu nici o încercare de a-l opri când acesta se ridică. Întrebă doar:

– De ce ai făcut asta, *Spiuni*?

Harry dădu din umeri.

– Tu ai făcut ca judecătorii de la Moscova să îl încredințeze pe Oleg lui Rakel. Îți dau șansa să refaci legătura cu singura persoană care ți-a mai rămas. Scoase cătușele din buzunarul hainei și le puse pe masă. Orice hotărăști, consider că suntem chit acum.

– Chit?

– Ai avut grijă ca persoanele la care țin să se întoarcă. Am făcut același lucru pentru tine.

– Aud ce zici, Harry, dar ce vrei să spui?

– Înseamnă că voi spune tot ce știu despre uciderea lui Arne Albu. Și vom veni după tine cu tot ce avem în dotare.

Raskol ridică din sprâncene.

– Ar fi mai ușor pentru tine dacă ai lăsa-o baltă, *Spiuni*. Știi că nu ai nimic împotriva mea, deci ce rost are să încerci?

– Pentru că noi suntem poliția, răspunse Harry. Și nu niște concubine care se hlizesc.

Raskol nu-și luă ochii de pe el. Apoi făcu o mică plecăciune.

Harry se întoarse spre ușă. Bărbatul cel slab rămase aplecat peste masa de plastic cu fața ascunsă în umbră.

– Ai timp până la miezul nopții, Raskol. Apoi te vor duce polițiștii înapoi.

Sirena unei ambulanțe tăie zgomotul traficului de pe Finnmarkgata, se auzi tare, apoi mai încet, ca și cum căuta tonul perfect.

MEDEA

Harry deschise cu grijă ușa dormitorului. I se păru că încă îi mai simte parfumul, dar era atât de slab, încât nu fu sigur că se simte în cameră sau e doar în memoria lui. Patul mare trona în mijlocul camerei precum o galeră romană. Se așeză pe saltea, duse degetele pe cearșaful alb și rece, închise ochii și totul se întunecă. Oare aici – și așa – îl așteptase Anna în acea seară? Un bâzâit supărat. Harry se uită la ceas. Șapte fix. Era Beate. Aune sună câteva minute mai târziu, cu bărbia dublă înroșită din cauza scărilor pe care le urcase. Zise „Salut” abia trăgându-și sufletul și intrară toți trei în dormitor.

– Deci poți să spui pe cine reprezintă aceste trei portrete? întrebă Aune.

– Arne Albu, zise Beate arătând spre tabloul din stânga. Harry e cel din mijloc, iar Alf Gunnerud în dreapta.

– Impresionant, spuse Aune.

– Păi, zise Beate, o furnică poate deosebi milioane de alte furnici dintr-un mușuroi. Ținând cont de mărimea ei, are o circumvoluție temporo-occipitală laterală mult mai mare decât a mea.

– Mă tem atunci că a mea e extrem de puțin dezvoltată, zise Aune. Tu vezi ceva, Harry?

– Cu siguranță văd mai mult decât prima oară când mi le-a arătat Anna. Acum știu că pe aceștia trei i-a pus sub acuzare.

Harry arată spre silueta de femeie care ținea cele trei veioze. Nemesis, zeița dreptății și a răzbunării.

– Pe care romanii au furat-o de la greci, completă Aune. Au păstrat balanța, au schimbat biciul cu o sabie, au legat-o la ochi și au numit-o Justiția. Se duse lângă veioză. Când, în anul 600, au început să creadă că sistemul răzbunării prin vărsare de sânge nu mai funcționa și au hotărât ca răzbunarea să fie individuală și să fie făcută într-un mod public, exact această femeie a devenit simbolul statului constituțional modern. Mângâie femeia rece, din bronz. Justiția oarbă. Răzbunare cu sânge-rece. Civilizația noastră e în mâinile ei. Nu-i așa că e frumoasă?

– La fel de frumoasă ca și un scaun electric, zise Harry. Răzbunarea Annei nu a fost exact cu sânge-rece.

– A fost și cu sânge-rece, și cu sânge fierbinte, rosti Aune. Premeditată și pasională în același timp. Cu siguranță că era o persoană foarte sensibilă. Cu tare psihologice, dar oare nu suntem toți la fel? De fapt, e doar o chestiune de cât de mari sunt aceste tare.

– Și cum a căpătat Anna aceste tare psihologice?

– Nu am cunoscut-o, așa că nu pot decât să fac supoziții.

– Atunci continuă, îl îndemnă Harry.

– Apropo de aceste zeități antice, presupun că ați auzit de Narcis, zeul grec care s-a îndrăgostit așa de tare de propria imagine, încât nu se mai putea desprinde de ea? Freud a introdus în psihologie conceptul de narcisist, o persoană cu un exagerat simț al unicității sale, obsedată de visul succesului fără margini. Pentru acest narcisist, nevoia de răzbunare împotriva celor care l-au jignit este adesea mai mare decât alte nevoi. Se numește „furie narcisistă”. Psihoanalistul american Heinz Kohut a descris felul în care o asemenea persoană va încerca să răzbune jignirea – care nouă ni s-ar putea părea o simplă bagatelă – prin orice mijloace are la dispoziție. De exemplu, ceea ce la suprafață ar putea să pară o respingere obișnuită ar putea să-l facă pe narcisist să lucreze neobosit, cu o hotărâre fermă, pentru a redresa balanța, provocând chiar moartea dacă e necesar.

- Moartea cui? întrebă Harry.
- A tuturor.
- Asta-i nebunie curată, izbucni Beate.
- De fapt, asta zic și eu, zise sec Aune.

Intrară în sufragerie. Aune încercă unul dintre scaunele vechi și înalte de la masa lungă și îngustă de stejar.

- Nu se mai fac asemenea lucruri în zilele noastre.

Beate zise nemulțumită:

– Dar de ce să-și ia și propria viață... doar pentru a se răzbuna? Există cu siguranță și alte modalități.

– Desigur, fu de acord Aune. Dar sinuciderea este adesea și ea o formă de răzbunare. Vrei să-i faci să se simtă vinovați pe cei care ți-au greșit. Anna a strâns doar câteva șuruburi. În plus, există motive întemeiate să credem că nu mai dorea să trăiască. Era singură, respinsă de iubiți și de familie. Nu avusese succes ca artist și recursese la droguri, dar nici asta nu i-a fost de vreun ajutor. Pe scurt, era o persoană profund dezamăgită și nefericită care a ales să se sinucidă cu premeditare. Și să se răzbune.

- Fără scrupule morale? întrebă Harry.

– Problema moralității e interesantă, desigur. Aune își încrucișă brațele. Societatea noastră ne impune anumite obligații morale după care să trăim și, prin urmare, condamnă sinuciderea. Totuși, având în vedere aparenta ei admirație pentru Antichitate, e posibil ca Anna să fi găsit un sprijin în filosofii greci care credeau că fiecare persoană ar trebui să-și aleagă singură când să moară. Nietzsche considera, la rândul lui, că individul are dreptul moral deplin de a-și lua viața. Folosește cuvântul *freitod* sau moarte voluntară. Aune ridică degetul arătător în sus. Dar trebuia să se confrunte cu o altă dilemă morală. Răzbunarea. În măsura în care era creștină, etica creștină cere să nu te răzbuni. Dar paradoxul e că toți creștinii venerază un dumnezeu care e cel mai mare răzbunător dintre toți zeii. Dacă îl sfidezi, vei arde în iadul etern, un act de răzbunare care se aseamănă cu o crimă, aproape un caz pentru Amnesty International, dacă mă întrebați pe mine. Și dacă...

– Poate că ura pur și simplu?

Aune și Harry se întoarseră amândoi spre Beate. Ea îi privi temătoare, ca și cum cuvintele i-ar fi scăpat fără voia ei.

– Moralitate, șopti ea. Dragoste de viață. Iubire. Și totuși, ura e cea mai puternică.

BIOLUMINESCENȚĂ

Harry stătea lângă fereastra deschisă, ascultând sirena îndepărtată a unei ambulanțe ce se pierdea încet în zgomotul venind din cazanul urban. Casa pe care Rakel o moștenise de la tatăl ei se înălța deasupra a tot ce se întâmpla pe covorul de lumini pe care îl zărea printre brazii înalți din grădină. Îi plăcea să se uite la pomi, întrebându-se de cât timp sunt acolo și simțind cum gândul îl liniștește. Iar luminile orașului îi aminteau de bioluminescență. O văzuse doar o dată, într-o noapte când bunicul îl dusesese cu barca pe Svartholmen să lumineze cu lanterna crabii. Nu fusese decât o singură noapte, dar nu avea să o uite niciodată. Era unul dintre acele lucruri care devin mai strălucitoare și mai reale pe zi ce trece. Dar nu cu toate lucrurile e așa. Oare câte nopți petrecuse cu Anna? De câte ori se urcaseră în ambarcațiunea căpitanului danez și navigaseră în voia vântului? Nu-și aducea aminte. Curând avea să uite și restul. Trist? Da. Trist și inutil.

Totuși, știa că existau două momente cu Anna care nu se vor șterge niciodată complet. Două imagini aproape identice, în ambele cu părul ei des împrăștiat pe pernă precum un evantai negru, cu ochii larg deschiși și cu o mână apucând strâns cearșaful alb ca zăpada. Ce era diferit era cealaltă mână. În una din imagini, degetele ei erau împreunate cu ale lui; în cealaltă ținea un pistol.

– Vrei să închizi fereastra? zise Rakel din spatele lui.

Stătea pe canapea, cu picioarele sub ea și cu un pahar de vin roșu în mână. Oleg se dusesese la culcare fericit după ce îl bătuse pe Harry pentru prima dată la Tetris, iar Harry se temea că tocmai se sfârșise, irevocabil, o epocă.

La știri nu era nimic nou. Aceleași refrene: cruciada militară împotriva Orientului, represalii împotriva Occidentului. Opriseră televizorul și puseseră Stone Roses care, spre surprinderea și bucuria lui Harry, se număra printre colecția de casete a lui Rakel. Tinerețea. Fusesse o perioadă în care nimic nu-i plăcea mai mult decât să vadă puștii englezi aroganți cu chitare și atitudine. Acum îi plăceau Kings of Convenience pentru că aveau o linie melodică precisă și sunau doar ceva mai puțin prost decât Donovan. Și Stone Roses ascultați cu sonorul încet. Trist, dar adevărat. Poate că și necesar. Lucrurile sunt ciclice. Închise fereastra și își promise că îl va duce pe Oleg pe o insulă să lumineze crabii cu lanterna de îndată ce se va ivi ocazia.

„*Down, down, down*“, murmurau cei de la Stone Roses în boxe. Rakel se aplecă și luă o gură de vin.

– E o poveste veche de când lumea, șopti ea. Doi frați care iubesc aceeași femeie, asta e chiar rețeta pentru o tragedie.

Tăcură, își împreunară degetele și își ascultară respirațiile.

– Ai iubit-o? întrebă ea.

Harry se gândi cu grijă înainte de a răspunde:

– Nu-mi aduc aminte. A fost o perioadă din viața mea în care am fost foarte... confuz.

Ea îi mângâie bărbia.

– Știi ce cred că e ciudat? Această femeie pe care nu am văzut-o în viața mea intră la tine în apartament, îl cercetează și vede, prinsă în oglindă, fotografia cu noi trei în Frognerseteren. Știe că va strica totul. Probabil că, la urma urmei, ați fost îndrăgostit unul de celălalt.

– Hm. A planificat toate aceste detalii cu mult înainte să afle de tine și de Oleg. A făcut rost de semnătura lui Ali astă-vară.

– Imaginează-ți ce greu trebuie să îi fi fost să falsifice semnătura dacă era stângace.

– Nu m-am gândit la asta. Harry își întoarse capul în poala ei și o privi. Vrei să vorbim despre altceva? Ce-ai zice să-l sun pe tata și să îl întreb dacă putem folosi casa din Åndalsnes la vară? Vremea e de obicei de doi bani, dar mai avem încă barca bunicului.

Rakel râse. Harry închise ochii. Îi plăcea felul în care râdea ea. Dacă era atent să nu calce în străchini, poate că i se va permite să audă mai des acest râs pe viitor.

Harry se trezi brusc. Se ridică în pat și își trase respirația. Visase, dar nu-și amintea ce. Inima îi bătea nebunește, să-i sară din piept. Oare visase iar că era sub apă într-o piscină din Bangkok? Sau că stătea față în față cu ucigașul în apartamentul din hotelul SAS? Îl durea capul.

– Ce s-a întâmplat? murmură Rakel pe întuneric.

– Nimic, șopti Harry. Culcă-te la loc.

Se ridică, se duse la baie și bău un pahar de apă. Din oglindă îl privi o față pământie. Afară bătea un vânt sălbatic. Ramurile stejarului bătrân din grădină zgâriau pereții. Îi atinseră umărul. Îl gâdilară pe ceafă și îi zbârliră părul pe spate. Harry își umplu din nou paharul și bău încet. Acum își amintea. Ce visase. Un băiat stând pe acoperișul școlii, balansându-și picioarele. Care nu voia să intre la ore. Al cărui frate mai mic îi scria compunerile. Care îi arătase iubitei fratelui toate locurile unde se jucaseră când erau mici. Harry visase rețeta unei tragedii.

Când se strecură la loc sub cearșaf, Rakel adormise. Rămase cu ochii fixați în tavan, așteptând să se lumineze de ziuă.

Ceasul de lângă pat arăta 05.03 și nu mai putu rezista, se ridică, sună la informații și notă numărul de telefon mobil al lui Jean Hue.

HEINRICH SCHIRMER

Beate se trezi când soneria sună a treia oară.

Se întoarce și se uită la ceas. Cinci și un sfert. Stătu și se gândi care ar fi cea mai înțeleaptă mișcare – să-i spună să se ducă la dracu' sau să pretindă că nu e acasă. Sună încă o dată, într-un fel care lăsa clar să se înțeleagă că nu avea de gând să renunțe.

Oftă, se dădu jos din pat și își strânse halatul pe lângă corp. Răspunse la interfon.

– Da?

– Scuze că trec așa de târziu pe la tine, Beate. Sau așa devreme.

– Du-te dracului, Tom.

Urmă o tăcere lungă.

– Nu sunt Tom, zise vocea. Sunt eu, Harry.

Beate înjură încet și apăsă pe buton.

– N-am putut să mai stau așa treaz în pat, spuse Harry când intră. E legat de Călău.

Se trânti pe canapea în timp ce Beate se strecură în dormitor.

– Așa cum ți-am mai spus, nu e treaba mea ce e între tine și Waaler... strigă el spre ușa deschisă de la dormitor.

– Așa cum mi-ai spus, nu e treaba ta, strigă și ea. Și, în plus, e suspendat.

– Știu. Am fost citat să mă înfățișez în fața tribunalului SEFO pentru a vorbi despre întâlnirea mea cu Alf Gunnerud.

Ea reapăru îmbrăcată într-un tricou alb și în blugi și se așează în fața lui. Harry ridică privirea spre ea.

– Vreau să zic că din cauza mea e suspendat, zise ea.

– Da?

– E un nenorocit. Asta nu înseamnă că poți să povestești la toată lumea.

Harry își lăsă capul într-o parte și închise un ochi.

– Să repet? întrebă ea.

– Nu, îi răspunse el. Cred că am înțeles ideea. Dar dacă nu e vorba de toată lumea și e doar un prieten?

– Cafea?

Dar Beate nu reuși să ajungă în bucătărie înainte să se vadă că roșise toată. Harry se ridică și o urmă. Nu era decât un scaun lângă masă. Pe perete era o placă de lemn vopsită în roz pe care era un vechi poem Hávamál:

În pragul ușii,
înainte să intri,
uită-te în jur,
uită-te în jur,
căci nu-i sigur să-ți închipui
că-năuntru nu-s dușmani.

– Rakel mi-a spus aseară două lucruri care m-au pus pe gânduri, zise Harry sprijinindu-se de chiuvetă. Primul a fost că doi frați îndrăgostiți de aceeași femeie reprezintă rețeta unei tragedii. Al doilea a fost că Annei trebuie să-i fi fost foarte greu să imite semnătura lui Ali pentru că era stângace.

– A, da?

Beate puse o lingură de cafea în filtru.

– Caietele de școală ale lui Lev. Le-ai luat de la Trond Grette pentru a compara scrisul din ele cu cel din scrisoarea de adio. Mai ții minte de la ce materie erau caietele?

– Nu m-am uitat așa de atent. Îmi amintesc doar că am verificat că sunt ale lui. Turnă apa în cafetieră.

- Erau de la limba norvegiană, zise Harry.
- Se poate, zise ea privindu-l.
- Chiar așa e, spuse Harry. Tocmai vin de la Jean Hue, de la *Kripos*.
- Expertul grafolog? Acum, în miezul nopții?
- Are biroul acasă și a fost extrem de înțelegător. A comparat caietul și scrisoarea de adio cu asta. Harry desfăcu o foaie de hârtie și o puse pe masă. Durează mult până e gata cafeaua?
- Ce te face să te grăbești așa? întrebă Beate aplecându-se.
- Totul, zise Harry. Primul lucru pe care trebuie să-l faci e să verifici din nou toate conturile bancare.

Else Lund, directoarea agenției de turism Brastour și una din cele două angajate, primea uneori telefoane la miezul nopții de la câte un client din Brazilia care fusese jefuit sau își pierduse pașaportul și biletele și, în disperare, o sunau pe mobil fără să-și dea seama de diferența de fus orar. Așa că îl oprea când se ducea la culcare. De asta fu foarte furioasă când telefonul fix sună la cinci și jumătate și vocea de la celălalt capăt al firului o întrebă dacă poate să vină la birou cât mai repede posibil. Nu-i trecu decât prea puțin din furie când vocea adăugă că e de la poliție.

- Sper că e o chestiune de viață și de moarte, zise Else Lund.
- Este, replică vocea. Mai ales de moarte.

Rune Ivarsson fu, ca de obicei, primul care ajunsese la serviciu. Se uită pe fereastră. Îi plăcea liniștea, să fie singur pe tot etajul, dar nu asta era motivul principal. Când ceilalți soseau, Ivarsson citise deja toate faxurile, rapoartele din seara precedentă și toate ziarele și avea avantajul de care avea nevoie. Dacă ești șef, totul e să fii cu un pas înainte – să pui pe picioare un cap de pod care să îți ofere perspectivă. Când subordonații din secția lui își exprimau ocazional frustrarea că cei din conducere nu comunicau toate informațiile era pentru că nu înțelegeau că informația înseamnă putere și că orice conducere trebuie să dețină puterea dacă vrea să pună un caz pe fâgașul cel bun, care va duce, în

final, la rezolvarea lui. Când dăduse ordin ca toți cei care lucrează la cazul Călăului să îi dea raportul lui direct, o făcuse din exact același motiv, pentru a păstra informațiile acolo unde trebuie în loc să piardă timpul cu discuții nesfârșite în plen, care nu aveau alt scop decât să dea subordonaților sentimentul că erau participanți la proces. Chiar acum era mai important ca el, în calitate de șef de departament, să înțeleagă, să aibă inițiativă și să acționeze. Deși făcuse tot ce îi stătuse în putință să pară că descoperirile legate de Lev Grette erau rodul muncii lui, știa că felul în care se întâmplase totul îi slăbise autoritatea. Autoritatea unui șef de departament nu era o chestiune de prestigiu personal, ci de importanță pentru întreaga forță polițienească, își spusese.

Se auzi o bătaie în ușă.

– Nu știam că ești așa matinal, Hole, zise Ivarsson către fața palidă din pragul ușii și continuă să citească faxul din fața lui. Îi fuseseră trimise câteva citate de către un ziar care îi luase un interviu despre căutarea Călăului. Nu-i plăcea interviul. E adevărat că nu-i răstălmăciseră vorbele, dar reușiseră totuși să-l facă să pară evaziv și neajutorat. Din fericire, fotografiile erau bune. Ce vrei, Hole?

– Să-ți spun doar că am convocat o ședință la etajul șase. M-am gândit că poate te-ar interesa să vii. E despre așa-zisul jaf din Bogstadveien. Suntem gata să începem.

Ivarsson se opri din citit și ridică privirea.

– Zici că ai convocat o ședință? Interesant. Aș putea să întreb cine a autorizat această ședință, Hole?

– Nimeni.

– Nimeni. Ivarsson râse scurt, ca țipătul unui pescăruș. Atunci, mai bine du-te acolo și spune-le că ședința se amână până după prânz. După cum vezi, am un teanc de rapoarte pe care trebuie să le parcurg acum. S-a înțeles?

Harry încuviință încet, ca și cum ar medita cu atenție asupra chestiunii.

– S-a înțeles. Dar e vorba de o chestiune a Secției Omucideri și o să începem acum.

Se întoarse și chiar în acea clipă Ivarsson lovi cu pumnul în masă.

– Hole! Nu-mi întoarce așa spatele! La dracu’! Eu sunt cel care convoacă ședințele în acest departament. Mai ales când e vorba de o spargere. Ai înțeles?

Buza roșie și umedă de jos tremura pe chipul PAS-ului.

– Așa cum ai auzit, am spus *așa-zisul* jaf din Bogstadveien, Ivarsson.

– Și ce dracu’ vrei să spui?

Vocea era plângăcioasă acum.

– Că jaful din Bogstadveien nu a fost niciodată un jaf, replică Harry. A fost o crimă meticulos pusă la punct.

Harry stătea la fereastră și se uita la închisoarea Botsen. Ziua se urnise cu greu, ca o căruță care scârțâie. Nori de ploaie peste Ekeberg și umbrele negre pe Grønlandsleiret. Erau toți adunați în spatele lui: Bjarne Møller, căscând și cufundat într-un fotoliu; șeful poliției, zâmbitor, stând de vorbă cu Ivarsson; Weber cu brațele încrucișate, tăcut și nerăbdător; Halvorsen cu carnețelul pregătit; și Beate Lønn cu o privire neliniștită.

STONE ROSES

Ploaia căzu mai târziu în cursul zilei. Soarele se iți printre norii grei, plumburii, care apoi se desfăcură ca o cortină pentru actul final. Aveau să fie ultimele ore cu cer albastru înainte ca orașul Oslo să își tragă peste cap cuvertura cenușie a iernii.

Soneria se auzi ca un mormăit în abdomenul casei înșiruite. Fereastra vecină se deschise cu zgomot.

– Trond nu e acasă, ciripi o voce.

Fața ei avea o altă nuanță de maroniu acum, un fel de maroniu-auriu, care îl duse pe Harry cu gândul la pielea îngălbenită din cauza nicotinei.

– Bietul băiat, adăugă ea.

– Unde e? întrebă Harry.

Își roti privirea drept răspuns și arătă cu degetul peste umăr.

– Terenul de tenis?

Beate dădu să plece, dar Harry rămase nemișcat.

– M-am gândit la ce am discutat data trecută, zise Harry. Despre punte. Ați spus că toată lumea a fost surprinsă pentru că era un băiat atât de liniștit și de politicos.

– Așa am zis?

– Dar toată lumea de aici, din Grenda, știa că el a făcut-o?

– L-am văzut cu bicicleta în acea dimineață.

– Îmbrăcat cu jacheta roșie?

– Da.

– Lev?

– Lev? Ea râse și clătină din cap. Nu despre Lev vorbesc. Făcea multe lucruri ciudate, dar n-a fost niciodată rău.

– Cine atunci?

– Trond. Despre el am vorbit mereu. Am zis că era pământiu la față când s-a întors. Trond nu suportă să vadă sânge.

Vântul se întetea. Spre apus, norii ca niște floricele negre de porumb începeau să se adune pe cerul albastru. Rafalele făceau băltoacele de pe terenul cu zgură roșie să se înfioare și imaginea reflectată a lui Trond Grette să tremure; acesta ridică mingea pentru a mai servi o dată.

– Bună, zise Trond și lovi mingea care se învârti ușor în aer.

Un nor mic de praf de cretă se ridică în spatele celui care servea, dar fu imediat împrăștiat când mingea sări sus, peste adversarul imaginar de cealaltă parte a plasei.

Trond se întoarse înspre Beate și Harry care stăteau dincolo de gardul de sârmă. Purta o cămașă albă de tenis, pantaloni albi de tenis, șosete albe și pantofi albi.

– A fost perfect, nu? zâmbi el.

– Aproape, zise Harry.

Trond zâmbi și mai tare, duse mâna la ochi și cercetă cerul.

– Se pare că se înnovează. Cu ce vă pot ajuta?

– Poți să vii cu noi la sediul poliției, replică Harry.

– La sediul poliției?

Îi privi surprins. De fapt, *încerca* să pară surprins. Ochii măriți erau puțin cam prea teatrali, iar vocea era cam afectată, așa cum nu fusese atunci când îl interogaseră. Intonația era prea joasă și puțin ridicată la coadă: *sediul poliți-ei?* Harry simți că îl cuprinde furia.

– Chiar acum, zise Beate.

– Da. Trond încuviință de parcă tocmai și-ar fi dat seama de ceva și zâmbi din nou. Desigur.

Se îndreptă spre bancheta pe care se zăreau câteva rachete de tenis de sub o haină gri. Pantofii lui scârțâiră pe zgură.

– Și-a pierdut cumpătul, șopti Beate. Îi pun cătușele.

– Nu... zise Harry și o apucă de braț, dar ea deja deschisese poarta și intră.

Timpul se dilată, se umflă precum o pernă de aer și îl prinse pe Harry, îl imobiliză. Văzu prin plasa de sârmă cum Beate ia cătușele pe care le legase de curea. Auzi sunetul pantofilor lui Trond pe zgură. Pași mici. Ca de astronaut. Harry duse automat mâna la pistolul din tocul de pe umăr, de sub jachetă.

– Grette, îmi pare rău... fu tot ce reuși Beate să spună înainte ca Trond să ajungă la banchetă și să bage mâna sub haină.

Timpul începu să șuiere acum, se contractă și se dilată dintr-o singură mișcare. Harry simți cum mâna i se apropie de patul pistolului, știind că va dura o eternitate între această clipă și până când va scoate pistolul, până îl va arma, va trage siguranța și va ținti. Sub brațul ridicat al lui Beate, văzu reflexia unei raze de soare.

– Și mie, zise Trond și ridică un AG₃ de un gri-verzui.

Ea făcu un pas în spate.

– Draga mea, rosti Trond încet. Nu mișca dacă vrei să mai trăiești câteva secunde.

– Am greșit, zise Harry întorcându-se de la fereastră și adresându-se detectivilor adunați. Stine Grette nu a fost ucisă de Lev, ci de propriul soț, Trond Grette.

Conversația dintre șeful poliției și Ivarsson încetă, Møller se ridică în picioare, Halvorsen uită să mai ia notițe și până și fața lui Weber părea să-și fi pierdut expresia letargică.

În cele din urmă, Møller fu acela care rupse tăcerea:

– Contabilul?

Harry încuviință înspre fețele care îl priveau fără să le vină a crede.

– Nu e posibil, zise Weber. Avem caseta video de la 7-Eleven, și avem amprenta de pe sticla de cola. Nu e nici o îndoială că Lev e ucigașul.

– Avem scrisul din scrisoarea de adio, adăugă Ivarsson.

– Și dacă nu mă înșel prea tare, spărgătorul a fost identificat ca fiind Lev Grette de către Raskol, zise șeful poliției.

– Cazul pare foarte clar, spuse Møller.

– Să mă explic, zise Harry.

– Da, chiar te rog, rosti șeful poliției.

Norii grăbiseră pasul acum și pluteau spre spitalul Aker, ca o armată întunecată.

– Să nu faci vreo prostie, Harry, zise Trond. Țeava pistolului era lipită de fruntea lui Beate. Aruncă pistolul pe care știu că-l ai în mână.

– Dacă nu, ce? întrebă Harry și scoase pistolul.

Trond chicoti încet.

– E elementar. Îți împușc colega.

– Așa cum ți-ai împușcat soția?

– A meritat-o.

– Da? Pentru că l-a plăcut pe Lev mai mult decât pe tine?

– Pentru că era soția *mea*!

Harry trase o gură de aer. Beate era între el și Trond, dar cu spatele la Harry, așa că nu avea cum să-i citească vreo expresie de pe chip. Avea mai multe posibilități. Opțiunea numărul 1 era să-i spună lui Trond că se purta prosteste și să speri că acesta va înțelege. Împotrivă: un bărbat care ia cu el un AG3 pe terenul de tenis știe deja ce urmează să facă. Opțiunea numărul 2 era să se supună, să pună jos pistolul și să aștepte să fie măcelărit. Opțiunea numărul 3 era să îl aducă pe Trond într-o stare de tensiune, să facă să se întâmple ceva, ceva care să îl determine să-și schimbe planurile. Sau să explodeze și să apese pe trăgaci. Prima opțiune nu avea nici o șansă, a doua ar avea cel mai dezastruos rezultat, iar a treia, ei bine, dacă Beate pătea ce pățise Ellen,

Harry ştia că nu va mai putea trăi împăcat cu el însuşi niciodată – asta dacă supravieţuia.

– Poate că nu mai dorea să fie soţia ta, zise Harry. Aşa a fost?

Degetele lui Trond strânseseră şi mai tare trăgaciul, iar privirea lui se întâlni cu a lui Harry peste umărul lui Beate. Harry începu să numere instinctiv în gând: „O mie unu, o mie doi...”

– Credea că poate să mă părăsească pur şi simplu, rosti Trond încet. Pe mine – care îi oferisem totul. Râse. Pentru un tip care nu a făcut niciodată nimic pentru nimeni, care credea că viaţa-i o petrecere şi toate cadourile sunt pentru el. Lev nu fura. Confunda doar prepoziţiile *de la* şi *pentru*.

Vântul duse cu el râsul lui Trond precum resturile unor biscuiţi în formă de litere.

– Ca de la Stine pentru Trond, zise Harry.

Trond clipi des.

– Mi-a spus că-l iubeşte. *Îl iubeşte*. Nu a folosit cuvintele astea nici măcar în ziua în care ne-am căsătorit. *Ținea la mine*, a zis. *Ținea la mine*. Pentru că eram atât de bun cu ea. Dar îl iubea pe băiatul care își balansa picioarele pe un acoperiş şi aştepta să fie aplaudat. Cam asta era el. Un ropot de aplauze.

Între ei erau mai puțin de şase metri, iar Harry văzu cum încheieturile degetelor de la mâna stângă a lui Trond se albesc pe pistol.

– Dar nu e şi cazul tău, Trond. Tu nu aveai nevoie de aplauze, nu? Tu îți savurai victoriile în tăcere. Singur. Ca atunci, lângă punte.

Trond își împinse buza de jos în afară.

– Recunoaște, m-ai crezut, nu-i așa?

– Da, te-am crezut, Trond. Am crezut fiecare cuvânt pe care l-ai spus.

– Atunci ce mi-a scăpat?

– Beate a verificat timp de o jumătate de oră conturile bancare ale lui Trond şi Stine Grette, zise Harry.

Beateridică un teanc de hârtii să le vadă şi ceilalți.

– Amândoi au transferat bani către Brastour, o agenție de turism, zise ea. Agenția ne-a confirmat că în luna martie a acestui an, Stine Grette a cumpărat bilete pentru o excursie la São Paulo în iunie și Trond Grette a urmat-o peste o săptămână.

– Până acum se potrivește cu ce ne-a spus Trond Grette, interveni Harry. Ce e ciudat e că Stine i-a spus lui Klementsén, șeful ei, că pleacă în vacanță în Grecia. Și că Trond Grette a rezervat și cumpărat bilet pentru aceeași zi. Destul de prost aranjament dacă pleci împreună în vacanță pentru a sărbători zece ani de căsătorie, nu?

Era atât de liniște în sală, încât auziră motorul frigiderului de la celălalt capăt al coridorului cum pornește.

– O soție care îi minte pe toți în legătură cu destinația călătoriei și un soț sceptic care îi verifică contul bancar și care nu poate să confunde Brastour cu o excursie în Grecia. Care sună mai apoi la Brastour, află numele hotelului unde stă soția și se duce după ea să o aducă înapoi.

– Și? zise Ivarsson. A găsit-o cu vreun colorat?

Harry clătină din cap.

– Nu prea cred că a găsit-o, de fapt.

– Am verificat și nu a stat la hotelul unde a făcut rezervarea, spuse Beate. Trond s-a întors cu un avion ceva mai târziu.

– Mai mult, Trond a scos în São Paulo treizeci de mii de coroane de pe cardul său bancar. La început, ne-a spus că a cumpărat un inel cu diamant, apoi că s-a întâlnit cu Lev și i-a dat banii pentru că era falit. Dar sunt destul de sigur că nici una din variante nu e cea adevărată. Cred că banii au fost folosiți pentru a plăti un serviciu pentru care São Paulo e chiar mai renumit decât pentru bijuterii.

– Și ce anume? întrebă Ivarsson, iritat evident de tăcerea care devenise insuportabilă.

– O crimă plătită.

Harry avu chef să lungească totul și mai mult, dar o privire a lui Beate îi spuse că deja e melodramatic.

– Când Lev s-a întors în Oslo astă-toamnă, a făcut-o cu proprii bani. Nu era deloc falit și nu avea de gând să jefuiască nici o bancă. Se întorsese să o ia pe Stine cu el în Brazilia.

– Pe Stine? exclamă Møller. Pe soția fratelui?

Harry încuviință. Detectivii prezenți schimbă priviri.

– Iar Stine avea de gând să se mute în Brazilia fără să anunțe pe nimeni? continuă Møller. Nici pe părinți, nici pe prieteni? Fără să-și dea demisia de la serviciu?

– Păi, zise Harry, când te hotărăști să-ți petreci viața alături de un spărgător de bănci căutat de poliție, nu anunți care îți sunt planurile și nu lași nici o adresă. Nu era decât o singură persoană căreia îi spusese, și anume Trond.

– Ultima persoană căreia ar fi trebuit să-i spună, adăugă Beate.

– Probabil că își închipuia că îl cunoaște dacă erau împreună de treisprezece ani. Harry se duse lângă fereastră. Contabilul sensibil, blând și de încredere care o iubea așa de mult. Dați-mi voie să fac niște speculații legate de ce s-a întâmplat apoi.

Ivarsson pufni.

– Și cum numești ce ai spus până acum?

– Când Lev sosește în Oslo, Trond ia legătura cu el. Îi spune că sunt adulți și frați, așa că ar trebui să poată să stea de vorbă. Lev e ușurat și fericit. Dar nu se arată prin oraș, e prea riscant, așa că se pun de acord să se întâlnească în Disengrenda cât Stine e încă la serviciu. Lev vine și e primit bine de Trond, care îi spune că la început a fost trist, dar acum a depășit momentul și e fericit pentru ei. Deschide câte o sticlă de cola pentru fiecare și beau, discutând despre detaliile practice. Trond are adresa secretă a lui Lev din d'Ajuda așa că va putea să-i trimită acolo plăți restante și corespondența lui Stine. Lev nu-și dă seama că tocmai îi dăduse lui Trond ultimele detalii de care acesta avea nevoie pentru a duce la capăt planul pe care Trond îl inițiasse când fusese în São Paulo.

Harry îl văzu pe Weber încuviințând încet.

– Vineri dimineața. Ziua X. După-amiaza, Stine urma să zboare cu Lev la Londra și de acolo în Brazilia în dimineața

următoare. Excursia a fost rezervată prin Brastour. Bagajele sunt făcute și așteaptă acasă, dar ea și Trond merg la serviciu ca de obicei. La ora două, Trond pleacă de la serviciu și merge la Focus, pe Sporveisgata. Ajunge, plătește terenul pe care îl rezervase, dar spune că nu a găsit un partener. Acesta e alibiul: o plată înregistrată la ora 14.34. Apoi spune că o să se antreneze la sală în schimb și intră la vestiar. Acolo intră și ies mulți oameni la ora aceea. Se încuie în toaletă cu sacoșa, se schimbă în salopetă peste care ia ceva, probabil o haină lungă, așteaptă până când se asigură că toți cei care erau în toaletă când a intrat el au plecat, își pune ochelarii de soare, ia sacoșa și trece repede și neobservat prin vestiar, ieșind pe la recepție. Aș zice că a mers spre Stenspark și apoi în sus pe Pilestredet, pe lângă clădirea în construcție unde se lucrează până la ora trei. Se strecoară înăuntru, își scoate haina, își pune sub șapcă o cagulă împăturită. Apoi urcă dealul și face stânga în jos pe Industrigata. La intersecția cu Bogstadveien, intră în 7-Eleven. Fusese acolo cu câteva săptămâni înainte pentru a verifica unghiul camerei de filmat. Iar tomberonul pe care îl comandase e în poziție. Scena e aranjată pentru harnicii polițiștii care aveau să verifice cu siguranță toate înregistrările video ale camerelor din magazinele și benzinăriile din apropiere. Așa că pune în scenă pentru noi acest mic spectacol: nu îi vedem fața, dar vedem *foarte* clar o sticlă de cola pe care o ține cu mâna goală și din care bea. O pune într-o pungă de plastic ca să fim cu toții convinși că amprente nu au fost șterse de ploaie și o aruncă în tomberonul verde despre care știe că nu va fi ridicat prea repede. Probabil că avea o părere foarte bună despre eficiența noastră, dar noi am fost pe punctul să pierdem dovada, dar am avut noroc – Beate a condus nebunește și am reușit: să îi dăm lui Trond Grette un alibi beton prin găsirea ultimei dovezi de necontestat împotriva lui Lev.

Harry se opri. Chipurile din fața lui păreau surprinse.

– Sticla de cola a fost cea din care Lev a băut în Disengrenda, zise Harry. Sau în alt loc. Trond a luat-o exact în acest scop.

– Mă tem că ai uitat ceva, Hole, interveni Ivarsson. Ai văzut cu ochii tăi că spărgătorul a ținut sticla cu mâinile goale. Dacă acesta e Trond Grette, atunci pe sticlă trebuie să fie ampren-tele lui.

Harry îi făcu semn lui Weber.

– Lipici, spuse experimentatul detectiv.

– Poftim?

Șeful poliției se întoarse spre Weber.

– Un vechi truc folosit de spărgătorii de bănci. Îți pui puțin lipici pe vârful degetelor, îl lași să se întărească și, bingo, adio amprente.

Șeful poliției clătină din cap.

– Dar de unde a învățat acest contabil, cum îi spui, toate aceste trucuri?

– E fratele mai mic al unuia dintre cei mai buni spărgători de bănci pe care i-a avut Norvegia, zise Beate. Cunoștea metodele și stilul lui Lev ca pe propriile buzunare. Printre alte lucruri, Lev ținea acasă, în Disengrenda, înregistrările video ale spargerilor sale. Trond învățase atât de bine tehnicile fratelui său, încât chiar și Raskol a crezut că l-a recunoscut pe Lev Grette. Mai este și asemănarea dintre cei doi frați care însemna că înregistrările video ale spargerii l-ar putea indica pe Lev ca făptaș.

– Rahat! exclamă Halvorsen fără să vrea. Se făcu mic și se uită temător la Bjarne Møller, dar Møller stătea cu gura deschisă, uitându-se în gol ca și cum un glonț i-ar fi trecut prin cap.

– Nu ai pus pistolul jos, Harry. De ce?

Harry încercă să respire regulat, chiar dacă inima o luase razna. Oxigenarea creierului, asta era vital. Încercă să nu se uite la Beate. Vântul îi ridica în aer șuvițe din părul ei blond. Mușchii gâtului ei subțire erau încordați și umerii începuseră să-i tremure.

– E elementar, zise Harry. O să ne împuști pe amândoi. Trebuie să-mi faci o ofertă mai bună decât asta, Trond.

Trond râse și își lipi obrazul de patul verde al pistolului.

– Ce zici de oferta asta, Harry? Ai douăzeci și cinci de secunde să-ți alegi varianta și să pui jos pistolul.

– Cele douăzeci și cinci obișnuite?

– Corect. Bănuiesc că ții minte ce repede trece timpul. Gândește-te repede, Harry.

– Știi ce m-a făcut să cred că Stine îl cunoștea pe spărgător? strigă Harry. Stăteau prea aproape. Mult mai aproape decât stați tu și Beate acum. E ciudat, dar chiar și în chestiuni de viață și de moarte, oamenii respectă, dacă pot, spațiul intim al celuilalt. Nu-i așa că-i ciudat?

Trond puse pistolul sub bărbia lui Beate și îi ridică fața.

– Beate, vrei să fii drăguță și să numeri? Folosi iar un ton teatral. De la unu la douăzeci și cinci. Nu prea repede și nici prea încet.

– Mă întrebam ceva, zise Harry. Ce ți-a pus înainte să o împuști?

– Ai vrea să știi, Harry?

– Da, aș vrea.

– Beate are două secunde să înceapă numărătoarea. Unu...

– Numără, Beate!

– Unu, scoase ea o șoaptă uscată. Doi.

– Stine a pronunțat sentința finală la moarte, pentru ea și pentru Lev, zise Trond.

– Trei.

– A spus că pot să o împușc pe ea, dar să-l cruț pe el.

Harry simți că se sufocă și slăbi pistolul din strânsoare.

– Patru.

– Cu alte cuvinte, ar fi împușcat-o pe Stine indiferent cât de repede ar fi reușit șeful sucursalei să pună banii în geantă? întrebă Halvorsen.

Harry încuviință mohorât.

– De vreme ce pari că știi totul, bănuiesc că știi și pe unde a fugit, zise Ivarsson.

Tonul trebuia să fie sarcastic și amuzat, dar se simțea clar în el iritarea.

– Nu, dar bănuiesc că a luat-o pe același drum. În sus pe Industrigata, în jos pe Pilestredet, în clădirea aflată în construcție unde și-a scos cagula și a lipit la loc pe salopetă emblema cu POLIȚIA. Când s-a întors la Focus, purta șapcă și ochelari de soare și nu a atras atenția angajaților de acolo pentru că nu l-au recunoscut în fotografii. S-a dus în vestiar, și-a pus treningul pe care îl purta când venise de la serviciu, apoi s-a alăturat hărmălaiei din sala de fitness, a mers puțin pe bicicletă, poate că a ridicat câteva greutateți. Apoi a făcut duș, s-a dus la recepție și a anunțat că i-a dispărut racheta de tenis. Fata cu care a vorbit a notat ora: 16.02. Alibiul era cimentat, iar el a ieșit pe stradă, a auzit sirenele și s-a dus cu mașina acasă. Probabil.

– Nu știu dacă am înțeles scopul emblemei cu poliția, zise șeful poliției. Nu avem asemenea salopete în poliție.

– Psihologie elementară, zise Beate și simți că obrazii îi iau foc când îl văzu pe șeful poliției ridicând din sprâncene. Adică... nu vreau să zic elementară în sensul că... e evident.

– Continuă, zise șeful poliției.

– Trond Grette știa cu siguranță că poliția va căuta un bărbat îmbrăcat în salopetă care a fost văzut în zonă. Trebuia, prin urmare, să aibă ceva pe salopetă care să facă toată această desfășurare de polițiști din zonă să nu acorde atenție acestei persoane neidentificate de la Focus. Publicul se retrage întotdeauna când e vorba de poliție.

– Interesantă teorie, rosti Ivarsson cu un zâmbet amar și cu bărbia sprijinită în două degete.

– Are dreptate, zise șeful poliției. Toată lumea are o teamă în fața autorității. Continuă.

– Dar, ca să fie absolut sigur, s-a prefăcut a fi martor și a oferit voluntar informații despre un bărbat pe care l-a văzut trecând prin sala de fitness, îmbrăcat cu o salopetă pe care scria POLIȚIA.

– O adevărată lovitură de geniu, zise Harry. Grette ne-a spus asta ca și cum nu ar fi fost conștient că emblema poliției îl excludea pe bărbat din ancheta noastră. Bineînțeles că, în același timp, faptul că a oferit voluntar informații care – văzute din

punctul lui de vedere – îi întăreau credibilitatea în ochii noștri și îl puteau plasa pe el în drumul spărgătorului fugar.

– Cum? zise Møller. Mai repetă o dată, Harry. Încet.

Harry inspiră profund.

– Nu, las-o baltă, zise Møller. Am o durere de cap.

– Șapte.

– Dar nu ai făcut ce te-a rugat, zise Harry. Nu ți-ai cruțat fratele.

– Bineînțeles că nu, răspunse Trond.

– El a aflat că tu ai omorât-o?

– Am avut plăcerea să-i spun chiar eu. Pe mobil. Aștepta în aeroportul Gardemoen. I-am spus că, dacă nu se urcă în avion, o să mă duc și după el.

– Și te-a crezut când i-ai spus ca ai omorât-o pe Stine?

Trond râse.

– Lev mă cunoștea. Nu s-a îndoit nici o secundă. În timp ce îi dădeam detaliile, el citea știrea despre spargere pe teletext, în sala de așteptare. Și-a închis telefonul când am auzit că îi anunță avionul. Avionul lui și al lui Stine. Hei, tu!

Puse pistolul la tâmpla lui Beate.

– Opt.

– Cu siguranță că a crezut că acasă va fi în siguranță, spuse Harry. Nu știa nimic despre ce contract făcuseși în São Paulo, nu?

– Lev era hoț, dar unul naiv. Nu ar fi trebuit să-mi dea niciodată adresa secretă din d'Ajuda.

– Nouă.

Harry încercă să ignore cuvintele pe care Beate le scotea automat.

– Apoi ai trimis instrucțiuni ucigașului plătit, împreună cu scrisoarea de adio. Pe care ai scris-o în același fel în care obișnuiai să îi scrii compunerile lui Lev.

– Bravo! zise Trond. Bună treabă, Harry! Doar că astea au fost trimise înainte de jefuirea băncii.

– Zece.

– Da, spuse Harry, și ucigașul plătit a făcut o treabă bună. Chiar a lăsat impresia că Lev s-a spânzurat. Deși chestiunea cu degetul mic tăiat a fost de neexplicat. Asta a fost factura?

- Poți să spui și așa. Un deget mic intră numai bine într-un plic.
- Parcă nu puteai să suporti să vezi sânge, Trond.
- Unsprezece.

Harry auzi un tunet îndepărtat peste șuieratul vântului. Câmpul și potecile din jur erau pustii. Toată lumea se adăpostise de furtuna care se anunța.

- Doisprezece.
- De ce nu te predai pur și simplu? întrebă Harry. Știi că e în zadar.

Trond chicoti.

- Bineînțeles că e în zadar. Asta-i și ideea. Fără speranță. Fără nimic de pierdut.

- Treisprezece.
- Deci care-i planul, Trond?

– Planul? Am două milioane de coroane din spargerea băncii și planific o viață lungă – poate chiar fericită – în exil. Planurile de călătorie trebuiau să fie chibzuite, dar eram pregătit pentru asta. Mașina e gata de când am dat spargerea. Poți să alegi între a fi împușcat sau a te lega cu cătușele de gard.

- Paisprezece.
- Doar știi că nu va merge, zise Harry.
- Crede-mă, știu foarte multe despre dispariții. Nu am nevoie decât de un avans de douăzeci de minute. Îmi voi schimba identitatea de două ori. Mă așteaptă patru mașini și patru pașapoarte și am multe relații. În São Paulo, de exemplu. Douăzeci de milioane de locuitori. Poți să începi căutarea de acolo.

- Cincisprezece.
- Colega ta va muri în curând, Harry. Deci cum rămâne?
- Ai spus prea multe, zise Harry. Oricum o să ne omori pe amândoi.
- Va trebui să riști și să afli. Ce altă opțiune ai?
- Să mori înaintea mea, rosti Harry și încarcă arma.
- Șaisprezece, șopti Beate.

*

Harry terminase.

– Amuzantă teorie, Hole, zise Ivarsson. Mai ales cea cu uci-gașul plătit din Brazilia. Extrem de... Zâmbi dezgolindu-și dinții mărunți... exotic. Asta-i tot? Dovezi, de exemplu?

– Scrisul de mână. Scrisoarea de adio, zise Harry.

– Tocmai ai spus că nu se potrivește cu scrisul lui Trond Grette.

– Nu cu felul lui obișnuit de a scrie. Dar compunerile...

– Ai vreun martor care să depună mărturie că el le-a scris?

– Nu, zise Harry.

Ivarsson rosti posac:

– Cu alte cuvinte, nu ai nici măcar cea mai simplă dovadă în acest caz de spargere de bancă.

– Omucidere, zise Harry încet, privindu-l pe Ivarsson drept în ochi.

Îl văzu cu coada ochiului pe Møller uitându-se în podea, rușinat, și pe Beate frângându-și mâinile disperată. Șeful poliției își drese vocea.

Harry trase siguranța.

– Ce faci?

Trond îl privi cu atenție și apăsă cu țeava pistolului așa de tare în tâmpla lui Beate, încât o împinse pe spate.

– Douăzeci și unu, gemu ea.

– Nu-i așa că e o senzație de eliberare? zise Harry. Când îți dai în cele din urmă seama că nu ai nimic de pierdut. Asta face să iei toate deciziile mult mai ușor.

– E o cacealma.

– Da?

Harry lipi pistolul de brațul stâng și trase. Se auzi un zgomot puternic și strident. Trecură câteva zecimi de secundă înainte ca eco-ul să se audă. Trond rămase nemișcat. O margine zdrențuită flutura în jurul găurii din jacheta de piele a polițistului și un smoc alb din căptușeala de lână fu luat de vânt. Sângele începu să picure. Picături grele, roșii, loveau pământul cu un ticăit înfun-

dat, dispăreau în amestecul de zgură și iarbă putredă ca mai apoi să fie absorbite în pământ.

– Douăzeci și doi.

Picăturile se măreau și cădeau din ce în ce mai repede, cu un zgomot de metronom ce bate tot mai tare. Harry ridică arma, vârî țeava printr-o crăpătură din gardul de sârmă și ținti.

– Așa arată sângele meu, Trond, rosti el atât de încet încât de abia dacă se auzea. Să-l vedem și pe al tău?

În acea clipă, norii acoperiră soarele.

– Douăzeci și trei.

O umbră întunecată se lăsă dinspre apus, precum un zid, întâi peste câmpuri, apoi peste vilele înșiruite, peste blocuri, peste zgura roșie și peste cei trei oameni. Scăzu și temperatura. Brusc, ca și cum zidul din calea luminii nu împiedica doar căldura să intre, dar radia și frig. Dar Trond nu observă. Nu vedea decât cum femeia înghite grăbită aer, fața ei palidă, lipsită de expresie, și țeava pistolului polițistului care se holba la el ca un ochi negru, care găsisese în cele din urmă ce căuta și deja trecea prin el, disecându-l și lungindu-l. Tunetul bubui în depărtare. Dar el nu auzi decât sângele care picura. Carnea polițistului se despicase, iar conținutul se revărsa în afară. Sângele, măruntaiele, viața îi picurau cu zgomot pe iarbă. Nu era devorat; el era devoratorul, arzând pământul. Trond știa că și dacă închidea ochii și își acoperea urechile, putea încă să audă cum propriul sânge se adună în urechi, cântând și pulsând să-i iasă afară.

Simți greața ca pe un fel de chin blând al făcerii, un făt care se va naște pe gură. Înghiți, dar apa i se scurgea din glande, ungându-i măruntaiele, pregătindu-l. Câmpurile, blocurile și terenul de tenis începură să se învârtă. Se strânse, încercă să se ascundă în spatele polițistei, dar era prea mică, prea transparentă, un simplu vâl de borangic tremurând în vânt. Se agăță de pistol ca și cum acesta îl sprijinea și nu invers, strânse degetul pe trăgaci, apoi așteptă. Trebuia să aștepte. Ce anume? Să scape din strânsoarea fricii? Să-și recapete lucrurile echilibrul? Dar nu și-l recăpătau, se

tot învârteau și nu se vor opri până când nu se vor ciocni cap în cap. Totul era în cădere liberă de când Stine îi spusese că îl părăsește, iar sângele care îi venea în urechi îi aducea în permanent aminte că ritmul creștea. Se trezea în fiecare dimineață gândindu-se că acum se obișnuise cu siguranță cu această cădere, acum groaza trebuia să-l părăsească, sfârșitul era aproape, trecuse de pragul durerii. Dar nu era adevărat. Apoi, începuse să-și dorească să ajungă la fund, la ziua în care nu-i va mai fi frică. Acum vedea fundul și îi era și mai frică. Pământul de cealaltă parte a gardului de sârmă se năpusti asupra lui.

– Douăzeci și patru.

Numărătoarea se apropia de final. Beate avea soarele în ochi, era într-o bancă din Ryen, iar lumina de afară era orbitoare, făcând ca totul să pară alb și aspru. Tatăl ei era lângă ea, tăcut ca întotdeauna. Mama ei striga de undeva, dar era departe, mereu fusese așa. Beate numără imaginile, verile, săruturile și eșecurile. Și erau multe, era surprinsă să vadă cât de multe. Își amintea fețe, Paris, Praga, un zâmbet de sub un breton negru, o declarație stângace de dragoste și întrebarea plină de teamă: Doare? Și un restaurant din San Sebastian în care nu își permisesese să intre, dar unde rezervase, oricum, o masă. Poate că ar trebui să fie recunoscătoare, la urma urmei?

Se trezise din aceste gânduri când pistolul îi împinse tâmpla. Imaginile dispărură, iar pe ecran nu mai rămase decât o furtună de zăpadă. Se întrebă: „De ce tata stă doar lângă mine? De ce nu-mi cere ceva? Nu mi-a cerut niciodată nimic“. Iar ea îl urâse pentru asta. Nu știa că acesta era singurul lucru pe care și-l dorea, să facă și ea ceva pentru el, orice? Fusese unde fusese și el, dar când îl găsisse pe spărgătorul de bănci, pe ucigaș, pe cel care lăsase o femeie văduvă și voise să-și răzbune tatăl, el stătuse lângă ea, la fel de tăcut, și refuzase.

Acum stătea unde stătuse el. Toți oamenii pe care îi văzuse în casetele de la bănci din toată lumea, noaptea, în Casa Durerii, întrebându-se ce gândesc. Acum era rândul ei și tot nu știa.

Apoi cineva stinse lumina, soarele dispăru, iar ea era cufundată în frig. Se trezi din nou în frig. Ca și cum prima trezire nu fusese decât o parte dintr-un vis nou. Și începu să numere din nou. Dar acum număra locurile în care nu fusese niciodată, oamenii pe care nu-i cunoscuse niciodată, lacrimile pe care nu le vărsase niciodată, cuvinte pe care nu le mai auzise niciodată până acum.

– Da, zise Harry. Am dovada.

Scoase o foaie de hârtie și o întinse pe masa lungă.

Ivarsson și Møller se aplecară în același timp și își ciocniră capetele.

– Ce-i asta? lătră Ivarsson. „O zi minunată.“

– Niște mâzgălituri, zise Harry. Scrise pe o bucată de hârtie la spitalul Gaustad. Doi martori au fost prezenți, eu și Lønn, și putem depune mărturie că Trond Grette e cel care a scris.

– Și?

Harry îi privi. Se întoarse cu spatele și se îndreptă încet spre fereastră.

– Ați examinat vreodată ce mâzgăliți atunci când credeți că vă gândiți la altceva? Puteți afla multe lucruri. De asta am luat și hârtia, să văd dacă are vreo noimă. Și nu a avut la început. Adică atunci când soția ta tocmai a fost ucisă, iar tu stai închis într-un spital de psihiatrie și scrii la nesfârșit „O zi minunată“, atunci ori ești nebun de legat, ori scrii opusul a ceea ce gândești. Apoi am descoperit ceva.

Orașul Oslo era de un gri palid, ca fața unui bătrân obosit, dar astăzi străluceau în soare puținele culori care îi mai rămăseseră. Ca un ultim zâmbet înainte de a-ți lua adio. Harry medită.

– „O zi minunată“, zise el. Nu e un gând, un comentariu sau o afirmație. E un titlu. Genul de compunere pe care o scrii în primele clase la școală.

O vrabie trecu în zbor pe lângă fereastră.

– Trond Grette nu se gândea, mâzgălea doar pe pilot automat. Așa cum făcuse încă de la școală, când stătea și exersa noul scris

de mână. Jean Hue, expertul grafolog de la *Kripos*, a confirmat deja că aceeași persoană a scris scrisoarea de adio și compunerile de la școală.

Filmul părea să se fi blocat, imaginea înghețase, nici o mișcare, nici un cuvânt, doar zgomotul unui copiator afară pe coridor.

În cele din urmă, Harry se întoarse și rupse tăcerea:

– Se pare că ne revine mie și lui Lønn plăcerea să îl chem înăuntru pe Trond Grette pentru un mic interogatoriu.

La dracu'! La dracu'! La dracu'! Harry încercă să țină pistolul nemișcat, dar durerea îl amețea, iar rafalele de vânt îi împingeau corpul. Trond reacționase la vederea sângelui așa cum sperase și, preț de o clipă, Harry avu liberă linia focului. Dar Harry ezitase, iar acum Trond o pusese pe Beate în fața lui, astfel încât Harry nu-i vedea decât o parte din cap și umărul. Ea era la fel, acum își dădea seama, Dumnezeu cât de mult semăna. Harry clipi tare pentru a-i ține în vizor. Ultima rafală de vânt fu atât de puternică încât îi prinse haina gri de bancă și, pentru o clipă, păru că un om invizibil, îmbrăcat doar în haină, aleargă pe terenul de tenis. Harry știa că urma să plouă cu găleata; era masa de aer pe care zidul de ploaie o tot împingea în față ca pe un ultim avertisment. Apoi se făcu întuneric ca noaptea, cele două trupuri din fața lui deveniră unul, apoi se porni ploaia; picături mari și grele începură să cadă.

– Douăzeci și cinci.

Vocea lui Beate se auzi deodată tare și clar.

În lumina fulgerului, Harry văzu umbrele pe care cele două corpuri le făceau pe zgură. Bubuitura care urmă fu atât de puternică, încât rămase agățată în urechi precum o căptușeală. Unul din trupuri se desprinse de lângă celălalt și alunecă pe pământ.

Harry căzu în genunchi și se auzi urlând:

– Ellen!

Văzu cum silueta celui rămas în picioare se întoarse și se îndreptă spre el, cu pistolul în mână. Harry ținti, dar ploaia îi curgea pe față și îl orbea. Clipi și ținti. Nu mai simțea nimic, nici

durere sau frig, nici tristețe sau triumf, doar un mare gol. Lucrurile nu erau menite să aibă un sens; se repetau doar într-o mantra eternă și evidentă – viața, moartea, nașterea din nou, viața, moartea. Apăsă pe trăgaci până la jumătate. Ținti.

– Beate? șopti el.

Aceasta deschise poarta cu piciorul și îi dădu lui Harry AG₃-ul pe care acesta îl luă repede.

– Ce... s-a întâmplat?

– Spasmul Setesdal, zise ea.

– Spasmul Setesdal?

– A căzut precum o grămadă de cărămizi, bietul om. Îi arătă mâna dreaptă. Ploaia îi spălase sângele din cele două răni de la încheietura degetelor. Așteptam să-i distragă atenția ceva. Iar tunetul l-a speriat de moarte. Se pare că și pe tine la fel.

Se uitară la corpul nemișcat din partea stângă a terenului.

– Mă ajuți cu cătușele, Harry?

Părul ei blond era lipit de față, dar ea nu părea că observă. Zâmbea.

Harry își ridică fața în ploaie și închise ochii.

– Dumnezeu care ești în ceruri, murmură el. Acest biet suflet nu va fi eliberat până pe 12 iulie 2022. Ai milă.

– Harry?

Aceasta deschise ochii.

– Da?

– Dacă n-o să fie eliberat decât pe 12 iulie 2022, atunci mai bine să-l ducem chiar acum la poliție.

– Nu el, zise Harry și se ridică. Eu. Atunci o să mă pensioneze. O luă pe după umeri și zâmbi.

– Tu cu Spasmul tău Setesdal...

VÂRFUL EKEBERG

În decembrie începu să ningă iar. De data asta cu adevărat. Zăpada se lipea de pereții caselor, iar buletinul meteo anunța noi căderi de ninsoare. Miercuri după-amiaza recunoscuse tot. Trond Grette, după ce se consultase cu avocatul, povestise cum plănuiise și mai apoi dusesese la îndeplinire uciderea soției sale.

A nins apoi toată noaptea, iar a doua zi acesta a recunoscut că a fost și în spatele uciderii fratelui său. Bărbatul pe care îl plătitise pentru asta se numea El Ojo, Ochiul, și nu avea o adresă fixă. Își schimba numele sub care lucra și numărul de telefon mobil în fiecare săptămână. Trond se întâlnise cu el doar o dată, într-o parcare din São Paulo, unde se pusese de acord asupra detaliilor. El Ojo primise avans 1 500 de dolari; Trond pusese restul într-o pungă de hârtie într-o căsuță din aeroportul Tietê. Aranjamentul era să-i trimită scrisoarea de adio la o poștă din Campos Belos, o suburbie din sudul orașului, și cheia atunci când va primi degetul cel mic al lui Lev.

Singurul lucru care aducea vag cu o chestiune amuzantă în decursul lungilor ore de interogatoriu fusese când lui Trond i se pusese întrebarea cum de reușise să ia legătura cu un ucigaș plătit. Acesta spusese că fusese mult mai ușor decât să încerci să găsești un instalator în Norvegia. Analogia nu era complet întâmplătoare.

– Lev mi-a povestit odată despre asta, zise Trond. Își fac reclamă sub numele de *plomeros* lângă anunțurile de linii de chat în ziarul *Folha de São Paulo*.

– Plom-ce?

– *Plomeros*. Instalatori.

Halvorsen trimise prin fax informația Ambasadei Braziliei, care nu făcuse nici un comentariu sarcastic și care promisese că va urmări cazul.

Arma AG₃ pe care Trond o folosisese în timpul jafului era în podul din Disengrenda de mai mulți ani. Era imposibil de depistat proveniența armei pentru că numărul seriei fusese șters.

Crăciunul veni mai repede pentru cei de la consorțiul de companii de asigurare Nordea, pentru că banii furați în urma spargerii din Bogstadveien fuseseră găsiți în portbagajul mașinii lui Trond și nu fusese atins nici un bănuț din ei.

Zilele trecură, veni zăpada și interogatoriul continuă. Într-o după-amiază de vineri, când toată lumea era obosită, Harry îl întrebă pe Trond de ce nu vomitase când își împușcase soția în cap – la urma urmei, nu suporta să vadă sânge. Se făcu liniște în încăpere. Trond se uită la camera video din colț. Apoi clătină doar din cap.

Dar când terminaseră și mergeau prin Culvert înapoi în celulă, se întoarse brusc către Harry:

– Depinde al cui sânge e.

La sfârșitul săptămânii, Harry se așeză într-un scaun lângă fereastră și îi privi pe Oleg și pe băieții din vecini cum construiau cazemate de zăpadă în grădină, lângă casa din lemn. Rakel îl întrebă la ce se gândește și fu pe punctul să-i spună. Însă îi propuse să facă o mică plimbare. Ea își luă pălăria și mănușile. Trecură pe lângă pârtia de schi Holmenkollen, și Rakel îl întrebă dacă să-i invite pe tatăl și pe sora lui de Crăciun.

– Ei sunt, de fapt, restul familiei, zise ea și îl strânse de mână.

Luni, Harry și Halvorsen se apucară de lucru la cazul lui Ellen. De la zero. Interogară martori care mai fuseseră interogați, citiră rapoarte vechi și verificară ponturi care nu fuseseră luate în considerație, precum și indicii vechi. Indicii nefolositoare, se dovediră.

– Ai adresa tipului care a spus că l-a văzut pe Sverre Olsen cu un bărbat într-o mașină roșie în Grünerløkka? întrebă Harry.

– Kvinsvik. Adresa e cea a părinților, dar mă îndoiesc că-l vom găsi acolo.

Harry nu se așteptă la prea multă colaborare când intră în pizzeria La Herbert și întrebă de Roy Kvinsvik. Dar după ce îi cumpără o bere unui tânăr pe al cărui tricou scria *Nasjonalallianse*, află că Roy nu mai trebuia să păstreze jurământul tăcerii pentru că rupsese de curând legăturile cu foștii prieteni. Se pare că Roy cunoscuse o fată creștină și nu mai credea în nazism. Nu știa nimeni cine e aceasta sau unde locuiește Roy acum, dar cineva îl văzuse cântând lângă biserica Philadelphia.

Zăpada zăcea în mormane înalte în timp ce plugurile o duceau în susul și în josul străzilor din centru Osloului.

Femeia care fusese împușcată în sucursala din Grensen a băncii Den Norske Bank fusese externată din spital. Arăta în *Dagbladet* pe unde îi intrase glonțul și cât de aproape fusese să-i atingă inima. Acum se ducea acasă să petreacă sărbătoarea Crăciunului cu soțul și cu copiii, informa ziarul.

În aceeași săptămână, miercuri dimineața la ora zece, Harry își scutură zăpada de pe cizme în fața Camerei 3 din sediul poliției înainte să ciocănească.

– Intră, Hole, se auzi vocea tare a judecătorului Valderhaug.

Acesta conducea ancheta internă SEFO cu privire la incidentul soldat cu o împușcare în terminalul de containere. În afară de Valderhaug, din comisie mai făceau parte un procuror, o polițistă, un polițist și avocatul apărării, Ola Lunde, pe care Harry îl știa ca fiind un tip dur, dar competent și sincer.

– Vrem să centralizăm toată ancheta înainte de vacanța de Crăciun, începu Valderhaug. Poți să ne spui cât de concis poți care este rolul tău în acest caz?

Pe zgomotul făcut de tastatura calculatorului polițistului din comisie, Harry vorbi despre scurta întâlnire cu Alf Gunnerud. Când termină, Valderhaug îi mulțumi și se uită un timp printre hârtii până ce găsi ce căuta. Îl privi pe Harry peste ochelari.

– Vrem să știm dacă după scurta ta întâlnire cu Gunnerud ai fost surprins să afli că a amenințat cu pistolul un polițist.

Harry își aminti la ce se gândise când îl văzuse pe Gunnerud pe scară. Un tânăr căruia îi era frică să nu mănânce iar bătaie. Nu un ucigaș cu sânge-rece. Harry îl privi pe judecător și zise:

– Nu.

Valderhaug își scoase ochelarii.

– Dar când s-a întâlnit cu tine, Gunnerud a ales să fugă. De ce această schimbare de tactică când s-a întâlnit cu Waaler, mă întreb.

– Nu știu, zise Harry. N-am fost acolo.

– Dar nu crezi că e ciudat?

– Ba da.

– Dar tocmai mi-ai răspuns că nu ai fost surprins.

Harry se lăsă pe spate în scaun.

– Sunt polițist de mult timp, domnule. Nu mă mai surprinde când oamenii fac lucruri ciudate. Nici măcar când e vorba de ucigași.

Valderhaug își puse ochelarii la loc, iar lui Harry i se păru că vede un zâmbet pe fața ridată.

Ola Lunde își dresă vocea:

– După cum știi, inspectorul Tom Waaler a fost suspendat o perioadă scurtă pentru un incident similar anul trecut în timp ce aresta un tânăr neonazist.

– Pe Sverre Olsen, zise Harry.

– Atunci SEFO a ajuns la concluzia că nu sunt suficiente motive ca procurorul să depună acuzația.

– Dar ancheta nu a durat decât o săptămână, replică Harry.

Ola Lunde ridică din sprâncene înspre Valderhaug, iar acesta încuviință.

– În orice caz, continuă Lunde, este evident că aceeași persoană este din nou în aceeași situație. Știm cu toții că există un sentiment puternic de solidaritate în poliție și polițiștii sunt reticenți să-și pună un coleg într-o situație dificilă prin... ăăă...

– Turnătorie, zise Harry.

– Scuze?

– Cred că acesta e cuvântul pe care îl căutați: „turnătorie“.

Lunde schimbă din nou priviri cu Valderhaug.

– Știu ce vrei să spui, dar noi preferăm să numim asta prezentare de informații relevante pentru a ne asigura că regulile sunt respectate. Ești de acord, Hole?

Scaunul lui Harry ateriză la loc pe patru picioare cu zgomot.

– Da, chiar sunt. Numai că nu mă pricep atât de bine la cuvinte ca dumneavoastră.

Valderhaug nu își mai putu ascunde zâmbetul.

– Nu sunt sigur în legătură cu asta, Hole, zise Lunde care începuse și el să zâmbească. E bine că suntem de acord și, de vreme ce lucrezi împreună cu Waaler de mulți ani, am vrea să te folosim ca martor care poate să-l caracterizeze. Au mai trecut pe aici polițiști care au făcut aluzie la stilul dur al lui Waaler când are de a face cu criminali și, uneori, chiar și cu cei care nu sunt criminali. Ai putea să crezi că Tom Waaler l-a ucis pe Alf Gunnerud într-un moment de mânie?

Harry se uită pe fereastră. Vârful Ekeberg abia dacă se zărea printre troienele de zăpadă. Dar știa că e acolo. An după an, stătuse la biroul lui din sediul poliției, și Ekeberg era mereu acolo și așa va fi mereu, verde vara, alb-negru iarna, nu putea fi clintit, era un dat. Ce e minunat în legătură cu lucrurile date e că nu trebuie să te gândești dacă sunt bune sau nu.

– Nu, răspunse Harry. Nu mi-l pot imagina pe Tom Waaler împușcându-l pe Alf Gunnerud într-un moment de mânie.

Chiar dacă cineva din cei din SEFO observase accentul pe care Harry îl pusese pe „mânie“, nimeni nu spuse nimic.

Afară pe coridor, Weber se ridică de îndată ce ieși Harry.

– Următorul, vă rog, zise Harry. Ce ai acolo?

Weber ridică o pungă de plastic. Pistolul lui Gunnerud.

– Trebuie să intru și să termin cu treaba asta.

– Hm. Harry scoase o țigară din pachet. Ce pistol neobișnuit.

– Din Israel, zise Weber. Jericho 941.

Harry rămase uitându-se la ușa care se închise după Weber până când Møller trecu pe acolo și îi atrase atenția că ținea în gură o țigară neaprinsă.

Era ciudat de liniște la Secția Jafuri. La început, detectivii glumiseră că individul cunoscut sub numele de Călăul se dusesese să hiberneze, dar acum spuneau că se lăsase împușcat și îngropat într-un loc secret pentru a deveni o legendă pentru eternitate. Zăpada zăcea pe acoperișurile orașului, aluneca, și alta nouă cădea în timp ce fumul se ridica liniștit din coșuri.

Cele trei secții ale poliției aranjaseră o petrecere de Crăciun în cantină. Locurile erau fixe și Bjarne Møller, Beate Lønn și Halvorsen se treziră că stau unul lângă altul. Între ei, un scaun gol și o farfurie pe care era un cartonaș cu numele lui Harry.

– Unde e? întrebă Møller și îi turnă vin lui Beate.

– Îl caută pe unul dintre tovarășii lui Sverre Olsen care zice că l-a văzut pe Olsen împreună cu un alt tip în noaptea crimei, zise Halvorsen, luptându-se să deschidă o sticlă de bere cu o brichetă.

– Asta-i frustrant, zise Møller. Spune-i să nu se spetească acum cu munca. La urma urmei, o masă de Crăciun nu durează atât de mult.

– Să-i spui tu asta, replică Halvorsen.

– Poate că pur și simplu nu vrea să vină, zise Beate.

Cei doi bărbați o priviră și zâmbiră.

– Ce s-a întâmplat? râse ea. Nu credeți că-l cunosc pe Harry așa de bine?

Ciocniră. Halvorsen zâmbea în continuare. O privea. Era ceva – nu putea să spună cu exactitate ce – diferit la ea. Ultima oară

când o văzuse fiusese în sala de ședință, dar nu avea ochii atât de vii. Și nici buzele atât de roșii. Postura ei, spatele unduitor.

– Harry s-ar duce mai degrabă la închisoare decât să vină la asemenea sindrofii, zise Møller și le povestise cum Linda de la recepția POT-ului îl forțase să danseze.

Beate râse așa de tare, că trebui să-și șteargă lacrimile. Apoi se întoarse spre Halvorsen și își plecă ușor capul:

– Ai de gând să stai aici toată noaptea cu gura căscată, Halvorsen?

Halvorsen simți că obrazii îi iau foc și reuși să zică uimit: „În nici un caz“, înainte ca Møller și Beate să izbucnească din nou în râs.

Mai târziu, acesta își luă inima în dinți și o întrebă dacă vrea să danseze. Møller rămase singur până când veni Ivarsson care se așeză pe scaunul lui Beate. Era beat, limba i se împleticea și îi povesti despre cum stătuse el îngrozit în fața unei bănci din Ryen.

– Asta s-a întâmplat de mult, zise Møller. Abia terminaseși academia. Oricum nu aveai ce să faci.

Ivarsson se lăsă pe spate și îl studie pe Møller. Apoi se ridică și plecă. Møller se gândi că Ivarsson e o persoană singuratică și nici măcar nu era conștient de asta.

Când DJ-ii Li și Li terminară cu melodia *Purple Rain*, Beate și Halvorsen se ciocniră de un alt cuplu care dansa, și Halvorsen observă cum Beate ia o postură rigidă. Se uită la celălalt cuplu.

– Scuze, rosti o voce gravă.

Dinții puternici și albi de pe fața care aducea cu David Hasselhoff străluciră în întuneric.

Când petrecerea se termină, era imposibil să iei un taxi până acasă, așa că Halvorsen se oferă să o conducă pe Beate. Se îndreptară spre est prin zăpadă și le luă o oră să ajungă în fața casei ei din Oppsal.

Beate zâmbi și îl privi pe Halvorsen.

– Dacă vrei să vii, ești bine-venit, zise ea.

– Mi-ar plăcea, zise el. Mulțumesc.

– Atunci așa rămâne, zise ea. O anunț pe mama mâine.

El îi spuse noapte bună, o sărută pe obraz și își începu expediția polară spre vest din nou.

Institutul de Meteorologie al Norvegiei anunța că recordul vechi de douăzeci de ani la zăpadă în luna decembrie urma să fie doborât.

În aceeași zi, SEFO dădu verdictul în cazul lui Tom Waaler.

Comisia ajunsese la concluzia că nu se întâmplase nimic contrar regulamentului. Dimpotivă, Waaler fu lăudat pentru că reacționase corect și-și păstrase calmul într-o situație extrem de tensionată. Șeful poliției îl chemă pe comisarul-șef să-l întrebe dacă e de părere că ar trebui să-l recomande pe Waaler pentru o primă. Cu toate astea, pentru că familia lui Alf Gunnerud era una dintre cele mai respectabile din Oslo – unchiul lui era în Consiliul Municipal –, se gândiră că ar putea părea nepotrivit.

Era ajunul Crăciunului, iar liniștea și pacea se lăsară peste mica Norvegie, cel puțin.

Rakel îi gonise afară pe Harry și pe Oleg și pregătea masa de Crăciun. Când aceștia se întoarseră, întreaga casă mirosea a friptură. Olav Hole, tatăl lui Harry, sosi împreună cu Sis cu un taxi.

Lui Sis îi plăcu la nebunie casa, mâncarea, Oleg, totul. În timpul mesei, ea și Rakel discutară ca și cum erau cele mai bune prietene în timp ce bătrânul Olav și tânărul Oleg stătură față în față și schimbă doar câteva monosilabe. Oleg deschise pachetul cel mare pe care scria „de la Olav pentru Oleg”. Era colecția operelor lui Jules Verne. Oleg frunzări, cu gura deschisă, una dintre cărți.

– El a fost cel care a scris cartea despre racheta spre lună pe care ți-a citit-o Harry, zise Rakel.

– Acestea sunt ilustrațiile originale, spuse Harry și arătă spre desenul în care căpitanul Nemo stătea lângă steag la Polul Sud și citi cu voce tare: „Adio. Noul meu imperiu începe cu șase luni de întuneric”.

– Aceste cărți au aparținut tatălui meu, zise Olav la fel de incitat precum Oleg.

– Nu contează! izbucni Oleg.

Oleg primi mulțumiri printr-un zâmbet timid, dar cald.

Când se duseră la culcare și Rakel adormi, Harry se ridică din pat și se opri lângă fereastră. Se gândi la toți cei care nu mai erau acolo: la mama lui, Birgitta, la tatăl lui Rakel, la Ellen și la Anna. Și la cei care erau acolo. La Øystein din Oppsal, căruia Harry îi dăduse o pereche nouă de pantofi de Crăciun, la Raskol din Botsen și la cele două femei din Oppsal care fuseseră atât de amabile să-l invite pe Halvorsen la o cină târzie de Crăciun pentru că acesta fusese de serviciu, și anul acesta nu se ducea acasă la el, în Steinkjer.

Ceva se întâmplase în această seară, nu era sigur ce, dar ceva se schimbase. Stătu și privi luminile orașului înainte să-și dea seama că nu mai ninge. Urme. Cei care se plimbă pe Akerselva în această seară vor lăsa urme.

– Ți s-a îndeplinit dorinta? șopti Rakel când se întoarse în pat.

– Dorință?

O luă în brațe.

– Păreai că îți pui o dorință acolo, lângă fereastră. Ce ți-ai dorit?

– Am tot ce mi-aș putea dori, zise Harry și o sărută pe frunte.

– Spune-mi, șopti ea, lăsându-se pe spate pentru a-l vedea mai bine. Spune-mi ce ți-ai dorit, Harry.

– Chiar vrei să știi?

– Da.

Se ghemui lângă el.

El închise ochii și filmul începu să se deruleze, așa de încet încât putea vedea fiecare imagine ca pe un cadru. Urme pe zăpadă.

– Liniște, minți el.

SANS SOUCI

Harry privi fotografia, zâmbetul alb și incitant, maxilarul puternic și ochii de un albastru de oțel. Tom Waaler. Apoi împinse fotografia pe masă.

– Nu te grăbi, zise el. Uită-te atent.

Roy Kvinsvik părea nervos. Harry se lăsă pe spate în scaunul lui de la birou și privi în jur. Halvorsen agățase pe perete, deasupra dulapului cu dosare, un calendar bisericesc. Crăciun. Harry era aproape singur pe tot etajul. Acesta era cel mai bun lucru de sărbători. Se îndoia că îl va auzi pe Kvinsvik vorbind cu evlavie așa cum vorbea când îl găsisese pe banca din față în biserica Philadelphia, dar speranța moare ultima.

Kvinsvik tuși și Harry își îndreptă spatele.

Afară, pe fereastră, fulgii de zăpadă pluteau molcom pe strada pustie.

O înregistrare neclară dintr-o bancă arată cum un bărbat o amenință pe casieră cu un pistol și îi spune să numere până la 25 și, când nu-și primește banii la timp, o execută. Cazul îi este repartizat lui Harry Hole. Însă lucrurile sunt complicate pentru detectiv căci, în timp ce prietena lui este plecată în Rusia, Harry se întâlnește întâmplător cu o veche pasiune de-a lui. După o cină la casa acesteia, el se trezește acasă, fără însă să-și aducă aminte nimic din ultimele 12 ore. În aceeași dimineață, femeia este găsită moartă în propriul pat, iar Harry începe să primească e-mailuri de amenințare. Încearcă oare cineva să pună pe seama lui această moarte inexplicabilă? Între timp, atacurile de la bănci continuă cu o sălbăcie neobișnuită și Harry Hole trebuie să găsească puterea să rezolve ambele mistere.

**Romanul *Călăul* a fost ales de *Publishers Weekly*
printre cele mai bune 100 de cărți ale anului 2009,
dintr-o selecție de 50 000 de titluri.**

editura rao

ISBN 978-606-8251-48-6

9 786068 251486

www.rao.ro
www.raobooks.com